

P O L S K A A K A D E M I A N A U K
I N S T Y T U T H I S T O R I I

**BIBLIOGRAFIA
HISTORII POLSKIEJ
ZA LATA 1952-1953**

OPRACOWAŁ
JAN BAUMGART

W R O C Ł A W — K R A K Ó W
ZAKŁAD IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1 9 5 7

P O L S K A A K A D E M I A N A U K
I N S T Y T U T H I S T O R I I

**BIBLIOGRAFIA
HISTORII POLSKIEJ
ZA LATA 1952-1953**

OPRACOWAŁ
JAN BAUMGART

W R O C Ł A W — K R A K Ó W
ZAKŁAD IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1 9 5 6

Wykonano w Zakładzie Dokumentacji Instytutu Historii

Redaktor naukowy: KAZIMIERZ LEPSZY

Redaktorzy prowadzący:
Stanisława Dejas i Jadwiga Węgrzyńska

Wszelkie prawa zastrzeżone

ZAKŁAD IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK — WROCŁAW 1957

Nakład 1.145 egz. Objętość w ark. wydawn. 29,10 ark. druk. 21,25, ark. A 1. 28,26
Papier druk. sat. kl. V, 70×100, 70 g. z fabryki w Kluczach. Oddano do składania 5. III. 1956
Podpisano do druku 17. XII. 56. — druk ukończono w styczniu 1957
Cena zł 70.— Zam. 147/56 M-7 16440

KRAKOWSKA DRUKARNIA NAUKOWA — KRAKÓW, UL. CZAPSKICH 4

SPIS RZECZY

	Str.
Przedmowa	VII

Układ Bibliografii

A. Ogólne

I

1. Bibliografia	1
a) Teoria i historia bibliografii. Wykazy bibliografii	1
b) Bibliografia ogólna. Katalogi towarzystw naukowych oraz instytucji wydawniczych	2
c) Bibliografia historyczna	3
d) Bibliografia nauk posiłkowych historii	6
e) Bibliografia regionalna i lokalna	7
f) Bibliografia osobowa	8
g) Bibliografia czasopism	10
2. Słowniki. Spisy. Skorowidze	11
a) Słowniki	11
b) Spisy	11
c) Skorowidze	12
3. Czasopisma	12

II

1. Klasycy marksizmu-leninizmu	25
a) Karol Marks	25
b) Fryderyk Engels	25
c) Włodzimierz Lenin	26
d) Józef Stalin	29
2. Metodologia historii	31
3. Dydaktyka historii	41
4. Organizacja nauk historycznych	46
a) Kongres Nauki Polskiej. Organizacja Polskiej Akademii Nauk	46
b) Instytut Historii PAN	48
c) Inne placówki naukowe PAN	48
Instytut Historii Kultury Materialnej	48
Komitet Historii Nauk	49
Komitet Nauk Prawnych	49
Komitet Orientalistyczny	49

d) Towarzystwa Naukowe	49
Gdańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauki i Sztuki	49
Łódzkie Towarzystwo Naukowe	49
Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk	49
Toruńskie Towarzystwo Naukowe	49
Wrocławskie Towarzystwo Naukowe	50
e) Polskie Towarzystwo Historyczne	50
f) Instytuty Naukowe	50
Instytut Polsko-Radziecki	50
Instytut Zachodni	51
Instytut Śląski	51
g) Konferencje naukowe	51
Konferencja Metodologiczna Historyków w Otwocku	51
Sesja Naukowa Polskiego Oświecenia	52
Sesja Naukowa Polskiego Odrodzenia	52
Sesja poświęcona Mikołajowi Kopernikowi	52
Konferencja Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Polskiego	53
Sesja Naukowa PAN poświęcona Konstytucji PRL	53
Konferencja Śląska we Wrocławiu	54
Inne konferencje naukowe.	54
h) Organizacja i stan badań	56
5. Historia historiografii	59

B. Nauki pomocnicze historii

I

1. Opracowania ogólne.	65
2. Archiwa i archiwoznawstwo	65
a) Ogólne	65
b) Poszczególne archiwa	66
3. Biblioteki i bibliotekoznawstwo	68
a) Ogólne	68
b) Poszczególne biblioteki	68
c) Rękopisy biblioteczne	69
4. Materiały ikonograficzne	71
5. Muzea. Wystawy	71
a) Muzea	71
b) Wystawy	74
6. Paleografia. Chronologia. Dyplomatyka. Sfragistyka. Genealogia. Heraldyka. Numizmatyka. Metrologia	78
a) Paleografia.	78
b) Chronologia	78
c) Dyplomatyka	78
d) Sfragistyka.	78
e) Genealogia	79
f) Heraldyka	79
g) Numizmatyka	79
h) Metrologia.	80

II

1. Geografia historyczna. Kartografia. Geografia gospodarcza. Demografia. Ekonomia. Statystyka	80
a) Geografia historyczna	80
b) Kartografia	81
Atlasy i mapy	82
c) Geografia gospodarcza	82
d) Demografia	83
e) Ekonomia	83
f) Statystyka	84
2. Historia języka. Onomastyka	84
a) Historia języka	84
b) Onomastyka	86
3. Historia nauki, literatury, oświaty i sztuki	86
a) Historia nauki	86
b) Historia literatury	88
c) Historia oświaty	89
d) Historia sztuki	90
Ogólne	90
Poszczególne regiony i miejscowości	93
Katalogi	97
4. Historia książki i prasy	99

C. Historia Polski

I. Ogólne

1. Źródła	101
2. Opracowania ogólne. Podręczniki	102
3. Opracowania poszczególnych regionów i miejscowości	105
4. Opracowania poszczególnych zagadnień	109
a) Zagadnienia kultury materialnej	109
b) Zagadnienia gospodarczo-społeczne	111
c) Zagadnienia prawno-ustrojowe	116
d) Zagadnienia polityczne	119
e) Zagadnienia wojskowości	119

II. Poszczególne okresy

1. Epoka wspólnoty pierwotnej (do połowy I tysiąclecia n. e.)	120
a) Ogólne	120
b) Opracowania	122
2. Epoka feudalizmu (w. VI — 1864)	128
a) Kształtowanie się społeczeństwa klasowego. Pierwsze organizacje państwowe na ziemiach polskich (w. VI do połowy w. IX)	128
Opracowania	128
b) Ukształtowanie się państwa polskiego. Monarchia wczesnofeudalna (od połowy IX w. do r. 1138)	136
Źródła	136
Opracowania	136

c) Powstanie i utrwalenie rozdrobnienia feudalnego (1138—1250)	141
Źródła	141
Opracowania	142
d) Przewycięzenie rozdrobnienia feudalnego i zjednoczenie Polski (1250—1346)	144
Źródła	144
Opracowania	144
e) Feudalna monarchia stanowa (1346—1454)	147
Źródła	147
Opracowania	147
f) Wykształcenie się wielonarodowościowej Rzeczypospolitej feudalnej (1454—1576)	150
Źródła	150
Opracowania	152
g) Polwarczno-pańszczyźniana Rzeczpospolita szlachecka (1576—1648)	167
Źródła	167
Opracowania	169
h) Kryzys feudalnej Rzeczypospolitej szlacheckiej i początki odrodzenia narodowego (1648—1764)	173
Źródła	173
Opracowania	174
i) Początki układu kapitalistycznego oraz walka o odgórne reformy ustrojowe i utrzymanie państwa (1764—1795)	180
Źródła	180
Opracowania	182
j) Rozbicie ekonomicznej i politycznej jedności kraju oraz walki narodowowyzwoleńczej na tle wkraczania gospodarki polskiej na drogę kapitalizmu (1795—1831)	191
Źródła	191
Opracowania	193
k) Rozbicie ekonomicznej i politycznej jedności kraju oraz rozwój kapitalizmu w rolnictwie na drodze pruskiej. Rewolucyjni demokraci na czele walki o rewolucję agrarną i wyzwolenie narodowe (1832—1864)	200
Źródła	200
Opracowania	203
3. Epoka kapitalizmu (1864—1939)	214
a) Opracowania ogólne	214
b) Ziemie polskie w okresie kapitalizmu przedmonopolistycznego (1864—1900)	218
c) Ziemie polskie w warunkach imperializmu (1900—1917)	228
d) Rewolucja październikowa decydująca przesłanką odbudowania państwa polskiego (1917—1918)	231
e) Burżuazyjno-obszarnicze państwo polskie (1918—1939)	232
4. Naród polski w walce o wyzwolenie narodowe i społeczne w okresie II wojny światowej i w okresie okupacji hitlerowskiej (1939—1945)	245
5. Polska Rzeczpospolita Ludowa (1944—1953)	260
Skorowidz alfabetyczny	282

PRZEDMOWA

Opracowany nowy tom, podwójny rocznik *Bibliografii historii polskiej* za lata 1952—1953, wychodzi staraniem Zakładu Dokumentacji Instytutu Historii PAN z siedzibą w Krakowie. Zadaniem Zakładu Dokumentacji jest między innymi gromadzenie i opracowanie bibliograficznej dokumentacji bieżącego piśmiennictwa historycznego polskiego i obcego, dotyczącego historii polskiej. Prace te wykonuje Pracownia Bieżącej Bibliografii Historycznej.

Dotychczas opublikowano: w roku 1952 rocznik *Bibliografii historii polskiej* za 1948 (nakładem Polskiego Towarzystwa Historycznego in 8° ss. VI, 90), w roku 1954 rocznik *Bibliografii* za 1949 (staraniem Polskiego Towarzystwa Historycznego w nakładzie Zakładu imienia Ossolińskich — Wydawnictwo in 8° ss. VII, nlb. 1, 147), w roku 1955 podwójny rocznik za lata 1950—1951 (staraniem Zakładu Dokumentacji Instytutu Historii PAN w nakładzie Zakładu imienia Ossolińskich — Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk in 8° ss. VI, 232). Obecny tom, także podwójny rocznik *Bibliografii historii polskiej* za lata 1952—1953, umożliwi wydawanie następnych już normalnych roczników, poczynając od tomu za rok 1954. Celem jest bieżące publikowanie dokumentacji piśmiennictwa historycznego.

Pracownia Bieżącej Bibliografii Historycznej Zakładu Dokumentacji zgromadziła równocześnie potrzebne materiały do opracowania *Bibliografii historii polskiej* za lata 1944—1947. Opracowanie i opublikowanie tych materiałów wypełni w nauce naszej dotkliwą lukę okresu ważnego naszych pierwszych lat budowy odrodzonej państwowości polskiej poczynawszy od przełomowej daty Manifestu lipcowego (22 lipca 1944 r.).

W kartotece Pracowni ujęto także zaległe materiały za lata przedwojenne 1935—1939, zgromadzone z inicjatywy i staraniem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego. Bogata ta kartoteka, przyjęta przez Zakład Dokumentacji Instytutu Historii, ułożona jest w obecnym etapie opracowania materiałów w układzie alfabetycznym. Umożliwia to korzystanie z niej historykom. Opracowanie jej wypełni lukę w bieżącej bibliografii przedwojennej. Z chwilą opracowania i opublikowania tych zaległych materiałów bibliograficznych polska nauka historyczna uzyska pełną bieżącą dokumentację piśmiennictwa historycznego, odnoszącego się do dziejów Polski.

Metoda opracowania *Bibliografii historii polskiej* za lata 1952—1953 pozostała w zasadzie ta sama co w poprzednich rocznikach. Wprowadzono

pewne drobne zmiany i ulepszenia, wpływające z doświadczenia oraz uwag recenzentów i korzystających z bibliografij. Pod względem zakresu rzeczowego i zasięgu wydawniczego *Bibliografia* obejmuje prace dotyczące historii polskiej i jej nauk pomocniczych, a więc wydawnictwa zwarte (dzieła w osobnych wydaniach) oraz wydawnictwa ciągle: seryjne, zbiorowe i czasopisma (także dzieła wchodzące w skład wydawnictw seryjnych i zbiorowych), rozprawy i artykuły oraz sprawozdania (notatki) zawarte w dziełach zbiorowych i w czasopismach. Odbitki i nadbitki opisano z reguły jako utwory wydawniczo niesamoistne. podając każdorazowo tytuł czasopisma lub dzieła zbiorowego. Z prasy codziennej uwzględniono jedynie dodatki tygodniowe oraz organ KC Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, *Trybunę Ludu*. Recenzje umieszczono przy opisie bibliograficznym wydawnictwa, którego one dotyczą.

Pod względem zasięgu chronologicznego *Bibliografia* obejmuje lata 1952—1953. Decyduje rok ukazania się druku. Przy spóźnionych wydawnictwach zaznacza się rok wydania. Do rocznika *Bibliografii* weszły również niektóre pozycje z lat ubiegłych, nieliczne z piśmiennictwa polskiego, pominięte poprzednio (pozycje nr 98 i nr 2270) oraz pozycje z piśmiennictwa obcego, dotyczące historii polskiej, których opisy bibliograficzne wpłynęły w terminie późniejszym do kartoteki redakcyjnej.

Bibliografia historii polskiej za lata 1952—1953 wychodzi jako praca zespołowa. W gromadzeniu materiałów (opis bibliograficzny) brały udział w poszczególnych ośrodkach bibliograficznych następujące osoby: w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie mgr Stanisława Korajska, w bibliotekach poznańskich, Uniwersyteckiej mgr Maria Szymańska, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk mgr Wiesława Turczynowicz, w bibliotekach warszawskich (szczególnie w oparciu o Bibliotekę Uniwersytecką) dr Helena Kozerska, mgr Wanda Stummer oraz mgr Barbara Konarska.

Źródłami bibliografii były wydawnictwa polskie i obce, wydane w latach 1952—1953. Przejrzano i zbadano wszelkie wydawnictwa możliwe do osiągnięcia w zbiorach polskich, tak historyczne, jak i inne nieraz dalej stojące od nauki historycznej, zawierające jednak materiały historyczne, przydatne historykowi. Przejrzano ogółem 465 tytułów czasopism i wydawnictw zbiorowych, w tym 239 polskich i 226 obcych.

Zebrany obfity materiał przejrzano i skorygowano dostosowując go do polskiej normy opublikowanej przez Polski Komitet Normalizacyjny pt. *Opis zasadniczy w bibliografii bieżącej dziedzin i zagadnień* (PN-N-01152). Opisy skrócone wprowadzono tam, gdzie należało powtórzyć daną pozycję bibliograficzną w poszczególnych działach czy poddziałach. Dotyczy to szczególnie prac naukowych, związanych z periodyzacją historii. Skróty tytułów użyto w formie łatwej do rozwiązania bez uciekania się do osobnego wykazu czasopism. Ujednolicono je w ramach Zakładu Dokumentacji Instytutu Historii.

Przy opisach bibliograficznych utrzymano celowo pełną numerację i daty rocznika, przy czasopismach nawet osobno roczniki, ze względu na możliwość wycinania i zużycia odpowiednich pozycji bibliograficznych dla różnych celów dokumentacyjnych. Szerokość kolumny druku dostosowana jest do wykorzystania pozycji do formatu międzynarodowego (7,5 × 12,5 cm).

Zebrany materiał poddano starannej selekcji kierując się ważnością i znaczeniem materiału historycznego. Zebrano możliwie wszystkie pozycje stanowiące właściwy temat naukowego piśmiennictwa historycznego. Zachowano także pozycje naukowopopularne, które mogą mieć znaczenie dla historyka. Dużą uwagę zwrócono także na wydawnictwa obce, szczególnie o charakterze źródłowym oraz bibliograficznym. Ostrzejszą selekcję zastosowano do nauk posiadających bibliografie specjalne (dotyczy to szczególnie nauk umieszczonych w dziale B II). Materiał nie uwzględniony w publikacji znajduje się w rękopiśmiennej Kartotece Zakładu Dokumentacji (Pracownia Bibliografii Retrospektywnej).

Pomimo zachowania zakresu rzeczowego i zasięgu wydawniczego oraz przeprowadzenia selekcji materiałów zwiększona objętość niniejszej *Bibliografii* w stosunku do poprzednich roczników wskazuje wyraźnie na wzrost piśmiennictwa historycznego. Zestawienie świadczy o poprawie twórczości nauki historycznej. Na rozpoczynający się przełom w naszej nauce wpłynęły oprócz Kongresu Nauki Polskiej niezawodnie odbyte konferencje historyków, w szczególności zaś pierwsza ogólnokrajowa Konferencja Metodologiczna Historyków w Otwocku. Zaważył twórczy charakter materializmu historycznego i dialektycznego oraz większe i szersze powiązanie nauki historycznej z życiem współczesnym kraju. Wzrost ten świadczy o prężności i sprzyjających warunkach pracy historyków polskich. Wyrazem zewnętrznym dokonywających się przemian w naszej nauce historycznej i jej nowej organizacji stanowi niniejsze zestawienie piśmiennictwa historycznego.

Układ *Bibliografii* w stosunku do poprzednich roczników uległ pewnym dalszym zmianom. Utrzymano trzy główne części *Bibliografii*: A. Ogólne, B. Nauki pomocnicze historii i C. Historia Polski. Jeśli w części A ograniczono się jedynie do rozbudowania pewnych działów (szczególnie II 4 Organizacja nauk historycznych), to w części B stworzono odrębny dział I 4 Materiały ikonograficzne, wydzielając go z nauk pomocniczych historii w ścisłym tego słowa znaczeniu. Utworzono także w dziale I 3 osobny poddział: Rękopisy biblioteczne.

Część trzecia C. Historia Polski dzieli się na dwie główne grupy: I Ogólne i II Poszczególne okresy. Dla pierwszej grupy C I stworzono osobny dział I 3 Opracowania poszczególnych regionów i miejscowości. W dziale I 4 Opracowania poszczególnych zagadnień — stworzono jako oddzielny poddział a) Zagadnienia kultury materialnej. W drugiej grupie C II skomasowano okresy epoki wspólnoty pierwotnej oraz okresy

od połowy IX w. do r. 1138, co zaoszczędziło sporządzania opisów skróconych.

W przyjętym układzie rzeczowym *Bibliografii* umieszczono opisy bibliograficzne w działach i w poddziałach zasadniczo w układzie alfabetycznym głównie według hasła autorskich lub tytułowych, w pewnych działach względnie poddziałach zależnie od potrzeby według tematów lub określników (osobowe, geograficzne). Materiał zebrany i umieszczony w grupie C II podzielony został na źródła i opracowania. Podziału tego nie zastosowano dla historii nowszej (od r. 1864) i historii najnowszej.

Utrzymano rozbudowany już w poprzednim roczniku skorowidz, który zawiera w alfabetycznym układzie: 1) nazwiska autorów i współpracowników (tłumaczy, opracowujących, autorów przedmów, wydawców, redaktorów i recenzentów), 2) tytuły dzieł anonimowych i wydawnictw zbiorowych oraz czasopism, 3) osoby i miejscowości wymienione w tytule względnie w informacji bibliograficznej (opis adnotowany). Cyfry następujące po hasłach indeksowych odsyłają do numerów pozycji w tekście bibliografii. Cyfry drukowane pismem tekstowym (antykwą) dotyczą prac autorów i współpracowników, cyfry kursywne odsyłają do nazwisk wymienionych w tytule lub w opisie adnotowanym. Tak opracowany skorowidz w układzie alfabetycznym pozwoli łatwo dotrzeć do literatury odnośnych autorów, tytułów dzieł anonimowych i zbiorowych oraz do literatury o osobach i miejscowościach. Zaznaczony został także rodzaj współpracy osób w odnośnym wydawnictwie. Skorowidz opracowała mgr Anna Malcówna.

Redakcja *Bibliografii Bieżącej Historii Polski* ma ambicje podnoszenia z roku na rok poziomu informacji naukowej, jaką służy swoim użytkownikom. W związku z tym uprasza się korzystających z *Bibliografii historii polskiej* o współpracę w ulepszaniu dzieła przez nadsyłanie uwag, zauważonych usterek i niedociągnięć, nieodłącznych towarzyszy prac tego typu, pod adresem: Zakład Dokumentacji Instytutu Historii PAN w Krakowie, ul. Sławkowska 17.

Przeglądu i selekcji całego usystematyzowanego materiału dokonał w czasie kilku konferencji zespół pracowników naukowych Zakładu Dokumentacji Instytutu Historii w składzie: Kierownik Zakładu Dokumentacji prof. dr Kazimierz Lepszy, mgr Halina Kowalska, mgr Anna Malcówna, doc. dr Adam Przyboś, nadto dla pewnych części (okresów) mgr Wiesław Bieńkowski, mgr Stanisław Głuszek, mgr Irena Homola-Dzikowa, dr Helena Madurowicz, mgr Alina Szklarska, doc. dr Marian Tyrowicz i mgr Roman Żelewski. Materiał epoki wspólnoty pierwotnej przejrzał prof. dr Stefan Nosek. Po ostatecznej selekcji materiałów *Bibliografia historii polskiej* za lata 1952 – 1953 zawiera 4230 numerowanych pozycji bibliograficznych oraz 512 recenzji.

Kraków, dnia 30 października 1955.

Jan Baumgart

A. OGÓLNE

I

1. BIBLIOGRAFIA

a) Teoria i historia bibliografii. Wykazy bibliografii

1. BINNS Norman E.: An introduction to historical bibliography by ... With a preface by Arundell Esdaile. London 1953 Association of Assistant Librarians 8° ss. XII, 370, nlb. 1.

2. DEMBOWSKA Maria: Normalizacja opisu bibliograficznego. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 4 s. 340—351, Rés. s. 399.

3. DEMBOWSKA Maria: Prace bibliograficzne w Polsce. Instytut Bibliograficzny i próby organizacji sieci. *Przegl. Biblioteczny* R. 21: 1953 z. 1 s. 40—57.

4. GRYCZ Józef, Kurdybacha Emilia: Bibliografia w teorii i praktyce oraz wykaz ważniejszych bibliografii i dzieł pomocniczych. Warszawa 1952 Zw. Bibliot. i Archiw. Pol. 8° ss. 216.

5. KORPAŁA Józef: Dzieje „Bibliografii polskiej“ Karola Estreicher. W osiemdziesiątą rocznicę ukazania się I tomu. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 1 s. 54—73, Rés. s. 111.

6. KORPAŁA Józef: Zarys dziejów bibliografii w Polsce. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich Pol. Akad. Nauk 8° ss. 231, ilustr., tabl. 4. Biblioteka Narodowa. Instytut Ba-

dań Literackich PAN. Książka w Dawnej Kulturze Polskiej 5.

Literatura przedmiotu na s. 211—216.

7. LEWICKI Karol: Habilitacja Ludwika Bernackiego w Uniwersytecie Jagiellońskim. Materiały do dziejów nauczania bibliografii w Polsce; [Wykład:] Bernacki L.: Rozwój i zadania bibliografii polskiej. Wrocław 1953 8° ss. 22. Odb.: *Ze Skarbcza Kultury* R. 2: 1953 z. 2 (5) s. 35—54.

8. ŁYSAKOWSKI Adam: Zagadnienie treści i wartości książki w bibliografii. (Rozprawę tę dokończyła na podstawie materiałów pozostawionych przez autora Maria Dembowska). Warszawa 1953 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 8° ss. 37, nlb. 1 (s. 197—233, nlb. 1). Biuletyn Instytutu Bibliograficznego T. 3 nr 9.

9. ŚWIERKOWSKI Ksawery: Zarys wiadomości z bibliografii i pracy informacyjnej w bibliotece. Warszawa 1953 Zw. Bibliot. i Archiw. Pol. 8° ss. 33. Korespondencyjny Kurs Bibliotekarski. Skrypt nr 2.

10. WÓJCICKI Tadeusz Józef: Jak Estreicherowie pracowali nad „Bibliografią polską“. Rozmowę przeprowadził i opracował... *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 18 (42).

11. BOHATTA Hanns, Hodes Franz: Internationale Bibliographie

der Bibliographien. Ein Nachschlagewerk unter Mitwirkung von Walter Funke. Frankfurt am Main 1950 V. Klostermann 4° ss. 652.

Rec.: Kocowski Bronisław. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 4 s. 385—388.

12. DASZKOWSKI Zbigniew: Wykaz bibliografii opracowywanych w Polsce (stan 1952 r.). Warszawa 1953 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 8° ss. 68, nlb. 2 (s. 23—90, nlb. 2). Biuletyn Instytutu Bibliograficznego T. 4 nr 2.

13. WYKAZ tematyczny ważniejszych zestawień bibliograficznych wykonanych przez biblioteki i instytuty naukowe w IV kwartale 1951 r. Według działów Przewodnika Bibliograficznego. Warszawa 1952 4° ss. 6, nlb. 6, 33, powiel.

14. WYKAZ tematyczny ważniejszych zestawień bibliograficznych wykonanych przez biblioteki i instytuty naukowe w I półroczu 1953 r. Warszawa 1953 Biblioteka Narodowa. Dział Informacji Naukowej i Poradnictwa 4° ss. nlb. 2, 44 jednostr., powiel.

b) Bibliografia ogólna. Katalogi towarzystw naukowych oraz instytucji wydawniczych

15. PRZEWODNIK Bibliograficzny. Urzędowy wykaz druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej. R. 6 (18): 1950. Indeks alfabetyczny. Zestawiła Zofia Stasiewska. Warszawa 1952 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 4° ss. nlb. 4, 65, nlb. 1.

16. PRZEWODNIK Bibliograficzny. Urzędowy wykaz druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej. R. 7 (19): 1951. Indeks alfabetyczny. Zestawiła Janina Keckówna. Warszawa 1953 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 4° ss. nlb. 4, 78, nlb. 2.

17. PRZEWODNIK Bibliograficzny. Urzędowy wykaz druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej. R. 8 (20) nr 1 52. Warszawa 1952 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 4° ss. 646, nlb. 2.

18. PRZEWODNIK Bibliograficzny. Urzędowy wykaz druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej. R. 9 (21) nr 1—51/52. Warszawa 1953 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 4° ss. 683, nlb. 1.

19. OSIEM lat Polski Ludowej. Poradnik bibliograficzny. Warszawa 1952 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 8° ss. 43.

Bibliografia adnotowana książek, broszur i artykułów na temat osiągnięć Polski Ludowej.

20. BIULETYN. [Wyd.] Polska Akademia Nauk. Ośrodek Bibliografii i Dokumentacji Naukowej. Red. Komitet. R. 1 nr 1—2. Warszawa 1953 4°.

21. BERSANO Begey Maria, Bersano Begey Marina: La Polonia in Italia. Saggio-bibliografico 1799—1948. Torino 1949 Rosenberg e Selser 8° ss. 296. Pubblicazioni dell'Istituto di Cultura Pollaca Attilio Begey nr 2.

Rec.: Maver Giovannii. *Ricerche Slavistiche* Vol. 1: 1952 s. 210—211.

22. BERSANO Begey Marina: Studi recenti 1939—1949 sui rapporti culturali tra l'Italia e la Polonia. *Ricerche Slavistiche* Vol. 1: 1952 s. 186—192.

23. FEYL Othmar: [Hundertfünfzig] 150 Jahre deutsch-polnische Freundschaft und Nachbarschaft. Jena 1952 4° ss. 22. Spezialbibliographien der Universitätsbibliothek Jena Nr 1—13. Wissenschaftl. Beilage des Forum.

Rec.: Chojnacki Władysław. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 T. 1 nr 4/5 s. 661—664.

24. SOVIETICA w Polsce. Przegląd bibliograficzny. Dodatek do Kwartalnika Instytutu Polsko-Radzieckiego. R. 1. Warszawa 1952 Instytut Polsko-Radziecki 8°.

25. POLSKA Akademia Umiejętności. [Kraków]. Nowe wydawnictwa... za rok 1951. Kraków 1952 16° ss. 5.

26. POLSKA Akademia Umiejętności. Nowe wydawnictwa... za rok 1952. Kraków 1953 16° ss. 7.

27. ŁÓDZKIE Towarzystwo Naukowe. [Łódź]. Wydawnictwa... *Spraw. Łódzkiego Tow. Nauk.* 1951 nr 1 (10) [druk.:] 1952.

28. WYKAZ prac wydanych przez Łódzkie Towarzystwo Naukowe w roku 1952. *Łódź. Przegl. Nauk. Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 379—381.

29. POZNAŃSKIE Towarzystwo Przyjaciół Nauk. [Poznań]. Nowe wydawnictwa... do czerwca 1952 r. Poznań 1952 16° ss. 22, nlb. 1.

30. KSIĄŻKI Państwowego Instytutu Wydawniczego. [Warszawa. Jednodniówka]. Listopad 1953. Warszawa 1953 2° ss. 8, ilustr.

Zawiera fragmenty kilku prac i artykułów wydanych w związku z Rokiem Polskiego Odrodzenia.

31. PAŃSTWOWE Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych. Katalog wydawnictw. Wydawnictwa Książkowe. Kwiecień 1953. Warszawa 1953 16° ss. 24.

32. TOWARZYSTWO Naukowe Warszawskie, Kasa im. Mianowskiego. Katalog przedwojennych wydawnictw naukowych... Warszawa 1953 Zakład Prod. Skryptów Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. nlb. 2, 38. Pol. Akad. Nauk. Biuro Wydawnictw i Bibliotek. Warszawa.

33. WYDAWNICTWO Ministerstwa Obrony Narodowej. Książki wojskowe, polityczne, historyczne. Warszawa 1953 8° ss. 23, nlb. 1. Katalog adnotowany.

34. WROCLAWSKIE Towarzystwo Naukowe. [Wrocław]. Katalog wydawnictw. 1947—1952. Wrocław 1952 16° ss. 75.

35. HEINTSCH Karol: Bibliografia wydawnictw Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu 1946—1952. *Roczn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich* T. 4: 1953 s. 403—445 i odb. 8° ss. nlb. 2, 43.

36. ZAKŁAD Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu. Katalog. Wydawnictwa... Wrzesień 1952. Wrocław 1952 16° ss. 92, tabl. 12.

37. ZAKŁAD im. Ossolińskich we Wrocławiu. Katalog wydawnictw... Uzupełnienie 1. Wrzesień 1953. Wrocław 1953 Wydawn. Pol. Akad. Nauk. 16° ss. 32.

Katalog adnotowany.

38. ZAKŁAD im. Ossolińskich we Wrocławiu. Katalog wydawnictw... Uzupełnienie 2. Wrocław 1953 16° ss. 35.

c) Bibliografia historyczna

39. BAUMGART Jan: Bibliografia historii polskiej za rok 1948. Oprac... Kraków 1952 Pol. Tow. Historyczne 8° ss. VI, 90.

Rec.: Fryde E. B. *The English Hist. Rev.* Vol. 69: 1953 nr 270 s. 176; Krajewska Wanda. *Przegl. Biblioteczny* R. 21: 1953 z. 2 s. 160—162; Pitterova A. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 z. 2 nr 253; Spuler Bertold. *Hist. Zeitschrift* Bd 176: 1953 s. 166—167.

40. BIBLIOGRAFIA [Zagadnienia ekonomiczne i społeczne]. *Przegl. Bibliograficzny Wydawn. Gos.* 1953 z. 3 s. 111 154.

41. [BIBLIOGRAFIA historii gospodarczej za r. 1951]. *Roczn. Dzie-*

jów Spol. i Gosp. T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 244—356.

42. BUDZYK Kazimierz: Bibliografia konstytucyj sejmowych XVII wieku w Polsce. Wrocław. 1952 Wydawn. Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. LVI, 191, ilustr. Biblioteka Narodowa. Instytut Badań Literackich. Książka w Dawnej Kulturze Polskiej 3.

43. ELFSTRAND Percy: Svensk historisk bibliografi 1952. Stockholm 1953 Wahlström och Widstrand 8° ss. 90.

44. FRIEDLAENDER Ina: Nyare publikationer rörande Polens medeltid. *Historisk Tidskrift* 1953 z. 2 s. 187—196.

Omówienie publikacji dot. polskiego średniowiecza wydanych między 1935—1951 r.

45. HANDELSMANÓWNA H[elena]: Polska bibliografia prawnicza. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 cz. 1 Artykuły: z. 1 s. 173—178 okres od 1 X—30 XI 1951, z. 2 s. 360—364 okres od 1 XII—31 XII 1951, z. 4. s. 690—693 okres od 1 I—31 I 1952, z. 5/6 s. 916—921 okres od 1 II—15 III 1952, z. 8/9 s. 394—399 okres od 15 III—15 V 1952, z. 10 s. 563—569 okres od 16 V—15 VII 1952, z. 11 s. 750—757 okres od 15 VII—15 VIII 1952, z. 12 s. 913—918 okres od 15 VIII—15 X 1952; cz. 2 Książki: z. 3 s. 532—536 okres od 1 XII—31 XII 1951, z. 7 s. 146—151 okres od 1 I—31 III 1952.

46. HANDELSMANÓWNA H[elena]: Polska bibliografia prawnicza. *Państwo i Prawo* R. 8: 1953 cz. 1 Artykuły: z. 1 s. 162—165 okres od 15 X—15 XI 1952, z. 2 s. 318—320 okres od 15 XI—31 XII 1952, z. 4 s. 636—640 okres od 1 I—31 I 1953, z. 5/6 s. 846—852 okres od 1 II—30 IV 1953 z. 7 s. 148—152 okres od 1 V—31 V 1953, z. 8/9 s. 394—397 okres od

1 VI—30 VI 1953, z. 10 s. 582—585 okres od 1 VII—31 VIII 1953, z. 11 s. 763—765 okres od 1 IX—30 IX 1953, z. 12 s. 929—932 okres od 1 X—31 X 1953, cz. 2 książki: z. 1 s. 166—170 okres od 1 VII—30 IX 1952, z. 3 s. 478—481 okres od 1 X—31 XII 1952, z. 4 s. 641—646 okres od 1 I—31 III 1953, z. 8/9 s. 398—402 okres od 1 IV—30 VI 1953, z. 11 s. 766—769 okres od 1 VII—30 IX 1953.

47. HOLTZMANN Walther, Ritter Gerhard: Die deutsche Geschichtswissenschaft im zweiten Weltkrieg. Bibliographie des historischen Schrifttums deutscher Autoren 1939—1945. Marburg/Lahn 1951 Simons 8° ss. 512. Halbbd 2. Mittelalter und Neuzeit.

48. HUBATSCH Walther: Deutsche Memoiren 1945—1953. Eine kritische Übersicht. Lanpheim 1953 Steiner 8° ss. 31.

Bibliografia.

49. INTERNATIONAL Bibliography of Historical Sciences. Ed for the International Committee of Historical Sciences. Lausanne Vol. 19: 1950. Paris 1952 Librairie Armand Colin 8° ss. XXXV, 348.

50. INTERNATIONAL Bibliography of Historical Sciences. Ed. for the International Committee of Historical Sciences. Lausanne Vol. 20: 1951. Paris 1953 Librairie Armand Colin 8° ss. XXIV, 387.

51. J. K.: Nowe publikacje środowiska łódzkiego w zakresie historii społecznej i historii myśli społecznej oraz historiografii. *Przeł. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 390—391.

52. JAHRBÜCHER für Geschichte Osteuropas. Hrsg. Hans Koch. N. F. Bd 1 H. 1. München 1953 Isar-Verlag 8°

Bibliografia.

53. JAHRESBERICHTE für Deutsche Geschichte. Hrsg. von Albert Brackmann und Fritz Hartung. N. F. Jg 1: 1949 Berlin 1952 Akademie Verlag 8°.

Bibliografia za rok 1949.

54. JANOWSKA H., Frieske J[ózef]: Bibliografia zagadnień międzynarodowych za miesiące listopad 1952 — listopad 1953. *Sprawy Międzynarodowe*. R. 6: 1953 nr 1 listopad — grudzień 1952 s. 125—139, nr 2 styczeń — luty 1953 s. 149—174, nr 3 marzec — kwiecień 1953 s. 164—190, nr 4 maj — czerwiec 1953 s. 130—142, nr 5 lipiec — sierpień 1953 s. 128—141, nr 6 październik — listopad 1953 s. 141—155.

55. JOBERT Ambroise: Chronique Publications. Polonais. Histoire politique, sociale et religieuse. *Rev. des Étud. Slav.* T. 29: 1952 z. 1—4 s. 252—258.

56. JOBERT Ambroise: Polonais. Protohistoire. Histoire politique, sociale et religieuse. *Rev. des Étud. Slav.* T. 30: 1953 s. 266—271.

57. KORANYI Karol, Koranyiowa Jadwiga: Bibliografia historycznoprawna za lata 1937—1947. Bibliographia historico-juridica annorum 1937—1947. T. 1. Toruń 1953 Tow. Nauk. w Toruniu 8° ss. XI, nlb. 1, 245, n.b. 9. Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Rocznik 55 za rok 1950 z. 1.

Tyt. i wstęp w jęz. łac.

58. LANDAU Zbigniew: Historia ruchu robotniczego w poszczególnych krajach. (Wybór podstawowych opracowań). *Poradnik Bibliotekarza* R. 5: 1953 nr 4 s. 73—77.

59. LEITSCH Walter: Bibliographie zur Geschichte des Mittelalters aus slavischen Zeitschriften. Bearb. von... 1 Polen (1945—1951). *Mitteilungen des Instituts für Öster-*

reichische Geschichtsforschung Ed 61: 1953 H. 1/2 s. 225—239.

60. LIBISZOWSKA Zofia: Przegląd wydawnictw historycznych... *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 1 s. 50—58 (w pierwszym półroczu 1951 r.), nr 3 s. 173—182 (w drugim półroczu 1951 r.), nr 5 s. 312—317 (w pierwszym półroczu 1952 r.); R. 6: 1953 nr 2 s. 113—119 (w drugim półroczu 1952 r.).

61. LIBISZOWSKA Zofia: Przegląd wydawnictw historycznych. Cz. 2—3. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 2 s. 56—62, nr 3—4 s. 128—134.

62. MAGYAR törtèneti bibliografia 1825—1867. Red.: Z. J. Toth. T. 1—3. Budapeszt 1950—1952 ss. 119+260+407.

Rec.: Reychman Jan. *Kwart. Hist.* R. 61: 1954 nr 2 s. 278—285.

63. MAJEWSKI Kazimierz, Bittner Halina: Materiały do bibliografii archeologii śródziemnomorskiej w Polsce za lata 1800—1950. Warszawa 1952—1953 Pol. Tow. Archeolog. 4° ss. VII, nlb. 1, 86, nlb. 5. Biblioteka Archeologiczna 4.

64. MALINOWSKI Tadeusz: Bibliografia archeologii Polski za rok 1950. *Przegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2—3 s. 434—440.

65. MATERIAŁY do Bibliografii Wielkiego Proletariatu. Warszawa 1952 Biblioteka Narodowa. Dział Informacji Naukowej 2° ss. 78, powiel.

66. METODOLOGIA, dydaktyka. [Bibliografia]. *Roczn. Dziej. Śpol. i Gosp.* T. 14: 1952 s. 358—360.

67. MILNE Alexander Taylor: Writings on British History 1939. A Bibliography of books and articles on the history of Great Britain from about 450 A. D. to 1914,

published during the year 1939, with an Appendix page containing a select list of publications in 1939 on British history since 1914. Compiled by... London 1953 Jonathan Cape 8° ss. 310. Royal Historical Society.

68. [NAUKI pomocnicze historii. Bibliografia]. *Roczn. Dziej. Spol. i Gosp.* T. 14: 1952 s. 355–356.

69. PRZEGLĄD Bibliograficzny Wydawnictw Gospodarczych. R. 1—6. Warszawa 1947—1952.

Rec.: Skwirowska S[tefania]. *Przeł. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 2/3 s. 265—269.

70. PRZEGLĄD Bibliograficzny Wydawnictw Gospodarczych. R. 7 z. 1—6. Warszawa 1953 4° ss. 330.

71. RENESANS w Krakowie. Kraków 1953 8° k. nlb. 8. Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa.

Spis rozpraw naukowych, książek i wydawnictw dotyczących renesansu krakowskiego, które ukazały się nakładem T. M. H. i Z. K. w ciągu 57 lat jego działalności, a które Zarząd Towarzystwa przedkłada uczestnikom Sesji Odrodzenia Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Estreicher Karol: Przedmowa.

72. ROSIN Ryszard: Przegląd ważniejszych artykułów historycznych w czasopiśmie krajowych za rok 1951. Cz. 1. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 2 s. 118—123.

73. ROSIN Ryszard: Przegląd artykułów historycznych w czasopiśmie krajowych za I półrocze 1952 r. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 4 s. 245—252.

74. ROSIN Ryszard: Przegląd artykułów historycznych w czasopiśmie krajowych za drugie półrocze 1952 r. Cz. 1. *Wiad. Hist.* R. 6: 1953 nr 1 s. 44—54.

75. ROSIN Ryszard: Przegląd artykułów historycznych w czasopiśmie krajowych za r. 1953. Cz. 1. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 1 s. 64—70.

76. ROSIN Ryszard: Przegląd artykułów historycznych w czasopiśmie krajowych za rok 1953. Cz. 2. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3—4 s. 135—140.

77. R[OSIN] R[yszard]: Wykaz prac z lat 1949—1952 dotyczących powstania styczniowego. *Wiad. Hist.* R. 6: 1953 nr 1 s. 62—63.

78. VOGELSANG Thilo: Bibliographie zur Zeitgeschichte. *Beilage zu Vierteljahrshefte zur Zeitgeschichte* Jg 1: 1953 Nr 1 s. 1—24, Nr 4 s. 87—114.

79. VONTOBEL Willy, Meyer Lucienne: Bibliographie de l'histoire suisse 1951. Zürich 1952 Leemann 8° ss. IV, 163.

80. WIELOWIEJSKI Jerzy Aleksander: Bibliografia archeologii polskiej za rok 1948. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 317—335 i odb.

81. WIELOWIEJSKI Jerzy Aleksander: Bibliografia archeologii polskiej za rok 1949. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 125—136 i odb.

82. ZAPISKI bibliograficzne. Oprac.: Danuta Anders, Stanisław Konarski, Jerzy Michalski, Jan Molenda, Benedykt Zientara, Janusz Żarnowski. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 4 s. 252—265.

d) Bibliografia nauk posilkowych historii

83. BIBLIOGRAFIA Bibliografii i Nauki o Książce. *Bibliographia Poloniae Bibliographica*. R. 1948. Zest. Maria Dembowska. Warszawa 1952 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny. 4° ss. 71, nlb. 1.

84. BIBLIOGRAFIA Literacka. Lipiec grudzień 1951. [Oprac.] Roman Sobol. Wrocław 1953 Zakład

im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 99. Dodatek do Pamiętnika Literackiego 1953.

85. BIBLIOGRAFIA Literacka. Styczeń - czerwiec 1952. [Oprac.] Jan Gawalkiewicz. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 59. Dodatek do Pamiętnika Literackiego 1953.

86. HARKINS W. E.: Bibliography of Slavic folk literature. New York 1953 Oxford University Press 8° ss. 28.

87. KLEMENSIEWICZ Zygmunt: Bibliografia ekslibrisu polskiego. Z przedmową Edwarda Chwalewika. Przejrzała i uzupełniła Helena Lipska. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. VI, 154.

88. MAYENOWA Maria Renata: Walka o język w literaturze staropolskiej. (Zestawienia bibliograficzne wykonały: Barbara Otwinowska, Lucylla Pszczółkowska, Jadwiga Puzyńska). Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 77. nlb. 1. Odb.: Bibliografia literatury polskiej okresu Odrodzenia oprac. w Instytucie Badań Literackich Pol. Akad. Nauk,

89. POZNAŃSKI M[arceli]: Bibliografie kopernikowskie. *Bibliotekarz* R. 20: 1953 s. 89—92.

90. PRZEGLĄD Bibliograficzny Urbanistyki i Architektury. Opracowany przez Ośrodek Dokumentacji Instytutu Urbanistyki i Architektury. *Dodatek do Miesięcznika „Architektura”* R. 2: 1952 nr 1—6.

91. PRZEGLĄD Dokumentacyjny Urbanistyki i Architektury. Opracowany przez Ośrodek Dokumentacji Instytutu Urbanistyki i Architektury. *Dodatek do Miesięcznika „Architektura”* R. 3: 1953 nr 1—6.

e) Bibliografia regionalna i lokalna

(92). RENESANS w Krakowie = poz. 71.

93. FORSTREUTER Kurt, Zimmermann Gerhard: Ostdeutschland und Randgebiete. Literaturbericht. [Niemcy]. *Blätter für deutsche Landesgeschichte* Jg 89: 1952 s. 263—274.

94. HANUSCH Gerhard: Ost-europa-Dissertationen. 1945—1950. Deutschland, Österreich, Schweiz. *Jahrbücher für Geschichte Osteuropas* 1953 H. 4 s. 1—44.

95. RISTER Herbert: Schrifttum über den deutschen Osten. (1945—1951). Marburg/Lahn 1953 Elwert 8° ss. 82.

96. POLAK Kazimierz: Bibliografia góriska. [Podhale]. *Wierchy* R. 21: 1952 s. 305—320, ilustr.

97. POLAK Kazimierz: Bibliografia góriska. *Wierchy* R. 22: 1953 s. 301—316, nlb. 4, ilustr.

98. NOWODWORSKI Witold: Bibliografia pomorska za r. 1947. *Jantar* R. 6: 1948 cz. 1 z. 1 s. 99—109, cz. 2, z. 2 s. 203—214, cz. 3 z. 3/4 s. 332—339.

99. WERMKE Ernst: Bibliographie der Geschichte von Ost- und Westpreussen für die Jahre 1939—1951 nebst Nachträgen aus den früheren Jahren. Marburg/Lahn 1953 4°, als Manuskript gedruckt. Wissenschaftliche Beiträge zur Geschichte und Landeskunde Ost- und Mitteleuropas. Hrsg. vom Johann Gottfried Herder-Institut Nr 11.

100. SZYMAŃSKA Romana: Bibliografia Muzeum Narodowego w Poznaniu. *Studia Muzealne* T. 1: 1953 s. 283—307.

101. RISTER Herbert: Schrifttum über Polen 1943—1951 mit besonderer Berücksichtigung des Posener Landes (Auswahl). Im Auftrage der Historisch-Landeskundlichen Kommission

für Posen und das Deutschtum in Polen bearb. von... Marburg/Lahn 1953 4° ss. VIII, 147, als Manuskript gedruckt. Wissenschaftliche Beiträge zur Geschichte und Landeskunde Ost- und Mitteleuropas. Hrsg. vom Johann Gottfried Herder-Institut Nr 10.

Rec.: Meyer Hans M[oritz]. *Zeitschrift für Ostforschung* Jg 2: 1953 H. 4 s. 611—613.

102. GROBELNÝ Andělín, Kudelka Milán: Bibliografie polskich silesiak. [Śląsk]. Opava 1952 4° ss. IV, 228.

Rec.: Macúrek J[osef]. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 51: 1953 nr 1 s. 133—134; Walewska Elżbieta. *Przegl. Biblioteczny* R. 21: 1953 z. 3 s. 282—284.

103. HERRMANN Joachim, Wurms Dieter: Schlesisches Schrifttum seit 1946. Bibliographie einer deutschen Landschaft. Stuttgart 1953 Brentano—Verlag 8° ss. 67.

104. NEUES tschechisches Schrifttum zur Geschichte Schlesiens. (Bericht). *Wissenschaftlicher Dienst* Jg 2: 1952 s. 51—53, 79—82.

105. RISTER Herbert: Bibliographie zur Sozial- und Wirtschaftsgeschichte des gesamtoberschlesischen Industriegebietes 1935—1951. Neumarkt Opf. 1952 Verlag des Kulturwerks Schlesien 4° ss. 32.

106. RISTER Herbert: Schlesische Bibliographie 1942—1951. Im Auftrage der Historischen Kommission für Schlesien bearb. von... Marburg/Lahn 1953 J. G. Herder-Institut 4° ss. XII, 216. Wissenschaftliche Beiträge zur Geschichte u. Landeskunde Ost- Mitteleuropas Nr 5.

Rec.: Meyer Hans M[oritz]. *Zeitschrift für Ostforschung* Jg 2: 1953 H. 4 s. 611—613.

107. GOMULICKI Juliusz W.: Książki o nowej Warszawie. Przegląd dorobku wydawniczego 1946—1952. *Stolica* R. 7: 1952 nr 12 (250) s. 12.

108. BIBLIOTEKA Uniwersytecka we Wrocławiu. Wydawnictwa... oraz wykaz prac naukowych z bibliografii i bibliotekoznawstwa prowadzonych w tejże bibliotece. Wrocław 1953 8° ss. 6.

109. GÓRKIEWICZ Marian: Bibliografia dotycząca Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. (Do r. 1939). *Roczn. Zakł. Nar. im. Ossolińskich* T. 4: 1953 s. 293—333.

110. GÓRKIEWICZ Marian: Bibliografia dotycząca Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. (Do roku 1939). Zestawił... Wrocław 1953 Zakład Narodowy im. Ossolińskich 8° ss. nlb. 2, 43. Zmieniona odb.: *Roczn. Zakł. Nar. im. Ossolińskich* T. 4.

111. PAJĄCZKOWSKI Franciszek: Bibliografia dotycząca Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu 1946—1952. *Roczn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich* T. 4: 1953 s. 382—401.

112. RISTER Herbert: Bibliographie der Veröffentlichungen über die Stadt Breslau. Berichtzeit 1942—1951. *Brieger Briefe* Jg 6: 1952 s. 4—12.

113. BIBLIOGRAFICZNY przewodnik po Z S R R. Warszawa 1953 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 8° ss. 92.

Bibliografia adnotowana literatury informującej o ZSRR, obejmująca książki, broszury i ważniejsze artykuły z czasopism, wyd. w Polsce Ludowej w latach 1949—1952.

f) Bibliografia osobowa

114. DOROBEK naukowy pracowników wyższych uczelni szczecińskich. Szczecin 1952 8° ss. 65, nlb. 4.

Alfabetyczne zestawienie prac według uczelni i ich wydziałów.

(115). KNOT Antoni: Bibliografia prac Karola Badeckiego z zakresu

archiwistyki i bibliotekoznawstwa = poz. 832.

116. BOKSZCZANIN Maria, Straszewska Maria: Bibliografia pism Waclawa Borowego w zarysie (1914—1950). *Pam. Literacki* T. 40: 1952 s. 456—462.

117. SAWICKI Jakub: Bibliografia prac Stanisława Borowskiego [historyka prawa] 1924—1946 *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 259—264.

118. BARTOŚ F[rantišek] M.: Literarni činnost M. J. Husi. C. Akademia Ved a Umeni. Praha 1948 Sbirka pramenu k poznani lit. Života českoslov. Skup. 3 nr 10.

Książka Bartoša jest zestawieniem wszystkich prac Husa.

Rec.: Budkowa Z[ofia]. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 361—363. Zawiera uzupełnienia dotyczące rękopisów znajdujących się w bibliotekach polskich.

119. BARANOWSKI Henryk: Mikołaj Kopernik — ekonomista. Bibliografia. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 4 s. 251—255 i odb. 8° ss. 5.

Zestawienie obejmuje polskie i obce piśmiennictwo o Koperniku jako ekonomiście do X₁ 1953 r. Dzieła, utwory i fragmenty dzieł.

120. WOŹNOWSKI Mieczysław: Literatura kopernikowska za lata 1945—1953. *Wszechświat* 1953 z. 8 (1831) s. 208—212; z. 9—10 (1833) s. 252.

121. KOTWICZÓWNA Maria: Bibliografia Włacyława Kotwicza. *Roczn. Orientalist.* T. 16: 1950 [druk.:] 1953 s. XXXI—XLVIII.

122. ZAJĄCZKOWSKI Włodzimierz: Bibliografia Tadeusza Kowalskiego. *Roczn. Orientalist.* T. 17: 1951—1952 [druk.:] 1953 s. XVII—XXXVI.

123. HLEB-KOSZAŃSKA Helena, Kotwiczówna Maria: Bibliografia utworów Joachima Lelewela. Oprac. ... Wrocław 1952 Wydawn.

Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. XVII, nlb. 1, 200, nlb. 2. Instytut Badań Literackich. Prace Bibliograficzne 1.

Rec.: Więckowska Helena. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 2/3 s. 259—265; Polemika z rec.: Hleb-Koszańska Helena: Z problemów metodyki bibliograficznej. *Przegl. Biblioteczny* R. 21: 1953 z. 1 s. 82—91.

124. HEJNOSZ Wojciech: „Maciejewskiana“ zebrane przez śp. Stanisława Borowskiego. *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 124—125.

Omówienie bibliografii prac historyka prawa Waclawa Aleksandra Maciejewskiego zebranej przez Stanisława Borowskiego.

125. KIEPURSKA Halina: Polskie przekłady prac Marksa i Engelsa (1844—1939). Zarys bibliograficzny. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 2 s. 291—296.

126. MARKS i Engels w Polsce. Materiały do bibliografii 1842—1952. Oprac. zespół pracowników w Dziale Informacji Naukowej B. N. Warszawa 1953 Biblioteka Narodowa 8° ss. 111, nlb. 1.

127. SAWICKI Jakub: Bibliografia prac śp. profesora Józefa Rafacza. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 493—501.

128. STRANZ Stefan: Bibliografia prac Mieczysława Rulikowskiego. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 2/3 s. 424—431.

129. MEGLICKA M., Leblang S.: Bibliografia prac Józefa Stalina i o Józefie Stalinie w polskich wydawnictwach rewolucyjnych lat 1919—1945. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 2 s. 283—290.

130. GRABSKI Andrzej F.: Bibliografia prac prof. dra St. Zajączkowskiego. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9—10 s. 455—456.

131. ESTREICHER Karol: *Zalusczy. Bibliografia odnosząca się do Żaluskich z wieku XVII i XVIII.* Kraków 1952 Pol. Akad. Umiej. 16° ss. VIII, 306, tabl. 4. Odb.: *Bibliografia polska Karola i Stanisława Estreicherów* T. 34, z. 1.

g) Bibliografia czasopism

132. BESTERMAN Theodore: *Index bibliographicus. Directory of current periodical abstracts and bibliographies.* 3 rd ed. completely rev. Vol. 2: *Social sciences, education, humanistic studies.* Paris 1952 Unesco ss. XI, 72.

Rec.: Humphreys K. W. *The Journal of Documentation* Vol. 9: 1953 nr 4 s. 231—233.

133. BIBLIOGRAFIA Zawartości Czasopism. R. 5 t. 1 z. 1—6. Warszawa (1953) Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 4° ss. 209, nlb. 1, 34, Indeksy.

134. BIBLIOGRAFIA Zawartości Czasopism. Miesięcznik. R. 5 t. 2 z. 1—6. Warszawa 1951 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 4° ss. 344, Indeksy ss. 40.

Rec.: Omiljanowicz Celina. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 3—4 s. 1233—1236.

135. BIBLIOGRAFIA Zawartości Czasopism. Miesięcznik. R. 6 z. 1—12. Warszawa 1952 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 4° ss. 890, Indeksy ss. 109.

136. BIBLIOGRAFIA Zawartości Czasopism. Miesięcznik. R. 7 z. 1—12. Warszawa 1953 Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny 4° ss. 1124, Indeksy ss. 165.

137. DZIAŁOWY spis czasopism wychodzących w Polsce. (Stan z 30 czerwca 1952 r.). Warszawa 1952 Pol. Wydawn. Gospodarcze 4° ss. 24. Biuro Prasy i Informacji Prezydium Rady Ministrów.

138. GUTRY Czesław: *Bibliografia scalonych spisów zawartości czasopism.* Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 174, nlb. 1.

139. PRZEGLĄD Prasy. Rok Polskiego Odrodzenia. *Polonistyka* R. 6: 1953 nr 6 s. 49—54.

140. KRAMM Heinrich. *Bibliographie historischer Zeitschriften 1939—1951.* Marburg 1952 Westdeutsche Bibliothek. I Lfg ss. 78.

141. PAŃSTWOWE Wydawnictwo Naukowe. *Katalog czasopism naukowych na rok 1954.* (Dla Domu Książki). Warszawa 1953 4° k. nlb. 19, powiel.

142. STRAUS Stefan: *Bibliografia tytułów czasopism teatralnych.* Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 156, tabl. 1. Państwowy Instytut Sztuki.

143. CZACHOWSKA Jadwiga: *Sygnali 1933—1939.* Oprac. ... Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 189, nlb. 3. Instytut Badań Literackich Pol. Akad. Nauk. *Materiały do Dziejów Postępowej Publicystyki* 2.

Treść: Wstęp; Antologia; Wykaz ważniejszych pozycji bibliograficznych; Głosy o Sygnalach.

144. SUCHODOLSKI Witold: *Krytyka 1899—1914.* Bibliografia zawartości. Oprac. ... Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wyd. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 148. Instytut Badań Literackich Pol. Akad. Nauk. *Materiały Bibliograficzne* 2.

Wilhelmi J.: Wstęp.

145. WINKIEL Barbara: *Po prostu.* Karta. 1935—1936. Wstęp i antologię oprac. ... Wykaz ważniejszych pozycji bibliograficznych oprac. Janusz Stra-

decki. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 238, nlb. 2, ilustr. In-

stytut Badań Literackich Pol. Akad. Nauk. Materiały do Dziejów Postępowej Publicystyki 3.

2. SŁOWNIKI. SPISY. SKOROWIDZE

a) Słowniki

146. BACHULSKI Aleksy, Konarski Kazimierz, Wolff Adam: Polski słownik archiwalny. Red. Rafał Gerber. Warszawa 1952 Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych 8° ss. XIII, 46, nlb. 3. Wydawnictwa Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.

147. GAJEK Józef: Sprawozdanie z prac redakcyjnych nad „Słownikiem starożytności słowiańskich“ za okres 1951/53. *Przeł. Zach. R.* 9: 1953 nr 11—12 s. 793—799.

148. SŁAWSKI Franciszek: Słownik etymologiczny języka polskiego. Z. 1 (A — Czar). Kraków 1952 Tow. Miłośników Jęz. Pol. 8° ss. 112.

149. SŁOWNIK łaciny średniowiecznej w Polsce. Skład Rady Redakcyjnej: J. Safarewicz, R. Grodecki, L. Piotrowicz, M. Plezia, W. Strzelecki., A. Vetulani. T. 1 z. 1: A — Actor. Warszawa 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich Wrocław 4° ss. III—X, XXVI, szpalt 140. Polska Akademia Nauk.

150. SŁOWNIK łaciny średniowiecznej w Polsce. T. 1 z. 2: Actoratus — Aequatio. Warszawa 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 4°, szpalt 141—300. Polska Akademia Nauk. — [Tyt. okł.]

Tyt. w jęz. łac.

151. SŁOWNIK Staropolski. Komitet Redakcyjny: Kazimierz Nitsch, Zenon Klemensiewicz, Stanisław Urbańczyk, Jan Safarewicz. T. 1 z. 1—2 (A — Bolesc). Warszawa 1953 Kra-

kowska Drukarnia Naukowa 4° ss. nlb. 4, XXXII, 128. Polska Akademia Nauk.

Przedmowa: Kazimierz Nitsch; Wstęp: Stanisław Urbańczyk.

152. WISZNIEWSKI Jerzy: Encyklopedia prawa. Cz. 1. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. nlb. 2, LIV, 289, powiel. Szkoła Główna Służby Zagranicznej.

153. WISZNIEWSKI Jerzy: Encyklopedia prawa. Wykład. Z. 1—2. Oprac. Henryk Piętka. Warszawa 1953 Zakł. Prod. Skryptów Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. nlb. 2, 99+ nlb. 2, 89, powiel. Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie. Studium Zaoczne. Katedra Prawa. Wszystkie wydziały. Rok akad. 1953/54. Semestr 5 i 6.

154. WISZNIEWSKI Jerzy: Encyklopedia prawa. Wykład. Z. 4—6. Warszawa 1953—1954 Zakł. Prod. Skryptów Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 122 + 136 + 78 powiel. Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie. Studium Zaoczne. Katedra Prawa. Wszystkie wydziały. Rok akad. 1952/53 i 1953/54. Semestr. 5 i 6.

b) Spisy

155. LISTA członków zmarłych od początku istnienia Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. *Roczn. Tow. Nauk. Warsz. R.* 45: 1952 s. 118—121.

156. MATERIAŁY bio- i bibliograficzne członków wydziałów Towarzystwa Naukowego w Toruniu.

Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu. R. 4: 1950 [druk.:] 1952 s. 33—38.

Kolankowski Ludwik s. 33—34, Stelmachowska Bożena s. 34—35, Tync Stanisław s. 35—36, Wdowiszewski Zygmunt s. 36—38.

157. MATERIAŁY bio- i bibliograficzne członków wydziałów Towarzystwa Naukowego w Toruniu. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.:] 1953 s. 41—51.

Gerlach Jan s. 41—42, Kostrzewski Józef s. 42—43, Piskorska Helena s. 43—45, Szeliga Franciszek s. 45—46, Wojciechowski Zygmunt Leonard s. 46—49, Żytkowicz Leonid s. 49—51.

c) Skorowidze

158. ALFABETYCZNY wykaz powiatów, miast i gmin Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej według stanu z dnia 1 VII 1952 r. Warszawa 1952 8° ss. nlb. 2, 77, 3, nlb. 1. Polska

Rzeczpospolita Ludowa. Główny Urząd Statystyczny.

159. GAJEK Józef, Małewska Zofia: Indeks Ludu. T. 1—39. *Lud* T. 40: 1952—1953 s. 9—1109.

160. KECK Zdzisław: Skorowidz przepisów prawnych. Przepisy ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1918—1939 i 1944—1952. Obowiązujące w dniu 1 kwietnia 1952 r. Warszawa 1952 Wydawn. Admin. Wydawnictw PRM. [Prezydium Rady Ministrów] 8° ss. XVI, 251.

161. WYKAZ Gromad Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Według stanu z dnia 1 VII 1952 r. Warszawa 1952 4° ss. 287. Polska Rzeczpospolita Ludowa. Główny Urząd Statystyczny Warszawa.

3. CZASOPISMA

162. ARCHEION. [Rocznik]. Organ Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych. Czasopismo poświęcone sprawom archiwalnym. T. 18—20. Warszawa 1948—1951.

Rec.: Volf Miloslav. *Archivní Časopis* R. 1954 nr 1 s. 52—54.

163. ARCHEION. [Rocznik]. Organ Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych. Czasopismo naukowe poświęcone sprawom archiwalnym. Założone przez Stanisława Ptaszyckiego. Red. Rafał Gerber. T. 19/20: 1951. Warszawa 1952 Nacz. Dyr. Arch. Państw. 8° ss. 535 nlb. 1, ilustr., Sod., Rés.

Rec.: Kieniewicz S[tefan]. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 252—256.

164. ARCHEION. [Rocznik]. Czasopismo naukowe poświęcone sprawom archiwalnym. Organ Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych. Red. Piotr Bańkowski. T. 21: 1952. Warszawa 1953 Nacz. Dyr. Arch. Państw. 8° ss. 266, nlb. 6.

165. ARCHEOLOGIA. Rocznik Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie i Polskiego Towarzystwa Archeologicznego. Red. Kazimierz Majewski. T. 3: 1949. Warszawa 1952 Państw. Muzeum Archeolog. i Pol. Tow. Archeolog. 4° ss. VII, nlb. 1, 466, nlb. 2, ilustr., tabl. 1, mapa 1, Sod., Rés.

Zawiera m. in.: Wielowiejski Jerzy Aleksander: Bibliografia archeologii polskiej za rok 1948.

Rec.: Lencman Ja. A. *Vestnik Drevnej Istorii* 1953 nr 2 s. 119—125.

166. ARCHEOLOGIA. Rocznik Polskiego Towarzystwa Archeologicznego. Red. Kazimierz Majewski. T. 4: 1950—1951. Warszawa 1953 Pol. Tow. Archeolog. 4° s. VII, nlb. 1., 184, ilustr., Sod., Rés.

Zawiera m. in.: Wielowiejski Jerzy Aleksander: Bibliografia archeologii polskiej za rok 1949; E. K.: Bibliografia prac Iwana Starczuka.

167. BIBLIOTEKARZ. Dwumiesięcznik. Czasopismo poświęcone sprawom bibliotek i czytelnictwa. Wyda-

wane przez Związek Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich oraz Bibliotekę Publiczną m. st. Warszawy. Red. Komitet. R. 19 nr 1—6. Warszawa 1952 4° ss. 187, nlb. 5.

168. BIBLIOTEKARZ. Dwumiesięcznik. Czasopismo poświęcone sprawom bibliotek i czytelnictwa. Wydawane przez Związek Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich oraz Bibliotekę Publiczną m. st. Warszawy. R. 20 nr 1—6. Warszawa 1953 4° ss. 188.

169. BIULETYN Historii Sztuki. Kwartalnik wydawany przez Państwowy Instytut Sztuki oraz Stowarzyszenie Historyków Sztuki i Kultury Materialnej. Red. nac. Stanisław Lorentz. R. 14 nr 1—4. Warszawa 1952 4°.

170. BIULETYN Historii Sztuki. Kwartalnik wydawany przez Państwowy Instytut Sztuki oraz Stowarzyszenie Historyków Sztuki. Red. nac. Stanisław Lorentz. R. 15 nr 1—4. Warszawa 1953 4°.

171. BIULETYN Żydowskiego Instytutu Historycznego. [Półrocznik]. Wyd. Żydowski Instytut Historyczny w Polsce. Red. Kolegium. [R. 2] nr 1—2 (3—4). Warszawa 1952 8° ss. 224+306, nlb. 1.

172. BIULETYN Żydowskiego Instytutu Historycznego. [Kwartalnik]. Wyd. Żydowski Instytut Historyczny w Polsce. Red. Kolegium. [R. 3] nr 1—4 (5—8). Warszawa 1953 8°.

173. BLETER far Geszichte. Kwartalnik Żydowskiego Instytutu Historycznego w Polsce. T. 4 z. 1—4. Warszawa 1951 8°, Streszcz., Sod., Sum.

Tekst w jęz. żyd.

174. BLETER far Geszichte. Kwartalnik Żydowskiego Instytutu Historycznego w Polsce. T. 5 z. 1—4. Warszawa 1952 8°, Streszcz., Sod., Sum.

Tekst w jęz. żyd.

175. BLETER far Geszichte. Kwartalnik Żydowskiego Instytutu Historycznego w Polsce. T. 6 z. 1—4. Warszawa 1953 8°, Streszcz., Sod., Sum.

Tekst w jęz. żyd.

176. BULLETIN de la Société des Sciences et des Lettres de Łódź. Red. Jan Dylak. Vol. 1: I 1946—VI 1947. Łódź 1950 [druk.:] 1952 8° ss. 96, nlb. 1. Societas Scientiarum Lodzianensis.

177. COMPTES rendus de la Société des Sciences et des Lettres de Wrocław rédigés par Bronisław Knaster et Bolesław Olszewicz avec concours de François Longchamps. Vol. 1: 1946. Wrocław 1952 Wrocławskie Towarzystwo Naukowe 8° ss. 26.

178. COMPTES rendus de la Société des Sciences et des Lettres de Wrocław rédigés par Bronisław Knaster et Bolesław Olszewicz avec concours de François Longchamps. Vol. 2: 1947. Wrocław 1953 Wrocławskie Towarzystwo Naukowe 8° ss. 92 [oraz] Communication No 1—6.

179. COMPTES rendus de la Société des Sciences et des Lettres de Wrocław rédigés par Bronisław Knaster et Bolesław Olszewicz avec concours de François Longchamps. Vol. 3: 1948. Wrocław 1953 Wrocławskie Towarzystwo Naukowe 8° ss. 116 [oraz] Communication No 1—8.

180. CZASOPISMO Geograficzne. Rocznik Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Red. Julian Czyżewski. T. 21/22 (og. zbioru nr 68): 1950/51. Wrocław 1952 8° ss. 535.

181. CZASOPISMO Prawno-historyczne. [Rocznik]. T. 4. Poznań 1952 Pozn. Tow. Przyj. Nauk 8° ss. nlb. 4, 515. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych.

Rec.: Zdrojkowski Zbigniew. *Państwo i Prawo* R. 8: 1953 nr 1 s. 284—288.

182. CZASOPISMO Prawno-historyczne. [Rocznik]. T. 5. Poznań 1953 Państw. Wydawn. Nauk. Polska Akademia Nauk. Komitet Nauk Prawnych 8° ss. 336.

Zawiera m. in.: Sawicki Jakub: Bibliografia prac Stanisława Borowskiego (1924—1946).

183. DOKUMENTACJA Prasowa. Tygodnik. R. 1. Warszawa 1952 2°.

Zawiera najważniejsze materiały z prasy codziennej i czasopism.

184. DOKUMENTACJA Prasowa. Tygodnik. R. 2. Warszawa 1953 2°.

185. EKONOMISTA. Kwartalnik poświęcony nauce i potrzebom życia. Organ Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Red. nac. Edward Lipiński. R. 52: 1952 kwart. 1—4. Warszawa 1952 Pol. Wydawn. Gosp. 8°.

186. EKONOMISTA. Kwartalnik poświęcony nauce i potrzebom życia. Organ Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Red. nac. Edward Lipiński. R. 53: 1953 kwart. 1—4. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8°.

187. FONTES Praehistorici. Annales Musei Archaeologici Posnaniensis. Red. Józef Kostrzewski. Vol. 2: (1951). Poznań 1952 Wydawn. Muzeum Archeol. w Poznaniu 4° ss. nlb. 4, 326, tabl. 3, plan 1.

Rec.: [Filip Jan] j. f. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 nr 5 s. 468.

188. FONTES Praehistorici. Annales Musei Archaeologici Posnaniensis. Red. Józef Kostrzewski. Vol. 3: (1952). Poznań 1953 Wydawn. Muzeum Archeol. w Poznaniu 4° ss. nlb. 4, 184, tabl. 10, mapa 1, ilustr.

189. GEODEZJA i Kartografia. Kwartalnik naukowy. Wyd. Instytut Geodezji Politechniki Warszawskiej. Red. Edward Warchałowski. T. 1 z. 1—4. Warszawa 1952 8° ss. 232, nlb. 4.

190. GEODEZJA i Kartografia. Kwartalnik naukowy. Wyd. Komitet Geodezji Polskiej Akademii Nauk. Red. Jan Różycki. T. 2 z. 1—4. Warszawa 1953 8° ss. 248.

191. HISTORIA i Nauka o Konstytucji. [Kwartalnik]. Czasopismo dla nauczycieli. Organ Ministerstwa Oświaty. Red. Komitet Redakcyjny. R. 1 nr 1—4. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8°.

Wychodzi zamiast dwóch czasopism: Polska i Świat Współczesny (ostatni nr 2 (26): 1953) i Wiadomości Historyczne (ostatni nr 2 (26): 1953).

192. The JOURNAL of Juristic Papyrology. Rocznik Papirologii Prawniczej. Warsaw Society of Sciences and Letters. Department II of Philosophy, History and Sociology. Tow. Nauk. Warsz. Wydział II Nauk Hist., Filozof. i Społ. Red. Rafał Taubenschlag, Jerzy Manteuffel. Vol. 6. Warszawa 1952 8° ss. 322.

193. KWARTALNIK Historii Kultury Materialnej. Wyd. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk. Red. Aleksander Gieysztor. R. 1. Warszawa 1953 8°, Sod., Sum., Rés.

194. KWARTALNIK Historyczny. Organ Polskiego Towarzystwa Historycznego. Red. Stanisław Arnold. R. 59: 1952 Warszawa 1953 8° ss. 185, nlb. 1.

195. KWARTALNIK Historyczny. Organ Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk. Komitet Redakcyjny. Red. nac. Bogusław Leśnodorski. R. 60 nr 1—4. Warszawa 1953 8° ss. 380 + 404 + 435 + 378.

Rec.: T. L. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 2 s. 68—72; Taborski Walery. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 7—8 s. 156—160.

196. KWARTALNIK Instytutu Polsko-Radzieckiego. Red. Komitet.

R. 1 nr 1. Warszawa 1952 8° ss. 116, nlb. 2, tabl. 7.

Rec.: Galis Adam. *Życie Słowiańskie* R. 7: 1952 nr 11 (og. zbioru 80) s. 47—49.

197. KWARTALNIK Instytutu Polsko-Radzieckiego. Red. Samuel Fiszman i Komitet. R. 2 nr 2—5. Warszawa 1953 8° ss. 197+200+174.

198. LUD. [Rocznik]. Organ Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. Organe de la Société Polonaise d'Ethnologie. Red. Józef Gajek i Tadeusz Seweryn. T. 39: 1948—1951. Kraków—Poznań 1952 Pol. Tow. Ludoznawcze 8° ss. nlb. 2, 806, ilustr., mapy.

199. LUD. [Rocznik] Organ Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. Organe de la Société Polonaise d'Ethnologie. Red. Józef Gajek. T. 40: 1952—1953, Indeks. Poznań 1953 Pol. Tow. Ludoznawcze 8° ss. 1109, nlb. 3.

Indeks: Lud. T. 1—39 oprac. Józef Gajek i Zofia Malewska.

200. MATERIAŁY do Studiów i Dyskusji z Zakresu Teorii i Historii Sztuki, Krytyki Artystycznej oraz Badań nad Sztuką. Kwartalnik. Red. Juliusz Starzyński. R. 3 nr 1—4 (9—12). Warszawa 1952 Państwowy Instytut Sztuki 8°.

Rec.: (j). *Kwart. Inst. Polsko-Radzieckiego* R. 2: 1953 nr 4 s. 190—194; S. M.: Ostatni numer „Materiałów...” *Przegl. Artystyczny* R. 8: 1953 nr 1 s. 77.

201. MATERIAŁY do Studiów i Dyskusji z Zakresu Teorii i Historii Sztuki, Krytyki Artystycznej oraz Badań nad Sztuką. Kwartalnik. Red. Juliusz Starzyński. R. 4 nr 1—4 (13—16). Warszawa 1953 Państwowy Instytut Sztuki 8°.

Rec.: S. M. *Przegl. Artystyczny* R. 8: 1953 nr 3 s. 76—77, nr 4 s. 68—69.

202. MATERIAŁY Wczesnośredniowieczne. [Rocznik]. T. 1: 1949. Warszawa 1951.

Rec.: Turek R[udolf]. *Časopis Národního Muzea oddíl věd společenských* R. 22: 1953 č. 1 s. 152—153.

203. MATERIAŁY Wczesnośredniowieczne. [Rocznik]. Red. Jerzy Antoniewicz. T. 2: 1950. Warszawa 1952—1953 Państw. Muzeum Archeologiczne 4° ss. nlb. 6, 264, nlb. 2, tabl. 2, plany 4, ilustr., mapy [każda rozprawa posiada także własną paginację], Sod., Sum.

Wydano z materiałów naukowych Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Polskiego i Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie.

Treść: Maleczyński K.: Zagadnienie Góry Słęży-Sobótki; Sprawozdanie z prac wykopaliskowych w kościele św. Jakuba we wsi Sobótka w latach 1948/49; Kietlińska A.: Sprawozdanie z prac wykopaliskowych na Górze Zamkowej w Cieszynie w r. 1950; Flis J.: Zarys geograficzny okolic Wiślicy; Antoniewicz W., Wartolowska Z.: Badania grodziska w Wiślicy (pow. Pińczów) w r. 1950; Musianowicz K.: Sprawozdanie z prac wykopaliskowych w Bródnie Starym, pow. warszawski w r. 1950; Gąsowski J.: Cmentarzysko w Końskich na tle zagadnienia południowej granicy Mazowsza we wczesnym średniowieczu; Dąbski J.: Szczątki kostne ludzkie z cmentarzyska w Końskich z XI w.; Kielczewska-Zaleska M.: Położenie geograficzne grodziska w Jeziorku, pow. Giżycko; Zabłocki J.: Szczątki roślinne ze stanowiska wczesnośredniowiecznego w Jeziorku, powiat Giżycko, wydobyte w r. 1950; Krysiak K.: Charakterystyka materiału zwierzęcego ze stanowiska wczesnośredniowiecznego w Jeziorku, pow. Giżycko; Antoniewicz J.: Wyniki prac wykopaliskowych na grodzisku i podgrodziu w Jeziorku, pow. Giżycko w 1950 r.; Jażdżewski K.: Sprawozdanie z badań archeologicznych na cmentarzysku - wczesnośredniowiecznym w Lutomiarsku, w pow. łaskim (woj. łódzkie) w r. 1950.

204. MUZEALNICTWO. Stowarzyszenie Historyków Sztuki i Kultury Materialnej. R. 1 nr 1—2. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Kultury i Sztuki. Centralny Zarząd Muzeów 4° ss. 52.

205. MYŚL Filozoficzna. Kwartalnik. R. 1 nr 1—2. Warszawa 1951 8° ss. 367, nlb. 9.

Rec.: K. D. -D. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 2: 1952 s. 412—414; Zuliński Roman: Pierw-

sze marksistowskie czasopismo filozoficzne w Polsce. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 2 s. 176—180.

206. MYŚL Filozoficzna. Kwartalnik. Komitet redakcyjny: Adam Schaff (redaktor naczelny), Józef Chałasiński, Julian Hochfeld. R. 2 nr 1—4 (3—6). Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 361, nlb. 2+365, nlb. 2+381, nlb. 2+360, nlb. 2.

Rec.: K. D. -D. *Przeł. Nauk. Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 412—414; Zuliński Roman. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 3/4 s. 183—205.

207. MYŚL Filozoficzna. Kwartalnik. Wyd. Komitet Filozoficzny Polskiej Akademii Nauk. Red. Adam Schaff i Komitet. R. 3 nr 1—4. Warszawa 1953 8° ss. 356+449+297+274.

208. NAUKA Polska. Kwartalnik. Czasopismo poświęcone zagadnieniom rozwoju nauki w Polsce. Wyd. Polska Akademia Nauk. Komitet red.: Józef Chałasiński, Jan Dembowski, Stanisław Mazur, Zygmunt Modzelewski. R. 1. Warszawa 1953 Polska Akademia Nauk 8° ss. 225+282+208+224.

Rec.: a. d. *Trybuna Ludu* R 6: 1953 nr 6 s. 4.

209. NOWA Szkoła. Dwumiesięcznik. Organ Ministerstwa Oświaty. Wydaje Instytut Wydawniczy „Nasza Księgarnia”. Redaguje Zespół. R. 3 nr 1—6. Warszawa 1952 8° ss. 762.

210. NOWA Szkoła. Dwumiesięcznik. Organ Ministerstwa Oświaty. Red. Tadeusz Tomaszewski. R. 4 nr 1—6. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 688.

211. NOWE Drogi. [Miesięcznik]. Organ teoretyczny i polityczny Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. R. 6 nr 1—12 (31/32—42). Warszawa 1952 8°.

212. NOWE Drogi. [Miesięcznik]. Organ teoretyczny i polityczny Ko-

mitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Numer specjalny poświęcony XIX Zjazdowi Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego. Warszawa 1952 8° ss. 439, nlb. 1, tabl. 1.

Z treści: Stalin J. W.: Przemówienie na XIX Zjeździe KPZR; Mołotow W. M.: Przemówienie inauguracyjne; Malenkov G. M.: Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego WKP(b); Moskatow P. G.: Referat sprawozdawczy Centralnej Komisji Rewizyjnej WKP(b); Saburow M. Z.: Dyrektywy XIX Zjazdu Partii w sprawie pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951—1955; Chruszczow N. S.: Zmiany w Statucie WKP(b); Woroszyłow K. J.: Zakończenie obrad XIX Zjazdu KPZR.

213. NOWE Drogi. [Miesięcznik]. Organ teoretyczny i polityczny Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. R. 7 nr 1—12 (43—54). Warszawa 1953 8°.

214. NOWE Prawo. Miesięcznik. Organ Ministerstwa Sprawiedliwości i Generalnej Prokuratury RP. Wydawnictwo prawnicze. Red. Leszek Lernell. R. 8 nr 1—12 (74—83). Warszawa 1952 8°.

215. NOWE PRAWO. Miesięcznik. Organ Ministerstwa Sprawiedliwości, Generalnej Prokuratury i Sądu Najwyższego. Red. Leszek Lernell. R. 9 nr 1—12. Warszawa 1953 8°.

216. OCHRONA Zabytków. Kwartalnik wydawany przez Zarząd Ochrony i Konserwacji Zabytków Ministerstwa Kultury i Sztuki i Stowarzyszenie Historyków Sztuki. Red. Komit. R. 5 z. 1—4 (16—19) oraz z. specjalny. Warszawa 1952 8° ss. 288+96, ryc.

217. OCHRONA Zabytków. Kwartalnik wydawany przez Zarząd Ochrony i Konserwacji Zabytków Ministerstwa Kultury i Sztuki i Stowarzyszenie Historyków Sztuki. Red. Komitet. R. 6 z 1—4. Warszawa 1953 8°.

218. PAMIĘTNIK Literacki. Czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej, wydawane przez Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza. Red. Julian Krzyżanowski i Tadeusz Mikulski. R. 40. Warszawa 1952 8° ss. 485.

Rocznik poświęcony pamięci Wacława Borowego (1890—1950).

219. PAMIĘTNIK Literacki. Czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej, wydawane przez Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Red. Tadeusz Mikulski. R. 43 z. 1—4. Warszawa—Wrocław 1952 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 1244, nlb. 2.

220. PAMIĘTNIK Literacki. Czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej, wydawane przez Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Red. Tadeusz Mikulski; Zastępca red. Kazimierz Wyka. R. 44 z. 1—4. Warszawa—Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 725; nlb. 1+404.

221. PAMIĘTNIK Słowiański. Czasopismo naukowe poświęcone słowianoznawstwu. T. 1. Kraków 1949 ss. nlb. 4, 236; T. 2 Kraków 1951 ss. 336. — Wydawn. Studium Słowiańskiego Uniw. Jagiel.

Rec.: HAB. *Kwart. Hist.* R. 59: 1952 s. 149—150.

222. PAMIĘTNIK Słowiański. Czasopismo naukowe poświęcone słowianoznawstwu. Komitet redakcyjny: T. St. Grabowski, W. Jakubowski i in. T. 3: 1952. Kraków 1953 Wydawn. Studium Słowiańskiego Uniw. Jagiel. 8° ss. III, 376, tabl. 2.

223. PAMIĘTNIK Teatralny. Czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce teatru. Red. nac. Leon

Schiller. R. 1 z. 1—4. Warszawa 1952 Państwowy Instytut Sztuki 8°.

Rec.: Szczepański J. A. *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 59 s. 4.

224. PAMIĘTNIK Teatralny. Czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce teatru. Red. Leon Schiller. R. 2 z. 1—4. Warszawa 1953 Państwowy Instytut Sztuki 8°.

225. PAŃSTWO i Prawo. Miesięcznik. Organ Zrzeszenia Prawników Polskich. Red. nac. Stanisław Ehrlich. R. 7 t. 1—2 z. 1—12 (71—82). Warszawa 1952 8° ss. 921, 36+918, nlb. 1.

226. PAŃSTWO i Prawo. Miesięcznik. Organ Zrzeszenia Prawników Polskich. Red. nac. Stanisław Ehrlich. R. 8 t. 1—2 z. 1—12 (83—94). Warszawa 1953 8° ss. 852+932.

227. POLSKA Sztuka Ludowa. Dwumiesięcznik wydawany przez Państwowy Instytut Sztuki. Red. Aleksander Jackowski. R. 6 nr 1—6. Warszawa 1952 4° ss. 362, tabl. 3.

Zawiera: Chmieleńska Irena: Materiały do Bibliografii Polskiej Sztuki Ludowej 1950—1952.

228. POLSKA Sztuka Ludowa. Dwumiesięcznik wydawany przez Państwowy Instytut Sztuki. Red. Aleksander Jackowski i Komitec. R. 7 nr 1—6. Warszawa 1953 4° ss. 383.

229. PRACE Instytutu Urbanistyki i Architektury. Kwartalnik. Wyd. Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli. Red. Komitet Redakcyjny: Zespół pracowników naukowych Instytutu Urbanistyki i Architektury. R. 1 z. 1—4. Warszawa 1951—1952 Państw. Wydawn. Techn. 4°.

Zeszyt 2 poświęcony urbanistyce historycznej.

Treść: Przedmowa. — I. Stan i potrzeby badawcze polskiej urbanistyki historycznej; Herbst S.: Zadania i potrzeby polskiej urbanistyki historycznej; Małowist M.: Tezy do dyskusji nad budową miasta średniowiecznego;

Kula W.: Uwagi nad stanem i potrzebami badań w zakresie dziejów miast w Polsce; Dziewoński K.: Badania nad historycznym rozwojem miast z punktu widzenia budowy i rozbudowy miast w Polsce; Zachwatowicz J.: Wymagania ochrony zabytków urbanistycznych wobec nauki historycznej; Trzebiński W.: Potrzeby w zakresie inwentaryzacji źródeł kartograficznych do historii budowy miast polskich; Bieniecki Z.: Źródła ikonograficzne do historii budowy miast polskich i zagadnienie ich inwentaryzacji; Protokół Krajowej Rady Historyków i Urbanistów w sprawie badań nad historią miast polskich odbytej w Nieborowie w dniach 30 IX — 1 X 1950 r. — II. Prace i materiały badawcze: Kaczmarczyk Z.: Geneza i rozplanowanie miasta Krosna nad Odrą; Ostrowski W.: Budownictwo przemysłowe Zagłębia Staropolskiego w okresie Królestwa Kongresowego; Wzorek Z.: Galicyjskie plany katastralne. — III. Wkładka. Ilustrowany katalog źródeł kartograficznych. Z. 1. Plany miast w zbiorach Archiwum Państwowego w Lublinie.

230. PRACE Instytutu Urbanistyki i Architektury. Kwartalnik. Wyd. Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli. Red. Komitet Redakcyjny: Zespół pracowników naukowych Instytutu Urbanistyki i Architektury. R. 2 z. 1—4. Warszawa 1952—1953 Państw. Wydawn. Techn. 4°.

231. PRACE Komisji Historii Sztuki. T. 10: 1952. Kraków 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. PAN 4° ss. nlb. 4, 260, nlb. 1, ilustr., Rés. Polska Akademia Umiejętności.

232. PRZEGLĄD Archeologiczny. Czasopismo poświęcone archeologii przedhistorycznej. Organ Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego. T. 8 z. 1 (1948), z. 2 (1949).

Rec.: E. k. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.] 1953 s. 119—121.

233. PRZEGLĄD Archeologiczny. Czasopismo poświęcone archeologii przedhistorycznej. Organ Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego. R. 26: 1950 t. 9 z. 1. Poznań 1951.

Rec.: Jelinkova Z. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 nr 5 s. 469—470.

234. PRZEGLĄD Artystyczny. Dwumiesięcznik. Pismo Państwowego

Instytutu Sztuki i Związku Polskich Artystów Plastyków. Red. nac. Mieczysław Porębski. R. [7] nr 1—6. Warszawa 1952 4°.

235. PRZEGLĄD Artystyczny. Dwumiesięcznik. Pismo Państwowego Instytutu Sztuki i Związku Polskich Artystów Plastyków. Red. nac. Mieczysław Porębski. R. [8] nr 1—6. Warszawa 1953 4°.

236. PRZEGLĄD Biblioteczny. Kwartalnik. Organ naukowy Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich. Red. Bogdan Horodyski. R. 20 z. 1—4. Warszawa 1952 8° ss. nlb. 4, 400.

237. PRZEGLĄD Biblioteczny. Kwartalnik. Organ naukowy Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich. Red. Bogdan Horodyski. R. 21 z. 1—4. Warszawa 1953 8° ss. 386.

238. PRZEGLĄD Geograficzny. Revue Polonaise de Géographie. Kwartalnik. Wyd. Polskie Towarzystwo Geograficzne. Red. nac. Stanisław Leszczycki. T. 24 z. 1—4. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 8°.

239. PRZEGLĄD Geograficzny. Revue Polonaise de Géographie. Kwartalnik. Wyd. Polskie Towarzystwo Geograficzne. Red. nac. Stanisław Leszczycki. T. 25 z. 1—4. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk 8°.

240. PRZEGLĄD Historyczny. Kwartalnik. Wydawany przez Towarzystwo Miłośników Historii w Warszawie. Red. Stefan Kieniewicz i Janusz Woliński. T. 43 z. 1—4. Warszawa 1952 8° ss. 646.

241. PRZEGLĄD Historyczny. Kwartalnik. Wydawany przez Towarzystwo Miłośników Historii w Warszawie. Red. Stefan Kieniewicz. T. 44 z. 1—4. Warszawa 1953 8° ss. 476.

242. PRZEGLĄD Nauk Historycznych i Społecznych. [Rocznik]. Wyd. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Red. Józef Chałasiński, Natalia Gąsiorowska, Marian H[enryk] Serejski. T. 2. Łódź 1952 4° ss. 448.

243. PRZEGLĄD Nauk Historycznych i Społecznych. [Rocznik]. Wyd. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Red. Józef Chałasiński, Natalia Gąsiorowska, Marian H[enryk] Serejski. T. 3. Łódź 1953 4° ss. 484, nlb. 2.

244. PRZEGLĄD Orientalistyczny. Rocznik społeczno-naukowy. Wyd. Polskie Towarzystwo Orientalistyczne. Red. Ananiasz Zajączkowski. Z. 4. Kraków 1952 8° ss. 151, nlb. 1.

245. PRZEGLĄD Orientalistyczny. Kwartalnik. Wyd. Polskie Towarzystwo Orientalistyczne. Red. nac. Jan Reychman. Nr 1—4 (5—8). Warszawa 1953 Państwowe Wydawnictwo Naukowe 8° ss. 272.

246. PRZEGLĄD Papierniczy. Miesięcznik. Organ Centralnego Zarządu Przemysłu Papierniczego oraz Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Papierniczego w Polsce. Red. nac. Jadwiga Marchlewska-Szrajerowa. R. 8 nr 1—12. Łódź 1952 Wydawn. Nacz. Org. Techn. 4° ss. 362.

247. PRZEGLĄD Papierniczy. Miesięcznik. Organ Centralnego Zarządu Przemysłu Papierniczego oraz Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Papierniczego w Polsce. Red. nac. Jadwiga Marchlewska-Szrajerowa. R. 9 nr 1—12. Łódź 1953 Wydawn. Nacz. Org. Techn. 4° ss. 384.

248. PRZEGLĄD Socjologiczny. Kwartalnik Polskiego Instytutu Socjologicznego. T. 9: 1947; T. 10: 1948. Łódź—Warszawa 1948—1949.

Rec.: Wielowiejski J. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.]: 1952 s. 308—309.

249. PRZEGLĄD Techniczny. Miesięcznik poświęcony sprawom przemysłu i techniki. Organ główny Naczelnej Organizacji Technicznej. Red. nac. Jan Waclaw Czarnowski. R. 73 nr 1—12. Warszawa 1952 4° ss. 481, nlb. 1.

250. PRZEGLĄD Techniczny. Miesięcznik poświęcony sprawom przemysłu i techniki. Organ Główny Naczelnej Organizacji Technicznej. Red. nac. Jan Waclaw Czarnowski. R. 74 nr 1—12. Warszawa 1953 4° ss. 531, nlb. 1.

251. PRZEGLĄD Zachodni. Miesięcznik. Red. Mieczysław Suchocki. R. 8 t. 1 nr 1—4, t. 2 nr 5—8, t. 3 nr 9—12. Poznań 1952 Instytut Zachodni 8° ss. 744+875+675.

252. PRZEGLĄD Zachodni. Miesięcznik. Red. Mieczysław Suchocki. R. 8 zeszyt dodatkowy: Studia śląskie pod red. Seweryna Wysloucha. Poznań 1952 Instytut Zachodni 8° ss. 492.

253. PRZEGLĄD Zachodni. Miesięcznik. Red. Mieczysław Suchocki. R. 9 t. 1 nr 1—5, t. 2 nr 6—8, t. 3 nr 9—12. Poznań 1953 Instytut Zachodni 8° ss. 714+499+372+800.

T. 2 nr 6—8 pt.: Studia poznańskie ku uczczeniu 1000-lecia miasta i 700-lecia samorządu miejskiego (połowa X w. — 1253—1953). Cz. 1—2 pod red. Mieczysława Suchockiego i Zygmunta Wojciechowskiego. Biblioteka Przeglądu Zachodniego, z. 7. T. 3 nr 9—10 pt.: Studia wielkopolskie, nr 11—12 pt.: Studia nad Odrodzeniem i Kopernikiem.

254. PRZEGLĄD Zagadnień Socjalnych (dawniej „Praca i Opieka Społeczna“). Miesięcznik. R. 2 (26) nr 1—12. Warszawa 1952 Polskie Wydawnictwa Gospodarcze 8°.

255. PRZEGLĄD Zagadnień Socjalnych (dawniej „Praca i Opieka Społeczna“). Miesięcznik. R. 3 (27) nr 1—12. Warszawa 1953 Polskie Wydawnictwa Gospodarcze 8°.

256. REFORMACJA w Polsce. Organ Towarzystwa Badań Dziejów Reformacji w Polsce. Kom. Red. Oskar Bartel, Henryk Barycz, Jan Szeruda. R. 11: 1948—1952 nr 41—44. Warszawa 1953 8° ss. 162.

257. ROCZNICE i Obchody Kulturalne. Red. Andrzej Kiełpiński. T. 1: Epoka Odrodzenia. Warszawa 1953 Wydawn. „Sztuka” 8° ss. 283, nlb. 1, ilustr.

Z treści: Cyrankiewicz J.: Budując socjalizm kontynuujemy tradycje postępowych walk i wyzwoleńczych dążeń polskiego Odrodzenia; Herbst S.: Odrodzenie. Naczelny obchód kulturalny 1953 r.; Zientara B.: Rozwój ekonomiczny Polski w pierwszej połowie XVI w.; Łożyński J.: Sztuka polska czasów Odrodzenia.

258. ROCZNIK Krakowski. T. 32 z. 3—5. Kraków 1952 Tow. Miłośn. Hist. i Zabytków Krakowa 4°.

Treść: z. 3: Demel J.: Pożar Krakowa; z. 4: Piekarczyk St.: Początki miejskiej opieki społecznej w średniowiecznym Krakowie; z. 5: Jachimecki Z.: Władysław Żeleński. Życie i twórczość (1837—1921).

259. ROCZNIK Krakowski. T. 33 z. 1. Kraków 1953 Tow. Miłośn. Hist. i Zabytków Krakowa 4°.

Treść: Estreicher K.: Grobowiec Władysława Jagiełły.

260. ROCZNIK Orientalistyczny. Wyd. Polskie Towarzystwo Orientalistyczne. Red. Marian Lewicki, Ananiasz Zajączkowski. T. 16: (1950). Kraków 1953 8° ss. XLVIII, 577, nlb. 1, tabl. 13, Rés.

Księga dla uczczenia pamięci Władysława Kotwicza (1872—1944).

261. ROCZNIK Orientalistyczny. Wyd. Polskie Towarzystwo Orientalistyczne. Red. Marian Lewicki, Ananiasz Zajączkowski. T. 17: (1951—1952). Kraków 1953 8° ss. XXXVI, 480, tabl. 5.

Księga dla uczczenia pamięci Tadeusza Kowalskiego (1889—1948).

Zawiera m. in.: Zajączkowski W.: Bibliografia T. Kowalskiego.

262. ROCZNIK Sławistyczny. Kom. red.: Zenon Klemensiewicz, Tadeusz Lehr-Splawiński, Kazimierz Nitsch, Jan Safarewicz. T. 17: 1952 cz. 1. Kraków 1953 8°.

263. ROCZNIK Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Red. nacz. Mieczysław Brahmer. R. 44: 1951. Warszawa 1953 Tow. Nauk. Warszawskie 8° ss. 176, nlb. 2.

264. ROCZNIK Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Red. Franciszek Pajączkowski. T. 4. Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 445, nlb. 2, tabl. 6.

Z treści: Pajączkowski F.: Bibliografia dot. Zakładu Narod. im. Ossolińskich we Wrocławiu 1946—1952; Heintsch K.: Bibliografia wydawnictw Zakł. Narod. im. Ossolińskich we Wrocławiu 1946—1952.

265. ROCZNIKI Dziejów Społecznych i Gospodarczych. *Annales d'histoire Sociale et Économique*. Red. Andrzej Grodek. Sekretarz Władysław Rusiński. T. 14: 1952. Poznań 1953 Pozn. Tow. Przyj. Nauk 8° ss. nlb. 6, 364, tabl. 1.

266. ROCZNIKI Historyczne. *Annales Historiques*. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Red. Kazimierz Tymieniecki, Zygmunt Wojciechowski. R. 19: 1950. Poznań 1952 8° ss. nlb. 8, 237, nlb. 1, mapa 1, tabl. 1.

Rec.: Neveux [Jean] B. *Annales. Économies. Sociétés. Civilisations*. R. 8: 1953 nr 4 s. 557.

267. ROCZNIKI Humanistyczne. Red. Juliusz Kleiner, Stefan Kunowski, Kalikst Morawski. T. 2—3: 1950—1951. Lublin 1953 8° ss. 400. Tow. Nauk. Kat. Uniw. Lubel. Wydział Hist.-filolog.

268. ROCZNIKI Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Rocznik 55 za rok 1950 z. 1. Toruń 1953 Tow. Nauk. w Toruniu 8° ss. XI, 245, nlb. 9.

269. SLAVIA Antiqua. Czasopismo poświęcone starożytnościom słowiań-

skim. Red. Witold Hensel. T. 2: 1949/50 z. 1—2. Poznań 1952 8° ss. 582, nlb. 5.

T. 2 z. 2 wydrukowano w r. 1950.

Rec.: [Filip Jan] j. f. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 nr 6 s. 550.

270. *SLAVIA Antiqua*. Czasopismo poświęcone starożytnościom słowiańskim. Organ Katedry Archeologii Polski Uniwersytetu Poznańskiego. Kom. Redakcyjny „Slavia Antiqua“ Red. Witold Hensel. T. 3: 1951/52. Poznań 1952—1953 8° ss. 298.

Rec.: F[ilip] J[an]. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 6 s. 827—828.

271. *SOBÓTKA*. Organ Wrocławskiego Towarzystwa Miłośników Historii. Red. Ewa Maleczyńska. R. 6: 1951. Wrocław 1952 8° ss. 252, nlb. 1, tabl. 2, mapy.

Rec.: Zuber R. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 51: 1953 nr 3 s. 439—442.

272. *SOBÓTKA*. Organ Wrocławskiego Towarzystwa Miłośników Historii. Red. Ewa Maleczyńska. R. 7. Wrocław 1952 Wrocławskie Towarzystwo Miłośników Historii 8° ss. 328.

273. *SPRAWOZDANIA i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe w Krakowie. Red. Tadeusz Dobrowolski. Kraków 1952 [druk.:] 1953 8° ss. 341, nlb. 3, ilustr.

Z treści: Dobrowolski T.: Zarys historii Muzeum Narodowego w Krakowie; Dutczyński A.: Bibliografia dotycząca Muzeum Narodowego w Krakowie 1883—1951; Sprawozdania poszczególnych działów Muzeum Narodowego w Krakowie; Rozprawy.

274. *SPRAWOZDANIA PMA* [Państwowego Muzeum Archeologicznego]. T. 3 z. 1/4. Warszawa 1950.

Rec.: Plesl E. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 nr 3/4 s. 364—365.

275. *SPRAWOZDANIA PMA* [Państwowego Muzeum Archeologicznego]. T. 4 z. 1/2. Warszawa 1951.

Rec.: Adamczyková J. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 nr 6 s. 550—551.

276. *SPRAWOZDANIA PMA* [Państwowego Muzeum Archeologicznego]. Red. Komitet. Sekretarz Komitetu Jerzy Antoniewicz. T. 4: 1951 z. 1/2—3/4. Warszawa 1951—1952 Państwowe Muzeum Archeologiczne 8° ss. 161, nlb. 3 + 229, nlb. 1.

277. *SPRAWOZDANIA PMA* [Państwowego Muzeum Archeologicznego]. Red. Komitet. Sekretarz Komitetu Jerzy Antoniewicz. T. 5 z. 1/2. Warszawa 1953 Państwowe Muzeum Archeologiczne 8° ss. 124, nlb. 2.

278. *SPRAWOZDANIA* Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Nr 4 z. 1—4 za 1 I — 31 XII 1950. Toruń 1952 Towarzystwo Naukowe w Toruniu 8° ss. 126.

279. *SPRAWOZDANIA* Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Nr 5 z. 1—4 za 1 I 1951 — 31 XII 1951. Toruń 1953 Towarzystwo Naukowe w Toruniu 8° ss. 145.

280. *SPRAWOZDANIA* Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Red. Bolesław Olszewicz i Bronisław Knaster z udziałem Franciszka Longchamps. R. 5: 1950 z. 1. Wrocław 1953 8° ss. 157.

281. *SPRAWOZDANIA z Czynności i Posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności*. Red. Sylwiusz Mikucki. T. 52: 1951 nr 3—10. Kraków 1952—1953 8° ss. 964.

T. 52: 1951 nr 1—2 drukowano 1951

282. *SPRAWOZDANIA z Czynności i Posiedzeń P[olskiej] A[kademii] U[miejętności]*. T. 53: 1952 nr 1—10. Kraków 1953—1954 8° ss. 558.

283. *SPRAWOZDANIA z Czynności i Prac*. Kwartalnik. Polska Akademia Nauk. Red. Witold Wierzbicki

i Komitet. R. 1 nr 1—4. Warszawa 1953 8°.

284. SPRAWOZDANIA z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych oraz Kronika Towarzystwa Naukowego K[at.] U[niw.] L[ubel.] Nr 3 za okres od 1 września 1948 r. do 31 sierpnia 1949 r. Lublin 1952 8° ss. 38. Tow. Nauk. Kat. Uniw. Lubel.

285. SPRAWOZDANIA z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych oraz Kronika Towarzystwa Naukowego K[at.] U[niw.] L[ubel.] Nr 4 za okres od 1 września 1949 r. do 31 sierpnia 1951 r. Lublin 1952 [druk.] 1953 8° ss. 104. Tow. Nauk. Kat. Uniw. Lubel.

286. SPRAWOZDANIA z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych oraz Kronika Towarzystwa Naukowego K[at.] U[niw.] L[ubel.] Nr 5 za okres od 1 września 1951 r. do 31 sierpnia 1952 r. Lublin 1953 8° ss. 72. Tow. Nauk. Kat. Uniw. Lubel.

287. SPRAWOZDANIA z Posiedzeń Komisji Językowej Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Wydział I Językoznawstwa i Historii Literatury. T. 4. Warszawa 1952 8° ss. 239, rys.

288. SPRAWOZDANIA z Posiedzeń Wydziału II Nauk Historycznych, Społecznych i Filozoficznych. Red. wydawnictwa Wydziału II Bogdan Suchodolski. R. 43: 1950. Warszawa 1952 Towarzystwo Naukowe Warszawskie 8° ss. 60, nlb. 3.

289. SPRAWY Międzynarodowe. Kwartalnik. [Wyd.] Polski Instytut Spraw Międzynarodowych. Red. zespół. R. 5 nr 1—6. Warszawa 1952 8°.

290. SPRAWY Międzynarodowe. Kwartalnik. [Wyd.] Polski Instytut

Spraw Międzynarodowych. Red. zespół. R. 6 nr 1—6. Warszawa 1953 8°.

291. STUDIA Muzealne. 1. Poznań 1953 4° ss. 312, ilustr. Muzeum Narodowe w Poznaniu.

Z treści: Szymańska R.: Bibliografia Muzeum Narodowego w Poznaniu.

292. STUDIA Wczesnośredniowieczne. Studia. Materiały. Sprawozdania. T. 1. Warszawa 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 4° ss. 208, nlb. 2, ilustr., tabl. 152. Staraniem Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Polskiego.

Treść: Małowist M.: Problematyka gospodarcza badań wczesnośredniowiecznych; Dziewoński K.: Geografia Trzebnicy i zjazdu trzebnickiego w okresie wczesnośredniowiecznym (problemy badawcze); Jazdzewski K., Chmielewski W.: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle badań wykopaliskowych z lat 1948/49; Iwiński J.: Częściową mineralizacja tkaniny wykopaliskowej z XIII wieku; Jaworski Z.: Szczątki zwierząt ssących i ptaków z grodu gdańskiego z XIII w.; Dąbczewski Z.: Szczątki ryb z grodu gdańskiego z XIII w.; Prace wykopaliskowe na grodzisku w Tumie pod Łęczycą w latach 1948/49; Wartolowska Z.: Inwentaryzacja grodzisk; Rajewski Z.: W sprawie inwentaryzacji i publikacji wczesnośredniowiecznych źródeł archeologicznych; Kierownictwo Badań nad Początkami Państwa Polskiego 1949—1950. Zadania, skład osobowy, organizacja, osiągnięcia.

Rec.: Turek R[udolf]. *Časopis Národního Muzea Oddíl věd společenských* R. 22: 1953 nr 1 s. 152—153.

293. STUDIA Wczesnośredniowieczne. Studia. Materiały. Sprawozdania. T. 2. Warszawa 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 4° ss. 144, nlb. 2, tabl. 53 w tym mapy i plany. Staraniem Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Polskiego.

Treść: Zakrzewski Z.: O nieprawidłowo bitych denarach za czasów Chrobrego; Gumowski M.: Najstarsze systemy wag w Polsce; Górski K.: Topografia wczesnośredniowiecznej Kruszwicy; Dobrzycki J.: Problemy badawcze z dziejów najstarszego Krakowa; Leńczyk G.: Badania wykopaliskowe na Wawelu w l. 1948—1949; Żurowski K.: Sprawozdanie z badań wykopaliskowych na Górze Lecha w Gnieźnie w l. 1948—1951; Sprawozdanie z badań wy-

kopaliskowych na Ostrowie Lednickim w 1. 1949—1951; Kapitańczyk K.: W sprawie hutnictwa wczesnośredniowiecznego w Biskupinie.

294. ŚWIATOWIT. Rocznik Muzeum Archeologicznego im. Er. Majewskiego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. T. 19: 1946—1947. Warszawa 1948; T. 20—21: 1948—1949. Warszawa 1949.

Podtytuł tomu 20 brzmi: Rocznik Tow. Nauk. Warszawskiego poświęcony archeologii przeddziejowej i badaniom pierwotnej kultury polskiej i słowiańskiej.

Rec.: J. W. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.] 1953 s. 122.

295. TEKA Konserwatorska. [Wyd.] Ministerstwo Kultury i Sztuki. Zarząd Ochrony i Konserwacji Zabytków. Red. Kolegium Redakcyjne. Z. 1. Warszawa 1952 Państwowe Wydawnictwo Techniczne 4° ss. 68, tabl. 1, ryc.

296. TEKA Konserwatorska. [Wyd.] Ministerstwo Kultury i Sztuki. Zarząd Ochrony i Konserwacji Zabytków. Red. Kolegium Redakcyjne. Z. 2. Warszawa 1953 Państwowe Wydawnictwo Techniczne 4° ss. 70, tabl. 28, ryc.

297. TEKI Archiwalne. [Wyd.] Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych. Red. Adam Stebelski. Z. 1. Warszawa 1953 Państwowe Wydawnictwo Naukowe 8° ss. 148.

Publikacja źródeł. Z. 1 zawiera materiały źródłowe dotyczące dziejów społeczno-gospodarczych Polski feudalnej, a przede wszystkim dziejów wsi i jej ludności.

298. WIADOMOŚCI Archeologiczne. [Kwartalnik]. Organ Państw. Muzeum Archeologicznego. T. 17 z. 1—4. Warszawa 1950.

Rec.: Benadik B. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 nr 3/4 s. 365—366.

299. WIADOMOŚCI Archeologiczne. [Kwartalnik]. Organ Państwo-

wego Muzeum Archeologicznego. T. 18 z. 3—4. Warszawa 1951/52.

Rec.: Štikova E. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 5 s. 701—702.

300. WIADOMOŚCI Historyczne. Czasopismo dla nauczycieli. R. 1—5. Warszawa 1948—1952.

Rec.: Zwolska Wanda. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 5 s. 304—311.

301. WIADOMOŚCI Historyczne. Dwumiesięcznik. Czasopismo dla nauczycieli. Wydawane na zlecenie Ministerstwa Oświaty przy współpracy Polskiego Towarzystwa Historycznego. Red. Gryzelda Missalowa. R. 5 nr 1—5 (20—24). Warszawa 1952 Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych 8° ss. 320.

302. WIADOMOŚCI Historyczne. Dwumiesięcznik. Czasopismo dla nauczycieli. Pismo wydawane przy współpracy Polskiego Towarzystwa Historycznego. Red. Gryzelda Missalowa. R. 6 nr 1—2. Warszawa 1953 8° ss. 120.

303. WIADOMOŚCI Muzeum Ziemi. T. 6 nr 1—2. Warszawa 1952 Wydawnictwo Muzeum Ziemi 8° ss. 495, Rés. s. 1—92.

304. WIERCHY. Rocznik poświęcony górcom. Organ Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego wyd. przez Komisję Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK. Red. Władysław Krygowski. R. 21. Kraków 1952 8° ss. 325, nlb. 1.

M. in.: Polak K.: Bibliografia góraska s. 305—318.

305. WIERCHY. Rocznik poświęcony górcom. Organ Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego wyd. przez Komisję Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK. Red. Władysław Krygowski. R. 22. Kraków 1953 8° ss. 316, nlb. 6.

306. WOJSKO Ludowe. Miesięcznik Głównego Zarządu Politycznego

Wojska Polskiego. Red. Kolegium. R. 3 nr 1—12. Warszawa 1952 8°.

307. WOJSKO Ludowe. Miesięcznik Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego. Red. Kolegium. R. 4 nr 1—12. Warszawa 1953 8°.

308. Z OTCHŁANI Wieków. Dwumiesięcznik poświęcony pradziejom Polski. Red. Bogdan Kostrzewski. R. 20 nr 1/2—11/12 Poznań 1951.

Rec.: Hrala J. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 nr 5 s. 470—471.

309. Z OTCHŁANI Wieków. Dwumiesięcznik poświęcony pradziejom Polski. Organ Muzeum Archeologicznego w Poznaniu i Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego. Red. Bogdan Kostrzewski. R. 21 z. 1—6. Poznań 1952 8° ss. IV, 206, 7.

310. Z OTCHŁANI Wieków. Dwumiesięcznik poświęcony pradziejom Polski. Organ Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego. Red. Bogdan Kostrzewski. R. 22 z. 1—6. Poznań 1953 8° ss. 7, nlb. 2, 254.

311. ZAGADNIENIA Ekonomiki Rolnej. Kwartalnik. Prace Instytutu Ekonomiki Rolnej. Red. Jerzy Tepicht. R. 1 nr 1—2. Warszawa 1952 8°.

312. ZAGADNIENIA Ekonomiki Rolnej. Kwartalnik. Prace Instytutu Ekonomiki Rolnej. Red. Jerzy Tepicht. R. 2 nr 1—4. Warszawa 1953 8° [oraz] numer specjalny ss. 159, nlb. 3.

313. ZAPISKI Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Kwartalnik poświęcony historii Wielkiego Pomorza. Komitet Redakcyjny. Red. Bronisław Włodarski. T. 18: 1952 z. 1/4 (og. zbioru 153/156). Toruń 1953 Tow. Nauk. w Toruniu 8°.

314. ZAPISKI Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Kwartalnik poświęcony historii Wielkiego Pomo-

rza. Red. Bronisław Włodarski. T. 19 z. 1/4 (og. zbioru 157/160). Toruń 1953 Tow. Nauk. w Toruniu 8° ss. 399.

315. ZBIÓR Dokumentów. Miesięcznik. [Wyd.] Polski Instytut Spraw Międzynarodowych. Recueil de Documents. Institut Polonais des Affaires Internationales. Red. Julian Makowski. R. 1952 nr 1—12. Warszawa 1952 8° ss. 2741, XI.

316. ZBIÓR Dokumentów. Miesięcznik. [Wyd.] Polski Instytut Spraw Międzynarodowych. Recueil de Documents. Institut Polonais des Affaires Internationales. Red. Julian Makowski. R. 1953 nr 1—12. Warszawa 1953 8° ss. 2847.

317. ZE SKARBCA Kultury. Biuletyn informacyjny Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Z. 1. Wrocław 1951 Zakład Narod. im. Ossolińskich.

Rec.: Horodyski Bogdan. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 1 s. 84—89.

318. ZE SKARBCA Kultury. Biuletyn informacyjny Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Red. Edward Kiernicki. Z. 1—2 (2—3). Wrocław 1952 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 131+120.

Rec.: Leśnodorski Bogusław: *Miscellanea Zakładu Ossolińskich. Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 3/4 s. 206—209; Michalski J[erzy]. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 377—380.

319. ZE SKARBCA Kultury. Biuletyn informacyjny Zakładu im. Ossolińskich. Red. Edward Kiernicki. Z. 1—2 (4—5). Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawnictwo Pol. Akad. Nauk 8° ss. 184+112.

320. ZESZYTY Historyczne „Nowych Dróg”. Przekłady. Nr 5. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 125, nlb. 2.

321. ZESZYTY Naukowe Szkoły Głównej Planowania i Statystyki.

Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 286, nlb. 1, mapa 1.

322. ŻYCIE Nauki. Miesięcznik poświęcony zagadnieniom nauki i nauczaniu w szkołach wyższych... Red. Bogusław Leśnodorski. R. 7 nr 1—8. Warszawa 1952 8°.

323. ŻYCIE Słowiańskie. Miesięcznik społeczno-polityczny poświęcony sprawom słowiańskim, życiu ZSSR i krajom demokracji ludowych. Red.

Henryk Świątkowski, Jerzy Woźnicki, Kazimierz Dębnicki. R. 7 nr 1—12. Warszawa 1952 8°.

324. ŻYCIE Szkoły Wyższej. Miesięcznik. Organ Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego i Głównego Zarządu Zw. Zaw. Nauczycielstwa Polskiego. Kom. Red. nac. Jan Zygmunt Jakubowski. R. 1953 nr 1—12. Warszawa 1953 8°.

Poprzednio pt.: Życie Nauki (ostatni nr 7/8: grudzień 1952).

II

1. KLASYCY MARKSIZMU-LENINIZMU

a) Karol Marks

325. MARX Karl: Kapitał. T. 1. Dział 3: Wytwarzanie wartości dodatkowej bezwzględnej (rozdz. 5: Proces pracy i proces pomnażania wartości; W. Rożin: J. W. Stalin o obiektywnym charakterze praw rozwoju społecznego. Tłumaczenie z mies. „Molodoj Komunist“). Warszawa 1953 8° ss. 30, nlb. 2. Wieczorowy Uniwersytet Marksizmu - Leninizmu przy KW PZPR w Stalinogrodzie.

326. MARX Karl: Przyczynek do krytyki ekonomii politycznej. Przekład z jęz. niemieckiego Edwarda Lipińskiego. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. VIII, 295, nlb. 1, tabl. 2. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

327. MARX Karl: Z frankfurckiej debaty w sprawie polskiej. *Nowa Kultura* R. 4: 1953 nr 12 s. 3, 7.

Przedruk: *Nowa Gazeta Reńska*. 1848.

328. MARX Karl, Engels Friedrich: Listy wybrane. Warszawa 1951 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 687, tabl. 7.

Rec.: Zakrzewski Witold. *Kwart Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 236—241.

329. MARX Karl, Engels Friedrich: Manifest komunistyczny.

Wyd. 20, nakł. 3. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 78, nlb. 1, ilustr. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

330. MARX Karl, Engels Friedrich: Manifest komunistyczny. Wyd. 21 przejrane i poprawione. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 107, nlb. 5, tabl. 2, ilustr.

Wyd. w 135 rocznicę urodzin K. Marksa. 5 V 1818 — 5 V 1953.

331. MARX Karl, Engels Friedrich: Rewolucja i kontrrewolucja w Niemczech (1848—1849). Tłumaczenie. [Fragmenty]. Warszawa 1952 4° ss. 7, powiel. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Katedra Historii Międzynarodowego Ruchu Robotniczego. Lektura pomocnicza.

(332). KIEPURSKA Halina: Polskie przekłady prac Marksa = poz. 125.

b) Fryderyk Engels

333. ENGELS Friedrich: Artykuły z „The Labour Standard“ („Sztandar Pracy“). Londyn 1881. Tłum. z wyd. niemieckiego Ludomir Skarżyński. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 56. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

334. ENGELS Friedrich: Dialektyka przyrody. Tłum. Tadeusz Zabłudowski. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 21, nlb. 1, 440, nlb. 1.

Tyt. oryg.: Dialektik der Natur. Przekładu dokonano na podstawie najnowszego wydania niemieckiego z r. 1952.

Przedmowa w przekładzie w jęz. rosyjskim.

Nakł. 2. Warszawa 1953 8° ss. XXI, 440, nlb. 1.

335. ENGELS Friedrich: O upadku feudalizmu i początkach rozwoju burżuazji. Wyd. 2 poprawione. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 16. Biblioteka Marksizmu-Leninizmu.

336. ENGELS Friedrich: Położenie klasy robotniczej w Anglii. Tłum. Aleksander Długosz. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 424. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

Rec.: Jedlicki Jerzy. *Kwart Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 228—235.

337. ENGELS Friedrich: Rola pracy w procesie ucłowieczenia małpy. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 20. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

(338). KIEPURSKA Halina: Polskie przekłady prac Engelsa = poz. 125.

c) Włodzimierz Lenin

339. LENIN Vladimir Il'ic: Dzieła. Przekład z 4 wyd. rosyjskiego przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). T. 3: Rozwój kapitalizmu w Rosji. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 684, tabl. 4.

340. LENIN Vladimir Il'ic: Dzieła. Przekład z 4 wyd. rosyjskiego przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). T. 4: 1898 — kwiecień 1901. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. VIII, 490, nlb. 1, tabl. 4.

341. LENIN Vladimir Il'ic: Dzieła. Przekład z 4 wyd. rosyjskiego przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). T. 6: Styczeń 1902 — sierpień 1903. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. VIII, 578, nlb. 1, tabl. 5.

342. LENIN Vladimir Il'ic: Dzieła. Przekład z 4 wyd. rosyjskiego przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). T. 7: Wrzesień 1903 — grudzień 1904. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. VIII, 614, nlb. 1, w tym tabl. 6.

343. LENIN Vladimir Il'ic: Dzieła. Przekład z 4 wyd. rosyjskiego przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). T. 9: Czerwiec—listopad 1909. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. VIII, 505, nlb. 2, tabl. 2.

344. LENIN Vladimir Il'ic: Dzieła. Przekład z 4 wyd. rosyjskiego przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). T. 26: Wrzesień 1917 — luty 1918. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. IX, nlb. 1, 593, nlb. 1, tabl. 5.

345. LENIN Vladimir Il'ic: Do Komitetu Centralnego SDPRR [Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej Rosji]; Projekt rezolucji o obecnej sytuacji politycznej; I. V. Stalin: Spisek przeciwko rewolucji. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 43, nlb. 5. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 36. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

346. LENIN Vladimir Il'ic: Drugi Ogólnorosyjski Zjazd Rad Delegatów Robotniczych i Żołnierskich. 1. Do robotników, żołnierzy i chłopów! 2. Referat o pokoju. 3. Przemówienie końcowe po referacie o pokoju. 4. Referat w sprawie ziemi; Od Komitetu Centralnego Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej Rosji (bolszewi-

ków). Do wszystkich członków partii i do wszystkich klas pracujących Rosji. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 34, nlb. 2. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 40. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

347. LENIN Vladimir Il'ic: Grożąca katastrofa i jak z nią walczyć. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 63, nlb. 1. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 37. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

348. LENIN Vladimir Il'ic: Karol Marks. Krótki szkic biograficzny wraz z wykładem marksizmu. Wyd. 4. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 71, nlb. 1, tabl. 1.

Wyd. w 70 rocznicę śmierci K. Marksa 14 III 1883 — 14 III 1953.

349. LENIN Vladimir Il'ic: List do organizacji RKP [Rosyjskiej Komunistycznej Partii] o przygotowaniach do zjazdu partyjnego i Sprawozdanie Komitetu Centralnego. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 35, nlb. 1. III Zjazd RKP(b) [Rosyjskiej Komunistycznej Partii (bolszewików)]. 29 III — 5 IV 1920 r. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 55. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

350. LENIN Vladimir Il'ic: Marksizm a powstanie; Kryzys dojrzał; Rady człowieka postronnego; List do towarzyszy bolszewików biorących udział w Zjeździe Rad obwodu północnego; List do towarzyszy; List do członków partii bolszewików; List do Komitetu Centralnego SDPRR [Socjaldemokr. Partii Robotn. Rosji]; List do członków KC [Komit. Centr.]. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 81, nlb. 3. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 39. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

351. LENIN Vladimir Il'ic: Najbliższe zadania władzy radzieckiej. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 54, nlb. 2. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 46. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

352. LENIN Vladimir Il'ic: O literaturze. Artykuły, fragmenty, listy. Wyd. 4. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 91, nlb. 5, ilustr.

353. LENIN Vladimir Il'ic: O otzowizmie i ultymatyzmie. Rezolucja narady rozszerzonej redakcji pisma „Proletarij“. O frakcji zwolenników otzowizmu i bogotwórstwa. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 51, nlb. 1. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 21. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

354. LENIN Vladimir Il'ic: O państwie. Wykład na Uniwersytecie im. Świerdłowa wygłoszony 11 lipca 1919 r. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 24. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

355. LENIN Vladimir Il'ic: O prawie narodów do samookreślenia. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 93, nlb. 2. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 26. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

356. LENIN Vladimir Il'ic: O związkach zawodowych, o sprawach bieżących i o błędach Trockiego. — Stalin I. V.: Nasze rozbieżności. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 41, nlb. 2. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 56. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

357. LENIN Vladimir Il'ic: I Ogólnorosyjski Zjazd Delegatów Chłopskich; Projekt rezolucji w kwestii agrarnej; Przemówienie w kwestii agrarnej; O konieczności założenia Związku Robotników Rolnych Rosji.

Artykuł 1—2. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 38, nlb. 2. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 35. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

358. LENIN Vladimir Il'ic: Państwo a rewolucja. Wyd. 7. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 137, nlb. 3. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

359. LENIN Vladimir Il'ic: Program agrarny socjaldemokracji w rewolucji rosyjskiej. Autoreferat. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 38, nlb. 1. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 19.

360. LENIN Vladimir Il'ic: Przemówienie o oszukiwaniu ludu hasłami wolności i równości. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 55, nlb. 1. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

361. LENIN Vladimir Il'ic: Przemówienie wygłoszone na otwarciu Konferencji; Przemówienie w sprawie projektu zwołania międzynarodowej konferencji socjalistycznej; Rezolucja w związku z propozycją Borgbjerga; Przemówienie w obronie rezolucji o wojnie; Stalin I. V.: Referat w kwestii narodowej; Lenin V. I.: Rezolucja w kwestii narodowej. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 44, nlb. 3. VII (Kwietniowa) Konferencja SDPRR(b) [Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej Rosji (bolszewików)]. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 32. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

362. LENIN Vladimir Il'ic: Referat o działalności Rady Komisarzy Ludowych; Słowo końcowe po dyskusji nad referatem o działalności Rady Komisarzy Ludowych; Słowo końcowe przed zamknięciem Zjazdu. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 38, nlb. 2. III Ogólnorosyjski

Zjazd Rad Delegatów Robotniczych Żołnierskich i Chłopskich. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 44. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

363. LENIN Vladimir Il'ic: Referat o walce z głodem, 4 czerwca 1918 r.; Słowo końcowe po dyskusji nad referatem 4 czerwca 1918 r.; Projekt rezolucji w związku z referatem o walce z głodem 4 czerwca 1918 r.; Towarzysze robotnicy! ruszamy na ostatni, decydujący bój! Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 38, nlb. 2. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 48. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

364. LENIN Vladimir Il'ic: Sojusz robotników z pracującymi wyzyskiwanymi chłopami; Tezy w sprawie zgromadzenia ustawodawczego; Deklaracja frakcji SDPRR(b) [Socjaldemokrat. Partii Robotn. Rosji (bolszewików)]; Ludzie z tamtego świata; Projekt dekretu o rozwiązaniu zgromadzenia ustawodawczego; Przemówienie w sprawie rozwiązania zgromadzenia ustawodawczego. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 35, nlb. 1. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 43. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

365. LENIN Vladimir Il'ic: Sprawozdanie Komitetu Centralnego; Referat o programie partyjnym; Słowo końcowe do dyskusji nad referatem o programie partyjnym; Referat o pracy na wsi. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 90, nlb. 5. VIII Zjazd RKP(b) [Rosyjskiej Komunistycznej Partii (bolszewików)] 18—23 marca 1919 r. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 52. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

366. LENIN Vladimir Il'ic: Sprawozdanie dla Międzynarodowego

Biura Socjalistycznego i Ogólnoro-
syjskiej Konferencji SDPRR [Socjal-
demokr. Partii Robotn. Rosji]; Do
K. Huysmansa. Warszawa 1952
„Książka i Wiedza“ 8° ss. 29, nlb. 3.
Mała Biblioteczka Marksizmu-Leni-
nizmu nr 25. Materiały do Studio-
wania historii WKP(b).

367. LENIN Vladimir Il'ič: Spra-
wozдание z działalności politycznej
KC RKP(b) [Komitetu Centr. Ro-
syj. Komunist. Partii (bolszewików)]
na X Zjeździe RKP(b); Słowo koń-
cowe po dyskusji nad sprawozdaniem
KC RKP(b); Pierwotny projekt re-
zolucji X Zjazdu RKP o jedności
partii; Pierwotny projekt rezolucji
X Zjazdu RKP o syndykalistycznym
i anarchistycznym odchyleniu w na-
szej partii. Warszawa 1952 „Książka
i Wiedza“ 8° ss. 61, nlb. 3. Mała
Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu
nr 57. Materiały do Studiowania Hi-
storii WKP(b).

368. LENIN Vladimir Il'ič: W spra-
wie haseł; O kompromisach; Jedno
z podstawowych zagadnień rewolucji.
Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“
8° ss. 38, nlb. 2. Mała Biblioteczka
Marksizmu-Leninizmu nr 38. Mate-
riały do Studiowania historii WKP(b).

369. LENIN Vladimir Il'ič: Za-
dania proletariatu w naszej rewolucji;
Projekt platformy partii proletariac-
kiej; Partie polityczne w Rosji a za-
dania proletariatu. Warszawa 1952
„Książka i Wiedza“ 8° ss. 73, nlb. 3.
Mała Biblioteczka Marksizmu-Leni-
nizmu nr 31. Materiały do Studiowa-
nia Historii WKP(b).

370. LENIN Vladimir Il'ič, Stalin
Iosif Vissarionovič: Lenin i Stalin
o budownictwie partyjnym. Artykuły,
przemówienia i dokumenty (w dwóch
tomach). T. 1. Wyd. 2. Warszawa
1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 904,
nlb. 8, tabl. 3. Instytut Marksa-En-
gelsa-Lenina przy KC WKP(b).

371. LENIN Vladimir Il'ič, Stalin
Iosif Vissarionovič: Lenin i Stalin
o socjalistycznej przebudowie wsi.
Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“
8° ss. 540.

372. LENIN Vladimir Il'ič, Stalin
Iosif Vissarionovič: Lenin i Stalin
o współzawodnictwie socjalistycz-
nym — czujności rewolucyjnej — walce
z biurokratyzmem — szkoleniu i wy-
chowaniu kadr. Warszawa 1952 Wy-
dawn. Związkowe CRZZ 8° ss. 46,
nlb. 1.

373. LENIN Vladimir Il'ič, Stalin
Iosif Vissarionovič: Lenin i Stalin
o związkach zawodowych. Artykuły,
przemówienia i dokumenty. War-
szawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8°
ss. 527.

374. LENIN Vladimir Il'ič, Stalin
Iosif Vissarionovič, Bierut Bolesław:
Wypowiedzi W. I. Lenina, J. W. Sta-
lina i B. Bieruta o roli prasy. War-
szawa 1952 8° ss. nlb. 2, 58. Główny
Komitet Dni Oświaty, Książki i Prasy.

d) Józef Stalin

375. STALIN Iosif Vissarionovič:
Dzieła. Przekład z wyd. rosyjskiego
przygotowanego przez Instytut
Marksa-Engelsa-Lenina przy KC
WKP(b). T. 3: 1917 marzec—paź-
dziernik. Nakł. 2. Warszawa 1953
„Książka i Wiedza“ 8° ss. 438, nlb. 2.

376. STALIN Iosif Vissarionovič:
Dzieła. Przekład z wyd. rosyj-
skiego przygotowanego przez Insty-
tut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC
WKP(b). T. 4: Listopad 1917—1920.
Nakł. 2. Warszawa 1953 „Książka
i Wiedza“ 16° ss. 496.

377. STALIN Iosif Vissarionovič:
Dzieła. Przekład z wyd. rosyj-
skiego przygotowanego przez Insty-
tut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC
WKP(b). T. 5: 1921—1923. Nakł. 2.

Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 452.

378. STALIN Iosif Vissarionovič: Dzieła. Przekład z wyd. rosyjskiego przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). T. 6: 1924. Nakł. 2. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 434, nlb. 1.

379. STALIN Iosif Vissarionovič: Dzieła. Przekład z wyd. rosyjskiego przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). T. 7: 1925. Nakł. 2. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 424.

380. STALIN Iosif Vissarionovič: Dzieła. Przekład z wyd. rosyjskiego przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). T. 9: Grudzień 1926 — lipiec 1927. Nakł. 2. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 383, nlb. 1.

381. STALIN Iosif Vissarionovič: Dzieła. Przekład z wyd. rosyjskiego przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). T. 12: Kwiecień 1929 — czerwiec 1930. Nakł. 2. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 400.

382. STALIN Iosif Vissarionovič: Do młodzieży. Wyd. 3 rozszerzone. Warszawa 1953 „Iskry“ 16° ss. 85, nlb. 3.

383. STALIN Iosif Vissarionovič: Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 102, nlb. 1.

Wyd. 2. 1953 8° ss. 102, nlb. 2.
Wyd. 3. 1953 16° ss. 155, nlb. 1.

384. STALIN Iosif Vissarionovič: Marksizm a zagadnienia językoznawstwa. Wyd. 2. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 50, nlb. 1. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

385. STALIN Iosif Vissarionovič: Nowa sytuacja — nowe zadania budownictwa gospodarczego. Przemówienie wygłoszone na naradzie działaczy gospodarczych z 3 czerwca 1931 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 30, nlb. 1. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

386. STALIN Iosif Vissarionovič: O brakach w pracy partyjnej i o środkach likwidacji trockistowskich i innych dwulicowców. Referat i słowo końcowe wygł. na plenum KC WKP(b) 3—5 marca 1937 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 48. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

387. STALIN Iosif Vissarionovič: O industrializacji kraju i o prawicowym odchyleniu w WKP(b). Przemówienie na plenum KC WKP(b) 19 listopada 1928 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 43, nlb. 1. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

388. STALIN Iosif Vissarionovič: O industrializacji kraju i o prawicowym odchyleniu w WKP(b). Przemówienie na plenum KC WKP(b) 19 listopada 1928 r. Wyd. 2. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 43, nlb. 1. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

389. STALIN Iosif Vissarionovič: O południu Rosji; Telegram do W. I. Lenina; Notatka z Piotrogradu do W. I. Lenina nadana po bezpośredniej linii; O froncie piotrogrodzkim. — V. I. Lenin: Wszyscy do walki z Denikinem; List do robotników i chłopów w związku ze zwycięstwem nad Kolczakiem; I. V. Stalin: List do W. I. Lenina z frontu południowego; O sytuacji wojennej na południu; Nowa wyprawa Ententy na Rosję; O sytuacji na froncie polskim. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 87, nlb. 1. Mała Biblioteczka

Marksizmu-Leninizmu nr 54. Materiały do Studiowania Historii WKP(b).

390. STALIN Iosif Vissarionovič: O projekcie Konstytucji Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Referat na Nadzwyczajnym 8. Wszeczwiązkowym Zjeździe Rad 25 XI 1936 r. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 55, nlb. 1.

391. STALIN Iosif Vissarionovič: Problemy leninizmu. Przekład z jęz. rosyjskiego. Warszawa 1953 Wydawn. „Idisz Buch“ 8° ss. 163, nlb. 2, tabl. 1.

Wyd. w języku żydowskim. Dodatkowa tytulatura polska.

392. STALIN Iosif Vissarionovič: Przemówienie na XIX Zjeździe Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, wygłoszone 14 października 1952 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 15, nlb. 1.

393. STALIN Iosif Vissarionovič: Przemówienie na VIII Zjeździe WLKZM [Wszeczwiązkowego Lenińskiego Komunistycznego Związku Młodzieży]. Warszawa 1953 „Iskry“ 16° ss. 30, nlb. 2.

Wyd. w 25 rocznicę wygłoszenia przez tow. Stalina przemówienia na 8. Zjeździe WLKZM 16 V 1928 r.

394. STALIN Iosif Vissarionovič: Przemówienie wygłoszone na przedwyborczych zebraniach wyborców stalinowskiego okręgu wyborczego w Moskwie 11 grudnia 1937 r. i 9 lutego 1946 r. Wyd. 2. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 24, nlb. 3.

395. STALIN Iosif Vissarionovič: Referat sprawozdawczy na XVIII Zjeździe Partii o działalności KC WKP(b). Warszawa 1953 „Książka

i Wiedza“ 8° ss. 63, nlb. 1. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

396. STALIN Iosif Vissarionovič: W kwestii polityki agrarnej w ZSRR. Przemówienie wygłoszone na konferencji agrarników-marksistów 27 grudnia 1929 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 30, nlb. 1. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

397. STALIN Iosif Vissarionovič: Wyniki pierwszej pięciolatki. Referat wygłoszony na połączonym plenum KC i CKK [Komit. Centr. i Centr. Komisji Kontroli] WKP(b) 7 stycznia 1933 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 51, nlb. 1. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

398. STALIN Iosif Vissarionovič: Nauka J. W. Stalina o przejściu od socjalizmu do komunizmu. Warszawa 1953 8° ss. 99, nlb. 1. Wydział Propagandy KC PZPR. Materiały dla lektorów, 16. — Na prawach rękopisu.

Treść: Zawadzki J.: Nauka J. W. Stalina o przejściu od socjalizmu do komunizmu; Łap-tiew J.: J. W. Stalin o podniesieniu własności kolchozowej do poziomu własności ogólnarodowej jako warunku przejścia do komunizmu; Smolin N.: O początkach wymiany produktów; Karnachowa E.: O likwidacji istotnej różnicy między miastem a wsią; Wiszniałow A.: O likwidacji istotnej różnicy między pracą umysłową a fizyczną; Skatkin A.: O nauczaniu politechnicznym w szkole ogólnokształcącej.

399. STALIN Józef: Z pism i przemówień. *Przeł. Nauk Hist. i Społ.* T. 3: 1953 s. 7—10.

400. HOCHFELD Julian: Wielcy rzecznicy sprawy polskiej. Teksty wybrał i zestawiał... [Marks, Engels, Lenin, Stalin]. *Świat* R. 3: 1953 nr 18 s. 8—10.

2. METODOLOGIA HISTORII

401. ARNOLD Stanisław: Niektóre problemy periodyzacji dziejów Polski. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 155—185.

402. ARNOLD Stanisław: Podsumowanie dyskusji nad referatem pt. „Niektóre problemy periodyzacji dziejów Polski“. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich,

Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 526—535.

403. ARNOLD Stanisław: Podsumowanie wyników konferencji w sprawie periodyzacji historii Polski. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 556.

404. ARNOLD Stanisław: Praca Józefa Stalina „Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR“ a niektóre zagadnienia historii Polski. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 1 s. 33—57 i nadb.

405. ARNOLD Stanisław: Zagajenie dyskusji w sprawie periodyzacji dziejów Polski. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 186—193.

406. ASSORODOBRAJ Nina: W sprawie kryterium postępowości w historii historiografii. (W związku z książką M. Serejskiego o K. B. Hoffmannie). *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 4 s. 150—186.

407. BARDACH Juliusz: Rola walki klasowej w przemianie formy renty feudalnej. Zagadnienie folwarku szlacheckiego. Przesłanki kryzysu feudalnej Rzeczypospolitej. Próba periodyzacji historii polskiego feudalizmu. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 431—435.

408. BARDACH Juliusz: Zagadnienie paralelizmu rozwoju Polski i Rusi na przykładzie niewolnictwa. Uwarstwienie ludności chłopskiej, wspólnoty terytorialnej, drżyny. Polemika z teorią rodową. Periodyzacja dziejów Polski do r. 1138. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 244—253.

409. BATOWSKI Henryk: Potrzeba rewizji poglądów na historię

stosunków narodowościowych Polski przedrozbiorowej oraz polskiej polityki wschodniej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 91—92.

410. BATOWSKI Henryk: Zagadnienie „kmięcia“. Rola dorzecza Dunaju w dziejach Polski. Powstanie białoruskie w XVII w. przeciw polskiemu feudalizmowi. Prace nad periodyzacją w państwach demokracji ludowej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 305—308.

411. BAUMAN Zygmunt, Wiatr Jerzy: O roli mas w historii. *Myśl Filozof. R.* 3: 1953 nr 4 s. 69—99.

412. BELOV P. A.: O pracy W. I. Lenina „Materializm a empiriokrytycyzm“. Tłum. z jezyka rosyjskiego. Rafał Wolski. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 135, nlb. 1. O Dziełach Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

Na k. tyt. autor.: P. Bielov.

413. BIRJUKOVIČ V. V.: O niektórych zagadnieniach rozwoju społeczeństwa feudalnego. *Zeszyty Historyczne „Nowych Dróg“*. (Przekłady) 1952 nr 5 s. 3—22.

414. BIRJUKOVIČ V. V.: O niektórych woprosach razvitija feodal'nogo obščestva. *Voprosy Istorii* 1952 nr 2 s. 30—46.

Art. o charakterze metodologicznym. Na marginesie dyskusji nad artykułem B. F. Poršneva.

415. BUDZYK Kazimierz: O trwałości w nauce. Rozważania pokongresowe. *Przegl. Biblioteczny R.* 20: 1952 z. 1 s. 26—40.

Skrócony przedruk z Pamiętnika Literackiego R. 42: 1951 s. 388—405, Rés. s. 110.

416. BUKOWSKI Zbigniew, Tabaczyński Stanisław: Z problema-

tyki periodyzacji dziejów społeczeństwa pierwotnego. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 1 s. 13—16.

417. **ĆWIEK** Zbigniew: Wkład Józefa Stalina do nauki historycznej. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 1 s. 3—16.

418. **DERESIEWICZ** Janusz: Trochę o metodzie. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 1 s. 16—18.

419. **DUTKIEWICZ** Józef: Stosunek poznania do rzeczywistości i zagadnienie kryterium prawdy. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 84—86.

420. **FORMOWANIE** się narodu burżuazyjnego w Polsce. Sprawozdanie z dyskusji: Katz Henryk, Kormanowa Żanna, Maleczyńska Ewa, Śreniowski Stanisław, Missalowa Gryzelda, Krakowski Stefan, Baranowski Bohdan, Bortnowski Władysław, Brodowska Helena. *Przeł. Nauk Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 256—277.

421. **FÜR** eine enge Verbindung der polnischen Geschichtswissenschaft mit dem neuen Leben der Nation. *Zeitschrift für Geschichtswissenschaft* Jg 1: 1953 H. 4 s. 670—672.

Tłumaczenie artykułu wstępnego z Kwartalnika Historycznego 1953 z. 1.

422. **GALKIN** I. S.: K. Marks o klassovoj bor'be v burżuaznom obščestve i diktature proletariata. *Voprosy Istorii* 1953 nr 5 s. 3—29.

423. **GALKIN** I. S.: Znaczenie pracy J. W. Stalina „Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR“ dla badaczy najnowszej historii. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 3 s. 3—25.

Tekst w jęz. żyd.

424. **GALKIN** I. S.: Značenje truda I. V. Stalina „Ekonomičeskie problemy socializma v SSSR“ dlja

razrabotki voprosov novejšej istorii. *Voprosy Istorii* 1953 nr 4 s. 3—17.

425. **GAŚSIOROWSKA** Natalia: Proces formowania się narodu burżuazyjnego w ramach kształtowania się stosunków kapitalistycznych w Polsce. *Przeł. Nauk Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 25—65 i odb. 8° ss. 41.

Referat wygłoszony na konferencji metodologicznej historyków w Otwocku (28 XII 1951 — 12 I 1952).

426. **GAŚSIOROWSKA-GRABOWSKA** Natalia: Proces formowania się narodu burżuazyjnego w ramach kształtowania się stosunków kapitalistycznych w Polsce. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 13—47.

427. **GAŚSIOROWSKA-GRABOWSKA** Natalia: Podsumowanie dyskusji nad referatem pt. „Proces formowania się narodu burżuazyjnego w ramach kształtowania się stosunków kapitalistycznych w Polsce“. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 254—260.

428. **GIEYSZTOR** Aleksander: Periodyzacja dziejów Polski do wieku XIII na podstawie badań historycznych i archeologicznych. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 228—243.

429. **GÓRSKI** Karol: Nowe próby historiiozofii. *Znak* 1952 nr 4 s. 233—254.

430. [GREKOV Boris]. Grekow Borys: Badania porównawcze ludów słowiańskich w epoce wczesno-feudalnej. Zagadnienie oceny folwarku pańszczyźnianego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 384—391.

431. [GREKOV Boris]. Grekow Borys: Geneza feudalizmu w Rosji w świetle nauki Józefa Stalina o bazie i nadbudowie. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 197—211.

432. GRODEK Andrzej: Próba periodyzacji polskiego procesu historycznego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 289—294.

433. GUTT Józef: Niektóre zagadnienia poznania historycznego w świetle materializmu dialektycznego i historycznego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 41—64.

434. GUTT Józef: Podsumowanie dyskusji nad referatem pt. „Niektóre zagadnienia poznania historycznego w świetle materializmu dialektycznego i historycznego“. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 151—154.

435. HALICZ Emanuel: Problem powstania narodu burżuazyjnego we Francji i w Polsce w świetle nauki o prawidłowości i specyfice procesu historycznego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 119—123.

436. HOSZOWSKI Stanisław: Rola folwarku pańszczyźnianego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 488—490.

437. ISTORIČESKIJ materializm — teoretičeskaja osnova istoričeskoj nauki. *Voprosy Istorii* 1952 nr 7 s. 3—20.

438. J. J.: O nowy, marksistowski uniwersytecki podręcznik historii

Polski. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr I s. 279—297.

W ramach prac Instytutu Historii PAN omówienie projektu podręcznika i sprawozdanie z dyskusji nad nim, odbytej na konferencji Działu I w dn. 20 i 21 października i Działu II w dn. 12 listopada 1952 r.

439. KACZMARCZYK Zdzisław: Uwagi historyka prawa do projektu periodyzacji dziejów Polski. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 327—331.

440. KAMMARI M. B.: Marksizm-leninizm o roli ličnosti v istorii. Moskwa 1952 *Gospolitizdat* 8° ss. 405. Akademiya Nauk SSSR. Institut Filosofii.

Rec.: Kon I. S. *Voprosy Istorii* 1953 nr 2 s. 105—110; Ojzerman T. I. *Sovetskaja Kniga* 1952 nr 12 s. 63—69.

441. KATZ Henryk: O wulgaryzacji marksizmu. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 126—129.

442. KEDROV B.: O pracy Fryderyka Engelsa „Dialektyka przyrody“. Tłum. z jęz. ros. Piotr Halfter. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 75, nlb. 1. O Dzielach Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

443. KERSTEN Adam: Zagadnienie rynku wewnętrznego w Polsce epoki feudalizmu. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 502—505.

444. KIENIEWICZ Stefan: Zagadnienie prawdy obiektywnej w badaniach historycznych. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 107.

445. KORMANOWA Żanna: Zagadnienie partyjności w nauce histo-

rycznej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 134—140.

446. KORMANOWA Żanna: Znaczenie badań nad historią powszechną dla poznania historii Polski. Rola i znaczenie klasy robotniczej w dziejach Polski. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 430—444.

447. KOROLUK V., Miller I.: O periodyzacji historii Polski. *Zeszyty Historyczne „Nowych Dróg”* 1952 nr 5 s. 23—39.

Artykuł poświęcony rozpatrzeniu periodyzacji historii Polski przedkapitalistycznej.

448. [KOSMINSKIJ Evgenij Alekseevič] Kosmiński Eugeniusz: Aktualne zagadnienia mediewistyki marksistowsko-leninowskiej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 349—366.

449. [KOSMINSKIJ Evgenij Alekseevič] Kosmiński Eugeniusz: Postępowość i wsteczność folwarku pańszczyźnianego. O przewyższenie okcydentalizmu. Historyczne znaczenie Słowian. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 518—521.

450. [KOSMINSKIJ Evgenij Alekseevič] Kosmiński Eugeniusz: Zagadnienie powstawania narodów burżuazyjnych. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 181—184.

Dyskusja.

451. KOWALSKI Józef: Łączność między walką klasową a narodowo-wyzwoleńczą. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 108—120.

Dyskusja.

452. KRAJEWSKI W[ładysław]: Materializm filozoficzny. Cz. 1: Materializm a idealizm. Materialność świata. Cz. 2: Materia a świadomość. Warszawa 1953 4° ss. 36+14, powiel. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Katedra Materializmu Dialektycznego i Historycznego. — Na prawach rękopisu.

453. KRAJEWSKI W[ładysław], Temkin H[anna], Hekker R[egina]: O materializmie historycznym. Warszawa 1953 „Wiedza Powszechna” Państw. Wydawn. Popular.-nauk. 8° ss. 151, nlb. 1.

454. KULA Witold: Specyficzność poznania historycznego. Fakt i interpretacja. Idiografizm i metoda porównawcza. Kryteria ważności i metoda ilościowa. Periodyzacja w historii. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 107—115.

455. KULA Witold: Typowość i specyfika zjawisk w dobie imperiaлизmu. Rola analizy ekonomicznej. Znaczenie badań nad okresem żywiołowego ruchu robotniczego w Polsce. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 401—405.

Dyskusja.

456. KULCZYCKI Jerzy: Do metodologii historii kultury materialnej. Problemy pierwotnych form meblarskich. Odpowiedź na artykuł R. Reinfussa „Uwagi na marginesie pracy J. Kulczyckiego pt. «Praformy mebli na obszarze Europy»». *Archeologia* R. 2: 1948. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 169—206, Sod., Rés. s. 428—430.

457. KULCZYCKI Jerzy: O definicję postępowości w historii. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 143—147.

458. LEŚNODORSKI Bogusław: Periodyzacja dziejów XVIII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 339—342.

459. LEVIN V. D., Reformat-skij A. A.: Soveščanie po metodologii etnogenetičeskich issledovanij v svete stalinskogo učenija o nacii i jazykie. *Vestnik Akademii Nauk SSSR*. R. 22: 1952 nr 1 s. 105—114. Naučnye sessii, konferencii i soveščanija. (Otčety).

460. LEWANDOWSKI A[ndrzej]: Akumulacja kapitału i pauperyzacja proletariatu. Wykład. Warszawa 1953 4° ss. 43, powiel. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Katedra Ekonomii Politycznej.

461. LISSA Zofia: O obiektywności praw w marksistowskiej historii i teorii muzyki. *Materialy do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 6: 1953 nr 1 (13) s. 121—165.

462. LITWIN Jakub: O partyjności marksistowskiej i burżuazyjnej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 115—117.

463. LITWIN Jakub: O roli czynnika demograficznego w rozwoju społecznym. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 2 s. 389—400.

464. LITWIN Jakub: Przyczynek do genetyzmu materializmu historycznego. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 8° ss. 115, nlb. 1.

465. LORENTZ Stanisław: Uwagi historyka sztuki do projektu periodyzacji dziejów Polski. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 323—327.

466. ŁOWMIAŃSKI Henryk: Elementy pojęcia narodu w polskim procesie historycznym. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 250—253.

Dyskusja.

467. ŁOWMIAŃSKI Henryk: Granice poznania historycznego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 105—106.

468. MAJEWSKI Kazimierz: Historia kultury materialnej. Przedmiot, zakres i metoda badań. Warszawa 1953 Pol. Tow. Archeolog. 4° k. 44, nlb. 1, jednostr., powiel. *Zapiski Archeologiczne* z. 3.

469. MAJEWSKI Kazimierz: Historia kultury materialnej. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 3—24, Sod., Sum. s. 24—27.

470. MALECZYŃSKI Karol: Kształtowanie się narodowości i narodu polskiego na Śląsku. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 191—200.

Dyskusja.

471. MAŁOWIST Marian: Podsumowanie dyskusji nad referatem pt. „Zarys polskiego procesu dziejowego od XIV do XVII w.” [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 522—525.

472. MAŁOWIST Marian: Zarys polskiego procesu dziejowego od XV do XVII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 367—383.

473. MANTEUFFEL Tadeusz: Historia powszechna, jej zasięg terytorialny i związek z historią narodową. [W:] Konferencja Metodologiczna

Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 392—393.

474. MANTEUFFEL Tadeusz: Pojęcie feudalizmu. Periodyzacja najdawniejszego okresu. Kwestia poddaństwa. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 212—213.

475. MARKIEWICZ Henryk: O marksistowskiej teorii literatury. Wrocław 1952 8° ss. VI, 126. Studia Historycznoliterackie IBL [Instytutu Badań Literackich].

Rec.: Turkowski Jerzy: O marksistowskiej teorii literatury. *Polonistyka* R. 6: 1953 nr 3 s. 44—47.

476. MARKSISTOWSKO-LENINOWSKA teoria rewolucji. Tłum. z jęz. rosyjskiego. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 59. Materiały dla Studiujących Materializm Historyczny.

Stanowi rozdz. 8 książki: Materializm historyczny, pod red. F. Konstantinowa. Zawiera również artykuł Sobolewa A.: Demokracja ludowa jako forma politycznej organizacji społeczeństwa.

477. MARKSIZM - LENINIZM a kwestia narodowo-kolonialna. Marksizm-leninizm o wojnie. Tłum. z jęz. rosyjskiego. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 100. Materiały dla Studiujących Materializm Historyczny.

Stanowi rozdz. 11 i 12 książki: Materializm historyczny, pod red. F. Konstantinowa. Zawiera również przemówienie J. W. Stalina: Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR.

478. MILLER I. S.: K otázke utvárania sa pol'ského buržoázneho národa. (Preložila M. Mésárošová). *Historický Časopis* R. 1: 1953 nr 1 s. 74—105.

479. MILLER I. S.: K voprosu o formirovanii pol'skoj buržuaznoj nacii. *Voprosy Istorii* 1952 nr 7 s. 51—73.

480. MISSALOWA Gryzelda: Błędy i braki polskiej historiografii powojennej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 117—119.

481. MONGAJT A. L.: Kryzys archeologii burżuazyjnej. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 5: 1953 z. 1/2 s. 1—19.

Referat wygłoszony w maju 1951 r. na plenum Instytutu Historii Materialnej Kultury w Tartu w Estońskiej SRR.

482. MOSZCZEŃSKA Wanda: Kryteria periodyzacji. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 294—297.

483. MOSZCZEŃSKA Wanda: Stosunek do dorobku dawnej historiografii polskiej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 86—91.

484. MUJŻEL J[an]: Produkcja towarowa i rola pieniądza w gospodarce kapitalistycznej. (Stenogram wykładu). Warszawa 1953 8° ss. 26, nlb. 1. Centralny Ośrodek Szkolenia Partyjnego PZPR. Cykl Ekonomii Politycznej nr 2 (og. zbioru 6). — Na prawach rękopisu.

485. MYŚLIŃSKI Kazimierz: Prawda historyczna. Postępowość w nauce historycznej. Historyk wobec niewystarczających źródeł. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 129—131.

486. NAUKA marksizmu-leninizmu o państwie i prawie. Tłum. z jęz. rosyjskiego. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 40. Materiały dla Studiujących Materializm Historyczny.

Stanowi rozdz. książki: Materializm historyczny, pod red. F. Konstantinowa.

487. PAŁUCKI Władysław: Rejonizacja periodyzacji a prace nad Atlasem historycznym ziem Polski. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 287—288.

488. PANKRATOVA A. M.: O roli tovarnego proizvodstva pri perechode ot feodalizmu k kapitalizmu. *Voprosy Istorii* 1953 nr 9 s. 59—77.

489. PIETRZAK-PAWŁOWSKA Irena: W sprawie dziejów narodu polskiego na Warmii, Mazurach i Powiślu. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 241—245.

Dyskusja.

490. PIWARSKI Kazimierz: Periodyzacja dziejów Polski XVI—XVII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 337—339.

491. POPIOŁEK Kazimierz: W sprawie kształtowania się polskiego narodu burżuazyjnego na Śląsku. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 223—228.

Dyskusja.

492. PORŠNEV B. F.: K voprosu ob osnovnom ekonomičeskom zakone feodalizmu. *Voprosy Istorii* 1953 nr 6 s. 52—67.

493. PRACE tow. Stalina z zakresu językoznawstwa i ich znaczenie dla nauki historycznej. *Wiad. Hist. R.* 5: 1952 nr 1 s. 5—12.

Tłumaczenie St. Bukowskiego: Przekazywanie historii w szkole 1951 nr 1 styczeń—luty s. 3—8.

494. PROSPEKT II tomu uniwersyteckiego podręcznika Historii Polski 1764—1864. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 4 s. 286—328.

495. RAJEWSKI Zdzisław: Ciągłość procesu historycznego Polski starożytnej w badaniach archeologicznych. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 272—277.

496. RJABCEV J.: Opracowanie podstaw ideologicznych partii marksistowskiej przez W. I. Lenina i J. W. Stalina (lata 1902—1905). Tłum. Kazimierz Krąkowski. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 101, nlb. 3.

497. ROLA mas ludowych i jednostki w historii. Tłum. z jęz. rosyjskiego. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 51. Materiały dla Studiujących Materializm Historyczny.

Stanowi rozdz. 13 książki: Materializm historyczny, pod red. F. Konstantinowa. — Zawiera również: Malenkov G. M.: Przemówienie na wiecu żałobnym w Moskwie poświęconym pamięci wielkiego Stalina.

498. ROZENTAL' M.: Marksistowska metoda dialektyczna. Tłum. Halina Waśkowska. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 376.

499. RUSIŃSKI Władysław: Periodyzacja epoki kapitalizmu w Wielkopolsce. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 133—136.

Dyskusja.

500. SCHAFF Adam: Materializm dialektyczny — światopogląd partii marksistowsko-leninowskiej. Stenogram wykładu. Warszawa 1953 8° ss. 22, nlb. 2. Centralny Ośrodek Szkolenia Partyjnego PZPR. Cykl Materializmu Dialektycznego (og. zbioru 3). — Na prawach rękopisu.

501. SCHAFF Adam: Niektóre wnioski metodologiczne płynące z teorii obiektywnych praw historii. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 4 s. 33—56.

503. SZANIECKI Michał: Stosunek periodyzacji ogólnej do specyficznej periodyzacji historii poszczególnych dziedzin nadbudowy. Rejonizacja periodyzacji czyli uwzględnienie w periodyzacji specyficznego rozwoju w ramach terytorialnych. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 281—286.

504. SEREJSKI Marian: Pojęcie narodu w historiografii polskiej XVIII i XIX w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 48—57.

Dyskusja.

505. SEREJSKI Marian: Sens ideologiczny okcydentalizmu historiografii burżuazyjnej. Problem przejścia od starożytności do średniowiecza. Problem postępowości powstań chłopskich. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 394—396.

506. SEREJSKI Marian: Tradycje historiografii polskiej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 123—126.

507. SIDOROV Arkady: Praca nad periodyzacją historii narodów ZSRR a próby periodyzacji historii Polski. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 297—305.

508. SIDOROV Arkady: Wsteczność folwarku pańszczyźnianego. Zagadnienie gospodarcze i kulturalne kształtowania się narodu burżuazyjnego. Rola burżuazji polskiej w ruchu rewolucyjnym. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 169—175.

Dyskusja.

Bibliografia Hist. Pol. 1952—1953

509. STANKIEWICZ Witold: Błędy agraryzmu w historiografii polskiej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 493—499.

510. STARZYŃSKI Juliusz: Sztuka w świetle historii. Studia z metodologii historii sztuki. Warszawa 1951 Państwowy Instytut Wydawniczy 8° ss. 90, tabl. 40.

Rec.: Jakimowicz Andrzej, Morawska Hanna: O książce J. Starzyńskiego „Sztuka w świetle historii”. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 4 (6) s. 310—323.

511. STYŚ Wincenty: Rozwój sił i stosunków wytwórczych w rolnictwie polskim w XIX w. i jego wpływ na kształtowanie się narodu burżuazyjnego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 69—75.

Dyskusja.

512. SZCZEPAŃSKI Jan: Teoria społeczeństwa we współczesnej socjologii amerykańskiej. *Przegl. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 187—219 i odb. 8° ss. 33.

513. SZCZEPAŃSKI Jan: Zagadnienia metodologii badań społecznych w niektórych pracach Marksa i Engelsa. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 2. (4) s. 228—265.

514. SZTAMBOK A.: Z zagadnień metodologicznych nauki o sztuce. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 6: 1953 nr 1 (13) s. 56—73.

515. ŚRENIOWSKI Stanisław: Kształtowanie się narodu polskiego w XIX w. w związku z wielonarodowościowym charakterem państwa przedrozbiorowego i sprawą uwłaszczenia. [W:] Konferencja Metodo-

logiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 179—181.

Dyskusja.

516. TEZY Stalina o języku a metodologia badań literackich. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 79, nlb. 1. Instytut Badań Literackich. Odb. *Pamiętnik Literacki* 1952 z. 2.

517. TOKAREV S. A.: Zagadnienie etnogenezy w etnografii. Tłum. Zofia Malewska. *Lud* T. 39: 1948 1951 [druk.] 1952 s. 65—101, Sod. 693—694, Sum s. 718—719 i odb. 8°.

Tłumaczenie artykułu z czas.: *Sovetskaja Étnografija* 1949 z. 3.

518. TOLSTOV S. P.: W. I. Lenin i aktualne zagadnienia etnografii. Tłum. Zofia Malewska. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.] 1952 s. 43—64, Sod. s. 692—693, Sum. s. 716—717.

Artykuł z czas.: *Sovetskaja Étnografija* 1949 z. 1.

519. TOMKIEWICZ Władysław: W sprawie periodyzacji dziejów Polski XVI—XVIII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 333—335.

520. TRET'JAKOV [Petr Nikolaevič] Piotr: Pojęcie faktu obiektywnego i syntezy historycznej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 147—150.

521. TRET'JAKOV [Petr Nikolaevič] Piotr: Znaczenie prac Józefa Stalina o zagadnieniach językoznawstwa dla nauki historii. Zasadnicze tezy referatu. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 65—78.

522. TYMIENIECKI Kazimierz: Idiografia historyczna Rickerta. Fakty ogólne i szczegółowe w procesie hi-

storycznym. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 79—80.

Dyskusja.

523. VETULANI Adam: Wadliwa mnogość podokresów przy periodyzacji dziejów Polski feudalnej. Przełomowe znaczenie pierwszej znanej rewolucji klasowej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 261—264.

524. VETULANI Adam: Wylączenie dynamiczne czy także statyczne ujmowanie zagadnień.... Zagadnienie postępowości folwarku. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 100—102.

525. W. M. B.: Z dyskusji nad podręcznikiem „Historii państwa i prawa polskiego”. T. 2. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 330—333.

526. WAGNER O[sjan]: O dialektyce marksistowskiej. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 8° ss. 179, nlb. 4.

Oprac. na podstawie stenogramu wykładów wygłoszonych w Szkole Partyjnej dla pracowników Kultury i Oświaty przy KC PZPR.

527. WAGNER O[sjan]: Stalinowska nauka o bazie i nadbudowie. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 8° ss. 65, nlb. 2. Zagadnienia Teorii Marksizmu-Leninizmu 15.

528. WERFEL Roman: Partyjność nauki historycznej. Ocena postępowości. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 93—100.

529. WERFEL Roman: Stosunek pojęć: patriotyzm—nacjonalizm i kosmopolityzm—internacjonalizm. Zagadnienie jedności narodowej. Charakter polskich ruchów rewolucyj-

nych w latach trzydziestych XIX wieku. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 161—169.

Dyskusja.

530. WOJCIECHOWSKI Aleksander: Triumf sztuki nad maszyną. Uwagi o artykule Juliana Marchlewskiego pt. „Z wystawy powszechnej”. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 3: 1952 nr 1 (9) s. 177—196.

531. WOJNAR Janina: W sprawie periodyzacji w „Zarysie historii polskiej myśli ekonomicznej”. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 4 s. 249—253.

532. WYBRANE zagadnienia z dziejów narodu polskiego w świetle pism i wypowiedzi Bolesława Bieruta. *Kwart. Hist.* R. 59: 1952 s. 1—44.

533. Z MATERIAŁÓW Metodologicznej Konferencji Historyków Polskich 28 grudnia 1951 — 12 stycznia 1952. Grosfeld Leon: Prawdliwość i specyfika polskiego imperializmu. — Daniszewski Tadeusz: Miejsce i rola historii polskiego ruchu robotniczego. — Referaty i dyskusja. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. nlb. 4, 373, nlb. 3., powiel.

534. Z ZAGADNIENÍ metodologii badań historyczno-filozoficznych. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 3 (5) s. 379—381.

535. ZNACZENIE prac Józefa Stalina dla polskiej nauki historycznej. Oprac. St[anisław] Arnold, T[adeusz] Daniszewski, L[eon] Grosfeld, J[ózef] Kowalski, Ż[anna] Kormanowa, W[itold] Kula, B[ogusław] Leśnodorski. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 3—51.

3. DYDAKTYKA HISTORII

536. BRZOZOWSKA Jadwiga: Jak nauczyłam dzieci klasy VI samodzielnie prowadzić notatki na lekcjach historii. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 1 s. 42—50.

537. D. MARIA: Podręcznik historii literatury jako pomoc przy realizacji programu historii. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 2 s. 43—48.

538. DŁUSKA Maria, Schoenbrenner Janina: Historia. Dla kl. 4. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 239, nlb. 1, map 7, ilustr.

539. DOWIAT Jerzy: Nieśmiertelne nauki Józefa Stalina — wytyczną pracy nad kształtowaniem światopoglądu naukowego młodzieży. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 1 s. 30—38.

540. DOWIAT Jerzy: Nowa faza pracy nad kształtowaniem światopoglądu naukowego uczniów. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 2 s. 15—20.

541. DOWIAT T., Radziwiłowicz R.: Z konferencji naukowej młodych pedagogów i historyków wychowania. *Nowa Szkoła* R. 4: 1953 nr 5 s. 562—566.

542. DUTKIEWICZ Józef: Problem pracy w zespołach w zastosowaniu do nauczania historii. *Wiad. Hist.* R. 6: 1953 nr 1 s. 21—26.

543. DUTKIEWICZ J[ózef], Gąsiorowska N[atalia], Katz H[enryk]: Historia. Kl. 7. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 254, ilustr., mapy 3.

544. DZIKOWSKI Julian: „Część ogólna“ program nauki o konstytucji

w klasie XI. Uwagi metodyczne. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 2 s. 26—31.

545. FRANCUSKA rewolucja burżuazyjna w nauczaniu szkolnym na stopniu podstawowym. Z doświadczeń zespołów klas IV i VII Warszawskiej Sekcji Historii. *Wiad. Hist. R.* 5: 1952 nr 1 s. 20—31.

546. GAŚSIOROWSKA Natalia: Nauka i nauczanie w Polsce Ludowej na nowym etapie rozwoju. *Wiad. Hist. R.* 5: 1952 nr 5 s. 257—261.

547. GORISZEWSKI Włodzimierz: O walce z werbalizmem w nauczaniu historii. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 114—117.

548. GRONOSTAJSKA Jadwiga: Sprawozdanie z lekcji o Komunie Paryskiej przeprowadzonych w Szkole nr 136 w Warszawie w VII b. *Wiad. Hist. R.* 5: 1952 nr 5 s. 290—295.

549. HISTORIA. Dla kl. 5. Pod red. M[ariana] H[enryka] Serejskiego. Wyd. 4. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 234, mapy 4, ilustr.

Na k. tyt. autorzy: M. H. Serejski, Marian Golias, K[rystyna] Śreniowska, B[ogumił] Zwolski.

550. HISTORIA. Dla kl. 6. Pod red. M[ateusza] Siuchnińskiego. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 336, ilustr., map 6 oraz liczne w tekście.

Na k. tyt. autorzy: B[ohdan] Baranowski, H[enryk] Katz, S[tefan] Krakowski, M[ateusz] Siuchniński, W[anda] Zwolska.

551. HISTORIA. Komentarz metodyczny dla kl. 9 ogólnokształcącej szkoły korespond. stopnia licealn. do podręcznika: E. Kosmiński: *Historia wieków średnich*. Październik—grudzień 1952. Z. 1/3 [Oprac.] Helena Michnik. Wyd. 2. Warszawa 1952

Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 55, nlb. 1.

552. HISTORIA. Komentarz metodyczny dla kl. 9 ogólnokształcącej szkoły korespond. stopnia licealn. do podręcznika: E. Kosmiński: *Historia wieków średnich*. Styczeń—marzec 1953. Z. 4/6 [Oprac.] Helena Michnik. Wyd. 2. Warszawa 1952 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 68.

553. HISTORIA. Komentarz metodyczny dla kl. 9 ogólnokształcącej szkoły korespond. stopnia licealn. do podręczników: E. Kosmiński: *Historia wieków średnich*. A. W. Jefimow: *Historia nowożytna*; G. Missalowa i J. Schoenbrenner: *Historia Polski*. [Oprac.] Helena Michnik. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 253, nlb. 1.

554. HISTORIA. Komentarz metodyczny dla kl. 10 ogólnokształcącej szkoły korespond. stopnia licealn. do podręcznika: A. W. Jefimow: *Historia nowożytna*. Październik 1952 — marzec 1953. Z. 1—6 (1/3—4/6). [Oprac.] Helena Michnik. Wyd. 2. Warszawa 1952 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 67, nlb. 1+87, nlb. 1. — Na prawach rękopisu.

555. HISTORIA. Komentarz metodyczny dla kl. 10 ogólnokształcącej szkoły korespond. stopnia licealn. do podręczników: A. W. Jefimow: *Historia nowożytna*. G. Missalowa, J. Schoenbrenner: *Historia Polski*. [Rok szkolny 1953/54. Oprac.] Helena Michnik. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 265, nlb. 1.

556. HISTORIA. Komentarz metodyczny dla kl. 11 ogólnokształcącej szkoły korespond. stopnia licealn. do podręczników: A. W. Jefimow: *Historia nowożytna*. G. Missalowa i J. Schoenbrenner: *Historia Polski*. Październik—grudzień 1952. Z. 1/3.

[Oprac.] Zofia Rowińska. Wyd. 2. Warszawa 1952 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 87, nlb. 1.

557. HISTORIA. Komentarz metodyczny dla kl. 11 ogólnokształcącej szkoły korespond. stopnia licealn. do podręczników: I. Gałkin, J. Zubok, F. Notowicz, W. Chwostow: Historia nowożytna; Historia Polski 1864—1945. Z. 4/6. [Oprac.] Zofia Rowińska. Wyd. 3. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 100.

558. HISTORIA. Komentarz metodyczny dla kl. 11 ogólnokształcącej szkoły korespond. stopnia licealn. do podręczników: J. Gałkin, J. Zubek, F. Notowicz, J. Schoenbrenner: Historia Polski oraz Historia Polski — materiały pomocnicze do nauczania w kl. 11. Z. 7/8. [Oprac.] Zofia Rowińska. Wyd. 3. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 39, nlb. 1.

559. KAMIENIK Roman: Historia dla klasy V. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 4 s. 233—244.

Omówienie podręcznika: M. H. Serejski, M. Golias, K. Sreniowska, B. Zwolski: Historia dla klasy V. Pod redakcją M. H. Serejskiego. Warszawa 1951.

560. KOŁA studiowania historii Polski I i II roku. Tezy do programu i wykaz literatury na 1 kwartał roku szkoln. 1953/54. Warszawa 1953 8° ss. 24. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny.

561. [KOSMINSKI] Kosminski E[vgenij] A[lekseevič]: Dlaczego uczy się historii wieków średnich. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 4 s. 196—209.

Referat wygłoszony w Warszawie na zebraniu nauczycieli historii zorganizowanym przez Związek Nauczycielstwa Polskiego w czasie pobytu autora na konferencji w Otwocku.

562. KRÓLIKOWSKA M.: Zastosowanie wykresów do nauki o kon-

stytucji. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 110—112.

563. MICHURSKI Czesław: Kierunek zmian w programie historii szkoły ogólnokształcącej. (Artykuł dyskusyjny). *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 78—95.

Programy i praktyka szkolna.

564. MICHURSKI Czesław: Narada historyków w sprawie programu historii w szkole ogólnokształcącej. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 2 s. 74—79.

565. MIKSA Rudolf: Uwagi w sprawie pedagogizacji w nauczaniu historii w liceach pedagogicznych. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 3 s. 162—167.

566. NARUDZKA E.: Uwagi do nauczania historii w klasach łączonych w szkołach o jednym, dwu i trzech nauczycielach. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 3 s. 168—172.

567. NICAŁKIEWICZ Tadeusz: Problematyka powstania styczniowego. Projekt lekcji w kl. X. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 1 s. 48—52.

568. ORŁOW W.: Niektóre zagadnienia nauczania historii w świetle nauki Józefa Stalina o bazie i nadbudowie. *Wiad. Hist.* R. 6: 1953 nr 2 s. 90—102.

569. OSTROWSKI Zbigniew: Zeszyt przedmiotowy do nauki o konstytucji. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 112—114.

570. PAWŁOWSKA Irena: Nowy podręcznik historii Polski w świetle dyskusji zespołów nauczycielskich. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 2 s. 84—94.

Dyskusja dotyczyła podręcznika: Missalowa G. Schoenbrenner J. Historia Polski. Warszawa 1951.

571. PROGRAM nauczania historii. Dla techników. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Szkol. Zawod. 8° ss. 55. Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego.
572. PROGRAM nauki historii (lata 1917—1952). Dla techników zawodowych. Warszawa 1952 8° ss. 19, nlb. 1. Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego.
573. PROGRAMY historii w Polsce burżuazyjnej i Polsce Ludowej. Opracował i do druku podał kierownik Sekcji Historii W[ojewódzkiego] O[środka] D[oksztalcenia] K[adr] O[światowych] w Krakowie Bolesław Dunikowski oraz zespół redakcyjny Sekcji Historii WODKO. (Warszawa-miasto). *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 4 s. 222—232.
574. ROSEN-PRZEWORSKA Janina: Ćwiczenia z zakresu historii kultury materialnej najdawniejszych społeczeństw. Warszawa 1952 4° ss. nlb. 4, 352, ilustr., powiel. Uniwersytet Warszawski.
575. SCHOENBRENNER Janina: Poradnik dla nauczyciela historii w kl. IV. Wskazówki metodyczne do „Historii Polski“ G. Missalowej i J. Schoenbrenner. Warszawa 1952 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 107, nlb. 1.
576. SCHOENBRENNER Janina: Projekt realizacji programu historii w klasie VI cz. 2. Omówienie materiału programowego na miesiąc stycznia, luty i marzec. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 1 s. 31—41.
577. SCHOENBRENNER Janina: Projekt realizacji programu historii w klasie VI cz. 3, miesiące: kwiecień, maj, czerwiec. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 2 s. 94—110.
578. SIEDLECKA Wacława: Formy powtarzania na lekcjach nauki o konstytucji. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 73—78.
579. SIEDLECKA Wacława: W sprawie oceniania uczniów. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 1 s. 52—56.
580. SŁOWIKOWSKI Tadeusz: Zagadnienie kierowania pracą domową uczniów w nauczaniu historii z uwzględnieniem zadawania nowej lekcji. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 66—73.
581. SŁOWIKOWSKI Tadeusz: Zagadnienie lekcji historii poświęconych samodzielnej pracy młodzieży. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 1 s. 27—34.
582. SOBOLSKI Konstanty: Uwagi na temat metodyki nauki o konstytucji. Z doświadczeń ubiegłego roku. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 2 s. 48—56.
583. STRAUCHOWA Jadwiga: Kształtowanie naukowego poglądu na świat na lekcjach historii i podczas pracy pozalekcyjnej. Z doświadczeń nauczyciela historii. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 2 s. 31—33.
584. SZALEWICZ Helena: Z zagadnień pomocy szkolnych w nauczaniu historii. Z prac zespołu pomocy szkolnych Warszawskiej Sekcji Historii W[ojewódzkiego] O[środka] D[oksztalcenia] K[adr] O[światowych]. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 3 s. 154—161.
585. SZYMBORSKA Kinga: Próby badania wyników nauczania podjęte w sekcjach historii W[ojewódzkich] O[środków] D[oskonalenia] K[adr] O[światowych]. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 1 s. 13—20.
586. SZYMBORSKA Kinga: Uwagi o programie historii w roku

szkolnym 1952/53. *Wiad. Hist. R.* 5: 1952 nr 4 s. 218—221.

587. SZYMBORSKA Kinga: Z zagadnień kształtowania naukowego poglądu na świat. *Historia i Nauka o Konstytucji R.* 1: 1953 nr 2 s. 12—15.

588. WIELCY synowie narodu polskiego. Program nr 3. Tematy nr 14—19. Warszawa 1953 8° ss. 136, ilustr. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny. Materiały do Zajęć Politycznych nr 24.

589. WIELCY synowie narodu polskiego. Program nr 4. Tematy nr 17/21. Warszawa 1953 8° ss. 108, nlb. 4. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny. Materiały do Zajęć Politycznych nr 25.

590. WIELCY synowie narodu polskiego. Wskazówki metodyczne do Materiałów do Zajęć Politycznych nr 25, program nr 4. Warszawa 1953 8° ss. 22, nlb. 1. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny.

591. WSKAZÓWKI metodyczne. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Studium Zaoczne. Katedra Historii KPZR. Temat 6: Partia bolszewików w okresie wojny imperialistycznej. Druga rewolucja w Rosji. Rok 1914—marzec roku 1917. Temat 7: Partia bolszewików w okresie przygotowania i dokonania Październikowej Rewolucji Socjalistycznej. Kwiecień 1917—1918. Warszawa 1953 8° ss. 7, nlb. 1, 10, nlb. 1.

592. WSKAZÓWKI metodyczne. Temat 5/8: Od kształtowania się wielonarodowości feudalno-pańszczyźnianej Rzeczypospolitej do wy-

tworzenia się układu kapitalistycznego w Polsce. Warszawa 1953 8° ss. 25, nlb. 2. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Studium Zaoczne. Katedra Historii Polski.

593. WSKAZÓWKI metodyczne. Tematy 1—14: Od rewolucji burżuazyjnej XVII w. w Anglii do Komuny Paryskiej. 1640—1871. Warszawa 1953 Druk. Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 87, nlb. 1. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Studium Zaoczne. Katedra Historii Międzynarodowego Ruchu Robotniczego. — Do użytku wewnętrznego.

594. WSKAZÓWKI metodyczne dla wykładowców szkół politycznych. Do tematu: Walka ludu polskiego o wolność i socjalizm. Cz. 1. Warszawa 1953 8° ss. 29. Centralny Ośrodek Szkolenia Partyjnego PZPR.

595. WYNIKI nauczania w szkołach ogólnokształcących. Praca zespołowa pod red. Wincentego Okonia. Warszawa 1952 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 302, nlb. 2. Państwowy Ośrodek Oświatowy Prac Programowych i Badań Pedagogicznych.

Z treści: Część 1. Okoń W.: Ogólny stan wyników nauczania w badanych szkołach; Część 2. Kuligowska K.: Wyniki nauczania w zakresie historii w kl. 4; Dowiat J.: Wyniki nauczania w zakresie nauki o społeczeństwie w kl. 10.

596. ZAGADNIENIA do seminariów. (Dla kół studiowania historii Polski). Warszawa 1953 8° ss. 23, nlb. 1. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny.

597. ZAWADZKA Irmina: Jak korzystałam w mojej pracy szkolnej z podręcznika „Historia Polski”. *Historia i Nauka o Konstytucji R.* 1: 1953 nr 1 s. 43—48.

4. ORGANIZACJA NAUK HISTORYCZNYCH

- a) Kongres Nauki Polskiej. Organizacja Polskiej Akademii Nauk
598. CONGRESS of Polish Science, First. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 269—293.
599. DEMBOWSKI Jan: O organizacji nauki polskiej. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 44—98.
Referat.
600. DEMBOWSKI Jan: Przemówienie prof. dr Jana Dembowskiego na zakończenie obrad. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 183—188.
601. KALOEVA I: Pervyj kongres pol'skoj nauki i pol'skaja étnografija. *Sovetskaja Étnografija* 1953 nr 4 s. 137—145.
602. KONGRES Nauki Polskiej, Pierwszy. Red. Roman Korab-Żebryk. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. nlb. 6, 296, nlb. 4, tabl. 3, ilustr., Sod., Sum.
Zawiera w części sprawozdawczej m. in.: List prezydenta B. Bieruta do uczestników I Kongresu...; Przemówienie J. Cyrankiewicza; Referat J. Dembowskiego: O organizacji nauki polskiej; Przemówienie L. Infelda; Sprawozdanie z prac Sekcji I—X. W części informacyjnej m. in. Statut i skład PAN.
Rec.: Kaltenberg Piotr. *Życie Szkoły Wyższej* R. 8: 1953 nr 12 s. 152—155.
603. KONGRES Pol'skoj Nauki, Pervyj. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 243—265.
604. KURATOWSKI Kazimierz: W sprawie utworzenia Polskiej Akademii Nauk. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 162—165.
605. LISTA członków Pierwszego Kongresu Nauki Polskiej. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 194—207.
606. OBRAZOVANIE Pol'skoj Akademii Nauk. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 266—268.
607. POWOŁANIE Polskiej Akademii Nauk. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 234—235.
608. REZOLUCJA w sprawie utworzenia Polskiej Akademii Nauk. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 165.
609. REZOLUCJA w sprawie włączenia nauki do realizacji zadań planu 6-letniego. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 160—162.
610. SPRAWOZDANIA z prac sekcji. Sekcja I — Nauk Społecznych i Humanistycznych. Przewodniczący prof. dr Józef Chałasiński. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 107—114.
611. SPRAWOZDANIE z prac Sekcji II — Nauk Ekonomicznych. Przewodniczący prof. dr Oskar Lange. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 114—121.
612. STRUKTURA i skład osobowy prezydiów sekcji i podsekcji Pierwszego Kongresu Nauki Polskiej. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 209—215.
613. UCHWAŁA I Kongresu Nauki Polskiej w sprawie powołania Polskiej Akademii Nauk. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 18—19.
614. UCHWAŁY Pierwszego Kongresu Nauki Polskiej. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 503—505.

615. WNIOSKI zespołu Podsekcji Historii, Archiwoznawstwa i Bibliotekoznawstwa Sekcji Nauk Społecznych i Humanistycznych I Kongresu Nauki Polskiej uchwalone w dniach 30 czerwca i 1 lipca 1951 r. *Archeion* T. 21: 1952 s. 242—247, Sod. s. 257, Rés. s. 266.
616. ZJAZDY i konferencje specjalne zarejestrowane przez Biuro Pierwszego Kongresu Nauki Polskiej. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 216—226.
617. [CHAŁASIŃSKA Krystyna] K. Ch.: Wytyczne do planu badań naukowych Polskiej Akademii Nauk w zakresie nauk społecznych. *Przegl. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 429—440.
618. ČUDAKOV E. A.: O poezdke v Pol'šu. *Vestnik Akademii Nauk SSSR* R. 22: 1952 nr 1 s. 82—91.
S. 90—91: Organizacja Pol'skoj Akademii Nauk.
619. [DEMBOWSKI Jan] Dembovskij Ja.: Organizacja pol'skoj nauki. *Vestnik Akademii Nauk SSSR* R. 22: 1952 nr 8 s. 66—70.
620. DEMBOWSKI Jan: Puti razvitiya nauki v narodnoj Pol'she. *Slavjane* 1952 nr 7 s. 9—11.
621. DZIAŁALNOŚĆ wydawnicza Polskiej Akademii Nauk *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 64—86.
622. ESTABLISHMENT of the Polish Academy of Sciences. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 294—296.
623. INSTRUKCJA wydawnicza Polskiej Akademii Nauk. Warszawa 1953 4° ss. nlb. 2, 17, nlb. 5, powiel. Biuro Wydawnictw Bibliotek PAN.
624. K. D. — D.: Powołanie Polskiej Akademii Nauk. *Przegl. Nauk Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 411—412.
625. KĄDZIELSKI Józef: Sesje naukowe Polskiej Akademii Nauk. *Przegl. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 440—444.
626. KUKUCZ Jerzy: Druga sesja Zgromadzenia Ogólnego PAN. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 3 s. 145—150.
627. MICHAJŁOW Włodzimierz: Od Kongresu Nauki Polskiej do powstania Polskiej Akademii Nauk. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 7—17.
628. PRZEJĘCIE placówek naukowych P[olskiej] A[kademii] U[miejętności] i T[owarzystwa] N[aukowego] W[arszawskiego] przez Polską Akademię Nauk. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 214—216.
629. SESJA Pierwsza I Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk. *Spraw. z Czynności i Prac. PAN* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 42—58.
630. SKŁAD Polskiej Akademii Nauk. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 236—240.
631. SKŁAD Polskiej Akademii Nauk. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 28—32.
632. SPRAWOZDANIE Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk za rok 1952. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 59—76.
633. SPRAWOZDANIE Sekretarza Naukowego PAN *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 21—37.
634. SPRAWOZDANIE Wydziału I za rok 1952. *Spraw. z Czyn-*

ności i Prac PAN R. 1: 1953 nr 1/2 s. 77—129.

635. SPRAWOZDANIE Wydziału I za I półrocze 1953 r. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 87—177.

636. SPRAWOZDANIE z I posiedzenia Prezydium Polskiej Akademii Nauk. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 33—39.

637. SPRAWOZDANIE z II posiedzenia Prezydium Polskiej Akademii Nauk. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 40—41.

638. SPRAWOZDANIE z III posiedzenia Prezydium PAN. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 3—16.

639. SPRAWOZDANIE z IV posiedzenia Prezydium PAN. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 17—20.

640. STATUT Polskiej Akademii Nauk. [W:] Kongres Nauki Polskiej, Pierwszy. Warszawa 1953 s. 227—233.

641. USTAWA o Polskiej Akademii Nauk. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 20—27.

b) Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk

642. Ć[WIEK] Z[bigniew]: Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 1 s. 72—75.

643. LABUDA Gerard: Zakład Historii Pomorza Instytutu Historii PAN. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 326—329.

644. LEPSZY K[azimierz]: Historia zostaje udokumentowana [Insty-

tut Historii PAN]. Rozmowę przeprowadziła Ewa Rudzka. *Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego* R. 9: 1953 nr 52 s. 2.

645. MANTEUFFEL Tadeusz: Zadaania Instytutu Historii. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 2 s. 228—231.

646. ORGANIZACJA i działalność Instytutu Historii PAN. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 324—330.

647. PRACE Instytutu Historii PAN. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 279—297.

Treść: O nowy marksistowski uniwersytecki podręcznik historii Polski; D. B.: Konferencja Działu I; J. J.: Konferencja Działu II.

648. SEREJSKI Marian: Prace zespołu badań nad historią historiografii w Łodzi. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 340—345.

649. SPRAWOZDANIE z posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Historii PAN. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 4 s. 266—271.

c) Inne placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej

650. KRONIKA naukowa. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 252—283.

Treść: Pracownie muzealne; Zakłady szkolnictwa wyższego; Instytuty i organizacje badawcze.

651. POWOŁANIE Instytutu Historii Kultury Materialnej. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 290—291.

652. SPRAWOZDANIE z działalności Podkomitetu Historii Kultury Materialnej i Komisji Organizacyjnej Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 284—289.

Komitet Historii Nauk

653. SPRAWOZDANIE Komitetu Historii Nauk za I półrocze 1953 r. *Spraw. z Czynności i Prac PAN* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 38—42.

Komitet Nauk Prawnych

654. V[ETULANI] A[dam]: Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk. Zadania i cele. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 324—327.

Komitet Orientalistyczny

655. KOMITET Orientalistyczny Polskiej Akademii Nauk. *Przeł. Orientalist.* R. 5: 1953 nr 1 s. 65—66.

d) Towarzystwa Naukowe

Gdańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauki i Sztuki

656. PELCZAR Marian: Towarzystwo Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 242—247.

Łódzkie Towarzystwo Naukowe

657. CZAPCZYŃSKI Tadeusz: Towarzystwo Przyjaciół Nauki w Łodzi. Łódzkie Towarzystwo Naukowe 1936—1951. *Przeł. Nauk Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 336—344.

658. KOTARBIŃSKI Tadeusz: Łódzkie Towarzystwo Naukowe 1946—1952. *Przeł. Nauk Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 328—336.

659. POSIEDZENIA naukowe Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w roku 1952. *Przeł. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 381—384.

660. SPRAWOZDANIE Łódzkiego Towarzystwa Naukowego za rok 1952. *Przeł. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 377—384.

M. in. wykaz prac wydanych przez Łódzkie Towarzystwo Naukowe w roku 1952.

661. SPRAWOZDANIE z działalności Łódzkiego Towarzystwa Naukowego 1946—1951. *Przeł. Nauk Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 345—357.

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk

662. K. G.: Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 9—10 s. 218—242.

663. WOJCIECHOWSKA Maria: Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 218—235.

Toruńskie Towarzystwo Naukowe

664. DOROCZNE Walne Zebranie Towarzystwa Naukowego w Toruniu w dniu 19 lutego 1951 r. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.:] 1953 s. 9—29.

665. KSIĘGA Pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Komitet red.: Tadeusz Czeżowski, Wojciech Hejnosz, Tadeusz Makowiecki, Jan Zabłocki. Toruń 1952 Tow. Naukowe 8° ss. VI, 236, nlb. 3, tabl. 10, mapy 2.

Treść: Dziewulski W.: Przedmowa; Cieślak T.: Sprawa chłopska w poglądach i czynach Floriana Cenowy; Czaplewski P.: Stosunki narodowościowe w Kartuzji Pomorskiej; Czeżowski T.: Uwagi o klasycznej definicji prawdy; Dziewulski W.: Feliks Rogoziński, profesor fizjologii i nauki o żywieniu Uniw. Jagiell; Spis prac F. Rogozińskiego; Galon R.: O fazach postępu lądolodu na obszarze Pomorza; Glemma T.: Źródła do dziejów kościelnych Pomorza w krakowskich archiwach diecezjalnych; Gorczyński W.: Ustępowanie polskich wybrzeży Bałtyku na tle ogólnym Europy i przyległych mórz; Górski K.: Geneza i tło bezpośrednie konferencji stanów pruskich w r. 1485; Gumowski M.: Gubin i jego mennice; Hejnosz W.: Mikołaj Kopernik jako prawnik; Hrabec S.: Podział znaczeniowy rosyjskich nazw miejscowych; Iwanowska W.: O zagadnieniu podsystemów gwiazdnych; Puciata-Pawłowska J.: Poreformacki kościół św. Piotra i Pawła na Podgórzu pod Toruniem; Słuszkiewicz E.: Gwary polskie na substracie staropruskim i geneza mazurzenia; Wdowiszewski Z.: Ze studiów nad sfragistyką Kazimierza Jagiellończyka.

666. SKŁAD Towarzystwa Naukowego w Toruniu. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.:] 1953 s. 29—40.

Spis członków.

667. SPRAWOZDANIE z czynności Towarzystwa Naukowego w Toruniu za rok 1949. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 4: 1952 s. 9—32.

Wrocławskie Towarzystwo Naukowe

668. OLSZEWICZ Bolesław: Sprawozdanie z działalności Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego za r. 1949. *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 126—134.

669. ROSZKOWSKA Wanda: Wrocławskie Towarzystwo Naukowe. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 248—254.

670. SPRAWOZDANIE z działalności Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego za okres 1949 r. *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 126—155.

Obejmuje również spis członków.

671. WIELOWIEJSKI Jerzy: Komisja Historii Kultury Materialnej Wrocławskiego Tow. Naukowego. Sprawozdanie za lata 1949—1950. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 151—153.

e) Polskie

Towarzystwo Historyczne

672. GERLACH Jan: Z życia Polskiego Towarzystwa Historycznego. Toruń. *Kwart. Hist.* R. 59: 1952 s. 183—194.

673. J. M.: Z życia Polskiego Towarzystwa Historycznego. Lublin. *Kwart. Hist.* R. 59: 1952 s. 183—185.

674. JASIENICA Paweł: Nowe obszary historii. *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 26 s. 5.

Reportaż z Ogólnopolskiego Zjazdu Historyków w Kielcach w dniach 4—5 czerwca 1952 r.

675. KONFERENCJA Kielecka. 1—4 czerwca 1952. Doroczne walne zebranie P[olskiego] T[owarzystwa] H[istorycznego] połączone z konferencją naukową poświęconą dziejom wsi polskiej XVII w. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 387—389.

676. KONFERENCJA P[olskiego] T[owarzystwa] H[istorycznego] poświęcona początkom przemysłu i klasy robotniczej w Polsce. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 344—355.

Sprawozdanie z konferencji odbytej w dniach 4—5 czerwca 1953 r.

677. R[OSIN] R[yszard]: Sesja naukowa oddziału P[olskiego] T[owarzystwa] H[istorycznego] w Toruniu. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 1 s. 75—76.

678. WALNE zebranie Polskiego Towarzystwa Historycznego. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 343—344.

Sprawozdanie z zebrania w dniach 4—5 czerwca 1953 r.

679. WAŻNIEJSZE sprawy z protokołów zebrań Polskiego Towarzystwa Historycznego (w latach 1951—1952). *Kwart. Hist.* R. 59: 1952 s. 173—183.

680. Z. L.: Zjazd P[olskiego] T[owarzystwa] H[istorycznego] w Kielcach w dniach 1—3 VI 1952 r. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 4 s. 255—256.

f) Instytuty naukowe

Instytut Polsko-Radziecki

681. MŁYNARSKI Zygmunt: Osiągnięcia i plany Instytutu Polsko-Radzieckiego. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 320 s. 3.

M. in. o dotychczasowych i zaplanowanych pracach sekcji historii.

682. MŁYNARSKI Zygmunt: Pol'sko-sovetskij Institut v Varšave.

Interv'ju s direktorom Institutu Z. M. *Slavjane* 1952 nr 4 s. 34—35.

Instytut Zachodni

683. ODDZIAŁ Wrocławski Instytutu Zachodniego. *Sobótka* R. 7: 1952 s. 321—322.

684. WALNE zebranie Instytutu Zachodniego. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 7/8 s. 871—875.

685. Z ŻYCIA Instytutu Zachodniego. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 3/4 s. 740—744.

Instytut Śląski

686. TYROWICZ Marian: Činnost Slezského ústavu (Instytut Śląski) v Katovicich v letech 1945—1948. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 50: 1952 nr 3 s. 285—288.

g) Konferencje naukowe

Konferencja Metodologiczna Historyków w Otwocku

687. PROF. GREKOW o pobycie historyków radzieckich w Polsce. *Przyjaźń* 1952 nr 4 (160) s. 3, ilustr.

Z okazji konferencji metodologicznej historyków polskich w Otwocku.

688. GREKOV B[oris Dmitrievič]: Nauka w Polsce współczesnej. *Nowe Czasy* R. 3: 1952 nr 15 s. 19—22.

Głównie o konferencji historyków polskich z udziałem delegacji historyków radzieckich w Otwocku.

689. HERBST St[anisław]: I Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich w Otwocku 28 XII 1951 — 12 I 1952. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 1 s. 159—161.

690. KĄDZIELSKI Józef: Konferencje metodologiczne historyków polskich. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 3: 1953 s. 451.

691. KONFERENCJA Metodologiczna Historyków Polskich, Pierw-

sza (w Otwocku 28 grudnia 1951 r. — 12 stycznia 1952 r.). Przemówienia. Referaty. Dyskusja. T. 1—2. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Naukowe 8° ss. 535, nlb. 1, errata k. 1+k. nlb. 2 luźne ss. 585, nlb. 1.

Rec.: Ć[wiek] Z[bigniew]. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 2 s. 62—66.

Wyd. 2. T. 1. 1953 8° ss. 535, nlb 1.

692. KOSMINSKIJ E[vgenij] A[lekseevič]: Na konferencii pol'skich istorikov 28 XII 1951 — 12 I 1952 v Otvocke. *Izvestija Akademii Nauk SSSR. Serija Istorii i Filosofii* T. 9: 1952 nr 3 s. 273—297.

693. KULA Witold: Konferencja historyków w Otwocku. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 2 (4) s. 355—359.

694. MANTEUFFEL T[adeusz], Kormanowa Ż[anna]: Pierwsza Konferencja Metodologiczna Historyków od 28 XII 1951 — 12 I 1952 w Otwocku. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 34 s. 4.

695. [MISSALOWA Gryzel-da] G. M.: Konferencja historyków w Otwocku. Sprawozdanie. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 2 s. 124—125.

696. MYŚLIŃSKI Kazimierz: O nową syntezę dziejów Polski. (Na marginesie konferencji historyków w Otwocku). *Widnokrąg. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej* R. 4: 1952 nr 9 s. 2.

697. OCHAB Edward: Zagadnienia polskich historyków. *Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego* 1952 nr 1 (54).

698. RA[PPAP]ORT Henryk: Przełom w polskiej nauce historycznej. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 1/2 s. 152—163.

699. TRET'JAKOV P[etr] N[iko-laevič]: Konferencija pol'skich istorikov v janvare 1952 v Otvocke. *Vestnik*

Akademii Nauk SSSR R. 22: 1952 nr 6 s. 81—86.

700. V. N.: V otdelenii Istorii i Filosofii Akademii Nauk SSSR [zasedanie posvjaščennoe itogam konferencii pol'skich istorikov v Otvocke]. *Voprosy Istorii* 1952 nr 7 s. 147—148.

701. WERFEL Roman: Początek zasadniczego zwrotu. (Na marginesie konferencji historyków polskich w Otwocku). *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 1/2 (31/32) s. 43—49.

Sesja Naukowa Polskiego Oświecenia

702. SESJA Naukowa Polskiego Oświecenia w Warszawie. Sprawozdanie. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 502—503.

703. W[ĄSICKI] J[an]: Sesja Naukowa Polskiego Oświecenia w Poznaniu. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 505—508.

Sprawozdanie.

Sesja Naukowa Polskiego Odrodzenia

704. A. K.: Sesja Naukowa Roku Odrodzenia na Uniwersytecie Łódzkim. *Przegl. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 459—460.

705. C[IEŚLAK] E[dmund]: Konferencja naukowa poświęcona Odrodzeniu w Toruniu (7 i 8 marca 1953). *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 333—335.

706. H[ERBST] St[anisław]: Przygotowania do zjazdu naukowego w sprawie polskiego Odrodzenia. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 336—340.

707. J. A.: Kronika Roku Odrodzenia i Kopernika. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 4 s. 331—335.

708. J. T.: Toruńska konferencja historyków poświęcona polskiemu

Odrodzeniu. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 1 s. 76—78.

709. MARK B[ernard]: Sesja Odrodzenia a zadania Żydowskiego Instytutu Historycznego. *Bleter far Geschichte* T. 6: 1953 z. 4 s. 100—108.

Tekst w jęz. żyd.

710. RUŻYŁO-PAWŁOWSKA Jadwiga: Konferencje przygotowawcze do sesji Odrodzenia. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 3 s. 155—159.

711. RUŻYŁO-PAWŁOWSKA Jadwiga: Przed Sesją Naukową Odrodzenia. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 7/8 s. 105—108.

712. WYKA Kazimierz: Z prac przygotowawczych do sesji Odrodzenia. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 2 s. 208—214.

Treść: Naukowe przygotowanie sesji; Wydawnictwa, wystawy, popularyzacja.

713. ZIOMEK Jerzy: Po Zjeździe Odrodzenia. *Nowa Kultura* R. 4: 1953 nr 47 s. 6.

Sesja poświęcona
Mikołajowi Kopernikowi

714. CSORBA Helena: Z wydawnictw Roku Kopernikowskiego i Roku Odrodzenia. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 4 s. 172—178.

Omówienie wydawnictw.

715. JAKUBOWSKI Jan Zygmunt: Wydawnictwa kopernikowskie. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 11.

716. K. R.: Kopernikowska Sesja Naukowa PAN. *Urania* R. 24: 1953 nr 11 s. 331—335.

15—16 września 1953 r. w Warszawie.

717. KRAJEWSKI Władysław: Sesja Kopernikowska Polskiej Akademii Nauk. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 4 s. 347—352.

718. MARWOY: Dni Kopernikowskie w Toruniu czerwiec—wrzesień 1953. *Wszechświat* R. 1953 z. 8 s. 183—185.

719. PIOTROWSKI Jan: Sesja Polskiej Akademii Nauk poświęcona Mikołajowi Kopernikowi. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 4 s. 140—150.

720. SCHATZMAN Evry: Rencontres scientifiques à Varsovie et à Prague. *La Pensée* 1953 nr 52 s. 93—99.

Posiedzenie Akad. Nauk poświęcone M. Kopernikowi.

721. TOKARSKI Zbigniew: Sesja Kopernikowska Polskiej Akademii Nauk. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 11 s. 102—109.

722. TOKARSKI Zbigniew: Uroczystości kopernikowskie w Polsce. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 3 s. 150—151.

723. UROCZYSTE wspólne posiedzenie komitetów honorowych Roku Kopernikowskiego i Roku Odrodzenia. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 2 s. 72—74.

724. Z PRAC przygotowawczych do sesji naukowej Polskiej Akademii Nauk poświęconej Kopernikowi. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 2 s. 203—207.

Konferencja Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Polskiego

725. ŁOWMIAŃSKI Henryk. Problematyka historyczna Grodów Czerwieńskich w związku z planem zespołowych badań polsko-radzieckich. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 58—85.

Referat wygłoszony na konferencji w Lublinie dnia 20 V 1952 r.

726. PODKOWIŃSKA Zofia: Konferencja sprawozdawcza Kierownictwa Badań nad Początkami Pań-

stwa Polskiego w dniach od 7 do 10 grudnia 1951 r. we Wrocławiu. Sprawozdanie. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 2 s. 127—128.

727. POSADZY Wiesław: Szczecin i Wolin. [Sprawozdanie z zebrania dyskusyjnego, zorganizowanego przez Kierownictwo Badań nad Początkami Państwa Polskiego dn. 15 XI 1952]. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1—3 s. 358—361.

728. SERCZYK Jerzy: Sprawozdanie z sesji naukowej poświęconej badaniom nad początkami państwa polskiego w Toruniu w dniach 29 i 30 listopada 1952. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 341—381.

729. T. W.: Konferencja sprawozdawcza Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Polskiego. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 316—318.

730. TOWARZYSTWA naukowe i konferencje. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 339—340.

Treść: K. M.: Konferencje Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Polskiego; Spotkanie archeologów i historyków polskich z... B. D. Griekowem; Polskie Towarzystwo Archeologiczne w roku 1949; M. H.: Sprawozdanie Sekcji Numizmatycznej PTA oraz redaktora Zapisków Numizmatycznych za czas od 15 I—1 XII 1949 r.

Sesja naukowa Polskiej Akademii Nauk poświęcona Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

731. GWIŹDŹ Andrzej: Sesja naukowa PAN poświęcona Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 10 s. 122—126.

732. GWIŹDŹ Andrzej, Senkowska Monika: Sesja Polskiej Akademii Nauk poświęcona Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 4 s. 150—156.

733. RUSSOCKI Stanisław, Stasz-
kow Michał: Zagadnienia historyczne
na sesji konstytucyjnej PAN. *Kwart.
Hist. R.* 60: 1953 nr 4 s. 328—331.

4—9 VII 1953 sesja poświęcona Konstytucji
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

734. SESJA Naukowa poświęcona
Konstytucji Polskiej Rzeczypospo-
litej Ludowej. 4—9 lipca 1953. *Czas
Prawno-hist. T.* 5: 1953 s. 327—330.

Konferencja Śląska we Wrocławiu

735. KONFERENCJA Śląska we
Wrocławiu. Oprac.: Waclaw Długo-
borski, Julian Raba, Franciszek
Ryszka, Henryk Zieliński. *Kwart.
Hist. R.* 60: 1953 nr 4 s. 271—286.

Konferencja w dniach 28 VI — 1 VII 1953 r.
poświęcona dziejom Śląska.

736. LEŚNODORSKI Bogusław:
O nowy obraz dziejów Śląska. *Nauka
Polska R.* 1: 1953 nr 3 s. 159—164.

Konferencja poświęcona dziejom Śląska we
Wrocławiu od 28 VI—1 VII 1953 r.

737. MALECZYŃSKA Ewa:
O nowe spojrzenie na przeszłość
Śląska. W przededniu konferencji po-
święconej historii Śląska. *Kwart. Hist.
R.* 60: 1953 nr 1 s. 107—126 i nadb.

738. OSMAŃCZYK Edmund:
Nowy obraz dziejów polskości Śląska.
Nowe Drogi R. 7: 1953 nr 7 s. 97—
110.

Na marginesie Sesji Śląskiej we Wrocławiu
w dn. 28 VI do 1 VII 1953.

Inne konferencje naukowe

739. BIAŁOSTOCKI Jan: Między
Gołębim i Uchaniem. (Konferencja
terenowa Stowarzyszenia Historyków
Sztuki w Lubelszczyźnie). *Przegl.
Kulturalny R.* 2: 1953 nr 39 s. 4.

740. BROMLEJ Ju. V., Ner-
sesov G. A.: Naučnája sessija po
istorii narodov Pribaltiki. *Vestnik
Akademii Nauk SSSR R.* 23: 1953
nr 5 s. 88—91.

M. in. o następujących referatach wygłoszo-
nych na sesji: Jacunskij V. K.: Rol' ekonomi-
českich svjazej s Rossiej dlja chozjajstvennogo
razvitija gorodov Pribaltiki; Komodajte Ju. V.:
Revoljucionnaja dejatel'nost' F. E. Dzeržin-
skogo v Litve v 1895—1899 godach; Žjugžda
Ju. I.: Referat o rewolucyjno-demokratycznych
ruchach na Litwie w sześćdziesiątych latach
XIX w.

741. BUDAPESZT i Wrocław.
Kwart. Hist. R. 60: 1953 nr 3 s. 3—16.

Omówienie znaczenia Kongresu Historyków
węgierskich w Budapeszcie w dn. 6—13 VI
1953 i Konferencji Śląskiej we Wrocławiu
w dn. 28 VI — 1 VII 1953.

742. G[AJEKOWA] O[lga]: Kon-
ferencja etnografów w Krakowie 17—
19 II 1951 r. *Lud T.* 39: 1948—1951
[druk.:] 1952 s. 624—629.

743. GAŚSOWSKI Jerzy: Konfe-
rencja młodych archeologów w Osiecz-
nej koło Leszna Wielkopolskiego.
Spraw. PMA [Państw. Muzeum Ar-
cheol.] R. 5: 1953 nr 1/2 s. 96—99.
W r. 1952.

744. GAŚSOWSKI Jerzy: Konfe-
rencja w sprawie Grodów Czerwień-
skich w Hrubieszowie. (25—27 IX
1952 r.). *Spraw. PMA* [Państw. Mu-
zeum Archeol.] R. 5: 1953 nr 1/2
s. 99—103.

745. GOSTKOWSKI Zygmunt:
Dni marksowskie na Uniwersytecie
Łódzkim. *Przegl. Nauk Hist. i Spol.*
T. 3: 1953 s. 452—459 i odb. 8°.

746. J. K., K. Ł.: W siedemdziesiątą
rocznicę śmierci K. Marksa. Sesja
naukowa S[zkoly] G[łówniej] S[łużby]
Z[agranicznej]. *Ekonomista R.* 53: 1953
kwart. 2 s. 259—264.

30 i 31 III 1953 — w Szkole Głównej Służby
Zagranicznej.

747. JABŁOŃSKI Henryk: Wę-
gierski Kongres Historyków. *Kwart.
Hist. R.* 60: 1953 nr 3 s. 394—400.

Sprawozdanie ze zjazdu — udział polskich
historyków w obradach.

748. JASICA Roman: Sprawozdanie z konferencji naukowej w Szkole Głównej Służby Zagranicznej poświęconej uczczeniu 70 rocznicy śmierci Karola Marksa. *Państwo i Prawo* R.8: 1953 nr 7 s. 101—104.

749. KONFERENCJA informacyjna socjologów i historyków myśli społecznej. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 1 (3) s. 339—343.

750. KONFERENCJA w sprawie geografii historycznej. *Przeł. Geograf.* T. 25: 1953 z. 1 s. 3—4.

751. KÖNIG Janina: Sesja naukowa w Instytucie Kształcenia Kadr Naukowych przy KC PZPR w dniach 14 i 15 listopada 1952 roku. *Wiad. Hist.* R. 6: 1953 nr 1 s. 60—61.

752. KOSIŃSKI Leszek: Konferencja historyczna Towarzystwa Urbanistów Polskich. *Życie Szkoły Wyższej* R. 8: 1953 nr 1 s. 126—127.

753. KOSIŃSKI Leszek: Konferencja Towarzystwa Urbanistów Polskich w sprawie demografii historycznej. *Przeł. Geograf.* R. 25: 1953 nr 1 s. 124—125.

754. KRONIKA naukowa. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.] 1952 z. 3/4 s. 191—208, ilustr.

Treść: z. r.: Ogólnopolska Konferencja Archeologów i Etnografów w Nieborowie koło Łowicza s. 191—194.

755. L[EŚKIEWICZ] J[anina]: Śladami Renesansu. [Konferencja naukowa poświęcona problematyce Renesansu w Polsce w dniach 4—10 lipca 1952 r. w Kielcach]. *Przeł. Artystyczny* R. 7: 1952 nr 4 s. 66—69.

756. ŁEPKOWSKI Tadeusz: Konferencja naukowa poświęcona początkom przemysłu i klasy robotniczej w Polsce. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3—4 s. 159—160.

757. Ł[OZIŃSKI] J[erzy]: Konferencja w sprawie badań nad sztuką polską epoki Odrodzenia, w lipcu 1952 r. w Kielcach. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 4 s. 186—197, ilustr.

758. MISSALOWA Gryzelda: Sprawozdanie z konferencji aktywnych nauczycieli historii i kolegium redakcyjnego. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 1 s. 59—63.

759. NAUKOWA sesja I[nsytutu] K[ształcenia] K[adr] N[aukowych] poświęcona rewolucji 1905—1907 r. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 328—333.

760. PIWOCKI Ksawery: Prace historyków sztuki nad podręcznikiem okresu Odrodzenia. (Konferencja w Krakowie 9—11 listopada 1952 r.). *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 318—323.

761. [POSADZY Wiesław, Herbst Stanisław] W. P., S. H.: Konferencja w sprawie geografii historycznej oraz polskiego atlasu historycznego zorganizowana przez Kierownictwo Badań nad Początkami Państwa Polskiego. Polskie Towarzystwo Geograficzne i Katedrę Zespołową Historii Polski U. W. w dniach 4—5 października 1952 r. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 334—336.

762. PROTOKÓŁ Krajowej Rady Historyków i Urbanistów w sprawie badań nad historią budowy miast polskich odbytej w Nieborowie w dniach 30 IX — 1 X 1950 r. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1951 z. 2 s. 49—60.

763. SESJA naukowa poświęcona trzeciemu polskiemu wydaniu I tomu „Kapitału” Karola Marksa. Referaty i dyskusja. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. nlb. 4, 365, nlb. 3. Instytut Kształcenia Kadr Naukowych przy KC PZPR. Katedra Ekonomii Politycznej.

Treść: Modzelewski Z.: Przemówienie; Hoffman P.: Trzy polskie wydania 1 tomu „Kapitału”; Zawadzki J.: „Kapitał” K. Marksa — przewrót w rozwoju myśli ekonomicznej; Kuziński S.: Rozwinięcie przez Lenina i Stalina marksist. teorii produkcji towarowej; Brus W.: Niektóre zagadnienia metody dialektycznej w świetle „Kapitału” Marksa; Dyskusja.

Rec.: Żurawicki Seweryn. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 3 s. 214—222.

764. Z[AŁUSKA] W[anda]: Konferencja przewodniczących sekcji naukowych Stowarzyszenia Historyków Sztuki i Kultury Materialnej w sprawie planu pracy na 1952 r. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 1 s. 76—79.

h) Organizacja i stan badań

765. BIEŻUŃSKA I[za]: Situatia și organizarea științelor istorice în Polonia după cel de al doilea război mondial. *Studii* R. 6: 1953 nr 2 s. 219—224.

Organizacja nauk historycznych w Polsce.

766. BOBIŃSKA Celina: Problematyka katedry zespołowej. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 7/8 s. 54—67.

767. BUKOWSKI Jerzy: Czy należy podjąć zorganizowane prace badawcze nad historią techniki. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 3/4 s. 39—46.

768. BUSZKO Józef, Bartel Wojciech: Kronika naukowa środowiska krakowskiego. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 355—360.

Treść: Uniwersytet Jagielloński; Działalność Krakowskiego Oddziału P[olskiego] T[owarzystwa] H[istorycznego]; Marksistowskie Zrzeszenie Humanistów; Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa; Prace Biblioteki Jagiellońskiej.

769. DZIEWOŃSKI Kazimierz: Badania nad historycznym rozwojem miast z punktu widzenia budowy i rozbudowy miast w Polsce. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1951 z. 2 s. 19—22, Sod., Sum., Zsf., Rés.

770. GAJEK Józef: Zadania Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w okresie najbliższego 6-cio lecia. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 606—624.

771. GAŚSIOROWSKA Natalia, Missalowa Gryzelda: Prace naukowe Zakładu Historii Społeczno-Gospodarczej Instytutu Historycznego U[niwersytetu] Ł[ódzkiego]. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 323—328.

772. H. G.: Z pracy Wydziału Historii Partii KC PZPR. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 297—302.

773. HERBST Stanisław: Zadania i potrzeby polskiej urbanistyki historycznej. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1951 z. 2 s. 5—9, Sod., Sum., Zsf., Rés.

774. IHNATOWICZ Ireneusz: Badania Instytutu Historycznego w Łodzi nad dziejami pracy fabrycznej w Polsce. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 7/8 s. 208—210.

775. JAKIMOWICZ Roman: Kronika Zakładu Prehistorycznego U[niwersytetu] M[ikołaja] K[opernika] w Toruniu za lata akademickie 1947—1950. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 141—144.

776. JUDENKO Konstanty: Zjazd Polskiego Towarzystwa Archeologicznego. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 374—376.

W dn. 14 i 15 VI 1953 w Krakowie — Nowej Hucie.

777. KOSTRZEWSKI Bogdan: Sprawozdanie z działalności Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w roku 1950. *Fontes Praehistorici* Vol. 2: 1951 [druk.:] 1952 s. 312—326, Rés.

778. KOSTRZEWSKI Bogdan: Sprawozdanie z działalności Muzeum Archeologicznego w Poznaniu

- w roku 1951. *Fontes Praehistorici* Vol. 3: 1952 [druk.:] 1953 s. 172—184, Rés.
779. KOZŁOWSKA Renata: Kronika naukowa. Olsztyn (1945—1952). *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 387—391.
780. KRONIKA naukowa za r. 1952. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 323—336.
781. KRONIKA [wydarzeń naukowych dotyczących archeologii]. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 1 s. 24—27, z. 2 s. 69—72, z. 3 s. 114—118, z. 4 s. 135—137, z. 5 s. 168—173, z. 6 s. 202; R. 22: 1953 z. 1 s. 38—40, z. 2 s. 76—84, z. 3 s. 117—118, z. 4 s. 147—149, z. 5 s. 197—200, z. 6 s. 242—251.
782. KUJAWSKI Edmund: Zjazd połączeniowy polskich towarzystw archeologicznych i numizmatycznych w Nowej Hucie (14 VI 1953 r.). *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 4 s. 165—167.
783. KULA Witold: Uwagi nad stanem i potrzebami badań w zakresie dziejów miast w Polsce. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1951 z. 2 s. 13—17, Sod., Sum., Zsf., Rés.
784. LABUDA Gerard: Naukowcy poznańscy badają dzieje Pomorza Zachodniego. *Nowy Świat*. Tygodniowy dodatek Głosu Wielkopolskiego R. 4: 1953 nr 47 s. 2.
785. LALIK Tadeusz: Przegląd badań nad historią rozplanowania osad wiejskich w Polsce. Warszawa 1953 4° ss. nlb. 2, VI, 94, powiel. Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli. Instytut Urbanistyki i Architektury. Seria Prac Własnych z. 11. — Na prawach rękopisu.
- Rec.: A. G. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 226—227.
786. LEŚKIEWICZOWA J[anina], Wyczański A[ndrzej]: Kronika naukowa środowiska warszawskiego. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 351—359.
787. ŁOPUSZAŃSKI Bolesław: Ruch naukowy. Kraków. *Roczn. Dziej. Spół. i Gosp.* T. 14: 1952 s. 358—360.
788. MAJEWSKA Barbara: Tematyka polska w wydawnictwach irańskich. *Przegl. Orientalist.* R. 5: 1953 nr 4 (8) s. 256—259.
789. MAŁOWIST Marian: Tezy do dyskusji nad budową miasta średniowiecznego. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1951 z. 2 s. 11.
790. MANTEUFFEL Tadeusz: Instytutu historyczne w Związku Radzieckim. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 4 s. 339—344.
791. NOWAK Tadeusz: O działalności Komisji Wojskowo-Historycznej Ministerstwa Obrony Narodowej w dziedzinie prac naukowo-badawczych i popularyzacyjnych. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 330—334.
792. PAZDUR Jan: Ruch naukowy. Kielce. *Roczn. Dziej. Spół. i Gosp.* T. 14: 1952 s. 357—358.
793. POHORYLES S[amuel]: Zadania nauki historycznej na Pomorzu Zachodnim [prace Polskiego Towarzystwa Historycznego w Szczecinie]. *Życie i Kultura*. Dodatek tygodniowy Głosu Szczecińskiego 1953 nr 34 s. 1.
794. POLSKIE Towarzystwo Prehistoryczne. Kronika wydarzeń. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 1 s. 30—36, z. 2 s. 76—77, z. 3 s. 137—138, z. 5 s. 173, z. 6 s. 204—206.
795. POLSKIE Towarzystwo Prehistoryczne [Kronika]. *Z Otchłani*

Wieków R. 22: 1953 z. 1 s. 41—43, z. 3 s. 118—122.

796. PRACE kandydackie aspirantów katedr historycznych. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 4 s. 336—338.

797. PROTOKÓŁ z Walnego Zebrania Delegatów Oddziału P[olskiego] T[owarzystwa] P[rehistorycznego] odbytego w dn. 2—3 II 1952 w Łodzi. *Z Otchłani Wieków R.* 21: 1952 z. 1 s. 30—34.

798. R. K., A. Ż.: Pierwsze prace kandydackie w I[nstytucie] K[ształcenia] K[adr] N[aukowych] na U[niw.] W[arsz.]. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 3 s. 366—374.

799. ROSIN R[yszard]: Instytut Historyczny U[niwersytetu] Ł[ódzkiego] w latach akademickich 1950—1951 i 1951—1952. *Kwart. Hist. R.* 59: 1952 s. 165—169.

800. RUCH naukowy [na odcinku historii gospodarczej w r. 1951]. *Roczn. Dziej. Spół. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 357—364.

801. RUCH naukowy i kronika naukowa [za r. 1951—1952]. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1953 s. 139—144.

802. S. T.: Nagrody państwowe w r. 1953 w zakresie badań historycznych. *Historia i Nauka o Konstytucji R.* 1: 1953 nr 3/4 s. 144—147.

803. S[CZANIECKI] M[ichał]: Niemcy Zachodnie wznawiają na szeroką skalę tzw. „Ostforschung”. *Przegl. Zach. R.* 9: 1953 nr 4/5 s. 597—603.

804. SERCZYK Jerzy: Kronika naukowa Torunia za rok 1950. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 17: 1952 z. 3/4 s. 131—135.

805. SERCZYK Jerzy: Kronika naukowa Torunia za rok 1951. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18: 1952 [druk.:] 1953 z. 1—4 s. 247—255.

806. SERCZYK Jerzy: Kronika naukowa. Toruń (1952). *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 391—399.

807. SKŁAD Zarządu Towarzystwa Naukowego K[atolickiego] U[niwersytetu] L[ubelskiego]. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL [Kat. Uniw. Lubel.]* Nr 3 : 1948/49 [druk.:] 1952 s. 33—35.

808. SKŁAD Zarządu Towarzystwa Naukowego K[atolickiego] U[niwersytetu] L[ubelskiego]. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL [Kat. Uniw. Lubel.]* Nr 5: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 67—70.

809. SPRAWOZDANIE z działalności Towarzystwa Miłośników Historii w Warszawie za rok 1951. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 389—390.

810. SPRAWOZDANIE z działalności Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego w r. 1951. *Z Otchłani Wieków R.* 21: 1952 z. 1 s. 34—36.

811. SZUMOWSKI Zbigniew: W sprawie aspirantury. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 3 s. 335—342.

Treść: 1. Zagadnienie konkretyzacji i opracowanie szczegółowych programów studiów aspiranckich; 2. Zagadnienie ściślejszej łączności aspiranta z uczelnią; 3. Opieka władz uczelni nad aspiranturą; 4. Pomoc Kwartalnika Historycznego.

812. TEMATYKA prac kandydackich aspirantów katedr historycznych IKKN [Instytutu Kształcenia Kadr Naukowych]. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 2 s. 360.

813. TYMIENIECKI Kazimierz: Bogate wyniki prac poznańskich uczonych. *Nowy Świat*. Tygodniowy dodatek Głosu Wielkopolskiego R. 4: 1953 nr 41 s. 1—2.
814. WĄSICKI Jan: Kronika naukowa środowiska poznańskiego. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 360—366.
- Treść: Uniwersytet Poznański; Poznański Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego; Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk; Instytut Zachodni w Poznaniu; Słownik Starożytności Słowiańskich.
815. WIELOWIEJSKI Jerzy: Seminarium Historii Starożytnej Kultury Materialnej Uniwersytetu Wrocławskiego w r. akad. 1949/50 i 1950/51. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 144—146.
816. W[YZAŃSKI] A[ndrzej]: Prace warszawskiego środowiska historycznego. *Kwart. Hist.* R. 59: 1952 s. 163—165.
817. Z POSIEDZEŃ zespołu naukowego I[nstytutu] U[rbanistyki] i A[rchitektury]. Minorski J[an]: Architektura polska drugiej połowy wieku XIX i pierwszej połowy XX wieku; Kula W[itold]: Początki układu kapitalistycznego w Polsce stanisławowskiej; Kula W[itold]: Problem periodyzacji dziejów kapitalizmu w Polsce Centralnej. *Biul. Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1952 s. 3.
818. ZIELIŃSKI Ludwik: Kronika naukowa. Gdańsk (1951—1952). *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 383—387.

5. HISTORIA HISTORIOGRAFII

819. BISKUP Marian: Elbląg w czasach Rzeczypospolitej. (Z problematyki historiograficznej miasta). *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 190—203.
- XV—XVIII wieku.
820. KAMIŃSKI Andrzej Józef: Zwrot ku postępowi w niemieckiej literaturze historycznej. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 4/5 s. 473—497.
821. KIENIEWICZ Stefan: Historiografia polska wobec powstania styczniowego. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 1—34, Sod. s. 257—258, Rés. s. 266—267.
822. KOWALSKI Józef: Reakcyjna historiografia PPS. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 452—458.
823. KRAKOWSKI Stefan: Problematyka miejska w historiografii polskiej (1929—1949). *Spraw. z Czynności i Posiedzeń ETN* [Łódzkiego Tow. Nauk.] R. 4: 1949 [druk.:] 1952 nr 2 (8) s. 52—59 i odb. 8° ss. 8.
824. MAĆZAK Antoni: Tematyka historyczna w postępowych czasopismach krajów kapitalistycznych. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 z. 3 s. 400—409.
825. RIČAN R.: Czeska i słowacka literatura z zakresu historii Reformacji w latach od 1938—1949. *Reformacja w Polsce* R. 11: 1948—1952 [druk.:] 1953 nr 41—44 s. 126—130.
826. SEREJSKI Marian H[enryk]: Idea narodu w burżuazyjnej historiografii polskiej od schyłku XVIII do końca XIX w. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 2: 1952 s. 66—80 i odb. ss. 15.
827. SMOLEŃSKI Władysław: Szkoły historyczne w Polsce. Główne kierunki poglądów na przeszłość. Oprac. Marian H[enryk] Serejski. Indeks osób oprac. Wanda Sulikowska. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł.

Narod. im. Ossolińskich 16° ss. XC, 155, nlb. 3. Biblioteka Narodowa. Seria I nr 142.

M. in.: Bibliografia najważniejszych pism W. Smoleńskiego; Spis wykładów... na Uniw. Warsz. w latach 1919—1926.

Rec.: Kądzielski Józef. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 3: 1953 s. 415—418.

828. ZAJĄCZKOWSKI Stanisław: Problem Jaćwieży w historiografii. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 7—56.

829. KONARSKI Kazimierz: Aleksy Bachulski. Charakterystyka człowieka. *Archeion* T. 21: 1952 s. 15—17, Sod. s. 251, Sum. s. 258.

830. MANTEUFFEL Tadeusz: Sylwetka naukowa dra Aleksandra Bachulskiego. *Archeion* T. 21: 1952 s. 23—26, Sod. s. 251, Sum. s. 258.

831. SZWANKOWSKI Eugeniusz: Dr Aleksy Bachulski, dyrektor Archiwum Miejskiego i znawca przeszłości Warszawy. *Archeion* T. 21: 1952 s. 18—22, Sod. s. 251, Sum. s. 258.

832. KNOT Antoni: Karol Badecki, archiwista i bibliotekarz. *Pam. Literacki* R. 44: 1953 z. 3/4 s. 392—404 i odb. 8° ss. 15.

M. in.: Bibliografia prac Karola Badeckiego z zakresu archiwistyki i bibliotekoznawstwa.

833. LEWICKA-KAMIŃSKA Anna: Karol Badecki jako bibliotekarz (1886—1953). *Przegl. Biblioteczny* R. 21: 1953 z. 3 s. 266—272.

834. PRZYBOŚ Julian: Prof. Karol Badecki. Wspomnienie pośmiertne. *Życie Szkoły Wyższej* R. 8: 1953 nr 3 s. 142—144.

835. ULEWICZ Tadeusz: Dzieło Karola Badeckiego. *Życie Literackie* R. 3: 1953 nr 16 (66).

836. [BIAŁKOWSKI Leon]. Leon Białkowski. *Spraw. z Czyn. Wy-dawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika*

Tow. Nauk. KUL [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 5: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 4.

Zmarli członkowie Towarzystwa.

837. [BIAŁKOWSKI Leon]. Leon Białkowski. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 53: 1952 [druk.:] 1953 nr 1 s. 2. Nekrologia.

838. KOSSOWSKI Aleksander: Leon Białkowski (1885—1952). *Tyg. Powsz. R.* 8: 1952 nr 24 (378).

839. BARYCZ Henryk: Pamięci Stanisława Bodniaka 29 X 1897 — 15 X 1952. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 11/12 s. 654—670 i odb. 8° ss. 18.

840. GRYCZ Józef: Stanisław Bodniak. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 4 s. 318—326, Rés. s. 398.

841. LEPSZY Kazimierz: Stanisław Bodniak (1897—1952). *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 3 s. 430—433. Nekrolog.

842. POLLAK Roman: Stanisław Bodniak (1897—1952). *Roczn. Tow. Nauk. Warsz. R.* 45: 1952 s. 92—95.

843. ZGON prof. dra Stanisława Bodniaka. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 9/10 s. 351.

Tekst przemówienia pogrzebowego prof. dr Zdzisława Kaczmarczyka.

844. ZDRÓJKOWSKI Zbigniew: Stanisław Borowski, historyk prawodawstw słowiańskich (1903—1945). (Materiały biograficzne). *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 246—258.

845. KRZYŻANOWSKI Julian: Pamięci Wacława Borowego. *Pam. Literacki* T. 40: 1952 s. 425—429. Nekrologi.

946. GĄSIOROWSKA Natalia: Franciszek Bujak (1875—1953). *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 3 s. 186—188.

847. KACZMARCZYK Kazimierz: Franciszek Bujak (1875—

1953). Wspomnienie pośmiertne. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 4/5 s. 706—712.

848. SZERUDA Jan: Edmund Bursche (1881—1940). *Reformacja w Polsce* R. 11: 1948—1952 [druk.:] 1953 nr 41—44 s. 131—133.

849. LABUDA Gerard: Václav Chaloupecký. (1882—1851). [Wspomnienie pośmiertne z omówieniem pracy naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień polskich]. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 328—334.

850. JAROCIŃSKI Stefan: Adolf Chybiński. *Przegl. Kulturalny* R. 1: 1952 nr 11 s. 3.

Wspomnienie pośmiertne.

851. SOBIESKI Marian: Adolf Eustachy Chybiński muzykolog. (Wspomnienie pośmiertne). *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 6 s. 356—358, ilustr.

852. MAŁKOWSKI Stanisław: Pamięci Jana Czarnockiego. Tekst przemówienia... na 40 posiedzeniu naukowym Muzeum Ziemi... 22 XII 1951. *Wiad. Muzeum Ziemi* T. 6: 1952 nr 1 s. 285—290, Rés. s. 24, Rez. s. 47.

853. POPPE Andrzej: Z postępowych tradycji historiografii miast polskich. Ignacy Daniłowicz. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10, s. 365—368.

Ur. 1787, zm. 1843.

854. UJDA Jan: Ks. dr Bronisław Gładysz, wybitny znawca łacińskiej literatury średniowiecznej. *Wiad. Duszpasterskie* R. 8: 1952 z. 7—9 s. 287—293.

855. KNOT Antoni: Zofia Gostomska-Zarzycka (1899—1952). *Bibliotekarz* R. 19: 1952 nr 3 s. 92—94.

Wspomnienie pośmiertne.

856. AKADEMIKU Borisu Dmitrijeviču Grekovu ko dnju semidesjatiletija. Sbornik statej. Moskva 1952 Akad. Nauk SSSR 8° ss. 374, nlb. 8.

Rec.: Topolski Jerzy. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 251—262.

857. ĆWIEK Zbigniew: Borys Grekow. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 57—66.

858. ŁOWMIAŃSKI Henryk: Twórczość naukowa Borysa Grekova (1882—1953). *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 4 s. 131—139.

859. SPISOK naučných rabot Akademika B. D. Grekova. [W:] Akademiku Borisu Dmitrijeviču Grekovu ko dnju semidesjatiletija. Sbornik statej. Moskva 1952 s. 20—36.

860. ŠUNKOV V. I.: Boris Dmitrijevič Grekov. (Tvorčeskij put'). [W:] Akademiku Borisu Dmitrijeviču Grekovu ko dnju semidesjatiletija. Sbornik statej. Moskva 1952 s. 5—19.

861. W. J.: Wielki historyk Borys Grekow (1882—1953). *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 6 s. 248—249.

862. TAZBIR Janusz: Fałsz historyczny i zdrada narodu w pracach Oskara Haleckiego. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 172—195.

Z treści: W obozie państw centralnych; Na usługach ententy; W kręgu wpływów fałszu; U anglo-francuskich „sojuszników“.

863. [HARTLEB Kazimierz]. Kazimierz Hartleb. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 9 s. 738.

Nekrologia.

864. HARTLEB Kazimierz. Wspomnienie pośmiertne. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.:] 1953 s. 140.

865. SEREJSKI Marian H[enryk]: Studia nad historiografią polską.

Cz. 1: K[arol] B[oromeusz] Hoffman. *Spraw. Łódzkiego Tow. Nauk.* 1951 [druk.:] 1952 nr 1 (10).

866. SEREJSKI Marian Henryk: *Studia nad historiografią Polski.* Cz. 1: Karol Boromeusz Hoffman. Łódź 1953 8° ss. 136, Sod., Rés. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Prace Wydziału II nr 8.

867. KOSTRZEWSKI Józef: Roman Jakimowicz (1889—1951). [Wspomnienie pośmiertne]. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.:] 1953 s. 141—143.

868. [JANÓW Jan]. Jan Janów. *Pam. Słowiański* T. 3: 1952 s. 374. Z żałobnej karty. Nekrolog.

869. [JAŻDŻEWSKI Konrad]. [Dwudziestopięć] 25-lecie pracy naukowej prof. Konrada Jażdżewskiego. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 5 s. 197—198.

870. JOBERT Ambroise: M. L. Konopczyński (1880—1952). [Wspomnienie pośmiertne]. *Rev. Hist.* R. 77: 1953 t. 209 nr 2 s. 413—415.

871. P. G.: Z żałobnej karty. Władysław Konopczyński. *Dziś i Jutro.* R. 8: 1952 nr 38 (356) s. 4.

872. THOMSON S. Harrison: Władysław Konopczyński 1880—1952. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 12: 1952 nr 3 s. 291—292.

873. W[OJCIECHOWSKI] Z[ygmunt]: Władysław Konopczyński (1880—1952). [Wspomnienie pośmiertne]. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 671—673.

874. [TRZYDZIEŚCI] 30 lat pracy naukowej prof. dra Karola Koranyiego. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 323—324.

875. LEWICKI Marian: Władysław Kotwicz 20 III 1872. — 3 X

1944. *Roczn. Orientalist.* T. 16: 1950 [druk.:] 1953 s. XI—XXIX.

876. ZAWADZKI Wacław: Józef Kowalewski, znakomity polski orientalista [1801—1878]. *Problemy* R. 8: 1952 nr 2 (71) s. 137—139, ilustr.

877. ZAJĄCZKOWSKI Ananiasz: Tadeusz Kowalski i jego prace orientalistyczne (21 VI 1889 — 5 V 1948). *Roczn. Orientalist.* T. 17: 1951—1952 [druk.:] 1953 s. IX—XVI.

878. DOBRZAŃSKI Jan: Wspomnienie o Zygmuncie Kukulskim. [1900—1944 prof. uniw. — pedagog. w Lublinie]. *Roczn. Humanist.* T. 2—3: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 357—365.

879. WIDAJEWICZ Józef: Tadeusz Lehr-Spławiński jako historyk. *Pam. Słowiański* T. 3: 1952 s. 7—20.

880. SEREJSKI Marian Henryk: Joachim Lelewel. Z dziejów postępowej myśli historycznej w Polsce. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 137, nlb. 2, tabl. 1. Wskazówki bibliograficzne na s. 136—138.

881. WIĘCKOWSKA Helena: Joachim Lelewel — sylwetka bibliotekarza. *Bibliotekarz* R. 19: 1952 nr 1 s. 2—12, ilustr.

882. DOBRZENIECKI Tadeusz: Joachim Lelewel jako historyk sztuki w świetle badań drzwi płockich i gnieźnieńskich. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 z. 2 s. 10—38, tabl. 4, ilustr. i nadb.

883. ZAWADZKI Tadeusz: Joachim Lelewel jako badacz dziejów świata starożytnego. Próba charakterystyki. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 177—194, Sod. s. 392, Rés. s. 399.

884. BIELAK Franciszek: Kazimierz Lewicki. *Pam. Literacki* T. 40: 1952 s. 429—430.

Nekrologi.

885. SIEROTWIŃSKI Stanisław: Adam Łysakowski — teoretyk nauki o książce. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 4 s. 326—339, Rés. s. 398—399.

886. HLEB-KOSZAŃSKA H[elena]: Docent dr Adam Łysakowski ur. 18 XII 1895 — zm. 30 IX 1952. [Wspomnienie pośmiertne]. *Bibliotekarz* R. 19: 1952 nr 5 s. 141—146, ilustr.

Na s. 145—146 spis ważniejszych drukowanych prac Adama Łysakowskiego.

887. UJDA Jan: Ks. kanonik dr Edmund Majkowski [1892—1951]. *Wiad. Duszpasterskie* R. 8: 1952 nr 5 s. 188—191.

888. RABA Julian, Zieliński Henryk: Julian Marchlewski jako historyk polskich ziem zachodnich. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 192—202.

889. KIENIEWICZ Stefan: Henryk Mościcki (1881—1952). *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 433—435.

Nekrolog.

890. KIPA Emil: Henryk Mościcki (1881—1952). *Roczn. Tow. Nauk. Warsz.* R. 45: 1952 s. 106—107.

891. [MOŚCICKI Henryk]. Henryk Mościcki. *Pam. Słowiański* T. 3: 1952 s. 374.

Z żałobnej karty. Nekrolog.

892. [MOŚCICKI Henryk]. Henryk Mościcki. *Tyg. Powsz.* R. 9: 1953 nr 2 (408).

Wspomnienie pośmiertne.

893. T[YROWICZ] M[arian]: Prof. dr Henryk Mościcki. *Dziennik Polski* R. 1952 nr 307.

894. KOC Barbara: Prof. Jan Muszkowski. Wspomnienie pośmiertne. *Życie Szkoły Wyższej* R. 8: 1953 nr 3 s. 144—145.

895. KOZIOŁ Czesław: Profesor dr Jan Muszkowski 1882—1953. [Wspomnienie pośmiertne]. *Bibliotekarz* R. 20: 1953 nr 1 s. 8—10.

896. RADLIŃSKA Helena: Pierwsze ćwierćwiecze działalności pedagogicznej Jana Muszkowskiego. *Bibliotekarz* R. 20: 1953 nr 2 s. 106—108.

Lata 1925—1938.

897. WALTEROWA Helena: Akademia żałobna ku czci profesora dr Jana Muszkowskiego. *Bibliotekarz* R. 20: 1953 nr 1 s. 58.

898. WIĘCKOWSKA Helena: Jan Muszkowski, uczony-bibliolog. *Przegl. Biblioteczny* R. 21: 1953 z. 2 s. 97—110.

899. WIĘCKOWSKA Helena: Jan Muszkowski (1882—1953). *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 3: 1953 s. 369—377.

900. B[ARYCZ] H[enryk]: Czesław Nanke (1883—1950). Wspomnienie pośmiertne. *Życie i Myśl* R. 3: 1952 nr 7—9 s. 365—368.

901. BARYCZ Henryk: Stefan Pawlicki. Studia i docentura warszawska. [1839—1916, filozof i filolog]. *Życie i Myśl* R. 3: 1952 nr 7—9 s. 317—329.

902. HAISIG Marian: Bolesław Podczaszyński, sfragistyk i archeolog. Wrocław 1952 Muzeum Śląskie 4° ss. 56, nlb. 3, tabl. 5. Biblioteka Archeologiczna 3.

903. [PODLACHA Władysław]. Władysław Podlacha. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 847.

904. PIWOCKI Ksawery: Władysław Podlacha. Wspomnienie po-

śmiertne. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 1 s. 75—76.

905. S. K.: Władysław Podlacha (1875—1952). [Wspomnienie pośmiertne]. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 nr 2 (17) s. 143—144.

906. DĄBROWSKI Stanisław: Praca historyczno-teatralna Mieczysława Rulikowskiego. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 2/3 s. 421—423.

907. POZNAŃSKI Marcei: Mieczysław Rulikowski (1881—1951). *Pam. Literacki* T. 40: 1952 s. 439—455.

Nekrologi.

908. PLEZIA Marian: Życie i prace śp. prof. Władysława Semkowicza (9 V 1878 — 19 II 1949). *Roczniki Humanistyczne* T. 2—3: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 367—379.

909. SZAFŁARSKI J[ózef]: Władysław Semkowicz (1878—1949). Wspomnienie pośmiertne. Ważniejsze prace geograficzne... *Przegl. Geograf.* T. 25: 1953 s. 178—179.

910. [SKAŁKOWSKI Adam]. Adam Mieczysław Skałkowski (1877—1951). Wspomnienie pośmiertne. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.:] 1953 s. 143—145.

911. SZUBERT Waclaw: Fryderyk Skarbek w polskiej i obcej literaturze ekonomicznej. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 2: 1952 s. 107—158 i odb. ss. 52.

912. WOJCIECHOWSKI Kazimierz: Janina Skarzyńska. [Wspomnienie pośmiertne]. *Bibliotekarz* R. 19: 1952 nr 1 s. 13, ilustr.

913. ŁYSAKOWSKI Adam: Uzupełnienie wspomnień o Janinie Skarzyńskiej. *Bibliotekarz* R. 19: 1952 nr 3 s. 94.

914. HENSEL Witold: Mgr Jacek Ślaski. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 209—210, ilustr.

Wspomnienie pośmiertne i „spis prac mgr J. Ślaskiego“.

915. P. R.: Franciszek Smolka. [1883—1947]. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 2/3 s. 270—272.

Wspomnienie o Fr. Smolce, bibliotekarzu Biblioteki Uniwersyteckiej we Lwowie.

916. [SZYJKOWSKI Marian]. Marian Szyjkowski. *Pam. Słowiański* T. 2: 1952 s. 374.

Z żałobnej karty.

917. [SZYJKOWSKI Marian]. Marian Szyjkowski. *Revue des Études Slaves* T. 29: 1952 z. 1—4 s. 296.

Nécrologie.

918. WIERCZYŃSKI Stefan: Marian Szyjkowski 15 XII 1883, zm. 21 IX 1952. [Wspomnienie pośmiertne]. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 323—328.

919. MYSZCYNOWA L.: W pracowni prof. Kazimierza Tymienieckiego, badacza dawnych dziejów Polski. *Widnokrąg*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej R. 5: 1953 nr 31 s. 1, 3, fot.

920. WOJCIECHOWSKI Zygmunt: Nagroda profesora Kazimierza Tymienieckiego. *Tyg. Powsz.* R. 9: 1953 nr 20 (426).

921. BRODA Jan: Jan Wantuła. Bibliofil i pisarz chłopski (1877—1953). *Bibliotekarz* R. 20: 1953, s. 153—159.

Wspomnienie pośmiertne.

922. SMOCHOWSKI H.: Wspomnienie o Janie Wantule [1877—1953, pisarz śląski]. *Strażnica Ewangeliczna* R. 8: 1953 nr 16 s. 221—222.

923. DUŻYK Józef: Nad klasykiem polskiej historiografii. [Tadeusz

Wojciechowski]. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 6 (324) s. 6.

O „Szkicach historycznych XI wieku“ Ta-deusza Wojciechowskiego. Wyd. 3. 1951.

924. WOJCIECHOWSKI Zygmunt: List do Redakcji „Kwartalnika Historycznego“ [w sprawie oceny twórczości naukowej Zygmunta Wojciechowskiego oraz odpowiedź Redakcji]. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 4 s. 186—187.

925. BARYCZ Henryk: Udział Teodora Wotschkego w rozwoju badań nad dziejami ruchu reformacyjnego w Polsce. *Reformacja w Polsce* R. 11: 1948—1952 [druk.:] 1953 nr 41—44 s. 115—122, Sod. s. 157—158, Sum. s. 161—162.

926. S. K.: W 30-lecie działalności naukowej Stanisława Zajączkowskiego. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9—10 s. 453—455.

B. NAUKI POMOCNICZE HISTORII

I

1. OPRACOWANIA OGÓLNE

927. GIEYSZTOR A[leksander]: Zarys nauk pomocniczych historii. Ze skryptu... T. 1. Wyd. 3. Warszawa 1948. Warszawa 1952 Zrzesz. Stud. Pol. Uniw. Warsz. Wydz. Historii Sztuki 4° ss. 123, powiel. Uniwersytet Warszawski.

928. INSTRUKCJA wydawnicza dla źródeł historycznych od XVI do połowy XIX wieku. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich 8° ss. IX, nlb. 1, 65, nlb. 1, ilustr.

Lepszy Kazimierz: Przedmowa.

2. ARCHIWA I ARCHIWOZNAWSTWO

a) Ogólne

929. ALTMAN Henryk: Ustawodawstwo fabryczne i inspekcja fabryczna. *Archeion* T. 21: 1952 s. 27—57, Sod. s. 252, Sum. s. 259.

Treść: I. Zarys rozwoju ustawodawstwa pracy w krajach kapitalistycznych s. 27—33; II. Zarys dziejów ustawodawstwa fabrycznego w carskiej Rosji s. 33—47; III. Organizacja inspekcji fabrycznej s. 47—57.

(930). BACHULSKI Aleksy, Konarski Kazimierz, Wolff Adam: Polski słownik archiwalny = poz. 146.

931. BACHULSKI Aleksy: Archiwa gospodarcze w państwach kapitalistycznych. *Archeion* T. 19/20: 1952 s. 254—263, Sod. s. 519, Rés. s. 529—530.

932. BACHULSKI Aleksy: Archiwa zachodnio-europejskie. *Archeion* T. 19/20: 1952 s. 264—282, Sod. s. 519, Rés. s. 529.

933. BACHULSKI Aleksy: Brakowanie akt. *Archeion* T. 19/20: 1952 s. 241—253, Sod. s. 518—519, Rés. s. 528.

934. BACHULSKI Aleksy: Szkice archiwalne. Warszawa 1952 Naczelna Dyrekcja Archiwów Państw. 8° ss. 46, nlb. 1, ilustr. Biblioteka Archeionu 2. Odb.: *Archeion* 1951 z. 20.

935. BAŃKOWSKI Piotr: Archiwa i zbiory podworskie udostępnione do badań naukowych. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 418—429.

936. BAŃKOWSKI Piotr: Druga naukowo-metodyczna konferencja archiwistów [17—25 listopada 1952 r. w Warszawie]. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 333—336.

937. BAŃKOWSKI Piotr: Druga doroczna naukowo-metodyczna kon-

ferencja archiwalna. *Życie Szkoły Wyższej* R. 8: 1953 nr 2 s. 97—99.

938. BAUTIER Robert Henri: *Bibliographie sélective des guides d'archives. Supplément au Guide international des archives. T. 1. Europe 1934. The Journal of Documentation* Vol. 9: 1953 nr 1 s. 1—41.

Spis ogólnych źródeł informacji i przewodników po archiwach, opublikowanych w latach 1934—1950 (Europa). L. 1900—1950 (kraje pozaeuropejskie). Układ według krajów.

939. BIELIŃSKA Maria: Akt jako obiekt archiwalny w kancelarii urzędu i w składnicy akt. *Archeion* T. 21: 1952 s. 145—167, Sod. s. 254—255, Sum. s. 262—263.

940. BIELIŃSKA Maria: Działalność Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych w latach 1950 i 1951. *Archeion* T. 21: 1952 s. 219—225, Sod. s. 256, Sum. s. 265.

941. BRAŃSKA Eugenia: Działalność archiwów państwowych w latach 1950—1951. *Archeion* T. 21: 1952 s. 226—241, Sod. s. 256, Sum. s. 265.

942. ČEREPNIN L[ev] V.: Ruskie feodalnye archivy XIV—XV vekov. Č. 1—2. Akademia Nauk SSSR. Institut Istorii. Moskva 1948/1951 ss. 770 + 426.

Rec.: Żytkowicz Leonid. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 223—229.

943. INSTRUKCJA inwentaryzacyjna dla archiwalnych zbiorów kartograficznych. Warszawa 1952 4° k. nlb. 2, jednostr. 10, nlb. 4, powiel. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych. — Na prawach rękopisu.

944. KONARSKI Kazimierz: Wstęp do inwentarza zespołu archiwalnego. Zasady opracowania. *Archeion* T. 21: 1952 s. 192—201, Sod. s. 255, Sum. s. 264.

945. KONSERWACJA materiałów archiwalnych. Praca zbiorowa Ireny

Baranowskiej, Maryny Husarskiej, Romualda Kowalika i Jana Kuleszy. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 90, nlb. 2, tabl. 16, Sod., Sum. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych.

Bibliografia przedmiotu na s. 70—85.

946. TOKARSKA Janina: Stan składnic akt na terenie województwa wrocławskiego. *Archeion* T. 21: 1952 s. 168—174, Sod. s. 255, Sum s. 263.

947. ZBIÓR przepisów archiwalnych. Z. 1. Stan na dzień 1 października 1952 r. Oprac. Zygmunt Kolanowski, Konstanty Murza-Murzicz. Warszawa 1952 [druk.:] 1953 Nacz. Dyr. Archiwów Państw. 8° ss. 74, nlb. 2. Wydawnictwa Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.

b) Poszczególne archiwa

948. INVENTARE österreichischer Archive. [Austria]. 7: Inventar des Wiener Hofkammerarchivs. Wien 1951 Österreichische Staatsdruckerei 8° ss. XXXIV, 196, tabl. 1. Hrsg. von der Generaldirektion. Serie 2 H. 7.

949. NOŽIČKA Josef: Prameny k dějinám Slezska v archivech bývalých velkostatků [Czechosłowacja]. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 51: 1953 nr 1 s. 54—64.

950. DRAGAN Marcin: Recesy Gdańskie i ich wartość zastępcza w stosunku do utraconych źródeł archiwalnych. *Archeion* T. 21: 1952 s. 175—191, Sod. s. 255, Sum. s. 263.

951. PAPROCKI Franciszek: Kaliska Inspekcja Fabryczna i źródła archiwalne do jej działalności [1894—1914 r.]. *Archeion* T. 21: 1952 s. 124—132, Sod. s. 254, Sum. s. 261.

952. PRAWDZIK Władysław: Materiały archiwalne do Kieleckiej Inspekcji Fabrycznej w Wojewódzkim

Archiwum Państwowym w Kielcach. *Archeion* T. 21: 1952 s. 133—139.

Zarys działalności instytucji (1894—1914) i charakterystyka zachowanych akt.

953. GLEMMA Tadeusz: Źródła do dziejów kościelnych Pomorza w krakowskich archiwach diecezjalnych. [W:] Księga pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Toruń 1952 s. 61—92 i odb. 8° ss. 32.

954. KACZMARCZYK Kazimierz: *Catalogus diplomatum pergamentorum Universitatis Jagellonicae Cracoviensis. Cracoviae 1953 Sumpt. Univ. Jagell. Crac. 8° ss. XIV, nlb. 2, 480, tabl. 6, ilustr.*

Na k. tyt. autor.: Casimirus Kaczmarczyk.

955. (M. D.): Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Lublinie w okresie międzywojennym i dzisiaj. *Kamena* R. 12: 1953 nr 1/2 s. 102—104.

956. ZAKRZEWSKA Mirosława: Materiały do Inspekcji Fabrycznej w Archiwum Państwowym w Lublinie. *Archeion* T. 21: 1952 s. 118—123, Sod. s. 253, Sum. s. 261.

Zarys działalności instytucji (1885—1915) i charakterystyka zachowanych akt.

957. KONICKI Zdzisław: II wystawa archiwalna w Łodzi. — „Łódź w dokumencie archiwalnym”. *Kwart. Hist. R.* 59: 1952 s. 170—172.

958. BAŃKOWSKI Piotr: Łomżyńska Inspekcja Fabryczna, jej akta, organizacja i zarys działalności [1897—1915]. *Archeion* T. 21: 1952 s. 97—117, Sod. s. 253, Sum. s. 260—261.

959. GRYGIER Tadeusz: Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Olsztynie. Warszawa 1953 Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych 4° k. nlb. 1, jednostron., 18, powiel. Archiwalny Biuletyn Informacyjny. — Na prawach rękopisu.

960. SVATEK Józef: Polskie patenty i ogłoszenia urzędowe w Archiwum Krajowym w Opawie. *Sobótka R.* 6: 1951 [druk.:] 1952 s. 225—231.

961. KONARSKI Kazimierz: Akta Płockiej Inspekcji Fabrycznej w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie. *Archeion* T. 21: 1952 s. 73—96, Sod. s. 252—253, Sum. s. 260.

Zarys działalności instytucji (1887—1914) i charakterystyka zachowanych akt.

962. PRAWDZIK Władysław: Materiały archiwalne do Radomskiej Inspekcji Fabrycznej w Archiwum Państwowym w Radomiu. *Archeion* T. 21: 1952 s. 140—144.

Zarys działalności instytucji (1894—1914) i charakterystyka zachowanych akt.

963. OKOŃ Irena, Wielopolski Alfred: Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Szczecinie. Warszawa 1953 Nacz. Dyr. Archiwów Państw. 4° k. nlb. 1, jednostr. 19, powiel. Archiwalny Biuletyn Informacyjny. — Na prawach rękopisu.

964. SUCHODOLSKI Witold: Akta Kancelarii Starszego Inspektora Fabrycznego Guberni Warszawskiej. *Archeion* T. 21: 1952 s. 58—72, Sod. s. 252, Sum. s. 259.

Zarys działalności instytucji (1894—1915) i charakterystyka zachowanych akt.

965. KUCNER Alfred: Byłe Archiwum Miasta Wrocławia oraz najstarsze Wrocławskie Księgi Miejskie. *Archeion* T. 21: 1952 s. 202—218, Sod. s. 255—256, Sum. s. 264.

Rec.: Tyrowicz Marian. *Slezský Sborník R.* 51: 1953 nr 4 s. 591—592.

966. ŠMIN D. V., Šechtman E. Z.: Gosudarstvennyj archiv Žitomirskoj oblasti. [Żytomierz]. *Voprosy Istorii* 1953 nr 5 s. 136—138.

3. BIBLIOTEKI I BIBLIOTEKOZNAWSTWO

a) Ogólne

967. BIENKOWSKI Władysław: O pseudo-nauce bibliologii i najpilniejszych zadaniach bibliografii. Warszawa 1953 Związek Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich 8° ss. 50.

968. BURBIANKA Marta: Sprawa kształcenia pracowników naukowych bibliotek. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 7/8 s. 211—222.

Na s. 211—218 omówienie sprawy kształcenia w okresie przedwojennym i pierwszych latach powojennych.

969. CHARITONOV I. P.: Chranenie i vosstanovlenie knig i dokumentov. (V Laboratorii konserwacji i restawracji dokumentov AN SSSR). *Vestnik Akademii Nauk SSSR* R. 22: 1952 nr 8 s. 81—83.

970. G[RYCZOWA] A[lodia]: O konserwację zabytków papierowych. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 2/3 s. 281—283.

971. HERBST Stanisław: Ochrona rękopisów, druków i grafiki. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 nr 3 (18) s. 145—146.

Sprawa realizacji najpilniejszych potrzeb.

972. KATALOG mikrofilmów. Rok 2. Warszawa 1952 [druk.:] 1953 8° ss. 196, nlb. 2. Biblioteka Narodowa, Stacja Mikrofilmowa.

973. O BIBLIOTEKACH i bibliografii. Artykuły z 5 tomu Wielkiej Encyklopedii Radzieckiej. Warszawa 1952 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 104, ilustr. Ministerstwo Kultury i Sztuki. Centralny Zarząd Bibliotek.

Michalska Wanda: Wstęp.

974. ROGOZIŃSKI Zenon: Zagadnienie sieci bibliotek naukowych. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 3 s. 137—144.

975. SAWONIAK Henryk: Wykaz polskich bibliotek naukowych według specjalizacji. Wyd. 2. Oprac. ... Warszawa 1953 Biblioteka Narodowa — Instytut Bibliograficzny 8° ss. 63, nlb. 1, (s. 93—155, nlb. 1). Biuletyn Instytutu Bibliograficznego T. 4 nr 3.

976. W SPRAWIE szkolenia bibliotecznych kadr naukowych. Warszawa 1953 Związek Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich 16° ss. 37, nlb. 1. Odb.: *Przegl. Biblioteczny* 1953 z. 4.

Treść: Remerowa K.: Sprawa kadr naukowych w bibliotekach; Skoczylas W.: Wyższe studia biblioteczne w ZSRR.

977. ZAGADNIENIA czytelnictwa w Polsce Ludowej. (Ogólnokrajowa Narada Bibliotekarzy w Warszawie w dn. 29—30 maja 1952). Warszawa 1952 Pol. Wydawn. Gospodarcze 8° ss. 207, ilustr. Ministerstwo Kultury i Sztuki. Centralny Zarząd Bibliotek.

Z treści: Dybowski S.: Zagajenie obrad; Sokorski W.: Bibliotekarstwo w Polsce Ludowej; Przemówienia wygłosili: E. Ochab, J. Zarembo, I. Newerly, Z. Kempka; Koziół Cz.: Z zagadnień upowszechnienia czytelnictwa przez biblioteki; Michalska W.: Zagajenie drugiego dnia obrad. Dyskusja.

b) Poszczególne biblioteki

978. BAUMGART Jan: Biblioteka Jagiellońska. [Kraków]. *Poradnik Bibliotekarza* R. 5: 1953 nr 8 s. 169—175, ilustr.

979. HERTZ Paweł: Biblioteka Jagiellońska. *Świat* R. 2: 1952 nr 31 s. 12—13, ilustr.; nr 32 s. 16—17, ilustr.; nr 33 s. 16—17, ilustr.; nr 34 s. 16—17, ilustr.; nr 35 s. 16—17, ilustr.

M. in. dzieje Biblioteki Jagiellońskiej.

980. KATALOG wystawy polskiej książki renesansowej. Kraków 1953 Zakład Prod. Skryptów Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. nlb. 2, 48, powiel. Biblioteka Jagiellońska w Krakowie.

Lewicka-Kamińska Anna: Wstęp.

981. SIEROTWIŃSKI Stanisław: Ciekawa data z historii Biblioteki Jagiellońskiej. *Bibliotekarz* R. 19: 1952 nr 6 s. 181.

W r. 1851 J. Muczowski, dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej uzyskał w Ministerium zgodę na wypożyczanie studentom książek bibliotecznych do domu.

982. PIENKOWSKA K[rystyna]: Biblioteka Uniwersytecka w Łodzi. *Bibliotekarz* R. 20: 1953 nr 1 s. 21—23.

983. WIECKOWSKA Helena: Biblioteka Uniwersytecka w Łodzi. [W:] Materiały do dziejów Uniwersytetu Łódzkiego (1945—1950). Łódź 1952 4° s. 113—132, powiel. i nadb.

984. GĄSZCZYŃSKA Halina: Biblioteki i bibliotekarze w województwie opolskim. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1—3 s. 326—333.

985. KRÓL Stanisław: Pańskie biblioteki. [Rzeszowskie]. *Wieś* R. 9: 1952 nr 22 s. 8.

O zabezpieczeniu w 1944 r. księgozbiorów z 3 dworów: Czudca, Babicy i Nowej Wsi w woj. rzeszowskim i charakterystyka ich wartości.

986. MAYER Józef: Trzydziestolecie Biblioteki Śląskiej. *Bibliotekarz* R. 19: 1952 nr 1 s. 17—20, ilustr.

987. MINCER W.: Szkolenie kadr i prace naukowo-badawcze Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu. *Bibliotekarz* R. 20: 1953 nr 6 s. 181—184.

988. GRYCZ Józef: Klejnoty i ciekawostki Biblioteki Narodowej w Warszawie. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 3 s. 217—221, ilustr.

989. SZCZUDŁOWSKI Stanisław: O Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego. [Krótki rys historyczny]. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 3/4 s. 172—176.

990. WYKAZ czasopism obcych bieżących. Stan z 1 stycznia 1952 r.

Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie. Warszawa 1952 4° k. nlb. 1, 69, jednostr.

Zawiera wykaz alfabetyczny i działowy.

991. MORSZTYNKIEWICZOWA Irena: Biblioteka G[łównego] U[rzędu] S[tatystycznego] w nowym gmachu. *Bibliotekarz* R. 20: 1953 nr 6 s. 184—186.

992. SZCZAWIŃSKA Elżbieta: Biblioteka Państwowego Instytutu Sztuki. *Bibliotekarz* R. 20: 1953 s. 145—147.

993. KOCOWSKI Bronisław: Materiały do katalogu inkunabułów. [Wrocław]. Cz. 1. Wrocław 1951 Bibl. Uniw. 4° ss. nlb. 4, VII, 272, Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu. Informator 10.

Rec.: G[ryczowa] A[lodia], K[amińska] A[nnal]. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 nr 4 s. 379—385.

994. SZWEJKOWSKA Helena: Wykaz druków z zakresu bibliologii. T. 2: Obieg, administrowanie i użytkowanie książki. Wrocław 1952 4° ss. nlb. 6, 234, powiel. Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu. Informator 6.

995. GĘBCZAK Józef, Strauss Stanisław: Biblioteka Muzeum Śląskiego. Informator i wykaz czasopism i wydawnictw ciągłych. Wrocław 1953 8° ss. 67, nlb. 2.

Muzeum Śląskie we Wrocławiu.

c) Rękopisy biblioteczne

996. STRELCYN Stefan: Katalog rękopisów orientalnych [znajdujących się w archiwach i bibliotekach polskich]. *Przegl. Orientalist.* R. 5: 1953 nr 1 s. 48—54.

997. STRELCYN Stefan: Rękopisy orientalistyczne w Polsce. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 4 s. 127—131.

Tekst w jęz. żyd.

998. TREICHEL Irena: Z dziejów jednego rękopisu. Notatka bibliograficzna. *Przegl. Biblioteczny* R. 21: 1953 z. 3 s. 259—264.

O Józefie Andrzeju Załuskim jako bibliografie, jego rękopisy.

999. ROMBOWSKI Aleksander: Rękopis byczyński. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 604—609 i odb. 8° ss. 8.

Rec.: Kudelka Milan. *Slezský Sbornik. Acta Silesiaca* R. 51: 1953 nr 1 s. 140.

1000. MIKULSKI Tadeusz: Rękopisy fromborskie ocalone. *Życie Literackie* R. 3: 1953 nr 32 (82).

1001. ZAPISKI Otdela Rukopisej [Bibl. SSSR im. V. I. Lenina w Moskve]. Vyp. 13. Red. P. A. Zajonkovskij. Moskva 1952 ss. 191, tabl. 1.

Przegląd archiwalnych zbiorów Biblioteki i wiadomości o nowych pozycjach, między innymi: W sprawie stosunku Hercena i Ogarniewa do powstania polskiego 1863 r.

1002. OLEJNICZAK Bernard: Stan zbiorów rękopiśmiennych Publicznej Biblioteki Miejskiej im. Raczyńskich w Poznaniu. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 4 s. 389—394.

1003. [HORODYSKI Bohdan] B. H.: Prace nad katalogiem rękopisów Biblioteki Narodowej [Warszawa]. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 4 s. 394—397.

1004. SZCZAWIŃSKA Elżbieta: Dział rękopisów Państwowego Instytutu Sztuki. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 1 s. 104—108.

1005. DICIAN Amelia: O nowych nabytkach rękopiśmiennych [Biblioteki Zakładu im. Ossolińskich we Wrocławiu]. *Ze Skarbcza Kultury* R. 2: 1953 z. 1 s. 113—116.

1006. DICIAN Amelia: O nowych nabytkach rękopiśmiennych. [Biblio-

teki Zakładu im. Ossolińskich we Wrocławiu]. *Ze Skarbcza Kultury* R. 2: 1953 z. 2 s. 69—71.

1007. FASTNACHT Adam: Katalog dokumentów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Cz. 1: Dokumenty z lat 1507—1700. Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. VII, nlb. 1, 328.

1008. GÓRKIEWICZ Marian, Dician Amelia: Materiały do III tomu Inwentarza Rękopisów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. *Ze Skarbcza Kultury* R. 1: 1952 z. 2 s. 9—120.

1009. INWENTARZ rękopisów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. T. 1: Rkp. 1—7325; T. 2: Rkp. 7326—11930 oraz katalog rękopisów Biblioteki im. Gwalberta Pawlikowskiego. Wrocław 1948—1949.

Rec.: Kudelka Milán. *Slavia* R. 21: 1953 nr 2/3 s. 472—474.

1010. KLIMOWICZ Mieczysław: Archiwum Świejkowskich. Fragmenty zachowane w Bibliotece Z[akładu] N[arodowego] i[mienia] O[ssolińskich]. *Ze Skarbcza Kultury* R. 2: 1953 z. 1 s. 78—89.

1011. KLIMOWICZ Mieczysław: Archiwum Świejkowskich. Kilka słów o proveniencji. *Ze Skarbcza Kultury* R. 2: 1953 z. 2 s. 63—68.

Fragmenty tego archiwum są w zbiorach Ossolineum we Wrocławiu, a część jego znajduje się w Bibliotece Kórnickiej. Świejkowski, wojewoda podolski, targowiczanie.

1012. TURSKA Jadwiga: Archiwum Wodzickich z Kościelnik w zbiorach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. *Rocznik Zakł. Narod. im. Ossolińskich* T. 4: 1953 s. 129—171 i odb. 8° ss. nlb. 2, 43.

4. MATERIAŁY IKONOGRAFICZNE

1013. BIENIECKI Zdzisław: Dwa nieznane widoki Starego Miasta. *Stolica* R. 8: 1953 nr 30 s. 12—13.

1014. BIENIECKI Zdzisław: Sylweta Warszawy. *Stolica* R. 7: 1952 nr 12 s. 8—9, ilustr.

Omówienie i reprodukcje widoków Warszawy przekazanych na sztychach i rysunkach XVII, XVIII i XIX wieku.

1015. BIENIECKI Zdzisław: Źródła ikonograficzne do historii budowy miast polskich i zagadnienie ich inwentaryzacji. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1951 z. 2 s. 31—48, ryc., Sod., Sum., Zsf., Rés.

1016. DRECKA Wanda: Materiały do ikonografii Stefana Czarnieckiego. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 1 s. 67—74, ilustr.

1017. POLAND of to-day. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 122, nlb. 2.

Wydawnictwo albumowe z tekstem objaśniającym.

1018. POLEN von heute. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 122, nlb. 2.

Wydawnictwo albumowe z tekstem objaśniającym.

1019. LA POLOGNE d'aujourd'hui. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 122, nlb. 2.

Wydawnictwo albumowe z tekstem objaśniającym.

1020. PRZEMIANY dziejowe otoczenia Wawelu. Zarys dziejów. Stan obecny. Przegląd zabytków. Materiały

ikonograficzne. Kraków 1953 Komitet Przebudowy Otoczenia Wawelu 8° ss. X, nlb. 1, 167, nlb. 9, tabl. 76.

Treść: Waligóra M.: Ogólne założenie akcji przebudowy otoczenia Wawelu; Dobrzycki J.: Zarys dziejów otoczenia Wawelu; Pieńkowska H.: Opis stanu obecnego otoczenia wzgórza wawelskiego; Lepiarczyk J., Łozińska H., Świszczowski S.: Przegląd zabytków w otoczeniu Wawelu; Banach S., Demel J.: Katalog materiałów ikonograficznych dotyczących otoczenia Wawelu.

1021. SEWERYN Tadeusz: Ikonomia etnograficzna. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 291—354, Sod. s. 710—712, Sum. s. 736—737 i odb. 8°.

Reprodukcje drzeworytów średniowiecznych

1022. SEWERYN Tadeusz: Ludowa grafika staropolska. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 4/5 s. 201—244, ilustr.

Wiek XVI.

1023. STWOSZ Wit: Ołtarz krakowski. Warszawa 1951.

Rec.: Dobrzeński Tadeusz. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 2 s. 67—74.

1024. WIELCY Polacy. Seria 1. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 2° tabl. 16, w obwołucie.

Plansze kolorowe z objaśnieniami.

1025. Z NIEZNANEGO dziedzictwa plastyki polskiej. Fotografie drobnych zabytków z architektury, malarstwa, rzeźby i rzemiosła artystycznego. *Przegl. Artystyczny* R. 7: 1952 nr 4 s. 63—66, ilustr.; nr 5 s. 69—73, ilustr.; nr 6 s. 57—58, ilustr.

5. MUZEA. WYSTAWY

a) Muzea

1026. SARNOWSKA Wanda: Muzeum jako czynnik doksztalający. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 2 s. 61—67.

1027. ZAŁUSKA Wanda: Muzea w Polsce Ludowej. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 5 s. 409—413, ilustr.

1028. SZUMANOWA Janina: Pierwsze muzeum podstawowe w Pol-

sce (Gorzów Lubuski). *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 12 s. 1163—1168, ilustr.

1029. BLUMÓWNA Helena: Dział Rycin, Rysunków i Akwarel (Gabinet Rycin). *Sprawozdania i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe w Krakowie. Kraków 1952 [druk.:] 1953 s. 107—121.

1030. BOCHEŃSKI Zbigniew: Dział Historyczno-wojskowy (Militaria). *Sprawozdania i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe w Krakowie. Kraków 1952 [druk.:] 1953 s. 141—146, ryc.

1031. BOCHEŃSKI Zbigniew, Goetel Maria: Dział „Polska Sztuka Cechowa i Sztuka Cerkiewna“. *Sprawozdania i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe w Krakowie. Kraków 1952 [druk.:] 1953 s. 53—69, ryc.

1032. BOGUCKI Janusz: Dział „Wystawy Objazdowe“. *Sprawozdania i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe w Krakowie. Kraków 1952 [druk.:] 1953 s. 186—202, ryc.

1033. BUCZKOWSKI Kazimierz, Wojciechowska Maria: Dział Rzemiosła Artystycznego i Kultury Materialnej. *Sprawozdania i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe w Krakowie. Kraków 1952 [druk.:] 1953 s. 122—140, ryc.

1034. DOBROWOLSKI Tadeusz: Dział Malarstwa i Rzeźby Polskiej od w. XVIII do w. XX oraz Malarstwa i Rzeźby Obcej od w. XV do w. XX. *Sprawozdania i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe w Krakowie. Kraków 1952 [druk.:] 1953 s. 70—106, ryc.

1035. DOBROWOLSKI Tadeusz: Zarys historii Muzeum Narodowego w Krakowie. *Sprawozdania i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe

w Krakowie. Kraków 1952 [druk.:] 1953 s. 12—50, ryc.

Bibliografię zestawiła Anna Dutczyńska s. 45—50.

1036. FREDRO-BONIECKA Maria: Dział Numizmatyczno-sfragistyczny. *Sprawozdania i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe w Krakowie. Kraków 1952 [druk.:] 1953 s. 147—149.

1037. FREDRO-BONIECKA Maria: Dział Starych Druków, Rękopisów i Autografów. *Sprawozdania i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe w Krakowie. Kraków 1952 [druk.:] 1953 s. 153—154.

1038. ŁEPKOWSKI Edward: Dom Jana Matejki. *Sprawozdania i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe w Krakowie. Kraków 1952 [druk.:] 1953 s. 155—162, ryc.

1039. WIERZBICKI Marek: Oddział „Zbiory Czartoryskich“. *Sprawozdania i Rozprawy*. Rok 1951. Muzeum Narodowe w Krakowie. Kraków 1952 [druk.:] 1953 s. 163—185, ryc.

1040. SEWERYN Tadeusz: Izby wiejskie i warsztaty przemysłu ludowego w Muzeum Etnograficznym w Krakowie. Przewodnik. Kraków 1952 Muzeum Etnograficzne 8° ss. 44, ilustr., Sod., Sum., Zsf., Rés.

1041. ZYGLER Tadeusz: Polskie tańce ludowe. Przewodnik po wystawie w Muzeum Etnograficznym w Krakowie. Adaptacja do druku: Tadeusz Seweryn. Fotografie: Michał Maśliński. Kraków 1952 8° ss. 42, tabl. 16, nuty. Muzeum Etnograficzne.

1042. NOSEK Stefan: Dzieje społeczeństw pierwotnych. [Lublin]. Przewodnik po wystawie. Lublin 1952 8° ss. 48, tabl. 17. Muzeum Lubelskie.

1043. OPTOŁOWICZ Janusz: Przemysł ludowy Lubelszczyzny w XIX

i XX wieku. Przewodnik po wystawie. Lublin 1952 8° ss. 46, nlb. 2, tabl. 8. Muzeum Lubelskie.

Iskrzycka J.: Przedmowa.

1044. KRAJEWSKA Janina: Sprawozdanie z działalności Muzeum Etnograficznego w Łodzi 1946—1948. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 448—455.

1045. ZBOROWSKI Juliusz: Z dziejów muzealnictwa na Podhalu. *Wierchy* T. 22: 1953 s. 207—298.

1046. MUZEUM Lenina w Poroninie. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 291, nlb. 4. Wydział Historii Partii KC KZPR.

Ilustracje z tekstem.

1047. DOBRZYCKA Anna, Malinowski Kazimierz: Muzeum Narodowe w Poznaniu w latach 1945—1952. Sprawozdanie. *Studia Muzealne* T. 1: 1953 s. 179—282.

(1048). SZYMAŃSKA Romana: Bibliografia Muzeum Narodowego w Poznaniu = poz. 100.

1049. KOSTRZEWSKI B[ogdan]: Wystawy objazdowe Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 nr 3/4 s. 303—314.

1050. WITKOWSKA Alicja: Wykaz nabytków Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w roku 1950. *Fontes Praehistorici* Vol. 2: 1951 [druk.:] 1952 s. 285—311.

1051. BŁASZCZYK Stanisław: Dział Kultury i Sztuki Ludowej w Rogalinie. Przewodnik. Poznań 1952 [druk.:] 1953 Min. Kultury i Sztuki. Centr. Zarz. Muzeów 16° ss. 102, nlb. 1, tabl. 32, ilustr. Muzeum Narodowe w Poznaniu.

Frankowski E.: Przedmowa.

1052. KOTULA Franciszek: Muzeum w Rzeszowie. *Lud* T. 39:

1948—1951 [druk.:] 1952 s. 445—447.

Ekspozaty działu etnograficznego.

1053. DELIMAT Tadeusz: Muzeum Morskie w Szczecinie. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 461—467.

1054. MARCINIAK Józef: Sprawozdanie z działalności Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie w latach 1945—1950. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 148—149.

1055. CHRZANOWSKA Paulina: Muzeum w Tarnowie. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 444.

Opis ekspozatów: ceramika.

1056. ZAŁĘSKA Halina: Muzeum Pomorskie w Toruniu. Jego historia i działalność (1861—1951). Toruń 1952 Min. Kultury i Sztuki. Centr. Zarz. Muzeów 8° ss. 43, nlb. 1, tabl. 5. Muzeum Pomorskie w Toruniu. Dział Sztuki.

1057. ZNAMIEROWSKA-PRÜFFEROWA Maria: Muzeum Etnograficzne w Toruniu. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 455—461.

1058. DOBROWOLSKI Henryk: Muzeum w kopalni. [Wieliczka]. *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 14 (38).

1059. GAŁUSZKA Andrzej: Muzeum Śląskie we Wrocławiu w służbie upowszechnienia archeologii. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 4 s. 140—142.

1060. SARNOWSKA Wanda: Dział Archeologiczny Muzeum Śląskiego we Wrocławiu w latach 1949—1950. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 149—150.

1061. MODELSKI Teofil: Ossolineum i Czeskie Muzeum Naro-

dowe. — Pierwsze związki i zawiązki. *Roczn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich* T. 4: 1953 s. 195—292.

1062. STAREK Edyta: Przewodnik po Dziale Kultury Materialnej Podhala. [Zakopane]. Zdjęcia: Z. Kamykowski i S. Zwoliński. Rys. w tekście wykonała A. Wierzbicka. Zakopane 1953 Min. Kultury i Sztuki. Centr. Zarząd Muzeów 8° ss. 41, nlb. 2, tabl. 14. Muzeum Tatrzańskie im. T. Chałubińskiego.

b) Wystawy

1063. A. S., Z. K.: Marks-Engels-Lenin-Stalin. Wystawa w Muzeum Narodowym. *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 128 s. 3.

1064. BARNAS Kazimierz: Ogólnopolska Wystawa Kopernikowska w Krakowie. *Życie Literackie* R. 3: 1953 nr 28 (78).

1065. BOBROWSKI Z[bigniew]: Wystawa „Wiek Oświecenia w Polsce”. *Architektura* R. 6: 1952 nr 7/8 s. 174—188, ilustr.

1066. CIEŚLA-REINFUSSOWA Zofia: Wystawa sztuki ludowej w Wysokiem Mazowieckim. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 1 s. 59—60. Wystawa w r. 1952.

1067. CSORBA Helena: Wystawy kopernikowskie. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 3 s. 151—153.

1068. DĄBROWSKI Stanisław: Teatralia na Wystawie Wieku Oświecenia w Muzeum Narodowym w Warszawie. *Teatr* R. 7: 1952 nr 3 s. 23, ilustr.

1069. DEMCZYŃSKA Danuta: Wystawa „Wielki Proletariat” otwarta w październiku 1952 r. w Muzeum Narodowym. *Stolica* R. 7: 1952 nr 21 (259) s. 9, ilustr.

1070. [DUŻYK Józef] J. D.: Krakowska książka w okresie Odrodze-

nia. O wystawie w Bibliotece PAN w Krakowie. *Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego* R. 9: 1953 nr 41 (145).

1071. DZIEJE Warszawy w gablotach muzealnych na wystawie w Muzeum Warszawy otwartej 19 lipca 1952 r. *Stolica* R. 7: 1952 nr 15 (233) s. 8, ilustr.

1072. DZIEKOŃSKI Tadeusz: Wystawa archeologiczna w Wilanowie. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 1 s. 78—80.

1073. DZIESIĘCIOLECIE Polskiej Partii Robotniczej. Przewodnik po wystawie. Warszawa 18 IV — 1 XI 1952. Warszawa 1952 8° ss. 23, ilustr.

Na okł. tytuł: Przewodnik po wystawie poświęcony X-leciu PPR.

1074. GARDAWSKI Aleksander: Wystawa Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie. *Spraw PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] R. 5: 1953 nr 1/2 s. 79—86.

Wystawa w r. 1952.

1075. GLINIARZ Józef: Historia wielce pouczająca. *Przegl. Kulturalny* R. 1: 1952 nr 4 s. 4—5.

O lokalnych wystawach historycznych organizowanych przez większe zakłady przemysłowe. M. in. wnioski o konieczności monograficznego opracowania dziejów poszczególnych zakładów pracy przy wykorzystaniu zarówno materiału archiwalnego, jak tradycji ustnej.

1076. GÓRA Władysław: Wystawa, która uczy walczyć i zwyciężać. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 5 (50) s. 19—21, ilustr.

O wystawie w Pałacu Radziwiłłów w Warszawie z okazji 10 rocznicy powstania Polskiej Partii Robotniczej.

1077. HORODYSKI Bogdan: Ziemia Śląska i Pomorza w dawnej i nowej kartografii. Wystawa w Bibliotece Publicznej m. stoł. Warszawy.

Przegl. Biblioteczny R. 20: 1952 z. 2/3 s. 286—289.

1078. im.: Wystawa „Wielki Proletariat“ w Muzeum Narodowym w Warszawie. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 257 s. 6.

Sprawozdanie z wystawy.

1079. K. K.: [Dziesięcio] X-lecie P[olskiej] P[artii] R[obotniczej]. Wystawa w Pałacu Radziwiłłów. *Stolica* R. 7: 1952 nr 10 (248) s. 8, ilustr.

1080. KALKOWSKI Jan: Mikołaj Kopernik na tle epoki Odrodzenia — wystawa w Collegium Maius. *Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego* R. 9: 1953 nr 27 (131).

1081. KARŁOWICZE.: Wystawa „X-lecie PPR“. *Świat* R. 2: 1952 nr 21 s. 7, ilustr.

Sprawozdanie z wystawy.

(1082). KATALOG wystawy polskiej książki renesansowej = poz. 980.

1083. KAWECKA Krystyna, Salwa Eleonora: Wystawa „10-lecie PPR“. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 4 s. 253—255.

1084. KOSIM Jan: Wystawa „Wielki Proletariat“. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 10 (55) s. 10—11, ilustr.

1085. KOSSAKOWSKI Andrzej: Plastyka na wystawie „X Rocznicą Powstania w Getcie Warszawskim“. *Przegl. Artystyczny* R. 8: 1953 nr 3 s. 33—37.

1086. KOSTRZEWSKI Bogdan: Pradzieje Śląska. Przewodnik po wystawie archeologicznej. Bytom 1952 8° ss. 24, nlb. 2, ilustr. Muzeum Górnośląskie w Bytomiu.

Na okł. r. wyd. 1951.

1087. KOSTRZEWSKI B[ogdan]: Przewodnik po wystawie: Pradzieje

Pomorza. Styczeń 1952. Poznań 1952 Centr. Biuro Wystaw Artyst. 16° ss. 7, nlb. 1, ilustr. Muzeum Archeologiczne w Poznaniu.

1088. KOTARSKI Stefan: Wystawa „Nauki matematyczne i przyrodnicze w epoce Odrodzenia“. *Życie Szkoły Wyższej* R. 8: 1953 nr 7/8 s. 131—133.

1089. KWIECIŃSKA Z[ofia]: „Sprawa, o którą walczyła Polska, jest sprawą wszystkich narodów“. Wystawa w 90 rocznicę powstania styczniowego. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 23.

1090. KWIECIŃSKA Z[ofia]: W środku nas wszystkich znajduje się słońce. (Wystawa kopernikowska w Collegium Maius w Krakowie). *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 197 s. 4.

1091. LEPIARCZYK Józef: Dzieło Kopernika w Collegium Maius. *Przegl. Kulturalny* R. 2: 1953 nr 30 s. 3.

Wystawa Kopernika.

1092. LEŚNODORSKI Bogusław: Tradycje wielkiego dorobku narodowego. Wystawa „Wiek Oświecenia w Polsce“ w Muzeum Narodowym w Warszawie. Warszawa 1952 8° ss. 27. Odb.: *Nowe Drogi* R. 5: 1951 nr 6 (30).

1093. LEWICKA-KAMIŃSKA Anna: Dzieło drukarzy. *Życie Literackie* R. 3: 1953 nr 34 (84).

Wystawa książki XVI w.

1094. LEWICKI Bronisław: Z wystawy „10-lecie PPR“. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 223 s. 3.

1095. LIBERA Zdzisław: Wiek Oświecenia w Polsce. Wystawa w Muzeum Narodowym w Warszawie. *Polonistyka* R. 5: 1952 nr 3 s. 59—64.

1096. L[ORENTZ] St[anisław]: Alegoria rozkwitu handlu gdańskiego na wystawie „Odrodzenie w Polsce“.

Przegl. Kulturalny R. 2: 1953 nr 44 s. 8.

Fragmenty historii Gdańska i opis obrazu von dem Blocke'a z r. 1608.

1097. MARWOY: Mikołaj Kopernik na tle epoki Odrodzenia. Wielka wystawa w Krakowie. *Wszechświat* R. 1935 z. 8 (1832) s. 186—189, tabl. 1.

Rok Kopernikowski i Rok Odrodzenia.

1098. MAYER Józef: Konstytucje polskie 1347—1952. Wystawa w Oddziale Biblioteki Śląskiej w Bytomiu. *Bibliotekarz* R. 19: 1952 nr 3 s. 88—89, ilustr.

1099. MORELOWSKI Marian: Udział Polski w wystawie sztuki mozańskiej 1951—1952. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 1 s. 58—67.

Wystawa w Liège, przeniesiona do Paryża i Rotterdamu.

1100. MORELOWSKI M[arian]: Wystawa wrocławska „Rozkwit baroku śląskiego 1650—1750”. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 nr 3 (18) s. 208—209.

1101. MROŻEK Sławomir: Lekcja charakterów i dialektyki. Wystawa w Bibliotece Jagiellońskiej „Polacy i Rosjanie w walce o postęp w XIX i XX wieku”. *Zycie Literackie* R. 2: 1952 nr 24 s. 13.

1102. MROZIŃSKA Stanisława: Z wystawy ubiorów dawnych. *Przegl. Artystyczny* 1953 nr 4 s. 60—62.

1103. ODRODZENIE w Polsce. Przewodnik po wystawie w Muzeum Narodowym w Warszawie 1953—1954. Warszawa 1953 Wydawn. „Sztuka” 16° ss. 125, nlb. 3, tabl. 64.

Autorzy przewodnika: Arnold S. — dział historii; Bardach J., Voisé W. — dział historii państwa i prawa; Nowak T. — dział sztuki wojennej; Suchodolski B. — dział nauki i oświaty; Leśnodorski B. — rola Kopernika i tradycji Odrodzenia; Dziechcińska H. — dział piśmiennictwa; Lissa Z. — dział muzyki; Lorentz S. — dział sztuki.

1104. PAGACZEWSKI Janusz: Ogólnopolska Wystawa Mikołaja Kopernika w Krakowie. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 1 (20) s. 69—72.

Kronika

1105. [PIĘĆSET] 500 lat książki drukowanej. Przewodnik po wystawie. Poznań 1953 8° ss. 14, nlb. 2. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk.

Tekst opracowali: Jarosławska Wanda, Kochlerówna Aniela, Turczynowiczówna Wiesława, Witkowski Michał. Wyd. w związku z wystawą... zorganizowaną z okazji „Dni Poznania” 29 IX — 17 X 1953 r.

1106. PIETKIEWICZ Kazimierz: Wystawy i konkursy sztuki ludowej Ministerstwa Kultury i Sztuki w r. 1948. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 551—568.

1107. POLACY i Rosjanie w walce o postęp. (Pouczająca i interesująca wystawa w Bibliotece Jagiellońskiej). *Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego* 1952 nr 47 s. 2.

1108. PRZEŹDZIECKA Maria: Wystawa sztuki i rękodzieła ludowego województwa łódzkiego. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 3 s. 178—185, ilustr.

W r. 1953.

1109. PRZEŹDZIECKA Maria: Wystawa „Tkactwo świętokrzyskie” w Kielcach. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 1 s. 61—62.

W r. 1952.

1110. RAJEWSKI Zd[zisław]: Wystawa archeologiczna w Warszawie. *Archeologicke Rozhledy* R. 5: 1953 Seč. 1 s. 90.

1111. REYKOWSKA W.: Wystawa „W siedemdziesiątą rocznicę śmierci Karola Marksa”. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 2 s. 249—256.

1112. RUTKOWSKI A.: Wystawa „X-lecie powstania w getcie warszawskim“. *Biul. Żyd. Inst. Hist. R.* 2: 1953 nr 3/4 s. 218—233.

1113. SARNOWSKA Wanda: Jak chronić zabytki archeologiczne. Przewodnik po wystawie objazdowej Muzeum Śląskiego we Wrocławiu. Wrocław 1952 [druk.:] 1953 Wydawn. Muzeum Śląskiego 8° ss. 66, nlb. 1, ilustr.

1114. SZANIECKI Michał: Wystawa „Odrodzenie w Polsce“. *Przegl. Zach. R.* 9: 1952 nr 11/12 s. 752—756.

1115. SŁAWSKA Aniela: Malarstwo wielkopolskie 1520—1650. Katalog wystawy w oprac. ... Z przedmową Zdzisława Kępińskiego. Poznań 1952 8° ss. 56, tabl. 31. Muzeum Narodowe w Poznaniu. Cykl Wystaw Retrospektywnych Malarstwa Polskiego 3.

1116. SŁOMKOWSKI Z.: Kartka z historii polskiej klasy robotniczej. *Trybuna Ludu R.* 5: 1952 nr 275 s. 4.

Sprawozdanie z wystawy obrazującej dzieje Zakładów Przemysłu Bawełnianego w Pabianicach.

1117. STANKIEWICZOWA Janna: Wystawa przemysłu ludowego i artystycznego w Łańcucie [w lipcu 1952 r.]. *Polska Sztuka Ludowa R.* 6: 1952 nr 4/5 s. 288—289, ilustr.

1118. SZCZEPAŃSKI J[an] A[lfred]: Przeszłość i teraźniejszość oręża polskiego. (Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie). *Trybuna Ludu R.* 6: 1953 nr 287 s. 4.

1119. T.: „Wczoraj, dziś i jutro powiatu pułtuskiego“. *Trybuna Ludu R.* 5: 1952 nr 283 s. 2.

Sprawozdanie z wystawy otwartej w Pułtusk 8 X 1952.

1120. WICHMAN Władysław: Przemiany dziejowe otoczenia Wa-

welu. (Wystawa materiałów historycznych). *Architektura R.* 7: 1953 nr 3 s. 70.

9 XI — 15 XII 1952 wystawa otoczenia Wawelu z punktu widzenia historycznego.

1121. WIĘCKOWSKI S.: Wystawa, która uczy i mobilizuje. *Trybuna Ludu R.* 5: 1952 nr 292 s. 5.

Sprawozdanie z wystawy dotyczącej dziejów fabryki — dawniej „Gerlacha“ — obecnie im. K. Świerczewskiego w Warszawie.

1122. W[OJCIECHOWSKI] M[arian]: „Wielki Proletariat“, „Poznań dziś i jutro“, „X wieków Poznania na tle rozwoju przestrzennego“. [Omówienie wystaw]. *Przegl. Zach. R.* 9: 1953 nr 9/10 s. 449—452.

1123. WYKA Kazimierz: Wystawa historii wsi w krakowskim Muzeum Etnograficznym. *Nowa Kultura R.* 3: 1952 nr 2 s. 7, ilustr.

1124. WYSTAWA poświęcona dziejom walki i zwycięstw robotników Widzewa w Łodzi. *Trybuna Ludu R.* 5: 1952 nr 290 s. 5.

Wystawa zorganizowana w Widzewskich Zakł. Przem. Bawełnianego im. 1 Maja w Łodzi.

1125. Z. S.: Z dyskusji nad wystawą „W siedemdziesiąt rocznicę śmierci Marksa“. *Ekonomista R.* 53: 1953 kwart. 2 s. 257—258.

1126. ZEMBATÓWNA Maria: Wystawy Ossolineum w 1952 r. *Bibliotekarz R.* 20: 1953 s. 54—56.

1127. ZWIĄZKI kulturalne Śląska z Polską w epoce Odrodzenia. Wystawa druków i rękopisów. Listopad 1953 — luty 1954. Katalog wystawy oprac. Halina Sadowska, Helena Szwejkowska. Wstęp historyczny oprac. Karol Głombowski. Wrocław 1953 Wrocł. Drukarnia Naukowa 8° ss. 105, nlb. 1, tabl. 4. Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu.

6. PALEOGRAFIA. CHRONOLOGIA. DYPLOMATYKA.
SFRAGISTYKA. GENEALOGIA. HERALDYKA. NUMIZMATYKA.
METROLOGIA

a) Paleografia

1128. SEMKOWICZ Władysław: Paleografia łacińska. Kraków. 1951.

Rec.: Karwasińska Jadwiga. *Przeł. Biblioteczny R.* 20: 1952 z. 1 s. 74—80.

b) Chronologia

1129. [MEŻNICKI Witold] (W. mąż.): Nadmołtawskie kalendaryze XVI—XVIII w. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* 1953 nr 4 s. 1.

1130. TRILLER Eugenia: Chronologia na Litwie. *Ze Skarbcza Kultury R.* 2: 1953 z. 1 s. 120—123.

Dotyczy podawania dat w dokumentach w erze wschodniej.

c) Dyplomatyka

1131. GRĄDZKI Kazimierz: O krzyżu w podpisach biskupich. *Wiad. Archidiecezjalne Warszawskie R.* 36: 1952 nr 2/3 s. 72—77.

O krzyżu w podpisach biskupów polskich s. 76—77.

1132. MALECZYŃSKI Karol: Dyplomatyka polska wieków średnich. Cz. 1. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk. R.* 4: 1949 [druk.:] 1952 z. 2 s. 146—149.

1133. MALECZYŃSKI Karol: O formularzach w Polsce w XIII wieku. *Roczn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich T.* 3: 1948 s. 187—230.

Polemika: Odpowiedź K. Maleczyńskiego na recenzję pracy „O formularzach w Polsce z XIII w.”; Odpowiedź Rafała Taubenschlaga. *Czas. Prawno-hist. T.* 4: 1952 s. 509—510.

1134. MALECZYŃSKI Karol: Zarys dyplomatyki polskiej wieków średnich. Cz. 1. Wrocław 1951.

Rec.: Bielińska Maria. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 1 s. 212—220; Jasiński Kazimierz:

Uwagi nad kancelarią Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu T.* 19: 1953 z. 1/4 s. 57—101; Polemika: Maleczyński Karol, Bielińska Maria: W sprawie „Zarysu dyplomatyki polskiej”. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 3 s. 213—217.

1135. MIKUCCI Sylwiusz: Études sur la diplomatie russe la plus ancienne. 1. Les traités byzantino-russes du X-e siècle. *Bull. Internat. de l'Acad. Pol. des Sciences et des Lettres. Classe de Philologie — Classe d'Hist. et de Philos. Supplémentaire no 7.* 1953 s. 1—40.

Rec.: Stökl Günther. *Mitteilungen d. Instit. für Öster. Geschichtsforschung Bd 61:* 1953 H. 3/4 s. 441—444.

1136. MIKUCCI Sylwiusz: Studia nad najdawniejszą dyplomatyką ruską. *Pam. Słowiański T.* 3: 1952 s. 106—146.

1137. MITKOWSKI Józef: Początki klasztoru cystersów w Sulejowie. Studia nad dokumentami, fundacją i rozwojem uposażenia do końca XIII wieku. Poznań 1949.

Źródła s. 301—371.

Rec.: Chłopocka Helena. *Roczn. Hist. R.* 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 220—224.

1138. PISKORSKA Helena: Ustrój i organizacja kancelarii m. Torunia do r. 1793. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu R.* 5: 1951 [druk.:] 1953 s. 60—72.

Streszczenie referatu.

d) Sfragistyka

1139. HAISIG Marian: Studia nad legendą pieczęci miejskiej. Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 159, tabl. 4.

Rec.: Wdowiszewski Zygmunt. *Kwart. Hist. Kult. Mater. R.* 1: 1953 nr 1/2 s. 207—208.

1140. WADOWISZEWSKI Zygmunt: Ze studiów nad sfragistyką

Kazimierza Jagiellończyka. [W:] Księga pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Toruń 1952 s. 229—236 i odb. 4° ss. 8.

e) Genealogia

1141. CHWALIBIŃSKA Jadwiga: Ród Prusów w wiekach średnich. Toruń 1948. Roczniki Tow. Nauk. w Toruniu. Rocznik 52 za rok 1947 z. 2.

Rec.: Neveux J. B. *Annales. Économies. Sociétés. Civilisations* R. 8: 1953 nr 3 s. 401—403.

f) Heraldyka

1142. M[ĘŻNICKI] W[itold]: Dlaczego orzeł jest czarny. Herb Prus Królewskich. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* R. 9: 1953 nr 291 s. 8.

g) Numizmatyka

1143. GUMOWSKI Marian: Gubin i jego mennice. [W:] Księga pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Toruń 1952 s. 129—144, tabl. 1 i odb. 8° ss. 16.

1144. GUMOWSKI Marian: Moneta u Krzyżaków. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 17: 1952 z. 3/4 s. 7—68.

1145. GUMOWSKI M[arian]: Zarys numizmatyki polskiej. Łódź 1952 Państw. Wydawn. Nauk 4° ss. 145, powiel. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Rec.: Haisig Marian. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 209—210.

1146. GUIPIENIEC Anatol: Notatki numizmatyczne. Monety rzymskie z Biesiekierza i monety wczesnośredniowieczne z Muzeum w Łodzi. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 3 s. 109—110.

1147. GUIPIENIEC Anatol: Parę słów o skarbach. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 5 s. 185—187.

Kolejność napływu monet obcych.

1148. GUIPIENIEC Anatol: Skarb monet arabskich z Klukowicz, pow. Siemiatycze. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 1 s. 25—28.

1149. GUIPIENIEC Anatol: Srebrny denarek. Czym płacili rybacy w Gdańsku w XI—XIII w. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* R. 9: 1953 nr 189 s. 7.

1150. HAISIG Marian, Hołubowiczowa Helena: Skarb rzymski denarów z Chmielowa Piaskowego, pow. Opatów. *Wiad. Archeol.* T. 18: 1951/52 z. 3/4 s. 291—322, Sod., Sum., ilustr.

1151. HOROSZKIEWICZ Roman: Mennice i monety piastowskie na Opolszczyźnie. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 5 s. 153—156.

1152. HOROSZKIEWICZ Roman: Monety rzymskie w Opolu i w powiecie opolskim. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 1 s. 8—9.

1153. KUBIAK Władysław: Opis dirhemu arabskiego ze słańbu monet srebrnych z Dzierżąni. pow. Płońsk na północnym Mazowszu. *Spraw. PMA [Państw. Muzeum Archeol.]* T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 167—168, Sum.

1154. KUBIAK Władysław, Lewicki Tadeusz, Młynarska Marta: Skarb dirhemów arabskich z Piwonic koło Kalisza. *Wiad. Archeol.* R. 19: 1953 nr 2/4 s. 136—156, Sod., Sum.

1155. LEWICKI Tadeusz: Z dziejów pieniądza arabskiego w Europie wschodniej. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 224—229, Sod., Rés. s. 436—438.

1156. SZYMOŃSKI Jan: Zagadnienie ochrony zabytków numizma-

tycznych. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 nr 1 (16) s. 5—13, ilustr.

1157. ZAKRZEWSKI Zygmunt: O nieprawidłowo bitych denarach za czasów Chrobrego. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1953 s. 9—18.

1158. ŻUREK Jan: Najdawniejsza moneta polska i jej związek z Poznaniem. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 2 s. 53—57.

h) Metrologia

1159. ECKHARDT Joanna: Dzieje zegara mechanicznego w Polsce. *Wiedza i Życie* R. 20: 1953 nr 12 s. 817—820.

1160. GUMOWSKI Marian: Najstarsze systemy wag w Polsce. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1953 s. 19—36.

II

1. GEOGRAFIA HISTORYCZNA. KARTOGRAFIA. GEOGRAFIA GOSPODARCZA. DEMOGRAFIA. EKONOMIA. STATYSTYKA

a) Geografia historyczna

1161. ARNOLD Stanisław: Geografia historyczna Polski. Warszawa 1951.

Rec.: Žáček V[áclav]. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 50: 1952 nr 1 s. 163—166.

1162. BATOWSKI Henryk: Terytorium Śląska w wiekach XVIII—XX. Zmiany granic i powierzchni, 1740—1950. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 351—365.

Polemika z Zdzisławem Kaczmarczykiem w nr 11/12 s. 789—790.

1163. CIOŁEK Gerard: Wpływ środowiska geograficznego na formy osadnictwa i budownictwa wiejskiego w Polsce. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 228—252, *Sod.* s. 707—708, *Sum.* s. 731—732 i odb. 8°.

1164. DOBROWOLSKA Maria: Przedmiot i metoda geografii historycznej. Uwagi o referacie prof. dr G. Łabudy. *Przegl. Geograf.* R. 25: 1953 nr 1 s. 57—77.

1165. DOBROWOLSKI K[azimierz]: Studia nad pochodzeniem ludności pasterskiej w Karpatach Zachodnich. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 6 s. 478—486.

Rec.: J. R. *Wierchy* T. 22: 1953 s. 290—291.

1166. KEYSER Erich: Das Gebiet der Stadt Danzig. *Zeitschrift für Ostforschung* Jg 1: 1952 H. 4 s. 568—571, mapa 1.

Historyczny rozwój obszaru miasta.

1167. LABUDA Gerard: Uwagi o przedmiocie i metodzie geografii historycznej. *Przegl. Geograf.* T. 25: 1953 z. 1 s. 5—56; Dyskusja. *Tamże* s. 78—101.

1168. SCHRAMM W.: Formy osadnictwa wiejskiego w środkowych Karpatach na tle rozwoju historycznego i warunków fizjograficzno-gospodarczych. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 8 s. 721—722.

1169. SZLAKIEWICZÓWNA Bronisława: Przeobrażenia rynku małego miasta w świetle przykładów z województwa rzeszowskiego. *Czas. Geograf.* T. 20/22: 1952 s. 282—300.

Rec.: Wąsowiczówna Teresa. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 238—239.

1170. TICHOMIROV M. N.: Spisok russkich gorodov dal'nich i bližnich. *Istoričeskie Zapiski* T. 40: 1952 s. 214—259, mapa 1.

1171. ZAJCHOWSKA Stanisława: Pierwotny krajobraz średniowiecz-

nego Szczecina. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 598–611.

1172. ZAJCHOWSKA Stanisława: Rozwój sieci osadniczej okolic Poznania (XI–XX wiek). *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 6–8 s. 101–141, map 5.

b) Kartografia

1173. CZEKANOWSKI Jan: Mapa antropologiczna Polski jako źródło dziejowe. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL.* [Kat. Uniw. Lubel] Nr 4: 1949/51 [druk.:] 1952 s. 47–48.

1174. DURANT Dana Bennett: The Vienna-Klosterneuburg Map Corpus of the Fifteenth Century. A Study on the Transition from Medieval to Modern Science. Leiden 1952 E. J. Brill 8° ss. XVI, 510, tabl. 23.

1175. GOŁĘBIOWSKA Leokadia: Zbiór kartograficzny Archiwum Miejskiego w Warszawie. *Biul. Inst. Urban. i Archit.* R. 1952 nr 1 s. 1–2.

1176. HERBST Stanisław: Prace kartograficzne Beauplana-Hondiusa z r. 1652. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 1 s. 124–128, 5 mapek w tekście.

1177. HERBST Stanisław: Prace nad Polskim Atlasem Historycznym. Dotychczasowy dorobek polskiej kartografii historycznej. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 329–334.

1178. ILUSTROWANY Katalog źródeł kartograficznych do historii budowy miast polskich. Z. 1–2. Warszawa 1951–1953 Instytut Urbanistyki i Architektury 16° ss. 71 + 51.

1179. INSTRUKCJA o sposobie rejestrowania źródeł kartograficznych do historii budowy miast. Warszawa 1952 Spółdz. Pracy 4° ss. nlb. 2, 11, tabl. 4., powiel. Ministerstwo Bu-

downictwa Miast i Osiedli. Instytut Urbanistyki. Dział Historii Budowy Miast. Seria Prac Własnych z. 5. — Na prawach rękopisu.

1180. KAZIMIERSKI J[ózef], Warceka D[aniela]: Katalog planów miast w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie. Warszawa 1953 Instytut Urbanistyki i Architektury 16° ss. 51. Ilustrowany Katalog Źródeł Kartograficznych do Historii Budowy Miast Polskich z. 2. Dodatek do Prac Instytutu Urbanistyki i Architektury R. 2: 1953 z. 3.

1181. PIĄTKOWSKI Felicjan: Szkic historyczny kartografii polskiej i wytyczne rozwojowe. *Przegl. Geodezyjny* 1952 nr 7/8 s. 196–201, ilustr.

1182. STIEBER Zdzisław: Atlas językowy Łemkowszczyzny. *Spraw. Łódzkiego Tow. Nauk.* 1951 [druk.:] 1952 nr 1 (10).

1183. SZAFER T[adeusz] P[rzemysław], Tomczyk J[ózef], Trzebiński W[ojcich]: Katalog planów miast w zbiorach Archiwum Państwowego w Lublinie. Warszawa 1951 Instytut Urbanistyki i Architektury 16° ss. 71. Ilustrowany Katalog Źródeł Kartograficznych do Historii Budowy Miast Polskich z. 1. Dodatek do Prac Instytutu Urbanistyki i Architektury. R. 1: 1951 z. 2.

1184. SZAFIŁARSKI Józef: Pierwsze mapy topograficzne Tatr z końca XVIII w. *Wierchy* T. 22: 1953 s. 201–209.

1185. TRZEBIŃSKI Wojciech: Potrzeby w zakresie inwentaryzacji źródeł kartograficznych do historii budowy miast polskich. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1951 z. 2 s. 27–29, Sod., Sum., Zsf., Rés.

1186. WIETESKA Józef: Materiały do Atlasu Historycznego Polski

XVIII w. Archidiakoniat pułtowski w ankiecie Michała Poniatowskiego z r. 1778. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 338—346.

1187. WIETESKA Józef: Materiały do Atlasu Historycznego Polski XVIII w. *Spraw. z Posiedzeń Wydziału II Nauk Hist. Spol. i Filozof.* Towarzystwo Naukowe Warszawskie R. 43: 1950 [druk.:] 1952 s. 47.

Sprawozdania brak.

1188. WZOREK Zbigniew: Galicyjskie plany katastralne. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1951 z. 2 s. 87—92, ryc., Sod., Sum., Zsf., Rés.

Kataster galicyjski — zbiór materiałów opisowych i kartograficznych określających położenie, ukształtowanie i właściwości poszczególnych realności gruntowych i budowlanych. Prace prowadzone w latach 1819—1854.

1189. ZAJCHOWSKA Stanisława: Atlas historyczny Pomorza. *Spraw. z konferencji dn. 17 XI 1952, zorganizowanej przez Instytut Zachodni.* *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 361—369.

1190. ŻAKI Andrzej: Mapa archeologiczna powiatu sanockiego i leśkiego. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 951—952, ryc. 1.

Atlasy i mapy

1191. ATLAS wojskowo-historyczny. Walki Gwardii Ludowej i Armii Ludowej w latach 1942—1945. Oprac. Tadeusz Rawski, Zygmunt Stanicki i Waldemar Tuszyński pod red. Stanisława Okęckiego. Warszawa 1953 Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej map 20. Komisja Wojskowo-Historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej.

Rec.: Okęcki Stanisław. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 4 (34) s. 105—110; Turlejska Maria: Atlas walk GL i AL. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 10 s. 19.

1192. JANISZEWSKI Michał: Gospodarcza mapa Polski. Podziałka 1: 750 000. Warszawa 1953 Centr. Urząd Geodezji i Kartogr. cm. 102 × 100; ark. cm 113 × 113,5, pow. kolor.

1193. NANKE Cz[esław], Piotrowicz L[udwik], Semkowicz W[ładysław]: Mały atlas historyczny. Warszawa 1953 Centr. Urząd Geodezji i Kartografii. Państw. Przedsięb. Wydawn. Kartograf. Książnica-Atlas Wrocław 4° ss. 12.

Zatwierdz. przez Min. Oświaty. Oprac. w Instytucie Kartograf. im. E. Romera przy Uniw. Wrocław. im. B. Bieruta.

1194. NATANSON-LESKI Jan: Polska w dobie Rzeczypospolitej szlacheckiej. Mapa. Podziałka 1:1 350 000. Nazwy uzgodnione pod względem językowym z W[itoldem] Taszyckim. Warszawa 1953 Centr. Urząd. Geod. i Kartogr. cm. 123,5 × 103; ark. cm. 136 × 113,5, pow. kolor.

1195. ROMER Eugeniusz: Mały atlas geograficzny. Wyd. 15. Warszawa 1953 Centr. Urząd Geodezji i Kartografii. Państw. Przedsięb. Wydawn. Kartograf. Książnica-Atlas Wrocław 4° ss. 12.

Zatwierdz. przez Min. Oświaty. Oprac. Instytut Kartograf. im. E. Romera przy Uniw. Wrocław. im. B. Bieruta.

c) Geografia gospodarcza

1196. BARBAG J[ózef], Berezowski St[anisław]: Geografia gospodarcza Polski. Dla kl. 10. Warszawa 1952 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 324, ilustr., mapy.

1197. KOSTROWICKI Jerzy: Geografia gospodarcza Polski. Wykład. Cz. 1 z. 1. Warszawa 1953 Zakład Prod. Skryptów Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. nlb. 2, 100, nlb. 1, tabl. 2, powiel. Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie.

Studium Zaoczne. Katedra Geografii Gospodarczej. Wszystkie wydziały. Rok akad. 1953/54. Semestr 1 i 3.

1198. MILEWSKI Mateusz Tadeusz: Geografia wyżywienia. Warszawa 1953 „Pax“ 8° ss. VIII, nlb. 2, 205, nlb. 3, tabl. 2, mapy 4.

1199. MILLER Zbigniew: Zarys geografii gospodarczej Polski, ZSRR i krajów demokracji ludowej. (Wybrane zagadnienia). Warszawa 1952 4° ss. nlb. 2, 101, powiel. Naczelna Organizacja Techniczna w Polsce. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Rolnego i Spożywczego. Zarząd Główny. Kurs Przygotowawczy do Egzaminu na Stopień Inżyniera.

1200. PUCZYŃSKI Bohdan: Geografia gospodarcza Polski. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. nlb. 2, II, 309, mapy powiel. Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Częstochowie.

d) Demografia

1201. DZIEWULSKI Władysław: Rozwój zaludnienia ziemi kłódzkiej w XVIII w. na tle przemian gospodarczych i społecznych. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 1/2 s. 137—177.

1202. DZIEWULSKI Władysław: Zaludnienie Śląska w końcu XVI i początku XVII wieku. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 z. dodatkowy: Studia śląskie s. 419—492.

1203. FASTNACHT Adam: Ludność miasta Leska w XV i XVI wieku. *Roczn. Zakł. Nar. im. Ossolińskich* T. 4: 1953 s. 77—115.

1204. HOSZOWSKI Stanisław: Dynamika rozwoju zaludnienia Polski w epoce feudalnej X—XVIII w. *Roczn. Dziej. Spół. i Gosp.* T. 13: 1951.

Rec.: Vielrose Egon. *Roczn. Dziej. Spół. Gosp.* R. 14: 1952 [druk.] 1953 s. 335—343;

Žáček V[áclav]. *Slezský Sborník. Acta. Silesiaca* R. 51: 1953 nr 3 s. 443—446.

1205. KOSIŃSKI Leszek: Struktura ludności małych miast polskich. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 2: 1952 z. 1 s. 35—42, tabl., rys., Sod., Sum.

1206. KULA Witold: Stan i potrzeby badań nad demografią historyczną dawnej Polski do początków XIX wieku. *Roczn. Dziej. Spół. i Gosp.* T. 13: 1951.

Rec.: Žáček V[áclav]. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 51: 1953 nr 3 s. 443—446.

1207. KULEJEWSKA Zofia: Zagadnienie miejskiej demografii historycznej na Śląsku. Sprawozdanie z konferencji historycznej zorganizowanej przez Tow. Urbanistów Polskich dn. 8 XI 1952. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 353—358.

1208. SADOWSKI Sergiusz: Ludność i stosunki narodowościowe miasta Chełmna do schyłku dawnej Rzeczypospolitej. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 4: 1952 s. 53—57.

1209. WASZAK Stanisław: Ludność i zabudowa mieszkaniowa miasta Poznania XVI i XVII w. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 64—136.

e) Ekonomia

1210. BRUS Włodzimierz, Pohorille Maksymilian: Zagadnienia budowy ekonomicznych podstaw socjalizmu. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 307, nlb. 3.

1211. FAJANS Waclaw: Automatyzm gospodarczy a gospodarka planowa. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 3: 1948/49 [druk.] 1952 s. 10—11.

1212. LANGE Oskar: Zagadnienia ekonomii politycznej w świetle pracy J. Stalina „Ekonomiczne problemy

socjalizmu w ZSRR". Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 16° ss. 160, nlb. 2.

1213. O PODSTAWOWYCH prawach ekonomicznych współczesnego kapitalizmu i socjalizmu. Warszawa 1953 Druk RSW „Prasa“ 8° ss. 79, nlb. 1. Wydział Propagandy KC PZPR. Materiały dla Lektorów 15. — Na prawach rękopisu.

M. in.: Rubinsztein M.: Podstawowe prawo ekonomiczne współczesnego kapitalizmu; Kozłow G.: Podstawowe prawo ekonomiczne socjalizmu.

1214. ZAWADZKI Józef: Krytyka socjaldemokratycznych teorii imperializmu. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. s. 75—107.

M. in. o propagowaniu ideologii imperialistycznej przez PPS s. 91—94.

f) Statystyka

1215. BOJARSKIJ A. Ja, Šušerin P. P.: Statystyka demograficzna.

(Z jęz. rosyjskiego przełożyli Jerzy Michalski i Egon Vielrose). Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 279, nlb. 1, rys.

Na k. tyt. autorzy: A. Bojarski, P. Szuczerin.

1216. ROGOZIŃSKI Zenon: O użyteczności metod statystycznych w naukach humanistycznych. *Przeegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 3: 1953 s. 220—237 i odb. 8° ss. 18.

M. in.: Materializm dialektyczny i historyczny jako podstawa dociekań statystycznych; Zjawiska humanistyczne a statystyka; Statystyka opisowa.

1217. ROMANIUK K[azimierz]: Statystyka ekonomiczna. Cz. 1 z. 1. Oprac. dla potrzeb Studium Zaocznego. Warszawa 1953 Zakład Prod. Skryptów Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 80, powiel. Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie. Studium Zaoczne. Katedra Statystyki. Rok akad. 1953/54. Semestr 3 i 4.

2. HISTORIA JĘZYKA. ONOMASTYKA

a) Historia języka

1218. BĄK Stanisław: Gwary ludowe na Dolnym Śląsku. Cz. 1: Głosownia. Poznań 1952 Pozn. Tow. Przyj. Nauk. 8° ss. nlb. 2, 129, Rész. Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wydz. Filologiczno-Filozoficzny. Prace Komisji Filologicznej T. 15 z. 1.

1219. CRONIA Arturo: Revision der slavischen Eigennamen im alten Evangelium von Cividale. *Wiener Slavistisches Jahrbuch* T. 2: 1952 s. 6—21.

1220. GIEYSZTOR Aleksander: W sprawie formowania się podstaw języka polskiego jako mowy ogólnopolskiej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 75—78.

Dyskusja.

1221. KAZANIA gnieźnieńskie. Podobizna. Transliteracja. Transkrypcja. Wydał i wstępem poprzedził Stefan Vrtel-Wierczyński. Poznań 1953 Pozn. Tow. Przyj. Nauk. 4° ss. XXIV, nlb. 2, 165, nlb. 2; podobizna rękopisu ss. nlb. 2, tabl. 49. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydział Filologiczno-Filozoficzny. Komisja Filologiczna. Zabytki Języka i Literatury Polskiej nr 2.

1222. KLEMENSIEWICZ Zenon: O różnych odmianach współczesnej polszczyzny. Próba charakterystyki odmian współczesnej polszczyzny z uwzględnieniem przypuszczalnych warunków ich początkowego rozwoju. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 16° ss. 95, nlb. 1. Z prac Przygotowawczych Sesji Naukowej Odrodzenia Polskiej Akademii Nauk.

1223. KÚRBISÓWNA Brygida: Problem języka i narodowości w historiografii polskiej XII—XIV w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 91—93.

Dyskusja.

1224. KURASZKIEWICZ Władysław: Pochodzenie polskiego języka literackiego w świetle wyników dialektologii historycznej. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk. 8° ss. 121, nlb. 3, tabl. 13. Z Prac Przygotowawczych Sesji Naukowej Odrodzenia Polskiej Akademii Nauk.

1225. KURASZKIEWICZ Władysław: Znaczenie druków renesansowych w rozwoju polskich samogłosek nosowych. *Język Polski* R. 33: 1953 nr 4 s. 245—254.

1226. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: Język polski jako współczynnik formowania się narodu polskiego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków polskich, Pierwsza. T. 2: Warszawa 1953 s. 57—62.

Dyskusja.

1227. MILEWSKI Tadeusz: Nowe prace o pochodzeniu polskiego języka literackiego. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 312—334.

1228. NITSCH Kazimierz: Co wiemy naprawdę o dialektach ludowych XVI wieku? *Język Polski* R. 3: 1953 nr 4 s. 225—244.

1229. OSTROWSKA Ewa: Walka o piękne słowo psalterzowe. (Psalterz Kochanowskiego i Psalterz brzeski). *Język Polski* R. 33: 1953 nr 4 s. 285—317.

1230. ROSPOND Stanisław: Psalterz floriański a tzw. karta medyczna czyli Świdzińskiego. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk. R. 4: 1949 [druk.] 1952 z. 2 s. 88—89.*

1231. ROSPOND Stanisław: Psalterz floriański a tak zwana karta medyczna czyli Świdzińskiego. Wrocław 1953 8° ss. 54, tabl. 4, tab. 2. Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria A nr 51.

1232. SŁOŃSKI Stanisław: Historia języka polskiego w zarysie. Wyd. 3. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 145, nlb. 3, tabl. 8, ilustr.

1233. TASZYCKI Witold: Obrońcy języka polskiego. Wiek XV—XVIII. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 16° ss. LXXXIX, nlb. 1, 393, nlb. 1. Biblioteka Narodowa. Seria I nr 146.

1234. URBAŃCZYK Stanisław: Głos w dyskusji o pochodzeniu polskiego języka literackiego. *Pam. Literacki* R. 44: 1953 z. 1 s. 196—215.

1235. URBAŃCZYK Stanisław: Gwary polskie na substracie staropruskim i geneza mazurzenia. [W:] Księga pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu. 1952 s. 217—228, mapa 1 i odb. 4° ss. 12.

1236. URBAŃCZYK Stanisław: Zarys dialektologii polskiej. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. nlb. 4, 76, nlb. 3, mapy 2 oraz 4 w tekście.

1237. ZABROCKI Ludwik: Mowa ludu polskiego. [W:] Warmia i Mazury. Cz. 1. Poznań 1953 s. 247—264.

1238. ZWOLIŃSKI Przemysław: Najdawniejsze opracowania języka Mikołaja Reja. „Wizerunek“ M. Reja z r. 1558 a „Polonicae grammatices institutio“ P. Stojęńskiego z r. 1568. *Język Polski* R. 33: 1953 nr 4 s. 255—284.

b) Onomastyka

1239. NALEPA Jerzy: Brenna, pierwotna nazwa Brandenburga. Próba rekonstrukcji. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 7/8 s. 707—747.

1240. NALEPA Jerzy: Pierwotne brzmienie nazw Meklemburga i Ratzeburga (Mechlin i Raciąż?). *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 261—277.

List Tadeusza Lehr-Splawińskiego do Redakcji *Przegl. Zach.* w sprawie artykułu Jerzego Nalepy w nr 11/12 s. 790—791.

1241. PARYSKI Witold H.: O nazewnictwie Tatr i Podtatrza. *Wierchy* R. 21: 1952 s. 152—174.

1242. RUDNICKI Mikołaj: Z zagadnień onomastycznych starosłowiańskich. (Vidi-Varii, Belochrovati, Lechici). *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 90—94, Sod., Rés. s. 181.

1243. STIEBER Zdzisław: Uzupełnienia do pracy „Typonomastyka Łemkowszczyzny”. *Spraw. z Czynności i Posiedzeń LTN* [Łódzkiego Tow. Nauk.] R. 4: 1949 [druk.:] 1952 nr 2 (8) s. 27—29 i odb. 8° ss. 3.

1244. SVENNUNG J.: Belt und Baltisch. Ostseische Namenstudien mit besonderer Rücksicht auf Adam von Bremen. Uppsala 1953 A. — B. Lundequistika Bokhandeln 8° ss. 98. Uppsala Universitets Årsskrift 1953 nr 4.

1245. TRAUTMANN Reinhold: Die elb- und ostseeslavischen Ortsnamen. T. 1—2. Berlin 1948—1949 Akademie Verlag 4° ss. 187 + 119. Abhandlungen der Deutschen Akademie der Wissenschaften. Philos.-hist. Klasse Jg 1947 Nr 4, 7.

Rec.: Jagoditsch R. *Wiener Slavistisches Jahrbuch* Bd 2: 1952 s. 188—209; Urbańczyk Stanisław. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 7/8 s. 813—817.

1246. ZABROCKI Ludwik: Nazewnictwo. [W:] Warmia i Mazury. Cz. 1. Poznań 1953 s. 265—278.

1247. ZAJĄCZKOWSKI Stanisław: Nazwa Wielkopolski w świetle źródeł historycznych. *Spraw. Łódzkiego Tow. Nauk.* 1951 nr 1 (10).

1248. ZAJĄCZKOWSKI Stanisław: O nazwach ludu Jadźwinów. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18: 1952 [druk.:] 1953 z. 1—4 s. 175—195.

3. HISTORIA NAUKI, LITERATURY, OŚWIATY I SZTUKI

a) Historia nauki

1249. BARANOWSKI Bohdan: Znajomość Wschodu w dawnej Polsce do XVIII wieku. Łódź 1950.

Rec.: Mágr A. St.: Z dějin ideologie polského feudalismu. *Slavia* R. 22: 1953 z. 4 s. 595—597; Reychman J[an]. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 606—613.

1250. BARYCZ Henryk: Ślężacy w polskiej kulturze umysłowej na tle polsko-śląskich związków duchowych w przeszłości. [W:] *Oblicze Ziemi Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. 2. Dzieje. Kultura.* Wrocław — Warszawa 1948 Książnica-Atlas 8° s. 499—562 i nadb.

Bibliografia na s. 561—562.

Rec.: Sivek A. *Śleszský Sborník. Acta Silesiaca* R. 50: 1952 nr 1 s. 166—168.

1251. BROCKI Zygmunt: Towarzystwa naukowe dawnego Gdańska. *Problemy* R. 8: 1952 nr 7 (76) s. 444—456, ilustr.

1252. BUKOWSKI Tadeusz: Nauka polska w służbie postępu. Ilustr. Aleksander Sołtan. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 16° ss. 68, nlb. 3. Biblioteka Żołnierza. Seria 2: Popularnonaukowa „Poznaj Świat” 38. Sylwetki wielkich uczonych polskich.

Wojciech z Brudzewa, Mikołaj Kopernik, Jan Brożek, Jędrzej Śniadecki, Ignacy Łukasie-

wicz, Karol Olszewski i Zygmunt Wróblewski, Marian Smoluchowski, Maria Skłodowska-Curie, Kazimierz Funk.

1253. EHRlich L[udwik]: Studia nad genealogią nauki prawa narodów. Cz. 1. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 8 s. 677—684.

1254. FEYL Othmar: Zur historischen Rolle der Universitäten Wittenberg und Halle in der Geschichte der deutsch-slavischen Nachbarschafts- und Freundschaftsbeziehungen. 1952.

Rec.: Barycz Henryk. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 t. 1 nr 4/5 s. 655—660.

1255. FLESZAROWA Regina: Postępowa działalność W. Dokuczajewa i innych wybitnych uczonych ziemioznawców - demokratów rosyjskich w Polsce. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 11 s. 1102—1108, ilustr.

1256. FLESZAROWA Regina: Wybitni rosyjscy badacze ziemi na wyższych uczelniach Królestwa Kongresowego w końcu XIX i początkach XX wieku. *Wiad. Muzeum Ziemi* T. 6: 1952 nr 2 s. 412—423, Rés. dod. s. 58, Sod. dod. s. 80—81.

1257. GRABOWSKI T[adeusz]: Les relations de la Pologne avec l'Angleterre dans le domaine des sciences, de la littérature — depuis l'aube du Moyen-Age jusqu'au déclin du siècle des Lumières (1000—1822). *Bull. Internat. de l'Acad. Pol. des Sciences et des Lettres.* Classe d'Hist. et de Philos. R. 1945. [druk.:] 1953 s. 30—36.

1258. HISTORIA polskiej postępowej myśli społecznej i filozoficznej XIX w. (do r. 1864). Oprac. przez kolektyw przy Instytucie Kształcenia Kadr Naukowych przy KC PZPR. *Myśl Filozoficzna* R. 2: 1952 z. 1 (3) s. 90—146.

Projekt rozdziału „Historii filozofii” przygotowywanej przez Instytut Filozofii Akademii Nauk ZSRR.

Bibliografia Hist. Pol. 1952—1953

1259. HUBERT Stanisław: Stan i potrzeby badań polskiej nauki prawa międzynarodowego do końca XVIII wieku. *Spraw. Wrocl. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.:] 1952 dodatek 4 ss. 12.

1260. HULEWICZ Jan: Akademia Umiejętności w Krakowie w latach 1873—1918. Zarys dziejów życia organizacyjnego i naukowego. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 9 s. 768—780.

1261. JANKOWIAK Józef: Postępowa tradycja medycyny w Poznaniu. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 195—204.

XV—XX w.

1262. KĘDZIERSKI Janusz: Stefan Drzewiecki [uczony Polak, twórca teorii śmigła]. *Problemy* R. 8: 1952 nr 9 (78) s. 635—637, ilustr.

1263. KOSTRZEWSKI Józef: Dzieje polskich badań prehistorycznych. Poznań 1949.

Rec.: K. M. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 99—100.

1264. MAJEWSKI Kazimierz: Archeologia klasyczna w Polsce. Dorobek i plan. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 233—265, Sod., Rés. s. 439—443.

1265. MICHALSKI Jerzy: Z dziejów Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Warszawa 1953 8° ss. 324, nlb. 3. Towarzystwo Naukowe Warszawskie.

Michalski J.: Przedmowa.

Praca podjęta w 150-rocznicę założenia TPN.

1266. MYDLARSKI Jan: Obudzenie zainteresowań antropologią przez ośrodek wileński na przełomie wieku XVIII i XIX. *Przegl. Antropol.* T. 18: 1952 s. 286—288.

1267. NAWROCZYŃSKI Bogdan: Towarzystwo Naukowe War-

szawskie. Materiały do jego dziejów w latach 1907—1950. Warszawa 1951.

Rec.: *Przegl. Powsz.* T. 233: 1952 nr 5/6 (722/723) s. 443—444.

1268. OLSZEWICZ Bolesław: Stosunki naukowe polsko-chińskie w przeszłości. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 4 s. 95—113.

Od poł. XIII w. do XX w.

1269. PAWLAK Władysław: Przyczynki do postępowych tradycji polskiej nauki prawa narodów. (Feliks Słotwiński). *Państwo i Prawo* R. 8: 1953 nr 11 s. 683—697.

Słotwiński prof. U. J., od r. 1822 prof. prawa — reprezentował postępowe tendencje w nauce.

1270. PAWLAK Władysław: Twórczość Feliksa Słotwińskiego na tle polskiej nauki prawa narodów końca XVIII i początków XIX stulecia. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.:] 1952 z. 2 s. 157—165.

1271. PLEZIA Marian: Studia klasyczne pijarów polskich. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 3: 1948/49 [druk.:] 1952 s. 19—24.

1272. POGONOWSKI Jerzy: Korespondencja: Kadlec—Balzer [lata 1894—1928]. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 5: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 16—18.

Korespondencja znajduje się w Dziale Rękopisów Ossolineum [nr rkpsu 7673 II].

1273. STUDIA i materiały z dziejów nauki polskiej. Red. Bogdan Suchodolski. Z. 1. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 408, nlb. 1, tabl. 13. Komitet Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk.

1274. SUCHODOLSKI Bogdan: Rola Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk w rozwoju kultury

umysłowej w Polsce. Warszawa 1951 8° ss. 205.

Rec.: Kłosowska Antonina: Pierwsze Towarzystwo Naukowe w Polsce. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 1 s. 207—213; Michalski Jerzy. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 1/2 s. 177—181; Rostworowski Jan. *Przegl. Powsz.* T. 233: 1952 nr 4 (721) s. 293—294.

1275. SZERUDA Jan: Zarys dziejów teologii ewangelickiej w Polsce. Kraków 1953 Pol. Akad. Umiej. 8° ss. 23, Rés. Polska Akademia Umiejętności. Historia Nauki Polskiej w Monografiach 34.

1276. WACHUŁKA Adam, Dianni Jadwiga: Kłos — Wojewódka — Grzepski. Pierwsi autorzy literatury matematycznej w języku polskim. *Problemy* R. 9: 1953 nr 12 s. 812—814.

W. XVI.

1277. WĄSICKI Jan: Towarzystwo Ekonomiczne Międzyrzeckie w Prusach Południowych w 1802 roku. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 282—292.

b) Historia literatury

1278. BADECKI Karol: Z badań nad literaturą mieszczańsko-ludową XVI—XVII wieku. (Część druga). *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 3/4 s. 992—1023, tabl. 16. i odb. 8° ss. 34, nlb. 1.

„Senatulus to jest sjem niewieści“ z r. 1543. Adama Władysławiusza „Franc“.

1279. BARYCZ Henryk: Miscellanea z dziejów piśmiennictwa polskiego XVI—XVII wieku. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 536—547 i odb. 8° ss. 12.

Treść: Kłopoty Jakuba Wujka z powodu Miłkołaja Reja; Kilka kart z historii sporów autorskich z drukarzami (1610—1615); Autobiografia Samuela ze Skrzypny Twardowskiego.

1280. BOROWY Wacław: Studia i rozprawy. T. 1. Przygotowali do druku Tadeusz Mikulski, Samuel

Sandler i Jerzy Ziomek. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. VI, 310, nlb. 1, tabl. 1.

1281. BUDZYK Kazimierz: Przełom renesansowy w literaturze polskiej połowy XV i pierwszej połowy XVI wieku. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 16° ss. 230, nlb. 1. Z Prac Przygotowawczych Sesji Naukowej Odrodzenia Polskiej Akademii Nauk.

1282. BUDZYK Kazimierz, Libera Zdzisław, Pietrusiewiczowa Jadwiga: Historia literatury polskiej. Od początków piśmiennictwa do końca XVIII wieku. Kl. 9. Wyd. 3. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 340.

Oprac. w Instytucie Badań Literackich.

1283. CZERNIK Stanisław: Pięć wieków doli chłopskiej w literaturze XII—XVI w. Materiały i szkice. Warszawa 1953 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 357, nlb. 3.

1284. CZERNIK Stanisław: Poezja chłopów polskich. Pieśń ludowa w okresie pańszczyźnianym. Warszawa 1951.

Rec.: Sandler Samuel. *Twórczość* R. 8: 1952 nr 12 s. 139—146.

1285. KRZYŻANOWSKI Julian: Historia literatury polskiej. Od średniowiecza do XIX w. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. nlb. 4, 611, nlb. 1, ilustr.

Bibliografia na s. 565—581.

1286. KRZYŻANOWSKI Julian: Korpus literatury „mieszczańskiej“ wieku XVII. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 734—745 i odb. 8° ss. 12.

Recenzja pracy Karola Badeckiego.

1287. KYAS Vladimír: Za českou předlohou staropolské bible. *Slavia* R. 22: 1953 nr 1 s. 112—124.

1288. MICKIEWICZ A[dam]: Dzieła. Wydanie narodowe. T. 8—9. Literatura słowiańska. Kurs pierwszy. Półrocze 1—2. W przekł. i oprac. Leona Płoszewskiego. Kraków 1952 8° ss. 394, tabl. 1+254, tabl. 1.

1289. ROMBOWSKI Aleksander: Zabytki śląskiej literatury mieszczańskie. Ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu. Wrocław 1952 Biblioteka Uniwersytecka 8° ss. 30, tabl. 4. Uzup. odb.: *Pam. Literacki* R. 42: 1951 z. 2 s. 452—479.

1290. SINKO Tadeusz: Literatura polsko-łacińska. (Problemy i zadania). *Eos* R. 45: 1951 [druk.:] 1953 z. 2 s. 3—11.

1291. WIERCZYŃSKI Stefan Vrtel: Średniowieczna poezja polska świecka w oprac. ... Wrocław 1952 Wydawn. Zakładu Narod. im. Ossolińskich 16° ss. LXXIX, 111. Biblioteka Narodowa. Seria I nr 60.

Rec.: Martha Stefan: Średniowieczna poezja świecka. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 47 (365) s. 8.

1292. Z BADAŃ nad literaturą staropolską. Program i postulaty. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 171, nlb. 1. Instytut Badań Literackich.

Treść: Budzyk K.: O syntezę polskiego Renesansu; Górski K.: Prace nad projektem zasad transkrypcji i transliteracji zabytków staropolskich; Wierczyński S. Vrtel: Zasady wydawania polskich tekstów średniowiecznych; Górski K.: Zasady transkrypcji tekstów XVI i XVII w.; Szewczykówna J.: Zasady transliteracji druków XVI i XVII w.; Kuraszkiewicz W.: Sposób opracowania indeksów wyrazowych; Sawrymowicz E.: W sprawie przepisów edytorskich dla tekstów staropolskich do użytku szkolnego; Hernas Cz.: „Stare i nowe“ prace o literaturze staropolskiej po wojnie (1945—1952); Mayenowa M. R.: Nowe prace z historii jęz. polskiego XVI i XVII w.

c) Historia oświaty

1293. DĄBROWSKI Henryk: Przejawy życia kulturalnego i szkol-

nictwo. [W:] Warmia i Mazury. Cz. 2. Poznań 1953 s. 334—347.

1294. TYNC Stanisław: Toruńska szkoła polska dla Niemców (1568—1793). *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 11/12 s. 433—474.

d) Historia sztuki
Ogólne

1295. ARCHITEKTURA polska do połowy XIX wieku. Album. Wydawnictwo oprac. pod kierownictwem Jana Zachwatowicza przy współudziale Zygmunta Świechowskiego i Jerzego Miłobędzkiego. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Techniczne 4° ss. 25, nlb. 15, tabl. 449. Zakład Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej. Biblioteka Zakładu Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej T. 9.

Piorowski R.: Przedmowa; Zachwatowicz J.: Wstęp.

Wydawnictwo zawiera krótki szkic dziejów architektury w Polsce oraz album reprodukcji fotograficznych poszczególnych założeń obiektów i fragmentów architektonicznych.

Rec.: Bukowiecki Leon, Zachwatowicz Jan. *Przegl. Kulturalny R.* 2: 1953 nr 7 s. 4; Dużyk Józef: Uwagi o „Architekturze Polskiej”. *Tyg. Powsz. R.* 9: 1953 nr 10 (416); Kobielski Dobrosław: 900 lat dziejów polskiej architektury narodowej. *Stolica R.* 8: 1953 nr 12 s. 11; Malicki Zaslav: O architekturze polskiej. *Miasto R.* 4: 1953 nr 3 s. 40; Reinfuss Roman. *Polska Sztuka Ludowa R.* 7: 1953 nr 3 s. 187—189; Ryszkiewicz Andrzej. *Przegl. Artyst. R.* 8: 1953 nr 3 s. 42—43; *Wiedza i Życie R.* 20: 1953 nr 6 s. 435.

1296. BENET Sula: Song, dance, and customs of peasant Poland. London 1952 Dobson 8° ss. 248, tabl. 16.

Rec.: Zawistowska-Adamska Kazimiera. *Polska Sztuka Ludowa R.* 6: 1952 nr 4/5 s. 290—296.

1297. BOBROWSKI Zbigniew: Polskie ratusze średniowieczne. *Stolica R.* 8: 1953 nr 14 s. 4—5.

1298. BOCHNAK Adam: Historia sztuki wieków średnich. Notatki z wy-

kładów... Wyd. 2 poprawione. Kraków 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 312, powiel. Uniwersytet Jagielloński.

1299. BOCHNAK Adam: Historia sztuki nowożytnej. Notatki z wykładów... Cz. 1: Renesans. Cz. 2: Barok. Kraków 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 389, nlb. 1 + 241, rys., powiel. Uniwersytet Jagielloński.

1300. BUDZYK Kazimierz: W sprawie syntezy sztuki polskiej czasów nowożytnych. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii. i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Bad. nad Sztuką R.* 4: 1953 nr 1 s. 249—265.

Referat wygłoszony na sesji Odrodzenia PAN.

1301. CIOŁEK Gerard, Łoza Stanisław: Polscy architekci i planiści ogrodów. *Prace Instyt. Urbanist. i Archit. R.* 2: 1953 z. 4 s. 21—35, ryc., Sum., Sod.

Ciąg dalszy słownika biograficznego (R. 1: 1951 z. 3) zawierający 45 życiorysów twórców i teoretyków sztuki ogrodowej oraz alfabetyczny wykaz miejscowości — zob. Łoza Stanisław: Polscy architekci i planiści ogrodów = poz. 313.

1302. CZAJKOWSKI Walenty: Odrodzenie artystyczne fajansu polskiego. *Problemy R.* 9: 1953 nr 11 s. 769—773.

Historia wyrobów fajansowych.

1303. CZAJKOWSKI Walenty: Tradycje ceramiki polskiej. *Przegl. Artystyczny R.* 7: 1952 nr 2 s. 57—64, ilustr.

1304. ESTREICHER Karol: Teatra w Polsce. Wyd. 2 fotooffsetowe. T. 1—3. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. IX, nlb. 7, 427 + nlb. 8, 718, 33 + nlb. 8, 741, nlb. 1, 24, 13.

Rec.: Mikulski Tadeusz. *Teatr R.* 8: 1953 nr 16 s. 19; Raszewski Zbigniew: Wznowienie „Teatrów w Polsce”. *Pam. Teatralny R.* 2: 1953 z. 4 s. 234—237.

1305. ESTREICHER Karol: Zabytki sztuki renesansowej. *Od A do Z*. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego R. 9: 1953 nr 24 (128).

1306. JACHIMECKI Zdzisław: Władysław Żeleński. Życie i twórczość (1837—1921). Kraków 1952 Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa 4° s. nlb. 2, 143—195, tabl. 2, nuty. Rocznik Krakowski. T. 32: 1952 z. 5. s. nlb. 2, 143—195, tabl. 2, nuty.

1307. JACKOWSKI Aleksander: Problem folkloru i ludowości w sztuce. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 6: 1953 nr 1 (13) s. 166—209.

1308. JEWSIEWICKI Władysław: Materiały do dziejów filmu w Polsce. Z. 1—2. Warszawa 1952 4° ss. nlb. 2, IV, 375+nlb. 2, 126.

Z. 2 zawiera polską bibliografię filmową 1908—1939 według materiałów zebranych i ułożonych przez Kornela Michałowskiego.

1309. KĘPIŃSKI Zdzisław, Sławiska Aniela: Zagadnienie mecenatu na przykładzie portretu polskiego od XVI do XVIII wieku. *Studia Muzealne* T. 1: 1953 s. 6—43, Rés. s. 153—155.

1310. KUBIAK A[nna]: Zabytkowa architektura żydowska w Polsce. (Stan po wojnie). *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 3/4 s. 122—170.

1311. KUBIAK A[nna]: Żydowska architektura zabytkowa w Polsce. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 4 s. 73—96.

1312. LIGEZA Józef: Kilka uwag o muzycznym folklorze górniczym. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 3 s. 131—133.

1313. ŁOZA Stanisław: Polscy architekci i planiści ogrodów. Przejrzał, uzupełnił i wstępem poprzedził

dr Gerard Ciołek. *Prace Instyt. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1951 z. 3 s. 15—45, ryc., Sod., Zsf., Sum.

Słownik biograficzny, zawierający 281 życiorysów twórców oraz teoretyków sztuki ogrodowej.

Wstęp — obraz rozwoju sztuki ogrodniczej w Polsce od średniowiecza do czasów najnowszych.

1314. PIETKIEWICZ Kazimierz: Społeczna rola artysty ludowego. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 2 s. 68—73, ilustr.

Społeczna rola artysty ludowego w Polsce w przeszłości s. 68—69.

1315. PIWOCKA Maria: Polscy teoretycy architektury XVI—XVIII w. Warszawa 1952 4° ss. nlb. 2, 42, powiel. Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli. Instytut Urbanistyki i Architektury. Dyrekcja Architektury. Seria Prac Własnych z. 3. — Na prawach rękopisu.

1316. PIWOCKI Ksawery: Badania nad sztuką renesansu w Polsce. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 nr 2 (17) s. 73—74.

1317. PIWOCKI Ksawery: O historycznej genezie polskiej sztuki ludowej. Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. VII, nlb. 1, 45, nlb. 3, tabl. 64. Państwowy Instytut Sztuki. *Studia z Historii Sztuki Polskiej* T. 1.

Starzyński Juliusz: Wstęp.

Rec.: Malinowski Kazimierz. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 3/4 s. 120—123.

1318. PRZEMYSŁ ludowy i artystyczny. Praca zbiorowa pod red. A. Czyżewskiego. Warszawa 1952 Pol. Wydawn. Gospodarcze 8° ss. 147, nlb. 1, tabl. 23. Biblioteka Ekonomiki Przemysłu T. 49.

Z treści: Bibliografia sztuki ludowej.

1319. REINFUSS Roman: Elementy renesansowe w polskim meblarstwie ludowym. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 6 s. 327—334.

1320. REISS Józef W.: Polska muzyka taneczna XIX wieku. *Muzyka* R. 4: 1953 nr 9/10 s. 26—44.

1321. SADOWNIK Jan: Pieśni ludowe z obszaru wioś wiskiej i Sanu (powiaty: kolbuszowski, łańcucki, niski, rzeszowski, tarnobrzowski i pobrzeża). *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 4/5 s. 227—251, ilustr.

1322. SEWERYN Tadeusz: Niszczenie dzieł sztuki wynikiem zabiegów magicznych. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 3 s. 149—158.

Koniec XIX i pocz. XX w.

1323. SROCZYŃSKA Krystyna: Renesansowe zamki magnackie. *Stolica* R. 8: 1953 nr 48 s. 6.

1324. STARZYŃSKI Juliusz: Pięć wieków malarstwa polskiego. Wyd. 3 rozszerzone i na nowo przepracowane. Oprac. ... Warszawa 1952 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 40, nlb. 4, tabl. 192.

1325. ST[ARZYŃSKI] J[uliusz]: Śladami postępowej myśli polskiej. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 3: 1952 nr 1 (9) s. 159—166.

Ujęcie sztuki przez postępowych myślicieli polskich.

1326. ST[ARZYŃSKI] J[uliusz]: Wokół dyskusji nad sztuką polskiego Odrodzenia. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką*. R. 4: 1953 nr 1 s. 210—213.

1327. STARZYŃSKI Juliusz: Zarys teorii sztuk plastycznych w rozwoju dziejowym. Cz. 1: Starożytność, średniowiecze, renesans. Autoryzowany skrypt wykładów wygłoszonych w Uniwersytecie Warszawskim w pierwszym semestrze roku akad. 1951/52. Oprac. na podstawie dokumentacji przygotowanej przez

Jadwigę Leszczycką. Warszawa 1952 4° ss. nlb. 2, 3, 116, powiel.

1328. STRATY wojenne zbiorów polskich w dziedzinie rzemiosła artystycznego. Praca zbiorowa. T. 1—2. Warszawa 1953 Centr. Zarząd Muzeów 8° ss. 97, nlb. 2, tabl. 189 + 160, nlb. 2, tabl. 132. Ministerstwo Kultury i Sztuki. Prace i Materiały Biura Rewindykacji i Odszkodowań nr 12—13.

Treść: T. 1. Tyszkiewicz B.: Szkło i ceramika; Kopydłowski B.: Wyroby złotnicze; Markiewicz M.: Tkaniny dekoracyjne; Tyszkiewicz B.: Meble zabytkowe; Szulc Z.: Instrumenty muzyczne. T. 2. Seweryn T.: Sztuka ludowa; Sandel J.: Żydowska sztuka ludowa; Chojnacki M.: Militaria.

1329. SZTUKA polska czasów nowożytnych. Cz. 1: Lata 1450—1650. Praca zbiorowa. Red. całości: Ksawery Piwocki, Juliusz Starzyński. Skrypt... jest wstępą redakcją tomu mającego objąć trzy okresy dziejów polskiej sztuki starożytnej od poł. XV do poł. XVII w. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. nlb. 2, II, III, nlb. 1, 257, powiel. k. tyt. i okł. druk. Państwowy Instytut Sztuki oraz Stowarzyszenie Historyków Sztuki i Kultury Materialnej.

Oprac.: Juliusz Starzyński, Ksawery Piwocki, Tadeusz Dobrowolski, Wojsław Moł, Stanisław Herbst, Witold Dalbor, Janina Rutkowska, Gerard Ciolek, Szczesny Dettloff, Adam Bochnak, Tadeusz Kruszyński, Kazimierz Buczkowski, Hanna Pieńkowska, Jerzy Szablowski, Zbigniew Hornung, Józef Dutkiewicz, Helena Blumówna, Władysław Tomkiewicz, Jerzy Łoziński, Gwido Chmarzyński, Aniela Sławska, Stanisława Sawicka, Tadeusz Mańkowski. Bibliografia hist. sztuki pol. do okresu 1450—1650 w oprac. Józefa Lepiarczyka.

1330. SZTUKA polska czasów nowożytnych. Cz. 1: Lata 1450—1650. Praca zbiorowa. Red. całości: Ksawery Piwocki, Juliusz Starzyński. Nakład 2. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. nlb. 2, II, III, nlb. 1, 257. Państwowy Instytut Sztuki oraz Stowarzyszenie Historyków Sztuki i Kultury Materialnej.

1331. SZTUKA polska czasów średniowiecznych (950—1450). Praca zbiorowa pod red. Gwidona Chmarzyńskiego. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 193, mapa 1. Państwowy Instytut Sztuki oraz Stowarzyszenie Historyków Sztuki i Kultury Materialnej. Mapę rozmieszczenia klasztorów w Polsce XIII w. oprac. Wiesław Posadzy.

Z treści: J. Lepiarczyk: Bibliografia sztuki polskiej do okresu średniowiecza (od wieku X do r. 1450).

1332. URBANOWICZ Witold: Problemy architektury na okrętach. *Architektura* 1953 nr 8 s. 204—208.

Treść: Okręt dawniej i dziś; Okręt obiektem pracy architekta.

1333. WIERZBICKA Karyna: Historia sceny polskiej. Cz. 1. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 137, powiel. Centralny Zarząd Szkół Artystycznych. Skrypty dla szkół wyższych.

1334. WOJCIECHOWSKI Aleksander: Elementy sztuki ludowej w polskim przemyśle artystycznym XIX i XX wieku. Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 108, nlb. 2, tabl. 96. Państwowy Instytut Sztuki. *Studia z Historii Sztuki Polskiej* T. 2.

1335. ZACHWATOWICZ Jan: Inwentaryzacje pomiarowe zabytków architektury w Polsce. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 [druk.:] 1953 Zeszyt specjalny s. 1—3. — Pomiar zabytków architektury murowanej w zbiorach Zakładu Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej: J. Zachwatowicz: Wstęp; Spis pomiarów zestawiał Olgierd Puciata. *Tamże* s. 4—36, tabl. 5. — Pomiar zabytków architektury murowanej w zbiorach Państwowego Instytutu Sztuki w Warszawie: J. Zachwatowicz: Wstęp; Spis pomiarów zestawiał Zygmunt Sonik. *Tamże* s. 37—65, tabl. 4. — Olszamowska-Skowrońska Zofia: Po-

miary zabytków architektury klasztornej w zbiorze kartograficznym Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie: Wstęp. Spis pomiarów. Zestawienie pomiarów według zakonów. Spis wykonawców pomiarów. Wykaz klasztorów z lat 1800—1867 z terenu Królestwa Polskiego. *Tamże* s. 66—91. — Skorowidz miejscowości według podziału administracyjnego. *Tamże* s. 92—96.

1336. ZACHWATOWICZ Jan: Wymagania ochrony zabytków urbanistycznych wobec nauki historycznej. *Prace Inst. Urbanistyki i Architekt. R.* 1: 1951 z. 2 s. 23—25, Sod., Sum., Zsf., Rés.

Poszczególne regiony i miejscowości

1337. GOSTYŃSKI Tadeusz: Prace Tylmana z Gameraen w zamku w Baranowie. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 2 s. 77—81.

Przebudowa zamku w końcu XVII w.

1338. GOSTYŃSKI Tadeusz, Querquin Bohdan: Zamek renesansowy w Baranowie. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 3/4 s. 97—104.

Historia zamku i opis.

1339. GLINKA Jan: Pałac Białostocki. *Stolica* R. 8: 1953 nr 26 s. 12—14.

XVII—XX w.

1340. ŚWIECHOWSKI Zygmunt: Ścienne malowidła romańskie w Czerwińsku. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 2 s. 64—74.

Opis odkrycia i malowideł.

1341. QUERQUIN Bohdan: Zamek w Drzewicy. *Teka Konserwatorska* R. 1952 z. 1 s. 5—31, ryc.

1342. SZYMAŃSKI Stanisław: Wieża Kopernika we Fromborku. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 1 s. 57—63.

1343. KRUSZYŃSKI Tadeusz: Gdański przemysł odlewniczy. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 53: 1952 [druk.:] 1953 nr 1 s. 6—7.

1344. KOTULA Franciszek: „Głogów—miasto renesansowe“. *Nowiny Tygodnia*. Tygodniowy dodatek do *Nowin Rzeszowskich* R. 4: 1953 nr 46 (175).

1345. OCHOCKI Jan: Zamek Gólski. *Stolica* R. 7: 1952 nr 3 (241) s. 10.

Podaje historię zamku.

1346. WILIŃSKI Stanisław: Gotycki kościół pocysterskiego opactwa paradyskiego w Gościkowie. *Poznań 1953 Pozn. Tow. Przyj. Nauk* 8° ss. nlb. 2, 77, nlb. 2, tab. 24, rys., Rés. *Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych. Prace Komisji Historii Sztuki* T. 4 z. 1.

1347. MIKS Nina: Architektura pałacu biskupiego w Kielcach. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 4 s. 152—174, ilustr.

W przypisach objaśnienie autorki: „Artykuł niniejszy jest streszczeniem referatu przedstawionego na kieleckiej konferencji w sprawie badań nad sztuką polską epoki Odrodzenia w pocz. lipca br. Nie uwzględniona tu została obszerna część opisowa i częściowo analityczna“.

1348. BRAYER Antoni: Ratusz krakowski. Kraków 1952 Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa 8° ss. 21, nlb. 2, tabl. 8. *Kraków Dawniej i Dziś* nr 2.

1349. BRAYER Antoni: Rynek Krakowski. Kraków 1952 Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa 8° ss. 23, nlb. 1. *Kraków Dawniej i Dziś* nr 3.

1350. BRAYER Antoni: Sześćdziesiąt lat Teatru Miejskiego w Krakowie. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 z. 4 s. 50—141.

1893—1953.

1351. DOBROWOLSKI Tadeusz: Zamek na Wawelu. Dzieło architektury polskiej. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 3/4 s. 3—24, ilustr.

Charakterystyczne cechy budowli — opis budowy.

1352. DOBRZYCKI Jerzy: Dawne warownie Krakowa. Kraków 1952 Muzeum Historyczne m. Krakowa i Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa 8° ss. 21, nlb. 3, tab. 50.

1353. DUŻYK Józef: Sukiennice. Kraków 1952 Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa 8° ss. 23, nlb. 1, tabl. 4. *Kraków Dawniej i Dziś* nr 4.

1354. ESTREICHER Karol: Przeniesienie zabytku budownictwa drewnianego z Komorowic. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 nr 1 (16) s. 42—54, ilustr.

1355. JAROSŁAWIECKA-GĄSIOROWSKA Maria, Wierzbicki Marek: Oprawy artystyczne XIII—XVIII w. w zbiorach Czartoryskich w Krakowie. Wybór zabytków. Kraków 1952 Muzeum Narodowe Krak. Oddział: Zbiory Czartoryskich 8° ss. nlb. 2, 10, tabl. 38. *Muzeum Narodowe w Krakowie*.

1356. KOTARSKI Stefan: Rzeźbione księgi Wita Stwosza. *Przegl. Biblioteczny* R. 21: 1953 nr 149 s. 149—159.

1357. MAŃKOWSKI Tadeusz: Dzieje wnętrz wawelskich. Warszawa 1952 Min. Kultury i Sztuki. Centr. Zarz. Muzeów 8° ss. 76, ilustr. Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu.

Rec.: *A. G. Kwart. Hist.* R. 59: 1952 s. 146—147.

1358. SCHÖNBORN Bronisław: Zwierzyniec. Historia, zabytki, tradycje, legendy. Kraków 1953 Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa 8° ss. 34, tabl. 7, plan 1. *Kraków Dawniej i Dziś* nr 1.

1359. ŚWISZCZOWSKI Stefan: Historia Wawelu w świetle ostatnich badań. *Architektura* 1953 nr 3 s. 58—69.

Prace wykopaliskowe prowadzone na Wawelu.

1360. TRZCIŃSKI Teofil: Na marginesie dziejów teatru w Krakowie. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 6 s. 511—517, ilustr.

1361. KOLASIŃSKI Jerzy: Lubelska muzyka ludowa. *Kamena* R. 12 (20): 1953 nr 4 (90) s. 61—64.

1362. DĄBROWSKI Karol: Odkrycie romańskiej polichromii z XII w. w Tumie pod Łęczycą. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 [druk.:] 1953 nr 4 s. 240—252, ilustr.

1363. KOSZCZYC-WITKIEWICZ Jan: Kolegiata w Tumie pod Łęczycą. *Teka Konserwatorska* R. 1952 z. 1 s. 32—59, ryc., pl.

1364. CIEŚLA-REINFUSSOWA Zofia: Materiały do sztuki ludowej Mazowsza Płockiego. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 1 s. 38—55.

Zabytki pochodzące z czasów dawniejszych w. XVIII i XIX.

1365. SKURPSKI Hieronim: Sztuka ludowa. (Region Mazur). [W:] *Warmia i Mazury*. Cz. 2. Poznań 1953 s. 246—264.

1366. ŚWIECHOWSKI Zygmunt: Historia sztuki. (Region Mazur). [W:] *Warmia i Mazury*. Cz. 2. Poznań 1953 s. 204—226.

1367. PIENKOWSKA Hanna: Dekoracja malarska kościoła w Orawce. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 6 s. 335—347.

Kościół pochodzi z połowy XVII w.

1368. MAJEWSKI Alfred: Zamek w Pieskowej Skale. *Teka Konserwatorska* R. 1953 z. 2 s. 3—69, tabl. 28, ryc.

1369. PUCIATA-PAWŁOWSKA Jadwiga: Poreformacki kościół św. Piotra i Pawła na Podgórzu pod Toruniem. [W:] *Księga pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu*. Toruń 1952 s. 185—204, tabl. 5 i odb. 4° ss. 20.

1370. PAGACZEWSKI Stanisław: Zabytkowe budowle Podhala. Warszawa 1953 „Sport i Turystyka“ 8° ss. 64.

Rec.: *W. W. Tyg. Powsz.* R. 6: 1953 nr 25 (431).

1371. REINFUSS Roman: Sztuka ludowa Podlasia zachodniego. (Z badań 4 obozu naukowego P. J. S. w Bachorzy, pow. Sokołów). *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 4/5 s. 270—289, ilustr.

1372. ŚWIECHOWSKI Zygmunt: Historia sztuki. (Region Powiśla). [W:] *Warmia i Mazury*. Cz. 1. Poznań 1953 s. 334—374.

1373. ZNAMIEROWSKA-PRÜFFEROWA Maria: Kultura ludowa. (Region Powiśla). [W:] *Warmia i Mazury*. Cz. 1. Poznań 1953 s. 375—382.

1374. DĄBROWSKI Stanisław: Historia poznańskiej sceny w wydawnictwach. *Teatr* R. 7: 1952 nr 10 s. 13.

O następujących wydawnictwach: 1. Grot Z.: *Dzieje sceny polskiej w Poznaniu 1782—1869*. Poznań 1950 ss. 329, tabl. 22; 2. *75 lat Teatru Polskiego w Poznaniu*. Poznań 1951 s. 301—462, tabl. 12.

1375. DUBOWSKI Adam: Zabytkowe kościoły Poznania. Poznań 1952 „Głos Katolicki“ 16° ss. 87, ilustr.

Rec.: *R. Przegl. Powsz.* T. 233: 1952 nr 4 (721) s. 293.

1376. GROT Zdzisław: *Dzieje sceny polskiej w Poznaniu 1782—1869*. Poznań 1950.

Rec.: Straus Stefan: *Monografie o teatrze poznańskim*. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 2/3 s. 398—403.

1377. RASZEWSKI Zbigniew: Dawne teatry Poznania. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 z. 1 s. 161—204.

Historia teatrów w latach 1782—1919.

1378. STRAUS Stefan: Monografie o teatrze poznańskim. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 2/3 s. 398—403.

Recenzje prac: Grot Z.: Dzieje sceny polskiej w Poznaniu 1782—1869. Poznań 1950 8° ss. 329, tabl. 18. Biblioteka Kroniki M. Poznania nr 13/14; 75 lat teatru polskiego w Poznaniu. Poznań 1951 Prezydium M. R. N. i Państw. Teatru Polskiego w Poznaniu 8° s. 301—462, tabl. 12. (Praca zbiorowa: Kowalenko H.: Społeczna organizacja funduszu i budowy gmachu Teatru Polskiego w Poznaniu w latach 1871—1890; Dąbrowski S.: Materiały do historii Teatru Polskiego 1896—1918; Zegalski J.: Teatr Polski w Poznaniu w latach 1918—1939; Hebanowski S.: Kronika powojennego pięciolecia w Teatrze Polskim w Poznaniu 1945—1950; Chyczewska A.: Wystawa „75 lat Teatru Polskiego“).

1379. URBANOWICZ Bohdan: Malowidła Venantego da Subiaco w Rytwianach. (Z zagadnień związków architektury — rzeźby i malarstwa w sztuce polskiego Renesansu). *Przegl. Artystyczny* R. 7: 1952 nr 6 s. 29—39, ilustr.

1380. KOTULA Franciszek: „Pałac ogrodowy“ w Rzeszowie. *Nowiny Tygodnia*. Tygodniowy dodatek do Nowin Rzeszowskich R. 4: 1953 nr 24 (153).

Dzieje pałacu Lubomirskich zbudowanego w XVII w.

1381. KOTULA Franciszek: Teatralność zwyczajów i obrzędów. (Z Puszczy Sandomierskiej). *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 6 s. 335—343, ilustr.

1382. KRÁLÍK Oldřich: Ještě jednou k historii Slezských písní. *Slezský Sborník*. Acta Silesiaca R. 51: 1953 nr 2 s. 145—172.

1383. STAREK Edyta: Parzenice spiskie [hafty góralskie]. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 3 s. 175—180.

1384. MAJCHRZAK Józef: Pieśń, która znalazła ojczyznę. *Wiś* R. 9: 1952 nr 50 s. 7.

O ludowej pieśni polskiej na Dolnym Śląsku.

1385. SOKOŁOWSKA Kazimiera: Ratusz staromiejski w Toruniu — siedziba Muzeum Pomorskiego. W oprac. ... Przedmowa Jerzego Remera. Toruń 1952 8° ss. 60, nlb. 2, tabl. 12, ilustr. Muzeum Pomorskie w Toruniu.

1386. TORUŃ i jego zabytki. Warszawa 1952 Spółdz. Instytutu Wydawn. „Kraj“ 16° ss. 48, ilustr. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.

Oprac. zespół autorów: Karol Górski, Janina Hechtówna, Zygmunt Kruszelnicki, Stefan Nowiński, pod red. St[anisława] Duńskiego.

1387. CHMARZYŃSKI Gwido: Historia sztuki. [W:] Warmia i Mazury. Cz. 1. Poznań 1953 s. 199—246.

1388. SKURPSKI Hieronim: Sztuka ludowa. (Region Warmii). [W:] Warmia i Mazury. Cz. 2. Poznań 1953 s. 106—117.

1389. ŚWIECHOWSKI Zygmunt: Historia sztuki. (Region Warmii). [W:] Warmia i Mazury. Cz. 2. Poznań 1953 s. 64—105.

1390. BIEGAŃSKI Piotr: Pałac Staszica, siedziba Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Warszawa 1951.

Rec.: Leśnodorski Bogusław: Z dziejów Pałacu Staszica. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 1/2 s. 182—183.

1391. BIEGAŃSKI Piotr: Pomnik Kopernika w Warszawie. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 1 (20) s. 47—54.

Historia pomnika i jego konserwacja po wojnie.

1392. BIENIECKI Zdzisław: Warszawskie łuki tryumfalne. *Stolica* R. 8: 1953 nr 15 (52) s. 20—21.

XVII—XIX w.

1393. EISCHAL Tadeusz, Żaryn Stanisław: Kamienica Staromiejska. *Stolica* R. 8: 1953 nr 31 s. 12—13. Warszawa XIV—XX w.

1394. POMIARY zabytków architektury klasztornej w Zbiorze Kartograficznym Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie. Wstęp, spis pomiarów [zestawienie]: Zofia Olaszowska-Skowrońska. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 z. specjalny s. 66—91, tabl. 7.

1395. POMIARY zabytków architektury murowanej w zbiorach Zakładu Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej. Wstęp: J[an] Zachwatowicz. Spis pomiarów zest. Olgierd Puciata. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 z. specjalny s. 4—36, tabl. 5.

1396. POMIARY zabytków architektury murowanej w zbiorach Państwowego Instytutu Sztuki w Warszawie. Wstęp: J[an] Zachwatowicz. Spis pomiarów zest. Zygmunt Sonik. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 z. specjalny s. 37—65, tabl. 4.

1397. PROSNAK Jan: Teatr operowy dawnej Warszawy. *Przegl. Kulturalny* R. 2: 1953 nr 1 s. 5.

Od 1628 do czasów Stan. Augusta.

1398. RASSALSKI Stefan: Stare Miasto. *Wiedza i Życie* R. 20: 1953 nr 7 s. 447—453.

Krótki przegląd od XIII w.

1399. SZWANKOWSKI Eugeniusz: Teatr warszawski XVIII i XIX wieku na tle przemian gospodarczo-społecznych. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 2/3 s. 77—122, tabl. 6, ilustr.

Rec.: Wierzbicka Karyna: Na marginesie rozprawy Eugeniusza Szwankowskiego. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 nr 1 s. 206—207; Szwankowski Eugeniusz: W odpowiedzi Karynie Wierzbickiej. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 nr 1 s. 208—210 (odpowiedź na rec. Wierzbickiej).

1400. ZACHWATOWICZ Jan: Mury i barbakan starej Warszawy.

Ochrona Zabytków R. 6: 1953 nr 2/3 s. 93—106.

1401. ŻARYN Stanisław: Ratusz Staromiejski. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 2/3 s. 107—114.

Historia Warszawy, historia ratusza i jego architektura.

1402. ZDZIARSKA Romana: Nagrobek ks. Mazowieckich w Katedrze Warszawskiej. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 4 s. 180—185, ilustr.

1403. ŁOZIŃSKI Jerzy: Zabytki powiatów wieluńskiego i radomszczańskiego. Sprawozdanie z objazdu inwentaryzacyjnego. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 2 s. 75—83, tabl. 1, ilustr.

1404. BRONIEWSKI Tadeusz: Odbudowa zabytków Wrocławia. Kościół św. Marii Magdaleny. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 [druk.:] 1953 nr 4 s. 253—270, ilustr.

1405. RASZEWSKI Zbigniew: Dzieje teatru polskiego we Wrocławiu do końca wieku XIX. *Zeszyty Wrocławskie* R. 6: 1952 nr 2 s. 23—60.

1406. MIŁOBĘDZKI Jerzy Adam: Ze studiów nad urbanistyką Zamościa. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 3/4 s. 68—87.

Katalogi

1407. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Pod red. Jerzego Szablowskiego. Z. 1: Powiat biały. Oprac. Jerzy Szablowski. Warszawa 1951 [druk.:] 1952 Min. Kultury i Sztuki 16° ss. nlb. 4,35, nlb. 5, tabl. 28, mapa. Biuro Inwentaryzacji Zabytków.

1408. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Pod red. Jerzego Szablowskiego. Z. 2: Powiat bocheński.

Oprac. Józef E[dward] Dutkiewicz. Miejscowość Staniątka. Oprac. Zofia Boczkowska. Warszawa 1951 [druk.:] 1952 Min. Kultury i Sztuki 16° ss. nlb. 4, 29, nlb. 5, tabl. 24, rys., mapa. Biuro Inwentaryzacji Zabytków.

1409. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Z. 3: Powiat brzeski. Oprac. Józef E[dward] Dutkiewicz. Warszawa 1951 [druk.:] 1952 Min. Kultury i Sztuki 16° ss. nlb. 4, 21, nlb. 5, tabl. 24. Biuro Inwentaryzacji Zabytków.

1410. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Pod red. Jerzego Szablowskiego. Z. 4: Powiat chrzanowski. Oprac. Jerzy Szablowski. Warszawa 1952 Państw. Instytut Sztuki 16° ss. nlb. 4, 36, nlb. 2, tabl. 32, mapa 1, rys.

1411. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Pod red. Jerzego Szablowskiego. Z. 5: Powiat dąbrowsko-tarnowski. Oprac. Józef E[dward] Dutkiewicz. Warszawa 1951 [druk.:] 1952 Min. Kultury i Sztuki 8° ss. nlb. 4, 10, nlb. 2, tabl. 8, mapa 1. Biuro Inwentaryzacji Zabytków.

1412. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Pod red. Jerzego Szablowskiego. Z. 7: Powiat limanowski. Oprac. Józef E[dward] Dutkiewicz. Warszawa 1951 [druk.:] 1952 Min. Kultury i Sztuki. 16° ss. nlb. 4, 21, nlb. 3, tabl. 16, mapa 1, rys. Biuro Inwentaryzacji Zabytków.

1413. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Pod red. Jerzego Szablowskiego. Z. 8: Powiat miechowski. Oprac. Zofia Boczkowska. Warszawa 1953 Państw. Instytut Sztuki. Dział Inwentaryzacji Zabytków 16° ss. nlb. 4, 47, nlb. 3, tabl. 40, mapa 1.

1414. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Pod red. Jerzego Szablowskiego. Z. 11: Powiat nowotarski. Oprac. na podstawie tomu Inwentarza zabytków sztuki, ogłosz. przez Tadeusza Szydłowskiego. Warszawa 1951 [druk.:] 1952 Min. Kultury i Sztuki. 16° ss. nlb. 4, 32, nlb. 4, tabl. 24, mapa. Biuro Inwentaryzacji Zabytków.

1415. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Pod red. Jerzego Szablowskiego. Z. 12: Powiat olkuski. Oprac. Kazimiera Kutrzebianka. Warszawa 1953 Państw. Instytut Sztuki. Dział Inwentaryzacji Zabytków 16° ss. nlb. 4, 41, nlb. 3, tabl. 38, mapa 1.

1416. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Pod red. Jerzego Szablowskiego. Z. 13: Powiat tarnowski. Oprac. Józef E[dward] Dutkiewicz. Warszawa 1953 Państw. Instytut Sztuki. Dział Inwentaryzacji Zabytków. 16° ss. nlb. 4, 28, nlb. 2, tab. 36, mapa 1.

1417. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Pod red. Jerzego Szablowskiego. Z. 14: Powiat wadowicki. Oprac. Jerzy Szablowski. Warszawa 1953 Państw. Instytut Sztuki. Dział Inwentaryzacji Zabytków 16° ss. nlb. 4, 62, nlb. 2, tabl. 64, mapa 1.

1418. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 1: Województwo krakowskie. Pod red. Jerzego Szablowskiego. Warszawa 1953 Państw. Instytut Sztuki. Dział Inwentaryzacji Zabytków 16° ss. XIV, nlb. 2, 574, nlb. 2, rys., mapy, ilustr. ss. nlb. 28, tabl. 394.

Stanowi łączne wydanie 15 zeszytów.

1419. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 2: Województwo łódzkie. Pod red. Jerzego Z. Łozińskiego.

Z. 1: Powiat brzeziński. Oprac. Barbara Wolff przy współudziale Ewy Kozłowskiej. Warszawa 1953 Państw. Instytut Sztuki. Dział Inwentaryzacji Zabytków 16° ss. nlb. 4, 22, nlb. 2, tabl. 20, mapa 1.

1420. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 2: Województwo łódzkie. Pod red. Jerzego Z. Łozińskiego. Z. 2: Powiat kutnowski. Oprac. Diariusz Kaczmarczyk. Warszawa 1953 Państw. Instytut Sztuki. Dział Inwentaryzacji Zabytków 16° ss. nlb. 4, 14, nlb. 2, tabl. 13, mapa 1.

1421. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 2: Województwo łódzkie. Pod red. Jerzego Z. Łozińskiego. Z. 3: Powiat łaski. Oprac. Michalina Kwiczela. Warszawa 1953 Państw. Instytut Sztuki. Dział Inwentaryzacji Zabytków 16° ss. nlb. 4, 24, nlb. 2, tabl. 22, mapa 1.

1422. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 2: Województwo łódzkie. Pod red. Jerzego Z. Łozińskiego. Z. 4: Powiat łączycki. Oprac. Michalina Kwiczela i Katarzyna Szczep-

kowska. Warszawa 1953 Państw. Instytut Sztuki. Dział Inwentaryzacji Zabytków 16° ss. nlb. 4, 36, nlb. 2, tabl. 36, mapa 1.

1423. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 5: Województwo poznańskie. Z. 8: Powiat koniński. Oprac. Joanna Eckhardtówna i Józefa Orańska. Warszawa 1952 Państw. Instytut Sztuki 16° ss. nlb. 4, 26, nlb. 2, tabl. 40, mapa 1, rys.

1424. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T. 9: Województwo szczecińskie. Z. 8: Powiat myśliborski. Oprac. Helena Kozakiewicz i Zygmunt Świechowski. Fot. wykonał Z. Świechowski. Warszawa 1952 Państwowy Instytut Sztuki. Dział Inwentaryzacji Zabytków 16° ss. nlb. 4, 12, nlb. 4, tabl. 16, mapa.

1425. ZABYTKI sztuki w Polsce. Inwentarz topograficzny 4. Powiat piotrkowski, woj. łódzkie. Praca zbiorowa. Biuro Inwentaryzacji Zabytków. Warszawa 1951.

Rec.: Rutkowski H[enryk]. *Przeegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 380—386.

4. HISTORIA KSIĄŻKI I PRASY

1426. BIRKENMAJER Aleksander: Z dziejów autografu „De revolutionibus”. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 3 s. 154.

1427. BURBIANKA Marta: Inwentarz wrocławskiej biblioteki przy kościele św. Bernardyna z 1657 roku. Wrocław 1953 Biblioteka Uniwersytecka 8° ss. 52. Odb.: Z dziejów książki na Śląsku.

1428. DUNIN-WĄSOWICZ Krzysztof: Czasopiśmiennictwo ludowe w Galicji. Wrocław 1952 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 299, nlb. 5. Instytut Badań Literackich. *Studia Historycznoliterackie* T. 15.

Rec.: Buszko Józef. *Przeegl. Hist.* R. 44: 1953 nr 3 s. 453—460; Grodzicki August. *Prasa Polska* R. 7: 1953 nr 1 s. 22—26.

1429. GADOMSKI Jan: Dzieje manuskryptów Mikołaja Kopernika. *Problemy* R. 9: 1953 nr 11 s. 748—754.

1430. GADOMSKI Jan: Rękopis „De revolutionibus”. *Urania* R. 24: 1953 nr 11 s. 317—322.

1431. GALEWSKI Tadeusz: Pierwszy polski podręcznik drukarski. *Poliografia* R. 5: 1953 nr 4 s. 5—8.

Retrospektywna notatka bibliograf. o podręczniku wyd. w r. 1832.

1432. GŁOMBIEWSKI Karol: Biblioteka Franciszkanów w Nysie w świetle inwentarza z roku 1678. Wrocław 1953 Biblioteka Uniwersytecka 8° ss. 74. Odb.: Z dziejów książki na Śląsku.

1433. GORIACZKO Anna: *Gazeta Narodowa i Obca*. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk. 8° ss. 100, tabl. 4. Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. *Studia Historyczno-literackie* T. 12.

1434. GRODEK A[ndrzej]: *Pierwsze czasopisma marksowskie a współczesna im prasa polska*. *Prasa Polska* R. 7: 1953 nr 2 s. 26—27.

(1847—1848).

1435. GRODEK Andrzej: *Pierwsze polskie przekłady*. *Świat* R. 3: 1953 nr 18 s. 10.

W r. 1848 przekład Marksa w *Gazecie Narodowej*.

1436. GRYCZ Józef: *Z dziejów i techniki książki*. Wrocław 1951 Wyd. Zakł. Narod. im. Ossolińskich.

Rec.: Birkenmajer Aleksander. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 761—764; Budzykowska Hanna. *Polonistyka* R. 5: 1952 nr 3 s. 49—50; Muszkowski Jan. *Przeł. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 2/3 s. 251—258; Porycki Olgierd. *Przeł. Powszechny* T. 233: 1952 nr 4 (721) s. 302—303.

1437. HEINTSCH Karol: *Fragment druku Świętopełka Fiola w Bibliotece Zakładu im. Ossolińskich we Wrocławiu*. *Ze Skarbcza Kultury* R. 3: 1953 z. 2 s. 78—94, tabl. 18 i odb. 8° ss. 19, nlb. 1, fasc. inkunab. tabl. 18.

1438. [KAWECKA]-GRYCZOWA Alodia: *Drukarstwo polskie w dobie Odrodzenia*. Warszawa 1953 4° ss. 76, powiel. Polska Akademia Nauk. *Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia* 25—30 X 1953. — [Tyt. okł.].

W nagł. tytuł: *Role polskiego druku w dobie Odrodzenia*.

1439. KOCOWSKI Bronisław: *Śląskie studia inkunabulistyczne*. Wrocław 1953 Biblioteka Uniwersytecka 8° ss. 28, ilustr. Odb.: *Z dziejów książki na Śląsku*.

1440. KOCOWSKI Bronisław, Burbianka Marta, Głombiowski Karol: *Z dziejów książki na Śląsku*. Wrocław 1953 Wrocł. Tow. Nauk. 8° ss. 146. *Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego*. Seria A nr 52.

M. in. Kocowski B.: *Śląskie studia inkunabulistyczne*; Burbianka M.: *Inwentarz wrocławskiej biblioteki przy kościele św. Bernardyna z 1657 roku*; Głombiowski K.: *Biblioteka franciszkanów w Nysie w świetle inwentarza z roku 1678*.

1441. KRASZEWSKI Józef Ignacy: *Dziennikarstwo*. Do druku podał Zbigniew Mitzner. *Prasa Polska* R. 7: 1953 nr 1 s. 2—7.

1442. LEWICKA-KAMIŃSKA Anna: *Inkunabuł Biblioteki Jagiellońskiej nr 2267 źródłem przewrotu w dotychczasowych badaniach nad Gutenbergiem*. *Przeł. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 2/3 s. 222—232, Rés. s. 304.

1443. MAGNUSZEWSKI Józef: *Dwa poznańskie czasopisma słowianofilskie: „Lech“ i „Przeł. słowiański“*. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 189—210.

1444. MICHALSKI Jan: *55 lat wśród książek. Wspomnienia, wrażenia, rozważania*. Z przedm. Wacława Borowego. Wrocław 1950.

Rec.: Mikulski Tadeusz. *Pam. Literacki* R. 44: 1953 z. 1 s. 349—354.

1445. MITZNER Zbigniew: *Z historii felietonu*. Streszczenie referatu wygłoszonego na Sekcji Małych Form. S[towarzyszenia] D[ziennikarzy] P[olskich] w dniu 30 października rb. [1952]. *Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 10/11 s. 89—92.

Historia felietonu polskiego.

1446. MUSZKOWSKI Jan: *Życie książki*. Wyd. 2 ilustr. i rozszerzone. Kraków 1951.

Rec.: Budzykowska Hanna. *Polonistyka* R. 3: 1952 nr 4 s. 50—51; Grzegorzczak Piotr: *Książki o książkach*. *Tyg. Powsz.* R. 8: 1952

nr 26 (380); Por[ycycki] Ol[gierd] *Przeł. Powsz.* T. 234: 1952 nr 11 (729) s. 339—340.

1447. PILICHOWSKI Czesław: Z dziejów produkcji handlu i kultury książki w Poznaniu u schyłku XVI w. (1570—1595). *Przeł. Zach. R.* 9: 1953 nr 11/12 s. 644—686.

1448. PODOLECKI Jan: Powołanie dziennikarstwa naszego. (Z postępowych tradycji polskiego dziennikarstwa). Do druku podał A. Grodek. *Prasa Polska R.* 7: 1953 nr 12 s. 28—32.

Artykuł zamieszczony w Dzienniku Stanisławowskim w 1848 r.

1449. PÓŁTAWSKI Adam [twórca czcionki drukarskiej]. *Poligrafika R.* 4: 1952 nr 6 s. 9.

Wspomnienie pośmiertne.

1450. PÓŁTAWSKI A[dam]: Dzieje pierwszej polskiej czcionki. *Poligrafika R.* 5: 1953 nr 3 s. 10—12.

Praca nad utworzeniem polskiej czcionki od r. 1921.

1451. ROMAN Stanisław: Najstarsze druki polskiego prawa ziemskiego. (Syntagmata). *Przeł. Biblioteczny R.* 20: 1952 z. 4 s. 363—378, Rés. s. 400.

1452. SAWICKA Stanisława: Straty wojenne zbiorów polskich w dziedzinie rękopisów iluminowanych. Warszawa 1952 8° ss. 97, nlb. 2, tabl. 130, nlb. 2. Ministerstwo Kultury i Sztuki. Prace i Materiały Biura Rewindykacji i Odszkodowań nr 10.

Rec.: Kozerska-Luczak Helena. *Przeł. Zach. R.* 9: 1953 nr 4/5 s. 671—673.

1453. SOBCZAK Jan: Z dziejów prasy poznańskiej. *Głos Katolicki R.* 9: 1953 nr 19/20 s. 114 [r. 1794—1815]; nr 21 s. 126 [r. 1834—1848].

1454. STRASZEWSKA Maria: Czasopisma literackie w Królestwie Polskim w latach 1832—1848. Cz. 1: (1832—1840). Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 183. Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. *Studia Historycznoliterackie T.* 22.

1455. STUDIA nad książką, poświęcone pamięci Kazimierza Piekarskiego. Wrocław 1951.

Rec.: Poznański Marcei. *Bibliotekarz R.* 19: 1952 nr 4 s. 119—120, ilustr.; Starnawski Jerzy: Nowy tom z zagadnień wiedzy o książce. *Przeł. Powsz. T.* 233: 1952 nr 4 (721) s. 288—290.

C. HISTORIA POLSKI

I. OGÓLNE

1. ŹRÓDŁA

1456. GROICKI Bartłomiej: Porządek sądów i spraw miejskich prawa magdeburgskiego w Koronie Polskiej. Red. odpowiedzialny oraz wstęp i objaśnienia Karola Koranyiego. Oprac. red. tekstu Krystyny Orłowskiej. Ogólne kierownictwo pracami red. Józefa Ignacego Bielskiego. Warszawa 1953 Wydawn. Prawnicze 8° ss. XII, 258, nlb. 1, tabl. 2. Biblioteka Dawnych Polskich Pisarzy-Prawników T. 1.

Przedruk wyd. z r. 1630. „Przedmowa do Czytelnika“ i „Epistoła dedicatoria“ pochodzą z wyd. 1 z 1559 r.

1457. HISTORIA Polski. Wybór tekstów źródłowych. Cz. 1—5. Warszawa 1953 8° ss. 111, nlb. 1+93, nlb. 3+128+168+44, nlb. 4. Ośrodek Szkolenia Dziennikarskiego.

Przedruk wyboru tekstów źródłowych zebranych przez Katedrę Historii Polski Szkoły Partyjnej przy KC PZPR.

1458. RABOČIEдвижение v Rossii

v XIX veke. Sbornik dokumentov i materjalov. Red. A. M. Pankratova. T. 1:1800—1860. Volnenija krepostnych i vol'nonaemnych rabočich. T. 2: 1861—1884 č. 1: 1861—1874. T. 3: 1861—1884 č. 2: 1875—1884. Moskva 1950—1951. ss. 103+697+778.

Na s. 253—259: ruch robotniczy w Polsce w powiązaniu z ruchem robotniczym w Rosji.

Rec.: Kormanowa Żanna. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 243—259.

1459. SAWICKI Jakub: Wybór tekstów źródłowych z historii państwa i prawa polskiego. Zebrał i oprac. ... T. 1 cz. 1—2. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 263 + 168. — Na prawach rękopisu.

Rec.: Wąsicki Jan. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 8/9 (78/79) s. 345—347.

1460. SAWICKI Jakub: Wybór tekstów źródłowych z historii pań-

stwa i prawa polskiego. Zebrał i oprac. ... T. 2. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 318, nlb. 1.

1461. SAWICKI Jakub: *Concilia Poloniae. Źródła i studia krytyczne. 6: Synody diecezji płockiej i ich statuty.* Warszawa 1952 Tow. Nauk Warsz. 8° ss. XII, 397, nlb. 3. Towarzystwo Naukowe. Warszawskie. Wydział II Nauk Historycznych, Społecznych i Filozoficznych.

1462. SAWICKI Jakub: *Concilia Poloniae. Źródła i studia krytyczne. 7: Synody diecezji poznańskiej i ich statuty.* Poznań 1952 Poznańska Drukarnia Naukowa 8° s. III—XL, nlb. 1,

168, tabl. 2. *Studia nad Historią Prawa Polskiego* T. 18 B z. 2.

Rec.: Fryde E. B. *The English Hist. Rev.* Vol. 68: 1953 nr 268 s. 462.

2. OPRACOWANIA OGÓLNE. PODRĘCZNIKI

1463. THE CAMBRIDGE Economic History of Europe. Vol. 2. Trade and industry in the middle ages. Cambridge 1952 8° ss. 604.

Rec.: H. S. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 240—241.

1464. THE CAMBRIDGE History of Poland. From the origins to Sobieski (to 1696). Edit. by W. F. Reddaway [i. in.]. Cambridge 1950.

Rec.: Fryde E. B. *The English Hist. Rev.* Vol. 68: 1953 nr 267 s. 266—270; *Odlozilik Otakar. Speculum* Vol. 27: 1952 nr 3 s. 419—422.

1465. HISTORIA Polski. Rozdz. 9: Wytwarzanie się układu kapitalistycznego w Polsce i walka o reformy. Upadek feudalnej Rzeczypospolitej szlacheckiej. (1764—1795). Warszawa 1952 4° ss. nlb. 4, 110, nlb. 1, powiel. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Studium Zaoczne. Katedra Historii Polski.

1466. HISTORIA Polski. Rozdz. 9: Polski ruch narodowowyzwoleńczy w latach 1795—1831. Rozdz. 10/11: Ruchy narodowowyzwoleńcze na ziemiach polskich w latach 1831—1849. Początki ideologii socjalistycznej. Powstanie styczniowe. Warszawa 1953 8° ss. 51, nlb. 1 + 124, nlb. 3. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Katedra Historii Polski. — Na prawach rękopisu.

1467. HISTORYCY radzieccy o Polsce. Wybór prac. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 219, nlb. 1.

1468. ISTORIJA Moldavii. T. 1: (Ot drevnejšich vremen do Velikoj Oktjabr'skoj socialističeskoj revoljucii). Pod red. ... A. D. Udal'nova i ... L. V. Čerepnina. Kišinev 1951 Gos. Učebno-ped. Izd. Min. Prosvešč. ss. 653. Moldavskij Filial Akademii Nauk Sojuza SSR. Institut Istorii, Jazyka i Literatury.

M. in. o stosunkach Mołdawii z Polską.

Rec.: Myško D. I., Tkačenko N. M. *Voprosy Istorii* 1952 nr 7 s. 134—137; Ustjugov N. V., Jacunskij V. K. *Voprosy Istorii* 1952 nr 7 s. 130—134.

1469. JOBERT Ambroise: Histoire de la Pologne. Paris 1953 Presses Universitaires de France 16° ss. 127. „Que Sais-je?” 591.

1470. ŁOWMIANSKI Henryk: Podstawy gospodarcze formowania się państw słowiańskich. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 398, nlb. 1.

Rec.: Bardach Juliusz. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 4 s. 197—207; F[ilip] J[an]. *Archeologické Rozhledy R.* 5: 1953 nr 6 s. 810—811; Gieysztor Aleksander. *Przegl. Hist. R.* 44: 1953 nr 4 s. 603—612; Lalik Tadeusz. *Historia i Nauka o Konstytucji R.* 1: 1953 nr 3/4 s. 141—143.

1471. MATERIAŁY do nauki historii Polski. Cz. 1: Stenogram wykładów J[ana] Baszkiewicza, wygłoszonych na Wieczorowym Uniwersytecie Marksizmu-Leninizmu przy Domu Wojska Polskiego w Warszawie. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 63. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny. Materiały do Szkolenia Marksistowsko-Leninowskiego nr 1.

1472. MATERIAŁY do nauki historii Polski. Cz. 2: Polska w okresie monarchii stanowej i formowania się feudalno-pańszczyźnianej wielonarodowościowej Rzeczypospolitej szlacheckiej. Stenogram wykładów J[ana] Baszkiewicza, wygłoszonych na Wieczorowym Uniwersytecie Marksizmu-Leninizmu przy Domu Wojska Polskiego w Warszawie. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 53, nlb. 2. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny. Materiały do Szkolenia Marksistowsko-Leninowskiego nr 2.

1473. MATERIAŁY do nauki historii Polski. Cz. 3: Stenogram wy-

kładu Bogusława Leśnodorskiego, wygłoszonego na Wieczorowym Uniwersytecie Marksizmu-Leninizmu przy Domu Wojska Polskiego w Warszawie. Cz. 4: Przedruk skryptów Szkoły Partyjnej przy KC PZPR (Studium Zaoczne) rozdz. 10—12. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 35+198, nlb. 2. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny. Materiały do Szkolenia Marksistowsko-Leninowskiego nr 3/4.

1474. MATERIAŁY do nauki historii Polski. Cz. 1—3: (Historia Polski od wspólnoty pierwotnej do drugiej połowy XVIII wieku). Stenogramy wykładów J[ana] Baszkiewicza i B[ogusława] Leśnodorskiego, wygłoszonych na Wieczorowym Uniwersytecie Marksizmu-Leninizmu przy Domu Wojska Polskiego w Warszawie. Wyd. 2. Warszawa 1953 Wydawn. MON 8° ss. 154, nlb. 2. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny. Materiały do Szkolenia Marksistowsko-Leninowskiego. Program nr 3.

1475. POBLADURA P. Melchior: Historia Generalis Ordinis Fratrum Minorum Capuccinorum. Pars 1. 1525—1619. Romae 1947 ss. XIV, 389, nlb. 2, ilustr.; Pars 2. 1619—1761: Vol. 1 ss. XV, 498, ilustr.; Vol. 2. Romae 1948 ss. XV, 527, ilustr.; Pars 3. 1761—1940. Romae 1951 ss. XVIII, 738, nlb. 1, ilustr. Bibliotheca Seraphico-Capuccina. Sec. Historica T. 7—10.

Rec.: Fiałkowski Józef. *Polonia Sacra R.* 5: 1952 z. 2 s. 162—168.

1476. POLSKA a Czechy. Dziesięć wieków sąsiedztwa. Pod red. Z. Wojciechowskiego napisali Tadeusz Lehr-Spławiński, Kazimierz Piwarski i Zygmunt Wojciechowski. Katowice—Kraków 1947.

Rec.: Žáček Václav. *Sobótka R.* 6: 1951 [druk.] 1952 s. 245—252.

1477. **STUDIA** z dziejów kultury polskiej. Książka zbiorowa. Red. Henryk Barycz i Jan Hulewicz. Warszawa 1949.

Rec.: Kürbisówna Brygida. *Roczn. Hist. R.* 19: 1950 [druk.] 1952 s. 224—228; Thomson S. Harrison. *The Journal of Centr. Europ. Affairs* Vol. 12: 1952 nr 3 s. 295—296.

1478. **UČENYE** zapiski Instytutu Slawjanovedenija. Akademia Nauk SSSR. T. 1. Moskwa—Leningrad 1949 ss. 400, tabl.; T. 2: 1950 ss. 334; T. 3: 1951 ss. 435; T. 4: 1951 ss. 376. Zapiski Naukowe Instytutu Słowiańszczyzny.

Rec.: HAB. *Kwart. Hist. R.* 59: 1952 s. 150—152; Moszczeńska Wanda. *Życie Słowiańskie* R. 7: 1952 nr 6/7 (og. zbioru 76) s. 65—66.

1479. **ZIEMIE** Staropolski. Pod red. Zdzisława Kaczmarczyka, Mieczysława Suchockiego, Zygmunta Wojciechowskiego. T. 4 cz. 1—2. Warmia i Mazury. Poznań 1953 Instytut Zachodni 8° ss. 407 + 378, nlb. 1.

1480. **ARNOLD** St[anisław], Michalski J[erzy], Piwarski K[azimierz]: Historia Polski. Od połowy XV wieku do roku 1795. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 184, nlb. 2, mapy 4.

Zatwierdzona przez Centr. Urząd Szkol. Zawod. Oprac. przez: Celinę Bobińską, Stanisława Herbsta, Żannę Kormanową, Bogusława Leśnodorskiego, Mariana Małowistę, Stanisława Śreniowskiego. Red. Stanisław Arnold.

1481. **HISTORIA** Polski do r. 1466. Pod red. Juliusza Bardacha. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 270, map 5.

Na k. tyt. autorzy: J[uliusz] Bardach, A[leksander] Gieysztor, H[enryk] Łowmiański, E[wa] Małczyńska.

1482. **HISTORIA** Polski 1864—1945. Materiały do nauczania w kl. 11. Red. Żanna Kormanowa. Warszawa 1952 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 508.

Poszczególne rozdziały oprac.: Witold Kula, Żanna Kormanowa, Tadeusz Daniszewski, Jan

Kancewicz, Walentyna Najdus, Leon Grosfeld, Maria Turlejska. Zatwierdz. przez Min. Oświaty jako materiały pomocnicze dla naucz. i uczniów kl. 11.

Wyd. 2. 1952 8° ss. 510, nlb. 1.
Wyd. 3. 1953 8° ss. 456.

1483. **KOSMINSKI** E[vgenij Aleksevič]: Historia wieków średnich. Przetłóżył z jęz. rosyjskiego zespół pod red. M[ariana] H[enryka] Serejskiego. Ilustr. z wyd. rosyjskiego. Wyd. 3. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 316, mapy 3 oraz liczne w tekście ilustr.

1484. **MANUSEVIČ** A. Ja.: Očerki po istorii Pol'ši. [XIX—XX vekov]. Moskwa 1952 Gos. Učebno-Pedagogičeskoe Izdat. 8° ss. 405.

Rec.: Koroljuk V. D., Miller I. S., Fomin V. T. *Voprosy Istorii*. 1952 nr 12 s. 151—155.

1485. **MISSALOWA** G[ryzelda], Schoenbrenner J[anina]: Historia Polski. Red. Żanna Kormanowa. Warszawa 1951.

Rec.: Kula Witold, Leśnodorski Bogusław, Manteuffel Tadeusz. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 3 (33) s. 99—104.

1486. **MISSALOWA** Gryzelda, Schoenbrenner Janina: Historia Polski. Warszawa 1952 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 383, map 13, ilustr.

Wyd. 4. Warszawa 1953 8° ss. 352, map. 13, ilustr.

1487. **SIERADZKI** Józef: Podręcznik historii Polski. *Nowa Kultura* R. 4: 1953 nr 49 s. 5.

1488. **PROSPEKT** I tomu uniwersyteckiego podręcznika historii Polski do 1764 roku. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 3 s. 300—326 i nadb. 8° ss. 25.

1489. **PROSPEKT** II tomu uniwersyteckiego podręcznika historii Polski 1764—1864. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 4 s. 286—328 i nadb.

3. OPRACOWANIA POSZCZEGÓLNYCH REGIONÓW I MIEJSCOWOŚCI

1490. KALKOWSKI Jan: Trzy rozdziały historii Byczyny. *Od A do Z*. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego 1952 nr 7 (60).

Byczyna — wieś koło Krakowa r. 1846 — 22 V 1931 pacyfikacja — krwawy wtorek w Jaworznie.

(1491). SADOWSKI Sergiusz: Ludność i stosunki narodowościowe miasta Chełmna do schyłku dawnej Rzeczypospolitej = poz. 1208.

1492. DOMINIAK Jan: Z dni walk czerwonej Chodzieży. Wspomnienia 1-Majowe. *Widnokrąg*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej 1953 nr 18 s. 2—3.

1493. DUBIEL Paweł: Kartki z dziejów Chorzowa. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 1/2 s. 268—304.

(1494). BISKUP Marian: Elbląg w czasach Rzeczypospolitej = poz. 819.

1495. STYS Wincenty: Drogi postępu gospodarczego wsi. Studium szczegółowe na przykładzie zbiorowości próbnej wsi Husowa. Wrocław 1947 Wrocł. Tow. Nauk. 8° ss. 340, mapy.

Rec.: Leslie R. F. *The Slavonic and East Europ. Rev.* Vol. 31: 1952 nr 76 s. 304—305.

1496. BUKOWSKI Andrzej: Regionalizm kaszubski. Poznań 1950. Prace Instytutu Zachodniego nr 15.

Rec.: Cieślak Tadeusz. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18: 1952 [druk.] 1953 z. 1—4 s. 237—240; Wnuk Włodzimierz: O regionalizmie kaszubskim. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 44 (362) s. 6, ilustr.

1497. HUSARSKI Wacław: Kazimierz Dolny. Warszawa 1953 Tow. Nauk. Warsz. 4° ss. 143, nlb. 1, ilustr. Towarzystwo Naukowe Warszawskie. Wydział 2: Nauk Historycznych, Społecznych i Filozoficznych.

Rozprawy Komisji Historii Kultury i Sztuki T. 2.

1498. TYROWICZ Marian: Na szlakach postępowej myśli. [Kraków]. *Od A do Z*. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego 1953 nr 24 (128).

Myśl rewolucyjna w dziejach ziemi krakowskiej w XVIII—XX w.

1499. KACZMARCZYK Zdzisław: Geneza i rozplanowanie miasta Krosna nad Odrą. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1951 z. 2 s. 61—70, rys., Sod., Zsf., Rés.

1500. SYSKA Henryk: Nad błękitną moją Narwią. [Kurpie]. Warszawa (1952) Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 245, nlb. 2, ilustr.

Monografia z zakresu historii i etnografii Kurpiów.

Wyd. 2. Warszawa 1953 8° ss. 182, ilustr.

(1501). FASTNACHT Adam: Ludność miasta Leska w XV i XVI wieku = poz. 1203.

1502. ZIEMIA Lubuska. Poznań 1950.

Rec.: Neveux Jean B. *Annales. Économies. Sociétés. Civilisations.* R. 7: 1952 nr 4 s. 547—548.

1503. BEREZOWSKI Stanisław: Łódź i województwo łódzkie. Warszawa 1953 „Wiedza Powszechna” Państw. Wydawn. Popular.-Nauk. 8° ss. 103, nlb. 1, ilustr., mapy.

1504. SUKERTOWA-BIEDRAWINA Emilia: Tradycje pszczelarzkie na Mazurach. [W:] Kalendarz ewangelicki na rok 1953 s. 184—187.

1505. HISTORIA. (Region Mazur): [Oprac.:] Jerzy Antoniewicz, Władysław Chojnacki, Karol Górski, Irena Pietrzak-Pawłowska, Emilia Biedrawina-Sukertowa. [W:] War-

mia i Mazury. Cz. 2. Poznań 1953 s. 151—203.

1506. BASTRZYKOWSKI Aleksander]: Dzieje Mniszewa nad dopływem Pilicy do Wisły. *Kronika Diecezji Sandomierskiej* R. 45: 1952 nr 1 s. 25—37, nr 3 s. 75—98, nr 4 s. 120—128, nr 5 s. 158—164; R. 46: 1953 nr 1 s. 25—32.

1507. BERNACKI Zbigniew: Rocznica starej Mosiny. *Nowy Świat*. Tygodniowy dodatek Głosu Wielkopolskiego R. 3: 1952 nr 5 s. 3.

1508. JACKOWSKI Tadeusz: Burzliwe lata cynku. [Olkusz]. *Świat* R. 2: 1952 nr 7 s. 8—9, 21.

Reportaż o cynku, m. in. rzuty historycznego rozwoju hut olkuskich.

1509. BAŁLABAN Jerzy: Świt nad Opolszczyzną. Warszawa 1953 „Czytelnik“ 8° ss. 140, nlb. 4, ilustr.

1510. HAJDUK Ryszard: Kartki z przeszłości ziemi opolskiej. Opole (1952) Wydawn. „Trybuna Opolskiej“ 8° ss. 30, ilustr.

1511. OSTROWIEC miasto starego Zagłębia. [Ostrowiec]. *Stolica* R. 7: 1952 nr 13 (251) s. 10, ilustr.

Szkic historycznego rozwoju Ostrowca.

1512. WARNEŃSKA Monika: „Stare i nowe“ pewnej fabryki. [Pabianice]. *Przegl. Kulturalny* R. 1: 1952 nr 6 s. 2.

Sprawozdanie z wystawy obrazującej historię zakładów Krusche i Ender w Pabianicach.

1513. ZAKŁAD Teorii Układów Przestrzennych: Skalne Podhale — elementy zagospodarowania przestrzennego. (Fragment studiów). Cz. 1. Przedmowa: Jan Chmielewski. [Praca zbiorowa zespołu pracowników naukowych...]. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1952 z. 4 s. 1—17, rys., Sod., Zsf., Sum.

M. in. analiza społeczno-gospodarcza: 1. Ludność podhalańska; 2. Produkcja przemysłowa;

3. Produkcja hodowlano-rolna; 4. Zagadnienie transportowo-komunikacyjne.

1514. PRZESZŁOŚĆ Pomorza Zachodniego przemawia... Opracowali: Kazimiera Chojnacka, Walerian Lachnitt, Irena Okoń, Alfred Wielopolski. Red. Walerian Lachnitt. Szczecin 1952 16° ss. 78, nlb. 3, tabl. 1.

Rec.: Wójcik Zbigniew. *Archeion* T. 21: 1952 s. 248—250, Sod. s. 257, Sum. s. 266.

1515. GÓRSKI Karol, Biskup Marian: Historia Powiśla. [W:] *Warmia i Mazury*. Cz. 1. Poznań 1953 s. 303—332.

1516. CZARNECKI Władysław: Poznań w latach 1793—1939. *Architektura* 1953 nr 6 s. 148—150.

Rozwój urbanistyczny Poznania.

1517. NOŻYŃSKI Tadeusz: Materiały do dziejów złotnictwa poznańskiego. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 236—250.

Wiek XV—XVIII. Spisy złotników.

1518. POZNAŃ. Dzieje. Ludzie. Kultura. Red. Komitet Redakcyjny: Ireneusz Gwidon Kamiński, Przemysław Bystrzycki, Lech Jeszka. Poznań 1953 Komitet Obchodu „Dni Poznania“ 8° ss. 232, ryc.

1519. RUSZCZYŃSKA Teresa, Sławska Aniela: Poznań. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Techniczne 8° ss. 194, nlb. 1, plany 2, ilustr. Instytut Urbanistyki i Architektury.

Ostrowski W.: Przedmowa.

1520. STUDIA Poznańskie. Wyd. Zygmunt Wojciechowski, Mieczysław Suchocki. (Przegląd Zachodni Nr 6/8). Poznań 1953 Pozn. Druk. Nauk. 8° ss. 499.

Rec.: P. W. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 13: 1953 nr 3 s. 288.

(1521). WASZAK Stanisław: Ludność i zabudowa mieszkaniowa miasta Poznania XVI i XVII w. = poz. 1209.

(1522). ZAJCHOWSKA Stanisława: Rozwój sieci osadniczej okolic Poznania (XI—XX wiek) = poz. 1172.

1523. ZIELIŃSKI Zbigniew: Rozwój terytorialny miasta oraz zabudowy Starego Rynku w Poznaniu. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8 s. 254—274.

1524. ZIELIŃSKI Zbigniew: Rys historyczny Poznania do 1793 r. *Architektura* 1953 nr 6 s. 147.

Rozwój urbanistyczny Poznania.

1525. ZIELIŃSKI Zbigniew: Stary Rynek Poznania. *Architektura* 1953 nr 6 s. 151—153.

1526. KOTULA Franciszek: Rozwój terytorialny Rzeszowa. *Nowiny Tygodnia*. Tygodniowy dodatek Nowin Rzeszowskich R. 4: 1953 nr 14 (143), nr 17 (146) [dokończenie].

(1527). BATOWSKI Henryk: Terytorium Śląska w wiekach XVIII—XX. Zmiany granic i powierzchni 1740—1950 = poz. 1162.

1528. DOLNY Śląsk. Praca zbiorowa pod red. Kiryła Sosnowskiego, Mieczysława Suchockiego. Cz. 1—2. Poznań 1948.

Rec.: Neveux Jean B. *Annales. Économies. Sociétés. Civilisations* R. 7: 1952 nr 4 s. 543—546.

1529. STUDIA Śląskie. Opracowali: W[ładysław] Dzięwulski, S[tefan] Golachowski, K[arol] Jonca, J[an] Jończyk, K[azimierz] Orzechowski, Fr[anciszek] Ryszka, J[ózef] Popkiewicz, S[eweryn] Wysłouch. Poznań 1952 Instytut Zachodni 8° ss. 492.

Rec.: Szymiczek Franciszek. *Śląsk Literacki* 1953 nr 6/7 s. 193—196.

1530. SZKICE z dziejów Śląska. Pod red. Ewy Maleczyńskiej. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. XIII, nlb. 1, tabl. 1, ilustr.

1531. PODLASZEWSKA Krystyna: Ziemia śliwińska. Z problematyki ustrojowo-gospodarczej Pomorza Zachodniego. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 3/4 s. 589—699.

1532. ADAMCZEWSKA Hanna: Zagadnienia przemian osiedli mieszkaniowych w przemysłowym mieście Starachowice. *Miasto* R. 3: 1952 nr 12 (26) s. 9—18, ilustr.

Z treści: Zwięzły opis rozwoju przemysłu hutniczego w okręgu Starachowic na przestrzeni wieków.

1533. KWAŚNIEWICZ Władysław: Rozwój społeczno-gospodarczy wsi Świątniki Górne w powiecie krakowskim w latach 1750—1950. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 53: 1952 [druk.:] 1953 s. 434—435.

1534. URBAŃSKI L.: Szczecin jako port drzewny. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 8 s. 715—717.

(1535). ZAJCHOWSKA Stanisława: Pierwotny krajobraz średniowiecznego Szczecina = poz. 1171.

1536. SUKERTOWA-BIEDRAWINA Emilia: Szczytno (miasto i powiat, jego dzieje i ludzie). *Strażnica Ewangeliczna* R. 7: 1952 nr 6 s. 80—85.

1537. RASSALSKI S[tefan]: Nowy Ursynów. *Stolica* R. 7: 1952 nr 18 (256) s. 10, ilustr.

Z treści: Opis historyczny Ursynowa.

1538. WARMIA i Mazury. (Cz. 1—2). Praca zbiorowa pod red. Stanisławy Zajchowskiej, Marii Kielczewskiej-Zaleskiej. Poznań 1953 Instytut Zachodni 8° ss. 407, ilustr., mapy + ss. 378, nlb. 2, ilustr., nuty, mapy. Cykl: Ziemia Staropolski T. 4, cz. 1—2.

Z treści: Cz. I. Dział 1. Jakimowicz R.: Pradzieje człowieka; Lowmiański H.: Prusowie i państwo krzyżackie; Piwarski K.: Prusy w łączności z Polską; Koranyi K.: Prusy ośrod-

kiem imperializmu hohenzollernowskiego; Leśnodorski B.: W okresie plebiscytu; Kielczewska-Zaleska M.: Obraz osadnictwa; Chmarzyński G.: Historia sztuki; Zabrocki L.: Mowa ludu polskiego; Nazewnictwo; Dział 2. Region Powiśla; Górski K., Biskup M.: Historia; Świechowski Z.: Historia sztuki; Znamierowska-Prüfferowa M.: Kultura ludowa. Cz. II. Dział 2. Region Warmii; Leśnodorski B.: Historia; Świechowski Z.: Historia sztuki; Skurpski H.: Sztuka ludowa. Region Mazur; Historia. Oprac.: Antoniewicz J., Chojnacki W., Górski K., Pietrzak-Pawłowska I., Sukertowa-Biedrawina E.; Świechowski Z.: Historia sztuki; Znamierowska-Prüfferowa M.: Gospodarka i obyczaje ludowe; Skurpski H.: Sztuka ludowa.

Rec.: T. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 13: 1953 nr 3 s. 289.

1539. LEŚNODORSKI Bogusław: Historia. (Region Warmii). [W:] Warmia i Mazury. Cz. 2. Poznań 1953 s. 31—63.

1540. BIECHOŃSKI Jerzy: Z historii warszawskiego tramwaju. *Stolica* R. 8: 1953 nr 12 s. 7.

1541. KAZIMIERCZAK Jan: Dawna osada holenderska w granicach dzisiejszej Warszawy. *Stolica* R. 8: 1953 nr 49 s. 13.

1542. KOMOROWSKI Tadeusz: Podziemia Starej Warszawy. *Stolica* R. 8: 1953 nr 39 s. 6—7.

1543. NIESIOŁOWSKI Adam: Z dziejów rozwoju Warszawy. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 9 s. 805—816, ilustr.

1544. RASSALSKI Stefan: Trakt starej Warszawy. *Stolica* R. 7: 1952 nr 17 (255) s. 4—6, ilustr.

Opis architektury Starego Miasta oraz wyszczególnienie wybitnych postaci historycznych, mieszkających w domach Starego Miasta i ulic sąsiednich.

1545. SZWANKOWSKI Euge-

nusz: Mury obronne Warszawy. *Stolica* R. 8: 1953 nr 3 s. 13.

XIV—XIX w.

1546. SZWANKOWSKI Eugeniusz: Warszawa. Rozwój urbanistyczny i architektoniczny. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Techniczne 8° ss. 341, nlb. 3, ilustr. Instytut Urbanistyki i Architektury.

Arnold S.: Przedmowa. Książka przeznaczona ... dla urbanistów, architektów-historyków oraz wszystkich interesujących się kulturą rodzimą i rozwojem miast.

Rec.: Gieysztor Aleksander, Herbst Stanisław. *Biul. Hist. Sztuki*. R. 15: 1953 nr 3/4 s. 129—131; Herbst Stanisław: Nowa historia Warszawy. *Stolica* R. 8: 1953 nr 5 s. 13.

1547. ŚNIEŻKO Aleksander: Urzędy pocztowe starej Warszawy. *Stolica* R. 8: 1953 nr 27 s. 12—13.

XVII—XIX w.

1548. TRAKT starej Warszawy. Praca zbiorowa pod red. Dobrosława Kobielskiego. Warszawa 1953 Wyd. Stołecz. Komit. Frontu Narod. 8° ss. 96, ilustr. Stołeczny Komitet Frontu Narodowego.

Treść: Święto Odrodzenia 22 Lipca; Gomulicki J.: Na trakcie starej Warszawy. Przechadzka historyczna; Biegański P.: Stare Miasto — pomnik naszej kultury narodowej; Strzelecki M.: Budujemy trakt starej Warszawy; Gieysztor A.: Przeszłość starej i nowej Warszawy; Kobielski D.: Warszawa socjalistyczna.

1549. GLUZIŃSKI Wojciech: Wrocław średniowieczny. Miasto i ustrój do początku XV wieku. Wrocław 1952 [druk.] 1953 8° ss. 59, nlb. 2, tabl. 3, plan 1. Muzeum Śląskie we Wrocławiu. Oddział: Muzeum Historyczne m. Wrocławia.

Wydano w związku z wystawą stałą pt. Wrocław średniowieczny.

1550. TURNAU Irena: Z dziejów polskiego Wrocławia. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 7 s. 613—621, ilustr.

4. OPRACOWANIA POSZCZEGÓLNYCH ZAGADNIENI

a) Zagadnienia kultury materialnej

1551. CIEŚLA-REINFUSSOWA Zofia: Dom z wnęką w polskiej architekturze ludowej. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 4/5 s. 263—269, ilustr.

1552. * CZEKANOWSKI Jan: Z dziejów wozu i zaprzęgu. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 110—132, Sod. s. 699—701, Sum. s. 725—727 i odb. 8°.

Obszerne omówienie artykułu: A. G. Handri-court: Contribution à la géographie et à l'ethnographie de la voiture. *La Revue de Géographie Humaine et d'Ethnologie* 1948 nr 1 s. 54—64.

1553. DOBROWOLSKA Agnieszka: Ludowe budownictwo mieszkalne Pomorza Zachodniego. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 [druk.:] 1953 nr 4 s. 229—239, ilustr.

Dotyczy relikwii zanikającego tradycyjnego budownictwa wiejskiego na Pomorzu Zachodnim.

1554. DOBROWOLSKI Kazimierz: Zderzenie kultur. (Streszczenie). *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 102—109, Sod. s. 695—699, Sum. s. 719—725 i odb. 8°.

1555. DZIĘGIEL Leszek: Malowane kafle z Leżajska. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 1 s. 33—37.

Opis kafli pochodzących z pieca z połowy XIX w. w Budach Łańcuckich (pow. Łańcut).

1556. GLAPA Adam: Strój dzierzacki. Poznań 1953 Pol. Tow. Ludozn. 4° ss. 68, tabl. 2, mapy k. 1, ilustr. Atlas Polskich Strojów Ludowych z. 2.

1557. GOTKIEWICZ M[arian]: Górna Orawa w pracach słowackiego etnografa. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 427—435.

Artykuł recenzji z prac uczonych słowackich wydanych jako 2 tom *Slovenskej Vlastivedy*.

1558. GRABOWSKI Józef: Życie i rozwój pewnego fragmentu sztuki ludowej. *Problemy* R. 8: 1952 nr 1 (70) s. 30—36, ilustr.

O artystycznej rozbudowie przedmiotów użytkowych: przęślic na Mazurach i łyżników na Podhalu.

1559. KACZOROWSKA Blanka: Welniany pasiak opoczyński. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 1 s. 23—28, tabl. 1, ilustr.

Autorka przedstawia między innymi ewolucję historyczną tkaniny ludowej w Opocznym i Łowickiem.

1560. KALINOWSKI Wojciech: Drewniane podcienia rynków południowej Lubelszczyzny. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 nr 2 (17) s. 111—116, ilustr.

Sprawozdanie z objazdu zorganizowanego przez Dział Historii Budowy Miast Instytutu Urbanistyki i Architektury w dn. 6—10 X 1951.

1561. KAMIŃSKA Janina: Tkaniny z osady rzemieślniczo-rybackiej z XII—XIII wieku w Gdańsku. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 2 s. 7—76.

Rec.: Kovačevićová Soňa. *Národopisny Sborník Slovenskej Akadémie Vied a Umeni* R. 11: 1952 s. 438—441.

1562. KOSTYSZ Juliusz: Jan Oksitowicz garncarz krakowski i jego dzieło [wiek XIX]. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 6 s. 317—334, ilustr.

1563. KOTULA Franciszek: Rzeszowska majolika ludowa. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 4/5 s. 303—319.

Pochodzi z XVI w.

1564. KOTULA Franciszek: Słupowe chałupy w Rzeszowskim. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 4 (23) s. 211—217.

1565. KOTULA Franciszek: Z badań nad strojem ludowym Rzeszowiaków. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 4/5 s. 212—226, ilustr.

1566. KOTULA Franciszek: Ze studiów nad zdobnictwem kowalskim w okolicach Rzeszowa. (Raki czyli kratki). *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 2 s. 87—91, ilustr.

1567. KRASSOWSKI Witold: Chałupa polska na przełomie XVI i XVII wieku. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 4/5 s. 281—302.

1568. KULCZYCKI Jerzy: Rozwój meblarstwa w pierwotnej Europie na tle ogólnej periodyzacji kultury. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 1—11, Sod., Rés. s. 167—168.

1569. MAJDECKI Jan: Z przeszłości warszawskich wodociągów. *Miasto* R. 4: 1953 nr 2 s. 30—31.

1570. MATUSZEWSKI Józef: Początki nowożytnego zaprzęgu konnego. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 78—109, Sod., Rés. s. 109—111.

1571. MICAŁ Jan: Powiat łańcucki ośrodkiem ceramiki ludowej. *Nowiny Tygodnia*. Dodatek tyg. Nowin Rzeszowskich R. 4: 1953 nr 36 (165).

1572. MIKUŁOWSKA Halina: Strój kujawski. Do druku przygotował Józef Gajek. Poznań 1953 Pol. Tow. Ludozn. 4° ss. 63, nlb. 2, tabl. 2, ilustr., mapy, Sod., Sum. Atlas Polskich Strojów Ludowych. Cz. 2: Wielkopolska z. 3.

1573. MIŁOBĘDZKI Jerzy A[dam]: Domy rzemieślnicze w miasteczkach południowej Lubelszczyzny. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 nr 2 (17) s. 117—122, ilustr.

Sprawozdanie z objazdu zorganizowanego przez Dział Historii Budowy Miast Instytutu Urbanistyki i Architektury w dn. 6—10 X 1951.

1574. NAHLIK Adam: Tkaniny gdańskie pod względem technicznym i artystycznym. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 2 s. 77—86, tabl. 1, ilustr.

Rec.: Kovačevićová Soňa. *Národopisny Sborník Slovenskej Akadémie Vied a Umeni* R. 11: 1952 s. 438—441.

1575. PODRAZA Antoni: Zagadnienie historii techniki rolniczej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 450—453.

1576. REINFUSS Roman: Polskie ludowe kowalstwo artystyczne. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 6 s. 348—376.

Od czasów przedhistorycznych do końca XIX w.

1577. ROSEN-PRZEWORSKA Janina: Z zagadnień renesansowego ubioru ludowego. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 4/5 s. 257—280, ilustr.

1578. ROSTAFIŃSKI Jan: W Polsce wielbłąd był za Piasta. *Problemy* R. 8: 1952 nr 4 (73) s. 241—246, ilustr.

1579. SĘKOWSKI Stefan: Od ogniska do świetlówki. *Wiedza i Życie* R. 20: 1953 nr 7 s. 484—490.

Historia oświetlenia od najdawniejszych czasów.

1580. STELMACHOWSKA Bożena: Kaszubski strój ludowy. Zarys historyczny. *Rejsy*. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego 1953 nr 225 s. 7.

1581. ŚWIĄTKOWSKA Jadwiga: Strój łowicki. Poznań 1953 Pol. Tow. Ludozn. 4° ss. 64, tabl. 4, ilustr., mapy, Sod., Sum. Atlas Polskich Strojów Ludowych. Cz. 4: Mazowsze i Sieradzkie z. 2.

1582. ŚWIEŻY Janusz: Strój krzczonowski. Poznań 1952 Pol.

Tow. Ludozn. 4° ss. 47, nlb. 1, tabl. 3, ilustr., mapa, Sod., Sum. Atlas Polskich Strojów Ludowych. Cz. 5: Małopolska z. 7.

1583. SZWANKOWSKA Hanna: Bruki Starego Miasta. *Stolica* R. 8: 1953 nr 28 s. 14.

Warszawa XIV—XIX w.

1584. SZWANKOWSKA Hanna: O wodociągach Starego i Nowego Miasta. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 2/3 s. 128—131.

1585. SZWANKOWSKA Hanna: Oświetlenie Starego Miasta. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 2/3 s. 125—127.

*Historia oświetlenia, głównie od XVIII w.

1586. WOLSKI Krzysztof: Domy podcieniowe w Pruchniku. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 4 (23) s. 206—210.

1587. ŻYWIRSKA Maria: Strój kurpiowski Puszczy Białej. Poznań 1952 Pol. Tow. Ludozn. 4° ss. 54, tabl. 3, ilustr., mapa, Sod., Sum. Atlas Polskich Strojów Ludowych. Cz. 4: Mazowsze z. 5.

b) Zagadnienia gospodarczo-społeczne

1588. ASSMANN: Erwin Stettins Seehandel und Seeschiffahrt im Mittelalter. Kitzingen a/Main 1951 Holzner 8°.

Rec.: F. L. C. *Engl. Hist. Rev.* Vol. 67: 1952 nr 263 s. 292—293.

1588a. BARANOWSKI Bohdan: Chłop polski w walce z Tatarami. Warszawa 1952 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 81, nlb. 2.

Rec.: Bardach Juliusz. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 220—222.

1589. BARANOWSKI Bohdan: Ludzie luźni w południowo-wschodniej Wielkopolsce w XVII—XVIII wieku. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.*

T. 3: 1953 s. 252—269 i odb. 8° ss. 18.

1590. BARANOWSKI Bohdan: Polskie procesy czarownic jako zjawisko społeczno-kulturalne. *Spraw. z Czynności i Posiedzeń ŁTN* [Łódzkiego Tow. Nauk.] R. 4: 1949 [druk.:] 1952 nr 2 (8) s. 44—48 i odb. 8° ss. 5, nlb. 1.

1591. BARANOWSKI B[ohdan]: Powstania chłopskie na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 157, nlb. 3.

1592. BARANOWSKI Bohdan: Procesy czarownic w Polsce w XVII i XVIII wieku. Łódź 1952 8° ss. 181, Sod., Rés. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Prace Wydziału 2 nr 13.

1593. BARANOWSKI Bohdan: Z dziejów antyfeudalnych ruchów chłopskich na Podlasiu. Walka chłopów suraskich z feudalnym uciskiem w XVI—XVIII wieku. Warszawa 1953 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 156, nlb. 3.

1594. BERNATT Stanisław: Droga bursztynowa prowadziła przez ziemie polskie i ruskie. *Problemy* R. 9: 1953 nr 7 s. 481—484, ilustr.

Handel bursztynem i szlaki handlowe w czasach przedhist. i w średniowieczu.

1595. BICHLER Irena, Turski Mieczysław: Głębokie podłoże społeczne procesów o czary. Na podstawie akt archiwum w Zielonej Górze. *Widnokrag*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej R. 4: 1952 nr 4 s. 6.

1596. BRODA Józef: Gospodarka zrębowo-wykopaliskowa w Beskidzie żywieckim. *Slavia Antiqua* T. 3: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 209—288, Rés.

Rec.: Lalik Tadeusz. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 236—237.

1597. BURSZTA Józef: Społeczeństwo i karczma. Propinacja, karczma i sprawa alkoholizmu w społeczeństwie polskim XIX wieku. Warszawa 1951.

Rec.: Jakóbczyk Witold. *Roczn. Dziej. Spół. Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 277—280; Kieniewicz S[tefan]. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 241—244.

1598. BURSZTA Józef: Wieś i karczma. Warszawa 1950.

Rec.: Samsonowicz H[enryk]. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 363—370.

1599. CHĘTNIK Adam: Przemysł i sztuka bursztyniarska nad Narwią. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 355—415, *Sod.* s. 712—714, *Sum.* s. 737—740 i odb. 8°.

1600. CHLEBOWCZYK Josef: K otázce periodisace vývoje hornictví v ostravsko-karvinském revíru. Z polského rukopisu přeložil Milan Kudělka. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 51: 1953 nr 1 s. 82—89.

1601. CHMIELEWSKI Henryk: Źródła zabobonów. Warszawa 1953 „Wiedza Powszechna“ 16° ss. 49, nlb. 3. Mała Biblioteczka Tow. Wiedzy Powszechnej. Seria 6: Społeczno-Polityczna.

1602. DŁUGOSZ Alfons: Wieliczka walcząca. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 6 s. 534—535.

O buntach robotników od XVI w.

1603. DWORZACZEK Włodzimierz: Dobrowolne poddaństwo chłopów. Warszawa 1952 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 157, nlb. 2.

Rec.: Deresiewicz J[anusz]. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 222—229; Rusiński Władysław. *Roczn. Dziej. Spół. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 281—290.

1604. FICOWSKI Jerzy: Cyganie polscy. Szkice historyczno-obyczajowe. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 262, nlb. 2, tabl. 16, mapa 1.

1605. FRIEDBERG Marian: Zagadnienie historii miast polskich do XVIII w. Kultura polska do wieku XV. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 408—412.

1606. GERLACH Jan: „Nawisie” — wspólna własność gromadzka wsi staropolskiej. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 260—273, Rés.

1607. GIEROWSKI Józef: Kartki z rodowodu biedoty wiejskiej. Warszawa 1951.

Rec.: Mikulski Tadeusz. *Zeszyty Wrocławskie* R. 6: 1952 nr 2 s. 240—241; Rusiński Władysław. *Roczn. Dziej. Spół. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 290—296.

1608. GIEROWSKI Józef A[n-drzej]: Luźni ludzie na Mazowszu w świetle uchwał sejmikowych. *Przegl. Hist.* T. 40: 1949 s. 164—202.

Rec.: Rusiński Władysław. *Roczn. Dziej. Spół. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 290—296.

1609. GÓRSKI Karol: Elementy źródłowe i przyczynki do gospodarczo-społecznych dziejów Prus Królewskich. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 454—455.

1610. GÓRZYŃSKI Stefan: Studia nad celnictwem, przymusem drogowym i składem w Polsce wieków średnich. Przedstawił... S. Arnold. *Spraw. z Posiedzeń Wydziału II Nauk Hist. Spół. i Filozof.* Towarzystwo Naukowe Warszawskie. R. 43: 1950 [druk.:] 1952 s. 40.

Sprawozdania brak.

1611. GRODEK Andrzej, Kostrowicka Irena: Historia gospodarcza Polski. Wykład. Z. 1—3. Warszawa 1952 4° ss. nlb. 2, 114 + nlb. 2, 100 + nlb. 2, 88, Przewodnik metodyczny ss. nlb. 2, 14. Szkoła Główna Plano-

wania i Statystyki w Warszawie. Studium Zaoczne. Katedra Historii Gospodarczej. Wszystkie wydziały. Rok akad. 1952/53. Semestr 1 i 2.

1612. GRODEK Andrzej, Kostrowicka Irena: Historia gospodarcza Polski. Cz. 1—2 z. 1—5. Warszawa 1953 Zakład Prod. Skryptów Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 106 + 77 + 113 + 122. Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie. Studium Zaoczne. Katedra Historii Gospodarczej. Wszystkie wydziały. Rok akad. 1953/54. Semestr. 1 i 2.

1613. HEJNOSZ Wojciech: Zagadnienie niewoli w Polsce. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 264—266.

1614. HERBST Stanisław: Miasta polskie w XV—XVII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 481—485.

1615. JAGUCKI A[ntoni]: Obrazy przeszłości. [Obyczaje, zabobony]. [W:] Kalendarz ewangelicki 1952 s. 142—150.

1616. KOSSOWSKI Aleksander: Przyczynę do dziejów Szkotów w Polsce. *Roczn. Humanist.* T. 2/3: 1950—1951 [druk.] 1953 s. 381—386.

1617. KOSTROWICKI Jerzy: O funkcjach miastotwórczych i typach funkcjonalnych miast. *Przeł. Geograf.* T. 24: 1952 z. 1/2 s. 7—64, bibliogr. Sod., Sum.

M. in. przykłady z historii rozwoju miast polskich.

1618. KOSTROWICKI Jerzy: Problematyka małych miast w Polsce w związku z badaniami nad warunkami ich aktywizacji. *Przeł. Geograf.* R. 25: 1953 nr 4 s. 12—52, map 3, bibliogr., Sod., Sum.

Historia od wczesnego feudalizmu.

1619. KOTULA Franciszek: Leżajski ośrodek ceramiczny. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 1 s. 26—32.

Wyroby garncarskie i rozwój cechu — w. XVIII—XIX do czasów współczesnych.

1620. KRASOŃ Józef: Uposażenie klasztoru cystersów w Obrze w wiekach średnich. Poznań 1950.

Rec.: F[ryde] E. B. *The English Hist. Rev.* Vol. 67: 1952 nr 264 s. 437—438.

1621. KUCZYŃSKI Jürgen: Położenie robotników w Niemczech od 1800 r. do czasów dzisiejszych. Przełożyli cz. 1: A. Rapaczyński, cz. 2: J. Frieske. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. XLII, 577, nlb 1. Biblioteka Przekładów Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych 9.

1622. KULEJEWSKA Zofia: Ze studiów nad zagadnieniem lokacji miejskich w Wielkopolsce w XVI—XVIII w. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 180—194.

1623. LIPIŃSKI Edward: Jeszcze w sprawie „Zarysu”. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 3 s. 189—191.

Artykuł dyskusyjny; odpowiedź na zarzuty: *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 2.

1624. LIPIŃSKI Edward: Rozwój myśli ekonomicznej. Od merkantylizmu do socjalizmu utopijnego. Wyd. 2 popr. i uzup. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 267, powiel. Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie.

Rec.: Łukaszewicz A., Sierpiński W., Szeffler St.: Rozwój myśli ekonomicznej od merkantylizmu do socjalizmu utopijnego. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 4 s. 214—230.

1625. LIPIŃSKI Edward: Uwagi do „Zarysu historii polskiej myśli ekonomicznej”. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 3 s. 162—168.

1626. MAINUŠ František: Ke studiu dějin hornictví a hutnictví na Ostravsku. *Slezský Sborník.* Acta Si-

lesiaca R. 51: 1953 nr 3 s. 408—416.

1627. MALECZYŃSKI Karol: Z dziejów górnictwa śląskiego w epoce feudalnej. [W:] Szkice z dziejów Śląska. Warszawa 1953 s. 175—218.

1628. MAŁOWIST Marian: Miasta w Polsce średniowiecznej. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 3 s. 222—232, ilustr.

1629. MATEJCZYK H.: Komunikacja w historii [na trasie Sejny—Suwałki]. *Świat i Ludzie*. Dodatek do Gazety Białostockiej 1952 nr 28 s. 4.

1630. MATERIAŁY i studia do dziejów społeczno-ekonomicznych i historii kultury oraz myśli społecznej w Polsce. *Przegl. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 467—470.

1631. MATERIALY po historii zemledelija SSSR. Sbornik 1. Moskwa 1952 Akademiya Nauk SSSR 8° ss. 630. Akademiya Nauk SSSR. Institut Istorii.

Rec.: Pjatyseva N. V., Aleksandrov V. A. *Voprosy Istorii* 1953 nr 2 s. 111—116.

S. 115—116: Omówienie prac poświęconych historii rolnictwa na Białorusi, Litwie i Ukrainie w XVI—XVIII w., mianowicie: Pochilevič D. L.: Zemleustrojstvo i pozemel'nyj kadastr v Belorussii, Litve i Ukrainie v XVI—XVII v. oraz Baranovič A. I.: Chozjajstvo folvarka na jуге Volyni v XVIII v.

1632. MĄCZAK Antoni: Zagadnienie produkcji sukienicznej w Polsce XVI i XVII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 474—477.

1633. MICHALKIEWICZ Stanisław: Kilka epizodów z dziejów walk chłopskich na Śląsku w XVII i XVIII wieku. [W:] Szkice z dziejów Śląska. Warszawa 1953 s. 286—324.

1634. MŁYNARSKI Zygmunt: U źródeł polskiej demokracji. Warszawa 1950.

Rec.: AS. *Życie Słowiańskie* R. 7: 1952 nr 1 (og. zbioru 70) s. 41—42.

1635. MŁYNARSKI Z[ygmun]t: Z dziejów polskiej demokracji. Wyd. 2 popr. i rozszerzone. Warszawa 1949.

Rec.: Kostiuško I. I. *Voprosy Istorii* 1952 nr 8 s. 117—120.

1636. NOWAKOWA Janina: Rozmieszczenie komór celnych i przebieg dróg handlowych na Śląsku do końca XIV wieku. Wrocław 1951.

Rec.: Krakowski Stefan. *Przegl. Nauk Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 371—373; Pieradzka Krystyna. *Roczn. Dziej. Spol. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.] 1953 s. 324—327; Samsonowicz H[enryk]. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 595—598; Wąsowiczówna Teresa. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 472—476.

1637. NOŽICKA Josef: Nejstaři projekty kanálu dunajsko-oderského a Slezsko. *Slezský Sborník* R. 51: 1953 nr 4 s. 473—488.

1638. OCHMAŃSKI Władysław: Zbójnictwo góralskie. (Z dziejów walki klasowej we wsi góralskiej). Warszawa 1950.

Rec.: Baranowski Bogdan. *Przegl. Nauk Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 388—392; Bardach J[tuliusz]. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 1 s. 150—158.

1639. OCHMAŃSKI Władysław: Zwalczenie zbójnictwa góralskiego przez szlachtę w XVII i XVIII w. *Czasopismo Prawno-hist.* T. 3: 1951 s. 193—241.

Rec.: jr. *Wierchy* R. 21: 1952 s. 288—289.

1640. OLECHOWSKI Tadeusz: Z dziejów ustroju rolnego dawnej Polski. *Przegl. Geodezyjny* 1952 nr 7/8 s. 204—208; nr 10 s. 302—307, tabl.

1641. PIEKARCZYK Stanisław: W sprawie „Zarysu historii polskiej myśli ekonomicznej”. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 4 s. 240—245.

1642. PIENKOWSKI Romuald: Uwagi o rozwoju struktury przetrzennej górnośląskiego okręgu prze-

mysłowego [w wieku XVIII, XIX i XX]. *Miasto* R. 3: 1952 nr 7 (21) s. 24—29, ilustr.

Fragmety referatu wygłoszonego na konferencji regionalnej Towarzystwa Urbanistów Polskich w Katowicach w listopadzie 1951 r.

1643. PTAŚNIK Jan: Miasta i miészczañstwo w dawnej Polsce. Wyd. 2. Warszawa 1949.

Rec.: Rhode Gotthold. *Zeitschrift für Ostforschung* Jg 1: 1952 H. 4 s. 622—624; Thomson S. H. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 12: 1952 nr 1 s. 97.

1644. RATKOŠ Peter: Prispěvek k dejinám banského prava a bannictva na Slovensku. Bratislava 1951 Slovenska Akadémia Vied a Umeni 8° ss. 174.

Praca Ratkoša poświęcona jest historii górnictwa słowackiego. Ważna dla historii Polski ze względu na stosunki ekonomiczne łączące kopalnie słowackie z miastami polskimi (jak Kraków, Nowy Sącz) i polski handel tranzytowy produktami kopalń słowackich.

Rec.: Zientara B[enedykt]. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 598—601.

1645. REYCHMAN Jan: W sprawie nowych badań nad dziejami dawnego przemysłu na Podhalu. *Wierchy* T. 22: 1953 s. 66—79.

1646. RUTKOWSKI Jan: Ekono-mičeskaja istorija Pol'si. Per. s pol'sk. L. V. Rasumovskoj i Ch. Vol'skogo. Moskva 1953 Izd. inostron. liter. 8° ss. 425.

1647. RUTKOWSKI Jan: Historia gospodarcza Polski (do 1864 r.). Z przedmową Witolda Kuli. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. XII, 568.

Bibliografia na s. 467—537.

1648. RUTKOWSKI Jan: W sprawie „Zarysu historii polskiej myśli ekonomicznej“. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 1 s. 171—172.

Dyskusja nad tezami drukowanymi w *Ekonomiście*.

1649. SAMSONOWICZ Henryk: Materiały do historii wytwórczości przemysłowej wiejskiej w Polsce feudalnej. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 133—149, Sod., Sum.

1650. SEKOWSKI Stefan: Z dziejów papieru. *Wiedza i Życie* R. 20: 1953 nr 10 s. 701—706.

Od starożytności — do XVI w. na terenie Polski.

1651. SZCZOTKA Stanisław: Ocena folwarku. Przyczynki do formy oporu klasowego chłopów. Przyczynki do społecznych zagadnień reformacji. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 490—494.

1652. TARAPANI J.: O próbach wytworzenia papieru z jedwabiu naturalnego. (Przyczynek do historii papieru). *Przegl. Papierniczy* R. 8: 1952 nr 6 (101) s. 182—183.

1653. TOPOLSKI Jerzy: W sprawie poglądów ekonomicznych okresu panowania folwarku pańszczyźnianego. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 1 s. 173—178.

Dyskusja nad tezami „Zarysu historii polskiej myśli ekonomicznej“.

1654. TRAWKOWSKI Stanisław: Problem upadku miast a zagadnienie urbanistyki historycznej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 456—459.

1655. TURZYCA Jan: O przesądach i zabobonach. Warszawa 1953 Min. Obrony Narodowej 16° ss. 49, nlb. 2, ilustr.

1656. VETULANI Cecylia: Pasłęckie formy piernikarskie. *Polska Sztuka Ludowa* R. 7: 1953 nr 1 s. 56—58.

Wypiek pierników — pochodzenie form piernikarskich — historyczne ujęcie w XVIII i XIX w.

1657. WACHOWIAK Bogdan: Ze studiów nad spławem na Wiśle w XVI—XVIII w. *Przeegl. Zach. R.* 7: 1951 nr 1/2 s. 122—136.

Rec.: T. L. *Kwart. Hist. Kult. Mater. R.* 1: 1953 nr 1/2 s. 227.

1658. WACHOWSKI Marian: O dobrych sługach i poddanych. *Problemy R.* 8: 1952 nr 8 (77) s. 568—569, ilustr.

Dyskusja w dziale „Polemiki” na marginesie dawnych podręczników dla lokajów oraz „instrukcji”, „dyspozycji”, „instruktażu”, „ustaw” lub „wilkierzy” dla sług i poddanych.

1659. WAREŻAK Jan: Osadnictwo kasztelanii łowickiej (1136—1847). Cz. 1. Łódź. 1952 8° ss. 286, tab. 1 + luźno map 6. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Prace Wydziału 2 nr 6.

1660. WASCHINSKI Emil: Die Münz- und Währungspolitik des Deutschen Ordens in Preussen, ihre historischen Probleme und seltenen Gepräge. Göttingen 1952 Gött. Arbeitskreis 8° ss. 251, tabl. 6.

Rec.: Jesse Wilhelm. *Zeitschrift für Ostforschung* Jg 1: 1952 H. 4 s. 614—615.

1661. WEYMANN Stefan: Ze studiów nad zagadnieniem dróg w Wielkopolsce od X do XVIII wieku. *Przeegl. Zach. R.* 9: 1953 nr 6/8 s. 194—253, mapa 1.

1662. WYCECH Czesław: Z przeszłości ruchów chłopskich (1768—1861). Warszawa 1952 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 221, nlb. 3.

1663. WYSŁOUCH Seweryn: Stosunki narodowościowe Śląska okresu polskiego XVIII—XIX w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 200—205.

Dyskusja.

1664. ZARYS historii polskiej myśli ekonomicznej. Cz. 1 (do r. 1871). Tezy stanowiące próbę syn-

tetycznego oświetlenia historii polskiej myśli ekonomicznej. *Ekonomista R.* 52: 1952 kwart. 3 s. 153—161.

1665. ZIENTARA Benedykt: Zagadnienia hutnictwa żelaznego w Polsce XIV—XVII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 477—480.

1666. ZIENTARA Benedykt: Ze studiów nad historią techniki polskiego hutnictwa żelaznego do XVII wieku. *Przeegl. Hist. T.* 43: 1952 z. 2 s. 195—242, ilustr., *Sod.* s. 393—394, *Rés.* s. 400—401 i nadb. ss. 50.

Artykuł jest częścią większej przygotowywanej pracy, poświęconej historii hutnictwa małopolskiego do połowy XVII w., a zarazem, wraz z artykułem A. Mączaka, pierwszym opublikowanym wynikiem prac zespołu historii rzemiosła polskiego, pracującego pod kierunkiem prof. dra M. Małowista.

Rec.: Radwan Mieczysław. *Kwart. Hist. Kult. Mater. R.* 1: 1953 nr 1/2 s. 233—235.

1667. ZNAMIEROWSKA-PRÜFFEROWA Maria: Gospodarka i obyczaje ludowe. (Region Mazur). [W:] Warmia i Mazury. Cz. 2. Poznań 1953 s. 229—245.

1668. ŻURAWICKI Seweryn: Uwagi do „Zarysu historii polskiej myśli ekonomicznej”. *Ekonomista R.* 53: 1953 kwart. 2 s. 183—189.

Tezy „Zarysu historii polskiej myśli ekonomicznej” drukowane w *Ekonomiście* (R. 52: 1952 kwart. 3) — dyskusja na ten temat.

1669. ŻYCHOWSKI Marian: Na marginesie źródeł do „Zarysu historii polskiej myśli ekonomicznej”. *Ekonomista R.* 53: 1953 kwart. 1 s. 179—182.

Dyskusja nad tezami drukowanymi w *Ekonomiście* (R. 52: 1952 kwart. 3).

c) Zagadnienia prawnoustrojowe

1670. ADAMUS Jan: Historia państwa i prawa polskiego. (Do r. 1454).

Łódź 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 140, powiel.

1671. BARDACH Juliusz: Historia państwa i prawa polskiego. Cz. 1—2. Warszawa 1952 4° ss. 386 + nlb. 2, 226, powiel. Uniwersytet Warszawski. Wydział Prawa. Studium Zaoczne.

1672. BARDACH Juliusz: Uwagi o rodowym ustroju społeczeństwa i prawie bliższości w Polsce średniowiecznej. Na marginesie pracy Kazimierza Kolańczyka. Studia nad relikdami wspólnej własności ziemi w najdawniejszej Polsce. Rozporządzenie własnością ziemską do końca XIV w. *Czas Prawn.-hist.* T. 4: 1952 s. 407—458.

1673. BIERZANEK Remigiusz: Wolność mórz w rozwoju historycznym. *Państwo i Prawo*. R. 7: 1952 nr 12 s. 824—853 i nadb.

1674. CZAPLIŃSKI Władysław: Problem Gdańska w czasach Rzeczypospolitej szlacheckiej. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 273—286, Sod. s. 395—396, Rés. s. 403.

1675. GÓRSKI Karol: Nowe metody w zakresie historii Kościoła. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 5: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 22—24.

1676. GRAUS František: Prawo lenne w Czechach. *Sobótka* R. 6: 1951 [druk.:] 1952 s. 30—44 i odb. 8° ss. 15, nlb. 1.

1677. GRZYBOWSKI Konstanty: Klasowe podłoże feudalnego papalizmu i absolutyzmu. (Na marginesie prac W. Ullmanna: Medieval papalism i N.P. Gilmore'a: Argument from Romans Law in political thought 1200—1600). *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 224—246, Rés.

1678. HALBAN Leon: Znaczenie zwyczajów prawnych i ich badanie.

Lud T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 148—180, Sod. s. 702—703, Sum. s. 728—729 i odb. 8°.

1679. HORNA Ryszard: Folklore juridique. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 133—147, Sod. s. 701—702, Sum. s. 727—728 i odb. 8°.

1680. JABŁOŃSKI Henryk: Konstytucje polskie. Referat wygłoszony na sesji I[nstytutu] K[sztalcenia] K[adr] N[aukowych] dn. 22 lutego 1952 r. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 3 (73) s. 367—405, Sod. s. 3—5 luźne, Sum. s. 3—6 luźne i nadb.

Od artykułów henrykowskich z r. 1573 do konstytucji kwietniowej 1935 r.

1681. KACZMARCZYK Zdzisław: Typ i forma państwa polskiego w okresie demokracji szlacheckiej. Warszawa 1953 4° ss. 84, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.

1682. KOKOT Kazimierz: W sprawie burżuazyjnej koncepcji źródeł prawa narodów. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 nr 4 s. 595—617.

1683. KOLAŃCZYK Kazimierz: Studia nad relikdami wspólnej własności ziemi w najdawniejszej Polsce. Poznań 1950.

Rec.: F[ryde] E. B. *The English Hist. Rev.* Vol. 67: 1952 nr 263 s. 289—290; Leslie R. F. *The Slavonic and East Europ. Rev.* Vol. 31: 1952 nr 76 s. 317—318.

1684. KORANYI Karol: Powszechna historia państwa i prawa. 2—4. Wyd. 2. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. nlb. 4, 111 + nlb. 2, II, 230 + nlb. 2, 125, powiel. Uniwersytet Warszawski.

1685. KRAKOWSKI Stefan: Kościół a państwo polskie do początków XIV wieku. Warszawa 1950 „Książka i Wiedza” 16° ss. 266, nlb. 2, tabl. 2, mapa 1.

Rec.: Baszkiewicz Jan. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 276—281.

1686. KUPFER [Efraim] Franciszek: Prawne i faktyczne położenie Żydów w Polsce na przestrzeni dziejów. (W związku z dyskusją nad projektem nowej konstytucji). *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 1/2 s. 49—60, Streszcz. s. V—VI, Sod. s. XVI—XVII, Sum. s. XVIII—XXIX.

1687. KUTTNER Stephan: New studies on the roman law in Gratian's decretum. Seminar. *An Annual Extraordinary Number of the Jurist* Vol. 11: 1953 s. 12—50 i odb.

Analiza pracy Adama Vetulaniego.

1688. LIBROWSKI Stanisław: Kapituła Katedralna Włocławska. Zarys dziejów i organizacji. Warszawa 1949.

Rec.: Karasiewicz Władysław. *Rocz. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 228—231.

1689. MATERIAŁY do nauki historii państwa i prawa polskiego. Cz. 1. Warszawa 1953 4° ss. 322, powiel. Uniwersytet Warszawski. Wydział Prawa. Studium Zaoczne.

1690. MATUSZEWSKI Józef: Aqua Abrenuntiationis. Studium z średniowiecznego prawa prywatnego. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 164—237, Rés.

Rec.: P. P. *Rev. Hist. de Droit Français et Étranger.* Serie 4. A. 31: 1953 No 2 s. 314.

1691. MATUSZEWSKI Józef: W sprawie śląskiego pochodzenia najstarszego spisu prawa polskiego. *Czas Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 198—205, Rés.

1692. PLEZIA Marian: Z zagadnień pierwotnego prawa małżeńskiego w Polsce. (Interpretacja Kroniki Kadłubka II 20). *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 230—232, Sod., Rés. s. 438—439.

1693. ROMAN Stanisław: Stanowisko majątkowe wdowy w średniowiecznym prawie polskim. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 80—108, Rés.

1694. ROMAN Stanisław: Zagadnienia historii Ruskiej Prawdy. *Czas Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 206—223, Rés.

1695. SAWICKI Witold: Prawo społeczności narodów chrześcijańskich (wspólnoty chrześcijańskiej) w średniowieczu. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 4: 1949/1951 [druk.:] 1952 s. 20—23.

1696. SILNICKI Tadeusz: Dzieje i ustrój Kościoła katolickiego na Śląsku do końca w. XIV. Warszawa 1953 „Pax” 8° ss. 408.

Rec.: Wojciechowski Zygmunt: Historia jednej książki. *Dziś i Jutro* R. 9: 1953 nr 43 s. 1—2.

1697. ŚRENIOWSKI Stanisław: Formy państwa polskiego w okresie późnego feudalizmu i ich znaczenie. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1: 1953 s. 497—502.

1698. ŚRENIOWSKI Stanisław: Historia państwa i prawa polskiego. Cz. 2: Oligarchia magnacka (1572—1764). Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk 4° ss. 100, powiel. Uniwersytet Łódzki.

1699. ŚRENIOWSKI Stanisław: W kwestii plonów w ustroju folwarczno-pańszczyźnianym Polski XVI—XVIII. w. *Roczn. Dziej. Spol. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 107—120, Rés.

1700. VETULANI Adam: Les manuscrits du décret de Gratien et des oeuvres des décrétistes dans les bibliothèques polonaises. *Studia Gratiana* Vol. 1: 1953 s. 219—287, tabl. 5—35 i nadb.

1701. VETULANI Adam: Nowe źródła do historii staropolskiego prawa małżeńskiego. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 126—163, Rés.

1702. VETULANI Adam: O nowe źródła do historii stosunków społecznych w Polsce. *Spraw. z Posiedzeń Wydziału II Nauk Hist. Spol. i Filozof. Towarzystwo Naukowe Warszawskie* R. 43: 1950 [druk.:] 1952 s. 61.

Sprawozdania brak.

1703. WOJCIECHOWSKI Zygmunt: L'état polonais au moyen-âge. Histoire des institutions. Préface de... Pierre Petot. Traduction de Bernard Hamel... Paris 1949.

Rec.: Szaniecki Michał. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 267—270; Vaccari Pietro: Studi sulla storia della Polonia. *Estrato da „Nova Historia“* 1953 nr 16 s. 19—20.

1704. ZAORSKI Remigiusz: Wolne obszary portowe. Gdańsk 1950. Wyd. Instytutu Bałtyckiego 8° ss. 142.

Rec.: Cieślak Edmund. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18: 1952 [druk.:] 1953 z. 1/4 s. 224—232.

d) Zagadnienia polityczne

1705. BACKVIS Cl[aude]: Rapports entre la Pologne et l'Occident, tout particulièrement l'Empire Germanique au moyen-âge. *Rev. Belge de Philol. et d'Hist.* T. 31: 1953 nr 1 s. 198—205.

1706. KACZMARCZYK Zdzisław: Rozprzestrzenienie narodowości polskiej nad Odrą i Bałtykiem w późnym feudalizmie. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 9—30.

1707. KORANYI Karol: Prusy ośrodkiem imperializmu hohenzollernowskiego. [W:] *Warmia i Mazury*. Cz. 1. Poznań 1953 s. 151—164.

1708. KOWALSKI Józef: Za naszą wolność i naszą. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 16° ss. 56, nlb. 4. Mała Biblioteczka Tow. Wiedzy Powszechnej. Seria 5: Historyczna.

1709. LESZCZYŃSKI L.: Krach ideologii wojennej imperializmu niemieckiego. Tłum. z rosyjskiego Jerzy Nowacki. Warszawa 1953 Minister-

stwo Obrony Narodowej 8° ss. 525, nlb. 3.

Rec.: Cieślak Tadeusz. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 t. 1 nr 4/5 s. 652—654.

1710. MONGAJT A. L.: Voprosy istorii Pribaltiki perioda feodalizma. (K itogam Ob'edinennoj sessii Otdelenija istorii i filosofii AN SSSR i institutov istorii akademii nauk Pribaltijskich respublik). *Vestnik Akademii Nauk SSSR*. R. 22: 1952 nr 1 s. 60—67.

1711. NEJEDLÝ Zdenek: K istorii slavjanovedenija do XVIII veka. *Slavia* R. 22: 1953 nr 1 s. 1—28.

1712. RHODE Gotthold: Die Ostgrenze Polens im Mittelalter auf Grund des gesamten Quellenmaterials und der deutschen slavischsprachigen Literatur. *Zeitschrift für Ostforschung* Jg 2: 1953 H. 1 s. 15—65.

Rec.: Wojciechowski Zygmunt]: Elementy historii Polski w ujęciu Herder-Institut. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 4/5 s. 603—605.

1713. ROGALSKI Aleksander: Niemiecka teologia katolicka a nacjonalizm i militarizm. *Życie i Myśl* R. 3: 1952 nr 1/6 s. 18—54.

1714. ROSE William J.: Czechs and Poles as Neighbours. *Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 11: 1951/52 nr 2 s. 153—171.

1715. SIKORA Józef: Tradycje zdrady i tradycje patriotyzmu. (Z dziejów stosunków polsko-watykańskich). *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 5 s. 56—68.

Na przestrzeni historii Polski.

e) Zagadnienia wojskowości

1716. HALICZ E[manuel]: Patriotyczne i rewolucyjne tradycje naszego wojska. *Wojsko Ludowe* 1953 nr 10 s. 125—149.

Od Kościuszki do Świerczewskiego.

1717. HERBST Stanisław: Rola wojska narodowego w procesie kształ-

towania się narodu. [W.:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 188—190.

Dyskusja.

1718. MATERIAŁY do historii sztuki wojennej. Cz. 1—3. Przedruk pracy F. Chrustowa: Marksizm-leninizm o wojnie [tłum. z jęz. rosyjskiego] oraz skryptów wykładów [Janusza] Sikorskiego: Rozwój sztuki wojennej w Polsce (cz. 1—3), wygłoszonych w Akademii Sztabu Generalnego. Warszawa 1953. Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 131, nlb. 1+99, nlb. 1+67, nlb. 1. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny. Materiały do Szkolenia Marksistowsko-Leninowskiego (Program 1). — Na prawach rękopisu.

1719. PAŁUCKI Władysław: Zagadnienie historii wojskowości i jej periodyzacji. [W.:] Konferencja Me-

todologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 190—191.

Dyskusja

1720. PILIŃSKI W.: Polscy saperzy. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 126, nbl. 2, ilustr. mapy 2. — Komisja Wojskowo-Historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria Popularna.

1721. SIKORSKI Janusz: Jak walczyli nasi przodkowie. Cz. 1. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 16° ss. 105, nlb. 3, rys., 9 map luźnych. — Biblioteka Żołnierza. Seria 4: Przodownik Wyszkołenia Wojskowego 28.

1722. SIKORSKI Janusz: Jak walczyli Polacy. (O polskiej sztuce wojennej XVIII i XIX w.). Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 16° ss. 104, nlb. 4, map 5.

II. POSZCZEGÓLNE OKRESY

1. EPOKA WSPÓLNOTY PIERWOTNEJ

(do połowy I tysiąclecia n. e.)

a) Ogólne

1723. ARBEITS- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalspflege. Im Auftrage des Landesmuseums für Vorgeschichte Dresden, hrsg. von ... Werner Coblenz. Dresden 1951 4° ss. 115, tabl. 31, ilustr.

Rec.: Antoniewicz Jerzy. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeolog.] T. 4: 1951 [druk.] 1952 z. 3/4 s. 220—224.

1724. ARCHEOLOGICKÉ Rozhledy. Informační organ archeologických a příbuzných vědeckých ústavů v Československu. Vydáva Státní archeologický ústav v Praze. Red. Jan Filip. R. 1: 1949 z. 1—4; R. 2: 1950 z. 1—4.

Rec.: E. K. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.] 1953 s. 116—118.

1725. ARCHEOLOGICKÉ Rozhledy. Praha. R. 3: 1951 z. 1—4.

Rec.: A.G. *Kwart. Hist. R.* 59: 1952 s. 153—154.

1726. BURATYŃSKI Stanisław: Tymczasowe sprawozdanie z prac ratowniczo-badawczych na terenie Nowej Huty za lata 1950—1952. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 3 s. 104—115.

1727. BURCHARDÓWNA Helena: Rośliny uprawne w pradziejach Polski. *Przeł. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.] 1953 z. 2/3 s. 153—176, Rés.

1728. CZEKANOWSKI Jan: Polska — Słowiańszczyzna. Perspektywy antropologiczne. Warszawa 1948.

Rec.: Mydlarski Jan. *Lud*. T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 438—442.

(1729). GAJEK Józef: Sprawozdanie z prac redakcyjnych nad „Słownikiem starożytności słowiańskich” za okres 1951/53 = poz. 147.

1730. HENSEL Witold: O uniwersytecki podręcznik historii Polski starożytnej. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 28—43, Sod., Sum.

1731. HOŁUBOWICZ Włodzimierz: Z zagadnień metodyki wykopalisk. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 80—89, Sod. Rés. s. 180—181 i odb. 4°.

1732. KIETLIŃSKA Alina: Kryteria klasyfikacji ceramiki w archeologii. *Przegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 279—287, Rés.

1733. KOŁKÓWNA S.: Odkrycia i wykopaliska w r. 1950 w Polsce. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 137—139.

1734. KOWALENKO Władysław: Co mówi nauka Niemiec Zachodnich o polskich badaniach archeologicznych. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 5 s. 153—156.

Sprawozdanie z *Zeitschrift für Ostforschung* Jg. 1: 1952.

1735. [MAJEWSKI Kazimierz] Maevskij K.: Pol'skaja archeologičeskaja literatura za poslednie gody. *Vestnik Drevnej Istorii* 1952 nr 4 (42) s. 92—103.

1736. MAJEWSKI Kazimierz: Reportaż o badaniach archeologów polskich. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 5 s. 118—127.

Na marginesie książki Jasienicy: Świt słowiańskiego jutra.

1737. MOISY Pierre: Chronique. Publications. Polonais. Archéologie

et histoire de l'art. *Rev. des Étud. Slav.* T. 29: 1952 z. 1/4 s. 258—261.

1738. NASZ Adolf: Etnograficzne aspekty badań archeologicznych w Polsce. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 28—44, ilustr., Sod., Rés. s. 413—415.

1739. NOSEK Stefan: Przedhistoryczne budownictwo mieszkalne na ziemiach polskich. *Lud* T. 39: 1948—1951 [druk.:] 1952 s. 253—290, Sod. s. 708—710, Sum. s. 732—736. i odb. 8°.

1740. NOWE odkrycia archeologiczne. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 1 s. 27—29; z. 2 s. 72—75; z. 3 s. 112—114; z. 4 s. 133—135; z. 5 s. 163—167; z. 6 s. 196—200.

1741. NOWE odkrycia archeologiczne. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 1 s. 34—38; z. 2 s. 72—76; z. 3 s. 115—116; z. 4 s. 146—147; z. 5 s. 187—197; z. 6 s. 237—242.

1742. ODKRYCIA archeologiczne. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 169—190, ilustr.

Treść: Gąssowski J.: Zdobiony rozek z wykopalisk przy kościele św. Jerzego w Warszawie s. 169; [Antoniewicz J.] j. ant.: Nieznane grodzisko w Czerwonym w powiecie kolneńskim s. 170; Rauhut L.: Resztki pieca hutniczego w Zadowie, pow. Kalisz s. 170—171; [Antoniewicz J.] j. ant.: Grodzisko we wsi Wnory-Wypychy, pow. Wysokie Mazowieckie s. 171—172; Wieczorowski T.: Figurka wczesnośredniowieczna ze Szczecina s. 172—173; m. g.: Dewastacja wczesnośredniowiecznego grodziska w Redzie s. 173—174; m. g.: Zniszczone kurhany z okresu wczesnośredniowiecznego w pow. piotrkowskim s. 174; Gozdowski M.: Kilka nieznanych grodzisk z terenu woj. łódzkiego s. 174—176; m. g.: Nowe stanowiska archeologiczne w okolicach Warszawy s. 176—177; Gozdowski M.: Osada bagienna z późnego okresu rzymskiego w Otałążce, pow. Grojec s. 178—179; Gozdowski M.: Nowe znaleziska importów rzymskich na Mazowszu s. 179—184; Gozdowski M.: Nowe stanowiska archeologiczne w woj. łódzkim s. 184—189; Antoniewicz J.: Ciekawy zabytek z grodziska w Jezioroku, pow. Giżycko s. 189—190.

1743. S. K.: Odkrycia i wykopaliska [archeologiczne w 1949 r. w Polsce]. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 337—339.

1744. TRUDZIK Zbigniew: Na marginesie współpracy archeologii i historii. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 2 s. 41—43.

b) Opracowania

1745. ANTONIEWICZ Jerzy: Epipaleolityczny harpun znaleziony w Rękawczynie, pow. Sierpc, na półn. Mazowszu. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] R. 5: 1953 nr 1/2 s. 31—37, ilustr., Sum. i odb. 8° ss. 7.

1746. ANTONIEWICZ Jerzy: Grodzisko i osada z okresu halsztackiego i wczesnohistorycznego w Jezioroku w Polsce. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 z. 2 s. 131—134.

1747. ANTONIEWICZ Jerzy, Godzowski Marian: Wyniki badań powierzchniowych w dorzeczu górnego Orzycy. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z 3/4 s. 47—78, mapa 1, ilustr., Sum. i odb. 8° ss. 32.

1748. ANTONIEWICZ Jerzy, Weśółowski Kornel: Z badań nad produkcją antycznych wiader brązowych, znalezionych w Polsce. *Wiad. Archeol.* R. 19: 1953 nr 2—4 s. 207—231, Rez., Sum.

1749. ARTAMONOV M. I.: Venedy i lużickája kul'tura. *Vestnik Leningradskogo Universiteta* 1951 nr 1.

Rec.: Borisov A. L.: Ob izdanijach Leningradskogo Gosudarstvennogo Universiteta im. A. A. Zdanova po drevnoj istorii i archeologii. *Voprosy Istorii* 1952 nr 11 s. 134—138.

1750. BURATYŃSKI Stanisław: Zespół narzędzi żelaznych z okresu lateńskiego (I w. przed n. e.), znaleziony w m. Wyciąży, pow. krakowski. *Przeegl. Archeol.* T. 9: 1951—

1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 347—352, Rés.

1751. CHMIELEWSKA Maria, Chmielewski Waldemar: Grób kultury amfor kulistych w Kuczynie w pow. włocławskim. *Przeegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 323—329, Rés.

1752. CHMIELEWSKI Waldemar: Zagadnienie grobowców kujawskich w świetle ostatnich badań. Łódź 1952 [druk.:] 1953 Wydawn. Muzeum Archeologicznego w Łodzi, 4° ss. 109, tabl. 3, ilustr. Biblioteka Muzeum Archeologicznego w Łodzi nr 2.

Tyt. ros. i franc.

Rec.: Filip J[an]. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 4 s. 542.

1753. DĄBROWSKI Krzysztof: Prace archeologiczne w Piwonicach, powiat Kalisz. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] R. 5: 1953 nr 1/2 s. 88—90.

1754. DREWKO Michał: Prace badawcze na Tyńcu w Kaliszu w 1952 r. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] R. 5: 1953 nr 1/2 s. 87—88.

1755. DREWKO Michał: Ślady osady z czasów cesarstwa rzymskiego na Tyńcu w Kaliszu. *Wiad. Archeol.* R. 19: 1953 nr 2—4 s. 198—206, Sod., Sum.

1756. FILIP Jan: Pradzieje Czechosłowacji. Z jęz. czeskiego przeł. Józef Kostrzewski. Poznań 1951.

Rec.: Hejnosz W[ojcich]. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 17: 1952 z. 3—4 s. 127—129; Thomson S. Harrison. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 11: 1951/52 nr 3 s. 314—316.

1757. FILIPOWIAK Władysław: Późnolateńskie naczynie grafitowe z Januskowa w pow. inowrocławskim. *Przeegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 341—347, Rés.

1758. GAJEWSKI L[eszek]: Kultura czas lejuwatyh między Wisłą a Bugiem. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 933—935.

1759. GAJEWSKI Leszek: Kultura czas lejuwatyh między Wisłą a Bugiem. Lublin 1953 Nakł. Uniw. M. Curie-Skłodowskiej 8° ss. 194, ilustr., mapa 1, Rez., Rés. Annales Universitatis M. Curie-Skłodowska. Lublin 1949 Sectio F. v. IV, 1.

Rec.: Filip J[an]. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 z. 4 s. 541—542.

1760. GAŁUSZKA Andrzej: Grody kultury łużyckiej na Śląsku. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 2 s. 47—49.

1761. GARDAWSKI Aleksander: Niektóre zagadnienia kultury trzcinieckiej w świetle wykopalisk w Łubnej w Sieradzkim. *Spraw. z Czynności i Posiedzeń ŁTN* [Łódzkiego Tow. Naukowego] R. 4: 1949 [druk.:] 1952 nr 2 (8) s. 49—52 i odb. 8° ss. 4.

1762. GOZDOWSKI Marian: Notatki archeologiczne. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] R. 4: 1951 [druk.:] 1952 t. 3/4 s. 173—190, ilustr. i odb. 8°.

1763. GOZDOWSKI M[arian]: Nowe stanowiska archeologiczne w woj. łódzkim. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 184—189, rys.

1764. GOZDOWSKI M[arian]: Nowe znaleziska importów rzymskich na Mazowszu. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 179—184, rys.

1765. GOZDOWSKI Marian: Rzeźba głowy ludzkiej z Dąbrówki, pow. Radomsko. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 149—154, ilustr., Sum. i odb. 8° ss. 6.

Autor daje opis rzeźby, nie ustala jej chronologii, lecz wskazuje na podobieństwo do rzeźb z Jankowa, powiat Mogilno, i z Behren-Lübbin w Meklenburgii — znalezisk datowanych w nauce na wczesnośredniowiecze.

1766. GROMSKI Antoni: Pradzieje łuku. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 3 s. 85—90.

1767. HENSEL Witold: Historia kultury materialnej dawnej Słowiańszczyzny. Poznań 1951.

Rec.: Kiersnowski Ryszard. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 430—431 (Polemika).

1768. HOŁUBOWICZOWA-CEHAK Helena: Nowoodkryte znaki w kształcie litery X na rzeźbach ślezańskich. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 2 s. 49—55.

1769. HOŁUBOWICZOWA-CEHAK Helena: Śląski Olimp. [W:] Szkice z dziejów Śląska. Warszawa 1953 s. 1—18.

1770. HOŁUBOWICZOWA-CEHAK Helena: Wyniki badań wykopaliskowych przy rzeźbie kultowej w pobliżu wsi Garncarsko, pow. Świdnica. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 97—110, ilustr., Sum. i odb. 8° ss. 14, ilustr.

1771. HOŁUBOWICZOWA Helena, Hołubowicz Włodzimierz: Sprawozdanie z prac wykopaliskowych na Śleży-Sobótce w r. 1950. *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 4 s. 115—119.

1772. HOŁUBOWICZ Helena, Hołubowicz Włodzimierz: Z badań na Śleży w 1949 r. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 1: 1952 s. 119—148, tabl. 19.

1773. HOŁUBOWICZ Włodzimierz, Hołubowiczowa Helena: Rzeźba kultowa koło wsi Garncarsko w pobliżu Śleży. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 215—223, Sod., Sum. s. 435—436.

1774. JAKIMOWICZ Roman: Pradzieje człowieka. [W:] Warmia i Mazury. Cz. 1. Poznań 1953 s. 77—92.

1775. JAMKA Rudolf: Uwagi o badaniach lingwistycznych nad przeszłością Słowian w świetle archeologii proto-historycznej. *Pam. Słowiński* T. 3: 1952 s. 27—36, mapa 1.

1776. JAMKA R[udolf]: Zagadnienie kultury puchowskiej. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 935—942.

1777. JASIENICA Paweł: Świt słowińskiego jutra. Warszawa 1952 Państw. Instyt. Wydawn. 16° ss. 381, nlb. 2, tabl. 32.

Reportaże z prac archeologicznych na terenie Polski.

Rec.: F[ilip] J[an]. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 2 s. 256—257; Herdegen Leszek: Miarą tysięcy. *Życie Literackie* R. 3: 1953 nr 19 (69).

1778. JASNOSZ Stanisław: Cmentarzysko kultury łużyckiej w Borku, pow. Gorzów, ziemia lubuska. *Fontes Praehistorici* Vol. 3: 1952 [druk.:] 1953 s. 85—86, Rés. s. 96—97.

1779. JASNOSZ Stanisław: Cmentarzysko z okresu późno-lateńskiego i rzymskiego w Wymysłowie, pow. Gostyń. *Fontes Praehistorici* Vol. 2: 1951 [druk.:] 1952 s. 1—284, Rés.

1780. JASNOSZ Stanisław: Etrujskie naczynia brązowe z północnej Wielkopolski. *Przeł. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 335—340, Rés.

1781. JASNOSZ Stanisław: Tymczasowe wyniki prac badawczych w Młodzikowie, pow. Środa. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 6 s. 181—183.

1782. JURA Albin: Kultura lewalańska VI w Krakowie na Zwierzynku. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.*

T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 929—930.

1783. JURA Albin: Prądy rozwojowe w paleolicie Polski południowej. *Przeł. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 308—315, Rés.

1784. KIETLIŃSKA Alina: Sprawozdanie z prac wykopaliskowych na Górze Zamkowej w Cieszynie w roku 1950. *Materiały Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 29—38, tabl. 1, Sod., Sum. i odb. 4° ss. 10.

1785. KIETLIŃSKA Alina, Hidt Teresa: Materiały wykopaliskowe z Cieszyna. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 121—126, ilustr., Sum. i odb. 8° ss. 6.

Złota moneta celtycka z Cieszyna s. 121—123; Drewniana siekierka wczesnośredniowieczna z Góry Zamkowej w Cieszynie s. 124—126.

1786. KMIECIŃSKI Jerzy: Bogato wyposażony szkieletowy grób kobiety z późnego okresu rzymskiego z Łodzi-Retkini. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 139—148, ilustr., Sum. i odb. 8° ss. 10.

1787. KNAPOWSKA Aniela: Kilka przykładów wpływów naczyń drewnianych na ceramikę. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 1 s. 4—7.

1788. KNAPOWSKA Aniela: Kurhan unietycki w Łękach Małych. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 s. 168—171.

Kurhan nie datowany — zawartość: naczynie, ozdoby, narzędzia.

1789. KOSTRZEWSKA Maria: Wyroby kamienne kultury łużyckiej w Wielkopolsce w epoce brązowej i wczesnożelaznej. *Przeł. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 214—256, Rés.

1790. KOSTRZEWSKI Józef: Czy ludność Polski późnego okresu lateńskiego przybyła z Jutlandii? *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 4 s. 119.
1791. KOSTRZEWSKI Józef: Koniec legendy o kulturze mazursko-germańskiej. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 3 s. 105—106.
1792. KOSTRZEWSKI Józef: Les origines de la civilisation polonaise. Préhistoire — protohistoire. Trad. par Bernard Hamel. Paris 1949.
Rec.: Jobert Ambroise. *Annales. Économies. Sociétés. Civilisations* R. 8: 1953 nr 3 s. 401; Szaniecki Michał. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.] 1952 s. 267—270; Thomson S. Harrison. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 11: 1951/53 nr 3 s. 314—316.
1793. KOSTRZEWSKI Józef: Pierwsze ślady człowieka na obszarze Poznania. *Nowy Świat*. Tygodniowy dodatek Głosu Wielkopolskiego R. 4: 1953 nr 36 s. 1—2.
1794. KOSTRZEWSKI Józef: Stosunki między ziemią polską a terytorium Czechosłowacji w pradziejach. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 96—112.
1795. KOSTRZEWSKI Józef: Wytwórczość metalurgiczna w Polsce od neolitu do wczesnego okresu żelaznego. *Przegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.] 1953 z. 2/3 s. 177—213, Rés.
1796. KOWALCZYK Jan: Dwa groby kultury amfor kulistych z Lasu Stockiego i Stoku, pow. Puławy. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] R. 5: 1953 nr 1/2 s. 38—47, Sum. i odb. 8° ss. 10.
1797. KOWALCZYK J[an]: Obrządek pogrzebowy w młodszej epoce kamiennej na ziemiach polskich. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.] 1953 nr 10 s. 931—933.
1798. KRUPKOWSKI Aleksander, Reyman Tadeusz: Badanie metaloznawcze nad przekutym półfabrykatem żelaza z Witowa, pow. Pińczów, i żuzłem dymarkowym z Igołomii, pow. Miechów. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] R. 5: 1953 nr 1/2 s. 48—65, ilustr., Sum. i odb. 8° ss. 18.
1799. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: Obecny stan badań nad pochodzeniem Słowian w nauce radzieckiej. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 308—316.
1800. ŁĘGA Władysław: Mierzeja Wiślana w pradziejach. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 3 s. 102—105.
1801. ŁĘGA Władysław: Żuławy Gdańsko-malborskie w świetle wykopalisk. *Przegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.] 1953 z. 2/3 s. 287—296, Rés.
1802. ŁUKA Leon Jan: Cmentarzysko z wczesnego i środkowego okresu lateńskiego w Sokołowicach, w pow. kościańskim. *Fontes Praehistorici* Vol. 3: 1952 [druk.] 1953 s. 98—149, Rés.
1803. MACIEJEWSKI Franciszek: Budowla trapezowata i jamy z młodszej epoki kamiennej w Biskupinie, pow. Żnin. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 6 s. 215—219.
1804. MACIEJEWSKI Franciszek: Groby szkieletowe z młodszej epoki kamiennej w Biskupinie, pow. Żnin. (Stanowisko 15a). *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 6 s. 186—188.
1805. MAJEWSKI Kazimierz: Problematyka badań nad importami rzymskimi na ziemiach Polski. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.] 1952 s. 211—214, Sod., Rés. s. 431—435.

1806. MALINOWSKI Tadeusz: Narzędzia kowalskie okresu późno-lateńskiego i rzymskiego w Polsce. *Przegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 258—271, Rés.

1807. MŁYNARSKA Marta: O pochodzeniu Słowian. *Życie Słowiańskie* R. 7: 1952 nr 12 (og. zbioru 81) s. 18—22.

Streszczenie artykułu Piotra Tretjakowa pt.: O proischożdenii slawjan. *Slavjane* 1952 nr 7.

1808. MORTENSEN Hans: Beiträge der Ostforschung zur nordwestdeutschen Siedlungs und Flurforschung. *Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in Göttingen Philolog.-hist. Klasse* 1949 s. 12—14.

Rec.: Lalik Tadeusz. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 223—226.

1809. MORTENSEN Hans: Fragen der nordwestdeutschen Siedlungs- und Flurforschung im Lichte der Ostforschung. *Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Philolog.-hist. Klasse* 1946/47 s. 37—59.

Rec.: Lalik Tadeusz. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 223—226.

1810. MORTENSEN Hans: Zur Entstehung der deutschen Dorf- formen insbesondere des Wald- hufendorfs. *Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Philolog.-hist. Klasse* 1946/47 s. 76—80.

Rec.: Lalik Tadeusz. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 223—226.

1811. MOSZYŃSKI Kazimierz: Ludy pasterskie, ich kultura materiałna oraz podstawowe wiadomości o formach współżycia zbiorowego, o wiedzy, życiu religijnym i sztuce. Kraków 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 388, powiel. Uniwersytet Jagielloński.

1812. NADOLSKI Andrzej: Cmentarzyska z późnego okresu lateńskiego

w Gledzianówku i w Brzozówce w Polsce środkowej. *Spraw. z Czynności i Posiedzeń LTN* [Łódzkiego Tow. Nauk.] R. 4: 1949 [druk.:] 1952 nr 2 (8) s. 60—62 i odb. 8° ss. 3, nlb. 1.

1813. NOSEK Stefan: Neurowie w świetle archeologii. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 270—278.

1814. NOSEK Stefan: Zarys prądziejów międzyrzecza Wisły i Bugu. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 949—951.

1815. NOSEK Stefan: Znaleźiska z wczesnej epoki brązu na Lubelszczyźnie. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 89—96, ilustr., Sum. i odb. 8° ss. 8, ilustr.

1816. PASSEK T. S.: Periodizacja tripolskich poselenij. Materiały i issledowanija po archeologii SSSR. Nr 10. Moskwa 1949 ss. 245.

Rec.: Podkowińska Zofia. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 270—276.

1817. PIASZYKÓWNA Maria: Pradzieje miasta Poznania. Poznań 1953 Pol. Tow. Prehistoryczne 8° ss. 264, nlb. 3, tabl. 19, rys., map 8, Rés. Biblioteka Archeologiczna. Seria B.: Inwentaryzacja Zabytków Archeologicznych T. 1.

Rec.: Tabaczyński Stanisław. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 256—260.

1818. PLEZIA Marian: Greckie i łacińskie źródła do najstarszych dziejów Słowian. Cz. 1 (do VIII w.). Przełoż. i oprac... Poznań 1952 Pol. Tow. Ludoznawcze 8° ss. nlb. 2, 201, nlb. 1, mapy 3. Prace Etnologiczne T. 3.

Rec.: F[ilip] J[an]. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 2 s. 258.

1819. PLEZIA Marian: Neurowie w świetle historiografii starożytnej. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 247—267.

1820. **PODKOWIŃSKA** Zofia: Pierwsza charakterystyka stanowiska neolitycznego na polu grodzisko i we wsi Złota, pow. Sandomierz. *Wiad. Archeol.* R. 19: 1953 nr 1 s. 1—53, Sod., Sum. i odb. 4° ss. 53, ilustr.

1821. **RAJEWSKI** Zdzisław: Biskupin v Polsku. Opevněné sídlo lidu s Lužickou kulturou. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 4 s. 489—512, ilustr.

1822. **RAJEWSKI** Zdzisław: Biskupin sprzed 25 wieków. Rekonstrukcja rysunkowa grodu biskupińskiego T[adeusza] Żurowskiego. Warszawa 1952 Wydawn. Komit. dla Spraw. Turystyki 16° ss. 31, nlb. 1, ilustr.

Rec.: jf. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 1 s. 114.

1823. **RAJEWSKI** Zdzisław: Ciękawce narzędzia odlewnicze z Biskupina z osiedli z wczesnej epoki żelaznej. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 1 s. 18—21.

1824. **RAJEWSKI** Zdzisław: Nowe odkrycia archeologiczne w Biskupinie. Skarb żelazny kultury lużyckiej. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 2 s. 202—203, ilustr.

1825. **RAUHUT** Danuta: Grób kultury ceramiki sznurowej (grupa złocka), znaleziony na stanowisku pole grodzisko i we wsi Złota, powiat Sandomierz. *Wiad. Archeol.* R. 19: 1953 nr 1 s. 54—77, Sod., Sum. s. 77—79 i odb. 4° ss. 26, ilustr.

1826. **RAUHUT** Lechosław: O uzyskaniu żelaza i stali przez starożytne hutnictwo żelazne. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] R. 5: 1953 nr 1/2 s. 66—73 i odb. 8° ss. 8.

1827. **REYMAN** Tadeusz: Na śladach rudnic. Igołomska „fabrica ferri“ z okresu rzymskiego. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 4 s. 119—128.

1828. **REYMAN** Tadeusz: Nowe odkrycia w Igołomii. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 9 s. 826—830.

1829. **RÓŻYCKA** Teresa: Początek znajomości żelaza na Śląsku. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 2 s. 43—46.

1830. **RUDNICKI** Mikołaj: Rzut oka na dzieje Słowiańszczyzny w czasach najdawniejszych. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 39—50, 176—177 i odb. 4°.

1831. **SAWICKI** Ludwik: Stan badań nad wiekiem człowieka kopalnego w Polsce. *Acta Geologica Polonica* Vol. 3: 1953 s. 171—186.

1832. **SMOCZYŃSKA** Łucja: Kultura ceramiki wstęgowej w Wielkopolsce. *Fontes Praehistorici* Vol. 3: 1952 [druk.:] 1953 s. 1—84, Rés.

1833. **STURMS** E.: Die ethnische Deutung der masurgermanischen Kultur. *Contributions of Baltic University Pinneberg* 1947 nr 31 s. 1—10, Sum.: Zur ethnischen Deutung der masurgermanischen Kultur. *Archaeologia Geographica* Z: 2: 1950 s. 20—22, mapy 2.

Rec.: Antoniewicz Jerzy. *Spraw. PMA*. [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 215—220.

1834. **SZAFRAŃSKI** Włodzimierz: Nowe próby datowania okresu halsztackiego. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 6 s. 175—179.

1835. **TRET'JAKOV** P[etr] N[ikolaewiç]: O proischożdenii Slawjan. *Slavjane* 1952 nr 7 s. 26—32.

1836. **TRET'JAKOV** P[etr] N[ikolaewiç]: O proischożdenii Slawjan. *Voprosy Istorii* 1953 nr 11 s. 69—82.

1837. **TRET'JAKOV** [Petr Nikolaewiç] Piotr: Rozkład ustroju wspólnoty pierwotnej i kształtowanie się

społeczeństwa klasowego. Znaczenie wpływów rzymskich na Słowiańszczyznę i jej rozwój w epoce przedfeudalnej i wczesnofeudalnej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 266—272.

1838. TYMIENIECKI Kazimierz: Droga Gotów na południe. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 112—122, *Sod.*, *Rés.* s. 425—427.

Odtworzenie kierunku wędrówki Gotów jako źródła dla określenia najdawniejszych wzajemnych stosunków Germanów i Słowian.

1839. TYMIENIECKI Kazimierz: Migracje w Europie środkowo-wschodniej i wschodniej w starożytności. *Slavia Antiqua* T. 3: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 1—51, *Rés.*

1840. TYMIENIECKI Kazimierz: Ziemie polskie w starożytności. Ludy i kultury najdawniejsze. Poznań 1951 *Pozn. Tow. Przyj. Nauk* 8° ss. XXIV, 835, map 18.

Rec.: Lewitter L. R. *The English Hist. Rev.* Vol. 67: 1952 nr 264 s. 397—399; Majewski Kazimierz: Historia ziem Polski w pierwszych wiekach naszej ery. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 202—210; Sass Charles. *The American Hist. Rev.* Vol. 57: 1952 nr 3 s. 746—747.

1841. WOLSKI Krzysztof: Brązowe naczynie rzymskie z Przemyśla. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 1 s. 23—25.

1842. ZIELONKA Bonifacy: Badania w Lachmirowicach w pow. inowrocławskim w r. 1951. *Z Otchłani*

Wieków R. 21: 1952 z. 1 s. 19—24.

Ceramika, piece, dymarki.

1843. ZIELONKA Bonifacy: Cmentarzysko z okresu cesarstwa rzymskiego w Lachmirowicach w pow. inowrocławskim. *Przeł. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 353—386, *Rés.*

1844. ZIELONKA Bonifacy: Miscellanea kujawskie. [Znaleziska z okresu rzymskiego]. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 3 s. 111—112.

1845. ZIÓŁKIEWICZ Tadeusz: Choroby Prasłowian z Biskupina. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 2 s. 47—49.

1846. ŻAKI Andrzej: Igołomia. Uwagi o małopolskim ośrodku produkcji ceramiki siwej. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 342—352.

1847. ŻAKI Andrzej: Podłęże (doniesienie tymczasowe). *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 3 s. 101, tabl. 1.

1848. ŻAKI Andrzej: Uwagi o małopolskim ośrodku produkcji ceramiki siwej. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.:] 1952 s. 342—352.

1849. ŻUROWSKI Tadeusz: System obronny grodu kultury łuzyckiej w Biskupinie. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 nr 2 (17) s. 105—110, ilustr.

2. EPOKA FEUDALIZMU (w. VI — 1864)

a) Kształtowanie się społeczeństwa klasowego. Pierwsze organizacje państwowe na ziemiach polskich (w. VI do połowy w. IX)

Opracowania

1850. ABRAMOWICZ Andrzej: W sprawie typologii i zasięgów ka-

blączków skroniowych. *Przeł. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 387—389, *Rés.*

1851. ANTONIEWICZ Jerzy: Wyniki prac wykopaliskowych na grodzisku i podgrodzium w Jeziorku, pow. Giżycko, w 1950 r. *Materiały Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1950 [druk.:]

1952 s. 235—256, tabl. 1, Sod., Sum. i odb. 4° ss. 22.

1852. ANTONIEWICZ Włodzimirz, Wartalska Zofia: Badania grodziska w Wiślicy (pow. Pińczów) w r. 1950. *Materiały Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 45—60, tabl. 1, Rez., Sum. i odb. 4° ss. 16.

1853. BYRSKA Eleonora: Grzebień z Gdańska. *Przeł. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 426—434, Rés.

1854. CZAPLICKI Bogusław: Szlakiem pradziadów. *Życie Słowiańskie* R. 7: 1952 nr 4 (og. zbioru nr 73) s. 16—21, ilustr.

Dotyczy prac wykopaliskowych w Opolszczyźnie.

1855. CZEKANOWSKI Jan: Rucho ludów stepowych a ekspansja słowiańska. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL.* [Kat. Uniw. Lubel]. Nr 4: 1949/51 [druk.:] 1952 s. 26—28.

1856. DOBRZYCKI Jerzy: Problemy badawcze z dziejów najstarszego Krakowa. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1953 s. 65—81.

1857. FRITZE W.: Die Datierung des Geographus Bavarus und die Stammesverfassung der Obotriten. *Zeitschr. f. Slavische Philol.* Bd 21: 1952 H. 2 s. 326—342.

Rec.: W[ojciechowski] Z[ygmunt]. *Przeł. Zach. R.* 8: 1952 nr 11/12 s. 629—630.

1858. GASSOWSKI Jerzy: Cmentarzysko w Końskich na tle zagadnienia południowej granicy Mazowska we wczesnym średniowieczu. *Materiały Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 71—175, tabl. 1, Sod., Sum. i odb. ss. 105.

1859. GASSOWSKI Jerzy: Wczesnośredniowieczne cmentarzysko szkieletowe w Złotej pod Sandomie-

rzem. *Wiad. Archeol. R.* 19: 1953 nr 1 s. 80—92, Sod., Sum.

1860. GIEYSZTOR Aleksander: Badania nad polskim wczesnym średniowieczem w roku 1951. *Przeł. Zach. R.* 8: 1952 nr 5/6 s. 299—366, tabl. 8, mapa i odb. 8° ss. 69.

1861. GIEYSZTOR Aleksander: Dorobek badań nad polskim wczesnym średniowieczem (1948—1952). *Życie Nauki R.* 7: 1952 nr 7/8 s. 195—202.

1862. GIEYSZTOR Aleksander: Kierownictwo Badań nad Początkami Państwa Polskiego w latach 1949—1952. Warszawa 1953 Pol. Tow. Archeol. 4° ss. 56, powiel. Zapiski Archeologiczne z. 2.

1863. GIEYSZTOR Aleksander: Kierownictwo Badań nad Początkami Państwa Polskiego w r. 1952. *Przeł. Zach. R.* 9: 1953 nr 1—3 s. 206—254.

Sprawozdania z prac pracowni naukowych i z wykopalisk.

1864. GIEYSZTOR Aleksander: Prace badawcze na obszarze Grodów Czerwieńskich. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 1 s. 302—316, ilustr.

Sprawozdanie z badań przeprowadzonych przez historyków, archeologów, etnografów i językoznawców.

1865. GOZDOWSKI M[arian]: Kilka nieznanych grodzisk woj. łódzkiego. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 174—176, rys.

1866. GÓRSKI Karol: Topografia wczesnośredniowiecznej Kruszwicy. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1953 s. 37—63.

1867. HACHULSKA R.: Kultura prapolska na terenie Śląska Górnego i Cieszyńskiego. *Spraw. Pol. Akad. Umiej. T.* 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 942—949.

1868. HENSEL Witold: Badania archeologiczne w Poznaniu w 1952 roku. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 5 s. 770—772, ilustr.

1869. HENSEL W[itold]: Badania nad początkami państwa polskiego w Wielkopolsce. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 1 s. 59—63.

1870. HENSEL Witold: Gospodarka rolna i ogrodowa Słowian w okresie wczesnośredniowiecznym. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.] 1952 z. 3/4 s. 15—46, Sum. i odb. 8° ss. 32, ilustr.

1871. HENSEL Witold: Odkrycia archeologiczne w Poznaniu w 1952 r. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 401—404, tabl. 4.

1872. HENSEL Witold: Poznań w starożytności i we wczesnym średniowieczu. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8 s. 14—100.

1873. HENSEL Witold: Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna. Zarys kultury materialnej. Poznań 1952 Pol. Tow. Prehistor. 8° ss. 377, nlb. 4, ilustr., mapy, Rés. Zeszyty Prehistoryczne nr 3.

Rec.: Łowmiański Henryk. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 187—197; Mongajt A. L. *Voprosy Istorii* 1953 nr 7 s. 166—168; jf. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 1 s. 111.

1874. HENSEL Witold: Studia nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej. T. 3. Studia i materiały do osadnictwa Wielkopolski wczesnohistorycznej. T. 2. Poznań 1953 Pol. Tow. Prehistoryczne 8° ss. 236, tabl. 46, rys., plany. Źródła Wczesno-dziejowe. Seria Archeologiczna T. 2.

Studia nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej. T. 1 pt.: Wstęp do studiów nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej wydrukowano w roku 1948. Biblioteka Prehistoryczna T. 5.

Studia nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej. T. 1 pt. Studia i materiały

do osadnictwa Wielkopolski wczesnohistorycznej T. 1. wydrukowano w roku 1950. Źródła Wczesnodziejowe. Seria Archeologiczna T. 1.

Rec.: F[ilip] J[an]. *Archeologické Rozhledy* R. 5: 1953 nr 4 s. 542.

1875. HENSEL Witold: Wczesnośredniowieczny krój z Nieborowa w pow. pyrzyckim. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 3 s. 100—102.

Krój — część pługa.

1876. HENSEL Witold: Wstęp do studiów nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej. Poznań 1948; Tenże: Studia i materiały do osadnictwa Wielkopolski wczesnohistorycznej. T. 1. Poznań 1950; T. 2. Poznań 1953; Tenże: Historia kultury materialnej dawnej Słowiańszczyzny. Poznań 1951. Tenże: Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna. Poznań 1952; Tenże: Kształtowanie się osadnictwa słowiańskiego w okresie wczesnośredniowiecznym. *Slavia Antiqua* T. 2: 1949/50; Tenże: Szkice wczesnośredniowieczne cz. 1. *Slavia Antiqua* T. 2: 1949/50.

Rec.: Turek R[udolf]. *Časopis Národního Musea* R. 122: 1953 č. 1 s. 153—154 (recenzja omawia łącznie wymienione pozycje).

1877. HENSEL Witold, Cofta Aleksandra: Badania archeologiczne w Kruszwicy w 1952 roku. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 4/5 s. 614—625, tabl. 4.

1878. HENSEL W[itold], Hołowińska Z[ofia]: Grodzisko wczesnośredniowieczne w Bonikowie, pow. Kościan, Polska. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 nr 6 s. 508—510.

1879. HENSEL W[itold], Hołowińska Z[ofia], Łuka L[eon]: Badania archeologiczne w Naclawiu i Bonikowie w pow. kościańskim. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 4/5 s. 625—628, tabl. 2.

1880. HENSEL Witold, Ślaski Jacek, Żak Jan: Badania wczesnośredniowieczne Poznania w la-

tach 1950—1951. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 5/6 s. 366—369.

1881. HOŁUBOWICZ Helena, Hołubowicz Włodzimierz: Sprawozdanie z prac wykopaliskowych w Niemczy w r. 1950. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk. R.* 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 120—123.

1882. HOŁUBOWICZ Włodzimierz: Jak badamy wczesnośredniowieczną ceramikę zachodnich Słowian. *Z Otchłani Wieków R.* 21: 1952 z. 2 s. 37—41.

1883. HOŁUBOWICZ Włodzimierz: Wczesnośredniowieczne Opole w świetle badań w roku 1952. [W:] *Szkice z dziejów Śląska*. Warszawa 1953 s. 19—53.

1884. JAKIMOWICZ Roman: Sprawozdanie z prac wykopaliskowych w Kruszycy w latach 1948—1949. *Studia Wczesnośredniowieczne T.* 1: 1952 s. 99—117, tabl. 4.

1885. JAMKA Rudolf: Prehistoryczne i wczesnodziejowe ośrodki produkcji górniczej i rzemieślniczej na Śląsku. *Przegl. Hist. R.* 41: 1950 s. 21—69.

Rec.: Hołubowicz Włodzimierz. *Archeologia R.* 4: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 95—99.

1886. JAMKA R[udolf]: Wyniki badań wykopaliskowych w Opolu w latach 1948—1951. *Spraw. Pol. Akad. Umiej. T.* 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 9 s. 818—826, plany 2.

1887. JASNOSZ Stanisław: Badania powierzchniowe nad Rypienicą i Pissą. *Spraw. PMA [Państw. Muzeum Archeol.] T.* 4: 1951 [druk.:] 1953 z. 3/4 s. 79—88, ilustr., Sum. i odb. 8° ss. 10, ilustr.

1888. JASNOSZ Stanisław: Ujście — dawny gród nadnotecki. *Z Otchłani Wieków R.* 22: 1953 z. 4 s. 138—139.

1889. JAŻDŻEWSKI Konrad: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle archeologii. *Wiedza i Życie R.* 19: 1952 nr 8 s. 719—727, ilustr.

1890. JAŻDŻEWSKI Konrad: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle wykopalisk. (Komentarz do wystawy pod tym tytułem w Muzeum Pomorskim w Gdańsku). Gdańsk 1952 Muzeum Pomorskie 8° ss. 30, nlb. 1, mapa 1, ilustr.

Rec.: F[ilip] J[an]. *Archeologické Rozhledy R.* 5: 1953 nr 2 s. 257—258; R[einfuss] R[oman]. *Polska Sztuka Ludowa R.* 6: 1952 nr 6 s. 361.

1891. JAŻDŻEWSKI Konrad: Sprawozdanie z badań archeologicznych na cmentarzysku wczesnośredniowiecznym w Lutomierniku w pow. łaskim (woj. łódzkie) w r. 1950. *Materiały Wczesnośredniowieczne T.* 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 257—264, tabl. 1, Sod., Sum. i odb. 4° ss. 8.

1892. KAMIŃSKA Janina: Gród w Czerchowie w świetle wykopalisk. *Przegl. Archeol. T.* 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 402—420, Rés.

1893. KAMIŃSKA Janina: Grody wczesnośredniowieczne ziem Polski środkowej na tle osadnictwa. *Spraw. z Czynności i Posiedzeń ŁTN [Łódz. Tow. Nauk.]* 1951 [druk.:] 1952 nr 1 (10).

1894. KAMIŃSKA Janina: Grody wczesnośredniowieczne ziem Polski środkowej na tle osadnictwa. *Łódź 1953 Wyd. z zasiłkiem Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Pol.* 8° ss. 267, ilustr., mapy, plany, Sod., Rés. *Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Prace Wydziału II nr 11. Acta Archaeologica Universitatis Lodzensis.*

1895. KAMIŃSKA Janina: Wyniki badań archeologicznych w Gdańsku w r. 1951. *Z Otchłani Wieków R.* 21: 1952 z. 3 s. 89—98.

1896. KAPITAŃCZYK Kazimierz: W sprawie hutnictwa wczesnośredniowiecznego w Biskupinie. (Dane analityczne i technologiczne). *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1953 s. 127—136.
1897. KIEŁCZEWSKA-ZALESKA Maria: Położenie geograficzne grodziska w Jeziorku, pow. Giżycko. *Materiały Wczesnośredniowieczne*. T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 201—210, Sod., Sum. i odb. 4° ss. 10.
1898. KIEROWNICTWO Badań nad Początkami Państwa Polskiego 1949—1950. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 1: 1952 s. 205—208.
1899. KIERSNOWSKI Ryszard: Plemiona Pomorza Zachodniego w świetle najstarszych źródeł pisanych. *Slavia Antiqua* T. 3: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 73—130, Rés.
1900. KIERSNOWSKI Ryszard: W sprawie legendy Winety. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 2 s. 70—72.
1901. KLICHOWSKA Melania: Szczątki roślinne z Gieczu z badań wykopaliskowych w roku 1953. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 3 s. 102—104.
1902. KNIE Henryk, Pieczyński Zbigniew: W sprawie rozmieszczenia budowli kamiennych na Ostrowie Tumskim w Poznaniu. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 4 s. 131—134.
1903. KOCZKA Wojciech: Charakter osady odkrytej w Opolu. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 2 s. 55—59.
1904. KOCZKA W[o]jciech, Ostrowska E[lżbieta]: Wrocław — Ostrów Tumski. Wyniki prac wykopaliskowych. *Archeologicke Rozhledy* R. 5: 1953 nr 6 s. 772—775, ilustr.
1905. KOŁOS-SZAFRAŃSKA Zoja: Ornamenty na przęślikach wczesnośredniowiecznych z ziem polskich. *Slavia Antiqua* T. 3: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 179—194, Rés.
1906. KOŁOS-SZAFRAŃSKA Zoja: Z badań nad znakami garncarskimi z terenu ziem polskich. *Wiad. Archeol.* R. 19: 1953 nr 2/4 s. 180—197, Sod., Sum.
1907. KOSTRZEWSKI Bogdan: Na śladach dawnej świetności Gieczu. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 405—409, tabl. 4.
1908. KOSTRZEWSKI Bogdan: Nowe odkrycia w Gieczu. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 6 s. 183—186.
1909. KOSTRZEWSKI Bogdan: Odkrycie mensy romańskiej w Gieczu. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 6 s. 228—230.
1910. KOSTRZEWSKI Bogdan: Z problematyki badawczej Gieczu. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 3 s. 90—93.
1911. KOSZAŃSKA-ZĄBKIEWICZ Anna: Przyczynki do poznania pradziejów wielkiej Łodzi i powiatu łódzkiego. *Przegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 296—308, Rés.
1912. KOWALENKO Władysław: Ze studiów nad znaczeniem Piany, Świny i Dziwny w VIII—XII wieku. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 4 s. 125—130.
1913. KRAKOWSKI Stefan, Zajązkowski Stanisław: Geneza państwa polskiego w najstarszych źródłach pisanych. *Wiedza i Życie* R. 20: 1953 nr 1 s. 23—30.
1914. KRYSIAK Kazimierz: Charakterystyka materiału zwierzęcego ze stanowiska wczesnośredniowiecznego w Jeziorku, pow. Giżycko. *Ma-*

terialy Wczesnośredniowieczne T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 227—233, Sod., Sum. i odb. 4° ss. 7.

1915. LABUDA G[erard]: Pierwsze państwo słowiańskie — Państwo Samona. Poznań 1949.

Rec.: Łowmiański H[enryk]. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 197—214; Thomson S. Harrison. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 11: 1951/52 nr 3 s. 314—316.

1916. LECIEJEWICZ Lech: Jama dziegiarska z Młodzikowa w pow. średzkim. *Przegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 420—425, Rés.

1917. LEŃCZYK Gabriel: Badania wykopaliskowe na Wawelu w l. 1948 i 1949. Sprawozdanie tymczasowe. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1953 s. 83—88, tabl. 5.

1918. LEŃCZYK G[abriel]: Sprawozdanie z badań wykopaliskowych w Tyńcu, pow. Kraków, w 1951 r. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 9 s. 831—836, ryc. 2.

1919. LEWICKI Tadeusz: Osadnictwo słowiańskie i niewolnicy słowiańscy w krajach muzułmańskich według średniowiecznych pisarzy arabskich. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 473—491, Sod. s. 630—631, Rés. s. 640—641.

1920. ŁOWMIAŃSKI Henryk: Wkład akad. Grekowa we wczesne dzieje Słowiańszczyzny. Paralelizm wczesnych dziejów Polski i Rusi. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 214—221.

1921. MALECZYŃSKI Karol: Sprawozdanie z prac wykopaliskowych w kościele św. Jakuba we wsi Sobótka w latach 1948/49. *Materiały Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 23—27, ilustr., Sod., Sum. i odb. 4° ss. 5, ilustr.

1922. MALECZYŃSKI Karol: Zagadnienie góry Słęzy-Sobótki. *Materiały Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 1—22, ilustr., Sod., Sum. i odb. 4° ss. 22, ilustr.

1923. MALINOWSKI Tadeusz: Z roblematyki polskich prąźnic wczesnośredniowiecznych. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 2 s. 50—53.

1924. MAŁOWIST Marian: Problematyka gospodarcza badań wczesnośredniowiecznych. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 1: 1952 s. 13—23.

1925. MAŁDALSKI Józef: Szczątki roślinne z wykopalisk w Gdańsku. Tymczasowe sprawozdanie z dotychczasowych prac naukowo-badawczych. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 1: 1952 s. 97—98.

1926. MOLDENHAWER Konstanty: Konopie w Polsce w wykopaliskach wczesnego średniowiecza. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 5, s. 159—161.

1927. MUSIANOWICZ Krystyna: Sprawozdanie z prac wykopaliskowych w Bródnie Starym, pow. warszawski, w 1950 roku. *Materiały Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 61—70, tabl. 1, Sod., Sum. i odb. 4° ss. 10, plan 1, ilustr.

1928. NADOLSKI Andrzej: Miniaturowy toporek z grodziska w Tumie pod Łęczycą. *Przegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 389—391.

1929. NADOLSKI Andrzej: Prace wykopaliskowe na Grodzisku w Tumie pod Łęczycą w latach 1948—49. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 1: 1952 s. 171—189, tabl. 10.

1930. NADOLSKI Andrzej: Z problematyki badań nad wczesnośredniowiecznym uzbrojeniem polskim. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 5 s. 149—153.

1931. NOWOWIEJSKI Feliks Maria: Legenda Winety. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 5 s. 158—163.
1932. OSTROWSKA Elżbieta: Uwagi o badaniu konstrukcji wałów drewniano-ziemnych. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 4 s. 134—138.
1933. PAŠUTO Vladimir T.: O voznikovenii litovskogo gosudarstva. *Izvestija Akademii Nauk SSSR. Serija Istorii i Filosofii* T. 9: 19a2 nr 1 s. 29—49.
Praca obejmuje okres od pierwszych świadectw źródłowych w IX w. do XIII w. Autor polemizuje z poglądami historyków polskich.
1934. PAŠUTO Vladimir T.: Očerki po istorii galicko-volynskoj Rusi. Moskwa 1950 Akad. Nauk. SSSR 8° ss. 327, mapa 1.
Rec.: Baszkiewicz Jan. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 481—487; Włodarski Bronisław. *Przegl. Hist.* R. 44: 1953 nr 3 s. 426—438.
1935. PEKALSKI Michał: Przepuszczalne ślady prehistorycznych grodzisk w południowej Lubelszczyźnie. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 1 s. 16—19.
1936. PIASZYKOWA Mieczysława: Jama kultury pomorskiej w Poznaniu—Świerczewie. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 6 s. 222—223.
1937. RAJEWSKI Zdzisław: Grody Czerwieńskie na warsztacie archeologów i historyków polskich. *Nauka Polska* R. 1: 1953 z. 1 s. 195—197.
1938. RAJEWSKI Zdzisław: W sprawie inwentaryzacji i publikacji wczesnośredniowiecznych źródeł archeologicznych. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 1: 1952 s. 199—201.
1939. SMUTEK Kazimierz: Wczesnośredniowieczne cmentarzysko w Grodźcu k. Będzina. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 2 s. 59—61.
1940. SPRAWOZDANIE z badań na grodzisku w Gieczu w pow. średzkim za rok 1949. Praca zbiorowa pod redakcją Bogdana Kostrzewskiego. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 1: 1952 s. 149—170, tabl. 6.
1941. SUŁOWSKI Zygmunt: Najstarsza granica zachodnia Polski. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 3/4 s. 343—483 i odb. 8° ss. 145, nlb. 1.
1942. SZAFRAŃSKI Włodzimierz: Domniemane „kowadelka“ wczesnośredniowieczne. *Slavia Antiqua* T. 3: 1951/52 [druk:] 1953 s. 202—208, Rés.
1943. SZOŁDRSKA Halszka: Groby wczesnośredniowieczne na Pomorzu Zachodnim jako przyczynek do dziejów żeglugi i korsarstwa słowiańskiego. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 1 s. 8—13.
1944. SZYDŁOWSKA Barbara: Życie Połabian w świetle nabytków ich języka. *Pam. Słowiański* T. 3: 1952 s. 58—105.
1945. ŚLASKI Jacek, Zakrzewski Zygmunt: Wczesnośredniowieczny skarb z Michałowic, pow. Pińczów. *Wiad. Archeol.* R. 19: 1953 nr 2—4 s. 157—179, Sod., Sum.
1946. ŚWIECHOWSKI Zygmunt: Nowy obraz Polski wczesnodziejowej. *Przegl. Kulturalny* R. 2: 1953 nr 3 s. 3.
Zjazd w Sopocie — omówienie stanu prac wykopaliskowych.
1947. TRAWKOWSKI Stanisław: Badania nad początkami państwa polskiego. *Archeologia* R. 4: 1950—1951 [druk:] 1953 s. 63—79, Sod., Rés. s. 179—180 i odb.
1948. TRAWKOWSKI Stanisław: Miasta staroruskie w świetle nowych badań radzieckich. *Biul. Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1: 1952 nr 1 s. 2—3.

1949. TRZEPACZ Maria: Ornamentyka okresu wczesnohistorycznego. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 3 s. 163—169, ilustr.
1950. TUSZYŃSKI Marian: Militarizm wczesnośredniowieczny z Giecza. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 6 s. 230—235.
1951. TUSZYŃSKI Marian: Wyroby grzebieniarskie z Giecza z badań w latach 1949—1952. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 5 s. 180—185.
1952. TYMIENIECKI Kazimierz: Znaczenie analogii ruskich dla poznania najdawniejszych dziejów Polski. Zagadnienie początków państwa polskiego. [W:] Konferencja Metodologiczna historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 221—228.
1953. WARTAŁOWSKA Zofia: Inventaryzacja grodzisk. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 1: 1952 s. 193—198.
1954. WĄSOWICZÓWNA Teresa: W sprawie metody badań przebiegu wczesnośredniowiecznych dróg lądowych Polski. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 310—320.
1955. WIDAJEWICZ Józef: Pierwotne dzieje Polski. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 370—400.
1956. WIDAJEWICZ Józef: Pierwotna nazwa Polaków. *Pam. Słowiański* T. 3: 1952 s. 37—57.
1957. WOJCIECHOWSKI Zygmun: Badania zachodnio-słowiańskie. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 3/4 s. 337—342.
Program i ocena badań.
1958. WOKROJ Franciszek: Cramnia polonica—wczesnośredniowieczne czaszki polskie z Ostrowa Lednickiego. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 5 s. 161—168.
1959. ZABŁOCKI Jan: Szczątki roślinne ze stanowiska wczesnośredniowiecznego w Jeziorku, pow. Giżycko, wydobyte w 1950 r. *Materiały Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 211—225, Sod., Sum. i odb. 4° ss. 15.
1960. ZOLLÓWNA Helena: Archeologiczna ekspedycja podkarpacka. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 6 s. 235—236.
1961. ŻAK Jan: Rogowe części uprzęży końskiej. *Slavia Antiqua* T. 3: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 195—201, Rés.
1962. ŻAKI Andrzej: Kraków dyskutuje nad metodą i techniką badań terenowych. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 4 s. 139—141.
1963. ŻAKI Andrzej: O grodzie w Sielnicy („Pawłokomie“) i innych warowniach małopolskich. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 3 s. 93—97.
1964. ŻAKI Andrzej: Tymczasowe sprawozdanie z prac archeologicznych prowadzonych na Wawelu w pierwszej połowie r. 1951. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 9 s. 816—817.
1965. ŻUROWSKI K[azimierz]: Ostrów Lednicki w świetle ostatnich badań archeologicznych. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 nr 5 s. 424—436, tabl. 3, ilustr.
1966. ŻUROWSKI Kazimierz: Sprawozdanie z badań wykopaliskowych na Ostrowie Lednickim w latach 1949—1951. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1953 s. 113—125, tabl. 4.
1967. ŻUROWSKI Kazimierz: Sprawozdanie z badań wykopaliskowych na górze Lecha w Gnieźnie

w latach 1948—51. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1953 s. 89—111, tabl. 9.

1968. ŻUROWSKI Kazimierz: Uwagi na temat obróbki rogu w okresie wczesnośredniowiecznym. *Przeł. Archeol.* T. 9: 1951—1952. [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 395—402, Rés.

1969. ŻUROWSKI Kazimierz: Z ostatnich odkryć na Ostrowie Lednickim. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 3 s. 106—109.

Ceramika, budynki.

1970. ŻUROWSKI Kazimierz: Ziemia odsłania tajemnice starego Gniezna. *Widnokrąg*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Pożnańskiej R. 4: 1952 nr 3 s. 4.

b) Ukształtowanie się państwa polskiego. Monarchia wczesnofeudalna. (Od połowy IX w. do r. 1138)

Źródła

1971. GALLUS Anonymus. *Galli Anonymi Cronica et Gesta ducum sive principum polonorum*. Anonima tzw. Galla Kronika czyli Dzieje książąt i władców polskich. Wydał, wstępem i komentarzem opatrzył Karol Maleczyński. Kraków 1952 Pol. Akad. Umiej. 8° ss. nlb. 4, CXIV, nlb. 2, 198. Polska Akademia Umiejętności. Wydawnictwa Komisji Historycznej nr 89. Pomniki Dziejowe Polski. Seria 2 T. 2.

Tekst kroniki w jęz. łacińskim. Wstęp w jęz. pol.

Rec.: Plezia Marian, Budkowa Zofia. *Przeł. Hist.* R. 44: 1953 nr 3 s. 405—426.

1972. THIETMAR von Merseburg: Kronika Thietmara. Z tekstu łacińskiego przetłumaczył, wstępem i komentarzem opatrzył Marian Zygmunt Jedlicki. Obok tłumaczenia tekst oryginału. Poznań 1953 Instytut Zachodni 8° ss. XCIV, 652, nlb. 1,

tabl. 1. Biblioteka Tekstów Historycznych T. 3.

Tyt. oryg.: Thietmari Merseburgensis Episcopi Chronicon. — Tekst łaciński według wyd. R. Holtzmanna z r. 1935.

Rec.: Cholewicki Andrzej: Chwalca mimowolny. *Tyg. Powsz.* T. 9: 1953 nr 15 (421).

Opracowania

1973. ADAMUS Jan: O monarchii Gallowej. Warszawa 1952 Tow. Nauk. Warsz. 8° ss. 153, nlb. 1. Towarzystwo Naukowe Warszawskie. Wydział II Nauk Historycznych, Społecznych i Filozoficznych.

Rec.: Grudziński Tadeusz. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 313—334; Labuda G[erard]. *Przeł. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 186—193.

1974. ADAMUS Jan: O teorii rodowej państwa Piastów. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 94—125, Rés.

1975. BARDACH Juliusz: O powstaniu ludowym w Polsce w latach trzydziestych XI w. Odpowiedź na zapytanie Jerzego Knothe w związku z przypisami do polskiego przekładu pracy K. Ostrowitianowa pt. „Zarys ekonomiki formacji przedkapitalistycznych”. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 4 (34) s. 121—126.

1976. BOBIŃSKI Stanisław: Gdańsk wczesnodziejowy. Analiza planu miasta. Gdańsk 1951.

Rec.: Jażdżewski Konrad: W sprawie Gdańska wczesnośredniowiecznego i metody planistycznej jego badania. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 196—213; Kaczmarczyk Zdzisław. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 460—462; R[osiak] J[an]. *Przeł. Powsz.* T. 234: 1952 nr 7/8 (724/725) s. 173; Trawkowski S[tanisław]. *Biul. Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1952 nr 5 s. 3—4.

1977. BORTNOWSKI Władysław: Walki w obronie niepodległości Polski w okresie wczesnofeudalnym. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 77, nlb. 2, mapa 1. W Obronie Ojczyzny.

1978. CHŁOPOCKA Helena: Lokacja Szczecina na prawie niemieckim. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 t. 3 nr 9/10 s. 612—626.
1979. CHŁOPOCKA Helena: Początki Szczecina. *Roczn. Hist. T.* 17: 1948 s. 281—335.
Rec.: Kiersnowski Ryszard. *Biul. Inst. Urbanist. i Archit. R.* 1952 nr 1 s. 3—4.
1980. CZEKANOWSKI Jan: Początki państwa polskiego a wyniki badań antropologicznych. *Spraw. z posiedzeń Wydziału II Nauk Hist. Społ. i Filozof. Tow. Nauk. Warsz. R.* 43: 1950 [druk.:] 1952 s. 61.
Sprawozdania brak.
1981. DĄBROWSKI Jan: Obowiązek obrony kraju w XI—XIII wieku. *Spraw. Pol. Akad. Umiej. T.* 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 885—894.
1982. DĄBROWSKI Jan: Powstanie grupy feudalnej w Polsce. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 243—244.
1983. DĄBROWSKI Jan: Studia nad początkami państwa polskiego. *Spraw. Pol. Akad. Umiej. T.* 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 5 s. 316—327.
Rec.: W[o]jciechowski Z[ygmunt]. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 11/12 s. 629.
1984. DĄBSKI Jerzy: Szczątki kostne ludzkie z cmentarzyska w Końskich z XI wieku. *Materiały Wczesnośredniowieczne T.* 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 177—200, Sod., Sum. i odb. 8° ss. 24.
1985. DOBRZENIECKI Tadeusz: Drzwi gnieźnieńskie. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 21, nlb. 5, tabl. 64. Klejnoty Sztuki Polskiej.
1986. DZIEWOŃSKI Kazimierz: Geografia Trzebnicy i ujazdu trzebnickiego w okresie wczesnośredniowiecznym (problemy badawcze). *Studia Wczesnośredniowieczne T.* 1: 1952 s. 25—34, tabl. 3.
1987. DZIEWULSKI Władysław: Najstarsza wiadomość o Kłodzku w źródłach ruskich [z 1076 r.]. *Przegl. Zach. R.* 9: 1953 nr 1/3 s. 255—256.
1988. FRANCASTEL Pierre: La porte de bronze de Gniezno. Paris 1953 8° s. nlb. 1, 204—212, tabl. 1. Bibliothèque Générale de l'École Pratique des Hautes Études. VI-e Section Extrait de l'Art Mosan.
1989. GANSINIEC Ryszard: Gešta Piotrkonis. *Spraw. Pol. Akad. Umiej. T.* 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 9 s. 755—757.
1990. GRUDZIŃSKI Tadeusz: Bolesław Szczodry. Zarys dziejów panowania. Cz. 1. Toruń 1953 Tow. Nauk. w Toruniu, 8° ss. 211, nlb. 9, Zsf. Roczniki Tow. Nauk. w Toruniu. Rocznik 57 za rok 1952 z. 2.
1991. GRUDZIŃSKI Tadeusz: Bolesław Szczodry, zarys dziejów panowania. Cz. 1. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu R.* 4: 1952 s. 64—67.
Streszczenie wygłoszonego referatu.
1992. GRUDZIŃSKI Tadeusz: Stosunki polsko-wieleckie w drugiej połowie XI wieku. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 3/4 s. 482—505.
1993. GRUDZIŃSKI Tadeusz: Uwagi o genezie rewolucji w Polsce za Kazimierza Odnowiciela. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu T.* 18: 1952 [druk.:] 1953 z. 1/4 s. 7—104.
Rec.: Bardach Juliusz. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 4 s. 207—214.
1994. GRUDZIŃSKI Tadeusz: Ze studiów nad kroniką Galla, rozbiór krytyczny pierwszej księgi. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu T.* 17: 1952 z. 3/4 s. 69—113.
1995. ISTORIJA kultury drevnej Rusi: Domongolskij period. [T.] 2.

Obščestvennyj stroj i duchovnaja kul'tura. Institut Istorii Material'noj Kul'tury. Moskva-Leningrad 1951.

Rec.: Musianowicz Krystyna. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 211—215.

1996. JAŻDŻEWSKI Konrad, Chmielewski Waldemar: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle badań wykopaliskowych z lat 1948/9. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 1: 1952 s. 35—81, tabl. 34.

1997. JEDLICKI Marian Zygmunt: Poglądy prawno-polityczne Thietmara. Przyczynek do badań nad świadomością prawną wschodni-niemieckich feudałów na przełomie X i XI wieku. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 39—79, Rés.

1998. JEDLICKI Marian Zygmunt: Układ merseburski z roku 1013. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 7/8 s. 748—769.

1999. KĘPIŃSKI Zdzisław, Józewiczówna Krystyna: Grobowiec Mieszka Pierwszego i najstarsze budowle poznańskiego grodu. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 5/6 s. 370—397 i odb. 8° ss. nlb. 4, 29, nlb. 1, tabl. 17, rys.

2000. KĘTRZYŃSKI Stanisław: O zaginionej metropolii z czasów Bolesława Chrobrego. Warszawa 1947 Tow. Miłośników Historii 8° ss. 46.

Rec.: Spuler Bertold. *Hist. Zeitschr.* Bd 175: 1953 H. 3 s. 627—628.

2001. KIERSNOWSKA Teresa: Skarb z XI wieku odkryty w Dzierżąni na północnym Mazowszu. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 155—168, ilustr., Sum. i odb. 8° ss. 14.

2002. KIERSNOWSKI Ryszard: Świętopolk — „dux Odrensis”. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 T. 1 nr 3/4 s. 506—529.

Rec.: Wojciechowski Zygmunt: W sprawie Świętopelka „Księcia Odrzańskiego”. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 t. 1 nr 3/4 s. 700—701; Polemika: Kiersnowski Ryszard: Jeszcze o „Księciu Odrzańskim”. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 t. 2 nr 5/6 s. 427—430.

2003. KOLANKOWSKI Ludwik: Dagome iudex. *Życie i Myśl R.* 3: 1952 nr 1/6 s. 155—164.

Rec.: Widajewicz Józef: Słowo w dyskusji nad dokumentem „Dagome iudex”. *Życie i Myśl R.* 3: 1952 nr 7/9 s. 242—245.

2004. KOROLJUK V. D.: Letopisnoe izwestie o krest'janskom vosstanii v Pol'se v 1037—1038 gg. [W:] Akademiku Borisu Dmitriewiču Grekovu ko dnju semidesjatiletija. Sbornik statej. Moskva 1952 s. 69—75.

2005. [KAROLJUK V. D.] Koroluk W.: Przyczynek do zagadnienia stosunków rusko-polskich w X w. [W:] Historycy radzieccy o Polsce. Wybór prac. Warszawa 1953 s. 5—17.

2006. KORTA Waław: Normania a Polska w świetle badań historyczno-archeologicznych. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.:] 1952 z. 2 s. 150—151.

2007. KORTA Waław: Z dziejów obrony Śląska przed feudałami niemieckimi w XI i XII w. [W:] Szkice z dziejów Śląska. Warszawa 1953 s. 54—74.

2008. KOWALENKO Władysław: Wyspa Wolin na tle wczesnodziejowych stosunków Pomorza. *Z Otchłani Wieków R.* 21: 1952 z. 3 s. 82—89.

2009. KUCZYŃSKI Stefan: O wyprawie Włodzimierza I-go ku Lachom w związku z początkami państwa polskiego. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.:] 1952 z. 2 s. 114—122.

2010. KUCZYŃSKI Stefan: Początki państwa polskiego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków

Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 253—257.

2011. KUCZYŃSKI Stefan M.: Z najstarszych dziejów Przemyśla. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 106—114.

2012. KUPFER [Efraim] F[ran-ciszek]: Rękopis opisu podróży El-dada Hadani z IX wieku. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 4 s. 132—133.

Tekst w jęz. żyd.

2013. LABUDA Gerard: Problematyka badań wczesnodziejowych Szczecina. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 t. 1 nr 3/4 s. 536—578.

2014. LABUDA Gerard: Ze studiów nad najstarszymi dokumentami Pomorza gdańskiego. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18: 1952 [druk.:] 1953 z. 1/4 s. 105—155.

2015. LEWICKI Tadeusz: Łyżwy kościane północno-wschodniej Europy w świetle notatki średniowiecznego pisarza arabskiego Al-Marwaziego (ok. 1120 r.). *Przegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 392—395, Rés.

2016. LEWICKI Tadeusz: Ze studiów nad źródłami arabskimi. *Slavia Antiqua* T. 3: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 136—178, Rés.

Opis krajów słowieńskich u Abū Hāmid al-Andalusi; XII wiek.

2017. MACHNIK Jan, Godłowski Kazimierz: Grodzisko „Walik” w Brzezowej, pow. Jasło. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 6 s. 207—212.

2018. MALECZYŃSKI Karol: W sprawie założenia biskupstwa poznańskiego. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.:] 1952 z. 2 s. 123—124.

2019. MALECZYŃSKI Karol: Z dziejów wsi śląskiej w okresie przed kolonizacją na prawie niemieckim. [W:] *Szkiecy z dziejów Śląska*. Warszawa 1953 s. 75—93.

2020. MALECZYŃSKI Karol: Zróżnicowanie społeczne i powstanie państwa polskiego w IX w. [W:] *Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza*. T. 1. Warszawa 1953 s. 257—260.

2021. MALINOWSKI Tadeusz: Materiały do najdawniejszego osadnictwa okolic Turka. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 1 s. 28—34.

2022. MIKOŁAJCZYK Gabriela: Początki dziewiarstwa w Polsce. *Z Otchłani Wieków* R. 22: 1953 z. 5 s. 157—159.

XI wiek — wykopaliska gdańskie i gnieźnieńskie.

2023. MIKOŁAJCZYK Gabriela: Tymczasowe wyniki badań na Górze Lecha w Gnieźnie. *Archeologické Rozhledy* R. 4: 1952 nr 3/4 s. 298—302.

2024. NADOLSKI Andrzej: Badań nad początkami państwa polskiego. *Przegl. Nauk. Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 448—451.

2025. NATANSON-LESKI Jan: Zarys granic i podziałów Polski najstarszej. Wrocław 1953 Wrocław. Tow. Nauk 8° ss. 392, mapa 1.

Mapę rys. Krystyna Miroszewska.

2026. NATANSON-LESKI Jan: Zarys granic i podziałów Polski najstarszej. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.:] 1952 z. 2 s. 129—138.

2027. NOWACKI Józef: Groby królewskie w katedrze poznańskiej. *Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej* R. 7: 1952 nr 7/8 s. 170—206.

2028. PIERADZKA Krystyna: Walki Słowian na Bałtyku w X—XII wieku. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 8° ss. 146, nlb. 2, map 16. Prace Komisji Wojskowo-histerycznej Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria A nr 1.

2029. PLEZIA Marian: Najstarszy zabytek historiografii polskiej. (Zaginiony żywot św. Wojciecha). *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 563—570, Sod. s. 636, Rés. s. 646.

2030. RUDNICKI Mikołaj: O przedpiastowski ośrodek państwa polskiego. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 31—56.

Wywody filologiczno-histeryczne.

2031. SAWICKI Witold: Zabójstwo świętego Stanisława biskupa w świetle średniowiecznego postępowania represyjnego. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 4: 1949/51 [druk.:] 1952 s. 30.

Brak streszczenia.

2032. SEREJSKI Marian: Z zagadnień genezy państwa polskiego w historiografii. (O tzw. teorii podboju). *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 147—163.

2033. SILNICKI Tadeusz: Milenium. *Życie i Myśl* R. 3: 1952 nr 7/9 s. 217—241.

Omówienie wypadków około r. 1000.

2034. SOBOCIŃSKI Władysław: Problemy historii państwa i prawa Rusi Kijowskiej. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 359—406.

Recenzja dzieła S. V. Juškova: *Obščestvenno-političeskij stroj i pravo kiewskiego gosudarstva*. Moskwa 1949.

2035. STANKIEWICZ Jerzy: Romańskie bazy w Gdańsku. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 3 s. 98—100.

Budownictwo.

2036. SUŁOWSKI Zygmunt: Najstarsze dokumenty biskupstwa hobońskiego. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 1—67, mapka, Rés. i odb. 8° ss. 67.

2037. SUŁOWSKI Z[ygmunt]: Podstawy historyczne ugrupowań gwarowych Słowian nadbałtyckich. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 9 s. 784—789.

2038. SUŁOWSKI Zygmunt: Rozwój terytorialny Pomorza ku zachodowi. *Z Otchłani Wieków* R. 21: 1952 z. 3 s. 79—82.

2039. ŚLASKI Jacek: Wielka własność ziemska na obszarze wczesno-średniowiecznej kasztelanii gieckiej w X i XI wieku. *Przegl. Archeol.* T. 9: 1951—1952 [druk.:] 1953 z. 2/3 s. 271—279, Rés.

2040. UMIŃSKI Józef: Powstanie biskupstwa poznańskiego i zależnego oden archidiaconatu czerskiego. *Wiad. Kościelne* R. 7: 1952 nr 1/2 s. 35—64 i odb.

2041. UMIŃSKI Józef: Rola Bolesława Krzywoustego w chrystianizacji Zachodniego Pomorza. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.:] 1952 z. 2 s. 125—127.

2042. URBAŃCZYK Stanisław: Dwa zagadkowe imiona [Mieszko, Dąbrówka]. *Slavia Antiqua* T. 3: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 52—72, Rés.

2043. VANEČEK Václav: Novy text variantu dekretů Břetislavových z r. 1039. *Slavia Antiqua* T. 3: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 131—135, Sod., Rés.

2044. WACHOWIAK Bogdan: Najdawniejszy port Szczecina (X—XIII w.). *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 t. 1 nr 3/4 s. 579—597.

2045. WIDAJEWICZ Józef: Pierwsze bis kupstwo w Polsce. *Polonia Sacra* R. 5: 1952 z. 2 s. 132—152.
2046. WIDAJEWICZ Józef: Rodowód Piastówny Adelajdy. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 57—63.
Siostra Mieszka I.
List Zofii Kozłowskiej-Budkowej polemizujący z artykułem Widajewicza (*Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 11/12 s. 791—792).
2047. W[OJCIECHOWSKI] Z[ygmunt]: Patrycjat Bolesława Chrobrego przedmiotem korespondencji prof. E. E. Stengla z Himmlerem. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 4/5 s. 591—597.
2048. WOJCIECHOWSKI Zygmun: Początki Poznania na tle początku miast w Polsce. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8 s. 1—13.
2049. WOJCIECHOWSKI Zygmun: Pogranicze plemienne śląskowielkopolskie i problem kształtowania się państwa Polan. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 279—298.
2050. WOJCIECHOWSKI Zygmun: Północna granica plemienna Wielkopolski i dalsze uwagi nad kształtowaniem się państwa Polan. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 7/8 s. 770—787 i odb. 8° ss. 22.
2051. WOJCIECHOWSKI Zygmun: Szczecin nie Gniezno. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 3/4 s. 530—535.
Interpretacja „Dagome iudex“.
2052. WOJCIECHOWSKI Zygmun: Wielkopolska i Kujawy kolebką państwa. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 1—30.
2053. WOJCIECHOWSKI Zygmun: Znaczenie Giecza w Polsce Chrobrego. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 410—416.
2054. ZARZYCKA Barbara: Szczątki kostne ludzkie ze Złotej z XI—XII w. *Wiad. Archeol.* R. 19: 1953 nr 1 s. 93—104, Sod., Sum. i odb. 4° ss. 12.
2055. ZATHEY Jerzy: Kim był Anonim Gall? Próby określenia środowiska i osoby. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.:] 1952 z. 2 s. 109—113.
2056. ZÖLLNER E.: Rugier oder Russen in der Raffelstettener Zollurkunde? *Mitteilungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung* Bd 60: 1952 H. 1/3 s. 108—119.
Wzmianki o Słowianach IX wieku.
Rec.: Kowalenko Władysław. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 307—308.
- c) Powstanie i utrwalenie rozdrobnienia feudalnego (1138—1250)
- Źródła
2057. CRONICA Petri comitis Poloniae wraz z tzw. Carmen Mauri. Wyd., wstępem i komentarzem opatrzył Marian Plezia. Kraków 1951.
Rec.: Gansiniec Ryszard. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 268—276; Kürbisówna B[rygida]. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 584—595.
2058. KSIĘGA Henrykowska. Wstęp i tłum. Roman Grodecki. Poznań 1949.
Rec. Adamus Jan. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 187—189.
- (2059). MITKOWSKI Józef: Początki klasztoru cystersów w Sulejowie. Studia nad dokumentami, fundacją i rozwojem uposażenia do końca XIII wieku = poz. 1137.
2060. ZIMIN A. A.: Pamjatniki prava feodal'no-razdrobленноj Rusi XII—XV v. Moskva 1953 Gosjurizdat 8° ss. 442. Pamjatniki ruskogo prava. Vyp. 2 pod red. S. V. Juškova.

Opracowania

2061. BIAŁKOWSKI Leon: Z dziejów kultury Rusi średniowiecznej. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lub.] Nr 4: 1949/51 [druk.:] 1952 s. 59.

2062. BOHDZIEWICZ Piotr: Zjazdy łączyckie XII wieku a powstanie kultu św. Stanisława biskupa. *Roczniki Humanistyczne* T. 2—3: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 237—268.

2063. BORAWSKA Danuta: Z dziejów jednej legendy. W sprawie genezy kultu św. Stanisława biskupa. Warszawa 1950.

Rec.: Kürbisówna Brygida. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18: 1952 [druk.:] 1953 z. 1—4 s. 211—224; Neveux Jean B. *Annales. Économies. Sociétés. Civilisations* R. 7: 1952 nr 4 s. 548—549; Rose W[illiam]. *The Slavonic and East. Europ. Rev.* Vol. 30: 1952 nr 75 s. 573—576; Spuler Bertold. *Hist. Zeitschrift* Bd 175: 1953 H. 3 s. 628—629.

2064. CHŁOPOCKA Helena: Powstanie i rozwój wielkiej własności ziemskiej opactwa cystersów w Kołbaczu w XII—XIV wieku. Poznań 1953. *Pozn. Tow. Przyj. Nauk* 8° ss. 117, nlb. 2 (s. nlb. 2, 189—305, nlb. 2), mapy 4. *Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych. Prace Komisji Historycznej* T. 17 z. 2.

Rec.: Fryde E. B. *The English Hist. Rev.* Vol. 68: 1953 nr 269 s. 633—634.

2065. DĄBCZEWSKI Zbigniew: Szczałki rybie z grodu gdańskiego z XIII w. *Studia Wczesnohistoryczne* T. 1: 1952 s. 93—95.

(2066). DĄBROWSKI Jan: Obowiązek obrony kraju w XI—XIII wieku = poz. 1981.

2067. GANSINIEC Ryszard: Postrzyżyny słowiańskie. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 353—369.

2068. GANSINIEC Ryszard: „Tragedia Petri comitis“. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 52—139.

2069. GREKOV B[oris] D[mitriewiç], Jakubovskij A[leksandr] Ju.: Złotaja Orda i ee padenie. Moskwa 1950. *Izd. Akademii Nauk SSSR*. 8° ss. 478, tabl. 28, mapy 2. *Akademija Nauk SSSR. Serija „Itogi i problemy sobremennoj nauki“*.

Rec.: Pašuto V. *Slavjane* 1952 nr 6 s. 54—56.

2070. GREKOV Boris Dmitriewiç, Jakubovskij A[leksandr] Ju.: Złota Orda i jej upadek. Słowo wstępne i redakcja Ananiasza Zajączkowskiego. Tłum. Wł[adysław] Głuchowski. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 375, nlb. 1, mapy 2, ss. nlb. 2, tab. 28, ss. nlb. 2.

Zabytki kultury materialnej z Saraju, Berke i innych miejscowości Złotej Ordy XIII—XV w. ze zbiorów Ermitażu.

2070 a. HUBATSCH Walther: Deutscher Orden und Preussentum. *Zeitschrift für Ostforschung* Jg 1: 1952 Nr 4 s. 481—499.

2071. IWŃSKI Jan: Częściowa mineralizacja tkaniny wykopaliskowej z XIII wieku. (Towaroznawcza ocena tkaniny wykopaliskowej z XIII wieku). *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 1: 1952 s. 83—84, tabl. 1.

2072. JAWORSKI Zygmunt: Szczałki zwierząt ssących i ptaków z grodu gdańskiego z XIII w. *Studia Wczesnośredniowieczne* T. 1: 1952 s. 85—91.

2073. KIERSNOWSKI Ryszard: Budownictwo zachodnio-pomorskie wieku XII w świetle źródeł pisanych. *Wiad. Archeol.* R. 19: 1953 nr 2/4 s. 105—135, Sod., Sum.

(2074). KORTA Waław: Z dziejów obrony Śląska przed feudałami niemieckimi w XI i XII w. = poz. 2007.

2075. KRUSZYŃSKI T[adeusz]: Związki Trzebnicy z zachodnią Europą. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 53: 1952 [druk.:] 1953 nr 1 s. 23—25.
2076. LINETTE Eugeniusz: Zabytek wczesnogotyckiego budownictwa w Poznaniu. *Przegl. Zach. R.* 9: 1953 nr 6/8 s. 466—479.
2077. ŁOWMIAŃSKI Henryk: Prusowie i państwo krzyżackie. [W:] *Warmia i Mazury. Cz. 1.* Poznań 1953 s. 93—120.
2078. MANTEUFFEL Tadeusz: Próba stworzenia cysterskiego państwa biskupiego w Prusach. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18: 1952 [druk.:] 1953 z. 1/4 s. 157—173.
2079. MANTEUFFEL Tadeusz: Rola cystersów w Polsce wieku XII. *Przegl. Hist.* T. 41: 1950 s. 180—202 i odb. 8°.
Rec.: Tymieniecki K[azimierz]. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 214—220.
- (2080). MITKOWSKI Józef: Początki klasztoru cystersów w Sulejowie. Studia nad dokumentami, fundacją i rozwojem uposażenia do końca XIII wieku = poz. 1137.
2081. MORELOWSKI Marian: Oeuvres inédites d'art mosan en Pologne au XII-e siècle. Paris 1953 4° ss. nlb. 1, 194—202, tabl. 1. Bibliothèque Générale de l'École Pratique des Hautes Études. VI-e Section. Extrait de L'Art Mosan. Paris 1953.
2082. MORELOWSKI Marian: Tympanon Marii Włostowiczowej i Świętosława na tle wrocławskiej rzeźby XII wieku. *Spraw., Wrocław. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.:] 1952; Dodatek 1 s. 1—23, tabl. 8.
2083. PAŠUTO V. T.: Neskol'ko nabljudenij nad „Prusskoj Pravdoj“. [W:] Akademiku Borisu Dmitriewiču Grekovu ko dnju semidesjatiletija. Sbornik statej. Moskva 1952 s. 112—116.
- (2084). PIERADZKA Krystyna: Walki Słowian na Bałtyku w X—XII wieku = poz. 2028.
2085. POLLAKÓWNA Marzena: Osadnictwo Warmii w okresie krzyżackim. Poznań 1953 Instytut Zachodni 8° ss. XII, 186, map. 5, bibliogr. poz. 116. Prace Instytutu Zachodniego nr 17.
2086. POLLAKÓWNA* Marzena: Osadnictwo Warmii w okresie krzyżackim. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 5: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 62.
2087. POŠVÁR Jaroslav: Slezské a moravské mincovny ve 13 století. Příspěvek k hospodářským dějinám. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 51: 1953 nr 3 s. 339—350.
2088. ROZENKRANZ Edwin: Geneza miasta Lubiąża (Münchenberg). *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 3/4 s. 675—689.
2089. ROZENKRANZ Edwin: Geneza miasta Lubusza (Lebus). *Przegl. Zach. R.* 9: 1953 nr 9/10 s. 278—309.
- 2089a. SCHULTZE Johannes: Der Wendenkreuzzug 1147 und die Adelherrschaften in Priegnitz und Rhingebiet. *Jahrbuch für Geschichte Mittel- und Ostdeutsch lands.* Bd 2: 1953 s. 95—124.
2090. ŚWIECHOWSKI Zygmunt: Dwunastowieczna katedra w Płocku. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 nr 3 (18) s. 174—189, ilustr.
2091. UMIŃSKI Józef: Z dziejów rywalizacji polsko-niemieckiej w połowie XIII wieku. *Polonia Sacra* R. 5: 1952 z. 2 s. 194—223, z. 3 s. 194—223, z. 4 s. 275—289.

2092. VETULANI Adam: Niemiecki spis polskiego prawa zwyczajowego. Uwagi źródłoznawcze. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 180—197, Rés.

Tzw. Księga elbląska z XIII w.

(2093). WACHOWIAK Bogdan: Najdawniejszy port Szczecina (X—XIII w.) = poz. 2044.

2094. WĘDZKI Andrzej: Drezdenko nad Notecią. (Drzeń). [Lokalizacja grodu]. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 369—372.

2095. WILIŃSKI Stanisław: Granitowe kościoły wiejskie XII wieku w Wielkopolsce. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 417—432, tabl. 8.

2096. ZANOZIŃSKI Jerzy: Kościół pocysterski w Rudzie i jego związki z architekturą cysterską w Małopolsce i na Śląsku. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 53—58.

d) Przewyciężenie rozdrobnienia feudalnego i zjednoczenie Polski (1250—1346)

Źródła

2097. VETULANI Adam, Roman Stanisław: Średniowieczny ruski przekład statutów ziemskich Kazimierza Wielkiego i Władysława Jagiełły. Wrocław 1950.

Rec.: Hejnosz Wojciech: Jeszcze o średniowiecznym ruskim przekładzie statutów ziemskich Kazimierza Wielkiego i Władysława Jagiełły. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 459—465 i polemika s. 510—515.

(2098). ZIMIN A. A.: Pamjatniki prava feodal'nora-zdrobленноj Rusi XII—XV v. = poz. 2060.

Opracowania

2099. ASSMANN Erwin: Die Stettiner Zollrolle des 13. Jahrhun-

derts. *Hansische Geschichtsblätter* Jg 71: 1952 s. 50—75.

2099a. BASZKIEWICZ Jan: Stosunek społeczeństwa polskiego do zjednoczenia państwa w XIII i XIV w. [W:] Konferencja Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 426—430.

(2100). BIAŁKOWSKI Leon: Z dziejów kultury Rusi średniowiecznej = poz. 2061.

(2101). CHŁOPOCKA Helena: Powstanie i rozwój wielkiej własności ziemskiej opactwa cystersów w Kołbaczu w XII—XIV wieku = poz. 2064.

2102. CIEŃSKI Tadeusz: Grobowiec Henryka IV Prawego, księcia śląskiego, krakowskiego i sandomierskiego. *Życie Słowiańskie* R. 7: 1952 nr 12 (og. zbioru 81) s. 15—18, ilustr.

Poprzedzone uwagą redakcji pt.: Z eksponatów Muzeum Śląskiego.

(2103). DĄBCZEWSKI Zbigniew: Szczątki rybie z grodu gdańskiego z XIII w. = poz. 2065.

(2104). DĄBROWSKI Jan: Obowiązek obrony kraju w XI—XIII wieku = poz. 1981.

2105. DĄBROWSKI Jan: Zjednoczenie państwa polskiego w XIV w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 419—426.

2106. DESPY G.: Bruges et les collectories pontificales de Scandinavie et de Pologne au XIV-e siècle. *Bulletin de l'Institut Historique Belge de Rome*, T. 27: 1952 s. 95—109.

2107. GREKOV B[oris] D[mitriewiç]: Prawda ruska i jej kontekst słowiański. *Życie Słowiańskie* R. 7: 1952 nr 9 (og. zbioru 78) s. 14—18, nr 10 (og. zbioru 79) s. 12—17.

2108. GREKOV B[oris] D[mitriewi]: „Russkaja Pravda“ i ee slawjanskoe okrużenie. Reč. proiznesennaja na Godičnom sobranii Akademii Nauk SSSR 1 fevralja 1952. *Izvestija Akademii Nauk SSSR*. Seria Istorii i Filosofii T. 9: 1952 nr 2 s. 105—114.

2109. GREKOV B[oris] D[mitriewi]: „Russkaja Pravda“ i ee slawjanskoe okrużenie. *Slavjane* 1952 nr 4 s. 27—33.

2110. GREKOV B[oris] D[mitriewi]: „Russkaja Pravda“ i ee slawjanskoe okrużenie. *Vestnik Akademii Nauk SSSR* R. 22: 1952 nr 2 s. 41—50.

(2111). IWIŃSKI Jan: Częściowa mineralizacja tkaniny wykopaliskowej z XIII wieku = poz. 2071.

2112. JASIŃSKI Kazimierz: Uwagi nad kancelarią Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 57—101.

2113. JASIŃSKI Kazimierz: Zapis Pomorza gdańskiego przez Mszczuja w roku 1282. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 176—189.

(2114). JAWORSKI Zygmunt: Szczątki zwierząt ssących i ptaków z grodu gdańskiego z XIII w. = poz. 2072.

2115. KACZMARCZYK Zdzisław: Lokacja Poznania w roku 1253. *Widnokrąg*. Tygodniowy dodatek Nowin Rzeszowskich 1953 nr 41 s. 2, 4.

2116. KACZMARCZYK Zdzisław: Przywilej lokacyjny dla Poznania z r. 1253. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8 s. 142—166.

2117. KAMIŃSKI Aleksander: Jaćwingowie na Podlasiu, czyli o zdumiewającej trwałości fikcji historycz-

nej. *Problemy* R. 8: 1952 nr 5 (74) s. 346.

W dziale „Polemiki“ z powodu artykułu Krystyny Modrzewskiej: Na ziemiach Jadźwignów. *Problemy* R. 8: 1952 nr 2 (71) s. 108—112.

2118. KARASIEWICZ Władysław: Jakób II Świnka arcybiskup gnieźnieński (1283—1314). Poznań 1948

Rec.: Kozłowska-Budkowa Zofia. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 231—235.

2119. KŁOCZOWSKI Jerzy: Polska prowincja dominikańska w wiekach średnich. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL.* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 5: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 42—59.

2120. KOWALENKO Władysław: Polska żegluga na Wiśle i Bałtyku w XIV i XV w. *Roczn. Hist.* R. 17: 1948 z. 2 s. 336—377.

2121. KRAKOWSKI Stefan: Zagadnienie zjednoczenia Polski w XIII i XIV w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 412—415.

2122. KŪRBISÓWNA Brygida: Studia nad Kroniką Wielkopolską. Poznań 1952 Pozn. Tow. Przyj. Nauk 8° ss. nlb. 2, 186, nlb. 1, tabl. 2, mapa 1. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych. Prace Komisji Historycznej T. 17 z. 1.

Rec.: Fryde E. B. *The English Hist. Rev.* Vol. 68: 1953 nr 268 s. 464—465.

2123. LALIK Tadeusz: Zmiany wewnątrz klasy feudalnej za ostatnich Piastów. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 453—454.

2124. LESIŃSKI Henryk: Początki i rozwój stosunków polsko-hanzeatyckich w XIII wieku. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 130—145.

2125. LIPSKA Anna: Możliwość władztwa polskie XIV i pierwszej połowy XV w. a sprawa zjednoczenia Śląska z Polską. [W:] Szkice z dziejów Śląska. Warszawa 1953 s. 130—153.

2126. ŁOWMIĄŃSKI Henryk: Renty czynszowe i wczesne pańszczyzny w Polsce. Czynniki społeczne formowania się wielonarodowości Rzeczypospolitej szlacheckiej. Zagadnienie unii polsko-litewskiej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 397—407.

2127. ŁYSIAK Ludwik: Kartka z dziejów sołectw w dawnej Rzeczypospolitej. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 265—270.

Dokument z r. 1322 dotyczący Przesławic, pow. Miechów.

2128. MALECZYŃSKA Ewa: Próby odbudowy państwowości polskiej w oparciu o Śląsk w XIII w. [W:] Szkice z dziejów Śląska. Warszawa 1953 s. 94—129.

(2129). MITKOWSKI Józef: Początki klasztoru cystersów w Sulejowie. Studia nad dokumentami, fundacją i rozwojem uposażenia do końca XIII wieku = poz. 1137.

2130. MUSIANOWICZ Krystyna: O Podlasiu i Jadźwingach. *Problemy* R. 8: 1952 nr 4 (73) s. 275—276.

W dziale „Polemiki” artykuł polemiczny z powodu artykułu Krystyny Modrzewskiej: Na ziemiach Jadźwingów. *Problemy* R. 8: 1952 nr 2 s. 108—112.

2131. NOWAK Tadeusz: Walki z agresją zakonu krzyżackiego w okresie jednoczenia państwa polskiego. Warszawa 1952. Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 120, nlb. 3, ilustr., rys. Komisja Wojskowo-historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria Popularna.

2132. PAMIĘCI biskupa Nankera. Red. Edmund Misiołek. Warszawa

1953 Kom. Intelektualistów i Dział. Katol. przy Pol. Komit. Obr. Po-koju 8° ss. 55, nlb. 1.

Z treści: Urban W[incenty]: Biskup Nanker i jego działalność; Jochelson A.: Rola Nankera w historii politycznej.

2133. PIEKARCZYK Stanisław: Z badań nad gospodarczo-społeczną strukturą miast polskich w okresie od drugiej połowy XIII do pierwszych dziesiątków lat XIV wieku. *Kwart. Hist. R.* 59: 1952 s. 61—91.

(2134). POLLAKÓWNA Ma-zena: Osadnictwo Warmii w okresie krzyżackim = poz. 2085.

2135. ROMANOWSKI Henryk: I jeszcze o Jaćwingach i ich stolicy [Drohiczyne nad Bugiem]. *Problemy* R. 8: 1952 nr 9 (78) s. 639.

2136. ROMANOWSKI Henryk: O sto za dużo. *Problemy* R. 8: 1952 nr 11 (80) s. 781.

Sprostowanie do własnej notatki polemicznej: I jeszcze o Jaćwingach i ich stolicy. *Problemy* R. 8: 1952 nr 9.

2137. SILNICKI Tadeusz: Biskup Nanker. Warszawa 1953 „Pax” 8° ss. 132, nlb. 1.

2138. SILNICKI Tadeusz: Symbol dawnego Wrocławia. *Dziś i Jutro* R. 9: 1953 nr 50 s. 1.

Kościół św. Krzyża z XIII w. i historia Śląska z tego okresu.

2139. SZYMAŃSKA Maria: Wójtostwo poznańskie 1253—1386. Od lokacji miasta do wykupu wójtostwa przez miasto. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8 s. 167—193.

2140. ŠUSTA Josef: Karel IV. Otec a syn, 1333—1346. Praha 1946 J. Laichter 8°ss. 535. *České Dějiny* 2, 3.

Uwzględnia stosunki z Polską.

Rec.: Straszewski Michał: ... Karol IV. Ojciec i syn. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 277—300.

2141. ŠUSTA Josef: Král Cizinec.

Praha 1939 J. Laichter 8° ss. 602. *České Dějiny*: 2, q.

Jan Luksemburg — okres 1308—1333. Uwzględnia stosunki z Polską.

Rec.: Straszewski Michał: „Król Cudzoziemiec...”. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 9/10 s. 277—300.

2142. TYMIENIECKI Kazimierz: Hanza niemiecka nad Bałtykiem. (Uwagi o genezie potęgi i znaczenia). *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 5/6 s. 101—129.

e) Feudalna monarchia stanowa (1346—1454)

Źródła

2143. AKTY socialno-ékonomièeskoj istorii severovostoènoj Rusi konca XIV, naèala XVI v. T. 1. Moskwa 1952 ss. 704.

Rec.: H. S.: *Kwart. Hist. Kult. Mater. R.* 1: 1953 nr 1/2 s. 228.

2144. HECK Roman, Maleczyńska Ewa: Ruch husycki w Polsce. Wybór tekstów źródłowych (do r. 1454). Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. XXXV, nlb. 1, 268.

Indeks osób i miejscowości oprac. Ernest Chromicki.

2145. KALETKA Adam, Kuraszkiewicz Władysław: Uwagi i poprawki do wydania wielkopolskich rot sądowych w książce J. Lekszyckiego „Die ältesten grosspolnischen Grodbücher”. T. 2. Lipsk 1889. *Spraw. Pol. Akad. Umiej. T.* 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 8 s. 655—660.

(2146). ZIMIN A. A.: Pamjatniki prava feodal'no razdrobленноj Rusi XII—XV v. = poz. 2060.

Opracowania

2147. BARTKOWIAK Marian: Towarzystwo Jaszczurcze w latach 1387—1437. Toruń 1948.

Rec.: Neveux J[ean] B. *Annales. Économies. Sociétés. Civilisations R.* 8: 1953 nr 3 s. 403—404.

2148. BARTOŚ František: Postylla dra Jana Štěkny. *Sobótka R.* 6: 1951 [druk.:] 1952 s. 14—25 i odb. 8° ss. 12.

2149. BARTOŚ F[rantišek] M.: Speculum Aureum i jego przypuszczalny autor Paweł Włodkowiec z Brudzewa. *Reformacja w Polsce R.* 11: 1948—1952 [druk.:] 1953 nr 41—44 s. 37—39, Sod. s. 157, Sum. s. 161.

2150. BARYCZ Henryk: Z zagadek Uniwersytetu Kazimierzowskiego w Krakowie. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 9/10 s. 113—125.

2151. BARYCZ H[enryk]: Z zagadek Uniwersytetu Kazimierzowskiego w Krakowie. *Spraw. Pol. Akad. Umiej. T.* 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 9 s. 841—844.

2152. BIAŁKOWSKI Leon: Najstarsze zapiski ziemskie lubelskie z 1409 r. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk KUL [Kat. Uniw. Lubel.] Nr* 4: 1949/51 [druk.:] 1952 s. 54.

2153. BOBER Piotr: W odpowiedzi prof. Sawickiemu. *Polonia Sacra R.* 5: 1952 z. 4 s. 336—339.

2154. BOBER Piotr: Uwagi krytyczne o pracy Jakuba Sawickiego: Synody archidiecezji gnieźnieńskiej. *Polonia Sacra R.* 5: 1952 z. 1 s. 54—81.

2155. BOCHNAK Adam: Zagadka grobowca Jagielly. *Echo Tygodnia. Dodatek tygodniowy do Gazety Krakowskiej* 1953 nr 38 (222).

(2156). CHŁOPOCKA Helena: Powstanie i rozwój wielkiej własności ziemskiej opactwa cystersów w Kołbaczu w XII—XIV wieku = poz. 2064.

2157. CIEŚLAK Edmund: O położeniu prawnym marynarzy według

Rôles d'Oléron i ustawodawstwa Związku Miast Hanzeatyckich z XIV i XV w. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 238—259, Rés.

2158. CIEŚLAK Edmund: Reglamentacja handlu rybami przez Związek Miast Hanzeatyckich w XIV i XV w. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 5/6 s. 146—175.

2159. CIEŚLAK Edmund: Ustawodawstwo Związku Miast Hanzeatyckich jako wyraz polityki monopolistycznej w handlu i żegludze w XIV i XV wieku. *Zapiski Tow. Nauk w Toruniu* T. 19: 1953 s. 103—160.

2160. CIEŚLAK Edmund: Z zagadnień prawnych hanzeatyckiego handlu i transportu morskiego do końca XV w. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.:] 1953 s. 54—59.

2161. CZAPLEWSKI Paweł: Stosunki narodowościowe w Kartuzji pomorskiej. [W:] Księga Pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Toruń 1952 s. 15—34 i odb. 8° ss. 20.

2162. DĄBROWSKI Jan: L'année 1444. Cracovie 1952 Acad. Pol. des Sciences et des Lettres 8° ss. nlb. 2, 45, nlb. 2. Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Philologie—Classe d'Histoire et de Philosophie 1951 Supplémentaire no 6.

2163. DĄBROWSKI Jan: Corona Regni Poloniae au XIV-e s. *Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres.* Classe de Philologie, Classe d'Histoire et de Philosophie. Supplémentaire no 7. Cracovie 1953 s. 41—64.

(2164). DESPY G.: Bruges et les collectories pontificales de Scandinavie et de Pologne au XIV-e siècle = poz. 2106.

2165. DZIEWULSKI Władysław: Problem Bractwa Witalijskiego. [Organizacja korsarska na Bałtyku w XIV—XV w.]. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 5/6 s. 415—421.

2166. ESTREICHER Karol: Grobowiec Władysława Jagiełły. Kraków 1953 Tow. Miłośn. Hist. i Zabyt. Krakowa 4° ss. 45, nlb. 3, tabl. 42. *Rocznik Krakowski* T. 33 z. 1.

2167. GŁOMBIOWSKI Karol: Nieznany rękopis Statutów Mikołaja Trąby w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 101—102.

2168. GOMOLEC Ludwik: Pierwsze powstanie chłopskie w Wielkopolsce. [1382—1385]. *Nowy Świat.* Tygodniowy dodatek Głosu Wielkopolskiego R. 3: 1952 nr 10 s. 2.

2169. GOTTSCHALK Joseph: Die älteste deutsche Übersetzung der Hedwigslegende 1380. *Archiv für Schlesische Kirchengeschichte* Bd 11: 1953 s. 51—64.

2170. GRODECKI R[oman]: Konfederacja w Polsce w XV w. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 880—885.

2171. HECK Roman: Położenie i walki klasowe chłopów w drugiej połowie XIV i w początkach XV w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 441—444.

2172. HECK Roman: Śląsk w czasie powstania husyckiego. [W:] Szkice z dziejów Śląska. Warszawa 1953 s. 155—174.

2173. HEJNOSZ W[ojczech]: Jeszcze o średniowiecznym ruskim przekładzie statutów ziemskich Kazimierza W. i Władysława Jagiełły. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 897—899.

2174. HOLINKA R.: Z ohlasu husitství v Polsku. *Časopis Matice Moravské* R. 72: 1953 nr 3/4 s. 360—365.

2174a. ISRAEL Ottokar: Das Verhältnis des Hochmeisters des Deutschen Ordens zum Reich im 15. Jahrhundert. Marburg Lahn 1952 J. G. Herder-Institut 4° ss. XIII, 134. Wissenschaftliche Beiträge zur Geschichte und Landeskunde Ost-Mitteleuropas Nr 4.

Rec.: Weise E. *Hist. Zeitschrift* Bd 175: 1953 H. 3. s. 635—637.

(2175). JASIŃSKI Kazimierz: Uwagi nad kancelarią Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego = poz. 2112.

2176. KŁOCZOWSKI Jerzy: Dominikanie prowincji polskiej na Pomorzu XV w. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.:] 1953 s. 72—74.

Streszczenie referatu.

(2177). KŁOCZOWSKI Jerzy: Polska prowincja dominikańska w wiekach średnich = poz. 2119.

2178. KŁOCZOWSKI Jerzy: Związki dominikanów śląskich z Polską w średniowieczu. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 4: 1949/51 [druk.:] 1952 s. 70—73.

(2179). KOWALENKO Władysław: Polska żegluga na Wiśle i Bałtyku w XIV i XV w. = poz. 2120.

(2180). LALIK Tadeusz: Zmiany wewnątrz klasy feudalnej za ostatnich Piastów = poz. 2123.

(2181). LIPSKA Anna: Możliwość państwa polskie XIV i pierwszej połowy XV w. a sprawa zjednoczenia Śląska z Polską = poz. 2125.

2182. MACEK Josef: Husité na

Baltu a ve Velkopolsku. Praha 1952 Rovnost 8° ss. 173, map 2.

Rec.: Bartoš [František] M. *Jihočeský Sborník Hist.* R. 21: 1952 nr 4 s. 150—151; Grobelný Andělín. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 51: 1953 nr 1 s. 127—128; Maleczyńska Ewa. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 4 s. 214—231; Ratkoš P. *Historický Časopis* R. 1: 1953 nr 1 s. 174—175.

2183. MACŮREK Josef: Tažení husitů k Baltu r. 1433. Příspěvek k československým stykům. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 50: 1952 nr 2 s. 177—186.

2184. MALECZYŃSKA Ewa: Problematyka badawcza husytyzmu polskiego. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 103—105.

2185. MALECZYŃSKA Ewa: Ruch husycki na ziemiach polskich i jego znaczenie społeczne. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 444—450.

2186. MALECZYŃSKA Ewa: Ze studiów nad hasłami narodowościowymi w źródłach doby husyckiej. *Przeł. Hist.* T. 43: 1952 z. 1 s. 60—82, *Sod.* s. 166—167, *Rés.* s. 173.

2187. MAŁOWIST Marian: Zagadnienie kryzysu feudalizmu w XIV i XV w. w świetle najnowszych badań. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 86—106.

2188. MATYSIK Stanisław: Zagadnienie zimowej przerwy w bałtyckiej żegludze Hanzy w XIV i XV w. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 16: 1950 z. 1/4 s. 119—128.

Rec.: Cieślak Edmund: Niektóre zagadnienia hanzeatyckiego handlu i transportu morskiego. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 432—459.

(2189). MITKOWSKI Józef: Początki klasztoru cystersów w Sulejowie. *Studia nad dokumentami, fun-*

dacją i rozwojem uposażenia do końca XIII wieku = poz. 1137.

2190. MURAWSKI Klaus Eberhard: Zwischen Tannenberg und Thorn. Die Geschichte des Deutschen Ordens unter dem Hochmeister Konrad von Erlichshausen 1441—1449. Göttingen 1953 Musterschmidt 8° ss. 482. Göttinger Bausteine zur Geschichtswissenschaft H. 10/11. Veröffentlichungen der Hist. Kommission für Ost- und Westpreussische Landesforschung Nr. 3.

2191. PIEKARCZYK Stanisław: Początki miejskiej opieki społecznej w średniowiecznym Krakowie. Kraków 1952 Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Krakowa 4° s. nlb. 2, 101—140. Rocznik Krakowski T. 32 z. 4.

2192. PIEKARCZYK Stanisław: Z problemów społeczno-gospodarczych monarchii stanowej w Polsce. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 435—441.

2193. PIERADZKA K[rystyna]: Monarchia stanowa w Polsce XIV w. w walce z feudałami a działalność księcia Władysława Opolskiego. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 8 s. 674—677.

(2194). POLLAKÓWNA Mażena: Osadnictwo Warmii w okresie krzyżackim = poz. 2085.

2195. SAWICKI Jakub: Raz jeszcze o synodach chełmskich i gnieźnieńskich. *Polonia Sacra* R. 5: 1952 [druk.:] 1953 z. 4 s. 320—336.

2196. ZAJĄCZKOWSKI St[anisław]: Ruch husycki w Czechach. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 84, nlb. 3, ilustr.

Nowak T.: Wstęp.

f) Wykształcenie się wielonarodowościowej Rzeczypospolitej feudalnej (1454—1576)

Źródła

2197. ACTA Tomiciana. Tomus quartus decimus epistolarum, legationum, responsorum, actionum et rerum gestarum serenissimi principis Sigismundi primi, regis, Poloniae magni ducis Lithuaniae, per Stanislaum Górski canonicum Cracoviensem et Plocensem collecturam. A. D. 1532. Edidit Vladislaus [Władysław] Pociecha. Posnaniae 1952 Sumpt. Bibl. Kornicensis 4° ss. XX, nlb. 2, 954, nlb. 1.

T. 1—8: 1852—1860; T. 9—13: 1876—1915. — Spis osób, miejscowości i rzeczy ułożył Włodzimierz Dworzaczek i Jolanta Dworzaczkowa.

(2198). AKTY socjalno-ekonomiczkiej istorii severostočnoj Rusi konca XIV, načala XVI v. T. 1 = poz. 2143.

2199. DUCHOVNYE i dogovornye gramoty velikich i udel'nych knjażej XIV—XVI vv. Podgotovil k pečati L. V. Čerepnin. Otvvetstvennyj red. S. V. Bachrušin. Moskva 1950 Izd. Akad. Nauk. SSSR 8° ss. 585.

Rec.: Nikolaeva A. T. *Voprosy Istorii* 1952 nr 2 s. 135—138.

M. in. wydawnictwo zawiera 11 dokumentów dot. stosunków kniaziów ruskich z państwem polsko-lit. Kazimierza Jagiellończyka.

2200. LIBER beneficiorum dioecesis Posnaniensis anni 1510. Księga uposażenia diecezji poznańskiej z roku 1510. Wyd. Józef Nowacki. Poznań 1950 Pozn. Tow. Przyj. Nauk 8° ss. nlb. 4, 413, nlb. 2, mapa 1.

Rec.: F[ryde] E. B.: *The English Hist. Rev.* Vol. 67: 1952 nr 264 s. 437—438; Kaczmarczyk Kazimierz, Kaczmarczyk Zdzisław. *Czas. Prawno-hist.* R. 4: 1952 s. 487—492.

2201. [MODRZEWSKI Andrzej Frycz] Andreae Fricii Modrevii Opera omnia. Vol. 1: Commentariorum de Republica emendanda libri quinque.

(Edidit Casimirus [Kazimierz] Kumaniecki. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 566, nlb. 5. Academia Scientiarum Polona. Consilium editorum Operum... in PIW [Państw. Instytut Wydawn.] constitutum: (praeses Stephanus [Stefan] Żółkiewski, secretarius Lucas [Łukasz] Kurdybacha).

Tekst oparto na wyd. 3, bazylejskim z 1559 r. Obecne wyd. uzupełniono jedynie dwoma listami: do Zygmunta Augusta i do Albrechta Pruskiego, wedle tekstów drukowanych w *Reformacji w Polsce* w 1928 i 1934 r.

2202. MODRZEWSKI Andrzej Frycz: Dzieła wszystkie. Wstęp Łukasza Kurdybachy. T. 1: O poprawie Rzeczypospolitej. Przekład z jęz. łacińskiego Edwina Jędrkiewicza. Red. naukowa i komentarze Stanisława Bodniaka. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 675, nlb. 5, tabl. 1. Polska Akademia Nauk. Komitet Redakcyjny Dział ... przy PIW [Państw. Instytut Wydawn.]: przewodniczący Stefan Żółkiewski, sekretarz naukowy Ł. Kurdybacha.

Tekst jest tłumaczeniem wyd. 3, bazylejskiego z 1559 r. Obecne wyd. uzupełnione jedynie dwoma listami: do Zygmunta Augusta i do Albrechta Pruskiego, wedle tekstów drukowanych w *Reformacji w Polsce* w 1928 i 1934 r.

2203. MODRZEWSKI Andrzej Frycz: Wybór pism. Oprac. Łukasz Kurdybacha. Tłum. z jęz. łacińskiego Edwin Jędrkiewicz, Irmina Lichońska i Leon Joachimowicz. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 16° ss. 268, nlb. 3.

2204. MODRZEWSKI Andrzej Frycz: O poprawie Rzeczypospolitej. Przekład z jęz. łacińskiego Cypriana Bazylika z r. 1577. Wyd. 2 fotooffsetowe. Wstęp Juliana Krzyżanowskiego. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 4° ss. 11, nlb. 1, k. nlb. 6, 144.

Tyt. oryg.: De Republica emendanda. Stanowi 1 wyd. nakładem PIW. Wyd... w czterech-setlecie ukończenia... księgi.

Bibliografia Hist. Pol. 1952—1953

2205. MODRZEWSKI Andrzej Frycz: O prymacie papieża. (Wyjątki). Przełożyła z łaciny i przypisami opatrzyła Irmina Lichońska. *Mysł Filozof.* R. 3: 1953 nr 4 s. 238—241.

Tekst powstał w roku 1558.

2206. MODRZEWSKI Andrzej Frycz: Andrzej Frycz Modrzewski o wychowaniu i szkole. Nota wydawcy: Andrzej Lam. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 6 s. 129—140.

Fragmenty z „De Republica emendanda“, jak również cytaty z tego dzieła przytoczone w „nocie wydawcy“ podajemy w nowym tłumaczeniu Edwina Jędrkiewicza, przygotowanym do druku przez Komitet Wydania Dzieł Modrzewskiego.

2207. RACHUNKI budowy zamku krakowskiego 1535. Wyd. Olga Łaszczyńska. Kraków 1952 Min. Kultury i Sztuki 8° ss. XIV, 113, nlb. 1, tabl. 3. Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu. Źródła do Dzieł Wawelu T. 1.

Tekst łac.

Rec. Mitkowski Józef. *Roczn. Dzieł. Spół. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 253—254.

2208. RACHUNKI wielkorządowe krakowskie z r. 1471. Przygotował do druku i poprzedził wstępem Roman Grodecki. Kraków 1950.

Rec.: Karwasińska Jadwiga. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 246—251.

2209. SANTIFALLER Leo: Liebentals Kopialbücher des Prämonstratenserstiftes zum Hl. Vinzenz in Breslau. Mitteilungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung. Ergbd 15. Innsbruck 1947.

Rec.: M[atuzewski] J[ózef]. *Przełg. Zach.* R. 8: 1952 t. 1 nr 1/2 s. 332—333.

2210. VETULANI Adam: Władztwo Polski w Prusiech Zakonnych i Książęcych (1454—1657). Wybór źródeł. Oprac. i wstępem poprzedził ... Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. LXVII, nlb. 1, 283, nlb. 1.

(2211). ZIMIN A. A.: Pamjatniki prava feodal'no-razdrobленноj Rusi XII - XV v. = 2060.

Opracowania

2212. ARMITAGE Angus: Copernicus and the reformation of astronomy. London 1950 G. Philip a. son for the Historical Association ss. 24. Historical Association Pamphlets G. 15.

Rec.: A. R. H. *History* Vol. 37: 1952 nr 131 s. 259—260.

2213. ARNOLD Stanisław: Podłoże gospodarczo-społeczne polskiego Odrodzenia. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 16° ss. 72, nlb. 1. Z Prac Przygotowawczych Sesji Naukowej Odrodzenia Polskiej Akademii Nauk.

2214. ARNOLD Stanisław: Przekształcenia gospodarcze i społeczne w Polsce w okresie Odrodzenia. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 3 s. 3—14.

2215. ARNOLD Stanisław: Tło społeczno-gospodarcze Odrodzenia polskiego. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 7 s. 57—69.

2216. BACKVIS Claude: Histoire véridique de la piteuse aventure du duc Jean de Finlande et de la princesse Catherine. *Rev. des Étud. Slav.* Vol. 29: 1952 c. 1/4 s. 16—33.

Książę Jan Finlandzki i Katarzyna Jagiellońska.

(2217). BARANOWSKI Henryk: Mikołaj Kopernik — ekonomista. Bibliografia = poz. 119.

2218. BARYCZ Henryk: Dwie syn-tezy dziejów narodowych przed sądem potomności. Losy „historii” Jana Długosza i Marcina Kromera w XVI i pierwszej połowie XVII wieku. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 192—251 i odb. 8° ss. 60.

2219. BARYCZ Henryk: Mikołaj Kopernik w dziejach narodu i kul-

tury polskiej. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 11/12 s. 513—570.

2220. BARYCZ Henryk: Mikołaj Kopernik, wielki uczony Odrodzenia. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 79, nlb. 1. Z Materiałów Sesji Naukowej Pol. Akad. Nauk. Poświęconej Twórczości M. Kopernika 15—16 IX 1953.

2221. BARYCZ Henryk: Rozwój nauki w Polsce w okresie Odrodzenia. Warszawa 1953 4° ss. 160, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.

2222. BARYCZ Henryk: Wiedza a Polska w epoce renesansu i reformacji. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 11/12 s. 714—751.

2223. BAZILEVIČ K. V.: Vnešnjaja politika ruskogo centralizovanogo gosudarstva. Moskva 1952 Izd. Moskovskogo Universiteta 8° ss. 542, mapy.

Polityka zagraniczna w drugiej połowie XV wieku. Walka dyplomatyczna pomiędzy Polską i Litwą z jednej strony a Moskwą z drugiej. Sojusze Iwana III skierowane przeciw Jagiellonom.

Rec.: Jewsiewicki Władysław. *Przeł. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 407—410; Łowmiański H[enryk]. *Przeł. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 195—202; Smirnov I. I. *Voprosy Istorii* 1952 z. 11 s. 139—144.

2224. BIERZANEK Remigiusz: Wolność mórz w świetle korespondencji dyplomatycznej Zygmunta Augusta. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 1 (71) s. 70—79, Sod. s. 2, Sum. s. 3—4 luźne.

2225. BIRKENMAJER Aleksander: Mikołaj Kopernik. *Wszechświat* R. 1953 z. 1 s. 1—11.

2226. BIRKENMAJER Aleksander: Uniwersytet Krakowski jako ośrodek międzynarodowy studiów astronomicznych na przełomie XV i XVI wieku. Warszawa 1953 4°

ss. 7. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.

2227. BIRKENMAJER Aleksander: Wielki astronom Mikołaj Kopernik. *Rocznice i Obchody Kulturalne* T. 1: 1953 s. 91—95.

2228. BISKUP Marian: Gdańska flota kaperska w okresie wojny trzydziestoletniej 1454—1466. Gdańsk 1953 Biblioteka Miejska i Tow. Przyj. Nauki i Sztuki 8° ss. 82, nlb. 1, mapa 1, Zsf. Biblioteka Gdańska. Seria Monografii nr 3.

2229. BISKUP Marian: Handel wiślany w latach 1454—1466. *Roczn. Dziej. Spol. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 165—202, Rés.

2230. BISKUP Marian: Stosunek Gdańska do Kazimierza Jagiellończyka w okresie wojny trzydziestoletniej 1454—1466. Toruń 1952 Tow. Nauk. w Toruniu 8° ss. 238. *Roczniki Tow. Nauk. w Toruniu. Rocznik 56* za rok 1951 z. 1.

Rec.: Kowalenko Władysław. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 T. 2 nr 5/6 s. 463—466.

2231. BOCHNAK Adam: Kaplica Zygmuntońska. (Klejnoty sztuki polskiej). Warszawa 1953 Państwowy Instytut Wydawn. 8° ss. 25.

Rec.: Lepiarczyk Józef: Wielkie dzieło renesansu. *Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego* 1953 nr 46 (150).

2232. BORTNOWSKI Władysław: Polskie działania na morzu podczas wojny trzydziestoletniej 1454—1466. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 46, nlb. 2, mapy 2, ilustr.

2233. BOSSMANN Reinhold: Ältere polnische Gesangbücher in Schlesien. Ein Beitrag zur Geschichte des Evangelischen Kirchenliedes. Curitiba 1952 Univ. Press. 8° ss. 61.

2234. BUDKA Włodzimierz: Pałac miasta Olkusza. *Przeł. Pa-*

pierniczny R. 9: 1953 nr 9 (116) s. 276—279.

2235. BUDZYK Kazimierz: Nauka o literaturze przed Zjazdem Polskiego Odrodzenia. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 9 s. 8—14.

2236. BUDZYK Kazimierz: O syntezę polskiego renesansu. Artykuł dyskusyjny. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 1—51.

Polemika: Małowist Marian, Herbst Stanisław. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 319—323.

2237. BUDZYK Kazimierz: Z dziejów renesansu w Polsce. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 199, nlb. 1. Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. *Studia Staropolskie* T. 1.

2238. CHAŁASIŃSKI Józef: Problem renesansu i humanizmu w Polsce. *Przeł. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 28—78.

2239. CHMARZYŃSKI Gwido: Sztuka Poznania w dobie Odrodzenia. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 11/12 s. 627—644.

2240. CHOJNACKA Kazimiera: Walka o wolny handel i żeglugę na Warcie i Odrze w pierwszej połowie XVI wieku. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 3/4 s. 627—674.

2241. CIEŚLAK Tadeusz: Ze studiów nad reformami gospodarczymi Bogusława X. Szkic historyczno-prawny z dziejów Pomorza *Zach. Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* R. 17: 1952 z. 3/4 s. 115—126.

2242. CIOŁEK Gerard: Polskie ogrody renesansowe XVI wieku. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 3/4 s. 56—67, ilustr.

2243. CIRLIĆ Bronisław: Próba nowego spojrzenia na „Pamiętniki

Janczara" [zabytek z r. ok. 1463]. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 140—170.

(2244). CZAPLEWSKI Paweł: Stosunki narodowościowe w Kartuzji pomorskiej = poz. 2161.

2245. [ČETYRESTA desjat'] 410 let so dnja smerti Kopernika. Toržestvennoe sobranie v Akademii Nauk SSSR. *Vestnik Akademii Nauk SSSR*. R. 23: 1953 nr 6 s. 25—31.

2246. DERESIEWICZ Janusz: Postulaty badawcze w zakresie środków wytwarzania i stosunków produkcyjnych w XVI—XVIII w., ze szczególnym uwzględnieniem techniki produkcji. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 343—346.

2247. DŁUŻEWSKI Juliusz Nowak: Antytrynitarze polscy. *Dziś i Jutro* R. 9: 1953 nr 44 s. 8.

Stan opracowań; Arianie polscy; Krytyka pracy Ognowskiego; Arianie polscy.

2248. DOBROWOLSKI Kazimierz: Zagadnienie metodologii nauk w Polsce w dobie Odrodzenia. Warszawa 1953 4° ss. 42, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.

2249. DOBRZENIECKI Tadeusz: Wit Stwosz. Ołtarz krakowski. Państwowy Instytut Wydawn. 1951. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 2 s. 67—74. Nadb.

2250. DOBRZYCKI Jerzy: Kształtowanie się założeń systemu kopernikowskiego. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 11/12 s. 571—587.

2251. DUNAJEWSKI Henryk: Poglądy ekonomiczne Mikołaja Kopernika. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 57—80.

2252. DUNAJEWSKI Henryk: W sprawie poglądów ekonomicznych. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 4 s. 226—229.

Głos w dyskusji nad „Zarysem historii polskiej myśli ekonomicznej“.

2253. DÜRR-DURSKI Jan: O mieszczańskim teatrze renesansowym w Polsce. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 z. 3 s. 57—79.

2254. DWORZACZKOWA Jolanta: Pobyt króla Aleksandra w Prusach w świetle relacji gdańskiej. *Rocz. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 166—177. Odb. 8° ss. 12.

2255. FRIEDBERG Marian: Ołtarz krakowski Wita Stwosza. Studium archiwalne. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 7/8 s. 673—706.

2256. GADOMSKI Jan: Jedyna metryka Kopernika. *Urania* R. 24: 1953 nr 9 s. 253—254.

2257. GADOMSKI Jan: Kopernik o kometach. *Urania* R. 24: 1953 nr 8 s. 221—223.

2258. GAJEWSKI Marian: Czy Kopernik budował wodociągi. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 1 (20) s. 67—68.

2259. GANSINIEC R[yszard]: Listownik Jana Ursinusa. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 53: 1952 [druk.:] 1953 nr 1 s. 18—23.

2260. GANSINIEC R[yszard]: Średniowieczne poematy o Piotrze Włostowiczu. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 8 s. 668—674.

2261. GANSINIEC Ryszard: Wkład czołowych przedstawicieli ziemi śląskiej w kształtowanie się myśli poznawczej i literatury polskiego Odrodzenia. (Szkiec). Warszawa 1953 4° ss. 16, powiel. Polska Akad. Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji

Naukowej Odrodzenia 25 - 30 X 1953 [Tyt. okł.] (jak poz. następne).

2262. GÁRBACIK Józef: Postępowy czy regresywny charakter humanizmu. Rola kleru i kuinii rzymskiej w procesie kształtowania się narodowości polskiej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 97—100.

Dyskusja.

2263. GAWEŁ A[ntoni]: Przykłady uznania dla Kopernika w dawnej Polsce. *Wszeczeństwo* R. 1953 z. 8 (1832) s. 202.

2264. GŁOMBIEWSKI Karol: Związki kulturalne Śląska z Polską w epoce Odrodzenia. Wrocław 1953 8° ss. 55, nlb. 1. Uzupełniona odb. z książki: Związki kulturalne Śląska z Polską w epoce Odrodzenia. Wystawa druków i rękopisów.

2265. GÓRSKI Janusz: O właściwą ocenę poglądów społeczno-ekonomicznych polskiego Odrodzenia. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 3 s. 183—188.

Artykuł dyskusyjny, w związku z wypowiedziami Żurawickiego i Topolskiego na temat „Zarysu historii polskiej myśli ekonomicznej“.

2266. GÓRSKI Janusz: Teoria ekonomiczna Mikołaja Kopernika. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 4 s. 89—109.

2267. GÓRSKI Janusz: W sprawie oświetlenia poglądów społeczno-ekonomicznych okresu Odrodzenia w „Zarysie historii polskiej myśli ekonomicznej.“ *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 2 s. 167—175.

Dyskusja nad tezami drukowanymi w *Ekonomiście*.

2268. Górski Karol: Dom Kopernika w Toruniu. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 1 s. 6—8, tabl. 1.

Historia poszukiwań domu, w którym mieszkał Kopernik.

2269. GÓRSKI Karol: Geneza i tło bezpośrednie konfederacji Stanów Pruskich w r. 1485. [W:] Księga pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Toruń 1952 s. 107—127. Odb. 8° ss. 21.

2270. GÓRSKI Karol: Uwagi o lennie słupskim. *Roczn. Hist. R.* 17: 1948 z. 2 s. 414—415.

2271. GÓRSKI Karol: Zbigniew Tęczyński starosta malborski 1485—1496 i początki poddaństwa na Żuławach. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.:] 1953 s. 85—90.

2272. GÓRSKI Konrad: Zagadnienie słownictwa reformacji polskiej. Warszawa 1953 4° ss. nlb. 2, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953. — [Tyt. okł.]

W nagł. tytuł: Rewolucja językowa reformacji polskiej.

2273. GRENIEWSKI Henryk: Logika formalna w Polsce w dobie Odrodzenia. *Problemy* R. 9: 1953 nr 10 s. 658—664.

2274. GROBELNÝ Andělín: Městské školy na Těšínku do konce 17. století. *Sle zskij Sborník. Acta Silesiaca* R. 51: 1953 nr 3 s. 350—368.

(2275). GRODECKI Roman: Konfederacje w Polsce w XV w. = poz. 2170.

2276. GRZYBOWSKI Konstanty: Systematyka prawa w Polsce XVI wieku, jej rola i podłoże klasowe. Warszawa 1953 4° ss. 48, VII, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953. — [Tyt. okł.]

W nagł. tytuł: Systematyka prawa w Polsce Odrodzenia, jej rola i podłoże klasowe.

2277. GRZYBOWSKI Konstanty: Zagadnienia państwa i prawa na sesji PAN „Odrodzenie w Polsce“. *Pań-*

stwo i Prawo R. 8: 1953 nr 12 s. 860—862.

2278. HEJNOSZ Wojciech: Mikołaj Kopernik jako prawnik. [W:] Księga pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Toruń 1952 s. 145—162. Odb. 8° ss. 18.

2279. HEJNOSZ Wojciech: Przypisanie chłopów do ziemi. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 312—314.

2280. HERBST Stanisław: Miasta i mieszczaństwo w okresie Odrodzenia w Polsce. Warszawa 1953 4° ss. 30, X, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 IX 1953. — [Tyt. okł.].

W nagł. tytuł: Miasta i mieszczaństwo renesansu polskiego.

2281. HERBST Stanisław: Początki historycznego ujmowania rzeczywistości w nauce i sztuce polskiego Odrodzenia. Warszawa 1953 4° ss. 14, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953. — [Tyt. okł.].

W nagł. tytuł: Początki historycznego widzenia rzeczywistości w nauce i sztuce polskiego Odrodzenia.

2282. HERBST Stanisław, Małowist Marian: W sprawie artykułu K. Budzyka „O syntezę polskiego Renesansu”. *Kwart Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 319—323.

2283. HOSZOWSKI Stanisław: Wkład Kopernika w postępową myśl ekonomiczną. *Życie Szkoły Wyższej* R. 1: 1953 nr 10 s. 107—115.

Treść: Wielostronność zainteresowań naukowych Kopernika; Przyczyny zainteresowań ekonomicznych Kopernika; Traktaty o monecie i inne pisma ekonomiczne; Najistotniejsze osiągnięcia Kopernika na polu ekonomii.

2283a Hubatsch Walther: Die inneren Voraussetzungen der Säkulari-

sation des deutschen Ordenstaates in Preussen. *Archiv f. Reformationsgeschichte* R. 1852 s. 145—171.

2284. INGARDEN Roman Stanisław: Mikołaj Kopernik i zagadnienie obiektywności praw naukowych. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 16° ss. 81, nlb. 2. Z Prac Przygotowawczych Sesji Naukowej Odrodzenia Polskiej Akademii Nauk.

2285. INGLOT Stefan: Przełomowe daty dziejów chłopstwa w XV—XVI oraz w XVIII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 319—323.

(2285a). Israel Ottokar: Das Verhältnis des Hochmeisters des Deutschen Ordens zum Reich im 15. Jahrhundert = poz. 2174a.

(2286). J. A.: Kronika roku Odrodzenia i Kopernika = poz. 707.

2287. JABŁOŃSKI Z[bigniew]: Pomorze Zachodnie w dobie przemian gospodarczych i politycznych za panowania Bogusława X (1474—1523). *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.] 1953 nr 7 s. 619—625.

(2288). JAKUBOWSKI Jan Zygmunt: Wydawnictwa kopernikowskie = poz. 715.

2289. K. S.: Tradycje papiernicze Śląska. *Przegl. Papierniczy* R. 8: 1952 nr 10 (105) s. 293—294.

2290. KACZMARCZYK Zdzisław: Jan Łaski, wybitny polski polityk epoki Odrodzenia (1455—1531). *Widnokrąg*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej 1953 nr 39 s. 1—2.

2291. KACZMARCZYK Zdzisław: Typ i forma państwa polskiego XV i XVI w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich,

Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 462—466.

2292. KACZMARCZYK Zdzisław: Związki kulturalne Śląska z Polską w epoce Odrodzenia. Omówienie wystawy w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 11/12 s. 756—759.

2293. KALINOWSKI Wojciech, Krassowski Czesław, Miłobędzki Jerzy A.: Z problematyki budownictwa drewnianego epoki Odrodzenia. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 3/4 s. 34—55.

2294. KAMIENIECKI Witold: Chorąstwo powiatowe na Litwie przed Unią Lubelską 1569 r. *Spraw. z Posiedzeń Wydziału II Nauk Hist. Spol. i Filozof.* Towarzystwo Naukowe Warszawskie R. 43: 1950 [druk.:] 1952 s. 56—60.

2295. KAMIŃSKI Adam: Zbór w Marcyporębie. *Reformacja w Polsce* R. 11: 1948—1952 [druk.:] 1953 nr 41/44 s. 43—55, Sod. s. 158—159.

(2296). KATALOG wystawy polskiej książki renesansowej = poz. 980.

(2297). KAWECKA-GRYCZOWA Alodia: Drukarstwo polskie w dobie Odrodzenia = poz. 1438.

2298. KAĆKI Franciszek: Osadnictwo wiejskie na Śląsku w XVI w. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lub.] Nr 3: 1948/49 [druk.:] 1952 s. 9.

Streszczenia nie dostarczono.

2299. KĄCZKOWSKA Alicja: Epitafium Mikołaja Kopernika we Fromborku. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 1 (20) s. 55—56.

2300. KESTEN Hermann: Copernic et son temps (Copernicus und seine Welt). Traduit de l'allemand

par Eugène Bestaux, 4 éd. Paris 1951 Calmann-Lévy 8° ss. 427.

2301. KESTEN Hermann: Copernicus und seine Welt. Frankfurt a. M. 1953 Fischer 8° ss. 510.

2302. KESTEN Hermann: Copernicus und seine Welt. Biographie. Wien 1953 K. Desch 8° ss. 336.

2303. KĘPIŃSKI Zdzisław: O początkach sztuki Odrodzenia. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 4: 1953 nr 1 s. 214—248.

Referat wygłoszony na Sesji Naukowej Odrodzenia PAN.

2304. KĘPIŃSKI Zdzisław, Chmarzyński Gwido: Sztuka polskiego Odrodzenia jako wyraz ideologii społecznej. Warszawa 1953 4° ss. 70, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.

2305. KLAUS Georg: Mikołaj Kopernik — wielki syn narodu polskiego. Stanowisko Kopernika w historii nauki. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 1 s. 191—208.

2306. KLEMENSIEWICZ Zenon: Czynniki sprawcze w rozwoju polszczyzny doby Odrodzenia. Warszawa 1953 4° ss. 40, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.—[Tyt. okł.].

2307. KLEMENSIEWICZ Zenon: Językoznawstwo wobec problematyki Odrodzenia w Polsce. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 164—171.

2308. KLEMENSIEWICZ Zenon: Szkice zewnętrznej historii języka polskiego doby Odrodzenia. *Język Polski* R. 33: 1953 nr 4 s. 194—213.

2309. KLEMENSIEWICZ Zenon: Udział językoznawstwa w Sesji

Naukowej Polskiej Akademii Nauk „Odrodzenie w Polsce“. *Język Polski* R. 33: 1953 nr 5 s. 393—398.

(2310). KŁOCZOWSKI Jerzy: Polska prowincja dominikańska w wiekach średnich = poz. 2119.

2311. KŁOSKOWSKA Antonina: Machiavelli jako humanista. *Przeegl. Nauk. Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 79—133.

2312. KŁOSKOWSKA Antonina: Problem Odrodzenia w burżuazyjnej historiografii anglo-amerykańskiej. *Przeegl. Nauk. Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 134—144.

2313. KOLLER H.: Eine neue Fassung der Reformation Sigismundi. *Mitteilungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung* T. 60: 1952 s. 143—154.

2314. KOPYDŁOWSKI Bogusław: Kominiarstwo polskie w okresie Odrodzenia. *Stolica* R. 8: 1953 nr 49 s. 12.

2315. KORANYI Karol: O postępach tradycjach w polskim piśmiennictwie karnym XVI i XVII wieku. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 4 (74) s. 541—555, Sod. s. 1—2 luźne, Sum. s. 1—2 luźne.

2316. KORANYI Karol: Zarys stosunków ustrojowych i prawnych w Europie i Rzeczypospolitej Polskiej w XVI w. Warszawa 1953 4° ss. 51, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953. — [Tyt. okł.].

W nagł. tytuł: Rys stosunków ustrojowych i prawnych w państwach europejskich i w Rzeczypospolitej Polskiej w XVI wieku.

2317. KOTULA Franciszek. Rzeszowska ceramika odrodzeniowa. *Nowiny Tygodnia*. Tygodniowy dodatek Nowin Rzeszowskich R. 4: 1953 nr 45 (174.)

2318. KOZAKIEWICZ Helena: Zagadnienie manieryzmu w badaniach nad sztuką polskiego Odrodzenia. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 4: 1953 nr 3 (14) s. 199—212.

Z dyskusji nad polskim Odrodzeniem.

2319. KOZAKIEWICZ Helena, Kozakiewicz Stefan: Historyczny rozwój badań nad sztuką polskiego Odrodzenia. Warszawa 1953 4° ss. 133, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953. — [Tyt. okł.].

2320. KOZAKIEWICZ Helena, Kozakiewicz Stefan: Polskie nagrobki renesansowe: stan, problemy i postulaty badań. *Biuletyn Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 4 s. 62—132, tabl. 2, ilustr.; Cz. 2 R. 15: 1953 nr 1 s. 3—57, ilustr.

2321. KROFTA Kamil: O bratrském dějepisectví. Praga 1946 J. Laichter 8° ss. 218.

Rec.: Bartoš F[rantišek] M. *Reformacja w Polsce* R. 11: 1946—1952 [druk.] 1953 nr 41/44 s. 138—139.

2322. KURDYBACHA Łukasz: Andrzej Frycz Modrzewski. *Myśl Filozoficzna* R. 3: 1953 nr 4 s. 226—238.

2323. KURDYBACHA Łukasz: Andrzej Frycz Modrzewski. *Nowa Szkoła* R. 4: 1953 nr 6 s. 631—649.

2324. KURDYBACHA Łukasz: Historia reformacji w Polsce. Stan badań i postulaty. *Reformacja w Polsce* R. 11: 1948 1952 [druk.] 1953 nr 41—44 s. 5—36, Sod. s. 155—158, Sum. s. 159—162.

2325. KURDYBACHA Łukasz: Ideologia Frycza Modrzewskiego. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 16° ss. 293, nlb. 2.

2326. KURDYBACHA Łukasz: Społeczna rola nauki i uczonych w ujęciu A. F. Modrzewskiego. Warszawa 1953 4° ss. 26, III, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.—[Tyt. okł.].
2327. LABÉRENNE Paul: Nicolas Copernic géant de la pensée moderne. *La Pensée*. Nouvelle Série 1953 nr 50 s. 28—40.
2328. LEPSZY Kazimierz: Andrzej Frycz Modrzewski. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 16° ss. 142, nlb. 2. Z Prac Przygotowanych Sesji Naukowej Odrodzenia Polskiej Akademii Nauk.
2329. LEPSZY Kazimierz: Andrzej Frycz-Modrzewski pisarz społeczny Odrodzenia. *Życie Szkoły Wyższej* R. 8: 1953 nr 11 s. 9—28.
2330. LEPSZY Kazimierz: Polityka zagraniczna Polski w XVI i XVII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 469—473.
2331. LEPSZY Kazimierz: Przełom lat trzydziestych wieku XVI. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 314—319.
2332. LEPSZY Kazimierz: Z zagadnień ideologii Andrzeja Frycza Modrzewskiego. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 119—160.
2333. LEŚNODORSKI Bogusław: Mikołaj Kopernik. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 6 s. 60—79.
2334. LEŚNODORSKI Bogusław: Społeczne i filozoficzne podstawy pracy naukowej Mikołaja Kopernika. Warszawa 1953 4° ss. 31, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.—[Tyt. okł.].
2335. LEŚNODORSKI Bogusław: Ze studiów nad dziełem Mikołaja Kopernika. *Twórczość* R. 9: 1953 nr 11 s. 143—162.
Fragmenty ref. wygłoszonego na Sesji Kopernikowskiej PAN w dn. 16 IX 1953.
2336. LEWAŃSKI Julian: Do dziejów teatru wieku szesnastego. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 502—528. Odb. 8° ss. 27.
2337. LEWAŃSKI Julian: Dramat i teatr renesansu polskiego na krakowskiej Sesji Naukowej Polskiej Akademii Nauk. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 z. 3 s. 3—20.
2338. LIBISZOWSKA Zofia: Andrzej Frycz Modrzewski — w czterechsetną rocznicę. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 3: 1953 s. 444—448.
2339. LIGOCKI Edward: Galileusz o Koperniku. *Problemy* R. 9: 1953 nr 1 s. 7—15.
2340. LIPIŃSKI Edward: Andrzej Frycz Modrzewski. Z dziejów przemian społeczno-ekonomicznych w Polsce w XVI wieku. *Problemy* R. 9: 1953 nr 12 s. 795—808.
2341. LIPIŃSKI Edward: Ekonomiczne poglądy Mikołaja Kopernika. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 3 s. 63—100.
2342. LIPIŃSKI Edward: Jan Ostroróg (próba ujęcia). *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 3 s. 15—26.
2343. LIPIŃSKI Edward: Poglądy społeczno-ekonomiczne Frycza-Modrzewskiego. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 4 s. 43—69.
2344. LISSA Zofia, Chomiński Józef: Muzyka polskiego Odrodzenia (na tle renesansu ogólnoeuropejskiego). *Muzyka* R. 4: 1953 nr 11/12 s. 5—25.
2345. LORENTZ Stanisław: Jak budowano przed wiekami. (Z wy-

stawy „Odrodzenie w Polsce“). *Stolica* R. 8: 1953 nr 45 s. 13.

XVI—XVII w.

2346. LORENTZ Stanisław: Nagrobek Zygmunta I w Mauzoleum wawelskim. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 3/4 s. 25—33, ilustr. Nadb.

Powstanie i opis.

2347. ŁEMPICKI Stanisław: Renesans i humanizm w Polsce. Materiały do studiów. Słowo wstępne Kazimierza Budzyka. Wykaz osób i miejscowości ułożył Karol Lewicki. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 8° ss. VI, nlb. 1, 474, nlb. 2.

Rec.: Chałasiński Józef: Rzeczpospolita uczonych. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 3 s. 171—185; Dużyk Józef: Książka o renesansie i humanizmie w Polsce. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 50 (368) s. 5; Krejčí K[arol]. *Slavia* R. 21: 1953 z. 2/3 s. 420—422; Olszewski Marian. *Przegl. Powsz.* T. 234: 1952 nr 11 (729) s. 334—335; Pietruszewiczowa Jadwiga. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 3/4 s. 1197—1200; Voisé Walde-mar. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 282—291; Ziomek Jerzy: Stanisława Łempickiego studia o polskim renesansie. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 1 s. 315—320.

2348. ŁOPACIŃSKI Euzebiusz: Materiały do artystów Płocka, Sie-radzka i Wielunia z XVI i pocz. XVII wieku. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 3/4 s. 112—114.

2349. ŁOZA Stanisław: Pierwszy stały most pod Warszawą. *Turysta* R. 7: 1952 nr 3 s. 11.

2350. MAISEL Witold: Budowle Jana Baptysty Quardo w świetle poznanych materiałów archiwalnych. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 3/4 s. 105—112, ilustr.

Wiek XVI.

2351. MAISEL Witold: Zabudowa wewnętrzna rynku poznańskiego w wieku XVI. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 11/12 s. 687—713.

2352. MALECZYŃSKA Ewa: Niektóre zagadnienia z dziejów Śląska na przełomie XV i XVI w. [W:] *Szkice*

z dziejów Śląska. Warszawa 1953 s. 219—233.

2353. MALECZYŃSKI Karol: Znaczenie ziemi śląskiej dla kształtowania się społeczno-gospodarczych stosunków w Polsce okresu Odrodzenia. (Kilka uwag). Warszawa 1953 4° ss. 28, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25 30 X 1953.—[Tyt. okł.].

2354. MAŁOWIST Marian: Rzemiosło polskie epoki Odrodzenia. Warszawa 1953 4° ss. 31, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25 30 X 1953.—[Tyt. okł.].

W nagł. tytuł: Rzemiosło polskie w okresie Odrodzenia.

2355. MAŁOWIST Marian, Herbst Stanisław: W sprawie artykułu K. Budzyka „O syntezę polskiego renesansu“. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 319—323.

Polemika w związku z artykułem Budzyka w: *Pamiętnik Literacki* R. 43 nr 1/2.

2356. MAŃKOWSKI T[adeusz]: Sztuki tekstylne na dworze ostatnich Jagiellonów. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.] 1953 nr 10 s. 853—858.

2357. MARCHAJ Czesław: Jan z Kolna. Legenda czy fakt historyczny. *Problemy* R. 9: 1953 nr 6 s. 393—396.

Legendarna postać stworzona przez Lelewela.

2358. MARCONI Bohdan: Toruński portret Mikołaja Kopernika. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 2 s. 3—5.

Pochodzi z końca XVI lub pocz. XVII w.

2359. MARK B[ernard], Kupfer [Efraim] Fr[anciszek]: Żydzi polscy i włoscy w okresie Odrodzenia. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 4 s. 4—99.

Tekst w jęz. żyd.

2360. MARK B[ernard], Kupfer [Efraim] Fr[anciszek]: Żydzi polscy w okresie Odrodzenia. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 2/3 s. 3—55.

2361. MATYSIK Stanisław: Gdańska ordynacja prawa morskiego z początków XVI wieku. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 204—215.

2362. MESNARD P.: L'Essor de la philosophie politique au XVI siècle. Deuxième édition revue et augmentée d'un supplément bibliographique. Paris 1952 Librairie Philosophique J. Vrin. ss. VIII, 711, 21.

Rec.: Kłoskowska Antonina: Andrzej Frycz Modrzewski i polskie Odrodzenie w interpretacjach francuskiego historyka. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 4 s. 179—187.

2363. MEŻYŃSKI Kazimierz: A. Frycza Modrzewskiego „De Republica emendanda“ a cenzura kościelna. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 171—193.

2364. MICHAJLOV A. A.: Nikołaj Kopernik. *Vestnik Akademii Nauk SSSR* R. 23: 1953 nr 6 s. 32—41.

2365. MISIĄG-BOCHEŃSKA Anna: Głowy wawelskie. Kraków 1953 P[aństwowy] I[nstytut] W[ydawniczy] 8° ss. 23, nlb. 3, ilustr. 64. Klejnoty Sztuki Polskiej.

Rec.: Lepiarczyk Józef: Głowy wawelskie dzieło renesansu. *Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego* 1953 nr 33 (137).

2366. MODZELEWSKI Zygmunt: Rok Kopernikowski i Rok Odrodzenia. *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 139 s. 3—4.

2367. MODZELEWSKI Zygmunt: Tło społeczne nauki polskiej w dobie Odrodzenia. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 16° ss. 44, nlb. 1. Z Prac Przygotowawczych Sesji Naukowej Odrodzenia Polskiej Akademii Nauk.

2368. NIWELIŃSKI Józef: Miłkołaj Kopernik jako lekarz. *Wszech-*

świat R. 1953 z. 8 (1832) s. 190—192 tabl. 1.

2369. NORLIND Wilhelm: Copernicus and Luther. A critical Study. *Isis* Vol. 44: 1953 nr 137 s. 273—276.

2370. NOWAK Stefan: Problem Odrodzenia i amerykańska historiozofia. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 212—227.

2371. NOWICKI Andrzej: Grzegorz z Sanoka — pionier polskiego Odrodzenia. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 4 s. 36—57.

2372. NOWICKI Andrzej: Kościół przeciw Kopernikowi. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 1 s. 209—229. Od Kopernika do XX w.

2373. OGONOWSKI Zbigniew: Arianie polscy. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 8° ss. 153. Wiedza Powszechna.

Rec.: Budzyk Kazimierz: Kilka uwag o początkowych etapach rozwoju reformacji w Polsce. *Polonistyka* R. 6: 1953 nr 4 s. 38—46; Hernas Czesław: Problemy arianizmu. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 4 s. 342—346; Tazbir Janusz. *Przeł. Hist.* R. 44: 1953 nr 3 s. 441—446.

2374. OPATRNY Wit Jarosław: Piotr du Moulin i polski przekład jego „Heraklita“. *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 2: 1947.

Rec.: Barycz Henryk. *Reformacja w Polsce* R. 11: 1948—1952 [druk:] 1953 nr 41/44 s. 136—137.

2375. PAZDUR Jan: Postęp techniczny w Polsce epoki Odrodzenia. Warszawa 1953 4° ss. 84, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.—[Tyt. okł.]

2367. PEREDAČA Pravitel'stve, Pol'skoj Respubliki rukopisej Kopurnika i drugih cennostej pol'skoj nacional'noj kul'tury. *Vestnik Akademii Nauk SSSR* R. 22: 1952 nr 6 s. 87—88.

2377. PERETIATKOWICZ Antoni: Doktryna pokojowa Andrzeja Frycza Modrzewskiego. *Życie i Myśl* R. 3: 1952 nr 1/6 s. 55—63.

2378. PERTEK Jerzy: Polacy na morskich szlakach świata. Trzej podróżnicy. [Humanieści: Jan Dantyszek, Erazm Kretkowski, Paweł Palczewski]. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* 1953 nr 207 s. 8.

2379. PERTEK Jerzy: Przygoda Jana z Tęczyna. Polacy na morskich szlakach świata [r. 1561]. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* 1953 nr 231 s. 8.

2380. PIČETA V[ladimir] I[vanovič]: Litovskij Statut 1529 g. i ego istočniki. *Učenyje Zapiski Instituta Slavjanovedenija* T. 5: 1952 s. 243—258.

2381. PIČETA V[ladimir] I[vanovič]: Statut Litewski 1529 r. i jego źródła. [W:] *Historycy radzieccy o Polsce. Wybór prac.* Warszawa 1953 s. 18—43.

2382. PIEKARCZYK Stanisław: Uwagi do artykułu „Handel zbożem w Polsce w XVI wieku”. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 3 s. 150—152.

2383. PIEKARCZYK Stanisław: Walka Jana Ostroroga o suwerenność władzy królewskiej. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 2 s. 93—100.

Postępowe stanowisko Ostroroga a polityka możnowładców w połowie XV w.

2384. PIETRUSIEWICZOWA Jądwięga: Mikołaj Rej. *Polonistyka* R. 6: 1953 nr 6 (31) s. 6—14.

Przemówienie wygłoszone na uroczystości odsłonięcia obelisku ku czci Mikołaja Reja w Nagłowicach, 27 września 1953 r.

2385. PIWARSKI Kazimierz: Prusy w łączności z Polską. [W:] *Warmia i Mazury. Cz. 1.* Poznań 1953 s. 112—150.

2386. PIWOCKI Ksawery: Zagadnienie realizmu i rodzimości w sztuce

Polskiego Odrodzenia. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 4: 1953 nr 2 (14) s. 221—228. Nadb.

2387. PIWOCKI Ksawery: Zagadnienie rodzimej twórczości w badaniach nad polskim renesansem. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 4 s. 40—61, ilustr.

2388. POCHILEVIČ D. L.: Krest'jane „ogorodniki“ v velikom knjažestve Litovskom v XVI—XVII v. [W:] *Akademiku Borisu Dmitrieviču Grekovu ko dnju semi-desjatiletija. Sbornik statej.* Moskva 1952 s. 157—165.

2389. POTOCKI J[ózef]: La defensa de la unidad europea en la segunda mision del embajador polaco Juan Dantisco cerca del emperador Carlos V. *Boletin de la Real Academia de la Historia* T. 130: 1952 s. 531—552.

(2390). POZNAŃSKI Marceli: Bibliografie kopernikowskie = poz. 89.

(2391). PRZEGLĄD prasy. Rok polskiego Odrodzenia = poz. 139.

2392. PRZYBYSZEWSKI Bolesław: Nieznane archiwalia dotyczące Wita Stwosza. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 2 s. 62—66.

2393. PRZYPKOWSKI Tadeusz: O Mikołaju Koperniku. [Warszawa] 1953 Państw. Wydawn. Naukowe 16° ss. 133, nlb. 3, ilustr.

2394. PRZYPKOWSKI Tadeusz: Problemy konserwacji przyrządów naukowych używanych przez Mikołaja Kopernika oraz innych zabytków astronomicznych w Polsce. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 1 (20) s. 30—39.

2395. PRZYPKOWSKI Tadeusz:

Renesansowa architektura litery. *Przegl. Artystyczny* R. 7: 1952 nr 2 s. 13—19, ilustr.

Z treści: Omówienie literatury renesansowego w Polsce s. 17—19.

2396. PRZYPKOWSKI Tadeusz: Z dziejów heliocentryzmu w Polsce. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 1 s. 176—190.

Od czasów Kopernika.

2397. R. Zdz.: Ostatni książeza Mazowiecy. *Stolica* R. 8: 1953 nr 46 s. 12—13; nr 47 s. 12—13.

Odnalezienie szkieletów ksiąg Mazowieckich w katedrze św. Jana — historia ich życia.

2398. ROGAŁANKA Anna: Przedmowa Długosza do „Dziejów Polski”. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 68—98, Rész. Odb. 8° ss. 31.

2399. ROSS Juliusz: Z dziejów związków artystycznych polsko-czeskich i polsko-słowackich w epoce Odrodzenia. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 3/4 s. 88—96.

2400. RYBKA Eugeniusz: Kopernik jako astronom. *Wiedza i Życie* R. 20: 1953 nr 4 s. 241—247.

2401. RYBKA Eugeniusz: Światopogląd kopernikowski. *Problemy* R. 9: 1953 nr 12 s. 809—811.

2402. SAWICKI Kazimierz: Stanisław Grzebski autor pierwszego podręcznika technicznego po polsku pisanego. *Problemy* R. 9: 1953 nr 12 s. 815—816.

w. XVI.

2403. SCHATZMAN Evry: La révolution Copernicienne. *La Pensée* 1953 nr 50 s. 41—50.

2404. SZCHANIECKI Michał: Mikołaj Kopernik — tytan epoki Odrodzenia. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 44—56.

2405. SEMKOWICZ-ZAREMBI-

NA Wanda: Powstanie i dzieje autografu Annalium Jana Długosza. Kraków 1952 [druk.:] 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 56, nrb. 1, tabl. 20. Polska Akademia Umiejętności. Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego. Seria 2 T. 47 (og. zbioru 72) nr 1.

2406. SKARŻYŃSKI Bolesław: Kopernik lekarzem. *Problemy* R. 9: 1953 nr 10 s. 665—668.

2407. SŁOMKOWSKI Jan: Wpływ różnych kultur na twórczość Andrzeja Frycza Modrzewskiego na podstawie „De Republica emendanda”. *Roczniki Humanistyczne* T. 2/3: 1950/1951 [druk.:] 1953 s. 83—93.

2408. SOBOCIŃSKI Władysław: Formuła „listu urodzaju” i zwolnienia z poddaństwa z XVI wieku. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 271—275.

2409. SOBOCIŃSKI Władysław: Kallimach o ideologii państwoprawnej polskiego Odrodzenia. *Państwo i Prawo* R. 8: 1953 nr 12 s. 785—799.

2410. STAEHELIN Ernst: Przyczynki do dziejów reformacji polskiej w szwajcarskiej literaturze historycznej w latach 1939—1948. *Reformacja w Polsce* R. 11: 1948—1952 [druk.:] 1953 nr 41/44 s. 123—125, Sod. s. 158, Sum. s. 162.

2411. STAEMLER Klaus-Dietrich: Preussen und Livland in ihrem Verhältnis zur Krone Polen 1561 bis 1586. Marburg/Lahn. 1953 J. G. Herder-Institut 4° ss. IV, 114. Wissenschaftliche Beiträge zur Geschichte u. Landeskunde Ost-u. Mitteleuropas nr 8.

2412. STARZYŃSKI Juliusz: W sprawie syntezy dziejów sztuki polskiego Odrodzenia. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 4 s. 14—39, tabl. 1, ilustr.

2413. STEBELSKI Adam: Rola tzw. demokracji szlacheckiej i ekspansji Polski na wschód w XVI i XVII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 514—517.
2414. STENZ Edward: Kopernik o atmosferze ziemskiej. *Urania* R. 24: 1953 nr 7 s. 193—197.
2415. STRZELECKA Bożena: Ze studiów toponomastycznych nad Długoszem. (Streszczenie). *Czas. Geograf.* T. 21/22: 1950/51 [druk.:] 1952 s. 503—510.
2416. SUCHENI-GRABOWSKA Anna: Zapomniany przywilej [Zygmunta I] o rękojmiemstwie kmiącym [z 1539 r.] *Przeł. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 169—180, Sod. s. 265, Rés. s. 274—275.
Tekst dokumentu s. 176—180.
2417. SUCHOCKI Mieczysław: Początki Odrodzenia w Poznaniu. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 11/12 s. 606—626. Odb. 8° ss. 22.
2418. SUCHODOLSKI Bogdan: Nauka Polska w okresie Odrodzenia. *Problemy* R. 9: 1953 nr 10 s. 650—657.
2419. SUCHODOLSKI Bogdan: Polska myśl pedagogiczna w okresie Renesansu. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 16° ss. 106, nlb. 2. Z Prac Przygotowawczych Sesji Naukowej Odrodzenia Polskiej Akademii Nauk.
2420. SUCHODOLSKI Bogdan: Społeczne i filozoficzne problemy polskiego Odrodzenia. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 4 s. 3—35.
2421. SUKERTOWA-BIEDRAWINA Emilia: Pierwsi ewangelicy duszpasterze polscy na Mazurach. Wiek XVI. *Strażnica Ewangeliczna* R. 8: 1953 nr 7 s. 78—79.
2422. SZABLOWSKI Jerzy: Z zagadnień polskiej architektury renesansowej. *Ochrona Zabytków* R. 5: 1952 nr 2 (17) s. 75—94, ilustr.
2423. SZCZOTKA Stanisław: Walka klasowa chłopów polskiego w XV i XVI wieku. Warszawa 1953 4° ss. 24, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.—[Tyt. okł.].
2424. SZCZOTKA Stanisław: Wielkopole w polskim Odrodzeniu. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 11/12 s. 588—605.
2425. ŚNIEŻKO Aleksander: Koszty dostarczenia listu w XVI wieku. *Problemy* R. 9: 1953 nr 10 s. 701.
2426. TASZYCKI Witold: Kultura językowa polskiego Renesansu. Warszawa 1953 4° ss. 29, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.—[Tyt. okł.].
W nagł. tytuł: Walka o język w dobie Odrodzenia.
2427. TATARKIEWICZ Władysław: Realizm i cechy rodzime w sztuce polskiego Odrodzenia. (Tezy dyskusyjne do zbiorowego referatu). *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 4: 1953 nr 2 (14) s. 213—220. Nadb.
2428. TAZBIR Janusz: Echa walk klasowych XVI wieku w polskiej opinii szlacheckiej. *Przeł. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 305—318, Sod. s. 398, Rés. s. 405—406. Nadb.
2429. TAZBIR Janusz: Reformacja a problem chłopów w Polsce XVI wieku. Oddziaływanie walki klasowej na wsi polskiej na kształtowanie się ideologii religijnej szlachty w okresie reformacji. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn.

Pol. Akad. Nauk 8° ss. 142, nlb. 1. Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. *Studia Staropolskie* T. 2.

Bibliografia przedmiotu na s. 129—157.

2430. TAZBIR Janusz: Sprawa chłopska w reformacji i w kontreformacji. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 459—462.

2431. THIELEN Peter: Die Kultur am Hofe Herzog Albrechts von Preussen. (1525—1568). Göttingen 1953 „Musterschmidt“ 8° ss. 256. Veröffentlichungen der Historischen Kommission für Ost- und Westpreussische Landesforschung nr 6.

2432. TOMCZAK Andrzej: Walenty Dembiński i jego ród. Z dziejów przerosłów społecznych w Polsce XVI wieku. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 4: 1952 s. 57—63.

2433. TOMKIEWICZ Władysław: Organizacja twórczości i odbiorczości w kulturze artystycznej polskiego Odrodzenia. Warszawa 1953 4° ss. 50, powiel. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.—[Tyt. okł.].

2434. TOMKIEWICZ Władysław: Widowiska dworskie w okresie renesansu. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 z. 3 s. 80—109.

Treść: Sporadyczne przedstawienia teatralne w XVI w.; Turnieje; Gonitwy; Wjazdy uroczyste; Maskary; Przedstawienia teatralne na dworze Zygmunta III; Teatr włoski Władysława IV.

2435. TORWIRT Leonard: Zagadnienie autentyczności portretu Mikołaja Kopernika, znajdującego się w Muzeum Pomorskim w Toruniu. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 1 (20) s. 40—46.

2436. TUREK Adolf: Poněmčování Opavska v 16. a 17. století. Na

panství oderském a vikštejnském. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 51: 1953 nr 3 s. 369—384.

2437. TUREK Adolf: Przybysze z Polski w Opawskim, Karniowskim i na Morawskich enklawach w XVI i XVII wieku. *Sobótka* R. 6: 1951 [druk.] 1952 s. 232—244. Odb. 8° ss. 13, nlb. 1.

2438. TYMIENIECKI Kazimierz: Sprawa chłopska w Polsce na przełomie XV i XVI w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 308—312.

2439. ULEWICZ Tadeusz: Sarmacja. Studium z problematyki słowiańskiej XV i XVI w. Kraków 1950.

Rec.: Mágur A[ntonín] St[anislav].: Z dějin ideologie polského feudalismu. *Slavia* R. 22: 1953 nr 4 s. 595—597; Skoczek Józef. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 T. 3 nr 9/10 s. 304—307.

2440. URBAŃCZYK Stanisław: Jaką polszczyzną mówił Jan Kochanowski i jego rówieśnicy. *Język Polski* R. 33: 1953 nr 4 s. 214—224.

2441. VOISÉ Waldemar: Andrzej Frycz Modrzewski — bojownik postępu. Warszawa 1953 4° ss. 24, powiel. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej. Redakcja Odczytów. — Tematyka społ.-polit. historyczna.

2442. VOISÉ Waldemar: Andrzej Frycz Modrzewski. Wyd. 2. [Warszawa] 1953 Państw. Wydawn. Popular.-Nauk. „Wiedza Powszechna“ 16° ss. 42, nlb. 2. Na zlecenie Tow. Wiedzy Powszechnej PWPN „Wiedza Powszechna“. Mała Biblioteczka Tow. Wiedzy Powszechnej. Seria 5: Historyczna.

2443. VOISÉ Waldemar: Nauka o prawie A. F. Modrzewskiego. Warszawa 1953 4° ss. 20, VII, nlb. 1, 2. Polska Akademia Nauk. Materiały Dyskusyjne Sesji Naukowej Odrodzenia 25—30 X 1953.—[Tyt. okł.].

2444. VOISÉ Waldemar: O ideologii społeczno-ustrojowej Andrzeja Frycza Modrzewskiego. (W czterechsetną rocznicę „De Republica emendanda“). *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 1—36.

2445. VOISÉ Waldemar: Problem chłopski i mieszczański w ujęciu Frycza Modrzewskiego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 80—83.

2446. WALLIS Mieczysław: Domniemany autoportret Wita Stwosza. *Spraw. Łódzkiego Tow. Nauk.* R. 6: 1951 [druk.:] 1952 nr 1 (10).

2447. WAWRZYŃCZYK Alina: Rozwój wielkiej własności na Podlasiu w XV i XVI wieku. Wrocław 1951.

Rec.: Sobociński Władysław. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 310—317; Tymieniecki Kazimierz. *Roczn. Dziej. Społ. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 296—305.

2448. WESTERGAARD Walde-
mar: Gustavus Vasa's Russian Diplo-
macy. The Swedish Mission of 1537. *Runer og Rids* 1952 Jan. 29 s. 175—183.

2449. WIERCZYŃSKI Stefan
Vrtel: Polski i czeski Dialog Pali-
nura z Charonem. Biernat z Lublina
i Mikuláš Konáč. *Pam. Literacki*
R. 43: 1952 z. 1/2 s. 617—622. Odb.
8° ss. 8.

2450. WILLIAM T. S.: The Rus-
sian Company and Narva 1558—81. *The Slavonic and East. Europ. Rev.*
Vol. 31: 1953 nr 77 s. 405—419.

2451. WITKOWSKI Józef: Re-
forma Kopernika. *Nauka Polska* R. 1:
1953 nr 4 s. 70—93.

Treść: Spuścizna świata antycznego; Ko-
pernik i jego dzieło.

2452. WOJCIECHOWSKI Stefan:
Gmina żydowska w Lublinie w XVI
wieku. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* [R. 3:]
1952 nr 2 s. 204—230.

2453. WOJCIECHOWSKI Zy-
gmunt: Przełom i przebieg Odrodze-
nia w Polsce oglądane oczyma histo-
ryka ustroju. *Przeł. Zach.* R. 9:
1953 nr 11/12 s. 465—512.

2454. WOJCIECHOWSKI Zy-
gmunt: Le traité de Cracovie de 1525. *Revue Historique* T. 207: 1952 Jan. —
Mars s. 15—24. Nadb.

2455. WOLFF Barbara: Polichro-
mia stropu w Grębieniu. Z zagadnień
przełomu gotyku i renesansu w Polsce. *Biul. Hist. Sztuki w Polsce* R. 15:
1953 nr 2 s. 6—62, ilustr.

Opis polichromii z pocz. XVI w.

2456. WOLFF Barbara: Przywilej
opatowski. *Przeł. Kulturalny* R. 2:
1953 nr 50 s. 8.

Opis przywileju z wystawy „Odrodzenie
w Polsce“.

(2457). WOŹNOWSKI Mieczys-
ław: Literatura kopernikowska za
lata 1945—1953 = poz. 120.

2458. WYCZAŃSKI Andrzej:
Elementy ujednoczenia polskiego
obszaru gospodarczego w XVI w.
Cele stronnictwa egzekucyjnego
[W:] Konferencja Metodologiczna
Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2.
Warszawa 1953 s. 85—86.

2459. WYCZAŃSKI Andrzej:
Rozdawnictwo dóbr królewskich za
Zygmunta I. *Przeł. Hist.* R. 44: 1953
nr 3 s. 281—305, tabl. 3, Sod., Rés.

2460. WYCZAŃSKI Andrzej:
Z dziejów reform skarbowo-wojsko-
wych za Zygmunta I. Próby relucji
pospolitego ruszenia. *Przeł. Hist.*
T. 43: 1952 z. 2 s. 287—304, Sod.
s. 396—397, Rés. s. 403—404.

2461. ZALEWSKI Ludwik: Do
dziejów reformacji w Lublinie. *Refor-
macja w Polsce* R. 11: 1948—1952
[druk.:] 1953 nr 41—44 s. 56—60.

2462. ZATHEY Jerzy: Kilka uwag
w związku z tekstem staropolskim

wiersza o „Baranku Bożym“. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 442—452. Odb. 8° ss. 11.

2463. ZIEMSKI Stefan: Z zagadnień logiki polskiej doby Odrodzenia. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 4 s. 58—68.

2464. ZIENTARA Benedykt: Ruchy plebejskie w 1525 r. *Stolica* R. 8: 1953 nr 13 s. 12—13.

2465. ZINS Henryk: Ród Ferberów i jego rola w dziejach Gdańska w XV i XVI w. Lublin 1951.

Rec.: Biskup Marian. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* R. 18: 1952 [druk.:] 1953 z. 1/4 s. 232—237; Dworzaczkowa Jolanta. *Przeegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 468—472.

2466. ZINS Henryk: Powstanie chłopskie w Prusach Książęcych w 1525 roku. Walki społeczne w Prusach w początkach reformacji i ich geneza. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 215, nlb. 1, mapa 1.

Rec.: Cieślak Tadeusz. *Przeegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 11/12 s. 760—762; Czapliński Władysław. *Sobótka* R. 8: 1953 s. 330—334.

2467. ZINS Henryk: Warmia w dobie holdu pruskiego. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 5: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 60—61.

2468. ZONN Włodzimierz: Mikołaj Kopernik, twórca nowego światopoglądu. *Wiedza i Życie* R. 20: 1953 nr 4 s. 234—240.

2469. ZUTIS Ja. Ja.: K voprosu o livonskoj politike Ivana IV. *Izvestija Akademii Nauk SSSR. Serija Istorii i Filosofii* T. 9: 1952 nr 2 s. 133—143.

M. in. o rozpadnięciu się Inflant i o układzie Kettlera z Zygmuntem Augustem w 1561 r.

2470. ŻABKO-POTOPOWICZ Antoni: Handel zbożem w Polsce w XVI wieku. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 3 s. 125—149.

Na końcu artykułu podana literatura przedmiotu.

2471. ŻABKO-POTOPOWICZ Antoni: Odpowiedź na uwagi ob. S. Piekarczyka. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 2 s. 328—329.

Dyskusja w sprawie artykułu tegoż autora pt. Handel zbożem w Polsce w XVI w. zob. poz. 2470.

2472. ŻÓŁKIEWSKI Stefan: O pracach nad okresem Odrodzenia. (Fragment przemówienia na Plenarnym Posiedzeniu Sesji Odrodzenia Akademii Nauk 30 X 1953 r.). *Więś* R. 10: 1953 nr 45 s. 5.

g) Folwarczno-pańszczyźniana Rzeczpospolita szlachecka (1576—1648)

Źródła

2473. AKTA do dziejów Polski na morzu. (Acta Poloniae Maritima). T. 7: 1632—1648. Wyd. Władysław Czapliński. Gdańsk 1951.

Rec.: Kowalenko Władysław. *Przeegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 466—468.

2474. AKTA sejmikowe województwa krakowskiego. T. 2: 1621—1648. (Fasc. 1). Wyd. Adam Przyboś. Kraków 1953 Pol. Akad. Umiej. 4° ss. 376. Polska Akademia Umiejętności. — [Tyt. okł.].

T. 1 wyszedł w r. 1932.

2475. ARCHIWUM Jana Zamojskiego kanclerza i hetmana wielkiego koronnego. T. 4: 1585—1588. Wyd. Kazimierz Lepszy. Kraków 1948 Pol. Akad. Umiej. 8° ss. XXXI, 486.

Rec.: Dworzaczek Włodzimierz. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 189—194.

(2476). BUDZYK Kazimierz: Bibliografia konstytucyj sejmowych XVII wieku w Polsce = poz. 42.

2477. GOSTOMSKI Anzelm: Gospodarstwo. Wyd. S[tefan] Ingłot. Wrocław 1951. Biblioteka Narodowa. Seria I nr 139.

Rec.: Mitkowski Józef. *Roczn. Dziej. Spol. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.] 1953 s. 248—251.

2478. INWENTARZ dóbr stołowych biskupstwa wrocławskiego (1598). *Revisio bonorum episcopatus Vladislaviensis facta a. 1598.* Wyd. L. Żytkowicz. Toruń 1950. Towarzystwo Nauk. w Toruniu. Fontes 36.

Rec.: Mitkowski Józef. *Roczn. Dziej. Spol. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.] 1953 s. 251—252; Topolski Jerzy *Kwart. Hist.* R. 59: 1952 s. 122—126.

2478a. Inwentarz dóbr stołowych biskupstwa wrocławskiego z roku 1582. *Revisio bonorum episcopatus Vladislaviensis a. 1582.* Wyd. Leonid Żytkowicz. T. 2. To uń 1953 Tow. Naukowe 8° ss. XXIV, 394. Towarzystwo Nauk. w Toruniu. Fontes 37.

2479. KORANYI Karol: Wilkierz wsi Świerkocin z r. 1638. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 z. 1/4 s. 253—259.

2480. KUPFER [Efraim] Fr[anciszek]: Pinkas K'szejrim. (Księga protokołów elektorów gminy żydowskiej w Poznaniu). *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 3: 1953 nr 2/3 (6/7) s. 56—121.

Z lat 1621—1637.

2481. OGIER Charles: Dziennik podróży do Polski 1635—1636. Cz. 2. Tłum. [z jęz. łacińskiego] Edwin Jędrkiewicz. Ze wstępem Mariana Pelczara oraz objaśnieniami historycznymi Ireny Fabiani-Madeyskiej. Gdańsk 1953 Biblioteka Miejska i Tow. Przyj. Nauki i Sztuki 8° ss. XXI, nlb. 3, 391, nlb. 1, tabl. 42, mapa 1. Biblioteka Gdańska. Seria Źródeł Historycznych nr 1.

Tekst wyd. i krytycznie oprac. Edwin Jędrkiewicz, Helena Jędrzejowska, Irena [Fabian] Madeyska i Marian Pelczar.

Tekst łac. i pol.

2482. OSSOLIŃSKI Jerzy: Pamiętnik (1595—1621). Oprac. Jan Kolasa i Jarema Maciszewski pod red. Władysława Czaplińskiego. Wrocław 1952

Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. XXX, 180, nlb. 1, tabl. 1.

Tekst oprac. przez zespół kadr edytorskich działu rękopisów Biblioteki Zakł. Narod. im. Ossolińskich.

2483. PASEK Jan [Chryzostom]: Pamiętniki. Wstępem i objaśnieniami zaopatrzył Władysław Czapliński. Wyd. 3. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 16° ss. LX, 572, nlb. 2. Biblioteka Narodowa. Seria I nr 62.

2484. PASEK Jan Chryzostom: Pamiętniki. (Wybór). Oprac. Juliusz Kijas. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 138, nlb. 2. Nasza Biblioteka.

2485. PASEK Jan Chryzostom: Pamiętniki. (Wybór). Oprac., wstępem i przypisami opatrzył Feliks Przyłubski. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. XIX, nlb. 1, 167, nlb. 7, tabl. 18.

2486. POVEST' o prichożenii Stefana Batorija na grad Pskov. Podgotovka teksta i stat'i V. I. Malyševa. Moskva 1952 Izd. Akademii Nauk SSSR ss. 132.

Rec.: Tichomirov M. N. *Izvestija Akademii Nauk SSSR. Otdelenie Literatury i Jazyka.* T. 12: 1953 Vyp. 2 s. 170—174.

2487. REVISIO bonorum episcopatus Vladislaviensis facta a. 1582. Inwentarz dóbr stołowych biskupstwa wrocławskiego z roku 1582. = poz. 2478a.

2488. SENKOWSKI Jerzy, Wójcik Zbigniew: Akta Komisji Starostwa Puckiego 1635 r. *Teki Archiwalne* R. 1953 z. 1 s. 64—78.

2489. SOBOTNIK Bohumil, Grobelný Andělín: Urbář panství frýdecko-místeckého z r. 1580. Opava 1953 Slezský studijní ústav 8° ss. 64. *Slezský Sborník.* R. 51: 1953 nr 2 do-datek.

2490. WILIŃSKI Stanisław: Regestr czeladników i mistrzów cechu muratorów w Poznaniu z lat 1618—1679. *Przeł. Zach. R.* 9: 1953 nr 9/10 s. 211—235.

Regestr wydany i obszernie skomentowany.

Opracowania

2491. ANTONIEWICZ Jerzy: Józef Naroński polski kartograf z XVII wieku, architekt i fortyfikator elektorów brandenburskich w Królewcu, genialny projektodawca sztucznych dróg wodnych na Mazurach, inwentaryzator zabytków odległej przeszłości w Prusach Książęcych. *Problemy R.* 8: 1952 nr 8 (77) s. 563—567, ilustr.

2492. BARANOWSKI Bohdan: Opór mas ludowych w XVI w. i zagadnienie rywalizacji magnacko-szlacheckiej w XVII w. w Polsce. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 485—488.

2493. BARANOWSKI Bohdan: Próby nawiązania stosunków polkomarokańskich w połowie XVIII w. *Roczn. Orientalist.* T. 17: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 212—219.

(2494). BARYCZ Henryk: Dwie syntezy dziejów narodowych przed sądem potomności. Losy „Historii” Jana Długosza i Marcina Kromera w XVI i pierwszej połowie XVII wieku = poz. 2218.

2495. BERNATT Stanisław: Czy nad Bałtykiem budowano okręty hiszpańskiej Wielkiej Armady? *Problemy R.* 8: 1952 nr 10 (79) s. 682—685, ilustr.

2496. BIAŁOBORSKI Eustachy: Jan Brożek z Kurzelowa. *Wszeczeńświat R.* 1953 z. 1 (1825) s. 20—23.

2497. BIAŁOSTOCKI Jan: Pojęcie manieryzmu i problem odrębności

sztuki polskiej w końcu XVI i w początku XVII w. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką R.* 4: 1953 nr 2(1 4) s. 179—198.

Z dyskusji nad polskim Odrodzeniem.

2498. BUDZYK Kazimierz, Budzykowa Hanna: Dwa nurty literatury mieszczańskiej XVII wieku w Polsce. Warszawa 1951. Biblioteka Pisarzy Polskich i Obcych nr 62.

Rec.: Pelc Janusz. *Polonistyka R.* 6: 1953 nr 2 (27) s. 57—58.

2499. BUNT chłopski na Białorusi. [Wyd.] Adam Fastnacht. *Ze Skarbca Kultury R.* 2: 1952 z. 1 s. 17—18.

R. 1610.

2500. CIEŚLA Michał: Marcin Opitz w Polsce (1635—1639). *Przeł. Zach. R.* 8: 1952 nr 11/12 s. 475—495.

Panegirysta i historiograf Władysława IV.

2501. CZAPLIŃSKI Władysław: Materiały do historii wielkiej własności w Polsce. [Majątki Lubomirskich w 1629 r.]. *Ze Skarbca Kultury R.* 3: 1953 z. 1 s. 90—94.

2502. CZAPLIŃSKI Władysław: Możliwości absolutyzmu w Polsce na tle walki szlachty z magnaterią i akumulacją kapitału handlowego w Gdańsku. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 510—512.

2503. CZAPLIŃSKI Władysław: Polska a Bałtyk w latach 1632—1648. Dzieje floty i polityki morskiej. Wrocław 1952 8° ss. 151, nlb. 1. Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seia A nr 44.

2504. CZAPLIŃSKI Władysław: Polska a Bałtyk za Władysława IV. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk. R.* 4: 1949 [druk.:] 1952 z. 2 s. 128.

2505. CZAPLIŃSKI Władysław: Przełomowe znaczenie połowy XVII wieku w dziejach Polski. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 331—333.

2506. CZAPLIŃSKI Władysław: Szlachta, możnowładztwo i oficjalna polityka polska wobec Śląska pod koniec XVI i w pierwszej połowie XVII w. [W:] Szkice z dziejów Śląska. Warszawa 1953 s. 267—285.

(2507). DERESIEWICZ Janusz: Postulaty badawcze w zakresie środków wytwarzania i stosunków produkcyjnych w XVI—XVII w. = poz. 2246.

(2508). DZIEWULSKI Władysław: Zaludnienie Śląska w końcu XVI i początku XVII wieku = poz. 1202.

2509. GÁBA Antonín: Kontakty Władysława IV ze szlachcicem morawskim. *Sobótka* R. 6: 1951 [druk.:] 1952 s. 26—29. Odb. 8° ss. 4.

2510. GIEROWSKI Józef: Mieszczanstwo polskie na Śląsku i jego walka o język i kulturę polską w XVI i XVII w. [W:] Szkice z dziejów Śląska. Warszawa 1953 s. 234—266.

2511. GIEROWSKI Józef Andrzej: Związki Śląska z Polską na przełomie XVI i XVII w. Zagadnienie gospodarcze unii dynastycznej sasko-polskiej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 205—209.

2512. GÓRKA Olgierd: Na temat orientalizmu w dawnej Polsce. *Problemy* R. 9: 1953 nr 7 s. 458—465, ilustr.

Wpływ kultury wschodniej na kulturę polską głównie w XVI i XVII w.

2513. GROBELNÝ Andělín: Slezané na olomoucké universitě v l. 1637—1651. *Přiloha Slezského Sborníku* 1953 č. 1 s. 1—10.

2514. GROBELNÝ Andělín: Szkoły cieszyńskie w XVII wieku. *Sobótka* R. 6: [1951 druk.:] 1952 s. 45—49. Odb. 8° ss. 5.

2515. GRYGLEWICZ Feliks: Przekład Ewangelii Ks. J. Wujka. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 5: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 6—7.

2516. IWANOYKO Eugeniusz: Jeremiasz Falck Polonus. Ze studiów nad grafiką polską XVII w. Poznań 1952 Pozn. Tow. Przyj. Nauk 8° ss. nlb. 4, 56, nlb. 1 (s. nlb. 4, 385—440), tabl. 25, Rés. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych. Prace Komisji Historii Sztuki T. 2 z. 3.

2517. KECK Antonina: Wnętrze domu zamożnego mieszczanina na przełomie XVI i XVII wieku. *Stolica* R. 8: 1953 nr 4 s. 11.

2518. KOCOWSKI Bronisław: Bitwa teleżyńska 1600 roku między wojskami J. Zamojskiego a Michała Walecznego. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 3: 1948/49 [druk.:] 1952 s. 28—32.

2519. KOCOWSKI Bronisław: Wyprawa wołoska 1600 roku. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 99—100.

(2520). KORANYI Karol: O postępowych tradycjach w polskim piśmiennictwie karnym XVI i XVII wieku = poz. 2315.

2521. KOTARSKA Anna: Pieśni o Lisowczykach. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 3/4 s. 1036—1039.

2522. KRWAWICZ M[arian]: Obrona polskiego Pomorza i bitwa pod Oliwą w 1627 roku. Warszawa

1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 53, nlb. 3, mapy, ilustr. Komisja Wojskowo-Historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria Popularna.

2523. LEPSZY K[azimierz]: Organizacja sił zbrojnych na morzu za Zygmunta III. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 53: 1952 [druk.:] 1953 s. 27—33.

(2524). LEPSZY Kazimierz: Polityka zagraniczna Polski w XVI i XVII wieku = poz. 2330.

2525. LEWICKA Maria: Bernardo Morando. Warszawa 1952 4° ss. 32, ilustr. 64. *Mistrzowie Architektury Polskiej*. Seria wyd. Inst. Urbanistyki i Architektury z. 1.

Rec.: Guerquin Bohdan, Miłobędzki Jerzy A. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 2 s. 90—91.

2526. LEWICKA Maria: W sprawie książki o Morandzie. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 2 s. 91.

Odpowiedź na recenzję Guerquina zob. poz. 2525.

2527. LIBISZOWSKA Zofia: Echa burżuazyjnej rewolucji angielskiej w Polsce. *Przegl. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 238—251.

2528. LIBISZOWSKA Zofia: Ruchy plebejskie w Polsce w XVII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 83—85.

Dyskusja.

2529. ŁEMPICKI Stanisław: Nowe szczegóły do historii szkoły lewartowskiej. *Reformacja w Polsce* R. 11: 1948—1952 [druk.:] 1953 nr 41/44 s. 40—42.

(2530). ŁOPACIŃSKI Euzebiusz: Materiały do artystów Płocka, Sieradza i Wielunia z XVI i pocz. XVII wieku = poz. 2348.

2531. MACÛREK Josef: Jeszcze w sprawie stosunków czesko-polskich

w dobie powstania 1618—1620. *Sobótka* R. 6: 1951 [druk.:] 1952 s. 128—140. Odb. 8° ss. 13, nlb. 1. Powstanie czeskie.

2532. MÁGR A[ntonín] St[anislav]: O českém železářství v polském poematu z r. 1612. *Slezský Sborník*. Acta Silesiaca R. 50: 1952 nr 1 s. 129—135.

2533. MAŃKOWSKI Tadeusz: Wyprawa po kobierce do Persji w roku 1601. *Roczn. Orientalist.* T. 17: 1951—1952 [druk.:] 1953 s. 184—211, tabl. 4.

2534. MAŚLIŃSKI Antoni: Kościół pojezuicki w Lublinie na tle problematyki architektury baroku. *Roczniki Humanistyczne* T. 2/3: 1950—1951 [druk.:] 1953 s. 269—307.

2535. MAŚLIŃSKI Antoni: Kościół pojezuicki w Lublinie na tle problematyki architektury baroku. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 4: 1949/51 [druk.:] 1952 s. 59—67.

2536. MĄCZAK Antoni: Rola kontaktów z zagranicą w dziejach sukiennictwa polskiego XVI i pierwszej połowy XVII wieku. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 243—272, *Sod.* s. 394—395, *Rés.* s. 401—402. *Nadb.*

Rec.: H. S. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 237—238.

2537. [MEŻNICKI Witold] W. Meż.: Gdańscy lektorowie. Wkład Gdańska w polskie Odrodzenie. Lektorzy języka polskiego w Gimnazjum Akademickim w Gdańsku. *Rejsy*. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego 1953 nr 213 s. 7.

2538. [MEŻNICKI Witold] W. Meż.: Srebrny medal z XVII wieku. *Rejsy*. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego 1952 nr 209 s. 2.

Wybity ku czci rektora gimnazjum gdańskiego Idziego Straucha.

2539. [MEŻNICKI Witold] W. Męż.: Strażnicy brzegu. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* 153 nr 2397 s. 7.

Odparcie desantu szwedzkiego w Mechlinku koło Gdyni w 1603 r.

2540. MITKOWSKI Józef: Tragedia wybrańca ze Szczawnicy Pawła Fleszara 1595 r. *Wierchy* T. 22: 1953 s. 159—163.

2541. NOWAK-DŁUŻEWSKI Juliusz: Ze staropolskiej poezji politycznej. (Poezja rokосу Zebrzydowskiego. Epigramaty Stanisława Konarskiego). *Pam. Literacki* R. 43: 1953 z. 1/2 s. 548—561.

2542. MYŠKA Milan: Příborské sukno na polských trzích v 17. století. *Slezský Sborník*. R. 51: 1953 nr 3 s. 419—421.

2543. OLESCH R[einhold]: Die deutsche Vorlage des ältesten kassubisch-polnischen Gesangbuches. *Zeitschrift für slavische Philologie* Bd 21: 1952 H. 2 s. 296—307.

Wyd. z r. 1586.

2544. PAZDUR Jan: Oddziaływanie przemysłu Zagłębia Staropolskiego na stosunki wiejskie w XVII w. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 506—517, ilustr. Sod. s. 632—633, Rés. s. 642—643.

Rec.: H. S. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 232.

(2545). PERTEK Jerzy: Polacy na morskich szlakach świata. Trzej podróżnicy. [Humanisci: Jan Dantyszek, Erazm Kretkowski, Paweł Palczewski] = poz. 2378.

2546. PERTEK J[erzy]: Rejsy Anonima [z okolic Krakowa z r. 1595]. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* 1953 nr 195 s. 7.

2547. PERTEK Jerzy: Z Gdańska do Goa. Polacy na szlakach morskich świata. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* 1953 nr 219 s. 7.

Relacja Krzysztofa Pawłowskiego z r. 1596.

2548. PIGOŃ Stanisław: Z dziejów dawnego teatru szkolnego. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 1/2 s. 287—311.

(2549). PIWARSKI Kazimierz: Prusy w łączności z Polską = poz. 2385.

2550. PIWARSKI Kazimierz: Znaczenie i rola kontreformacji w Polsce. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 512—514.

(2551). POCHILEVIČ D. L.: Krest'jane „ogorodniki“ v velikom knjažestve Litovskom XVI—XVII v. = poz. 2388.

2552. RADIMSKÝ Jiří: Berní sumář Těšinska z r. 1619. *Slezský Sborník*. R. 51: 1953 nr 1 s. 1—7.

2553. ROBERTS Michael: Gustavus Adolphus. A history of Sweden 1611—1632. Vol. 1: 1611—1626. New York 1953 Longmans Green 8° ss. XIV, 585, map 5.

2554. SIERECKI Sławomir: Admirał Arciszewski. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 16° ss. 62, nlb. 2, ilustr.

(2555). STEBELSKI Adam: Rola tzw. demokracji szlacheckiej i ekspansji Polski na wschód w XVI i XVII w. = poz. 2413.

2556. SZCZOTKA Stanisław: Materiały do dziejów zbójnictwa góralskiego z lat 1589—1782. Lublin 1952 Pol. Tow. Ludoznawcze 4° ss. 190, powiel. Archiwum Etnograficzne nr 3.

Rec.: (jr.). *Wierchy* R. 21: 1952 s. 289.

2557. ŚRENIOWSKI Stanisław: Węzłowa problematyka historii Pol-

ski XVII wieku. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 35–63, *Sod.* s. 259–260, *Rés.* s. 268–269.

2558. TOMKIEWICZ Władysław: Malarstwo na dworze Władysława IV. *Spraw. z Posiedzeń Wydziału II Nauk Hist. Spol. i Filozof.* Towarzystwo Naukowe Warszawskie R. 43: 1950 [druk.:] 1952 s. 41–46.

2559. TOMKIEWICZ Władysław: Z dziejów polskiego mecenatu artystycznego w wieku XVII. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Osolińskich 8° ss. 315, nlb. 1, tabl. 30. Państwowy Instytut Sztuki. Źródła do Dziejów Sztuki Polskiej T. 4. *Rec.:* Eckhardt Joanna. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 3/4 s. 124–128.

2560. TOPOLSKI Jerzy: O literaturze i praktyce rolniczej w Polsce na przełomie XVI i XVII wieku. *Roczn. Dziej. Spol. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 43–106, *Rés.*

(2561). TUREK Adolf: Poněmčování Opavska v 16. a 17. století. Na panství oderském a vikštejnském = poz. 2436.

(2562). TUREK Adolf: Przybysze z Polski w Opawskim, Karniowskim i na Morawskich enklawach w XVI i XVII wieku = poz. 2437.

2563. TURNBULL G. H.: Hartlib, Dury and Comenius. Gleanings from Hartlib's papers. Liverpool 1947 University Press. ss. XI, 477.

Rec.: *Reformacja w Polsce* R. 11: 1946–1952 [druk.:] 1953 nr 41/44 s. 139–147.

2564. URBAN Waclaw: Skład społeczny i ideologia sejmiku krakowskiego w latach 1572–1606. *Przegl. Hist.* R. 44: 1953 nr 3 s. 309–331. tabl. 2, *Sod.*, *Rés.*

Treść: Skład społeczny sejmiku; Skład wyznaniowy sejmiku; Tendencje polityczne sejmiku.

2565. WANTUŁA Andrzej: Ks. Piotr Artomiusz-Krzesichleb.

(Z okazji czterechsetlecia urodzin). *Strażnica Ewangeliczna* R. 7: 1952 nr 17 s. 238–239.

Pastor ewangelicki 1552–1609.

2566. WOJTOWICZ Jerzy: Toruńskie przedsiębiorstwo handlowe Samuela Edwardsa w XVII wieku. *Roczn. Dziej. Spol. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 203–244, *Rés.*

2567. WYCZAWSKI Hieronim: Spory bpa Piotra Gembickiego z Akademią Krakowską. *Polonia Sacra* R. 5: 1952 z. 1 s. 1–16.

2568. ZETTERSTÉEN K. V.: De krimiska tatarernas diplomatiska korrespondens med den svenska regeringen. *Kungl. Humanistiska Vetenskaps-Samfundet i Uppsala*. R. 1952 s. 7–16.

M. in. sprawy polsko-tatarskie w XVI i XVII wieku.

2569. ŻABOKLICKA Anna: Rzemiosło wiejskie woj. płockiego w końcu XVI w. Komentarz do kartogramu. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 150–154, *Sod.*, *Sum.*

h) Kryzys feudalnej Rzeczypospolitej szlacheckiej i początki odrodzenia narodowego (1648–1764)

Źródła

2570. BARANOWSKI B[ohdan], Libiszowska Z[ofia]: Walka narodu polskiego z najazdem szwedzkim. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 111, nlb. 1. Materiały źródłowe s. 71–111.

2571. BORZYMOWSKI Marcin: Morska nawigacja do Lubeka. Z wstępem i objaśnieniami Romana Pollaka. Gdańsk 1951.

Rec.: Prorok Leszek: Początek marynistycznej tradycji. *Tyg. Powsz.* R. 8: 1952 nr 24 (378).

(2572). BUDZYK Kazimierz: Bibliografia konstytucyj sejmowych XVII wieku w Polsce = poz. 42.

2573. KITOWICZ Jędrzej: Opis obyczajów za panowania Augusta III. Oprac. Roman Pollak. Wyd. 2 zmienione. Tekst po raz pierwszy wyd. w całości. Wrocław 1951 Biblioteka Narodowa. Seria I nr 88.

Rec. Por[yski] Ol[gierd]. *Przegl. Powsz.* T. 233: 1952 nr 1 (718) s. 67.

2574. ŁYSZKOWSKA Alojza, Tomczak Andrzej: Trzy inwentarze dóbr szlacheckich łęczyckiej z lat 1674 i 1727. *Teki Archiwalne* R. 1: 1953 z. 1 s. 44—57.

2575. Die MATRIKEL der Universitäts Innsbruck. Hrsg. im Auftrage des akadem. Senats. Bd 1 (T. 1). *Matricula philosophica 1671—1700* hrsg. v. Franz Huter. Innsbruck 1952 Wagner 4° ss. XLVIII, 111, tabl. 1.

2576. OHRYZKO WŁODARSKA Czesława: Rejestr dobytkuchłopskiego w r. 1659. *Teki Archiwalne* R. 1: 1953 z. 1 s. 58—63.

2577. PIS'MA i bumagi imperatora Petra Velikogo. T. 8 (ijul'-dekabr' 1708 g.) SSSR Inst. Istorii 8° ss. 1178.

Dokument dot. wojny północnej.
Rec.: Šutoj V. E. *Voprosy Istorii* 1952 nr 10 s. 122—126.

2578. PIS'MA i bumagi imperatora Petra Velikogo. T. 9 V. 1: [1709] g. Moskwa 1950 Izd. A. N. SSSR 8° ss. 526.

Powyższy tom wydawnictwa zawiera m. in. dokumenty ważne dla historii stosunków ros.-pol. w czasie wojny północnej, np. listy Piotra Wielkiego do hetmana Sieniawskiego, Augusta II.

Rec.: Fejgina S. A. *Izvestija Akademii Nauk SSSR*. Serija Istorii i Filozofii T. 9: 1952 nr 3 s. 304—307.

2579. PRZYBOŚ Adam: Materiały do powstania Kostki Napierskiego 1651 r. Wyd. i wstępem poprzedził... Wrocław 1951.

Rec.: Bieniarzówna J[anina]. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 216—222; (jr.). *Wierchy* R. 21: 1952 s. 291—292.

2580. WARSZAWA z czasów Sobieskiego w pismach J. Fr. Regnarda. Przełożył i przygotował do druku Zbigniew Rewski. *Stolica* R. 8: 1953 nr 28 s. 12—13.

2581. WYPISY źródłowe do historii polskiej sztuki wojennej. Z. 6: Polska sztuka wojenna w latach 1648—1683. Oprac. Bohdan Baranowski i Kazimierz Piwarski. Z. 7: Okres upadku polskiej sztuki wojennej (1683—1764). Oprac. Jan Wimmer. Warszawa 1953—1954 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 8° ss. 106, nlb. 1, mapy + ss. 58, nlb. 2, mapy. Komisja Wojskowo-Historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria Popularna.

Opracowania

2582. A. Z.: O właściwą miarę dla Konarskiego. Na marginesie książki J. Nowak-Dłużewskiego. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 5 (323) s. 3—4, ilustr.

2583. A. Z.: Wokół Konarskiego. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 18 (336) s. 12.

Odpowiedź na artykuł polemiczny J. M. S. w Tygodniku Powszechnym w sprawie artykułu A. Z.: O właściwą miarę dla Konarskiego zob. poz. 2582.

(2584). BARANOWSKI Bohdan: Próby nawiązania stosunków polko-marokańskich w połowie XVII w. = poz. 2493.

(2585). BARANOWSKI B[ohdan], Libiszowska Z[ofia]: Walka narodu polskiego z najazdem szwedzkim = poz. 2570.

2586. BARYCZ Henryk: Obraz życia religijnego polskiego zboru unitariańskiego w Kołoszwarze w XVIII wieku. Protokoły posiedzeń dyscypliny zborowej z lat 1722—1772. *Reformacja w Polsce* R. 11: 1948—1952 [druk.:] 1953 nr 41/44 s. 66—114, Sod. s. 157, Sum. s. 161.

2587. BATOWSKI Zygmunt: Marcello Bacciarelli. Okres pierwszy: lata 1731—1765/66. Z rękopisów... oprac. N. Batowska z pomocą A. Chyczewskiej. [Warszawa 1952] 4° s. 75—96, ilustr. Nadb.: *Biul. Hist. Sztuki* R. 13: 1951 nr 4.

2588. BIENIARZÓWNA Janina: Dwa wystąpienia chłopskie w starostwie lanckorońskim w latach 1670 i 1699/1700. *Przegl. Hist.* R. 44: 1953 nr 3 s. 334—351, Rés., Sod.

2589. BIENIARZÓWNA Janina: Trzej chłopszy przywódcy w XVII w. (Filip Bolisęga, Walenty Marszałek, Jakub Śmietanka). *Wierchy* R. 21: 1952 s. 75—91.

2590. BIENIARZÓWNA Janina: Walka chłopów w kasztelanii krakowskiej. Warszawa 1953 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 111, nlb. 1.

Rec.: Bardach Juliusz. *Przegl. Hist.* R. 44: 1953 nr 4 s. 625—627; (Ki); Z dziejów chłopskiego sporu przeciw uciskowi feudalnemu. *Od A do Z*. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego 1953 nr 45 (149).

2591. BIENIARZÓWNA Janina: Wrzenie chłopskie w dobrach mogiłskich w XVIII w. *Roczn. Dziej. Spol. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk:] 1953 s. 137—154, Rés.

2592. BŁACHUT Władysław: Kazimierz Łyszczyński ofiara fanatyzmu i nietolerancji XVII w. *Problemy* R. 9: 1953 nr 1 s. 34—37.

Stracenie i spalenie na stosie za rzekomą herezję ziemianina Łyszczyńskiego w r. 1689.

2593. BOBIŃSKA Celina: Periodyzacja epoki kapitalizmu (r. 1740). Charakter patriotyzmu burżuazyjnego w czasach stanisławowskich. Rewolucja a walki narodowowyzwoleńcze. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 100—106.

Dyskusja.

2594. BORTNOWSKI Władysław: Stefan Czarniecki w Danii. Warszawa

1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 48, nlb. 3, mapa 1, ilustr.

2595. CZAPLIŃSKI Władysław: Pokłosie naukowe 300-letniej rocznicy powstania chłopów na Podhalu pod wodzą Aleksandra Kostki Napierskiego. *Wierchy* R. 21: 1952 s. 289—291.

2596. CZAPLIŃSKI Władysław: Ruchy ludowe w roku 1651. (Wyniki badań, poprawki i uzupełnienia). *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 64—90, Sod. s. 260—261, Rés. s. 269—270.

2597. DERESIEWICZ Janusz: Kilka uwag o poddaństwie w związku z transakcjami sprzedaży chłopów. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 81—100.

Przykłady sprzedaży z terenu Wielkopolski w XVIII w.

(2598). DERESIEWICZ Janusz: Postulaty badawcze w zakresie środków wytwarzania i stosunków produkcyjnych w XV!—XVIII w. = poz. 2246.

2599. DWORZACZEK Włodzimierz: Zagadnienie dobrowolnego przyjmowania poddaństwa w XVII i XVIII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 494—497.

(2600). DZIEWULSKI Władysław: Rozwój zaludnienia ziemi kłodzkiej w XVII w. na tle przemian gospodarczych i społecznych = poz. 1201.

2601. FIJAŁEK Jan: Pabianice i włość pabianicka w drugiej połowie XVII i w XVIII w. Łódź 1952 4° ss. 177, tabl. 2, powiel. Prace Instytutu Historycznego UŁ [Uniwersytetu Łódzkiego] nr 4.

2602. FORST DE BATTAGLIA Otto: Jan Sobieski, König von Polen.

Einsiedeln — Zürich 1946 Benzinger u. Co. 8° ss. 378, tabl. 8.

Rec.: Hassinger Erich. *Hist. Zeitschr.* Bd 175: 1953 H. 3 s. 575—577.

2603. GARÇOT Maurice: Stanislas Leszczyński 1677—1766. Paris 1953 Éditions Berger-Levrault 16° ss. 163, nlb. 1.

2604. GIEROWSKI Józef [Andrzej]: Między saskim absolutyzmem a złotą wolnością. Z dziejów wewnętrznych Rzeczypospolitej w latach 1712—1715. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 330, nlb. 2.

2605. GIEROWSKI Józef: Stłumienie powstania chłopów kurpiowskich w 1738 r. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 91—100, Sod. s. 261—262, Rés. s. 270—271.

2606. GÓRSKI Karol: Traktat o ustroju Gdańska Eliasza von Trewen Schrödera „Jus publicum Dantiscanum“ z r. 1657. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.] 1953 s. 80—82.

2607. GRODZISKI Stanisław: Poglądy Stanisława Konarskiego na rozwój prawa polskiego w świetle jego wstępu do „Volumina legum“. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 109—122, Rés. s. 122—123.

2608. HASSINGER Erich: Brandenburg-Preussen, Schweden und Russland 1700—1713. München 1953 Isar Verlag 8° ss. 319. Veröffentlichungen des Osteuropa-Institutes Bd 2.

2609. HORNUNG Zbigniew: Na śladach działalności artystów francuskich w Polsce w wiekach XVII i XVIII. (Streszczenie). *Spraw. Wrocl. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.] 1952 z. 2 s. 104—106.

2610. IVANOVA O. E.: K voprosu ob upadke krest'janskogo chozjajstva v Pol'se vo vtoroj polovine XVII —

pervoj polovine XVIII v. *Učenyje Zapiski Instituta Słavjanovedenija* T. 6: 1952 s. 284—301.

2611. IVANOVA O. E.: Przyczynek do zagadnienia upadku gospodarki chłopskiej w Polsce w drugiej połowie XVII i w pierwszej połowie XVIII w. [W:] *Historycy radzieccy o Polsce. Wybór prac.* Warszawa 1953 s. 103—131.

2612. KALETA Roman, Klimowicz Mieczysław: Prekursorzy Oświecenia. Monitor z roku 1763 na tle swoich czasów. Mitzler de Kolof, redaktor i wydawca. Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 333, nlb. 3, tabl. 18 objętych liczbowaniem. Instytut Badań Literackich Pol. Akad. Nauk. *Studia Historycznoliterackie* T. 20.

Treść: Kaleta Roman: Monitor z roku 1763 na tle swoich czasów. Dodatek: Teksty z Monitora i inne; Klimowicz Mieczysław: Mitzler de Kolof, redaktor i wydawca.

2613. KIJAS Juliusz: Źródła historyczne „Pana Wołodyjowskiego“. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 3/4 s. 1137—1156.

2614. KONARSKI Kazimierz: Teatr warszawski w dobie saskiej. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 2/3 s. 15—36, tabl. 3.

2614a. KONARSKI Szymon: Kanończy warszawskie. 24. IV. 1744—13. VIII. 1944. Paryż 1952 4° ss. 266, 161. Wydane pod patronatem Międzynarodowej Akademii Heraldycznej w Paryżu.

2615. KOPYDŁOWSKI Bogusław: Problem sztuki w hutnictwie żelaza w wieku XVII. Warszawa 1952 4° s. 184—193, ilustr. Nadb.: *Biul. Hist. Sztuki* 1951 nr 4.

(2616). KORANYI Karol: O postępowych tradycjach w polskim piśmiennictwie karnym XVI i XVII wieku = poz. 2315.

2617. KOROLJUK V[ladimir D[orofeevič]: Načalo švedskoj agressii protiv Reči Pospolitoj v chode severnoj vojny (1701 - 1702 gg.). *Učenyje Zapiski Instituta Slavjanovedenija* T. 6: 1952 s. 208 - 283.

2618. [KOROLJUK V[ladimir D[orofeevič]: Reč Fopolitaja i načalo severnoj vojny. *Učenyje Zapiski Instituta Slavjanovedenija* T. 5: 1952 s. 259 - 295.

2619. [KOROLJUK Vladimir D[orofeevič]: Rzeczpospolita Polska i początek wojny północnej. [W:] *Historicy radzieccy o Polsce*. Wybór prac. Warszawa 1953 s. 44 - 102.

2620. KOROLJUK V[ladimir D[orofeevič]: Russkaja diplomatija i podgotovka vstuplenija Reči Pospolitoj v severnuju vojnu. (Vosstanovlenie russko-saksonskogo sojuza 1702 - 1703 gg.). *Učenyje Zapiski Instituta Slavjanovedenija* T. 7: 1953 s. 210 - 227.

2621. KORTA Adam: Stefan Czarniecki wódz walki z najazdem szwedzkim. *Wojsko Ludowe* R. 3: 1952 nr 5 s. 41 - 66, ilustr.

2622. KOTULA Franciszek: Wilkom cechu szewców w Łańcucie. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 3 s. 92 - 94.

2623. KOZŁOWSKI Józef: Na gorejącym stosie, żywcem spalony w Warszawie roku 1689. *Świat* R. 2: 1952 nr 25 s. 8, ilustr.

Postępowy myśliciel i uczonej polski Kazimierz Łyszczyński, oskarżony o kacerstwo, wolnomyślicielstwo i ateizm, stracony w r. 1689 na rynku Starego Miasta w Warszawie.

2624. KUCHOWICZ Z[bigniew], Spieralski Z[dzislaw]: Stefan Czarniecki pogromca Szwedów. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 77, nlb. 2, tabl. 4, mapy 4.

2625. KUREK Jalu: Kim był

Janosik. *Świat* R. 2: 1952 nr 23 s. 14 - 15, ilustr.

„Prawda historyczna o Janosiku... legendarnym bohaterze ludowym“.

2626. LECHICKA Jadwiga: Cezura 1740 r. [W:] *Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza*. T. 2. Warszawa 1953 s. 139 - 141.

Dyskusja.

2627. ŁADOGÓRSKI Tadeusz: Ocena statystyk śląskich w dobie absolutyzmu światłego (1741 - 1805). *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 1/2 s. 53 - 105.

2628. ŁUCZAK Czesław: Przemysł spożywczy miasta Poznania w XVIII wieku. Poznań 1953. *Pozn. Tow. Przyj. Nauk* 8° ss. nlb. 2, IV, 156, Rés. *Badania z Dziejów Społecznych i Gospodarczych* nr 39.

Hoszowski Stanisław: Przedmowa.

2629. MAŃKOWSKI Tadeusz: Szkoła malarska w Wilanowie za Jana III. *Spraw. z Posiedzeń Wydziału II Nauk Hist. Spół. i Filozof.* Towarzystwo Naukowe Warszawskie R. 43: 1950 [druk.:] 1952 s. 5 - 9.

2630. [MEŻNICKI Witold] W. Meż.: Chłopski partyzant. Michałko z okolic Tucholi w okresie wojen szwedzkich. *Rejsy*. Dodatek do *Dziennika Bałtyckiego* 1953 nr 52 s. 8.

2631. [MEŻNICKI Witold] W. Meż.: Książę-szarlatan i starościna. *Rejsy*. Dodatek do *Dziennika Bałtyckiego* R. 9: 1953 nr 135 s. 7. [Ks. August d'Aschem Hultazob, pol. XVIII wieku, lekarz wiedeński].

2632. MILLER I[lija] S[alomonovič]: Padenie Čorštyna. (Iz istorii krest'janskogo vosstanija v Podgal'e 1651 g.). [W:] *Akademiku Borisu Dmitrieviču Grekovu ko dnju semi-desjatiletija*. Sbornik statej. Moskva 1952 s. 184 - 189.

2633. MILLER I[lia] S[alomono-
vič]: Powstanie chłopskie na Pod-
halu w 1651 r. Tłum. z jęz. rosyj-
skiego B. Lisowski; Ruch chłopski
w Wielkopolsce w 1651 r. Tłum. z jęz.
rosyjskiego E[wa] Grochowska. War-
szawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8°
ss. 143, nlb. 1. Biblioteka Historyczna
17.
2634. MYŠKO D. I.: Perejaslav-
skaja rada 1654 goda. *Voprosy Istorii*
1953 nr 12 s. 19—28.
2635. NOWAK-DŁUŻEWSKI Ju-
liusz: Stanisław Konarski. Warszawa
1951.
Rec.: Suchodolski Bogdan: Idealistyczna mo-
nografia o Konarskim. *Mysł Filozof.* R. 3:
1953 nr 2 s. 401—404.
- (2636). PIWARSKI Kazimierz:
Prusy w łączności z Polską = poz.
2385.
2637. POCHILEVIČ D. L.: Pere-
vod gosudarstvennych krest'jan Li-
tvy i Belorussii v seredine XVIII v.
s denežnoj renty na otrabotčujuju.
Istoričeskie Zapiski [T.] 39: 1952
s. 121—158.
2638. POGONOWSKI Jerzy: He-
tman Stanisław Jan 2-ga im. Jabło-
nowski. *Spraw. z Czyn. Wydawn.
i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow.
Nauk KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 5:
1951/52 [druk.:] 1953 s. 20—21.
2639. POLLAK Roman: Kitowi-
cziana. *Pam. Literacki* R. 43: 1952
z. 1/2 s. 610—616. Odb. 8° ss. 7.
2640. PRZYBOŚ Adam: Powstanie
chłopskie w starostwie lanckoroń-
skim i nowotarskim w r. 1670. Kra-
ków 1953 Wydawn. Literackie 8°
ss. 140, nlb. 2, ilustr.
2641. PRZYBOŚ Adam: Ruch lu-
dowy Kostki Napierskiego w roku
1651. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Po-
siedzeń Nauk. oraz Kronika Tow.
Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 4:
1949/51 [druk.:] 1952 s. 89—93.
2642. PRZYBOŚ Adam: Ruchy
chłopskie na Podhalu w XVII w.
Wierchy R. 21: 1952 s. 47—74,
ilustr. 6.
2643. PRZYBYŁOWA Janina:
Jakub Kazimierz Rubinkowski,
pocztmistrz i radny miasta Torunia
z epoki saskiej, autor „Janiny“. To-
ruń 1949. Wydawn. Książnicy Miej-
skiej im. Kopernika w Toruniu nr 7.
Rec.: Porycki Olgierd: Monografia Rubin-
kowskiego i nieznanego jego „silva rerum“.
Przegl. Powsz. T. 234: 1952 nr 10 (727) s. 249—
255.
2644. R. Z.: Podróż Leibniza do
Polski. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952
nr 5 s. 462—464.
2645. RASZEWSKI Zbigniew:
Najdawniejsza sala teatralna Pozna-
nia. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8
s. 479—488.
2646. RASZEWSKI Zbigniew:
Scena teatru staropolskiego. *Pam.
Literacki* R. 44: 1953 z. 1 s. 216—
230.
2647. ROSS Juliusz: Pałac w Na-
rolu. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953
nr 2 s. 48—63, ilustr.
Treść: Dzieje zbiorów pałacu narolskiego;
Historia pałacu, wybudowanego w połowie
XVIII w.
2648. SASS Charles: The Election
Campaign in Poland in the Years
1696—1697. *The Journal of Central
Europ. Affairs* Vol. 12: 1952 nr 2
s. 111—127.
2649. SZCHANIECKI Michał: Z po-
bytu Braci polskich w ziemi lubuskiej.
Reformacja w Polsce R. 11: 1948—
1952 [druk.:] 1953 nr 41/44 s. 61—
65, Sod. s. 159.
2650. SKWARCZYŃSKI Zdzi-
sław: Preliminaria okresu kształto-
wania się stosunków kapitalistycz-
nych w Polsce. (Ordinationes Visi-
tationis Apostolicae). [Wrocław] 1952

8° s. 61—75, nlb. 1. Nadb.: *Prace Polonistyczne*. Seria 10. — [Tyt. nagł.].

Uwagi do książki J. Nowaka-Dłużewskiego pt.: Stanisław Konarski.

2651. STAHL Friedrich: Die Einwanderung in ostpreussische Städte 1740—1806. *Zeitschrift für Ostforschung* Jg 1: 1952 H. 4 s. 544—553.

Włączono również ziemie polskie zebrane w 1—3 zaborze.

2652. STROBL Walter: Österreich und der polnische Thron 1733. Wien 1950 4° k. 162, XVII, powiel. Wien, phil. Diss. 20 Nov. 1951.

2653. SULIMIERSKA Maria: Kowalszczyzna staromiejska XVII i XVIII wieku. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 2/3 s. 119—124.

2654. SZCZOTKA Stanisław: Powstanie chłopskie pod wodzą Kostki Napierskiego. Warszawa 1951.

Rec.: (jr.). *Wierchy* R. 21: 1952 s. 292.

2655. SZCZOTKA Stanisław: Zabiegi o pozyskanie chłopów w okresie rokосу Lubomirskiego. *Przeł. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 319—337.

2656. ŠUTOJ V.: Narodna vijna na Ukraini proty švedskich zaharbnikiv u 1708—1709 rr. Kyiv 1951 Derž. Vydavnyctvo Pol. Lit. URSS s. 237.

Rec.: Beskrovnyj L. G. *Voprosy Istorii* 1952 nr 5 s. 117—119.

(2657). TOMKIEWICZ Władysław: Z dziejów polskiego mecenatu artystycznego w wieku XVII = poz. 2559.

(2658). TURNBULL G. H.: Hartlib, Dury and Comenius. Gleanings from Hartlib's papers = poz. 2563.

2659. VIELROSE Egon: Przyczynek do demografii wsi polskiej w XVIII wieku. *Roczn. Dziej. Spół. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.:] 1953 s. 122—136, Rés.

2660. W. B.: [O powstaniu ludu ukraińskiego pod wodzą Chmielnickiego i zniekształceniu prawdy historycznej w „Ogniem i mieczem“ Sienkiewicza. Odpowiedź na zapytanie Jana Micigolskiego]. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 7 (37) s. 139—143.

2661. W. S.: Gdańszczanin, obywatel polski, wynalazca termometru [Daniel Gabriel Fahrenheit]. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 10 s. 961—963.

2662. WINNICZUK Lidia: Kasper Siemek, zapomniany pisarz XVII wieku. *Problemy* R. 8: 1952 nr 7 (76) s. 492—494.

2663. WINNICZUK Lidia: Traktaty polityczne Kasprowa Siemka postępowego pisarza XVII wieku. *Meander* R. 7: 1952 nr 9 s. 443—455.

2664. WOJCIECHOWSKI Marian: W Poznaniu lat temu dwieście. [Ok. 1718]. *Nowy Świat*. Tygodniowy dodatek Głosu Wielkopolskiego R. 4: 1953 nr 40 s. 1—2.

(2665). WOJTOWICZ Jerzy: Toruńskie przedsiębiorstwo handlowe Samuela Edwardsa w XVII wieku = poz. 2566.

2666. WOLIŃSKI Jan[usz]: Elekcja Sobieskiego w świetle relacji austriackiej. *Spraw. z Posiedzeń Wydziału II Nauk Hist. Społ. i Filozof.* Towarzystwo Naukowe Warszawskie R. 43: 1950 [druk]: 1952 s. 55.

Sprawozdania brak.

2667. WOLIŃSKI J[anusz]: Epilog elekcji 1674 r. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 877—879.

2668. WOLIŃSKI Janusz: Epilog elekcji 1674 r. Kraków 1952 Pol. Akad. Umiej. ss. nlb. 2, 53 (s. nlb. 2, 533—585). Polska Akademia Umiejętności. Rozprawy Wydziału Histo-

ryczno-Filozoficznego. Seria 2 T. 46 (og. zbioru T. 71) nr 5.

2669. WOLIŃSKI Janusz: Rok 1740 jako początek zagrożenia zewnętrznego Rzeczypospolitej. Magnateria w drugiej połowie XVII w. Miejski ruch plebejski w 1656 r. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 336—337.

2670. WOLIŃSKI Janusz: Toruński azyl Eleonory Wiśniowieckiej 1674—1675. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 161—179.

2671. WÓJCIK Zbigniew: Jeszcze o powstaniu pod wodzą Kostki-Napierskiego. *Problemy* R. 8: 1952 nr 3 (72) s. 195—196.

W dziale „Polemiki” odpowiedź na notatkę polemiczną Adama Przybosia, zamieszczoną w *Problemach* R. 7: 1951 nr 10 (67).

2672. ZBIGNIEWSKI Leonard: Fałsze i prawda o „Merkuryszu” Gorczyzna. *Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 8 s. 38—43.

2673. ŻAKI Andrzej: Pierwsze prace wykopaliskowe Państwowego Instytutu Sztuki. (Badania na starych cmentarzach w Dębnie i Szafarach, pow. N. Targ). *Polska Sztuka Ludowa* R. 5: 1952 nr 1 s. 48—51, ilustr.

XVII/XVIII w.

2674. ŻELEŃSKI Tadeusz: Marysieńka Sobieska. Wyd. 2. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 16° ss. 306, nlb. 2, tabl. 8.

Na k. tyt. autor: Tadeusz Żeleński Boy.

2675. ŻYTKOWICZ Leonid: Czyszczenie i folwark pańszczyźniany w XVII—XVIII w. Znaczenie uniwersału połanieckiego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 141—143.

Dyskusja.

i) Początki układu kapitalistycznego oraz walka o odgórne reformy ustrojowe i utrzymanie państwa (1764—1795)

Źródła

2676. BARANOWSKI Bohdan, Libiszowska Z[ofia], Rosin R[yszard]: Położenie chłopów u schyłku Rzeczypospolitej szlacheckiej. Wybór tekstów źródłowych. Oprac... Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 8° ss. XXXI, nlb. 1, 260.

2677. BERNHARD Marią Ludwika: Wycieczka na Wezuwiusz Stanisława Kostki Potockiego. *Meander* R. 7: 1952 nr 10 s. 465—477, ilustr.

2678. INGLOT Stefan: Próby reform włościańskich w Polsce XVIII wieku. Wybór źródeł. Opracował i wstępem zaopatrzył... Wrocław 1952 8° ss. LXII, 340.

Rec.: Michalski J[erzy], Rostworowski E[manuel]. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 233—238.

2679. JEZIERSKI Franciszek Salezy: Wybór pism. Oprac. Zdzisław Skwarczyński. Wstępem poprzedził Jerzy Ziomek. Warszawa 1952 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 351, nlb. 2.

Wybór zawiera najcenniejsze pozycje publicystyki Jezierskiego z okresu Sejmu Czteroletniego.

Rec.: Michalski Jerzy. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 4 s. 628—630.

2680. KALETA Roman: Zarzucone wiersze z ostatnich lat Rzeczypospolitej szlacheckiej 1788—1795. [Ulotna poezja polityczna]. *Ze Skarbcza Kultury* R. 3: 1953 z. 1 s. 5—28.

2681. KILIŃSKI Jan: Z Pamiętników. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 16° ss. 97, nlb. 3, ilustr. Biblioteka Żołnierza. Seria 5: Z Minionych Dni 19.

2682. KOŁŁATAJ Hugo: Stan

oświecenia w Polsce w ostatnich latach panowania Augusta III (1750—1764). Oprac. Jan Hulewicz. Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 16° ss. CII, 308, nlb. 2. Biblioteka Narodowa. Seria 1 nr 144.

M. in.: Pamiętnik o stanie kościoła polskiego katolickiego i o wszystkich innych wyznaniach w Polsce. Obecne wydanie, z kolei 4, oparte już na rękopisie „Stanu oświecenia“.

2683. KOLLATAJ Hugo: Wybór pism naukowych. Oprac. Kazimierz Opalek. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Naukowe 8° ss. 469, nlb. 3, ilustr.

Rec.: Bukowski Tadeusz: Nauka polskiego Oświecenia. *Życie Literackie* R. 3: 1953 nr 30 (80). s. 9.

2684. KOLLATAJ Hugo: Wybór pism politycznych. Oprac. Bogusław Leśnodorski. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 16° ss. XCVII, 318. Biblioteka Narodowa. Seria 1 nr 140.

2685. KONOPCZYŃSKI Władysław: Pocięcha w historii. Nieznany list Adama Naruszewicza. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 3/4 s. 1046—1048.

2686. MAASS Ferdinand: Der Josephinismus. Quellen zu seiner Geschichte in Österreich 1760—1790. Amtliche Dokumente aus dem Wiener Haus-, Hof- und Staatsarchiv. Bd 1: Ursprung und Wesen des Josephinismus 1760—1769. Bd 2: Entfaltung und Krise des Josephinismus 1770—1790. Wien 1951—1953 Herold 8° ss. XXIII, 395 + XXXI, 559. Österreichische Akademie der Wissenschaften in Wien. Philosophisch-historische Klasse. Historische Kommission. Fontes rerum Austriacarum. Österreichische Geschichtsquellen. Abt. 2 Diplomataria et acta. Bd 71—72.

Rec.: Langsam Walter Consuelo. *The American Hist. Rev.* Vol. 57: 1951/52 nr 1 s. 231—232.

2687. POWINNOŚCI miasta Tu-

rzyska chrześcijan przez samego J. W. Pana [Józefa Ossolińskiego] ad interim ustanowione diebus junii 1777 anno. [Podał do druku] Jarema Maciszewski. *Ze Skarbcza Kultury* R. 2: 1952 z. 1 s. 12—16.

2688. PROJEKT Związku Filantropów uwieczniający w krakowskim województwie pamięć bytności Stanisława Augusta króla, przez Feliksa Oraczewskiego podany. [Podał do druku] Kazimierz Zathej. *Ze Skarbcza Kultury* R. 2: 1952 z. 1 s. 111—118.

2689. SMOLEŃSKA BARBARA: Materiały do dziejów huty szklanej w Nalibokach z XVIII wieku. *Teki Archiwa. ne* R. 1: 1953 z. 1 s. 79—147.

2690. STASZIC Stanisław: Wybór pism. Oprac. i wstępem zaopatrzyła C[elina] Bobińska. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. XLIV, nlb. 2, 120, nlb. 2.

2691. STASZIC Stanisław: Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego. Oprac. Stefan Czarnowski. Wyd. 2 zmienione ... przygotował do druku Bogusław Leśnodorski. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 16° ss. LVIII, 222, nlb. 4. Biblioteka Narodowa. Seria 1 nr 90.

2692. STASZIC Stanisław: O nauce jej znaczeniu i organizacji. Wybór pism. Oprac. Bogdan Suchodolski. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 379, nlb. 5, ilustr.

Rec.: Plewniak-Szacha Barbara: Próba nowego spojrzenia na filozofię Staszica. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 4 s. 326—334.

2693. SUVOROV A[leksandr] V[asil'evič]: Dokumenty. T. 3: 1791—1798. Pod red. P. P. Meščerjakova. Moskwa 1952 8° ss. XXVII, 676.

Cz. 3 tomu 3 wydawnictwa zawiera dokumenty dotyczące kampanii polskiej 1794—1795.

Rec.: Klokman Ju. R. *Voprosy Istorii* 1953 nr 9 s. 141—145.

2694. [TRZY listy Krasickiego do Lehndorffa podał do druku Mieczysław Klimowicz]. *Ze Skarbcza Kultury* R. 2: 1952 z. 1 s. 62—67.

Insurekcja kościuszkowska 1794 r.

2695. VOLUMINA Legum. T. 10. Konstytucje Sejmu Grodzieńskiego z 1793 roku. Wydał Zdzisław Kaczmarczyk przy współudziale Józefa Matuszewskiego, Michała Sczanieckiego i Jana Wąsickiego. Poznań 1952 4° ss. nlb. 4, XIII, nlb. 1, 443, tabl. 3. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydawnictwa Źródłowe Komisji Historycznej T. 11.

Druka k. tyt. łac.

T. 1—6 ukazały się w latach 1732—1739. T. 7—8 w r. 1782; przedruk ośmiu tomów w latach 1859—1860, T. 9 w r. 1889.

Rec.: Vetulani Adam. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 301—310.

2696. WARSZAWA w 1781 roku. (Z dzienników pruskiego dyplomaty). Przekład i uwagi Zbigniewa Rewskiego. *Stolica* R. 8: 1953 nr 14 s. 12—14; nr 15 s. 12—14; nr 16 s. 10—11; nr 17 s. 12; nr 19 s. 13; nr 20 s. 12.

Dzienniki hrabiego Ernesta Lehndorffa.

2697. WEGNER Jan: Instruktarz ekonomiczny dóbr nieborowskich z roku 1777. *Teki Archiwalne* R. 1: 1953 z. 1 s. 9—43, tab.

2698. WIERZBICKA Karyna: Źródła do historii teatru warszawskiego od roku 1762 do 1833. Cz. 1: Czasy stanisławowskie. Wrocław 1951.

Rec.: Natanson Wojciech. *Teatr* R. 7: 1952 nr 8 s. 19.

2699. Z KORESPONDENCJI Adama Naruszewicza. Do druku podał Julian Platt. *Ze Skarbcza Kultury* R. 2: 1952 z. 1 s. 68—77.

5 listów Naruszewicza do Stanisława Augusta; 2 listy Stanisława Augusta do Naruszewicza 1776—1777.

Opracowania

2700. BARANOWIČ A. I.:

Fol'varki Visneveckogo ključa vo vtoroj polovine XVIII v. [W:] Akademiku Borisu Dmitrieviču Grekovu ko dnju semidesjatiletija. Sbornik statej. Moskva 1952 s. 303—310.

2701. BARYCZ Henryk: Szkoła miejska w Bojanowie u schyłku wieku XVIII. Ustęp z dziejów szkolnictwa mniejszościowego w Polsce. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 585—593.

2702. BATOWSKI Zygmunt: Portret Stanisława Augusta „z klepsydrą“ Z notatek oprac. Zofia Niesiołowska-Rothertowa. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 2 s. 19—32, ilustr.

(2703). BIENIARZÓWNA Janina: Walka chłopów w kasztelanii krakowskiej = poz. 2590.

(2704). BIENIARZÓWNA Janina: Wrzenie chłopskie w dobrach mogiłskich. w XVIII w. = poz. 2591.

(2705). BOBIŃSKA Celina: Periodyzacja epoki kapitalizmu (r. 1740). Charakter patriotyzmu burżuazyjnego w czasach stanisławowskich. Rewolucja a walki narodowo-wyzwoleńcze = poz. 2593.

2706. BOBIŃSKA Celina: Szkice o ideologach polskiego Oświecenia. Kollataj i Staszic. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 169, nlb. 3. Instytut Badań Literackich. *Studia Historyczno-Literackie* T. 10.

Rec.: (G. St.): „Szkice o ideologii polskiego Oświecenia“. *Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego* 1952 nr 27.

2707. BORTNOWSKI Władysław: Armia narodowa jako czynnik kształtowania się polskiego narodu burżuazyjnego. Wpływ środowiska rosyjskiego na kształtowanie się patriotyzmu polskiego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 185—188.

Dyskusja.

2708. BRODA Józef: Andrzej Zamojski a sprawa chłopska w drugiej połowie XVIII w. Warszawa 1951.

Rec.: Leśnodorski Bogusław: Dwie prace o kodeksie Andrzeja Zamojskiego. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 466—480.

2709. BUKOWSKI Andrzej: Józefa Wybickiego „Akademia“ w Będzinie [pod Kościerzyną]. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* R. 9: 1953 nr 46 s. 8.

2710. CZEŻOWSKI Tadeusz: Kilka danych o dziejach logiki w pracach Komisji Edukacji Narodowej. *Mysł Filozof.* R. 2: 1952 z. 2 (4) s. 213—227.

2711. ĆWIEK Zbigniew: Handel szlachecki i problem walki klasowej w XVIII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 506—510.

(2712). DERESIEWICZ Janusz: Postulaty badawcze w zakresie środków wytwarzania i stosunków produkcyjnych w XVI—XVIII w. = poz. 2246.

2713. DŁUGOBORSKI Waclaw: Walki klasowe na Śląsku w latach 1793—1799. [W:] Szkice z dziejów Śląska. Warszawa 1953 s. 325—361.

2714. DŁUGOBORSKI Waclaw: Wiąż ekonomiczna Śląska z Polską w XVIII i XIX w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 215—223.

Dyskusja.

(2715). DZIEWULSKI Władysław: Rozwój zaludnienia ziemi kłodzkiej w XVIII w. na tle przemian gospodarczych i społecznych = poz. 1201.

2716. FABRE Jean: Stanislas-Auguste Poniatowski et l'Europe des lumières. Étude de cosmopolitisme. Paris 1952 Belles Lettres 8° s. IV,

748, err. Publications de la Faculté des Lettres de l'Université de Strasbourg nr 116.

Rec.: Carré Jean-Marie. *Revue de Littérature Comparée* R. 26: 1952 nr 4 s. 497—500; Jobert Ambroise. *Rev. Hist.* R. 78 t. 111: 1953 nr 1 s. 136—137; Lefebvre Georges. *Annales. Économies. Sociétés. Civilisations.* A: 1953 no 3 s. 408.

2717. FEJTO F[rançois]: Un Habsbourg révolutionnaire. Joseph II. Paris 1953 Plon 8° ss. 368.

(2718). FIJAŁEK Jan: Pabianice i włość pabianicka w drugiej połowie XVII i w XVIII w. = poz. 2601.

2719. FRANČIĆ Mirosław: Wpływ walk klasowych chłopów czeskich na stosunki galicyjskie. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 132—133.

Dyskusja.

2720. GOLACHOWSKI Stefan: Gliwice u progu industrializacji. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 z. dodatkowy: Studia śląskie s. 266—309. Ok. r. 1787—1802.

2721. GOLACHOWSKI Stefan: Opole w roku 1787. Miasto i ludność. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 1/2 s. 106—136, pl. 9.

2722. GOLIŃSKI Zbigniew: Krasicki w pamiętnikach Lehndorffa. *Zeszyty Wrocławskie* R. 6: 1952 nr 1 s. 37—49.

2723. GOLIŃSKI Zbigniew: Praca nad wydaniem korespondencji Ignacego Krasickiego. *Ze Skarbcza Kultury* R. 2: 1952 z. 1 s. 57—61.

2724. GOTKIEWICZ Marian: Początki dobywania węgla w Polsce za Stanisława Augusta Poniatowskiego. Referat... na 39 posiedzeniu naukowym Muzeum Ziemi... 15 grudnia 1951. *Wiad. Muzeum Ziemi* T. 6: 1952 nr 1 s. 103—111, Rés. s. 9—10; Rez. s. 34.

(2725). GORJACZKO Anna: Ga-zeta Narodowa i Obca = poz. 1433.

2726. GÓRKA Olgierd: W trosce o stolicę. *Stolica* R. 8: 1953 nr 11 s. 11, 15.

O marsz. Franciszku Bielińskim (XVIII w.).

2727. GÓRKA Olgierd: W walce o prawo. *Stolica* R. 8: 1953 nr 10 s. 10 15.

O marsz. Franciszku Bielińskim (XVIII w.).

2728. GÓRSKI Karol: Ignacy Kra-sicki jako biskup warmiński [1767—1795]. *Zeszyty Wrocławskie* R. 6: 1952 nr 1 s. 21—36.

2729. GRUSZCZYŃSKI Maciej: Tadeusz Kościuszko. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 16° ss. 90, nlb. 2, ilustr. Biblioteka Żoł-nierza Serja 5: Z minionych Dni 22.

2730. GRYGIER Tadeusz: Polski projekt budowy kanału bydgoskiego (1772). *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 421—426.

2731. HALM Hans: Ein Kapitel Habsburgischen Osthandels. Die erste Reise der Willeshovenschen Com-pagnie (1782). *Jahrbuch f. Geschichte Osteuropas* R. 1953 nr 2.

2732. HERBST Stanisław: Bitwa na przedpolu Warszawy w lipcu 1794 r. *Przegl. Hist.* R. 44: 1953 nr 3 s. 352—376, mapy 3, Sod., Rés.

Treść: Geneza obrony Warszawy; Bitwa na przedpolu Warszawy; Polityczne przygo-towania bitwy; Wojskowe przygotowanie bitwy; Bój pod Gólkowem i położenie ogólne 9 lipca; 10 lipca — Błonie, Gólków, Raszyn.

2733. HERBST Stanisław: Dom bankiera warszawskiego i zakład prze-mysłowy z XVIII w. *Biul. Hist. Sztuki* R. 13: 1951 nr 4 s. 150—156, ilustr. Nadd.

(2734). HORNUNG Zbigniew: Na śladach działalności artystów fran-cuskich w Polsce w wiekach XVII i XVIII = poz. 2609.

2735. HULEWICZ Jan: Geneza „Stanu oświecenia w Polsce“ H. Kol-łataja i wpływ tego dzieła na później-szą historiografię polską. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 9 s. 837—841.

(2736). INGLOT Stefan: Przeło-mowe daty dziejów chłopca w XV i XVI oraz w XVIII w. = poz. 2285.

2737. INGLOT Stefan: Sprawa chłopska w publicystyce i reformach w Polsce w XVIII w. [W:] Konfe-rencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 62—69.

Dyskusja.

2738. JAWORSKA Jadwiga: Ra-dziejowice. Zespół architektoniczno-parkowy z wieku oświecenia. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 3 s. 57—71, tabl. 1, ilustr.

2739. KACZMARCZYK Dariusz: Rzeźby nagrobkowe Jakuba Monal-diego. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 3 s. 72—83, ilustr.

2740. KALETA Roman: Rozkład feudalizmu w Polsce w świetle nie-znanej satyry bibliograficznej. *Pam. Literacki* R. 44: 1953 z. 2 s. 590—654. Odb. 8° ss. 67.

Omówienie i tekst 5 niewydanych satyr bibliograficznych dotyczących obyczajowości polskiej z lat 1780—94 zatytułowanych: Re-gestr książek znajdujących się w księgarni du-bińskiej; Regestr ksiąg w bibliotece Grela — znajdujących się w Łucku; Continuantur tytuły książek; Katalog ksiąg do druku danych w roku 1789 we Lwowie; Katalog ksiąg w Dubnie na kontraktach w roku 1794 znajdujących się.

2741. KAMIENSKA Zofia: Fa-chowcy cudzoziemcy w manufaktu-rach magnackich XVIII w. (Manufa-ktura urzecka Radziwiłłów). *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 518—535, Sod., Rés. s. 643—644.

2742. KLEINER Juliusz: Naru-szewicz — pionier demokracji anty-magnackiej. *Życie Literackie* R. 3: 1953 nr 17 (67) s. 6.

2743. KLIMOWICZ Mieczysław: Krasicki wobec reformy Akademii Krakowskiej. *Zeszyty Wrocławskie* R. 6: 1952 nr 1 s. 153—160.

2744. KOLASA Jan: Pierwsze „systema prawa narodów“ w języku polskim z 1780 r. *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.:] 1952. Dodatek 7 ss. 22.

2745. KONOPCZYŃSKI Władysław: Tragedia ex-kanclerza Andrzeja Zamoyskiego. *Spraw. z Posiedzeń Wydziału II Nauk Hist. Spół. i Filozof.* Towarzystwo Naukowe Warszawskie R. 43: 1950 [druk.:] 1952 s. 36—40.

(2746). KOPYDŁOWSKI Bogusław: Problem sztuki w hutnictwie żelaza w wieku XVIII = poz. 2615.

2747. KORTA Adam: Tadeusz Kościuszko. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 16° ss. 50, nlb. 2, ilustr. Mała Biblioteczka Tow. Wiedzy Powszechnej. Seria 5: Historyczna.

2748. KOTARBIŃSKI Tadeusz: „Logika“ Condillaca. W związku z reedycją. *Mysł. Filozof.* R. 2: 1952 z. 4 (6) s. 125—138.

O podręczniku logiki zamówionym u Condillaca przez Komisję Edukacji Narodowej w 1777 r., wydrukowanym po raz pierwszy w 1802 r.

2749. KOTT Jan: Warszawa w nieznanym wierszach polskiego Oświecenia. *Twórczość* R. 8: 1952 nr 12 s. 121—134.

2750. KRÓL Barbara: Publiczne sale teatralne Warszawy w latach 1774—1776. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 z. 2 s. 43—56.

2751. KRÓL Barbara: Teatr w Stariej Pomarańczarni w Łazienkach. [Architektura i dekoracja]. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 2/3 s. 124—135, tabl. 2, ilustr.

2752. KRZYCZKOWSKI Karol: Uwagi na temat oświetlenia poglądów Kołłątaja w „Zarysie historii polskiej

myśli ekonomicznej“. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 4 s. 236—239.

2753. KULA Witold: Narastanie elementów kapitalizmu w Polsce XVIII w. Splatanie się walki klasowej z narodowyzwoleniczą. Stosunek historiografii polskiej do procesu tworzenia się narodu burżuazyjnego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 120—127.

Diskusja.

2754. KURDYBACHA Łukasz: Dzieje kodeksu Andrzeja Zamoyskiego. Warszawa 1951.

Rec.: Leśnodorski Bogusław: Dwie prace o kodeksie Andrzeja Zamoyskiego. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 466—480.

2755. KUŠEVA E. N.: Odná iz form kabal'noj zavisimosti v Rossii XVIII v. [W:] Akademiku Borisu Dmitrieviču Grekovu ko dnju semi-desjatiletija. Sbornik statej. Moskva 1952 s. 249—260.

2756. LAVATER-SLOMAN Mary: Catherina II et son temps (1729—1796). Trad. de L[ouis] Gaillet-BillotEAU. Paris 1952 Payot 8° ss. 414, tabl., ilustr. Bibliothèque Historique.

2757. LENARTOWICZ Zbigniew: Działalność publicystyczna i dziennikarska ks. Józefa Meiera (1786—1794). *Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 6/7 s. 37—49.

2758. LESKIEWICZOWA Janina: Znaczenie inwentarzy dóbr ziemskich dla badań historii wsi w Polsce w XVIII w. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 4 s. 363—378.

2759. LEŚNODORSKI Bogusław: „Biały czy czarny niewolnik... człowiek jest“. O pamflecie i broszurze Oświecenia. *Przegl. Kulturalny* R. 1: 1952 nr 1 s. 1, 6.

2760. LEŚNODORSKI Bogusław: U początków walki o prawa i władzę

ludu [w Polsce w II poł. XVIII wieku]. Fragment wypowiedzi wygłoszonej na Sesji Naukowej IKKN przy KC PZPR poświęconej omówieniu projektu konstytucji. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 5/6 (75/76) s. 780—785.

2761. LEŚNODORSKI Bogusław: W sprawie rozwoju języka polskiego w okresie Oświecenia. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 78—80.

Dyskusja.

2762. LIVET Georges: De l'histoire politique à l'histoire de la civilisation à propos d'un ouvrage recent Stanislas Auguste Poniatowski et l'Europe de Lumières. Étude de cosmopolitisme. *Bulletin de la Faculté des Lettres de l'Université Strasbourg* R. 32: 1953 nr 3 s. 156—166.

Fabre Jean: Publications de la Faculté des Lettres de l'Université de Strasbourg, fasc. 116, édit. Les Belles Lettres. Paris 1952 ss. 745.

2763. LORENTZ Stanisław: Architektura wieku Oświecenia w świetle przemian w życiu gospodarczym i umysłowym. Próba analizy wybranych przykładów. [Warszawa 1952] 4° s. 5—38, tabl. 13, ilustr. *Nadb.: Biul. Hist. Sztuki* R. 13: 1951 nr 4.

2764. LORENTZ Stanisław: Prace architekta Louisa dla zamku warszawskiego. [Warszawa 1952] 4° s. 39—74, tabl. 8, ilustr. *Nadb.: Biul. Hist. Sztuki* R. 13: 1951 nr 4.

(2765) ŁADOGÓRSKI Tadeusz: Ocena statystyk śląskich w dobie absolutyzmu światłego (1741—1805) = poz. 2627.

2766. ŁODYŃSKI Marian: Hugo Kołłątaj a bibliotekarstwo polskie. *Przegl. Biblioteczny* R. 20: 1952 z. 2/3 s. 183—221, Rés. s. 303—304. *Odb.* 8° ss. 47, ilustr.

2767. ŁODYŃSKI Marian: Z dziejów organizacji nauki w Polsce. Po-

czątki polskiej polityki bibliotecznej (1774—1794). *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 4/5 s. 606—613.

(2768). ŁUCZAK Czesław: Przemysł spożywczy miasta Poznania w XVIII wieku = poz. 2628.

2769. ŁUKASZEWICZ Witold: Targowica i powstanie kościuszkowskie. Ze studiów nad historią Polski XVIII w. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 298, nlb. 2, tabl. 10.

2770. MALINOWSKA Irena: Tak zwane prawo karcenia chłopów poddanych i czeladzi według kodyfikacji pruskiej z 1794 r. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 124—147, Rés.

2771. MAŃKOWSKI Tadeusz: Rzeźby zbioru Stanisława Augusta. Kraków 1948 Pol. Akad. Umiej. 8° ss. 91, tabl. 30. Rozprawy Wydziału Filozoficznego Pol. Akad. Umiej. T. 47 nr 7.

Rec.: K. M. *Archeologia* R. 3: 1949 [druk.] 1952 s. 291—292.

2772. MARKIEWICZ Maria: Zagadnienie surowca i ozdobnych a taniich tkanin w produkcji manufaktur tkackich wieku Oświecenia. Warszawa 1952 4° s. 157—167, ilustr. *Nadb.: Biul. Hist. Sztuki* R. 13: 1951 nr 4.

2773. MICHALSKI Jerzy: Propaganda konserwatywna w walce z reformą w początkach panowania Stanisława Augusta. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 536—562, *Sod.* s. 635—636, Rés. s. 645—646.

2774. MICHALSKI Jerzy: Tendencje unifikacyjne i centralistyczne w Polsce w drugiej połowie XVIII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 86—90.

Dyskusja.

2775. MIKULSKI Tadeusz: Gość w Heilsbergu. Wrocław 1952 8° ss. 18, tabl. 1. Odb.: *Zeszyty Wrocławskie* nr 1.
Opis zamku i jego otoczenia w Lidzbarku warmińskim oraz życia na dworze Ignacego Krasickiego. Tytuł utworu zapożyczony z wiersza St. Trembeckiego.
2776. MŁYNARSKI Zygmunt: U źródeł przyjaźni polsko-rosyjskiej. (Polacy w powstaniu Pugaczowa). *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 11 s. 1081—1095, ilustr.
2777. MŁYNARSKI Zygmunt: Udział konfederatów barskich w powstaniu Pugaczowa. Podał do druku... *Kwart. Inst. Polsko-Radz.* R. 1: 1952 nr 1 s. 69—80.
2778. MOŚCICKI Henryk: Podczas insurekcji kościuszkowskiej 1794 r. oprac... *Kwart. Inst. Polsko-Radz.* R. 2: 1953 nr 2/3 s. 144—151. Materiały źródłowe.
2779. MOŚCICKI Henryk: Stosunek Kościuszki do ludu rosyjskiego. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 6 s. 7.
2780. MROZIŃSKA Maria: Sadyra na dyрекcję budowli Jego Król. Mości Stanisława Augusta. [Warszawa] 1952 4° s. 138—149, tabl. 1, ilustr. Nadb.: *Biul. Hist. Sztuki* R. 13: 1951 nr 4.
2781. MROZOWSKA Kamilla: Zarys działalności pedagogicznej Michała Hubego (1737—1807). *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 953—957.
2782. NEHÝBL Jaroslav: Z kulturních styků slezsko-slovenských v 18. století. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca* R. 51: 1953 nr 2 s. 251—259.
2783. NIEĆ Julian: Z dziejów koreckiej manufaktury ceramicznej. (Stanisław Gebethner: Komentarz do art. J. Niecia: Z dziejów...) (Warszawa 1952) 4° s. 168—183, ilustr. Nadb.: *Biul. Hist. Sztuki* R. 13: 1951 nr 4.
2784. NOWACCY M. i T.: W sprawie Staszica jako ekonomisty. *Ekonomista*. R. 53: 1953 kwart. 2 s. 176—182.
Dyskusja nad tezami „Zarysu historii polskiej myśli ekonomicznej“.
2785. OHANOWICZ Alfred, Radwański Zbigniew: Ostatnia próba kodyfikacji prawa cywilnego w Rzeczypospolitej szlacheckiej. (Kodeks Stanisława Augusta). *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 11 (81) s. 657—686, Sod. s. 4—5 luźne.
2786. OPAŁEK Kazimierz: Hieronim Stroynowski — przedstawiciel postępowej myśli prawniczej polskiego Oświecenia. W dwusetną rocznicę urodzenia. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 1 (71) s. 9—33, Sod. s. 1 luźna, Sum. s. 1—2 luźne.
2787. OPAŁEK Kazimierz: Hugona Kollątaja poglądy na państwo i prawo. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 267, nlb. 1, tabl. 1, err. k. 1.
Rec.: Grzybowski Konstanty. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 286—291.
2788. OPAŁEK Kazimierz: Prawo natury u polskich fizjokratów. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 158, nlb. 2.
Bibliografia przedmiotu pt.: Najważniejsze pozycje bibliograficzne s. 150—158.
2789. OWSIŃSKA Anna: Współdziałanie małych miast i wsi w feudalnej walce klasowej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 106—108.
Dyskusja.
2790. PACHOŃSKI Jan Lubicz: Kościuszkowscy w Krakowie. Miejsca i ważniejsze pamiątki związane z bytem i kultem. Kraków 1952 Mu-

zeum Historyczne Miasta Krakowa 16° ss. 164, Sod., Sum., Rés., Zsf.

Wydawnictwo albumowe z tekstem.

2791. PAWŁOWSKI Bronisław: Toruń na przełomie dwu epok. 1792—1794. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 181—240.

2792. PIČETA V[ladimir] I[vanovič]: K istorii vosstanija Kostjuško 1794 g. *Učenyje Zapiski Instituta Slavjanovedenija* T. 7: 1953 s. 179—209.

2793. PIERWSZE balony nad Krakowem. „Opisanie znakomitego doświadczenia z banią powietrzną czynionego w Krakowie 1 kwietnia 1784 roku“ *Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego* R. 1952 nr 33 (86).

2794. PISZCZKOWSKI Mieczysław: Kwestia chłopska i chłopci w teatrze polskiego Oświecenia. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 2/3 s. 37—62.

2795. PODRAZA Antoni: Badania dotyczące ucisku chłopów i walki klasowej na wsi małopolskiej w drugiej połowie XVIII w. (Prace zespołu Katedry Historii Polski Nowożytnej U. J.). *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 345—351.

2796. PODRAZA Antoni: Stosunki między wsią i miastem w okresie tworzenia się układu kapitalistycznego w końcu XVIII w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 128—129.

Dyskusja.

2797. PORĘBSKI Mieczysław: Problematyka historyczna w twórczości J. P. Norblina. (Ze studiów nad malarstwem historycznym polskiego Oświecenia). *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 1 s. 39—74, tabl. 2, ilustr. Nadb.

2798. PRUSKI Władysław: Stara papiernia w Mazancowicach. *Gość*

Niedzielnny. Tygodnik katolicki R. 26: 1953 nr 34 s. 253.

2799. PRZYWECKA Maria: Tomasz Wawrzecki. [Streszczenie]. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.] 1953 s. 82—85.

Naczelnik powstania w 1794 r., po bitwie pod Maciejowicami.

2800. R. Ż.: Pierwszy lot balonu i balonem w Polsce. [1 IV 1784]. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 8 s. 766—767.

2801. RADWAŃSKI Zbigniew: Prawa kardynalne w Polsce. *Poznań 1952* *Pozn. Tow. Przyj. Nauk.* 8° ss. nlb. 2, 206, nlb. 1, Rés. *Studia nad Historią Prawa Polskiego* T. 21 z. 1.

Rec.: Michalski J[erzy]. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 229—233.

2802. RADWAŃSKI Zbigniew, Wąsicki Jan: Najważniejsze zmiany w polskim prawie cywilnym w okresie oświecenia. *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 37—90, Rés. s. 91—93.

(2803). RASZEWSKI Zbigniew: Najdawniejsza sala teatralna Poznania = poz. 2645.

2804. REWSKI Zbigniew: Z działalności Kołłątaja na polu budownictwa. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 2 s. 3—18, ilustr.

2805. REYCHMAN Jan: Józef Sułkowski 1770—1798. Warszawa 1952. Wydawn. Min. Obrony Narod. 16° ss. 122, nlb. 6, ilustr. Biblioteka Żołnierza. Seria 5: Z Minionych Dni 18.

2806. REYCHMAN Jan: Rzekoma siedziba ambasady dawnej Rzeczypospolitej w Stambule. *Roczn. Orientalist.* T. 17: 1951—1952 [druk.] 1953 s. 399—414. Nadb.

Księga dla uczczenia pamięci Tadeusza Kowalskiego.

2807. REYCHMAN Jan: Znajomość i nauczanie języków orientalnych w Polsce XVIII wieku. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 20–21.
2808. ROMBOWSKI Aleksander: Polacy-ewangelicy we Wrocławiu i w okolicy. [Połowa w. XVIII, pierwsza połowa w. XIX.] *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 31–63.
2809. ROSTWOROWSKI Emanuel: Przegląd badań nad okresem polskiego Oświecenia. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 286–299.
2810. ROSTWOROWSKI Emanuel: Reforma pawłowska Pawła Ksawerego Brzostowskiego (1767–1795). *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 101–152, ilustr., Sod. s. 262–263, Rés. s. 271–272.
2811. ROSTWOROWSKI Emanuel: „Zabawy Ekonomiczne“ Hugona Kollątaja. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 4 s. 109–149.
- Własność ziemska Kollątaja i jego gospodarstwo.
2812. ROSTWOROWSKI Emanuel: Zagadnienie reform czynszowych. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 129–132.
- Dyskusja.
2813. RUDNICKA Jadwiga: Biblioteka Ignacego Potockiego. Wrocław 1953 Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. VI, 89, nfb. 1, tabl. 9. Biblioteka Narodowa. Instytut Badań Literackich. Książka w Dawnej Kulturze Polskiej. 4.
- Budzyk Kazimierz, Gryczowa Alodia: Wstęp. Rec.: Z. S. *Wiedza i Życie* R. 20: 1953 nr 6 s. 434.
2814. RUDNICKA Jadwiga: Ostatnie roczniki „Monitora“ (1784–1785). *Pam. Literacki* R. 44: 1953 z. 2 s. 655–670. Odb. 8° ss. 18.
2815. RUSINEK Kazimierz: Powstanie tkaczy śląskich [r. 1793 i 1844]. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 258–263.
2816. RUSIŃSKI Władysław: Uwagi o rozwarstwieniu wsi w Polsce XVIII wieku. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 161–182.
2817. RUSZKOWSKI Marian: Fajanse belwederskie XVIII wieku. *Stolica* R. 8: 1953 nr 24 s. 12.
2818. S. N.: Jak król polski [Stanisław August Poniatowski] ufundował galerię obrazów w Londynie. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 5 s. 460–461, ilustr.
- Dotyczy Dulwich College Picture Gallery.
2819. SKWARCZYŃSKI Zdzisław: Franciszek Salezy Jezierski jako ideolog antyfeudalny. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 2: 1952 s. 81–106. Odb. 4° ss. 26.
2820. SŁABCZYŃSKI Waław: Jerzy Forster pierwszy polski podróżnik naokoło świata [1754–1794]. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 9 s. 829–837, ilustr.
- (2821). STAHL Friedrich: Die Einwanderung in ostpreussische Städte 1740–1806 = poz. 2651.
2822. STAROŚCIAK Jerzy: O administracji polskiej w XVIII wieku. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 5/6 (75/76) s. 717–732.
2823. STRUŻEK B[olesław]: Początki kapitalistycznego rozwarstwienia wsi na ziemiach polskich. (Przyczynę do zagadnienia historycznego kształtowania się rejonów społeczno-ekonomicznych w Polsce). *Zagadnienia Ekonomiki Rolnej* R. 2: 1953 nr 3/4 s. 108–116.

Trześć: 1. Rozwarstwienie chłopstwa w okresie rozkładowego stadium feudalizmu; 2. Rozwarstwienie ludności wiejskiej w okresie pierwotnego nagromadzenia kapitału w rolnictwie.

2824. STRZELECKI Edward: *Ludność Warszawy stanisławowskiej. Stolica* R. 8: 1953 nr 23 s. 12.

2825. SUCHODOLSKA Maria: Realistyczny obraz wsi polskiej w twórczości Jana Piotra Norblina. [Warszawa 1952] 4° s. 97—123, tabl., ilustr. Nadb.: *Biul. Hist. Sztuki* R. 13: 1951 nr 4.

2826. SUCHODOLSKI Bogdan: *Filozofia polska w dobie rozkładu feudalizmu. Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 1 (3) s. 147—182.

Artykuł dyskusyjny.

2827. SUCHODOLSKI Bogdan: *Nauka polska w okresie Oświecenia. [Warszawa] 1953 Państw. Wydawn. Nauk.* 8° ss. 742, nlb. 2, ilustr.

Część druga dzieła pt. „Materiały źródłowe“ zawiera wybór fragmentów tekstów różnych autorów tej epoki.

(2828). SULIMIERSKA Maria: *Kowalszczyzna staromiejska XVII i XVIII wieku = poz. 2653.*

2829. SZCZEPAŃSKI J[an] A[lfred]: *Przypomniane dzieła pisarzy Oświecenia. Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 76 s. 4.

Rec. prac: Jezierski: *Wybór pism; Staszic: O nauce; Staszic: Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego; Śniadecki Jan: Wybór pism naukowych i publicyst.; Trembecki: Pisma wszystkie.*

2830. SZENIC Stanisław: *Ogrody Księcia Podkomorzego [Kazimierza Poniatowskiego]. Stolica* R. 8: 1953 nr 14 s. 12.

1772—1784.

2831. ŚRENIOWSKI Stanisław: *Rzeczpospolita i Galicja w latach 1772—1795. Uwagi o programie politycznym ziemiaństwa polskiego. Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 1 s. 83—104, Sod. s. 167—169, Rés. s. 173—175.

2832. TATARKIEWICZ Władysław: *Budżet domowy stanisławowskiego artysty. Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 1 s. 76—78.

2833. TŁOCZEK Ignacy Felicjan: „Budowanie wiejskie“ Piotra Świtkowskiego (1782). *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 2: 1953 z. 3 s. 39—42, pl., Sod., Sum.

Omówienie książki Świtkowskiego.

2834. TOMICKA Wanda: *Ogrody Kazimierza Poniatowskiego w Warszawie. Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 4 s. 228—239.

2835. TYROWICZ Marian: *Kołątaj i Kraków. Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 4 s. 4.

2836. URBAN Wincenty: *Plan Hoyma i Generalny Wikariat. [Obowiązek uczenia się języka polskiego przez duchownych niem. w 1791 r.]. Wrocławski Tygodnik Katolicki* R. 1: 1953 nr 14 s. 7.

(2837). VIELROSE Egon: *Przyczynki do demografii wsi polskiej w XVIII wieku = poz. 2659.*

2838. WĄSICKI Jan: *Kolonizacja niemiecka w okresie Prus Południowych 1793—1806. Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 137—179.

2839. WĄSICKI Jan: *Konfederacja targowicka i ostatni sejm Rzeczypospolitej z 1793 roku. Studium historyczno-prawne. Poznań 1952 Pozn. Tow. Przyj. Nauk* 8° ss. nlb. 2, 194, (s. nlb. 2, 197—390), tabl. 6, Rés. *Studia nad Historią Prawa Polskiego* T. 21 z. 2.

Rec.: Neveux Jean B. *Annales. Économies. Sociétés. Civilisations* A. 8: 1953 no 3 s. 404—407; Rostocki Władysław. *Państwo i Prawo* R. 8: 1953 nr 10 s. 537—542; Rostworowski Emanuel: *W sprawie konfederacji targowickiej. Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 297—309

2840. WIERZBICKA Karyna: *W odpowiedzi Eugeniuszowi Szwanowskiemu na recenzję z książki*

Wierzbička Karyna: Życie teatralne w Warszawie za St. Augusta. *Kwart. Hist. R.* 59: 1952 s. 156—159.

2841. WIERZBIČKA Karyna: Z dziejów aktorstwa w czasach stani-sławowskich. *Pam. Teatralny R.* 1: 1952 z. 2/3 s. 136—140.

Listy aktorów do króla Stanisława Augusta i list Elżbiety z Radziwiłłów Lubomirskiej do Karola Radziwiłła z lat 1778—1784.

2842. WIERZBIČKA Karyna: Ze studiów nad teatrem poddańczym w Polsce. *Pam. Teatralny R.* 2: 1953 z. 1 s. 97—132.

Treść: Powstanie teatrów poddańczych; Szkoły przy teatrach poddańczych; Sytuacja materialna i prawna aktorów; Upadek teatrów poddańczych.

Zanik teatru od połowy XVIII w.

2843. WIETESKA J.: Opisy parafii polskiej z XVIII wieku. *Wiad. Archidiecezjalne Warszawskie R.* 36: 1952 nr 6/9 s. 173—182.

Omówienie dwudziestego czwartego tomu „Regestru dyecezyów“ pracy kartografa polskiego z XVIII/XIX w. ks. Franciszka Czajkowskiego. Tom ten znajduje się w rękopisie w Archiwum Kapitulnym w Łowiczu.

2844. WOŁOSZYŃSKI Roman: Postawa ideowa Ignacego Krasińskiego po roku 1780. Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 126, nlb. 2, tabl. 5. Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. *Studia Historyczno-literackie T.* 19.

2845. WYSŁOUCH Seweryn: Wieś górno-śląska od połowy XVIII do połowy XIX wieku. Struktura gospodarcza i społeczna. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 1/2 s. 13—52.

2846. ZAJĄCZKOWSKI Andrzej: O pochodzeniu Kitowicza. *Pam. Literacki R.* 43: 1952 z. 3/4 s. 1040—1045. Odb. 8° ss. 8.

2847. ZAWADZKI Waclaw: Niemieccy podróżnicy o teatrze w Polsce w XVIII wieku. *Teatr R.* 8: 1953 nr 18 s. 20—21.

(2848). ŻYTKOWICZ Leonid: Czyszowanie i folwark pańszczyżniani w XVII i XVIII w. Znaczenie uniwersału połanieckiego = poz. 2675.

j) Rozbicie ekonomicznej i politycznej jedności kraju oraz walki narodowowyzwoleńcze na tle wkraczania gospodarki polskiej na drogę dokapitalizmu (1795—1831)

Źródła

2849. BANDTKIE Jerzy Samuel: Wiadomości o języku polskim w Śląsku i o polskich Ślązakach. (1821). Z pierwodruku wydali, przedmową i przypisami opatrzyli Bolesław Olszewicz i Witold Taszycki. Wyd. 2. Wrocław 1952 Wrocław. Tow. Nauk. 16° ss. 58, tabl. 1. *Orbis Polonicus* 1.

2850. BIENIARZÓWNA Janina: Rzeczpospolita Krakowska 1815—1846. Wybór źródeł wstępem i objaśn. zaopatr. Wrocław 1951. Biblioteka Narodowa. Seria I nr 138.

Rec.: Mitkowski Józef. *Roczn. Dziej. Społ. i Gosp.* T. 14: 1952 [druk.] 1953 s. 257—267.

2851. BORTNOWSKI Władysław: Dekabryści. Zebr. i oprac. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 117, nlb. 2, ilustr.

Zbiór materiałów dot. ruchu dekabrystów oraz współpracy rewolucjonistów rosyjskich z patriotami polskimi.

2852. CHOPIN [Fryderyk]: Correspondence de Frédéric Chopin. 1. L'aube 1816—1831. Recueillie, révisée annotée et traduite par Bronislas Édouard Sydow en collaboration avec Suzanne et Denise Chainayc. Paris 1953 Richard Masse 4° ss. LVIII, 324, tabl. 9, ilustr.

2853. DARASZ Wojciech: Pamiętnik emigranta. Przygotowała do druku, wstępem i przypisami zaopatrzyła Anna Rynkowska. Wrocław

1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. XXX, nlb. 2, 133, nlb. 2, tabl. 5.

M. in.: Listy W. Darasza do W. Heltmana, M. Stacherskiego, J. N. Janowskiego oraz biografia drukowanych prac autora.

2854. FISZMAN Samuel: Wspomnienia Iwana Łobojki o procesie Filaretów. *Kwart. Inst. Polsko-Radzieckiego* R. 2: 1953 nr 2/3 s. 107—133.

2855. GODEBSKI Cyprian: Grenadier-filozof, powieść prawdziwa, wyjęta z dziennika podróży roku 1799. Oprac., wstępem i komentarzem opatrzył Zbigniew Kubikowski. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 16° ss. LXII, 78.

Rec.: KW: Jak można być wolnym, nie umiając być sprawiedliwym? *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 44 (362) s. 7.

2856. JAK ODSŁONIĘTO pomnik Kopernika? *Świat* R. 2: 1952 nr 24 s. 18, ilustr.

Przedruk fragmentu pamiętnika Juliana Ursyna Niemcewicza, zawierającego opis odsłonięcia pomnika Kopernika w Warszawie w dniu 5 maja 1829 r.

2857. JAKÓBCZYK Witold: Wielkopolska (1815 - 1850). Wybór źródeł. Oprac... Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. XLVII, nlb. 1, 238, nlb. 1, mapa.

2858. KIENIEWICZ Stefan: Przemiany społeczne i gospodarcze w Królestwie Polskim (1815—1830). Wybór tekstów źródłowych. Warszawa 1951.

Rec.: Dütkiewicz Józef. *Przegl. Nauk. Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 404—406; Łepkowski T[adeusz]. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 613—619.

2859. [KUTUZOV Michail Illarionowicz]: M. J. Kutuzov. Sbornik dokumentov. T. 2: 1805—1808. Pod red. L. G. Beskrovnogo. Moskwa 1951 Voenizdat 8° ss. 610, mapy. Glavnoe Archivnoe Upravlenie MVD SSSR. Central'nyj Gosudarstvennyj Voen-

no-istoričeskij Archiv SSSR. Institut Istorii Akademii Nauk SSSR.

Rec.: Vjalikov V. I. *Sovetskaja Kniga* [R. 4:] 1952 nr 6 s. 81—84.

2860. ŁĘTOWSKI Ludwik: Wspomnienia pamiętnikarskie. Przygotował do druku, opatrzył wstępem i przypisami Henryk Barycz. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. XXXVII, nlb. 1, 310, tabl. 8, ilustr.

Rec.: Wołoszyński Roman. *Pam. Literacki* R. 44: 1953 z. 1 s. 334—341.

2861. RUDZIŃSKI Witold: Listy Stanisława Moniuszki w okresie 1826—1842. *Studia Muzykologiczne* T. 2: 1953 s. 391—446.

2862. SIENKIEWICZ Karol: Dziennik podróży po Anglii 1820—1821. Z rękopisu wyd., wstępem i komentarzem opatrzył Bogdan Horodyski. Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. XXXVIII, 336, nlb. 2, tabl. 13, rys.

(2863). STASZIC Stanisław: O nauce, jej znaczeniu i organizacji. Wybór pism = poz. 2692.

(2864). STASZIC Stanisław: Wybór pism = poz. 2690.

2865. ŚNIADECKI Jan: O Koperniku. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 16° ss. 107, nlb. 1, ilustr.

Nowicki Andrzej: Przedmowa.

2866. ŚNIADECKI Jan: O Koperniku. *Życie Szkoły Wyższej* [R. 1:] 1953 nr 2 s. 57—71.

Śniadecki o życiu i pracy Kopernika.

2867. ŚNIADECKI Jan: Żywoć literacki Hugona Kołłątaja z opisaniem stanu Akademii Krakowskiej, w jakim się znajdowała przed rokiem 1780. Wstępem i objaśn. zaopatrzył Henryk Barycz. Wrocław 1951.

Rec.: Dür Samuel: Pierwsze wydanie pracy Jana Śniadeckiego w Polsce Ludowej. *Mysł Filozof.* R. 3: 1953 nr 3 s. 267—272.

2868. ŚNIADECKI Jędrzej: Wybór pism naukowych i publicystycznych. Oprac. i komentarzami opatrzył Bolesław Skarżyński. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Nauk. 8° ss. 448, nlb. 1.

Bibliografia pism Jędrzeja Śniadeckiego (wg Antoniego Wrzoska).

Rec.: Bukowski Tadeusz: Nauka polskiego Oświecenia. *Życie Literackie* R. 3: 1953 nr 30 (80) s. 9.

2869. WITKOWSKI Michał: Nieznany list W[awrzyńca] Surowieckiego z 1880 roku. *Z Otchłani Wielków* R. 22: 1953 z. 2 s. 45—46.

Do Anieli Węgorzewskiej w sprawie urn wykopanych w okolicy Objezierza.

2870. WYBÓR tekstów źródłowych. Temat 9: Polski ruch narodowowyzwoleńczy w latach 1795—1831. Warszawa 1953 8° ss. 127, nlb. 1. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Studium Zaoczne. Katedra Historii Polski. — Do użytku wewnętrznego.

Opracowania

2871. BASEVIČ A. M.: Agrarno-krest'janskij vopros v Carstve Pol'skom v 1815—1831 godach. Kazan' 1953 ss. 22 M-vo Kultury SSSR. Gos. Un-t im. V. I. Ul'janova-Lenina.

2872. BAUMGARTEN L[eon]: Dekabryści a Polska. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 246, nlb. 1, ilustr. Biblioteka Historyczna 15.

Rec.: Kieniewicz S[tefan]. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 370—374.

2873. BERGER Jan: Powstanie listopadowe w niemieckiej liryce. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 7/8 s. 611—653.

2874. BESKROVNYJ L. G.: Kontrnastuplenie M. I. Kutuzova v otečestvennoj vojne 1812 g. *Izvestija Akademii Nauk SSSR. Serija Istorii i Filosofii* T. 9: 1952 nr 1 s. 3—18.

Analiza kontrofensywy Kutuzowa (październik—grudzień 1812) ze strony ros. Kontrrofensywa zatrzymała się w Wilnie.

2875. BESKROVNYJ L. G.: Otečstvennaja vojna 1812 g. i kontrnastuplenie Kutuzova. Moskva 1951 Izdat. A. N. SSSR 8° ss. 179, nlb. 1. Akademia Nauk SSSR. Institut Istorii.

Rec.: Prokof'ev E. A. *Sovetskaja Kniga* [R. 4:] 1952 nr 9 s. 71—76.

2876. BEYLIN Karolina: Teatr Narodowy w raportach Mackrotta z lat 1819—1821. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 2/3 s. 141—160.

2877. BEYLIN Karolina: Teatry Warszawskie w raportach Mackrotta z lat 1822—1830. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 z. 2 s. 66—84.

2878. BIAŁAS Stefan: Walka kleru z rządem Księstwa Warszawskiego. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 2 s. 126—133, ilustr.

2879. BIEGAŃSKI Piotr: O powstaniu Teatru Wielkiego w Warszawie. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 2/3 s. 161—173, tabl. 1, ilustr.

2880. BOBROWSKI Zbigniew: Rogatki warszawskie. *Stolica* R. 8: 1953 nr 17 s. 6—7.

2881. BRAYER Antoni: Teatr „wolnego miasta“ Krakowa (1815—1846). Kraków 1952 [druk.:] 1953 Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa 8° ss. 72, ilustr. Kraków Dawniej i Dziś nr 5.

Rec.: Szwankowski Eugeniusz: Nowa praca o teatrze starego Krakowa. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 z. 4 s. 229—233.

2882. BUDKA Włodzimierz: Papiernie w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim (1810—1830). *Przegl. Papierniczy* R. 9: 1953 nr 4 (111) s. 121—123.

2883. BULWICKI B[ronisław]: Polskie prawo z r. 1817 i z r. 1837

o wynalazkach, odkryciach i udoskonaleniach. *Wiad. Urzędu Patentowego* [R. 28:] 1952 nr 3/4 s. 537—541.

2884. CAPOGRASSI Antonio: Metternich e Napoleone. *Nuova Rivista Storica* R. 37: 1953 nr 1/2 s. 126—147.

Liczne wzmianki o sprawie polskiej w grze politycznej Napoleona i Metternicha.

2885. CIEŚLAK Tadeusz: Publiandum króla pruskiego z dnia 16 listopada 1795. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18: 1952 [druk.:] 1953 z. 1/4 s. 197—206.

W sprawie sądownictwa.

2886. DANIELEWICZ Jerzy: Powstanie listopadowe. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 cz. 1 nr 2 s. 72—78; cz. 2 nr 3 s. 138—153; bibliograf. s. 153.

2887. DŁUGOBORSKI Waclaw: Niektóre zagadnienia okresu żywiłowego ruchu robotniczego na Śląsku. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 525—529.

(2888). DŁUGOBORSKI Waclaw: Walki klasowe na Śląsku w latach 1793—1799 = poz. 2713.

(2889). DŁUGOBORSKI Waclaw: Więź ekonomiczna Śląska z Polską w XVIII i XIX w. = poz. 2714.

2890. DUTKIEWICZ Józef: Francja a Polska w r. 1831. Łódź 1950. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Prace Wydziału II nr 4.

Rec.: Knapowska Wisława. *Przegl. Zach.* R. 7: 1951 nr 11/12 s. 592—601; Polemika: Dutkiewicz Józef: Jeszcze Francja a Polska w 1831 r. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 269—276.

2891. DUTKIEWICZ Józef: Warunki rozwoju polskiego narodu burżuazyjnego po rozbiorach. [W:] Konferencja Metodologiczna History-

ków Polskich, Pierwsza. T. 2: Warszawa 1953 s. 235—237.

Dyskusja.

2892. DYSKUSJA nad pracą [Gryzeldy Missalowej]: Wpływ francuskiego socjalizmu utopijnego na polską myśl postępową pierwszej połowy XIX w. [na posiedzeniu Katedry Historii Myśli Społecznej IKKN przy KC PZPR]. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 1 (3) s. 352—356.

2893. FRIDIEFF Michel: L'opinion publique française en face de l'insurrection polonaise de 1830—1831. *Rev. Internat. d'hist. Polit. et Constitutionnelle* R. 1952 s. 111—121, 205—214, 280—304.

2894. GAJCZYK Zbigniew: Uwagi w sprawie poglądów ekonomicznych, Fryderyka Skarbka. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 4 s. 230—235.

Głos w dyskusji nad „Zarysem historii polskiej myśli ekonomicznej”.

(2895). GOLACHOWSKI Stefan: Gliwice u progu industrializacji = poz. 2720.

2896. HULEWICZ J[an]: Projekty oświatowe H. Kollątaja z czasów Księstwa Warszawskiego. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 961—964.

2897. JACUNSKIJ V. K.: Po-mešič'i i sacharnye zavody v Rossii v pervoj polovine XIX v. [W:] Akademiku Borisu Dmitriewiču Grekovu ko dnu semidesjatiletja. Sbornik statej. Moskva 1952 s. 343—350.

2898. JAKÓBCZYK Witold: Studia nad dziejami Wielkopolski w XIX wieku. Dzieje pracy organicznej. T. 1. Poznań 1951.

Rec.: Cieślak Tadeusz. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 334—339; Dutkiewicz Józef. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 2: 1952 s. 404—407; Kieniewicz S[tefan]. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 2 s. 374—377.

2899. JAKÓBCZYK Witold: Z dziejów pruskiej propagandy w Poznaniu. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 178—186. Odb. 8° s. 13—21.

Data 1810—1851.

2900. JANION Maria: Problem ludowości romantycznej. *Wiśń* R. 9: 1952 nr 4 s. 3.

Fragment monografii o Ryszardzie Berwińskim. M. in. o analizie kultury ludowej przeprowadzonej przez Edwarda Dembowskiego w artykule: Kilka słów o poemacie dramatycznym samorodnym.

2901. JANION Maria: Ryszard Berwiński — poeta rewolucji. *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 15 (39) s. 4.

2902. JANION Maria: Uwagi o polskim słowianofilstwie. *Kwart. Inst. Polsko-Radzieckiego* R. 1: 1952 nr 1 s. 37—57.

Fragment monografii o Ryszardzie Berwińskim przygotowanej na zlecenie Instytutu Badań Literackich.

2903. JAROCIŃSKI Stefan: O działalności krytycznej Maurycego Mochnackiego. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 4: 1953 nr 3/4 (15—16) ss. 194—227.

Treść: Życie i działalność Mochnackiego; Estetyk, krytyk, pisarz; Próba ogólnej oceny.

2904. JASIŃSKI Michał: Wrocławianie w powstaniu listopadowym. *Wrocławski Tygodnik Katolicki* R. 1: 1953 nr 14 s. 7.

2905. KALINOWSKI Wojciech: Plany regulacyjne Radomia w latach 1818—1826. (Komunikat wstępny). *Biul. Inst. Urbanist. i Archit.* R. 1952 nr 5 s. 2—3, ilustr.

2906. KALUSIŃSKI Tadeusz: Tatrzy i Beskidy jako dawny okręg hutniczo-górnictwa. *Problemy* R. 8: 1952 nr 12 (81) s. 815—820, ilustr.

2907. KIENIEWICZ Stefan: Z postępowych tradycji polskich ruchów narodowo-wyzwoleńczych. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 183—206.

2908. KIPA Emil: Austria a sprawa polska w r. 1809. Warszawa 1952 8° ss. 63, nlb. 1. Towarzystwo Naukowe Warszawskie. Wydział II Nauk Historycznych, Społecznych i Filozoficznych.

2909. KOWALSKA Aniela: O felietonie „Gazety Warszawskiej“ z lat 1816—1820. (Od „Spectatora“ do Pustelnika z Krakowskiego Przedmieścia). *Prace Polonistyczne* R. 1951 seria 9 s. 115—145.

Rec.: Grodzicki August: Pustelnik z Krakowskiego Przedmieścia. *Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 3/4 s. 49—51.

2910. KOZAKIEWICZ Stefan: Malarstwo warszawskie na tle przemian gospodarczych, społecznych i politycznych w Królestwie Polskim (1815—1830). *Biul. Hist. Sztuki* R. 14: 1952 nr 2 s. 33—61, tabl. 3, ilustr.

2911. KOZAKIEWICZ Stefan: Warszawskie wystawy sztuk pięknych w latach 1819—1845. Oprac... Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. XXXVI, 420, nlb. 4, tabl. 69. Państwowy Instytut Sztuki. Źródła do Dziejów Sztuki Polskiej T. 1.

Rec.: Ryszkiewicz Andrzej: W związku z książką S. Kozakiewicza o wystawach warszawskich 1819—1845. *Biul. Hist. Sztuki* R. 15: 1953 nr 1 s. 79—88.

2912. KWIATKOWSKI Władysław: [Pierwszy] 1-szy ordynariusz warszawski biskup Józef Bończa Miaskowski (1797—1804). *Wiad. Archidiecezjalne Warszawskie* R. 36: 1952 nr 1 s. 18—39.

2913. KWIATKOWSKI Władysław: Początki wydziału teologicznego Uniwersytetu w Warszawie (1816—1826). *Wiad. Archidiecezjalne*

Warszawskie R. 36: 1952 nr 10 s. 197—209; nr 11 s. 228—240, nlb. 1.

2914. LAJUSAN A.: Le départ de Moscou en 1812. Son vrai sens; une énigme; la tentation du salut. *Annales Hist. de la Révol. Franç.* R. 24: 1952 nr 127 s. 310—322.

2915. LESKIEWICZOWA Janina: Badania rozwoju techniki rolnej. Folwark pańszczyźniany w XIX w. Migracje sezonowe. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 136—139.

Dyskusja.

2916. LESLIE R. F.: Polish political divisions and the struggle for power at the beginning of the Insurrection of November 1830. *The Slavonic and East. Europ. Rev.* Vol. 31: 1952 nr 76 s. 113—132.

2917. LITTERER W[anda]: Warszawa i jej śródmieście w okresie Królestwa Kongresowego. Materiały zebrala i zestawiła ... *Miasto R.* 4: 1953 nr 3 s. 27—28.

Fragmety charakteryzujące odbudowę Warszawy w czasach Królestwa od r. 1820.

(2918). ŁADOGÓRSKI Tadeusz: Ocena statystyk śląskich w dobie absolutyzmu światłego (1741—1805) = poz. 2627.

2919. ŁEPKOWSKI Tadeusz: Dzielnice i mieszkanie biedoty warszawskiej w latach 1815—1831. *Stolica R.* 8: 1953 nr 35 s. 14.

2920. ŁEPKOWSKI Tadeusz: Prace w przemyśle warszawskim w pierwszej połowie XIX w. *Stolica R.* 8: 1953 nr 45 s. 12.

2921. ŁEPKOWSKI Tadeusz: Przemysł Warszawy w latach 1795—1864. *Stolica R.* 8: 1953 nr 33 s. 12.

2922. ŁEPKOWSKI Tadeusz: Robotnicy i plebs Warszawy w po-

wstaniu listopadowym. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 4 s. 86—108.

2923. ŁEPKOWSKI Tadeusz: Wybory do warszawskiej Rady Muncypalnej w 1831 r. *Stolica R.* 8: 1953 nr 39 s. 13.

2924. MARUSZCZAK-ORZECZOWSKA Anna: Uwagi nad regulacją zagrodników na Górnym Śląsku. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 1/2 s. 236—244.

2925. MAZURKIEWICZ Józef: Uwagi o roli ksiąg i akt hipoteki polskiej z 1818 i 1825 r. *Czas. Prawno-hist.* T. 5: 1953 s. 148—156, Rés. s. 156—157.

2926. MELOCH Maksymilian: Sprawa włościańska w powstaniu listopadowym. Wyd. 3. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 242, nlb. 1.

Gąsiorowska Natalia: Wstęp.

2927. MENCEL Tadeusz: Feliks Łubieński, minister sprawiedliwości Księstwa Warszawskiego (1758—1848). Warszawa 1952 Tow. Nauk. Warsz. 8° ss. 251, nlb. 1. Towarzystwo Naukowe Warszawskie. Wydział Nauk Historycznych, Społecznych i Filozoficznych.

2928. MENCEL Tadeusz: L'introduction du code Napoléon dans le Duché de Varsovie (1808). *Czas. Prawno-hist.* T. 2: 1949 s. 141—198. Nadb.

Rec.: Willaume J[uliusz]. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.] 1952 s. 235—237.

2929. MENCEL Tadeusz: Sumy bajońskie. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.] 1952 s. 133—165, tabl. 1, Rés. Odb. 8° ss. 33.

Sumy bajońskie — wierzytelności Królewskiego Banku w Berlinie i różnych instytucji (1795—1806), potem własność Napoleona, w latach 1809—1815 są własnością skarbu Księstwa Warszawskiego, następnie wracają do pierwotnych właścicieli pruskich.

2930. MISSALOWA Gryzelda: Rozwój form wytwórczości przemysłowej w Pabianicach w latach 1820—1865. *Przeł. Nauk. Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 270—307 Odb. 8° ss. 38.

2931. MŁYNARSKI Zygmunt: Towarzystwo Patriotyczne a dekabryści. *Język Rosyjski* R. 5: 1952 nr 5 s. 4—16.

2932. MŁYNARSKI Zygmunt: Z dziejów dekabrystów. Oprac... *Kwart. Inst. Polsko-Radzieckiego* R. 1: 1953 nr 4 s. 136—159.

(2933). MROZOWSKA Kamila: Zarys działalności pedagogicznej Michała Hubego (1737—1807) = poz. 2781.

(2934). NOWACCY M. i T.: W sprawie Staszica jako ekonomisty = poz. 2784.

2935. OPATRNY Jarosław Wit: O korespondencji Polaków z Purkyniem. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 82—86.

Z okresu 1825—1869.

2936. ORCHOWSKA Krystyna: Z polskiego Oświecenia. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 2 s. 250—252.

Sesja Wydziału Nauk Społecznych w 150 rocznicę zebrania Tow. Nauk. Warsz. poświęconą działalności St. Kostki Potockiego.

2937. ORZECZOWSKI Kazimierz: Postępowanie uwłaszczeniowe na Górnym Śląsku. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 1/2 s. 178—235.

2938. ORZECZOWSKI Kazimierz: Uwagi o przebiegu i rezultatach uwłaszczenia w powiecie kozielskim na Górnym Śląsku. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952, z. dodatkowy: Studia Śląskie s. 120—202.

2939. OSTROWSKI Waław: Budownictwo przemysłowe Zagłębia Staropolskiego w okresie Królestwa Kongresowego. *Prace Inst. Urbanist. i Ar-*

chit. R. 1: 1951 z. 2 s. 71—86, ryc., Sod., Sum., Zsf., Rés.

2940. OWSIŃSKA Anna: Studia nad dziejami Wielkopolski w wieku XIX. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 256—263.

Rec. prac: Witolda Jakóbczyka: Uwłaszczenie chłopów w Wielkopolsce w XIX wieku. Warszawa 1951 ss. 120; Studia nad dziejami Wielkopolski w XIX w. T. 1: 1815—1850. Poznań 1951 ss. 206; Wielkopolska 1815—1850. Wybór źródeł. Oprac. ... Wrocław 1952 ss. XLVII, 238; Z dziejów proletariatu rolnego w Poznańskim w połowie XIX w. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 z. 11/12 s. 599—601.

2941. PACHOŃSKI Jan Lubicz: Odpowiedź recenzentom „Wojny francusko-neapolitańskiej 1798—9 r. i udziału w niej Legionów Polskich”. Cz. 1: Okres rzymsko-toskański ss. XI, 480; Cz. 2: Okres neapolitański ss. XI, 372. Kraków 1947—1948. *Przeł. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 622—626.

Polemika z E. Kipą, którego recenzja ukazała się w: *Przeł. Historyczny* T. 40: 1950 s. 396—400.

2942. PAZDUR Jan: Wykład „O żelazie surowem“ z r. ok. 1828. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* R. 1: 1953 nr 1/2 s. 155—170.

Przytoczony tekst wykładu.

2943. PERELMAN-LIWER F.: La Belgique et la révolution polonaise de 1830. Bruxelles 1948 Office de Publicité 16° ss. 69, nlb. 2, tabl. 1. Collection Nationale. Seria 8 nr 94.

Rec.: *Revue Belge de Philologie et d'Histoire* T. 31: 1953 nr 4 s. 1180.

2944. PEŘICH Leopold: Przemysł w Cieszyńskim w pierwszej połowie XIX wieku. *Sobótka* R. 6: 1951 [druk.:] 1952 s. 141—156. Odb. 8° ss. 16.

2945. PIETRASZKO Stanisław: Kalopea — państwo, którego nigdy nie było. O twórcy pierwszej polskiej utopii socjalistycznej [Wojciechu Gutkowskim]. *Problemy* R. 8: 1952 nr 4 (73) s. 265—266, ilustr.

2946. PIÓRKOWSKI Jerzy: Prawdziwa uroda życia. Warszawa 1953 „Iskry“ 16° ss. 71, nlb. 1.

O ofiarności uczestników walk rewolucyjnych w Polsce. Opowiadania biograficzne.

2947. PROROK Leszek: Lata poznańskie ojca teatru polskiego Wojciecha Bogusławskiego. *Widnokrąg*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny. *Gazety Poznańskiej* R. 4: 1952 nr 2 s. 2.

1800—1810.

2448. PROROK Leszek: Niedoszła rewolucja. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 216—239.

Spisek gimnazjalisty Bartoldyego w Gdańsku w r. 1797.

2949. RADANT Hans, Todt Elisabeth: Zur Frühgeschichte der deutschen Gewerkschaftsbewegung 1800—1849. Berlin 1950 Freie Gewerkschaft 8° ss. 221. *Studien zur Geschichte der deutschen Arbeitsklasse*.

Rec.: Cieślak Tadeusz: *Zapiski Tow. Nauk w Toruniu* R. 18: 1952 [druk.] 1953 z. 1/4 s. 240—245.

(2950). REYCHMAN Jan: Józef Sułkowski 1770—1798 = poz. 2805.

(2951). ROMBOWSKI Aleksander: Polacy — ewangelicy we Wrocławiu i w okolicy. (Połowa w. XVIII, pierwsza połowa w. XIX) = poz. 2808.

2952. RYSZKIEWICZ Andrzej: Antoni Brodowski. Z cyklu: Polscy plastycy-realiści. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 2 s. 134—144, ilustr.

2953. RYSZKIEWICZ Andrzej: Na temat pozycji społecznej artystów polskich w pierwszej połowie XIX w. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 3: 1952 nr 2/3 (10/11) s. 405—450.

2954. RYSZKIEWICZ Andrzej: Wincenty Kasprzycki, widok wystawy sztuk pięknych w Warszawie w 1828 r.

Biul. Hist. Sztuki R. 14: 1952 nr 3 s. 84—91, ilustr.

2955. SKARŻYŃSKI Bolesław: Jędrzej Śniadecki jako pionier chemii w Polsce. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 3 s. 101—134.

(2956). STAHL Friedrich: Die Einwanderung in ostpreussische Städte 1740—1806 = poz. 2651.

2957. STOLIŃSKI F[ranciszek]: O początkach kapitalizmu w rolnictwie polskim. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Roln. i Leśne 8° ss. 112.

(2958). STRASZEWSKA Maria: Czasopisma literackie w Królestwie Polskim w latach 1832—1848. Cz. 1: 1832—1840 = poz. 1454.

2959. STRNAD Jan: Polskie powstanie listopadowe i Morawy w latach trzydziestych XIX wieku. *Sobótka* R. 6: 1951 [druk.] 1952 s. 195—223. Odb. 8° ss. 30.

2960. STRZELECKI Edward: Ludność Warszawy w okresie Księstwa Warszawskiego. *Stolica* R. 8: 1953 nr 31 s. 14.

2961. STRZELECKI Edward: Ludność Warszawy za rządów pruskich. *Stolica* R. 8: 1953 nr 27 s. 13.

2962. SUCHODOLSKI Bogdan: Filozofia historii w „Rodzie ludzkim“ Stanisława Staszica. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 3 s. 138—173.

(2963). SUCHODOLSKI Bogdan: Filozofia polska w dobie rozkładu feudalizmu = poz. 2826.

2964. SUŁKOWSKI Edward: Z dziejów rozbudowy Warszawy po wojnach napoleońskich. *Stolica* R. 7: 1952 nr 7 (245) s. 9.

2965. SZAFER Przemysław, Trzebiński Wojciech: Projekty przebu-

dowy Augustowa 1815 – 1830. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 2: 1953 z. 3 s. 9–37, mapy, ryc., pl., Sod., Sum., Aneksy źródłowe.

2966. SZAFER T[adeusz] P[rzemysław], Trzebiński W[ojciech]: Projekty przebudowy Augustowa z lat 1829 – 30. *Miasto* R. 3: 1952 nr 3 (17) s. 26–28, ilustr.

Streszczenie odczytu wygłoszonego w Towarzystwie Urbanistów Polskich dn. 16 XI 1951 r.

2967. SZEFLER Stanisław: Uwagi w sprawie Dominika Krysińskiego. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 4 s. 246–248.

Głos w dyskusji nad „Zarysem historii polskiej myśli ekonomicznej”.

2968. SZUBERT Waclaw: Fryderyk Skarbek w historii polskiej myśli ekonomicznej. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 3 s. 192–197.

Artykuł dyskusyjny w sprawie „Zarysu polskiej myśli ekonomicznej”.

2969. SZWANKOWSKI Eugeniusz: Bogusławskiego „Projekt urządzenia widowisk narodowych“ *Stolica* R. 8: 1953 nr 21 s. 12–13.

2970. TARLE E[vgenij] V[iktoriovič]: Michail Illarionovič Kutuzov — polkovodec i diplomat. *Voprosy Istorii* R. 1952 nr 3 s. 34–82.

2971. TARLE E[vgenij] V[iktoriovič]: Talleyrand. Tłum. z rosyjskiego T[adeusz] Łempicki. Wyd. 2. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 307, nlb. 1, bibliograf. s. 300–307.

2972. TRZEBIŃSKI Wojciech: Zagadnienie wartości „Tabelli miast, wsi, osad Królestwa Polskiego“ z roku 1827 jako źródła do historii miast. *Spraw. z Posiedzeń Wydziału II Nauk Hist. Społ. i Filozof.* Towarzystwo Naukowe Warszawskie R. 43: 1950 [druk:] 1952 s. 61.

Sprawozdania brak.

Bibliografia Hist. Pol. 1952–1953

2973. TYROWICZ Marian: Tworzenie się proletariatu miejskiego w Kongresówce w pierwszej połowie XIX w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 247–248.

Dyskusja.

2974. URBAN Wincenty: Niemcy i Polacy w Seminarium Duchownym we Wrocławiu w latach 1795–1845. *Wrocławski Tygodnik Katolicki* R. 1: 1953 nr 15 s. 10.

2975. URBAN Wincenty: Studium języka polskiego w Seminarium Duchownym we Wrocławiu w pierwszej połowie XIX w. *Wrocławski Tygodnik Katolicki* R. 1: 1953 nr 13 s. 11.

2976. VAN BALBERGHE Josef: Monseigneur de Pradt. Een eigenaardig aartbisschop. [B. m. w.] 1952 [b. n. d.] 8° ss. 10.

Dominique de Pradt, arcybiskup Malines, w 1812 r. poseł w Warszawie.

2977. WAGNER Waclaw: Z dziejów warszawskiego Kopernika. *Stolica* R. 8: 1953 nr 9 s. 12.

Dotyczy budowy pomnika.

(2978). WĄSICKI Jan: Kolonizacja niemiecka w okresie Prus Południowych 1793–1806 = poz. 2838.

2979. WERESZYCKI Henryk: Reprezentacja polskich klas posiadających w pierwszym trzydziestolecu wieku XX. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 379–387.

Dyskusja.

2980. WILLAUME Juliusz: Polityka Prus wobec Księstwa Warszawskiego. *Spraw. z Czynności i Posiedzeń ŁTN* [Łódzkie Tow. Nauk.] R. 4: 1949 [druk:] 1952 nr 2 (8) s. 62–65. Odb. 8° ss. 4.

2981. WILLAUME Juliusz: Polsko-pruskie stosunki finansowo-gospodarcze (1807—1813). *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 99—132, Rés. Odb. 8° ss. 34.

(2982). WRZOSEK Zbigniew: Galicyjskie plany katastralne = poz. 1188.

(2983). WYSŁOUCH Seweryn: Wieś górno-śląska od połowy XVIII do połowy XIX wieku. Struktura gospodarcza i społeczna = poz. 2845.

2984. ZANIEC Tomasz: Cz. 1: Rewolucja i kontrrewolucja w powstaniu listopadowym. Cz. 2: Ludzie i naród. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 cz. 1: nr 47 (365) s. 3—4, ilustr., cz. 2: nr 48 (366) s. 8—10.

Dotyczy stosunku Mochnackiego do rewolucji i kontrrewolucji listopadowej.

k) Rozbicie ekonomicznej i politycznej jedności kraju oraz rozwój kapitalizmu w rolnictwie na drodze pruskiej. Rewolucyjni demokraci na czele walki o rewolucję agrarną i wyzwolenie narodowe (1832—1864)

Źródła

(2985). BIENIARZÓWNA Janina: Rzeczpospolita Krakowska 1815—1846. Wybór źródeł wstępem i objaśn. zaopatrzyła ... = poz. 2850.

2986. CHŁĘDOWSKI Kazimierz: Album fotograficzne. Oprac. i wyd. Antoni Knot. Wrocław 1951.

Rec.: Dutkiewicz Józef. *Przeł. Nauk. Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 408—409.

2987. CHŁĘDOWSKI Kazimierz: Pamiętniki. Do druku przygotował, wstępem i przypisami opatrzył Antoni Knot. T. 1—2. Wrocław 1951.

Rec.: Dąbrowski Stanisław: Dawny teatr w pamiętniku Chłędowskiego. *Teatr* R. 7: 1952 nr 9 s. 19, ilustr.; Dutkiewicz Józef. *Przeł. Nauk. Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 408—409.

(2988). DARASZ Wojciech: Pamiętnik emigranta = poz. 2853.

2989. DEBATA polska we Frankfurcie. Z pism Marksa i Engelsa o kwestii polskiej. Tłumaczył Roman Karst. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 3 s. 64—83.

Cykl artykułów o debacie nad kwestią polską we Frankfurckim Zgromadzeniu Narodowym, umieszczony w *Neue Rheinische Zeitung* R. 1848.

2990. DEMBOWSKI Leon: Edward Dembowski w oczach ojca. (W sto trzydziestą rocznicę urodzin Edwarda Dembowskiego). [Fragmenty] z pamiętników Leona Dembowskiego przygotował do druku Stefan Kieniewicz. *Przeł. Hist.* T. 43: 1952 z. 1 s. 105—123.

2991. DOKUMENTY k historii sławjanowedenija w Rosii (1850—1912). Pod red. B.D. Grekova. [Oprac.] V.R. Lejkina — Sł. ruskaja; L.V. Rozumowska. Moskwa 1948. 4° ss. XII, 407, 1 nlb.

Rec.: Cieślak Tadeusz: O związkach Floriana Cenowy i Fryderyka Lorenza z uczonymi rosyjskimi. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18 z. 1/4 1952 s. 207—210.

2992. [GERCEN Aleksandr Iwanowicz] Hercen A.: Rzeczy minione i rozmyślenia. Tłum. Eleonora i Włodzimierz Słobodnikowie. T. 1. Warszawa 1951.

Rec.: Taborski Roman: Wspomnienia Hercena. *Wieś* R. 9: 1952 nr 46 s. 8.

2993. GERCEN Aleksandr Iwanowicz: Rzeczy minione i rozmyślenia. T. 3. Tłum. K[azimierz] A[ndrzej] Jaworski. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 368.

2994. GERCEN Aleksandr Iwanowicz: Rzeczy minione i rozmyślenia. T. 4. Przełożył z jęz. rosyjskiego i przypisami opatrzył Jerzy Wyszomirski. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 368.

Na k. tyt. autor: Aleksander Hercen.

2995. [GOSZCZYŃSKI Seweryn]: GOSZCZYŃSKI o katolicyzmie czyli

papizmie. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 1 s. 268—280.

Artykuł Goszczyńskiego z r. 1840 drukowany na emigracji.

2296. HALICZ Emanuel: Materiały do dziejów ruchu chłopskiego w 1861 r. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 168—180.

2997. INGLOT Stefan: Materiały Maurycego Kraińskiego do historii zniesienia stosunku poddańczego w Galicji. *Ze Skarbcą Kultury* R. 2: 1952 z. 1 s. 10—11.

Omówienie zawartości rękopisu.

(2998). JAKÓBCZYK Witold: Wielkopolska (1815—1850). Wybór źródeł. Oprac... = poz. 2857.

2999. JANOWSKI Jan Nepomucen: Notatki autobiograficzne 1803—1853. Przygotował do druku, wstępem i przypisami zaopatrzył Marian Tyrowicz. Wrocław 1950.

Rec.: Kuciel Leon: Z dziejów chłopskiego syna. *Tyg. Powsz.* R. 9: 1953 nr 16 s. 7.

3000. KAMIENSKI Henryk: Dwa listy z zesłania. (Z postępowych tradycji publicystyki polskiej). Do druku przygotował Zbigniew Mitzner. *Prasa Polska* R. 7: 1953 nr 4 s. 37—41.

3001. KAMIENSKI Henryk: Pamiętniki i wizerunki. Z rękopisów przygotowała do druku ... Irmina Śliwińska. Wrocław 1951.

Rec.: Zakrzewski Bogdan. *Pam. Literacki* R. 44: 1953 z. 1 s. 341—349.

3002. KAWYN Stefan: Polska publicystyka postępową w kraju 1831—1846. Wybór tekstów. Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 154, nlb. 2. Nasza Biblioteka.

3003. KIENIEWICZ Stefan: Józefa Pilcha pamiętnik o powstaniu chochołowskim. *Rocznik Zakł. Narod. im. Ossolińskich* T. 4: 1953 s. 117—128.

3004. KIENIEWICZ Stefan: Obrazki wiejskie 1847—1849. Z Korespondencji Wodzickich. *Ze Skarbcą Kultury* R. 2: 1952 z. 1 s. 39—56.

3005. KIENIEWICZ Stefan: Rewolucja polska 1846 roku. Wybór źródeł oprac... Wrocław 1950. Biblioteka Narodowa. Seria I nr 132.

Rec.: Jakóbczyk W[itold]. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.:] 1952 s. 195—196.

3006. KIENIEWICZ Stefan: Z dziennika korespondencji Andrzeja Zamoyskiego (1851—1860). *Ze Skarbcą Kultury* R. 3: 1953 z. 1 s. 95—112.

3007. KRĘPOWIECKI Tadeusz: Przemówienie T. Krępowieckiego z 1832 r. Przełożył z francuskiego i zaopatrzył w przypisy oraz w notę biograficzną o autorze Witold Łukaszewicz. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 4 (6) s. 210—231.

Przemówienie wygłoszone w Paryżu 29 listopada 1832 r. w drugą rocznicę rewolucji polskiej. Przedrukowane z niewielkimi skrótami. Na końcu przypisy Krępowieckiego.

3008. KORZELIŃSKI Seweryn: Opis podróży do Australii i pobytu tamże od 1852 do 1856 roku. *Świat* R. 2: 1952 nr 25 s. 14, ilustr.; nr 27 s. 11, ilustr.; nr 28 s. 16, ilustr.; nr 29 s. 15, ilustr.; nr 30 s. 17, ilustr.; nr 31 s. 19, ilustr.; nr 32 s. 15, ilustr.; nr 33 s. 19, ilustr.; nr 34 s. 19, ilustr.; nr 35 s. 19, ilustr.

Fragment pamiętnika uczestnika wyprawy grupy emigrantów polskich — poszukiwaczy złota — do Australii.

3008a. KULA Witold: Henryk Kamiński [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1953 s. 253—344.

Treść: Nota informacyjna; Wybór z pism H. Kamińskiego.

3009. LELEWEL Joachim: Listy emigracyjne. Wyd. i wstępem poprzedziła Helena Więckowska. T. 3: 1842—1848 (nry 611—947). Kraków

1952 Pol. Akad. Umiej. 8° ss. nlb. 4, XIV, 465, nlb. 1. Polska Akademia Umiejętności. Wydawnictwa Komisji Historycznej nr 91.

3009a. [LELEWEL Joachim]: Odezwa Lelewela do Rosjan. Oprac. Zygmund Młynarski. *Kwart. Inst. Polsko-Radzieckiego*, R. 2: 1953 nr. 5 s. 118—124.

Materiały źródłowe — odezwa z r. 1832.

(3010). ŁĘTOWSKI Ludwik: Wspomnienia pamiętnikarskie = poz. 2860.

3011. ŁUKASZEWICZ Witold: Akt założenia Towarzystwa Demokratycznego Polskiego z dnia 17 marca 1832 roku. [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1953 s. 37—45.

Treść: Nota informacyjna; Akt założenia TDP.

3011a. ŁUKASZEWICZ Witold: Joachim Lelewel. [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1933 s. 19—36.

Treść: Nota informacyjna; Wybór z pism J. Lelewela.

3012. ŁUKASZEWICZ Witold: Manifest Towarzystwa Demokratycznego Polskiego z 4 grudnia 1836 roku. [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1953 s. 162—172.

Treść: Nota informacyjna; Manifest TDP z 4 XII. 1836.

3013. ŁUKASZEWICZ Witold: Tadeusz Krępowiecki. [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1953 s. 49—78.

Treść: Nota informacyjna; Wybór z pism Krępowieckiego.

3014. ŁUKASZEWICZ W[itold]: Wiktor Heltman. [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1953 s. 175—204.

Treść: Nota informacyjna; Wybór z pism W. Heltmana.

3015. ŁUSAKOWSKI Seweryn: Pamiętnik zdeklasowanego szlachcica. [Warszawa] 1952 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 311, nlb. 2, tabl. 1.

Assorodobraj Nina: Przedmowa.

Podał do druku Adam Czartkowski. Tytuł... oraz przypisy pochodzą od wydawnictwa. Rec.: Bagiński Paweł: Cenny dokument epoki. *Polonistyka* R. 6: 1953 nr 2 (27) s. 55—57; J. R. *Wierchy* T. 22: 1953 s. 283—284.

3016. ŁUSAKOWSKI Seweryn: Pamiętnik... Podał do druku Adam Czartkowski. Wstępem poprzedziła Nina Assorodobraj. Wyd. 2. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 307, nlb. 4, tabl. 1.

3017. m. b.: Fakty i dokumenty z okresu powstania styczniowego. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 1 s. 15—22, ilustr.

Zawiera kilka dokumentów z archiwów rodzinnych w tłumaczeniu polskim.

3018. MICKIEWICZ Adam: Do wiadomości demokratów amerykańskich. (Z postępowych tradycji publicystyki polskiej). *Prasa Polska* R. 7: 1953 nr 3 s. 33—34.

3019. MIENICKI Ryszard: Generał Karol Stahl i jego pamiętniki (od 1816 do 1868). *Spraw. Tow. Nauk w Toruniu* R. 4: 1952 s. 48—50.

Streszczenie wygłoszonego referatu.

3020. MISSALOWA Gryzelda: Dziennik Rządowy Rzeczypospolitej Polskiej. Kraków rok 1846. [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1953 s. 471—507.

Treść: Nota informacyjna; Dziennik Rządowy Rzeczypospolitej Polskiej Kraków R. 1846 nr 1—3.

3021. MISSALOWA Gryzelda: Edward Dembowski. [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1953 s. 391—468.

Treść: Nota informacyjna; Wybór z pism E. Dembowskiego.

3022. PAPROCKI Franciszek: Wa-

lenty Maciej Stefański i Związek Plebejuszy. [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1953 s. 347—387.

Treść: Nota informacyjna; Wybór źródła

3023. POMORSKA Hanna: Gromada Grudziądz Ludu Polskiego. [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1953 s. 81—122.

Treść: Nota informacyjna; Manifest; Lud Polski Gromada Grudziądz do obywateli sekcja Vimoutiers w tak zwanym Towarzystwie Demokratycznym składających...; Lud Polski Gromada Grudziądz do sekcji Fontainebleau.

3024. POMORSKA Hanna: Stanisław Worcell. [W:] W stulecie Wiosny Ludów T. 5: 1953 s. 125—156.

Treść: Nota informacyjna; Wybór z pism St. Worcella.

3025. RODZIEWICZOWA Ludwika: Garść wspomnień z 63 r. [Fragmenty]. [Wyd.] Edward Trzyna. *Ze Skarbcza Kultury* R. 2: 1952 z. 1 s. 5—9.

(3026). RUDZIŃSKI Witold: Listy Stanisława Moniuszki w okresie 1826—1842 = poz. 2861.

3026a. RYNKOWSKA Anna: Wojciech Darasz. [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1953 s. 207—249.

Treść: Nota informacyjna; Wybór z pism W. Darasza.

3027. RYSZKIEWICZ Andrzej: Henryk Rodakowski i jego otoczenie. Korespondencja artysty. Oprac... Przekładu listów francuskich dokonała Helena Devechy. Wrocław 1953 Zakład Narod. im. Ossolińskich 8°, ss. 220, nlb. 3, tabl. 47, ilustr. Państwowy Instytut Sztuki. Źródła do Dziejów Sztuki Polskiej T. 5.

Rec.: Wallis Aleksander: Wokół osobowości twórczej Rodakowskiego. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 4: 1953 nr 3/4 s. 306—317.

3028. RZADKOWSKA Helena: Nieznany dokument Tadeusza Krępowieckiego. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 2 s. 283—291.

[Podany również tekst przemówienia r. 1832]

3029. SOKULSKI Franciszek: W kraju i nad Bosforem. (1830—1881). Fragmenty życia i listy. Do druku przygotował, wstępem i przypisami zaopatrzył Marian Tyrowicz. Wrocław 1951.

Rec.: Abrahamowicz Zygmunt. *Przeł. Orientalist.* R. 5: 1953 nr 3 s. 190; Batowski Henryk. *Przeł. Hist.* R. 44: 1953 z. 3 s. 451—453; Stankiewicz Jan: W kraju i nad Bosforem. Na marginesie pamiętników Franciszka Sokulskiego. *Ilustrowany Kurier Polski* R. 8: 1952 nr 25.

3029a. W stulecie Wiosny Ludów 1848—1948. Wydawnictwo zbiorowe pod red. Natalii Gąsiorowskiej. T. 5: Wiosna Ludów.

Teksty i materiały źródłowe. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 564, nlb 1.

3030. WILSKA Stefania: Pamiętnik o Ignacym Chmieleńskim. Przygotował do druku wstępem i przypisami zaopatrzył Stefan Kieniewicz. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. XX, 175, nlb. 1, tabl. 4.

Rewolucjonista z sześćdziesiątych lat ub. stulecia.

Rec.: KW.: Czasy i ludzie. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 45 (363) s. 11.

Opracowania

3031. ALBERTO Carlo: La guerra regia in Italia nel 1848—49. *Nuova Rivista Storica* R. 36: 1952 z. 3/4 s. 233—253.

3032. ANTONIEWICZ Jerzy: Gustaw Gizewiusz-Giżycki — polski zbieracz starożytności okolic Ostródy z okresu Wiosny Ludów. *Spraw. PMA* [Państw. Muzeum Archeol.] R. 5: 1953 nr 1/2 s. 20—30, Sum.

3033. BACZKO Bronisław: W sprawie etapów rozwoju polskiej

postępowej przedmarksowskiej myśli filozoficznej i społecznej XIX w. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 2 s. 247—282.

3034. BARDACH Juliusz: Powstanie styczniowe. Warszawa 1952 4° ss. 32, powiel. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej. Redakcja Odczytów. Tematyka Społ.-polityczno-historyczna.

3035. BARDACH Juliusz: Powstanie styczniowe. Warszawa 1953 „Wiedza Powszechna“ Państw. Wydawn. Popular.-nauk. 16° ss. 68, nlb. 4, ilustr. Mała Biblioteczka Tow. Wiedzy Powszechnej. Seria 5: Historyczna.

3036. BASKAKOV V.: Sodružestvo russkich i pol'skich revolucionerov v XIX veke. *Slavjane* R. 9: 1953 nr 8 s. 28—32.

3037. BATOWSKI Henryk: Zaborczość i nietolerancyjność burżuazyjnego narodu polskiego. Bałkańska polityka „Hotelu Lambert“. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 249—250.

Dyskusja.

3038. BĄDKOWSKI Lech: „Katechizm kaszubski przed ślubem“. Na tropach postępowych tradycji pomorskich. *Rejsy*. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego R. 9: 1953 nr 159 s. 7—8.

Broszura przypisywana Florianowi Cenowie.

3039. BĄDKOWSKI Lech: Przyczynki z żywej tradycji [o Florianie Cenowie.] *Rejsy*. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego R. 9: 1953 nr 141 s. 7.

3040. BĄDKOWSKI Lech: Towarzysz Cenowy. [dr Jan Żaczek † 1889] *Rejsy*. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego R. 8: 1952 nr 264 s. 1.

3041. BŁASZCZYK L[eon] T[a-deusz], Danielewicz J[erzy]: Szkoła Główna Warszawska (1862—1869) i jej rola w kształtowaniu się ideologii pozytywistycznej. *Przeł. Nauk Hist. i Społ.* T. 2: 1952 s. 159—184. Odb. 8° ss. 26.

3042. BOBIŃSKA Celina: Marks a emigracja polska w okresie wojny krymskiej. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 3 s. 44—63.

3043. BOBIŃSKA Celina: Marks i Engels wobec powstania styczniowego. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 52—84.

3044. BORTNOWSKI Władysław: O powstaniu wielkopolskim 1848 r. Oprac... Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 168, ilustr.

Treść: Bierut B.: W walce o Polskę i wolność zrealizowaliśmy ideały powstańców 1848 r. Przemówienie na uroczystościach w Miłostawiu 30 IV 1948 r.; Bobińska C.: Marks i Engels o powstaniu wielkopolskim 1848 r.; Bortnowski W.: Partyzantka ludowa w powstaniu wielkopolskim 1848 r.; Uwagi o działaniach wojskowych w powstaniu wielkopolskim 1848 r.; Zawiera również fragmenty artykułów i innych prac różnych autorów.

3045. BOYER Ferdinand: Les entretiens franco-autrichiens de juin 1848. *Rev. des Travaux de l'Acad. des Sciences Morales et Politiques* R. 106: 1953 seria 4 nr 1 s. 15—24.

(3046). BRAYER Antoni: Teatr „wolnego miasta“ Krakowa (1815—1846) = poz. 2881.

3047. BROCK Peter: Joseph Cowen and the Polish exiles. *The Slavonic and East Europ. Rev.* Vol. 32: 1953 nr 78 s. 52—69.

Sir J. Cowen zwany Trybunem Północy i jego pomoc dla sprawy polskiej i emigrantów w latach 1850—78.

3048. BROCK Peter: Polish Democrats and English Radicals, 1832—1862. A chapter in the history of

Anglo-Polish relations. *The Journal of Moderne History* Vol. 25: 1953 nr 2 s. 139—156.

3049. BROCK Peter: The birth of Polish socialism. By ... *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 13: 1953 nr 3 s. 213—231.

Rozwój socjalizmu polskiego od r. 1835 w Anglii, na emigracji: gen. Dwernicki, W. Nowicki i in.

3050. BUDKA Włodzimierz: Papiernia w Sukowie. *Przegl. Papierniczy* R. 8: 1952 nr 6 (101) s. 160—165.

3051. BUKOWSKI Andrzej: Studenckie peregrynacje z Pomorza do Wrocławia w XIX w. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* R. 9: 1953 nr 291 s. 7.

3052. BUKOWSKI Andrzej: W sprawie Floriana Cenowy. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* R. 9: 1953 nr 147 s. 8.

3053. BUKOWSKI Andrzej: Zapomniany rewolucjonista i pelplińska kontrbateria. *Rejsy. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego* R. 9: 1953 nr 10 s. 1.

Walenty Stefański i założone w 1865 r. Towarzystwo Rolnicze.

3054. BUSZKO Józef: Autonomia Galicji w świetle przemian polityczno-ustrojowych Austro-Węgier. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 263—275.

Uwagi na marginesie książki K. Wyki: *Teka Stańczyka na tle historii Galicji w latach 1849—1869*. Wrocław 1951 ss. 226.

3055. CHAŁASIŃSKI Józef: Pierwsze polskie wydanie Kopernika „O obrotach ciał niebieskich”. Z dziejów ruchu umysłowego Warszawy w połowie XIX w. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 2 s. 175—198.

3056. CHODKIEWICZ Zygmunt: Henryk Kamieński w świetle „Zarysu historii polskiej myśli ekonomicznej” *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 4 s. 220—225.

Głos w dyskusji nad „Zarysem historii polskiej myśli ekonomicznej”.

3057. CHOROSIŃSKI Jan: Życie i walka ludu Ziemi Kieleckiej w pieśni. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 6 s. 301—315, ilustr.

3058. CIEŚLAK Tadeusz: Chłopi w wyprawie starogardzkiej Towarzystwa Demokratycznego (1846). *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 5/6 s. 240—246.

3059. CIEŚLAK Tadeusz: O związkach Floriana Cenowy i Fryderyka Lorenza z uczonymi rosyjskimi. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18: 1952 [druk.:] 1953 z. 1/4 s. 207—210.

3060. CIEŚLAK Tadeusz: Sprawa chłopska w poglądach i czynach Floriana Cenowy. [W:] *Księga pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu*. Toruń 1952 s. 1—3. Odb. 4° ss. 13.

3061. CZĄSTKA Jan: Osiągnięcia nauki i techniki w polskim kopalnictwie naftowym od chwili jego powstania do obecnych czasów. (Z okazji setnej rocznicy istnienia polskiego przemysłu naftowego). *Archiwum Górnictwa i Hutnictwa* T. 1: 1953 z. 3/4 s. 229—238, Sod., Sum.

3062. CZERNIAK J. Z., Askarianc A. W.: W sprawie stosunku Hercena i Ogariewa do powstania 1863 r. *Kwart. Inst. Polsko-Radzieckiego* R. 2: 1953 nr 2/3 s. 134—143.

3063. ČESNOKOV D. I.: Mirovozzrenie Gercena. Moskva 1948 Akademia Nauk SSSR. Institut Filosofii 8° ss. 366.

Rec.: Adler Emil: Książka o Hercenie. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 1 (3) s. 294—306.

Praca Czesnokowa omawia również stosunek Hercena do Polski, o czym recenzent wspomina na s. 305—306.

3064. DANIELEWICZ Jerzy: Żydzi polscy w obozie rewolucyjnym patriotów Wielkiej Emigracji. *Biul. Żyd.*

Inst. Hist. R. 2: 1953 nr 3/4 s. 171—180.

3065. DEMEL Juliusz: Kasper Zubowski (1797—1873). Kraków 1952 Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Krakowa 8° ss. 29. Biblioteka Krakowska nr 108.

Rec.: Brayer Antoni: Kasper Zubowski. *Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego R.* 1953 nr 2 (106).

3066. DEMEL Juliusz: Pożar Krakowa 1850 r. Kraków 1952 Tow. Miłośn. Hist. i Zabytków Krakowa 4° ss. nlb. 2, 61—96, nlb. 1, tabl. 7, plan 1. *Rocznik Krakowski T.* 32 z. 3.

(3067). DŁUGOBORSKI Wacław: Więż ekonomiczna Śląska z Polską w XVIII i XIX w. = poz. 2714.

3068. ENDER Janina: Ks. Józef Szafranek, trybun ludu śląskiego. Warszawa 1952 Komisja Intelktualistów i Działaczy Katol. przy Pol. Komit. Obróńców Pokoju 8° ss. 60.

Rec.: KW.: Trybun ludu śląskiego. *Dziś i Jutro R.* 8: 1952 nr 42 (360) s. 9; Ender Janina: List do redakcji w sprawie recenzji KW. *Dziś i Jutro R.* 8: 1952 nr 47 (365) s. 11; Začek V[acław]. *Slezský Sborník. R.* 51: 1953 nr 1 s. 138—139.

3069. FENIKOWSKI Franciszek: Żołnierze kultury i postępu. Księgarze poznańscy z okresu „Wiosny Ludów“. *Widnokrąg. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej R.* 4: 1952 nr 40 s. 4.

3070. GAŚSIOROWSKA Z. H.: O materiałach do biografii Ignacego Domeyki [1802—1889]. *Wiad. Muzeum Ziemi T.* 6: 1952 nr 2 s. 395—405, tabl. 2, Rés. des articles du texte polonais s. 55—57, Rez. statej pol'skogo teksta s. 78—80.

3071. GENTZEN Felix-Heinrich: Karl Marx über Polen. *Zeitschrift für Geschichtswissenschaft Jg.* 1: 1953 H. 2 s. 310—344.

3072. GOMOLEC Ludwik: Atak nadleśniczego na Poznań w r. 1846. W 85 rocznicę śmierci Hipolita Trąpczyńskiego. *Nowy Świat. Tygodniowy dodatek Głosu Wielkopolskiego R.* 3: 1952 nr 31 s. 2.

3073. GOMOLEC Ludwik: Strajki robotnicze w Wielkopolsce przy budowie pierwszych linii kolejowych. *Widnokrąg. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej R.* 4: 1952 nr 2 s. 4.

3074. GOMOLEC Ludwik: Wielkopolski emisariusz. [Benedykt Kosiewicz 1846 r.] *Nowy Świat. Tygodniowy dodatek Głosu Wielkopolskiego R.* 3: 1952 nr 23 s. 3.

3075. GOROVOJ F. S.: O pričinnach zaderżki obnarodowanija Manifesta 19 Fevralja 1861 goda. *Voprosy Istorii* 1952 nr 5 s. 97—102.

3076. GROT Zdzisław: Koło polskie w Berlinie w dobie Wiosny Ludów. *Przeł. Zach. R.* 8: 1952 nr 9/10 s. 126—172.

3077. HÁJEK Zdeněk: Dwukrotny pobyt Henryki Pustowójtówny w Pradze. (W 70 rocznicę jej śmierci, 2 maja 1881). *Sobótka R.* 6: 1951 [druk.:] 1952 s. 50—91. Odb. 8° ss. 42.

3078. HÁJEK Zdeněk: K útěku H. Pustowojtowowé z Prahy v r. 1863. Příspěvek k česko-polské revoluční spolupráci za lednového povstání. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca R.* 51: 1953 nr 4 s. 525—537.

3079. HALICZ Emanuel: „Jesteśmy z Polską, bo jesteście z Rosją?“. Andrzej Potiebnia bojownik „za waszą i naszą wolność“. *Za Wolność i Lud R.* 5: 1953 nr 11 s. 5—6.

3080. HALICZ Emanuel: Ruchy chłopskie a powstanie styczniowe. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 155—157.

Dyskusja.

3081. HOFFA Zygmunt: Z rewolucyjnych tradycji Poznania. Bibiana Moraczewska. *Nowy Świat*. Tygodniowy dodatek Głosu Wielkopolskiego R. 4: 1953 nr 39 s. 2.

3082. INDRA Bohumír: Dr Jan Kozánek, Pavel Stalmach a Andřej Cinciata jako překladatelé r. 1849. *Slezský Sborník*. Acta Silesiaca R. 51: 1953 nr 3 s. 423—425.

3083. INDRA Bohumír: Průmyslová výroba ve Slezsku v polovině 19. století. Stav podle konštrukce z r. 1846 a 1850. *Slezský Sborník*. R. 51: 1950 nr 1 s. 7—28.

3084. JABŁOŃSKI Henryk: Ksiądz Stanisław Brzóska. Z bohaterskich walk o wolność. *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 289 s. 4.

3085. JAKÓBCZYK Witold: Periodyzacja kapitalizmu. Kształtowanie się narodu polskiego w Poznańskim. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 157—161.

Dyskusja

(3086). JAKÓBCZYK Witold: Studia nad dziejami Wielkopolski w XIX wieku = poz. 2898.

3087. JAKÓBCZYK Witold: Z dziejów proletariatu rolnego w Poznańskim w połowie XIX w. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 593—601.

(3088). JAKÓBCZYK Witold: Z dziejów pruskiej propagandy w Poznańskim = poz. 2899.

3089. JASIENICA Paweł: Biały front. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 288, nlb. 2.

Dotyczy powstania styczniowego.

3090. JOKAI Maurycy: Mały, skromny człowiek. (Z notatek węgierskiego żołnierza o generale Be-

mie). *Świat* R. 2: 1952 nr 11 s. 12—13, ilustr.

3091. JONCA Karol: Komasaacja gruntów w starym Koźlu w latach 1861—1878. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 1/2 s. 245—260.

3092. KALTENBERGH Leon: Karol Gröll racjonalizator sprzed stu lat. *Stolica* R. 8: 1953 nr 42 s. 13.

3093. KAN S. B.: Rewolucja 1848 roku w Austrii i Niemczech. Przełożył z jez. rosyjskiego A[lbert] Komorowski. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 314, ilustr. Biblioteka Historyczna 18.

3094. KATZ Henryk: Marks i Engels a demokracja polska w latach czterdziestych XIX w. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 3 s. 19—43.

3095. KATZ H[enryk]: Marks i Engels o sprawie polskiej w okresie Wiosny Ludów. [W:] W stulecie Wiosny Ludów. T. 5. Warszawa 1953 s. 511—554.

(3096). KIENIEWICZ Stefan: Historiografia polska wobec powstania styczniowego = poz. 821.

3097. KIENIEWICZ Stefan: Konspiracje galicyjskie (1831—1845). Warszawa 1950 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 236, nlb. 2. Biblioteka Historyczna 11.

Rec.: Tyrowicz Marian. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 276—279.

3098. KIENIEWICZ Stefan: Pomysły urbanistyczne marg. Wielopolskiego z 1862 roku. *Prace Inst. Urbanist. i Archit.* R. 2: 1953 z. 3 s. 1—8 ryc., pl., Sod., Sum.

Projekty robót publicznych w Warszawie.

3099. KIENIEWICZ Stefan: Ruch chłopski w Galicji w 1846 roku. Wrocław 1951.

Rec.: Buszko J[ózef]. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 244—252; Dereń Szymon: Rabacja

i Szela. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 37 (355) s. 11; Galos Adam. *Zeszyty Wrocławskie* R. 6: 1952 nr 2 s. 243—246; J. Zb. *Wierchy* R. 21: 1952 s. 286; Żychowski Marian: Na marginesie antyfeudalnego powstania chłopskiego w Galicji w 1846 r. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 230—243.

3100. KIENIEWICZ Stefan: Ruchy chłopskie a powstanie styczniowe. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 149—154.

Dyskusja.

3101. KIENIEWICZ Stefan: Sprawa włościańska w powstaniu styczniowym. Wrocław 1953 Wydawn. Zakł. im. Ossolińskich 8° s. XVII, nlb. 1, 408, nlb. 1, tabl. 12, mapy.

(3102). KIENIEWICZ Stefan: Z postępowych tradycji polskich ruchów narodowo-wyzwoleńczych = poz. 2907.

3103. KNOT Antoni: August Bielowski [1806—1876]. Uwagi o korespondencji i przyczynki do działalności spiskowej. *Rocznik Zakł. Narod. im. Ossolińskich* T. 4: 1953 s. 173—194. Odb. 8° ss. nlb. 2, 22.

3104. KNOT Antoni: Ryszard Roeppell. 1808—1893. (Związki z Polską). *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 108—168.

3105. KOSTJUŠKO I. I.: Razvítie kapitalizma i krízis feodal'no-krepostničeskich otnošenij v pol'skoj derevne. (Carstvo Pol'skoe v 30-ch — načale 60-ch godov XIX veka), *Vestnik Akademii Nauk SSSR* R. 22: 1952 [nr] 8 s. 132.

Streszczenie rozprawy przedstawionej w Instytucie Historii dla uzyskania stopnia kandydata nauk historycznych.

3106. [KOWALSKI Józef] Kowal'skij Ju.: Russkaja revoljucionnaja demokratija i janvar'skoe vosstanie 1863 goda v Pol'sze. Avtorizovannyj perevod s pol'skogo. Red.

i predislovie I. M. Beljavskogo. Moskva 1953 Izd. Inostr. Lit. 8° ss. 313.

3107. KOWALSKI J[ózef]: Andrzej Potiebnia — bojownik za wolność naszą i waszą. *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 334 s. 3.

Członek „Ziemli i Woli“, uczestnik powstania 1863 r.

(3108). KOZAKIEWICZ Stefan: Warszawskie wystawy sztuk pięknych w latach 1819—1845 = poz. 2911.

3109. KUCZYŃSKI Jürgen: O tradycjach przyjaźni niemiecko-polskiej w literaturze niemieckiej. *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 9 s. 6—7, ilustr.

3110. KUDĚLKA Milan: Pavel Stalmach a Slovensko. [1824—1891]. *Slezský Sborník.* R. 50: 1952 nr 1 s. 25—54.

3111. KUDĚLKA Milan: Působení Jana Kalinčáka v Tešine (1858—1869). Příspěvek k životopisu. *Slezský Sborník.* Acta Silesiaca R. 51: 1953 nr 3 s. 305—338.

(3112). KULA Witold: Henryk Kamiński. = poz. 3008a.

3113. KULA WITOLD: Karol Marks — przyjaciel i obrońca Polski. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 4 s. 60—73.

3114. KUPFER E[fraim]: Ber Majzels. Jego udział w walce o wolność narodu polskiego i równouprawnienie Żydów. Warszawa 1952 Wydawn. „Idisz Buch“ 8° ss. 231, nlb. 1, ilustr., err. k. 1.

Wyd. w jęz. żyd. Dodatkowa tytulatura polska.

3115. KUPFER [Efraim] F[ran-ciszek]: Ber Meisels i jego udział w walkach wyzwoleńczych narodu polskiego (1846, 1848, 1863—1864). Redaktor przekładu A. Rutkowski. Warszawa 1953 Żydowski Instytut Historyczny 8° ss. 159, nlb. 2, bibliograf. s. 151—156.

(3116). LEŚKIEWICZOWA Janna: Badania rozwoju techniki rolnej. Folwark pańszczyźniany w XIX w. Migracje sezonowe = poz. 2915.

3117. LEŚKIEWICZOWA Janna: System odrobkowy w gospodarce folwarcznej Królestwa Polskiego przed uwłaszczeniem. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 1/2 s. 153—168, *Sod.* s. 263—265, *Rés.* s. 273—274.

3118. ŁEPKOWSKI Tadeusz: O wyborach do Rady Miejskiej Warszawy w 1861 roku. *Stolica* R. 8: 1953 nr 42 s. 13.

(3119). ŁEPKOWSKI Tadeusz: Przemysł Warszawy w latach 1795—1864 = poz. 2920.

3120. ŁEPKOWSKI Tadeusz: Robotnicza Warszawa połowy XIX wieku. *Stolica* R. 8: 1953 nr 38 s. 12—13.

3121. ŁEPKOWSKI Tadeusz: Z dziejów formowania się klasy robotniczej w Warszawie. *Stolica* R. 8: 1953 nr 34 s. 14.

(3122). ŁUKASZEWICZ Witold: Joachim Lelewel. = poz. 3011a.

3123. ŁUKASZEWICZ Witold: Tadeusz Krępowiecki. [Życiorys]. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 nr 4 s. 213—216.

3124. MACIEJEWSKI Jarosław: Komentarz do wiersza „Vivat Poznańczenie” Juliusza Słowackiego. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 3/4 s. 1089—1120.

Stosunki w Wielkopolsce w 1848 r.

3125. MAGNUSZEWSKI Józef: Dopis Františka Palackého Josefu Chociszewskému. [1863 r.]. *Slezský Sborník.* Acta Silesiaca R. 50: 1952 nr 2 s. 261—263.

W sprawie tłumaczenia historii narodu czeskiego na j. polski.

3126. MAKOWIECKI Tadeusz: Norwid a rok 1848. *Pam. Literacki* T. 40: 1952 s. 71—92.

(3127). MARUSZCZAK-ORZECZOWSKA Anna: Uwagi nad regulacją zagrodników na Górnym Śląsku = poz. 2924.

3128. MASINI Pier Carlo, Bosio Gianni: Bakunin, Garibaldi e gli affari slavi (1862—1863). *Movimento operaio* 1952 Jan-Feb.

(3129). MARKS i Engels w Polsce. Materiały do bibliografii 1842—1952 = poz. 126.

3130. MILLER I[lia] S[alomonowicz]: W przededniu zniesienia pańszczyzny w Galicji. Z dziejów walki ideowo-politycznej w społeczeństwie polskim w czwartym i piątym dziesięcioleciu XIX w. Przełożyli z jęz. ros.: W[acław] Zawadzki, R[yszard] Radwiłowicz. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 8° ss. 215, nlb. 1.

3131. MILLER I[lia] S[alomonowicz] Śuster U. A.: Rok 1848 na ziemiach polskich. Przełożyła z jęz. rosyjskiego Halina Wróbel. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 8° ss. 99, nlb. 1.

Tyt. oryg. całości: Rewolucji 1848—1849. Na k. tyt. autorzy: I. Miller i U. Szuster.

Treść: Miller I.: Ruch rewolucyjny w Polsce w przededniu rewolucji 1848 r.; Szuster U.: Polski ruch narodowowyzwoleńczy i antyfeudalny w Poznańskim i na Śląsku w 1848 r.; Miller I.: Ruch rewolucyjny i walka narodowa w Galicji 1848 r.

3132. MISSALOWA Gryzelda: Badania nad genezą proletariatu polskiego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 488—493.

(3133). MISSALOWA Gryzelda: Edward Dembowski. = poz. 3021.

(3134). MISSALOWA Gryzelda: Rozwój form wytwórczości przemysłowej.

słowej w Pabianicach w latach 1820—1865 = poz. 2930.

3135. MŁYNARSKI Zygmunt: Pradzieje przyjaźni polsko-niemieckiej. *W Obronie Pokoju* [R. 2:] 1952 nr 17 s. 112—115.

Opis nastrojów ludu berlińskiego w czasie oswobodzenia rewolucjonistów polskich z więzienia moabickiego w r. 1848.

3136. NARSKI I. S.: Edward Dembovski progressivnyj pol'skij filosof XIX veka. *Voprosy Filosofii* 1952 nr 3 s. 140—147.

3137. NARSKI I. S.: Estetyka Edwarda Dembowskiego. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 1 s. 242—267.

(3138). OPATRNY Jarosław Wit: O korespondencji Polaków z Purky-niem = poz. 2935.

(3139). ORZECZOWSKI Kazimierz: Postępowanie uwłaszczeniowe na Górnym Śląsku = poz. 2937.

(3140). ORZECZOWSKI Kazimierz: Uwagi o przebiegu i rezultatach uwłaszczenia w powiecie kozielskim na Górnym Śląsku = poz. 2938.

3141. OWSIŃSKA Hanna: Problematyka chłopska w publicystyce ziemiańskiej Wielkiego Ks. Poznańskiego w latach 1836—1845. *Przeł. Hist.* T. 44: 1953 z. 3 s. 377—404; *Sod., Rés.*

(3142). OWSIŃSKA Anna: Studia nad dziejami Wielkopolski w wieku XIX = poz. 2940.

(3143). PAPROCKI Franciszek: Walenty Maciej Stefański i Związek Plebejuszy. = poz. 3022.

3144. PARAF Pierre: Victor Hugo a salué le peuple polonais luttant pour son indépendance et la liberté. *Peuples Amis* A. 6: 1952 no 45 s. 7—9. ilustr.

(3145). PEŘICH Leopold: Prze-

mysł w Cieszyńskim w pierwszej połowie XIX wieku = poz. 2944.

3146. PIGOŃ Stanisław: W sprawie sztambuchu Jachowicza. *Tyg. Powsz.* R. 8: 1952 nr 18 (372) s. 11. Listy do Redakcji.

Dot. artykułu Zygmunta Prószyńskiego zob. poz. 3151.

(3147). PIÓRKOWSKI Jerzy: Prawdziwa uroda życia = poz. 2946.

3148. PŁAŻEWSKI Jerzy: Szabla i pióro. Rzecz o jenerale Hauke-Bosaku. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 308, nlb. 3, tabl. 6.

Opracowanie beletrystyczno-biograficzne.

Rec.: Strumiłowski Artur. *Życie Literackie* R. 3: 1953 nr 3 (53).

3149. PONIATOWSKI Zygmunt: Społeczno-filozoficzne poglądy Henryka Kamieńskiego w okresie Przedwiośnia 1848 r. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 2 (4) s. 172—212.

Fragmenty monografii.

3150. PORZIO Guido: La guerra regia in Italia nel 1848—49. *Nuova Rivista Storica* R. 36: 1952 z. 3/4 s. 233—253; z. 5/6 s. 442—467; R. 37: 1953 z. 3/4 s. 229—325.

3151. PRÓSZYŃSKI Zygmunt: W sztambuchu Eryka Jachowicza. Odnalezione rękopisy Mickiewicza i Chopina. *Tyg. Powsz.* R. 8: 1952 nr 11 (365) s. 8.

3153. PRZYROWSKI Zbigniew: Ignacy Łukasiewicz. (W 100 rocznicę zapalenia pierwszej lampy naftowej). *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 211 s. 4.

(3154). RADANT Hans, Todt Elisabeth: Zur Frühgeschichte der deutschen Gewerkschaftsbewegung 1800—1849 = poz. 2949.

3155. RADIMSKÝ [Jiří] Jerzy: Wykaz polskich więźniów politycz-

nych w Szpilbergu 1839—1848. *Sobótka* R. 6: 1951 [druk.:] 1952 s. 173—188. Odb. 8° ss. 16.

3156. RADWAN Mieczysław: Księga Rejowska. *Hutnik* R. 20: Rejów, pow. kielecki, gmina Suchedniów. 1953 nr 1 s. 1—6.

Tręść: Księga Rejowska i jej powstanie; Zarys dziejów zakładu hutniczego w Rejowie; Konstrukcja wielkiego pieca w Rejowie i jego wytwórczość w latach 1838—1868; Stosowanie rudy i skład nabożów; Jakość surówki; Zalogą; Awaria.

3157. RAISP Egon: Die Wiener Tagespresse 1848—1950. Versuch einer Typologie. Wien 1952 kart 218. Wien phil. Dissertation 3 Juli 1952, powiel.

3158. REDEROWA D[anuta]: Początki gospodarki austriackiej na Wawelu. (Zniesienie dwóch kościołów zamkowych). *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 894—897.

3159. REJSER S. A.: K voprosu o revoljucionnych svjazach N[ikolaja] A[leksand oviča] Dobroljubova. *Izvestija Akademii Nauk SSSR. Serija Istorii i Filosofii* T. 9: 1952 nr 1 s. 52—60.

M. in. o kontaktach Dobrolubowa z rewolucjonistami polskimi: Augustynem Jankowskim i Zygmuntem Sierakowskim.

3160. REKAS Michał: Z przeszłości chłopskiego antyklerykalizmu w Polsce. Warszawa 1953 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 242, nlb. 2.

3161. REVOLJUCII 1848—1849. T. 1—2. Pod redakcją... F. V. Potemkina i ... A. I. Moloka. Moskva 1952 Izd. Akademii Nauk SSSR 4° ss. 846, nlb 2, tabl. 7, pl. 1+638, nlb. 2, tabl. 6, mapy 4 mapy, ilustr. Biblioteka Vsemirnoj Istorii. Akademia Nauk SSSR. Institut Istorii.

Cz. 2 monografii omawia m. in. ruchy rewolucyjne w Polsce.

Rec.: Galkin I. S., Manfred A. Z. *Voprosy Istorii* 1953 nr 3 s. 84—96; Kieniewicz Stefan. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 3 s. 446—451.

3162. REYCHMAN Jan: Bohater Siedmiogrodu. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 131, nlb. 1, tabl. 6. Biblioteka Żołnierza. Seria 5: Z Minionych Dni 10.

Życie i działalność Józefa Bema.

3163. ROMANKÓWNA M[ieczysława]: Korespondencja Narczyżmichowskiej w świetle autografów. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 866—870.

3164. ROMANOWSKI Henryk: W setną rocznicę zapalenia pierwszej lampy naftowej. Pamięci Ignacego Łukasiewicza. *Problemy* R. 9: 1953 nr 1 s. 59—62, ilustr.

(3165). ROMBOWSKI Aleksander: Polacy-ewangelicy we Wrocławiu i w okolicy. (Połowa w. XVIII, pierwsza połowa w. XIX) = poz. 2808.

3166. ROSZKOWSKA Wanda: Z dziejów polsko-niemieckich stosunków kulturalnych w XIX wieku. Jan Mikołaj Fritz, lektor wrocławski 1849—1870. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 507—562.

3167. RUDNICKA Jadwiga: Na marginesie wspomnień biskupa Ludwika Łętowskiego. *Przegl. Hist.* T. 44: 1953 z. 4 s. 583—593. Nadb. 8°.

M. in.: Labuda Gerard: [Zapiski bpa Łętowskiego dotyczące Lelewela znalezione w księżce z biblioteki biskupa] s. 593—595.

3168. RUDZIŃSKI Witold: Szkice moniuszkowskie. „... Pod wrażeniem wypadków 1846 roku...” *Muzyka* R. 4: 1953 nr 7/8 s. 59—67; nr 9/10 s. 54—66.

Sprawa wystawiania oper — jego przyjazd do Warszawy.

(3169). RUSINEK Kazimierz: Powstanie tkaczy śląskich = poz. 2815.

(3170). RYNKOWSKA Anna: Wojciech Darasz. = poz. 3026a.

3171. RYSZKIEWICZ Andrzej: Henryk Rodakowski w obronie mistrzostwa. *Materiały do Stud. i Dysk. z Z zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 4: 1953 nr 3/4 s. 272—290.
- (3172). RYSZKIEWICZ Andrzej: Na temat pozycji społecznej artystów polskich w pierwszej połowie XIX w. = poz. 2953.
3173. SIEROTWIŃSKI Stanisław: Bibliograficzne stulecie piśmiennictwa tatrzańskiego. *Wierchy* T. 22: 1953 s. 295—297.
- Na tle książki Seweryna Goszczyńskiego: *Dziennik podróży do Tatrów przez autora Sobótki*. Petersburg 1853 8° ss. 4, IV, 294, nlb. 3.
3174. SIVEK Alois: Dwie uwagi o śląskim odrodzeniu. *Sobótka* R. 6: 1951 [druk.:] 1952 s. 189—194. Odb. 8° ss. 6.
3175. SIVEK Alois: K stykům J. V. Friče s polskou emigraci pařížskou. *Slezský Sborník*. Acta Silesiaca R. 51: 1953 nr 4 s. 517—525.
3176. SŁABCZYŃSKI Waclaw: Jan Kubary nieznany podróżnik polski [1846—1896]. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 7 s. 662—669, ilustr.
3177. STANISŁAWSKI Jan: Hrabowie i gołota. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 48 (366). s. 10—11.
- O „Pamiętniku zdeklasowanego szlachcica“ Seweryna Łusakowskiego. Warszawa 1952.
- (3178). STOLIŃSKI Franciszek: O początkach kapitalizmu w rolnictwie polskim = poz. 2957.
3179. STRUMIŃSKI Juliusz: Rady miejskie i powiatowe w Królestwie Polskim (181—1863). *Czas. Prawno-hist.* T. 4: 1952 s. 274—356, Rés. s. 356—358.
3180. STRUMPH - WOJTKIEWICZ Stanisław: *Generał Komuny*. Wyd. 2 rozszerzone. Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. nlb. 2, 218, nlb. 3, tabl. 1.
- Życie i działalność Walerego Wróblewskiego. Biografia beletrystyczna.
- (3181). SUCHODOLSKI Bogdan: *Filozofia polska w dobie rozkładu feudalizmu* = poz. 2963.
3182. SYSKA Henryk: *Czerwony kasztelan*. Opowieść o Edwardzie Dembowskim. Warszawa 1951.
- Rec.: *isz. Zielony Sztandar* R. 4: 1952 nr 24 s. 9; Knot Antoni. *Zeszyty Wrocławskie* R. 6: 1952 nr 2 s. 242—243; Przemski Leon: *Opowieść o Edwardzie Dembowskim*. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 225 s. 4.
3183. SZCZOTKA Stanisław: *Zaburzenia chłopskie w Białostocczyźnie (1861—1869)*. Warszawa 1953 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 129, nlb. 2.
3184. SZEWCZYK Wilhelm: *Trzy-naście portretów śląskich*. Kraków 1953 Wydawn. Literackie 8° ss. 244, nlb. 3, ilustr.
- Biografie działaczy śląskich.
3185. SZULKIN Michał: *Poglądy pedagogiczne Aleksandra Hercena*. *Nowa Szkoła* R. 4: 1953 nr 5 s. 497—510.
3186. ŚLADKOWSKA Anna: *Poglądy polityczne Edwarda Dembowskiego*. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 2 (4) s. 112—171.
- Fragment monografii o poglądach filozoficzno-społecznych E. Dembowskiego.
3187. ŚWIERZEWSKI Stefan: *Józef Ignacy Kraszewski jako badacz sztuki (1830—1864)*. *Materiały do Stud. i Dysk. z Z zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 3: 1952 nr 2/3 (10/11) s. 361—404, tabl. 2.
3188. ŚWIERZEWSKI Stefan: *Nieznane listy Stanisława Moniuszki do Józefa Kraszewskiego*. *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 24 s. 2, ilustr.

3189. TARLE [Evgenij Viktorovič]: Wojna krymska. T. 1. Tłum. z rosyjskiego W[acław] Zawadzki. Warszawa 1953) Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 525, nlb. 2.

Źródła i literatura s. 500—525.

3190. TARLE [Evgenij Viktorovič]: Wojna krymska. T. 2. Tłum. z rosyjskiego I. Piotrowska i S[eweryn] Pollak. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 615, nlb. 2, mapy 2.

Literatura s. 574—598.

3191. TYROWICZ Marian: Anonimowy pamiętnik o podziemiu rewolucyjnym w Królestwie Polskim w latach 1839—1849. *Ze Skarbca Kultury* R. 3: 1953 z. 2 s. 55—62.

3192. TYROWICZ Marian: Julian Maciej Goslar. Zarys życia i materiały biograficzne. Warszawa 1953 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 202, nlb. 2, ilustr.

3193. TYROWICZ Marian: Julian Goslar. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 1 s. 23—31, ilustr.

Rec.: Łopuszański Bolesław. *Wierchy* T. 22: 1953 s. 285.

3194. TYROWICZ Marian: Niepublikowany przyczynek archiwalny do ruchu rewolucyjnego na Podhalu w połowie XIX wieku. *Wierchy* T. 22: 1953 s. 293—295.

Przyczynkiem tym jest pamiętnik Marcelego Drohojowskiego z lat 1845—1850.

3195. TYROWICZ Marian: Podkarpacie i Słowacja w działalności rewolucyjnej J. M. Goslarsa 1845—1846. *Wierchy* T. 22: 1953 s. 46—65, ilustr.

3196. TYROWICZ Marian: Rola Śląska i Pomorza w przygotowaniach rewolucyjnych 1846 r. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL*. [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 3: 1948/49 [druk.:] 1952 s. 11—18.

3197. TYROWICZ Marian: Sprawa ks. Piotra Ściegiennego. Warszawa 1948 Biblioteka Historyczna. [nr 1].

Rec.: Łopuszański Bolesław. *Wierchy* T. 22: 1953 s. 284—285.

(3198). TYROWICZ Marian: Tworzenie się proletariatu miejskiego w Kongresówce w pierwszej połowie XIX w. = poz. 2973.

3199. TYROWICZ Marian: U początków zbliżenia niemiecko-polskiego na Śląsku. *Od A do Z*. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego R. 1952 nr 40 s. 2.

3200. TYROWICZ Marian: Udział Śląska w ruchu rewolucyjnym 1846—1849. Warszawa 1948 Biblioteka Historyczna. [nr 10].

Rec.: Grobelny Andélin. *Slezský Sborník*. R. 50: 1952 nr 2 s. 276—278.

3201. TYROWICZ Marian: Wiktor Hugo i Polska. *Od A do Z*. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego R. 1952 nr 43 s. 2.

(3202). URBAN Wincenty: Niemcy I Polacy w Seminarium Duchownym we Wrocławiu w latach 1795—1845 = poz. 2974.

(3203). URBAN Wincenty: Studium języka polskiego w Seminarium Duchownym we Wrocławiu w pierwszej połowie XIX w. = poz. 2975.

3204. VALUŠEK B.: K pobytu Karola Skorkovského v Opavé. *Slezský Sborník*. Acta Silesiaca R. 51: 1953 nr 1 s. 102—103.

3205. W STULECIE Wiosny Ludów 1848—1948. Wydawnictwo zbiorowe pod red. Natalii Gąsiorowskiej. T. 5: Wiosna Ludów. Teksty i materiały źródłowe. = poz. 3029a.

3206. WANTUŁA Jan: Rodzina księży Koellingów [pastorów ewangelickich i działaczy społecznych na Górnym Śląsku. 1825—1903]. *Straż-*

nica Ewangeliczna R. 8: 1953 nr 14 s. 190; nr 15 s. 213; nr 16 s. 220–221.

3207. WARZENICA Ewa: „Powieść ludowa“. *Wiśń* R. 9: 1952 nr 12 s. 6, ilustr.

O historycznych warunkach, w jakich powstawały powieści Kraszewskiego o tematyce chłopskiej w latach 1840–1860.

3208. WEBSTER Charles: The foreign policy of Palmerston 1830–1841. Britain, the liberal movement and the eastern question. Vol. 1–2. London 1951 G. Bell & Sons, LTD 8° ss. XI, nlb 1, 521 + VI, 522–914.

3209. WERFEL Roman: W dziewięćdziesiątą rocznicę powstania styczniowego. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 1 s. 28–43.

3210. WIERSZ przyjaźni. *Świat* R. 2: 1952 nr 40 s. 5.

Krótkie przedstawienie przyjaźni polsko-niemieckiej w okresie Wiosny Ludów oraz wiersz Jerzego (Georg) Herwegha „Polacy do Europy. Marzec 1846“ w przekładzie Tadeusza Polańskiego.

3211. WOJNAR Józef: Ignacy Łukasiewicz twórca polskiego przemysłu naftowego. *Archiwum Górnictwa i Hutnictwa* T. 1: 1953 z. 3/4 s. 219–227, portr. 1.

3212. WOJTKOWSKI Andrzej: W sprawie kształtowania się polskiego narodu burżuazyjnego na Śląsku. Ruchy społeczne i ideologia wielkopolskiej ludności bezrolnej w okresie Wiosny Ludów. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 228–234.

Dyskusja.

3213. WOJTKOWSKI Andrzej: Zagadnienie narodowości w dobie „Wiosny Ludów“. *Spraw. z Czyn.*

Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL [Kat. Uniw. Lubel.] Nr 3: 1948/49 [druk.:] 1952 s. 18.

Streszcz. nie dostarczono.

3214. WYCECH Czesław: Ks. Piotr Ściegienny. Zarys programu społecznego i Wybór pism. Warszawa 1953 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 250, nlb. 2, ilustr.

3215. WYKA Kazimierz: Teka Stańczyka na tle historii Galicji w latach 1849–1869. Wrocław 1951.

Rec.: Budzyk Kazimierz. *Pam. Literacki* R. 43: 1952 z. 3/4 s. 1212–1216.

3216. WYSŁOUCH Seweryn: Kapitalistyczna przebudowa rolnictwa śląskiego i jej skutki w latach 1850–1880. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 z. dodatkowy: Studia Śląskie s. 1–119.

(3217). WYSŁOUCH Seweryn: Wieś górno-śląska od połowy XVIII do połowy XIX wieku. Struktura gospodarcza i społeczna = poz. 2845.

3218. ZAKRZEWSKI Bogdan: Z dziejów walki o ideologię demokratyczną w Poznaniu w latach 1830–1850. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8 s. 275–375.

3219. ZANOZIŃSKI Jerzy: Nieznany krytyk artystyczny — Michał Bałucki. *Materialy do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 4: 1953 nr 3/4 s. 228–271.

3220. ZWOLIŃSKI Stefan: Kopalnia „Maturka“ w Dolinie Kościeliskiej w Tatrach. *Wiad. Muzeum Ziemi* T. 6: 1952 nr 2 s. 406–411, tabl. 1, Rés. des articles du texte polonais s. 57–58, Rez. statej pol'skogo teksta s. 80.

3. EPOKA KAPITALIZMU (1864–1939)

a) Opracowania ogólne

3221. BACULEWSKI Jan: Kierunki rozwoju nurtów ideologicznych

i literatury po roku 1864. *Polonistyka* R. 6: 1953 nr 3 s. 6–25.

3222. BORKOWSKI W[itold]: Kil-

ka kart z historii kinematografii. *Problemy* R. 8: 1952 nr 11 s. 749—753, ilustr.

S. 751: o aparacie projekcyjnym Polaka Kazimierza Pruszyńskiego w r. 1893; S. 752: o próbie stworzenia kolorowej projekcji filmowej przez Polaka Jana Szczepanika w latach 1872—1926.

3223. **BRODOWSKA** Helena: Rozwarstwienie ludności wiejskiej w Królestwie w XIX w. a zagadnienie tworzenia się narodu burżuazyjnego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza T. 2. Warszawa 1953 s. 237—241.

Dyskusja.

3224. **CARLGREN** [Wilhelm] M[auritz]:, Lindberg Folke: Ett svenskt förslag till stromaktsintervention i unionskonflikten våren 1899. Aktstycken ur de tyska och österrikisk — ungerska utrikesministeriernas arkiv. *Historisk Tidskrift* R. 73: 1953 z. 3 s. 258—269.

7 listów w jęz. niem. dot. polityki Gołuchowskiego. Stosunki austriacko-skandynawskie.

3225. **CHAŁASIŃSKI** Józef: Z zagadnień kultury kapitalizmu. Studia i szkice. Łódź 1953 Łódzkie Tow. Nauk. 8° ss. 185. Uniwersytet Łódzki Prace z Historii Myśli Społecznej.

3226. **DANISZEWSKI** Tadeusz: Materiały do studiowania historii polskiego ruchu robotniczego (lata 1864—1917). Z. 1. Warszawa 1953 8° ss. 160, 160 a-h. Wydział Propagandy i Agitacji KC PZPR. — Na prawach rękopisu.

Materiały zawierają nieautoryzowane stenogramy wykładów T. Daniszewskiego. Wydane zostały do użytku grup samokształcenia oraz kół studiowania historii KPZR i polskiego ruchu robotniczego.

3227. **DANISZEWSKI** Tadeusz: Miejsce i rola polskiego ruchu robotniczego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 331—372.

3228. [DANISZEWSKI Tadeusz] Daniševskij T.: Pervoe Maja v Pol'she. Po materialam i dokumentam iz istorii pol'skogo rabočego dviženija 1890—1950 gg. Pervod s pol'sk. A. P. Kuz'mina, I. D. Levina [i drugich] i s predisloviiem V. L. Fomina. Moskva 1952 Izd. Inostran. Lit. 8° ss. 247.

3229. **DANISZEWSKI** Tadeusz: Podsumowanie dyskusji nad referatami: „Miejsce i rola polskiego ruchu robotniczego“ i „Prawidłowość i specyfika polskiego imperializmu“. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza T. 2. Warszawa 1953 s. 543—555.

3230. **DANISZEWSKI** Tadeusz: První maj v Polsku (1890—1950). Z. polského originálu 1 Maja — 60 lat święta międzynarodowej solidarności Warszawa 1950 přel. Jaroslav Valenta. Praha 1953 Státní nakl. polit. literatury 8° ss. 225.

Rec.: ag. *Slezský Sborník*. R. 61: 1953 nr 2 s. 304.

3231. **DEREŃ** Andrzej: Działalność Ostmarkenvereinu na Śląsku na tle stosunków polsko-niemieckich z końca XIX i początku XX w. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 64—107.

3232. **DULCZEWSKI** Zygmunt: Walka o szkołę na wsi galicyjskiej w świetle stenogramów Sejmu Krajowego 1861—1914. Warszawa 1953 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 204, nlb. 3.

3233. **DUNIN-WĄSOWICZ** Krzysztof: Ruch ludowy w Galicji do I wojny światowej i jego powiązania z ruchem socjalistycznym. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 510—515.

3234. [DZIERŻYŃSKI Feliks] Feliks Edmundovič Dzeržinskij. 1877—

1926. Wyd.: Institut Marksa-Engelsa-Lenina pri CK VKP (b) Moskwa. 1951 „Iskusstvo“.

Rec.: Basilov N. M. *Sovetskaja Kniga* [R. 5:] 1952 nr 8 s. 51—57.

3235. DZIERŻYŃSKI Feliks. Feliks Dzierżyński we wspomnieniach i wypowiedziach. Praca zbiorowa. Red. Bronisław Krauze. Wyd. 2. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 71, nlb. 5, tabl. 1. Wydział Historii Partii KC PZPR.

M. in.: Stalin J.: Na śmierć Feliksa Dzierżyńskiego; Molotow W.: Dzierżyński i jego ostatnie przemówienie; Woroszyłow K.: Pamięci Feliksa Dzierżyńskiego; Mikojan A.: Wielki rewolucjonista; Gorki M.: Z listu o Feliksie Dzierżyńskim; Dzierżyńska Z.: Nieugięty szermierz rewolucji; Kon F.: Pamięci „Józefa“; Krasny J.: Z pobytu Feliksa Dzierżyńskiego w więzieniu.

3236. DZIERŻYŃSKI Feliks: Pamiętnik więźnia. Wyd. 2. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 74, nlb. 2, ilustr., tabl. 1. Wydział Historii Partii KC PZPR.

3237. DZIERŻYŃSKI Feliks: Pisma wybrane. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 494, nlb. 2, tabl. 10. Wydział Historii Partii KC PZPR.

Wyd. w 25 rocznicę śmierci F. Dzierżyńskiego 20 VII 1926 — 20 VII 1951.

3238. DZIERŻYŃSKI Feliks: Z Pism, Pamiętnika więźnia i Listów... Wstęp Haliny Rudnickiej. Wybrała i oprac. Barbara Rafałowska. Warszawa 1952 „Nasza Księgarnia“ 8° ss. XVIII, nlb. 2, 217, nlb. 1, tabl. 23.

Wyd. w 26 rocznicę śmierci F. Dzierżyńskiego.

3239. GROSFELD L[eon]: Powstanie i rozwój kapitalizmu w Polsce. Specyfika rozwoju polskiego kapitalizmu i imperializmu. (Stenogram wykładu). Warszawa 1953 8° ss. 26, nlb. 2. Centralny Ośrodek Szkolenia Partyjnego PZPR. Cykl Historii Polskiego Ruchu Robotniczego nr 2

[og. zbioru] (7). — Na prawach rękopisu.

3240. GROSFELD Leon: Prawidłowość i specyfika polskiego imperializmu. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 263—330.

3241. GRZYBOWSKI Konstanty: Z dziejów politycznej ideologii Watykanu. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 3 s. 17—43.

3242. JABŁOŃSKI Henryk: Z dziejów szkolnictwa pedagogicznego w Polsce. *Nowa Szkoła* [Cz. 1] R. 3: 1952 nr 6 s. 647—678; [Cz. 2] R. 4: 1953 nr 1 s. 23—53.

S. 647—659: „System kształcenia kadr nauczycielskich w Galicji“ w drugiej połowie XIX w. i na początku XX w.; s. 659—678: „II System kształcenia kadr nauczycielskich w Polsce w latach 1918—1939“.

3243. JAKÓBCZYK Witold: O polonizacji elementów obcych i germanizacji polskich w Poznańskim i na Śląsku. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 235.

Dyskusja.

3244. KIENIEWICZ Stefan: Galicja w dobie autonomicznej (1850—1914). Wybór tekstów w oprac... Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. LIII, nlb. 1, 397.

Rec.: Buszko Józef. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 2 s. 309—318.

3245. KOWALSKI Władysław: Z dziejów fortun kułackich i form kułackiego wyzysku na wsi. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 12 s. 100—194.

3246. MAGNUSZEWSKI Józef: Stosunki literackie polsko-czeskie w końcu XIX i na początku XX wieku. Wrocław 1951.

Rec.: Krejčí Karel. *Slavia* R. 22: 1953 nr 2/3 s. 504—510.

3247. MAKSAKOV V. V., Seleznov M. S.: O publikacji dokumentalnych materialow v SSSR. *Voprosy Istorii* 1953 nr 2 s. 89—104.

M. in. o następujących wyd. źródłowych: Feliks Edmundovič Dzerżinskij 1877—1926. 1951; Semiletnjaja vojna. 1948.

3248. MARCHLEWSKI Julian: Pisma wybrane (W dwóch tomach). T. 1. W oprac. udział wzięli: Zofia Marchlewska, Henryk J[ózef] Mościcki, Feliks Tych. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. XXVII, nlb. 1, 682, nlb. 2, tabl. 5. Wydział Historii Partii KC PZPR.

M. in.: Bierut B.: Wielki Polak-rewolucjonista. Z przemówienia... 24 III 1950; Jędrzychowski S.: Przedmowa.

Rec.: Kotowski Czesław: Naukowa spuścizna Juliana Marchlewskiego. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 341 s. 3; Raba Julian, Zieliński Henryk: Julian Marchlewski jako historyk polskich Ziemi Odzyskanych. *Kwart. Hist. R.* 6: 1953 nr 1 s. 192—202.

(3249). MARKS i Engels w Polsce. Materiały do bibliografii 1842—1952 = poz. 126.

3250. MAY Arthur J.: The Habsburg Monarchy, 1867—1914. Cambridge 1951 Harvard University Press 8° ss. 532.

Rec.: Mamytey Victor S. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 12: 1952 nr 2 s. 183—184; Taylor A. J. P. *The American Hist. Rev.* Vol. 57: 1951/52 nr 3 s. 669—670.

3251. OCHAB Edward: Wielki syn narodu polskiego. W 75-lecie urodzin Feliksa Dzierżyńskiego. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 254 s. 3.

3252. PAZDUR Jan: Problematyka badań dziejów techniki górniczo-hutniczej w epoce kapitalizmu. *Kwart. Hist. Kult. Mater. R.* 1: 1953 nr 1/2 s. 44—75, Sod., Sum. s. 75—77.

3253. POPKIEWICZ Józef: Z badań nad strukturą klasową Górnego Śląska. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 z.

dodatkowy: *Studia Śląskie* s. 403—418.

Od pocz. XX w. do 1939.

3254. POTEMSKI Tadeusz: Ludzie czerwonego Bytomia. Stalino-gród 1953 Wyd. Wojew. Komitet Frontu Narod. 8° ss. 38, nlb. 1, ilustr.

Praca wyróżniona na konkursie literacko-naukowym Wyd. Kultury Prez. Woj. Rady Narod. w Stalino-grodzie.

3255. POTERAŃSKI W[acław]: Rozwój kapitalizmu na ziemiach polskich. Stenogram wykładu... wygłoszonego na Wieczornym Uniwersytecie Marksizmu-Leninizmu przy Domu Wojska Polskiego w Warszawie. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 31, nlb. 1. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny. Materiały do Szkolenia Partyjnego nr 31.

3256. POZYTYWIZM. Cz. 1—2. Oprac.: H[enryk] Markiewicz [i in.]. Wrocław 1950—1951 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. VIII, 541, nlb. 2+456. Instytut Badań Literackich. *Studia Historyczno-literackie*. Pod red. Jana Kotta. T. 2—3.

Rec.: Kowalewski Jerzy: Na marginesie „Pozytywizmu“. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 87 s. 3; Nofer Alina, Żabicki Zbigniew. *Twórczość R.* 8: 1952 nr 7 s. 178—192.

(3257). REKAS Michał: Z przeszłości chłopskiego antyklerykalizmu w Polsce = poz. 3160.

3258. REWOLUCYJNE tradycje polskiej klasy robotniczej. Stenogram wykładu. Warszawa 1952 4° ss. 33, powiel. Materiały Kursu Propagandy przy KC PZPR. — Na pracach rękopisu.

3259. SUDAK Włodzimierz: Twarde ręce. (Pamiętnik). Warszawa 1953 Państw. Instytut Wydawn. 8° ss. 180, nlb. 1. Wspomnienia Robotników.

3260. SZERUDA Jan: Jakub Glass (1864—1942). *Reformacja w Polsce* R. 11: 1948—1952 [druk.:] 1953 nr 41/44 s. 134—135.

3261. SZEWCZYK Wilhelm: O Miarce [Karolu]. *Śląsk Literacki* R. 1: 1952 nr 1/2 s. 74—84.

3262. SZYMICZEK F[ranciszek]: Górnośląskie towarzystwa akademickie we Wrocławiu, 1863—1918. *Spraw. Pol. Akad. Umiej.* T. 52: 1951 [druk.:] 1953 nr 10 s. 957—960.

3263. TUROWSKI Jan: Wpływ kapitalizmu na społeczną organizację wsi w drugiej połowie XIX wieku i na początku XX wieku. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] Nr. 4: 1949/51 [druk.:] 1952 s. 28—30.

3264. WERESZYCKI Henryk: W sprawie oceny książki „Historia polityczna Polski w dobie powstaniowej 1864—1918”. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 474.

3265. WERFEL Roman: Reakcyjne oblicze socjaldemokratyzmu. *Nowe drogi* R. 6: 1952 nr 12 (42) s. 77—92.

3266. WERFEL Roman: Zagadnienie hegemonii proletariatu. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 447—452.

3267. Z DZIEJÓW walk ludu śląskiego. (Materiały). Katowice 1952 Woj. Komitet Wyborczy Frontu Narod. 8° ss. 62, nłb. 2.

Dzieje i walka klasy robotniczej Górnego Śląska z kapitalizmem.

b) Ziemie polskie w okresie kapitalizmu przedmonopolistycznego (1864—1900)

3268. AUGUR [pseud.]: Sprawa rodzinna. — *Rejsy*. Dodatek do

Dziennika Bałtyckiego R. 9: 1953 nr 16 s. 8.

Kontakty Włodzimierza Ledóchowskiego, generała zakonu jezuitów w r. 1940 i prymasa Mieczysława Ledóchowskiego w r. 1870 z Niemcami.

3269. BARDOUX Jacques: Quand Bismarck dominait l'Europe. Paris 1953 Librairie Hachette 8° ss. 325.

Rec.: Loewenheim Francis L. *The American Hist. Rev.* Vol. 59: 1953/54 nr 2 s. 371—372.

3270. BAUMAN Zygmunt: Pierwszy strajk w Polsce. *Więś* R. 10: 1953 nr 14 s. 5.

Proletariat 1883.

3271. BOBIŃSKA Helena: Filipina Płaskowicka. *Przeł. Kulturalny* R. 1: 1952 nr 6 s. 6, ilustr.

3272. BRATMAN Ignacy: Wspomnienie z czasów walki. *Życie Literackie* R. 3: 1953 nr 35 (85) s. 1, 7.

W 60-lecie SDKPiL.

3273. BROCK Peter: Bolesław Wyślouch founder of the Polish Peasant Party. *The Slavonic and East. Europ. Rev.* Vol. 30: 1951/52 nr 74 s. 139—163.

3274. BUGAJSKI Stanisław: W walce, w X Pawilonie i na zesłaniu. [W:] Wspomnienia o „Proletariacie”. Warszawa 1953 s. 231—236.

Przedruk: *Z Pola Walki* nr 4 Moskwa 1927.

3275. BUKOWSKI Andrzej: „Czorlińscy” przed sądem. *Rejsy*. Dodatek do Dziennika Bałtyckiego R. 9: 1953 nr 28 s. 8.

Proces przeciw Hieronimowi Derdowskiemu w r. 1881.

3276. CHLEBOWCZYK Josef: Vývoj forem a method kapitalistického vykořisťování v ostravsko-karvinském revíru na přelomu 19. a 20. století. Z polského rukopisu přeložil Milan Kudělka. *Slézský Sborník*. R. 51: 1953 nr 1 s. 385—398.

3277. CHOJNACKI Władysław: Sprawy Mazur i Warmii w korespondencji Wojciecha Kętrzyńskiego. Oprac... Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. XXX, 354, nlb. 1, tabl. 7.

Przyjęte jako rozprawa doktorska na Wydz. Histor. Uniw. Poznańskiego.

Treść: Korespondencja Kętrzyńskiego w sprawach społeczno-narod. Ziem Zach.; Ankieta w sprawie nazw miejscowości na Mazurach, Warmii i Powiślu; Listy różnych osób w sprawach społeczno-narod.; Życiorysy mało znanych autorów listów i spis prac i artykułów Kętrzyńskiego dotycz. zagadnień Mazur i Warmii [z lat 1868—1904].

3278. CIEŚLAK Tadeusz: Bismarkowska ustawa antysocjalistyczna z dn. 21 października 1878 roku. *Spraw. Tow. Nauk w Toruniu* R. 4: 1952 s. 50—53.

Streszczenie wygłoszonego referatu.

3279. CIEŚLAK Tadeusz: Bismarkowska ustawa antysocjalistyczna z dnia 21 października 1878 r. Studium historyczno-prawne. Toruń 1952 Tow. Nauk. 8° ss. 174, nlb. 11. *Sod., Zsf. Roczniki Tow. Nauk. w Toruniu*. R. 56: 1951 z. 2.

Rec.: Kamiński Andrzej Józef. *Przeegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 4/5 s. 666—671.

3280. CIEŚLAK Tadeusz: Historik Pomorza Nadwiślańskiego Julian B[altazar] Marchlewski. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 241—252.

3281. CZAJKA Stefania: Jan Lewicki — sztycharz — rewolucjonista. *Przeegl. Kulturalny* R. 2: 1953 nr 3 s. 2.

Rewolucjonista — rozstrzelany w Paryżu w r. 1871.

3282. DANISZEWSKI Tadeusz: Historia ruchu robotniczego w Polsce. Rozdz. 2: Wielki Proletariat. (Stenogram wykładu). Wyd. 4. Warszawa 1952 8° ss. 53, nlb. 2. Ministerstwo Obrony Narodowej. Główny Zarząd Polityczny. — Na prawach rękopisu.

3283. DANISZEWSKI Tadeusz: Ludwik Waryński wódz i ideolog Wielkiego Proletariatu. Warszawa 1952 „Wiedza Powszechna“ Państw. Wydawn. Popul.-Nauk. 16° ss. 57, nlb. 7, ilustr. Mała Biblioteczka Tow. Wiedzy Powszechnej. Seria 5. Historyczna.

3284. DANISZEWSKI T[adeusz]: Ludwik Waryński Wódz i ideolog Wielkiego Proletariatu. W 70 rocznicę powstania partii „Proletariat“. Materiał oprac. przez... Koszalin 1952 8° ss. 23.

3285. DANISZEWSKI T[adeusz]: Pod wodzą Partii — spadkobierczyni dorobku 70 lat walki polskiej klasy robotniczej budujemy socjalistyczne jutro naszej Ojczyzny. Referat... wygłoszony na akademii ku czci Wielkiego Proletariatu. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 247 s. 2.

O historycznym znaczeniu partii „Proletariat“.

3286. DANISZEWSKI T[adeusz]: Polska po powstaniu styczniowym. (Nieautoryzowany stenogram wykładu.) Warszawa 1952 4° ss. nlb. 2, 59, powiel. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Studium Zaoczne.

3287. DANISZEWSKI Tadeusz: W 70 rocznicę powstania Wielkiego Proletariatu. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 5 s. 262—275.

Referat wygłoszony na Akademii Centralnej 3 września 1952 r. w Warszawie (drukowany z pewnymi skrótami). O powstaniu, rozwoju i historycznym znaczeniu Wielkiego Proletariatu.

3288. DANISZEWSKI Tadeusz: Wielki Proletariat. Materiały i dokumenty z historii ruchu robotniczego w Polsce. Oprac... Warszawa 1949.

Rec.: Manusevič A. Ja. *Izvestija Akademii Nauk SSSR. Serija Istorii i Filosofii.* T. 9: 1952 nr 2 s. 198—202.

3289. DANISZEWSKI T[adeusz]: Wielki proletariat. Nieautoryzowany

stenogram wykładu. Warszawa 1953 4° ss. nłb. 2, 63, powiel. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Studium Zaoczne.

3290. DĄBROWSKI Jarosław: Krytyczny rys wojny 1866 roku w Niemczech i we Włoszech. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 276, nłb. 4, map 6.

3291. DEJCH Lew: Pionierzy ruchu socjalistycznego w Królestwie Polskim (fragmenty). [W:] Wspomnienia o „Proletariacie“. Warszawa 1953 s. 21—52, ryc.

Przedruk: *Z Pola Walki* nr 9/10 Moskwa 1930.

(3292). DEMEL Juliusz: Kasper Zubowski (1797—1873) = poz. 3065.

3293. DIKSZTAJN Szymon: Kto z czego żyje? Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 129, nłb. 3, tabl. 2, ilustr. Wydział Historii Partii KC PZPR.

Na k. tyt. autor: Jan Młot [pseud.]

Wydano w siedemdziesiątą rocznicę powstania Wielkiego Proletariatu 1 IX 1882 — 1 IX 1952.

Kormanowa Żanna: Słowo wstępne; Plechanow Jerzy: Z przedmowy do pierwszego rosyjskiego wydania.

Nakł. 2. Warszawa 1952.

(3294). DŁUGOBORSKI Wacław: Więź ekonomiczna Śląska z Polską w XVIII i XIX w. = poz. 2714.

3295. DOBROWOLSKI Henryk: Czerwone iskry. Z działalności Wielkiego Proletariatu w Krakowie. *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 13 (37).

Opracowano na podstawie materiałów do dziejów ruchu robotniczego, przechowywanych w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Krakowie.

3296. DURKO Janusz: Ruch robotniczy w Galicji na przełomie XIX i XX w. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 505—510.

3297. DZIĘCIOŁKIEWICZ Ryszard: Marcin Kasprzak — wielki rewolucjonista i chorąży internacjonalizmu. Warszawa 1952 „Wiedza Powszechna“ Państw. Wydawn. Popul.-Nauk. 16° ss. 45, nłb. 3, ilustr. Mała Biblioteczka Tow. Wiedzy Powszechniej. Seria 5: Historyczna.

3298. FIEDLER Franciszek: Pamięć bohaterskich bojowników „Proletariatu“ zagrzewa nas do wzmożonej walki o szczęście i siłę ojczyzny. Przemówienie na otwarciu wystawy „Wielki Proletariat“. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 250 s. 2.

O historycznych zasługach partii Proletariat.

3299. FIEDLER Franciszek: Wielki Proletariat. W 70 rocznicę „Proletariatu“. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 9 (39) s. 66—79.

3300. GALOS Adam: Wpływ polityki rządu pruskiego i wewnętrznej sytuacji Niemiec na społeczeństwo polskie w latach 1880—1914. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 444—447.

3301. GASEK Kunegunda: List ze wsi, w której żyje pamięć o Filipinie Płaskowickiej. (Przyczynek do epoki „Wielkiego Proletariatu“). *Głos Nauczycielski* 1952 nr 39 s. 4.

(3302). GĄSIOROWSKA Z. H.: O materiałach do biografii Ignacego Domeyki (1802—1889) = poz. 3070.

3303. GERBER Rafał: Pierwsze walki i pierwsi działacze polskiej klasy robotniczej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 499—500.

3304. GŁOWACKI Władysław: Ze wspomnień proletariatyka. Aresztowanie i X Pawilon. [W:] Wspomnie-

nia o „Proletariacie“. Warszawa 1953 s. 237—246.

Przedruk: *Z Pola Walki* nr 4 Moskwa 1927.

3305. GRODEK Andrzej: Znajomość dzieł Marksa w Polsce przed rokiem 1883. *Ekonomista* R. 53: 1953 kwart. 2 s. 33—38.

3306. GRYGIER Tadeusz: Wybór materiałów do kwestii polskiej w Prusach Wschodnich w XIX wieku. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 19: 1953 s. 261—311.

3307. GUZOWSKA Z.: „Śmiało podnieśmy sztandar nasz w górę... Wyjątki ze wspomnień Wacława Święcickiego — członka I Proletariatu. *Rejsy*. Dodatek do *Dziennika Bałtyckiego* R. 9: 1953 nr 11 s. 8.

(3308). HOFFA Zygmunt: Z rewolucyjnych tradycji Poznania. Bibiana Moraczewska = poz. 3081.

3309. ÍNDRA Bohumir: Polscy uchodźcy na Śląsku w latach 1864—1866. *Sobótka* R. 6: 1951 [druk.:] 1952 s. 92—127 i odb. 8° ss. 36.

3310. JABŁOŃSKI Henryk: Ze studiów nad początkami Narodowej Demokracji. *Przeł. Hist.* R. 44: 1953 nr 4 s. 481—536, Sod., Sum.

Treść: Od „pracy organicznej“ do „upolitycznienia“; Bratnie partie.

3311. JAKÓBCZYK Witold: Z dziejów ruchu robotniczego w Poznaniu. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8 s. 376—402.

3312. JANOWICZ Ludwik: W szlisselburskiej twierdzy. Ze wspomnień o Ludwiku Waryńskim. Wstępem poprzedził Józef Kozłowski. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 8 (53) s. 10—11, ilustr.

Fragm. artykułu pt.: L. Kobyłański i L. Waryński, opublikowanego w: *Przedświt* nr 12 z 1898 r.

3313. JANOWICZ Ludwik: Wspomnienia z X Pawilonu. Ludwik Wa-

ryński i Ludwik Kobyłański. Ze wspomnień szlisselburczyka. [W:] *Wspomnienia o „Proletariacie“*. Warszawa 1953 s. 177—205, ryc.

3314. JERUSALIMSKIJ A. S.: Vnešnjaia politika i diplomatija germanskogo imperializma v konce XIX veka. Wyd. 2. Moskwa 1951 Akad. Nauk. 4° ss. 604.

Rec.: Hallgarten Georg W. F. *The American Hist. Rev.* Vol. 57: 1951/52 nr 3 s. 672—673.

(3315). JONCA Karol: Komasaacja gruntów w Starym Koźlu w latach 1861—1878 = poz. 3091.

3316. JONCA Karol: Strajk na Górnym Śląsku w roku 1889. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 z. dodatkowy: *Studia Śląskie* s. 369—402.

3317. JONCZYK Jan: Strajk górników w 1871 r. w Królewskiej Hucie na tle sytuacji klasy robotniczej na Górnym Śląsku (1869—1878) *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 z. dodatkowy: *Studia Śląskie* s. 310—368.

3318. JOSTOWA Wanda: Z życia góralskiej biedoty w XIX w. [Szkic oparty na wspomnieniach górali Marii z Mrugałów Kapłon]. *Wierchy* R. 22: 1953 s. 110—130, ilustr.

3319. JÓŹWIĄK Witold: [Siedemdziesiąt] 70 lat walki. *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 19 (43).

Fragm. przemówienia wygłoszonego na stokach Cytadeli dn. 1 IX 1952 r. w 70 rocznicę powstania partii „Proletariat“.

3320. KANCEWICZ Jan: Sprawa rozłamu w polskim ruchu robotniczym na początku lat dziewięćdziesiątych XIX w. [W:] *Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza*. T. 2. Warszawa 1953 s. 390—401.

Dyskusja.

3321. KANCEWICZ Jan: Z dziejów polskiego ruchu robotniczego. Powstanie SDKP i L, jej ideologia

i działalność w latach dziewięćdziesiątych. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 18—39.

3322. KNOT Antoni: Nieznane pamiętniki Floriana Ziemiałkowskiego. *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 95—98.

(3323). KNOT Antoni: Ryszard Roepell 1808—1893 = poz. 3104.

3324. KON Feliks: Wspomnienia o „Proletariacie“ Fragmenty. [W:] *Wspomnienia o „Proletariacie“*. Warszawa 1953 s. 53—152, ryc.

3325. KON Feliks: W katordze na Karze. Fragmenty. [W:] *Wspomnienia o „Proletariacie“*. Warszawa 1953 s. 206—230, ryc.

3326. KON Feliks, Rechniewski Tadeusz, Lurii Mikołaj: Sprawozdanie z procesu „Proletariatu“ przed sądem wojennym w Warszawie w grudniu 1885. (Fragmenty). [W:] *Wspomnienia o „Proletariacie“*. Warszawa 1953 s. 253—268, ryc.

Przedruk: *Walka klas* nr 8, 9, 10 Genewa 1886.

3327. KORMANOWA Żanna: Gospodarczo-społeczne przesłanki ukształtowania się pierwszej partii polskiej klasy robotniczej. (W 70-lecie powstania partii „Proletariat“). *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 411—434, Sod. s. 627—628, Rés. s. 637—638.

3328. KOWALENKO Halina: Z dziejów Teatru Polskiego w Poznaniu. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8 s. 488—499.

3329. KOWALSKI Artur: Jak Wiktor Hugo spieszył z pomocą Jarosławowi Dąbrowskiemu. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 62 s. 4.

3330. KOZICKI Stefan: Jarosław Dąbrowski. W rocznicę Komuny Pa-

ryskiej. *Trybuna Wolności* R. 9: 1953 nr 21 s. 3.

3331. KOZŁOWSKI Józef: Działalność partii „Proletariat“ we Wrocławiu. *Zeszyty Wrocławskie* R. 6: 1952 nr 2 s. 68—73.
1882—1883.

3332. KOZŁOWSKI Józef: Filipina Płaskowicka. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 6 s. 14—15.
1847—1880 — rewolucjonistka.

3333. KOZŁOWSKI Józef: Paweł Toczyski. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 9 s. 14.

1864—1918 — rewolucjonista polski.

3334. KOZŁOWSKI Józef: Jan Hłasko. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 4 s. 20—21.

1855—1881 — rewolucjonista polski.

3335. KOZŁOWSKI Józef: Ludwik Kobyłański, jeden z pierwszych chorażych socjalizmu polskiego. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 10 (55) s. 14—15, ilustr.

3336. KOZŁOWSKI Józef: Mściciel ludu — Ignacy Hryniewiecki. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 8 s. 14—15.

Rewolucjonista polski i rosyjski, zabójca Aleksandra II 1856—1881.

3337. KOZŁOWSKI Józef: Nauczycielka ludowa. *Wieś* R. 10: 1953 nr 49 s. 4.

Filipina Płaskowicka 1847—1880.

3338. KOZŁOWSKI Józef: Pieśni wspólnej walki. *Świat* R. 2: 1952 nr 10 s. 8, ilustr.

O polskich pieśniach rewolucyjnych „Czerwony Sztandar“, „Warszawianka“ i „Pieśń wolnego ducha“ śpiewanych, w przekładzie rosyjskim Gleba Krzyżanowskiego, przez polskich i rosyjskich rewolucjonistów w więzieniu moskiewskim, na Butyrkach w r. 1897 i na zesłaniu w latach 1898—1901 oraz o przyjęciu tych pieśni przez rosyjską klasę robotniczą.

3339. KOZŁOWSKI Józef: Portret bohatera „Proletariatu“. W 50

rocznicę śmierci Ludwika Janowicza. *Świat* R. 2: 1952 nr 22 s. 7, 20, ilustr.

3340. KOZŁOWSKI Józef: Przypominamy „Szerszenia”. *Przyjaźń* 1952 nr 12 (168) s. 7, ilustr.

Dotyczy powieści autorki angielskiej, Ethel Lilian Voynich, pt. *Szerszeń* (The Gadfly), która ukazała się w Anglii w 1897. Związek powieści ze wspomnieniami autorki z własnej działalności w „Narodnej Woli” i ze wspomnieniami jej męża Wilfryda Michała Wojnicza z walk w szeregach partii „Proletariat”.

3341. KOZŁOWSKI Józef: Rosjanie — proletariatszczy. *Kwart. Inst. Polsko-Radzieckiego* R. 2: 1953 nr 4 s. 103—120.

Udział Rosjan w polskim ruchu w latach 70—80 XIX w.

3342. KOZŁOWSKI Józef: Spełniłem akt sprawiedliwości. Życie i walka Stanisława Padlewskiego. *Świat* R. 3: 1953 nr 15 s. 16.

1857—1891.

3343. KOZŁOWSKI Józef: Symon Dickstein (Jan Młot) — pionier socjalizmu i darwinizmu polskiego. *Problemy* R. 8: 1952 nr 5 (74) s. 349—351, ilustr.

3344. KOZŁOWSKI Józef: W imię praw człowieka. Wnuczka Tadeusza Kościuszki Maria Bohuszewicz na czele partii „Proletariat”. *Świat* R. 2: 1952 nr 38 s. 5, ilustr.

3345. KOZŁOWSKI Józef: Warszawa Święcicki poeta „Proletariatu”. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 16° ss. 50, nlb. 2, tabl. 6.

3346. KOZŁOWSKI Józef: Warszawa Worowski. W 30 rocznicę śmierci wielkiego rewolucjonisty. *Świat* R. 3: 1953 nr 19 s. 11.

1871—1923.

3347. KOZŁOWSKI Józef: „Wielki Proletariat” we Wrocławiu. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 9 (54) s. 14—15, ilustr.

3348. KOZŁOWSKI Józef: Wiktor Obnorski w Polsce. *Przegl. Kulturalny* R. 2: 1953 nr 6 s. 8.

1877—1878—związek z socjalistami polskimi.

3349. KRAMARCZYK Karol: Jak odsłonięto pomnik Kopernika w r. 1900 w Krakowie. *Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika Polskiego* R. 9: 1953 nr 40 (147).

3350. KRZYWICKI Ludwik: Studia socjologiczne. Wybór. Wybrał i wstępem poprzedził Adam Schaff. Warszawa 1951.

Rec.: Osiadacz Alina: U początków myśli marksistowskiej w Polsce. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 3 (5) s. 334—348.

3351. KRZYWICKI Ludwik: Wybór pism. Oprac. Stefan Kałuski. Wrocław 1952 Wydawn. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 86, nlb. 2, ilustr. Nasza Biblioteka.

Nakł. 2. 1952.

(3352). KUDĚLKA Milan: Pavel Stalmach a Slovensko (1824—1891) = poz. 3110.

3353. KUPFER [Efraim] Fr[anciszek]: Listy Arona Libermana. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 3 s. 180—183, Streszcz. s. V, Kratkoe izłożenie s. XI—XII, Sum. s. XVIII.

Materiał historyczny o polskim ruchu wolnościowym. Łączność z rewolucjonistami rosyjskimi i polskimi m. in. z Walerianem Wróblewskim.

3354. LEHMAN Janusz: Początki ruchu robotniczego w Wielkopolsce. [Lata 80-te XIX w.]. *Widnokrąg*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej R. 4: 1952 nr 45 s. 4.

(3355). LEŚKIEWICZOWA Janina: Badania rozwoju techniki rolnej. Folwark pańszczyźniany w XIX w. Migracje sezonowe = poz. 2915.

3356. LEŚNODORSKI Bogusław: Elementy postępowe w dziedzinie

prawa w drugiej połowie wieku XIX. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 143—149.

Dyskusja.

3357. LIPIŃSKI Edward: Dyskusja o kierunku rozwoju ekonomicznego w Polsce w latach osiemdziesiątych. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 1 s. 15—31.

3358. LUNDSTRÖM David: Manderström och emigranterna i sverige 1863. *Historisk Tidskrift* R. 16: 1953 z. 1 s. 1—33.

Emigracja polska po powstaniu 1863.

3359. MADAJCZYK Czesław: Oddziaływanie kapitału finansowego na rolnictwo w latach 1898—1910. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa s. 405—412.

Dyskusja.

3360. MAŃKOWSKI Mieczysław: U stóp szubienicy. [W:] Wspomnienia o „Proletariacie“. Warszawa 1953 s. 153—176, ryc.

3361. MARKOWSKA Wanda: Droga na barykady Komuny. Rzecz o Jarosławie Dąbrowskim. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 150, nlb. 2, tabl. 16.

Wyd. 2 Warszawa 1953 8° ss. 150, nlb. 2, tabl. 16.

(3362). MATERIAŁY do Bibliografii Proletariatu = poz. 65.

3363. MIEDZIŃSKI Florian: Julian Marchlewski korespondentem pisma poznańskiego. [W:] Poznań. Dzieje. Ludzie. Kultura. Poznań 1953 s. 23—29, fot.

3364. MIEDZIŃSKI Florian: Marcin Kasprzak przedstawiciel robotników poznańskich. [W:] Poznań. Dzieje. Ludzie. Kultura. Poznań 1953 s. 29—36, ryc.

3365. MOŚCICKI Henryk: Z dziejów Wielkiego Proletariatu. W 67 rocznicę stracenia Proletariatczyków. *Wiedza i Życie* R. 20: 1953 nr 1 s. 10—15.

3366. NAŁKOWSKI Wacław: Piśma społeczne. Wybrał i opracował Stefan Żółkiewski. Warszawa 1951 Państwowy Instytut Wydawniczy 8° ss. 476. Z prac Instytutu Badań Literackich.

Rec.: Jakubowski Jan Zygmunt. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 1/2 s. 170—176; Radgowski Michał. *Twórczość* R. 8: 1952 z. 1 s. 142—148; Sandler Samuel: Nałkowski na nowo odczytany. *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 13 s. 9, ilustr.; Strzelecki Jan: Drogi i bezdroża postępowej inteligencji. *Mysł Filozof.* R. 2: 1952 z. 1 (3) s. 307—317.

(3367). OPATRYNY Jarosław Wit: O korespondencji Polaków z Purkyniem = poz. 2935.

3368. ORLAŃSKI Mieczysław: Polska po powstaniu styczniowym. Sytuacja ekonomiczno - polityczna w poszczególnych zaborach. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 69, nlb. 3. Wydział Historii Partii KC PZPR. Wydział Szkolenia Partyjnego KC PZPR. Wybór Tekstów Źródłowych do Historii Polskiego Ruchu Robotniczego z. 1.

3369. ORLAŃSKI Mieczysław: Socjalno-rewolucyjna Partia „Proletariat“. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 148, nlb. 7. Wydział Historii Partii KC PZPR. Wydział Szkolenia Partyjnego KC PZPR. Wybór Materiałów i Tekstów Źródłowych do Historii Polskiego Ruchu Robotniczego z. 2.

(3370). ORZECZOWSKI Kazimierz: Uwagi o przebiegu i rezultatach uwłaszczenia w powiecie kozielskim na Górnym Śląsku = poz. 2938.

3371. OSIADACZ Alina: Wielki Proletariat — pierwsza partia klasy robotniczej w Polsce. Z okazji 70-le-

cia powstania. Wybrane teksty ideologiczne z „Walki Klas“, organu partii „Proletariat“. Wyboru dokonała i wstępem poprzedziła ... *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 3 s. 201—220.

3372. OSTASZEWSKI Janusz: Wspominki sprzed lat osiemdziesięciu. (400-na rocznica urodzin Kopernika w r. 1873). *Dziś i Jutro* R. 9: 1953 nr 12 s. 5.

3373. PIEKARSKI Witold: Listy z więzienia (1879). Oprac. Jerzy Zathej. Wrocław 1953 Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° ss. 65, nlb. 1, tabl. 1. Z Pracowni Naukowej Oddz. Rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej.

(3374). PIÓRKOWSKI Jerzy: Prawdziwa uroda życia = poz. 2946.

(3375). PŁAŻEWSKI Jerzy: Szabla i pióro. Rzecz o jenerale Hauke-Bo-saku = poz. 3148.

3376. POREBSKA Anna: „Wędrowiec“ a zagadnienia plastyki. Z dziejów polskiej krytyki artystycznej w latach 1884—1887. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 3: 1952 nr 2/3 (10/11) s. 190—244.

3377. PUCHLOV N.: Początki ruchu robotniczego w Polsce. (Lata siedemdziesiąte — osiemdziesiąte XIX wieku). *Zeszyty Historyczne Nowych Drog* R. 5: 1952 s. 40—66.

3378. RHODE Arthur: Lebens-Erinnerungen 1893—1900 ss. 377. Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu. Coll. Philosophicum. Maszynopis.

Rec.: Jakóbczyk W. *Roczn. Hist.* R. 19: 1950 [druk.] 1952 s. 196—197.

(3379). ROMANKÓWNA Mieczysława: Korespondencja Narcyzy Żmichowskiej w świetle autografów = poz. 3163.

(3380). ROSZKOWSKA Wanda: Z dziejów polsko-niemieckich stosunków kulturalnych w XIX wieku = poz. 3166.

3381. ROŻAŁOWSKI Włodzimirz: Vzpominky na generała Jaroslava Dombrovského. Prel. Karel a Milos Lapiš. Praga 1953 Naše vojsko 8° ss. 83.

3382. RUBINSTEJN E. I.: Politika germanskogo imperializma v zapadnych pol'skich zemljach v konce XIX — načale XX veka. Moskva 1953. Izd-vo Akad. Nauk SSSR 8° ss. 256, bibliograf. s. 236—250. Akad. Nauk SSSR. Inst. Istorii.

3383. RYSZKA Franciszek: Kapitał monopolistyczny na Górnym Śląsku i formy jego polityki. *Przeegl. Zach.* R. 8: 1952 z. dodatkowo: *Studia Śląskie* s. 203—265.

3384. SANDEL Józef: Samuel Hirszenberg [malarz żydowski w Polsce] (ur. 22 II 1865 — um. 15 IX 1908). *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 1: 1952 nr 1 s. 187—207, ilustr., Rez., Sum.

3385. SIDOROV Arkady: Rola polskiej i rosyjskiej klasy robotniczej w walce rewolucyjnej: [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 419—427.

3386. SIERADZKI Józef: Dwa wywiady z Jarosławem Dąbrowskim. *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 26 (50).

3387. SIERADZKI Józef: O badaniach nad polskim udziałem w rozwoju nauki. Współpraca polskich i rosyjskich przedstawicieli postępu. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 245—247.

Dyskusja.

3388. SIEVERT Tadeusz: Problematyka społeczna w dramacie mie-

szczańskim pozytywizmu warszawskiego. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 2/3 s. 220—253, ilustr.

(3389). SŁABCZYŃSKI Wacław: Jan Kubary nieznan podroźnik polski [1846—1896] = poz. 3176.

3390. SŁABCZYŃSKI Wacław: Paweł Edmund Strzelecki. Badacz Australii i obrońca niewolników. *Wiedza i Życie* R. 20: 1952 nr 3 s. 199—205.

1797—1873.

(3391). SOKULSKI Franciszek: W kraju i nad Bosforem (1830—1881). Fragmenty życia i listy = poz. 3029.

3392. LE SOUVENIR de [Jarosław] Dombrowski est vivant au coeur des peuples de France et de Pologne. *Peuples Amis* R. 6: 1952 nr 46 s. 10—11, ilustr.

Przemó wienia Ogrodzińskiego, Emile'a Terzen i Jacques'a Duclos na uroczystości odsłonięcia popiersia Jarosława Dąbrowskiego w Musée d'Histoire de Montreuil.

3393. STARZYŃSKI Juliusz: Jan Matejko — wielki realista i budowniczy świadomości narodowej. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 4: 1953 nr 3/4 (15/16) s. 5—43.

3394. STEMPOWSKI Stanisław: Dorpat (1888—1892). Rozdział Pamiętników. *Zeszyty Wrocławskie* R. 5: 1952 nr 2 s. 56—94.

3395. STERNBERG Lew: Wspomnienia o Piotrze Dąbrowskim. [W:] *Wspomnienia o „Proletariacie“*. Warszawa 1953 s. 247—249.

Przedruk: Sternberg Lew: Piotr Karłowicz Dombrowski. [W:] *Izdatel'stvo Vsesojuznogo Obščestva Polikatorzon*.

(3396). STRUMPH-WOJTKIEWICZ Stanisław: Generał Komuny [Walery Wróblewski] = poz. 3180.

3397. SUCHÁ Milada: I. Pisemné styky prof. F. A. Hory s Poláky. *Slavia* R. 21: 1952 nr 2/3 s. 322—337. K literárnim styku česko-polským.

3398. SUKERTOWA-BIEDRAWINA Emilia: Umiłowanie mowy polskiej i książki polskiej na Mazurach. *Strażnica Ewangeliczna* R. 7: 1952 nr 1 s. 4—6.

(3399). SZCZOTKA Stanisław: Zaburzenia chłopskie w Białostocczyźnie (1801—1869) = poz. 3183.

3400. SZULKIN Michał: Filipina Płaskowicka — nauczycielka i działaczka „I Proletariatu“. *Nowa Szkoła* R. 3: 1952 nr 5 s. 576—585.

3401. SZUMOWSKI Zbigniew: W sprawie Korfantego. Ruch robotniczy w Wielkopolsce na przełomie XIX i XX w. [W:] *Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza*. T. 2. Warszawa 1953 s. 529—534.

3402. SZWEYKOWSKI Zygmunt: Krytyka teatralna w dobie pozytywizmu wobec aktora i reżysera. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 z. 1 s. 133—160.

3403. ŚLIZIŃSKI Jerzy: Kopernikiana czeskie. *Problemy* R. 9: 1953 nr 10 s. 669.

Uczczenie przez Czechów rocznicy kopernikowskiej w r. 1873.

3404. ŚRÓDMIEŚCIE Warszawy 60 lat temu. (Z pamiętnika Kazimierza Lasockiego). *Stolica* R. 8: 1953 nr 25 s. 13.

3405. TRZCIŃSKI Teofil: Tadeusz Pawlikowski. *Pam. Teatralny* R. 2: 1953 z. 2 s. 139—152.

Teatr krakowski pod dyr. Pawlikowskiego (1893—1898).

3406. TRZCIŃSKI Teofil: Teatr krakowski przed pół wiekiem. *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 17 (41).

3407. TYCH Feliks: Z działalności związku robotników polskich w latach 1889—1891. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 3 s. 101—146.

Treść: Sytuacja polityczna Królestwa Polskiego w latach 90-tych XIX w.; Powstanie ZRP; 1 maja 1890 r.; Powstanie „Kasy oporu” w Warszawie; Działalność propagandowo-oświatowa ZRP; Rozciągnięcie działalności na prowincjonalne ośrodki robotnicze Królestwa Polskiego; Dalszy wzrost ruchu masowego; Jesienna fala strajkowa; 1 maja 1891 r.

3408. VOLKOVICHER I.: Początki socjalistycznego ruchu robotniczego w Królestwie Polskim. Lata 1876—1879. Przyczynek do badań historycznych. Tłum. z jęz. ros. I[rena] Halberstadt i I[zabela] Ogrodowicz. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 171, nlb. 4, tabl. 31. Wydział Historii Partii KC PZPR. Wyd. w 70 rocznicę powstania Wielkiego Proletariatu 1 IX 1882 — 1 IX 1952.

3409. W [PIĘCDZIESIĄTA] 50 rocznicę stracenia proletariaczyków. Z odezwy KC PPR. [W:] Wspomnienia o „Proletariacie”. Warszawa 1953 s. 11—13.

Styczeń 1936 r.

3410. W [SIEDEMNASTA] 17 rocznicę stracenia proletariaczyków. Z publikacji SDKPiL „Czego chciał «Proletariat»?” [W:] Wspomnienia o „Proletariacie”. Warszawa 1953 s. 9—10.

Przedruk: *Czerwony Sztandar* nr 2 1903 r.

3411. WALTERS Eurof: Austro-Russian relations under Goluchowski, 1895—1906. Unpublished documents. *The Slavonic and East Europ. Rev.* Vol. 31: 1952 nr 76 s. 212—231; Vol. 32: 1953 nr 78 s. 187—214.

(3412). WANTUŁA Jan: Rodzina księży Koellingów = poz. 3206.

3413. WARNEŃSKA Monika: „Cała moja wina — to miłość do ludu”. Stanisław Kunicki we wspomnieniach brata Ryszarda Kunickiego. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 11 (56) s. 18—19, ilustr.

3414. WARNEŃSKA Monika: Ostatni z najstarszej gwárdii. Jerzy Minich — żyjący członek Wielkiego Proletariatu. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 10 (55) s. 4—5, 7, ilustr.

3415. WARTA Andrzej: Wielki Proletariat. (Uwagi o działalności wydawniczej). *Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 9 s. 22—25.

3416. WARYŃSKI Ludwik: Przemówienie w sądzie. [Fragmenty]. [W:] Wspomnienia o „Proletariacie”. Warszawa 1953 s. 270—274.

Przedruk: *Walka klas* nr 8, 9, 10 Genewa 1886.

3417. WEGNER Jan: Józef Chełmoński w świetle korespondencji. Oprac... Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 179, nlb. 3, tabl. 36. Państwowy Instytut Sztuki. Źródła do Dziejów Sztuki Polskiej.

3418. WESOŁOWSKI Bronisław: Życie i walka wielkiego Polaka organizatora I zjazdu Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy. *Świat* R. 2: 1952 nr 4 s. 5—6, ilustr.

3419. WOJCIECHOWSKI Aleksander: Przemysł włościański w Królestwie Polskim. (Ankieta z 1885 roku). *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 4/5 s. 257—260.

3420. WOJCIECHOWSKI Marian: Struktura społeczna Krakowa w roku 1869. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 169—205.

3421. WOJEŃSKI Teofil: Postępowe tradycje publicystyki polskiej na przełomie XIX i XX wieku. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 7 s. 622—627, ilustr.

3422. WOJEŃSKI Teofil: Publicystyka okresu pozytywizmu. Wybór

tekstów. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 198, nlb. 2. Nasza Biblioteka.

3423. WOLANOWSKI Lucjan: Rówieśnicy. [Święto 1 Maja i stolarz Jan Szalek, członek Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy]. *Świat* R. 2: 1952 nr 18 s. 8—9, ilustr.

Przedstawienie dni Pierwszego Maja w doświadczeniu i świadomości Jana Szalka urodzonego w r. 1890.

3424. WROCZYŃSKI Ryszard: Zmierzch pozytywizmu oświatowego w Polsce. *Spraw. z Czynności i Posiedzeń LTN* [Łódzkie Tow. Nauk.] R. 4: 1949 [druk:] 1952 nr 2 (8) s. 65—70 i odb. 8° ss. 5, nlb. 1.

3425. WSPOMNIENIA o „Proletariacie“. Wydział Historii Partii KC PZPR. Warszawa 1953 «Książka i Wiedza» 8° ss. 286, nlb. 1, ryc. 19.

Z treści: Dejcz L.: Pionierzy ruchu socjalistycznego w Królestwie Polskim; Kon F.: Wspomnienia o „Proletariacie“; W katordze na karze; Mańkowski M.: U stóp szubienicy; Janowicz L.: Wspomnienia z X Pawilonu; Ludwik Waryński i Ludwik Kobylański; Ze wspomnień Szlisselburczyka; Bugajski S.: W walce, w X Pawilonie i na zesłaniu; Głowacki W.: Ze wspomnień proletariatu; Sprawozdanie z procesu „Proletariatu“; Przemówienie Waryńskiego w sądzie.

(3426). WYKA Kazimierz: Teka Stańczyka na tle historii Galicji w latach 1849—1869 = poz. 3215.

(3427). WYSŁOUCH Seweryn: Kapitalistyczna przebudowa rolnictwa śląskiego i jej skutki w latach 1850—1880 = 3216.

3428. ZANIEWICZ Maria, Jaroszewski Tadeusz: Bankier Kronenberg i jego pałac. *Stolica* R. 8: 1953 nr 46 s. 7.

3429. ZANIEWICZ Maria, Jaroszewski Tadeusz, Bołdok S.: Jan Henrich — warszawski architekt przelomu XIX i XX wieku. *Stolica* R. 8: 1953 nr 48 s. 13.

3430. ZATORSKI A[leksander]: Dwie rocznice. *Wojsko Ludowe* R. 3: 1952 nr 9 s. 35—55, ilustr.

Rocznica sformułowania Programu Socjalno-Rewolucyjnej Partii „Proletariat“ i rocznica urodzin Feliksa Dzierżyńskiego.

3431. ZAWADZKI Józef: U źródeł historycznych współczesnych teorii prawicy socjalistycznej. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 1 s. 32—58.

3432. ZE WSPOMNIENIŃ o „Proletariacie“. *Wiedza i Życie* R. 20: 1953 nr 11 s. 747—751.

Treść: Stanisław Kunicki (1861—1886); Wspomnienia Kazimierza Tomaszewskiego (fragmenty).

3433. ZIELIŃSKI Henryk: Trudności formowania się polskiego narodu burżuazyjnego na Śląsku. Problem recepcji haseł narodowo-burżuazyjnych na Śląsku. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 209—215.

Dyskusja.

c) Ziemie polskie w warunkach imperializmu (1900—1917)

3434. BERMAN Jakub: W 40 rocznicę „Prawdy“. (Referat wygłoszony na akademii z okazji 40-lecia „Prawdy“). *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 5 (35) s. 7—16.

M. in. wzmianka o związkach „Prawdy“ z postępową prasą polską (organami SDKPiL, KPP, podziemną prasą PPR i GL oraz prasą Pol. Lud.); omawia także osiągnięcia i braki prasy obecnej.

3435. BIEDRAWINA-SUKERTOWA E[milia]: Andrzej Samulowski trybun ludu Warmii i Mazur. *Świat i My*, Dodatek tygodniowy Głosu Olsztyńskiego 1952 nr 24 s. 3.

3436. BUSZKO Józef: Oddziaływanie rewolucji 1905 r. na Galicję. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 475—481.

- (3437). CHOJNACKI Władysław: Sprawy Mazur i Warmii w korespondencji Wojciecha Kętrzyńskiego = poz. 3277.
3438. CHRENOV J. A.: Revolucyjne wystąpienie warszawskich robotników w styczniu 1905 r. *Vo-prosy Istorii* 1952 nr 2 s. 102—110.
3439. CHRENOV J. A.: Rewolucyjne wystąpienie robotników warszawskich w styczniu 1905 r. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 4, Streszcz. s. IV, Sod. s. VIII—IX, Sum. s. XII—XIII.
3440. CHRENOV J. A.: Rewolucyjne wystąpienie robotników warszawskich w dniach styczniowych 1905 r. *Zeszyty Historyczne „Nowych Dróg”* 1952 nr 5 s. 67—82.
3441. GALOS Adam: Walka górnośląskich przemysłowców niemieckich o robotnika galicyjskiego (1904—1914) w świetle akt b. Re-jencji Opolskiej. (Streszczenie). *Spraw. Wroclaw. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.:] 1952 z. 2 s. 152—154.
3442. GAŚSIOROWSKA Natalia: Położenie i walka ekonomiczna i polityczna górników z okupantem niemieckim w Królestwie Polskim w czasie I wojny imperialistycznej (1914—1918). *Roczn. Dziej. Spol. i Gosp.* T. 4: 1952 [druk.:] 1953 s. 1—42, Rés.
3443. GÓRNIAK Stanisław: 1 Maja 1905. (Wspomnienia robotnika). *Wieś* R. 10: 1953 nr 18 s. 4.
3444. GÓRNIAK Stanisław: Rok 1917 w okopach. *Wieś* R. 10: 1953 nr 44 s. 4.
Wspomnienia z rosyjskiego frontu.
3445. GRODEK Andrzej: Okres imperializmu w badaniach polskich historyków burżuazyjnych: Rutkowskiego i Zweiga. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 427—430.
3446. GRÜNBERG Karol: Drugi zjazd SDPRR. (W pięćdziesiątą rocznicę). *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 1—11.
3447. HOOVER Herbert: The memoirs of Herbert Hoover. Years of Adventure 1874—1920. New York 1951 Macmillan Company 8° ss. XI, 496.
M. in. o działalności Hoovera w Polsce po I wojnie światowej.
Rec.: Bukacz Ignacy, *Sprawy Międzynarodowe* R. 5: 1952 nr 4 s. 134—139; Pomeroy Earl, *The American Hist. Rev.* Vol. 57: 1951/52 nr 3 s. 709—710.
3448. KALABIŃSKI Stanisław: Udział burżuazji polskiej w ofensywie kontrrewolucji. (Lipiec 1906 — czerwiec 1907 r.). *Przeł. Hist.* R. 44: 1953 nr 4 s. 537—582, Sod., Rés. i odb. 8° ss. 48.
3449. KAMIŃSKI Andrzej Józef: Paul Rohrbach, jeden z ideologów imperializmu niemieckiego. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 9/10 s. 321—350.
1869—1950.
3450. KIENIEWICZ Stefan: Walka klasowa na wsi w początkach XX wieku. (Czwarty rozdział referatu pt. *Wieś polska na początku XX wieku*). *Wieś* R. 9: 1952 nr 22 s. 5, ilustr.
3451. KORZEC Paweł: Rewolucja 1905—1907 i rola w niej SDKPiL. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 515—522.
3452. KUSZYK Władysław: Krwa-we walki proletariatu Łodzi i Warszawy w czerwcu 1905 roku. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 7 (52) s. 12—14, ilustr.

3453. KUSZYK Władysław: Marcin Kasprzak. W 47 rocznicę stracenia. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 9 (54) s. 16—17, 21, ilustr.

3454. KUSZYK Władysław: 1 Maja 1905 roku szkołą rewolucji warszawskiego proletariatu. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 5 (50) s. 10—11, 16, ilustr.

3455. KUSZYK Władysław: Wojskowa rewolucyjna organizacja SDKPiL. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 1 s. 7—9.

3456. MARCHLEWSKI Julian: Chimeryczny pogląd na stosunek społeczeństwa do sztuki. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 3: 1952 nr 1 (9) s. 167—176, tabl. 2.

Przedruk z: *Prawda*, tygodnik polityczny, społeczny i literacki, wydawany i redagowany przez Aleksandra Świętochowskiego, Warszawa 1901 r. T. 21 nr 19 i 20. Artykuł podpisany: dr J. B. Marchlewski.

3457. MARCHLEWSKI Julian: Listy do Stefana Żeromskiego i Władysława Orkana. Oprac. Aleksander Ślępa. Kraków 1953 Wydawn. Literackie 8° ss. 151, nlb. 1, tabl. 8.

Zawiera również: Zestawienie książek wyd. przez J. Marchlewskiego w Monachium w latach 1903 i 1904.

3458. NAJDUS Walentyna: Lenin o prawie narodu polskiego do niepodległości. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 85—118.

3459. NAJDUS Walentyna: Lenin w Polsce. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 8° ss. 208, tabl. 41. Wydział Historii Partii KC PZPR.

(3460). NAŁKOWSKI Wacław: Pisma społeczne = poz. 3366.

3461. OESTERREICH-Ungarns letzter Krieg 1914—1918, hrsg. vom österreichischen Bundesministerium für Heereswesen und vom Kriegs-

archiv, unter der Leitung von Edmund Glaise-Hortenaus. Wien 1931—1938 Verlag der militärwissenschaftlichen Mitteilungen Vol. 1—7.

Rec.: Langsam Walter Consuelo. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 11: 1951/52 nr 1 s. 95—97.

3462. PAJEWSKI Janusz: Podłoże gospodarczo-społeczne niemieckich planów strategicznych przed pierwszą wojną światową. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 8 s. 590—610.

3463. PANKRATOVA A. M.: Pierwsza rewolucja rosyjska 1905—1907 r. Tłum. Zdzisław Nieman i Bohdan Strumiński. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 270, nlb. 5.

3464. PIETRZAK-PAWŁOWSKA Irena: Znaczenie kryzysu 1900—1903 r. dla rozwoju kapitalizmu monopolistycznego w Królestwie Polskim. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 412—415.

3465. PŁOŃSKI Dorian: Lenin w Polsce i o Polsce. Warszawa 1952 4° ss. 24, powiel. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej. Redakcja Odczytów. Tematyka społ.-pol. okolicznościowa.

3466. POPIOŁEK Kazimierz: Ruch robotniczy na Górnym Śląsku do r. 1918. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 468—469.

3467. RUBINŠTEJN E. I.: Politika kolonizacji zapadnych pol'skich zemel' vil'gel'movskoj Germaniej (1900—1914 gg.) *Učenyje Zapiski Instituta Slavjanovedenija* T. 5: 1952 s. 151—205.

3468. RUBINŠTEJN E. I.: Politika kolonizacyjna wilhelmowskich Niemiec na zachodnich ziemiach polskich (1900—1914). [W:] Historycy

radzieccy o Polsce. Wybór prac. Warszawa 1953 s. 132—219.

(3469). RYSZKA Franciszek: Kapitał monopolistyczny na Górnym Śląsku i formy jego polityki = poz. 3383.

3470. [SIERADZKI Józef] J. S.: Listy Juliana Marchlewskiego. *Nowa Kultura* R. 4: 1953 nr 39 s. 6.

3471. SKULSKI Seweryn: O ruchu robotniczym w Ameryce. (Wspomnienia). Z działalności w Polskiej Sekcji Socjalistycznej Partii Amerykańskiej i Polskiej Sekcji Komunistycznej Partii Amerykańskiej w czasie i po I wojnie światowej. *Wiśń* R. 9: 1952 nr 3 s. 6.

(3472). SUCHODOLSKI Witold: Krytyka 1899—1914. Bibliografia wartości = poz. 144.

3473. SUKIERTOWA-BIEDRAWINA Emilia: Bogumił Linka uczczony w 33 rocznicę śmierci. *Strażnica Ewangeliczna* R. 8: 1953 nr 9 s. 111—112.

3474. SZELINGOWSKA Maria: Na krakowskich szlakach Lenina. *Echo Tygodnia*. Dodatek tygodniowy Gazety Krakowskiej R. 1953 nr 39 (223).

Przyjazd Lenina do Krakowa 1912.

(3475). SZUMOWSKI Zbigniew: W sprawie Korfanteo. Ruch robotniczy w Wielkopolsce na przełomie XIX i XX w. = poz. 3401.

3476. TUREK Zbigniew: Konopnicka nieznaną. *Trybuna Wolności* R. 8: 1952 nr 43 s. 6, ilustr.

Wspomnienia o społecznej działalności Konopnickiej wśród ludności wiejskiej w Żarnowcu.

(3477). WALTERS Eurof: Austro-Russian relations under Goluchowski, 1895—1906. Unpublished documents = poz. 3411.

3478. WARNEŃSKA Monika: Iskry i płomień. Ze wspomnień

o Róży Luksemburg. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 1 s. 12—13.

(3479). WEGNER Jan: Józef Chelmoński w świetle korespondencji = poz. 3417.

3480. ŻYCHOWSKI Marian: Wpływ rewolucji r. 1905 na polską historiografię burżuazyjną. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 1. Warszawa 1953 s. 131—134.

d) Rewolucja październikowa decydująca przesłanką odbudowania państwa polskiego (1917—1918)

3481. BEREZKIN A.: Učastie S. Sz. A. Sojėdennennych Sztatov Ameriki w interwencji na Ukrainie v 1918—1920 gg. *Slavjane* 1952 nr 5 s. 42—47.

S. 45—46: o roli USA w stosunkach polsko-radzieckich 1918—1920.

3482. BURDŻALOV E. N.: Sovetskaja strana v period inostranoj voennoj interwencji i graždanskoj vojny (1918—1920 gg.). Lekcii. Moskva [b. r.] Izdat. VPS 8° ss. 160.

3483. DERUGA Aleksy: Polityka Watykanu i imperialistów anglo-amerykańskich wobec Polski w latach 1917—1919. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 501—505.

3484. DZIEJE wojny domowej w ZSRR. (Pod red. M. Gorkiego i in.). T. 2: Wielka Rewolucja Proletariacka (Październik—Listopad 1917 r.). Oprac.: J. Aleksandrov, I. Minc, P. Pospielow, J. Jarosławski, E. Genkina, J. Gorodiecki, I. Razgon, I. Towstucha. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 637, nlb. 2, tabl. 43, ilustr.

3485. GOJSKI Józef: Echa Rewolucji Październikowej wśród pracują-

cego chłopstwa w Polsce. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 11 s. 16—17. 1918 r.

3486. GÓRNIAK Stanisław: ... Aby zagrzały działa „Aurory”. *Wieś* R. 10: 1953 nr 45 s. 1. Wspomnienia z r. 1917.

(3487). HOOVER Herbert: The memoirs of Herbert Hoover. Years of Adventure 1874—1920 = poz. 3447.

3488. JABŁOŃSKI Henryk: Polska autonomia narodowa na Ukrainie 1917—1918. Warszawa 1948.

Rec.: Spuler Bertold. *Hist. Zeitschr.* Bd 175: 1953 H. 1 s. 208—209.

3489. KOWALSKI Józef: Wielka Październikowa Rewolucja Socjalistyczna a wyzwolenie Polski. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 274, nlb. 3, tabl. 14. Wydział Historii Partii KC PZPR.

Rec.: A. W. *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 44 s. 4.

3490. LAPTER Karol: Plan utworzenia rządu polskiego w USA. *Sprawy Międzynarodowe* R. 6: 1953 nr 3 s. 60—71.

(3491). NAJDUS Walentyna: Lenin o prawie narodu polskiego do niepodległości = poz. 3458.

3492. NAJDUS Walentyna: Polacy w Rewolucji Październikowej. (W XXXV rocznicę Rewolucji Październikowej). *Przeł. Hist.* T. 43: 1952 z. 3/4 s. 435—472, *Sod.* s. 628—630, *Rés.* s. 638—640.

3493. SUPRUNENKO M.: Ukraina v period inozemnoi voennoi intervencii i hromadjanskoi vijny (1918—1920 r.). Kyiv 1951 Derżpolitvykav URSR ss. 344.

Rec.: Kovalenko D. A. *Sovetskaja Kniga* 1952 nr 9 s. 67—71; Najda S. F., Ovsienko I. T. *Voprosy Istorii* 1952 nr 4 s. 100—102.

3494. UDZIAŁ Polaków w Wielkiej Październikowej Rewolucji Socja-

listycznej. [B. m.] 1953, (Wojskowe Zakł. Graf. Warszawa) 8° ss. 11, nlb. 1.

3495. W [TRZYDZIESTĄ piątą] XXXV rocznicę Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej. Materiały — dokumenty. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 860, nlb. 15, tabl. 97. Wydział Historii Partii KC PZPR.

Rec.: Wągrowski Mieczysław: Rewolucja Październikowa a Polska. Cz. 1—2. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 11 (41) s. 140—154; R. 7: 1953 nr 1 s. 130—140; Werfel Roman: Nadzieja ludzkości, wyzwolicielka Polski. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 311 s. 7—8; Zuev F. G., Miller I. S.: Cenne materiały po istorii pol'skogo rabočego dviženija. *Voprosy Istorii* 1953 nr 7 s. 137—147.

3496. WIELKA Październikowa Rewolucja Socjalistyczna (1917). Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 62, nlb. 2.

Przekład artykułu z Wielkiej Encyklopedii Radzieckiej.

e) Burżuazyjno-obszarnicze państwo polskie (1918—1939)

3497. AKTEN zur deutschen auswärtigen Politik. 1918—1945. Serie D (1937—1945). Bd 5. Polen, Südosteuropa, Lateinamerika, Klein — und Mittelstaaten. Juni 1937 — März 1939. Baden-Baden 1953 4° ss. LXXXV, 831.

3498. AMBROZIEWICZ Jerzy: Rada delegatów robotniczych Zagłębia Dąbrowskiego. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 11 s. 18, 21.

3499. LES ARCHIVES secrètes de la Wilhelmstrasse. T. 1. De Neurath à Ribbentrop (Septembre 1937 — Septembre 1938). Documents traduits de l'allemand par Michel Tournier. Paris 1950 Librairie Plon 8° ss. X, 613.

3500. LES ARCHIVES secrètes de la Wilhelmstrasse. T. 2. L'Alle-

magne et la Tchécoslovaquie (1937—1938). Documents traduits de l'allemand par Michel Tournier. Paris 1951 Librairie Plon 8° ss. 633.

3501. LES ARCHIVES secrètes de la Wilhelmstrasse. T. 3 L'Allemagne et la guerre civile espagnole (1936—1939). Documents traduits de l'allemand par Michel Tournier. Paris 1952 Librairie Plon 8° ss. 633.

3502. LES ARCHIVES secrètes de la Wilhelmstrasse. T. 4. Les suites de Munich (Octobre 1938 — Mars 1939). Documents traduits de l'allemand par Michel Tournier. Paris 1953 Librairie Plon 8° ss. 642, nlb. 1.

3503. ARSKI Stefan: Przekłete lata. U źródeł katastrofy wrześniowej. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 62, nlb. 2.

Wyd. 2 rozszerzone. Warszawa 1953 8° ss. 108, nlb. 3, ilustr.

3504. ARSKI Stefan: Zapiski dyplomatyczne pana hrabiego. *Świat* R. 3: 1953 nr 46 s. 10—11; nr 47 s. 14—15.

Z pamiętnika Jana Szembeka.

3505. AUSCALER Gustaw: Stan wyższej konieczności w Polsce przedwrześniowej. [1918—1939]. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 10 (80) s. 479—507, Sod. s. 4—5 luźne.

3506. BANASIK Tadeusz: Warszawa we wspomnieniach robotnika. *Stolica* R. 8: 1953 nr 6 s. 11.

Okres międzywojenny.

3507. BANDOS Adam: Walki chłopskie 1937 roku. (Szkie popularyny). Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 8° ss. 58, nlb. 2. Wydział Historii Partii KC PZPR.

3508. BARAN Zygmunt: Gromadzki pochód. *Chlopska Droga* R. 8: 1952 nr 18 s. 5, ilustr.

Opis obchodów 1 majowych we wsi Siedliska w Rzeszowskiem w latach przedwojennych.

3509. BARANOWSKI Wincenty: Wspomnienia z wyborów w latach 1919—1930 za rządów obszarniczokapitalistycznych w powiatach Wieluń, Kalisz i Turek. *Zielony Sztandar* R. 4: 1952 nr 37 s. 7.

3510. BECK Józef: Dernier rapport. Politique polonaise 1926—39. Neuchâtel 1951 Editions de la Baconnière 1939 ss. XXIII, 362, mapa. Histoire et Société d'Aujourd'hui.

Rec.: Bourdillon F. B. *International Affairs* Vol. 28: 1952 nr 2 s. 227—228; Breyer Richard. *Zeitschrift für Ostforschung* Jg 2: 1953 H. 3 s. 450—452.

3511. BOBRUK Albin: Matka i syn. (Pamiętnik Albina Bobruka — wspomnienie robotnika). Wyd. 2. Warszawa 1952 Państw. Instyt. Wydawn. 8° ss. 183, nlb. 1.

Słowo wstępne: Jerzy Andrejewski.

Rec.: Rurawski Józef: Pamiętnik z pierwszej linii. *Wiś* R. 9: 1952 nr 31 s. 3.

3512. BRODZKI Stanisław: Wrzesień nie powtórzy się. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 38.

Wrzesień 1939 — miesiąc napaści Niemiec na Polskę.

3513. BRONIEWSKA Janina: Ludzie wówczas bez nazwisk. *Świat* R. 3: 1953 nr 51/52.

Wspomnienia o działaczach KPP w czasie 20-lecia.

3514. BRUN Julian: Do walki przeciw sanacyjnym ciemiężcom ludu, zdrajcom narodu, podżegaczom wojennym! [Odezwa KC KPP pióra Juliana Bruna, napisana w 10-lecie faszystowskiego przewrotu majowego w Polsce, w r. 1936]. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 4 (34) s. 72—78.

3515. BRUN Julian: Obrona Polski czy polityka zdrady narodowej. *Wojско Ludowe* R. 3: 1952 nr 5 s. 16—19, ilustr.

Artykuł napisany w sierpniu 1936 z powodu zamachu stanu dokonanego przez hitlerowców w Gdańsku w dniu 18 lipca tegoż roku i stanowiska Polski wobec tej sprawy.

Artykuł drukowany w 10 rocznicę śmierci Juliana Bruna.

3516. BRUN Julian: W walce o Polskę Ludową. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 121, nlb. 3, tabl. 1. Wydział Historii Partii KC PZPR.

Wybór prac z lat 1935—1937 i 1941—1942. Rec.: Warta Andrzej: Dziennikarz-partiata-rewolucjonista. *Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 10/11 s. 82—88.

3517. BUDOWNICZY kolejnictwa radzieckiego Feliks Dzierżyński. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 68, nlb. 3. Wydział Historii KC PZPR.

Rec.: B. L.: Feliks Dzierżyński — budowniczy kolejnictwa radzieckiego. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 149 s. 4.

3518. CAMPUS Eliza: Despre politica externă a guvernului reactionar Roman in etapa trădării dela München (1937—1938). *Studii* R. 6: 1953 nr 3 s. 29—52.

Również o pakcie wzajemnej pomocy między Polską a Rumunią (1938).

3519. CHMIELARSKI Józef: Nieprawdopodobne? — ale prawdziwe! *Wiś* R. 9: 1952 nr 37 s. 6.

Korespondencja chłopca — Józefa Chmielarskiego — przedrukowana z *Gazety Świątecznej* nr 2914 z 1936 r., w której domaga się załatwienia nieprzeprowadzonego do owego czasu uwłaszczenia we wsi Michałów, pow. brzeziński, woj. łódzkie.

3520. CHYLIŃSKA Kamila: Towarzyski Sulejowej życiorys w dwóch częściach. *Świat* R. 2: 1952 nr 10 s. 6—7, ilustr.

Szczegóły biograficzne przedwojennej robotnicy Łucji Sulejowej — przewodniczącej Prezydium Rady Narodowej w Pabianicach.

3521. CIULIK Augustyn: W 20 rocznicę powstania chłopów w powiecie leskim. Rzeszów 1952 Wyd. Wojew. Zarząd Związku Samopomocy Chłopskiej 8° ss. 51, nlb. 1, ilustr.

3522. CIULIK Augustyn: W 16 rocznicę strajku i walk chłopskich

na Rzeszowszczyźnie. *Nowiny Tygodnia*. Dodatek tygodniowy do *Nowin Rzeszowskich* R. 4: 1953 nr 32 (161).

(3523). CZACHOWSKA Jadwiga: Sygnały 1933—1939 = poz. 143.

3524. CZERNIAWSKI Czesław: Gdy w sercach wzbierał gniew. *Wiś* R. 9: 1952 nr 25 s. 4.

W 16-tą rocznicę strajku w Toruniu.

3525. DANISZEWSKI Tadeusz: Etapy bolszewizacji KPP [Komunistycznej Partii Polski]. Cz. 1. Stenogram wykładu wygłoszonego w IKKN [Instytucie Kształcenia Kadr Naukowych]. Warszawa 1953 4° ss. 19, powiel. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Katedra Historii Polski.

3526. DANISZEWSKI Tadeusz: Historyczny zjazd. (W 30 rocznicę II Zjazdu KPP). *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 9 s. 57—74.

II Zjazd w 1923 r. Komunist. Partii Polski.

3527. DANISZEWSKI T[adeusz]: Polska w latach 1929—1933. Nieautoryzowany stenogram wykładu. Warszawa 1953 4° ss. 30, powiel. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Katedra Historii Polski.

3528. DOCUMENTS on British Foreign Policy, 1919—1939. Ed. by E. L. Woodward and Rohan Butler. 1st Series Vol. 3: 1919; 2nd Series Vol. 3: 1931—32. London 1949, 1948. His Majesty's Stationery Office 8° ss. LXXX, 909 + XXVI, 618.

Rec.: Groot E. de. *History* Vol. 37: 1952 nr 131 s. 248—250.

3529. DOCUMENTS on British Foreign Policy, 1919—1939. Ed. by E. L. Woodward and Rohan Butler. 3rd Series Vol. 1: 1938; Vol. 2: 1938. London 1949 His Majesty's Stationery Office 8° ss. LV, 655 + LXXVII, 692.

Rec.: Williams E. T. *History* Vol. 37: 1952 nr 131 s. 250—252.

3530. DOCUMENTS on British Foreign Policy 1919—1939. Ed. by E. L. Woodward and Rohan Butler. 3rd Series Vol. 3: 1939. London 1950 His Majesty's Stationery Office 8° ss. XXXIV, 647.

Rec.: M[edlicott] W. N. *The English Hist. Rev.* Vol. 67: 1952 nr 252 s. 154.

3531. DOCUMENTS on British Foreign Policy 1919—1939. Ed. by E. L. Woodward, Rohan Butler and Margaret Lambert. 3rd Series Vol. 4: 1939. London 1951 His Majesty's Stationery Office 8° ss. LXXIV, 647.

Rec.: Macartney C. A. *International Affairs* Vol. 28: 1952 nr 1 s. 90—91.

3532. DOCUMENTS on British Foreign Policy, 1919—1939. 3rd Series Vol. 4: 1939; Documents on German Foreign Policy, 1918—45. Series D. Vol. 4. London 1951 His Majesty's Stationery Office 8° ss. LXXIV, 647.

Rec.: Medlicott W[illiam] N[orton] *The English Hist. Rev.* Vol. 67: 1952 nr 265 s. 592—595.

3533. DOCUMENTS on British Foreign Policy, 1919—1939. Ed. by E. L. Woodward and Rohan Butler. 3rd Series Vol. 5: 1939. London 1952 His Majesty's Stationery Office 8° ss. LXXXVII, 818.

Rec.: Macartney C. A. *International Affairs* Vol. 29: 1953 nr 1 s. 90—91.

Wyżej wymieniony tom zawiera m. in. dokumenty dot. paktu gwaranc. z Polską (począwszy od rozmów Becka w Londynie 4—6 IV 1939) oraz rokowań z ZSRR.

3534. DOCUMENTS on British Foreign Policy, 1919—1939. Ed. by E. L. Woodward and Rohan Butler Series 4 Vol. 5: 1939. London 1952 His Majesty's Stationery Office 8° ss. 906.

M. in. stosunki polsko-angielskie. Wizyta min. Becka w Londynie w r. 1939 itp.

3535. DOCUMENTS on German Foreign Policy, 1918—1945 from the Archives of the German Foreign Mi-

nistry. Series D: 1937—1945. Vol. 1: From Neurath to Ribbentrop, September 1937 — September 1938; Vol. 2: Germany and Czechoslovakia 1937—1938. London 1949, 1950 His Majesty's Stationery Office 8° ss. CV, 1120 ss. LXXXI, 1070.

Rec.: Williams E. T. *History* Vol. 37: 1952 nr 131 s. 250—252.

3536. DOCUMENTS on German Foreign Policy, 1918—1945. Series D: (1937—1945). Vol. 4: The Aftermath of Munich, October 1938 — March 1939. Washington 1951 Govern. Print Office 8° ss. LXXXV, 733.

Rec.: Easum Chester V. *The American Hist. Rev.* Vol. 58: 1953 nr 4 s. 916—918.

3537. DOCUMENTS on German Foreign Policy, 1918—1945. Series D. Vol. 5: Poland, the Balkans, Latin America, the Smaller Powers, June 1937 — March 1939. Washington 1953 Govern. Printing Office 8° ss. LXXXVI, 977.

3538. DROŻDŻYŃSKI Aleksander: Nieujarzmiona młodzież. Zebrał i oprac... Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 161, nlb. 3, tabl. 8.

Życie młodzieży robotniczej w Polsce przed drugą wojną światową.

3539. DUBIEL Paweł: Konrad Piecuch z Potępy, śląski patriota-rewolucjonista. [1897—1932]. *Przeł. Zach. R.* 8: 1952 nr 1/2 s. 304—306.

3540. FELIS Tadeusz: Życie za dniówkę. Warszawa 1952 Państwowy Instytut Wydawniczy 8° ss. 188.

Wspomnienia robotników; pamiątnik okresu dwudziestolecia 1919—1939.

Rec.: Kwiecińska Z.: Wspomnienia z lat bezrobocia. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 227 s. 4; Matysiak Irena. *Wiś* R. 9: 1952 nr 25 s. 7.

3541. FIERLINGER Zdenek: Ve službach ČSR. Pameti z druheho zahraničného odboje. [1936—1945]. Wyd. 3. T. 1—2. Praha 1948—1951.

Rec.: Batowski Henryk. *Sprawy Międzynarodowe* R. 5: 1952 nr 6 (20) s. 147—149

3542. FIJAŁEK Bronisław: Pierwsze lata mojej pracy w SDKPiL. *Trybuna Wolności* R. 9: 1953 nr 34 s. 3.

3543. FRITZHAND Marek: O sytuacji w etyce polskiej. *Myśl Filozof.* R. 2: 1952 z. 3 (5) s. 131—162.

M. in.: Charakterystyka koncepcji etycznych w Polsce w okresie międzywojennym.

3544. GONERA Tadeusz: Jak chłopci walczyli za sanacyjnym faszyzmem. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 16° ss. 94, nlb. 2, ilustr. Biblioteka Żołnierza. Seria 3: Opowiadania o Walce i Pracy 55.

3545. GÓJSKI Józef: Fornale. Z niedoli i walk robotników rolnych. Warszawa 1953 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 163, nlb. 1.

3546. GÓJSKI Józef: Szlakiem walk chłopskich. Warszawa 1953 „Czytelnik“ 16° ss. 130, nlb. 2, ilustr.

3547. [GROSFELD Leon] Grosfeld Leon: Gosudarstvo dosentjabr'skoj Pol'si na służbę monopolij. Perekład s pol'skogo: P. I. Zjablov. Predislovie: V. T. Fomin. Moskwa 1953 16° ss. 128. Izdatel'stvo Inostrannoj Literatury.

3548. GROSFELD Leon: Jak karatele okradają Polskę. *Trybuna Wolności* R. 8: 1952 nr 9 s. 3, ilustr.

Z zagadnień gospodarczych Polski lat 1929—1933. Fragmenty książki L. Grosfelda pt.: Polska w okresie kryzysu gospodarczego (1929—1933 r.).

3549. GROSFELD Leon: Polska w latach kryzysu gospodarczego 1929—1933. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 314, nlb. 2.

Rec.: J. J. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 8 (38) s. 135—140; Kula Witold. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 260—272; S. K.: Lata międzywojenne. *Wiesć* R. 9: 1952 nr 26 s. 7; Sadzikowski Wiesław. *Ekonomista* R. 52 1952 kwart. 4 s. 310—320.

3550. GROSFELD Leon: Walki

strajkowe chłopów polskich w latach 1929—1933. *Wojsko Ludowe* R. 3: 1952 nr 1 s. 88—97.

3551. GROSFELD Leon: Wzrost eksploatacji klasy robotniczej w Polsce w okresie kryzysu 1929—1933. *Przegl. Hist.* T. 43: 1952 z. 1 s. 5—33, *Sod.* s. 163—164, *Rés.* s. 170—171.

Artykuł powyższy jest fragmentem rozdziału stanowiącego część większej pracy o stosunkach ekonomicznych i społ.-politycznych w Polsce w latach kryzysu ekonomicznego 1929—1933.

3552. GWIŹDŹ Andrzej: O roli nauki prawa państwowego w procesie faszycyzacji Polski przedwrześniowej. Fragment wypowiedzi wygłoszonej na Sesji Naukowej IKKN przy KC PZPR poświęconej omówieniu projektu konstytucji. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 5/6 (75/76) s. 786—792.

3553. HAJNICZ A[rtur]: Teoria i praktyka terroru i drylu w armii przedwrześniowej. *Wojsko Ludowe* R. 3: 1952 nr 10 s. 70—79.

3554. HOCHFELD Julian, Nowakowski Stefan: Uwagi o wykorzystaniu pamiętników do badań nad świadomością proletariatu. *Myśl Filozof.* R. 3: 1953 nr 4 s. 242—268.

(3555). HOOVER Herbert: The memoirs of Herbert Hoover. Years of Adventure 1874—1920 = poz. 3447.

3556. IGNAR Stefan: Kwestia rolna w Polsce kapitalistycznej. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Rolnicze i Leśne 8° ss. 169, nlb. 3.

Rec.: Jagielski Mieczysław. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 4 s. 299—309.

3557. IGNASIAK-MINKOWSKA Janina: Jak było za sanacji. *Trybuna Wolności* R. 8: 1952 nr 38 s. 6, ilustr.

Wspomnienia posłanki komunistycznej w latach 1932—1935.

3558. IZBICKI Roman: Dlaczego

ułań Franczyk nie dostał urlopu. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obro-
ny Narod. 16° ss. 48, ilustr. Biblio-
teka Żołnierza. Seria 1: Popularne
Wypisy Literackie 73.

Zawiera również: Zawadzki S.: W Raclawic-
cach; O ruchach chłopskich w Polsce w 1932,
1933 i 1937 r. oraz o ówczesnych stosunkach
w wojsku.

3559. J. R.: Zalecenie p. Kawec-
kiego. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 57
s. 3.

Reprodukcja pisma Ministerstwa Spraw We-
wnętrznych do wojewodów w Polsce sanacyjnej
z dn. 14 VI 1933 określającego ustosunkowanie
się władz do robotników w wypadkach różnych
form strajków oraz artykuł informacyjny.

3560. JAK ŻYŁ w Ameryce Kor-
nel Denega. *Chłopska Droga* R. 8:
1952 nr 14 s. 1.

List biednego chłopca z Lubelszczyzny, który
emigrował w r. 1936 do Brazylii, napisany po
powrocie z emigracji do Polski Ludowej.

3561. JAWORZNICKI Bolesław:
Polsko-Radziecki pakt o nieagresji
z r. 1932. *Sprawy Międzynarodowe*
R. 5: 1952 nr 5 (19) s. 70—82.

3562. JURKIEWICZ Jarosław:
Konkordat z roku 1925 na tle polityki
Kurii Rzymskiej w okresie między-
wojennym. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953
nr 4 s. 57—85.

3563. JURKIEWICZ Jarosław:
Nuncjatura Achillesa Ratti w Polsce.
Warszawa 1953 „Czytelnik“ 16°
ss. 134, nlb. 2.

3564. JURKIEWICZ Jarosław:
Watykan i plebiscyt na Górnym Ślą-
sku. *Sprawy Międzynarodowe* R. 5:
1952 nr 1 (15) s. 28—51.

Artykuł stanowi drugą część pracy pt.:
Nuncjatura Achillesa Ratti w Polsce (1918—
1921). Cz. 1. *Zob. R.* 4: 1951 z. 5 s. 38—62.

3565. KALICKA Felicja: Powsta-
nie krakowskie 1923 roku. Warszawa
1952 „Czytelnik“ 16° ss. 60, nlb. 4,
nuty. Mała Biblioteczka Tow. Wie-
dzy Powszechnej. Seria 5: Histo-
ryczna.

Rec.: ag. *Slezský Sborník. Acta Silesiaca*
R. 51: 1953 nr 1 s. 139.

3566. KALICKA Felicja: Powsta-
nie krakowskie 1923 roku. Warszawa
1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 106,
nlb. 2, plan 1, ilustr.

3567. KALICKA Felicja: Powsta-
nie krakowskie 1923 roku. *Historia
i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953
nr 3/4 s. 39—57.

3568. KALIŃSKI Zygmunt: Tak
było. *Świat* R. 2: 1952 nr 6 s. 21—22,
ilustr.

Streszczenie sprawozdania delegacji między-
narodowej Centrali Patronatów nad Więziami
Politycznymi w Polsce (12 Avenue Mathurin
Moreau Paris 19-e) ogłoszonego w broszurze:
Co widzieliśmy w Polsce w r. 1935. Przedsta-
wione „ówczesne warunki społeczne, sytuacja
ekonomiczna mas pracujących i policyjny terror
reżimu sanacyjnego“.

3569. KALKOWSKI Jan: „Feu-
dalny sejm w najpiękniejszej postaci“.
*Od A do Z. Dodatek tyg. Dziennika
Polskiego* R. 9: 1952 nr 36 (89).
Dokumenty z historii „Wyborów“ (1).

3570. KALKOWSKI Jan: Krwawy
sierpień 1937 roku. *Od A do Z.
Dodatek tyg. Dziennika Polskiego.*
R. 9: 1953 nr 34 (138).

3571. KAMIŃSKA Maria: Czer-
wona kokardka. *Za Wolność i Lud*
R. 5: 1953 nr 5 s. 5.

Wspomnienia z więzień w 1937 r.

3572. KARPİŃSKI Jerzy: W da-
wnej ojczyźnie wielmożów. (Wspom-
nienia i dokumenty) [z okresu 20-le-
cia]. *Widnokrąg. Tygodniowy doda-
tek społeczno-kulturalny Gazety Po-
znańskiej* R. 5: 1953 nr 18 s. 1, 5.

3573. KIERCZYŃSKA Melania:
Z działalności KPP na froncie kul-
turalnym. *Od A do Z. Dodatek tyg.
Dziennika Polskiego* R. 9: 1953 nr
52 (156).

3574. KOBYLECKI Andrzej:

„Nasz sztandar płynie ponad trony...” (Z historii ruchu robotniczego w Końskich). *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 7 s. 6—7.

1921—1922.

3575. KOŁODZIEJ Stanisław: Z przedwojennych lat. *Trybuna Wolności* R. 8: 1952 nr 16 s. 2.

Wspomnienia działacza komunistycznego z okresu międzywojennego o Bolesławie Bierucie.

3576. [KOMUNISTYCZNA Partia Polski] KPP. Uchwały i rezolucje. T. 1: 1—2 Zjazd (1918—1923). Oprac. Felicja Kalicka i Szymon Zachariasz. Red. i wstępem zaopatrzył Tadeusz Daniszewski. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 8° ss. 294, nlb. 1, tabl. 15. Wydział Historii Partii KC PZPR. — Do użytku szkół partyjnych.

Treść: I Zjazd KPRP (grudzień 1918 r.); Między I a II Zjazdem KPRP; II Zjazd KPRP (sierpień 1923 r.)

3577. [KOMUNISTYCZNA Partia Polski] KPP. Wspomnienia z pola walki. Oprac. Józef Kowalczyk, Tadeusz Daniszewski, Felicja Kalicka. Warszawa 1951.

Rec.: Dobrowolski Marian: Fragmenty historii. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 5 s. 467—471, ilustr.; Kijowski Andrzej: Czytając wspomnienia komunistów. *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 9 (33); S. K. *Polska i Świat Współczesny* R. 1952 nr 4 s. 56—57.

3578. [KOMUNISTYCZNA Partia Polski] KPP demaskuje złudę niepodległości burżuazyjnej Państwa Polskiego. [W:] KPP w obronie niepodległości Polski 1952 cz. 1 s. 15—64.

3579. [KOMUNISTYCZNA Partia Polski] KPP mobilizuje do walki przeciw antynarodowym rządóm dyktatury sanacyjnej. [W:] KPP w obronie niepodległości Polski 1952 cz. 3 s. 95—132.

3580. [KOMUNISTYCZNA Partia Polski] KPP w obronie niepodległości Polski. (Kolegium redakcyjne:

Józef Kowalski, Felicja Kalicka i Szymon Zachariasz). Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 426, nlb. 1. Wydział Historii Partii KC PZPR. Zbiór dokumentów i materiałów z lat 1918—1938.

Wyd. 2. 1953 8° ss. 419, nlb. 1, tabl. 27.

Kowalski J.: Słowo wstępne.

Treść: cz. 1: KPP demaskuje złudę niepodległości burżuazyjnego Państwa Polskiego s. 15—64; cz. 2: KPP wskazuje jedyną drogę do rzeczywistej niepodległości Polski s. 65—93; cz. 3: KPP mobilizuje do walki przeciw antynarodowym rządóm dyktatury sanacyjnej s. 95—132; cz. 4: KPP walczy przeciw wyprzedzący bogactw kraju kapitałowi zagranicznemu s. 133—183; cz. 5: W walce przeciw niebezpieczeństwu najazdu hitlerowskiego, w walce o pokój, postęp i socjalizm s. 185—420.

Rec.: K. S. *Sprawy Międzynarodowe* R. 6 1953 nr 2 s. 125—128; Kowalewski Jerzy: Książka o patriotyzmie i internacjonalizmie. *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 62 s. 3; Łuniński Ryszard. *Wiść* R. 10: 1953 nr 41 s. 5; S. Z.: Dokumenty niezłomnego patrioty. *Wojsko Ludowe* 1953 nr 7 s. 118—122; Strumieniowa Eugenia. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 2 s. 241—250.

3581. [KOMUNISTYCZNA Partia Polski] KPP w walce przeciw niebezpieczeństwu najazdu hitlerowskiego, w walce o pokój, postęp i socjalizm. [W:] KPP w obronie niepodległości Polski 1952 cz. 5 s. 185—420.

3582. [KOMUNISTYCZNA Partia Polski] KPP walczy przeciw wyprzedzący bogactw kraju kapitałowi zagranicznemu. [W:] KPP w obronie niepodległości Polski 1952 cz. 4 s. 133—183.

3583. [KOMUNISTYCZNA Partia Polski] KPP wskazuje jedyną drogę do rzeczywistej niepodległości Polski. [W:] KPP w obronie niepodległości Polski 1952 cz. 2 s. 65—93.

3584. KORESPONDENCJE do „Towarzysza”. (Organ Komunistycznego Związku Młodzieży Polski)

[z lat 1932—1934]. *Wieś* R. 9: 1952 nr 12 s. 1, ilustr.

W 30 rocznicę powstania KZM-u. [Tekst 6 korespondencji].

3585. KOWALA Maciej: Jaka to była „demokracja“, kiedy rządził hrabia Raczyński. *Chłopska Droga* R. 8: 1952 nr 12 s. 11.

Dawne „dobre“ czasy.

O warunkach życiowych robotników folwarcznych na folwarku Poddebę, pow. Dębica.

3586. KOWALCZYK Józef: Bolesław Bierut: Życie i działalność. Oprac... Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 149, nlb. 3, tabl. 11. Wydział Historii Partii KC PZPR.

Rec.: A. Sz.: Książka o życiu i działalności towarzysza Bieruta. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 131 s. 3; Gąsiorowska Natalia: Książka o życiu i działalności prezydenta Bieruta. *Wieś* R. 9: 1952 nr 25 s. 4; Książka o wielkim budowniczym. *Świat* R. 2: 1952 nr 21 s. 7, ilustr.

Nakł. 2.

Nakł. 3.

Nakł. 4.

3587. KOWALCZYK Józef: „Bolesław Bierut, życie i działalność“. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 1—2 s. 11—24; Streszcz. s. III—IV, Kratkoe izłożenie s. XIV—XV, Sum. s. XXVI—XXVII.

3588. KOWALCZYK Józef: Bolesław Bierut. Život a dilo... Přel. Erich Sojka. Praha 1953 Typ. Rudé Právo 8° ss. 142, z il.

3589. KOWALCZYK Józef: Marceci Nowotko — bojownik o wolność narodu. Wyd. 2 uzupełnione. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Popul.-Nauk. „Wiedza Powszechna“ 16° ss. 36, nlb. 4. Mała Biblioteczka Wiedzy Powszechnej. Seria 5: Historyczna.

3590. KOWALSKI Józef: W trzydziestą rocznicę II Zjazdu KPP. *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 266 s. 3—4.

3591. KOWALSKI Józef: W 35 rocznicę powstania Komunistycznej

Partii Polski. *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 349 s. 3—4.

3592. KOWALSKI Władysław: Jak chłopi obchodzili 1 Maja. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 5 s. 10.

1918—1931.

3593. KOZŁOWSKI Z.: Problem ludzi „zbędnych“ w Polsce kapitalistycznej i jego likwidacja w Polsce Ludowej. *Nowe Rolnictwo* R. 1: 1952 nr 6 s. 24—33.

3594. KRAUSOWA Janina: Ichen-drysy Michała Krajewskiego. *Wieś* R. 9: 1952 nr 1 s. 5.

Omówienie fragmentu pamiętnika Krajewskiego dotyczącego jego pobytu w Warmii w 1920 r., gdzie spędził rok jako parobek w folwarku Ichen-drysy, należącym do dóbr Waplewo w okolicach Sztumu.

3595. KULA Witold: Wbrew piłsudczyźnie lud śląski twardo stał przy polskości. Przemówienie... na Kongresie Ziemi Odzyskanych w 1952 r. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 269 s. 2.

O walce ludu śląskiego o polskość i o zadaniach polskiej nauki historycznej wobec Ziemi Odzyskanych. W tytule artykułu podano imię autora Jan.

3596. KUREK Jalu: Góralu — czy ci nie żal? Kraków 1953 Wydawn. Literackie 8° ss. 156, nlb. 3.

Dotyczy stosunków społecznych, gospodarczych i kulturalnych Podhala.

3597. KUREK Jalu: O Łapanowie po dwudziestu latach. *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 11 (35).

3598. KURPIEWSKI Leon: Białostocki dzierzymorda *Wieś* R. 9: 1952 nr 40 s. 6, 8.

Charakterystyka reżimu sanacyjnego w woj. białostockim na podstawie sprawozdania wojewody białostockiego, Mariana Zyndram-Kościałkowskiego, z działalności administracyjnej państwowej i samorządu na obszarze woj. białostockiego za czas od 1 IV 1932 do 1 IV 1933.

2599. KUSZYK Władysław: Przeciw kontrrewolucyjnej interwencji. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 6 s. 16.

Strajki w 1920 r.

3600. KUSZYK Władysław: Warszawska Rada Delegatów Robotniczych w 1918/19 r. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 11 (56) s. 10—11, 17, ilustr.

3601. LAPTER Karol: Jednolity front partii burżuazyjnej wobec polskiego ruchu robotniczego w okresie międzywojennym. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2 Warszawa 1953 s. 470—474.

3602. LAROCHE Jules: La Pologne de Pilsudski, souvenirs d'une ambassade, 1926—1935. Paris 1953 Flammarion 8° ss. 238.

Rec.: Carrie René Albrecht. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 13: 1953 nr 2 s. 193—195.

3603. LEŚNODORSKI Bogusław: W okresie plebiscytu. [W:] *Warmia i Mazury*. Cz. 1. Poznań 1953 s. 163—178.

Dotyczy plebiscytu na Warmii i Mazurach 11 lipca 1920 r.

3604. LEŚNODORSKI Bogusław: Z dziejów Warmii i Mazur w latach 1918—1920. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 387—390.

Dyskusja.

3605. LIKOWSKI Janusz: Wielkopolski czerwony sierpień. Strajki rolne w 1922 r. *Nowy Świat*. Dodatek tygodniowy Głosu Wielkopolskiego R. 4: 1953 nr 34 s. 1.

3606. LITWIN Aleksander: Powszechny strajk włóknarzy łódzkich w 1936 roku. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 8° ss. 133, nlb. 2. Wydział Historii Partii KC PZPR.

3607. LITWIN Jakub, Kalicka Felicja, Minkowski Maksymilian: Pod rządami bezprawia i terroru. Konstytucja, sejmy i wybory w Polsce przed-

wrześniowej. Materiały i dokumenty. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 270, nlb. 1. Wydział Historii Partii KC PZPR.

3608. ŁANGOWSKI Jan: Walka o słowo polskie na Opolszczyźnie. (Z minionych lat). Wspomnienia redaktora „Nowin Codziennych” 1931—1939. *Prasa Polska* 1953 nr 5/6 s. 44—47.

3609. MAŁCUŻYŃSKI Karol: Kartki z historii zdrady. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 229 s. 6.

Dotyczy fragmentów pamiętników Szembeka, podsekretarza stanu MSZ, w latach 1932—39, drukowanych w paryskim miesięczniku emigracyjnym: *Kultura*.

3610. MAŁCUŻYŃSKI K[arol], Rawicz J[erzy]: Gdy Polską rządziła burżuazja. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 108, nlb. 3.

Rec.: S. K. Lata międzywojenne. *Wies* R. 9: 1952 nr 26 s. 7.

3611. MARCHLEWSKA Zofia: Towarzysz Smutny. Reportaż z życia polskiego rewolucjonisty [Bronisława Wesołowskiego]. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 16° ss. 71, tabl. 3.

Wyd. 2. poprawione i rozszerzone, Warszawa 1953 8° ss. 47, nlb. 1. tabl. 6.

3612. MARCZAK Stanisław: Proces lubelski Franciszka Józwiaka i towarzyszy [w 1937 r.] *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 7 (52) s. 8—10, ilustr.

3613. MARK B[ernard]: W dziesiątą rocznicę powstania w getcie białostockim (16 sierpnia 1943 — 16 sierpnia 1953). *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 3/4 s. 181—197.

Częściowy spis poległych uczestników ruchu oporu w getcie białostockim, s. 193—197.

3614. MATVEEV V. A.: Proval popytok zapadnych derżav razvjazat' mirovujju vojnu protiv Sovetskogo

Sojuza v 1938—1939 godach. *Vo-prosy Istorii* 1953 nr 4 s. 64—91.

3615. MINORSKI Jan: Próba oceny architektury polskiej okresu 1918—1939. (Na podstawie opracowania w Instytucie Urbanistyki i Architektury). *Architektura* 1953 nr 12 s. 297—308.

3616. MITZNER Zbigniew: Było to wczoraj. Wybór z pamiętników bezrobotnych, chłopów, emigrantów i lekarzy. Wybrał, oprac. i wstępem opatrzył... Wyd. 2. Warszawa 1952 „Nasza Księgarnia“ 8° ss. XXIII, nlb. 1, 188, nlb. 3, tabl. 16. Biblioteka Przyjaciółki nr 13.

Rec.: Turlejska Maria: Było to wczoraj. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 6 (51) s. 20—21, ilustr.

3617. MŁYNARCZYK Henryk: Höntschi i ska-sp. z o. o. w Poznaniu. Przyczynek do roli kapitału obcego w Polsce w okresie międzywojennym. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 601—617.

3618. MUSZKOWSKI Jan: Teatr i książka. Ze wspomnień o Mieczysławie Rulikowskim. *Pam. Teatralny* R. 1: 1952 z. 1/2 s. 414—420, ilustr.

(3619). NAJDUS Walentyna: Lenin o prawie narodu polskiego do niepodległości = poz. 3458.

3620. NAWET STRZĘPY oskarżają. Przedruk fragmentu pamiętnika Sławoj-Składkowskiego „Strzępy mel-dunków“ dotyczącego otwarcia sejmu w 1928 r. Wstępem zaopatrzył Józef Pogan. *Wiś* R. 9: 1952 nr 39 s. 4.

3621. NOWAK Edward: W 30-lecie KZMP [Komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej]. Jak walczyli KZMP-owcy. *Świat* R. 2: 1952 nr 12 s. 4—5, ilustr.

3622. PAJEWSKI Janusz: Imperialistyczne powiązania przewrotu majowego. [W:] Konferencja Metodolo-

giczna Historyków Polskich, Pierwsza. Warszawa 1953 s. 373—375.

Dyskusja.

3623. PAPAN Franz von: Der Wahrheit eine Gasse. [Pamiętniki]. Monachium 1952 8° ss. 678.

3624. PAWLATA Stefan: Wiś białostocka w walce z ustrojem burżuazyjnym. Białystok 1952 Wydawn. „Gazeta Białostocka“ 16° ss. 92.
W związku z wyborami do sejmu 1952 r.

3625. PAWLATA Stefan: Strajk leśny w Supraślu w 1933 r. *Świat i Ludzie*. Dodatek do Gazety Białostockiej 1952 nr 37 s. 2—3.

3626. PELC Julian: Z krwawych walk i zmagani chłopów w pow. brzo-zowskim we wsi Harta w 1937 r. *Zielony Sztandar* R. 4: 1952 nr 33 s. 4.

W piętnastą rocznicę.

3627. PIETRZAK Bolesław: Jadów. *Zielony Sztandar* R. 4: 1952 nr 22 s. 5.

W 20 rocznicę strajków i walk chłopskich. O czynnym wystąpieniu chłopów przeciwko policji w Jadowie, pow. radzyński w roku 1932.

3628. PIWARSKI Kazimierz: Imperializm polski jako jeden z elementów imperializmu światowego przed wybuchem drugiej wojny światowej. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 458—461.

3629. PIWARSKI Kazimierz: Monachium 1938. Polityka rządów Anglii i Francji wobec faszystowskich Niemiec. Warszawa (1952) Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 229, nlb. 2.

Pomykało Wojciech: Wstęp.

3630. POD RZĄDAMI bezprawia i terroru — konstytucje, sejmy i wybory w Polsce przedwrześniowej. Oprac. Wyd. Historii Partii KC

PZPR Warszawa 1952, „Książka i Wiedza“ 8° ss. 271.

Rec.: A. W. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 275 s. 4; J. S. *Nowe Prawo* R. 8: 1952 nr 10 s. 33—34; *Wojsko Ludowe* R. 3: 1952 nr 11 s. 124—125.

3631. POPOWA E. I.: O niektórych zagadnieniach polityki zagranicznej imperializmu amerykańskiego w latach 1917—1939. *Zeszyty Historyczne Nowych Dróg* (przekłady) 1952 nr 5 s. 83—104.

3632. POSKROBKO Piotr: Wspomnienia z Berezki Kartuskiej. *Świat i Ludzie*. Dodatek do Gazety Białostockiej 1952 nr 36 s. 2.

3633. POTEMSKI Tadeusz: 1932 r. Z rewolucyjnych tradycji klasy robotniczej Śląska i Zagłębia. Katowice 1952 Wojew. Komitet Frontu Narodowego 8° ss. 32, ilustr.

3634. PUCHALSKA Mirosława: Oblicze Dnia. 1936. Wstęp i antologię oprac... Wykaz ważniejszych pozycji bibliograficznych oprac. Jerzy Kądziała. Wrocław 1953 Zakład im. Ossolińskich. Wydawn. Pol. Akad. Nauk 8° ss. 176, nlb. 2. Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Materiały do Dziejów Postępowej Publicystyki 1.

3635. PYTLAKOWSKI Jerzy: W „Sempericie“. *Przeł. Kulturalny* R. 1: 1952 nr 12 s. 2.

Reportaż z fabryki „Semperit“ w Krakowie. Zawiera wiadomości o dziejach fabryki zaczerpnięte z tradycji ustnej.

3636. RAWICZ Jerzy: Jak Hoover protegował Piłsudskiego na „naczelnika państwa“. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 356 s. 3.

Za parawanem suwerenności.

Na podstawie pamiętników Hoovera opublikowanych pt.: *The Memoirs of Herbert Hoover. Years of adventure 1874—1920*. New York 1951 The Macmillan Co.

3637. RAWICZ Jerzy: Wybory przed wrześniem. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 10 (80) s. 508—516.

Dotyczy wyborów w Polsce w okresie 1919—1939.

3638. RODZIEWICZ H[enryk]: Powstanie chłopskie w powiecie leśkim. 21 VI — 9 VII 1932 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 72, nlb. 3, tabl. 4, ilustr. Wydział Historii Partii KC PZPR.

3639. ROGALA Władysław: Dzieje jednego strajku rolnego [Strajk rolny w r. 1922 w Wielkopolsce]. *Widnokrag*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej R. 4: 1952 nr 53 s. 2, 4.

3640. ROGALA Władysław: Dzieje jednego strajku rolnego. [Strajk rolny w 1922 r.] *Widnokrag*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej R. 4: 1953 nr 1 s. 4; nr 2 s. 5; nr 3 s. 2—3.

3641. RYBACKA Rozalia: Wspomnienia z demonstracji w dniu 29 grudnia 1918 r. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 12 s. 6—7.

3642. RYBICKI Zygmunt: Działalność komitetów fabrycznych, folwarcznych i domowych rad robotniczo-chłopskich w Polsce w latach 1918—1919. *Rada Narodowa* R. 9: 1952 nr 10 s. 27—28.

3643. RYSZKA Franciszek: Kapitał obcy na Górnym Śląsku w pierwszych latach okresu międzywojennego. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 375—379.

Dyskusja.

3644. RYSZKA Franciszek: Kulisy decyzji w sprawie Śląska w r. 1921. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 127—167 i nadb.

3645. S. B.: Amerykańscy protektorzy rewizjonizmu niemieckiego w okresie międzywojennym. *Sprawy Międzynarodowe* R. 5: 1952 nr 5 (19) s. 83—89.

O stanowisku Stanów Zjednoczonych wobec antypolskich dążeń rewizjonistycznych Niemiec.

3646. S. Z.: Jak to było w Kozodrzy. *Wiś* R. 10: 1953 nr 34 s. 3.

Wspomnienia buntów chłopskich z lat 1932—1937, w związku z książką: Przed świtaniem.

3647. S. Z.: Rankiem 20 IV 1933 r. w Nockowej. *Wiś* R. 10: 1953 nr 34 s. 3.

Wspomnienia o buntach chłopskich. W związku z książką: Przed świtaniem.

3648. SARNECKI Tadeusz: Między życiem a śmiercią. Spotkanie z autorem pamiętnika bezrobotnego [Karolem Burasem]. *Świat* R. 2: 1952 nr 13 s. 5—7, ilustr.

Wywiad z Karolem Burasem, autorem jednego z pamiętników bezrobotnych, pisanych w latach 1931/32 dla Instytutu Gospodarstwa Społecznego.

3649. SEWERYN Tadeusz: Józef Markowski górnik wielicki [rzeźbiarz-samouk ur. 1860 zm. 1920]. *Polska Sztuka Ludowa* R. 6: 1952 nr 3 s. 155—162, ilustr.

3650. SIKORA Józef: Reakcyjny kler — jedną z sił faszycyzacji Polski przedwrześniowej. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 12 (42) s. 107—121.

3651. SKALSKI Jan: Na wzniesionej fali buntu. *Wiś* R. 9: 1952 nr 20 s. 6; Oleksik Klemens: Bój to był nasz nie ostatni. *Wiś* R. 9: 1952 nr 21 s. 7.

Sprawozdania ze spotkania, o charakterze źródłowo-informacyjnym, uczestników strajków i buntów chłopskich w latach trzydziestych z pisarzami.

3652. SPOSÓB na bezrobocie. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 50 s. 3. 20 lat temu.

Reprodukcja pisma komendanta policji państwowej na m. st. Warszawę do Komisarjatu Rządu z dn. 10 VIII 1931 o dodatkowe karabiny maszynowe i granaty przeciw bezrobotnym.

3653. SREBRZYŃSKI Zenon: Wspomnienia z Berezki Kartuskiej. r. 1937. *Widnokrąg*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej R. 4: 1952 nr 3 s. 3—4.

3654. STAWIŃSKI Julian: Notatnik amerykański. [Geneza i historia „frontu antyradzieckiego na terenie międzynarodowym“]. *Twórczość* R. 8: 1952 nr 7 s. 208—220.

Artykuł polityczny w dziale „Na widnokręgu“.

3655. STRUMIENIOWA Eugenia: Ukraina Zachodnia i Białoruś Zachodnia jako teren ekspansji polskiego imperializmu. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 481—488.

3656. STRZELECKI Jan: Wy-mowa zwycięskich życiorysów. *Prze-gł. Kulturalny* R. 1: 1952 nr 3 s. 2.

Omówienie pamiętników robotników: Tadeusza Feliksa i Albina Bobruka wydanych w 1952 r.

3657. SZEMBEK Jan: Comte Jean Szembek — „Journal“ 1933—1939. Préface de Léon Noël. Paris 1952 8° ss. 584.

Rec.: Wolski Aleksander *Sprawy Międzynarodowe* R. 6: 1953 nr 4 s. 121—125.

3658. SZEMBEK Jan: Journal 1933—1939, traduit du polonais par J[adwiga] Rzewuska et T[adeusz] Za-leski. Préface de Léon Noël. Paris 1952 Librairie Plon 8° ss. XII, 504, tabl., mapy.

Rec.: Baumier Jean. *Europe* R. 30: 1952 nr 81 s. 146; Kałużyński Zygmunt: Dziennik Jana Szembeka. *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 40 s. 6—7; nr 41 s. 6—7; nr 42 s. 6—7; nr 43 s. 10—11; nr 44 s. 6—7; nr 45 s. 7; nr 47 s. 6—7; nr 48 s. 7; nr 49 s. 7.

3659. SZERUDA Jan: Działalność ks. biskupa dra J[uliusza] Burschego w okresie międzywojennym. *Straż-nica Ewangeliczna* R. 7: 1952 nr 6 s. 70—76.

3660. SZULKIN Michał: Antonina Sokolicz, niestrudzona działaczka kulturalna polskiego ruchu robotniczego. *Przegl. Kulturalny* R. 2: 1953 nr 28 s. 3.

Ur. 1879 — główna działalność w latach 1920—1922.

3661. SZULKIN Michał: Stefan Rudniański — jeden z prekursorów marksistowskiej historii wychowania w Polsce. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 9 s. 103—106.

Ur. 1887 członek SDKPiL, ukończył studia filozoficzne w 1939. prof. na Uniw. Lwowskim.

3662. ŚLIZIŃSKI Jerzy: Z korespondencji Alojzego Jiráska z Polakami. *Slavia* R. 22: 1953 nr 1 s. 125—130.

3663. TANSILL Charles Callan: Back Door to War. The Roosevelt Foreign Policy 1933—1941. Chicago 1952 Henry Regnery Comp. 8° ss. XXI, 690, bibliogr. s. 655—667.

Rec.: Frieske Józef. *Sprawy Międzynarodowe* R. 6: 1953 nr 4 s. 125—129.

3664. TUROK V. M.: Krizis reakcionnego režima Gabsburgskogo (janvar'-mart 1918 g.). *Učenyje Zapiski Instituta Slawjanovedenija* T. 7: 1953 s. 325—347.

3665. VIDI: Uwagi na marginesie pożyczki stabilizacyjnej 1927 roku [udzielonej rządowi polskiemu przez Stany Zjednoczone]. *Sprawy Międzynarodowe* R. 5: 1952 nr 4 (18) s. 47—62.

3666. W TRZYDZIESTĄ piątą rocznicę powstania KPP [Komunistycznej Partii Polski]. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 12 s. 60—67.

Historia Komunistycznej Partii Polski.

3667. W. Z.: W 15 rocznicę strajku chłopskiego. *Nowiny Tygodnia. Do-datek tygodniowy Nowin Rzeszowskich* R. 3: 1952 nr 33 (111).

3668. WARNEŃSKA Monika: Droga chłopa-rewolucjonisty. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 6 (51) s. 4—6, ilustr.

Dotyczy pamiętnika Piotra Chłędowskiego (lata międzywojenne i powojenne).

3669. WERNER H[enryk]: Nowotko w Zagłębiu i Łodzi. *Trybuna Wolności* R. 9: 1953 nr 31 s. 6; nr 32 s. 2.

Fragment broszury o Nowotce.

3670. WIEŚ w liczbach w Polsce Ludowej. Wyd. 2 rozszerzone. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Rolnicze i Leśne 8° ss. 136, nlb. 3. Instytut Ekonomiki Rolnej.

Rec.: J. K. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 5 (35) s. 116—121; Kuziński Stanisław. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart 4 s. 286—298.

3671. WOLSKI Aleksander: Pakt polsko-niemiecki z 1934 r. *Sprawy Międzynarodowe* R. 6: 1953 nr 6 s. 64—77.

3672. Z LAT nędzy i poniżenia. Życiorys małorolnego chłopa z książki „Było to wczoraj“. Wybór z pamiętników... oprac. Z. Mitzner. Warszawa 1952 Wydawn. Zarządu Gł. ZMP 8° ss. 13, nlb. 3.

3673. Z NIEDALEKIEJ przeszłości. Wybór z „Pamiętników chłopów“. Warszawa 1953 „Czytelnik“ 8° ss. 109, nlb. 3, ilustr. Książka Nowego Czytelnika.

R. B. : Wstęp.

3674. ZACHARIASZ Szymon: KPP [Komunistyczna Partia Polski] w walce o niepodległość Polski. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 3 s. 3—21, Streszcz. s. I, Kratkoe izłożenie s. VII, Sum. s. XIII.

3675. ZAWADZKI Józef: Aktualne znaczenie krytyki ekonomicznych koncepcji centrystów II Międzynarodówki. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 2 s. 34—55.

M. in. w rozdz. 3: O falsyfikowaniu marksistowskiej ekonomii politycznej przez PPS w okresie międzywojennym s. 53—55.

3676. ZIELIŃSKI Henryk: Walka o wyzwolenie społeczne i narodowe klasy robotniczej Górnego Śląska w okresie międzywojennym. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 462–467.

3677. ZIELIŃSKI Henryk: Warunki rozwoju i przejawy polskiej świadomości narodowej na Opolszczyźnie w latach 1918 do 1939. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 5: 1950 [druk.:] 1953 z. 1 s. 87–94.

3678. ZIELIŃSKI Henryk: Zagadnienie powstań śląskich. Cz. I. *Wiad. Hist.* R. 5: 1952 nr 5 s. 276–289.

Omówienie dotychczasowej śląskoznawczej literatury historycznej oraz próba podejścia do zagadnienia powstań śląskich z pozycji marksistowskich.

3679. ZIELIŃSKI Henryk: Zagadnienie powstań śląskich. Cz. 2. *Wiad. Hist.* R. 6: 1953 nr 1 (25) s. 4–20.

Okres 1919–1921 r.

3680. ZIELIŃSKI Stanisław: Wspomnienia z dawnych lat. *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 20 (44).

3681. ZUEV F. G., Miller I[lia] S[alomonowicz]: Cennieje materialy po istorii polskiego rabożego dviżenija. *Voprosy Istorii* 1953 nr 7 s. 137–147.

Ruchy robotnicze w Polsce w latach 1920–1930.

3682. ZYLBELBERG Z.: O rewolucyjnej walce młodzieży kaliskiej. [Komunistyczny Związek Młodzieży Polskiej 1923–1952]. *Widnokrąg*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny Gazety Poznańskiej R. 4: 1952 nr 13 s. 3–4.

3683. ŻMIGRODZKA Maria: Klasa robotnicza pisze swą historię. *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 30 s. 10.

Artykuł o pamiętnikach robotniczych: Bobruk Albin: Matka i syn. Warszawa 1952; Felis Tadeusz: Życie za dniówkę. Warszawa 1952 — wyd. P.I.W.

4. NARÓD POLSKI W WALCE O WYZWOLENIE NARODOWE I SPOŁECZNE W OKRESIE II WOJNY ŚWIATOWEJ I OKRESIE OKUPACJI HITLEROWSKIEJ (1939–1945)

3684. A. W-ka: W 10 rocznicę śmierci tow. Juliana Bruna. *Życiorys. Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 3/4 s. 15–22.

3685. ADAMOWSKI Jan: Towarzysz „Obcy“ Franciszek Cebo, działacz Polskiej Partii Robotniczej na terenie pow. radomszczańskiego i częstochowskiego w czasie okupacji hitlerowskiej i po 1945 r. *Wiś* R. 9: 1952 nr 8 s. 4.

3686. AKT oskarżenia [Jürgena Stroopa i Franza Konrada]. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 1/2 s. 7–30.

Tekst w jęz. żyd.

3687. ALEF — Bolkowiak Gustaw

(„Bolek“): Irena Tomasiak — bohaterka bojownicza G[wardii] L[udowej]. (Wspomnienie). *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 5 (50) s. 5, ilustr.

3688. ALEF Gustaw: Trzej bohaterowie za wolną socjalistyczną Polskę. Warszawa 1953 Wydawn. „Idysz Buch“ 8° ss. 17, nlb. 2, ilustr.

Wyd. w jęz. żydowskim. Dodatkowa tytułatura polska. Na k. tyt. autor: G. Alef [nazwisko] (Bolek) [pseud.].

3689. ALEF — Bolkowiak G[ustaw] („Bolek“): Z dziejów walk A[rmii] L[udowej]. Bitwa partyzantów z dywizją SS. „Wiking“ [pod Rąblowem 11 V 1944 r.] *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 9 (54) s. 18, ilustr.

Wspomnienia uczestnika tej bitwy uzupełniające artykuł ogłoszony w czas. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 8 (53) s. 6—7, 9.

3690. ALEXANDER of Tunis [Harold Rupert]: The Italian Campaign, 12th December 1944 to 2nd May 1945. Report the Combined Chiefs of Staff. London 1952 H. M. Stationery Office 8° ss. 66, map 3, ilustr.

3691. ANALIZA hitlerowskiej organizacji „Selbstschutz“ — eksperytyza biegłego Stanisława Kubiaka. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 1/2 s. 175—178.

Tekst w jęz. żyd.

3692. ARSKI Stefan: Targowica leży nad Atlantykiem. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 108, nlb. 3.

O polskiej emigracji politycznej na Zachodzie z okresu drugiej wojny światowej.

3693. ASKEW William C.: The Nürnberg Documents. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 11: 1951/52 nr 3 s. 302—311.

(3694). ATLAS wojskowo-histeryczny. Walki Gwardii Ludowej i Armii Ludowej w latach 1942—1945 = poz. 1191.

3695. BABIJ B. M.: Ustanovlenie Sovets'koj vlasti v Zapadnoj Ukrainie v 1939 g. *Naučnye Zapiski* (Akademija Nauk USSR. Sektor gosudarstva i prava). Kiev 1952 8° nr 1 s. 143—205.

3696. BLUMENTRITT Günther: Von Rundstedt. The soldier and the man. London 1952 Odhams Press 8° ss. 288, tabl. 11, map 5.

Działalność Rundstedta także w Polsce w czasie kampanii wojennej.

3697. BOGUSLAVSKIJ M. I.: Bor'ba SSSR za kollektivniju bezopasnost' i za nezavisimost' Pol'shi v 1939 g. (V kn.: Proval imperialističeskich planov v otnošenii Pol'shi v gody vtoroj mirovoj vojny. Moskva 1952 Gospolitizdat s. 61—99).

3698. BORG Bernard: Powstanie na terenie „skopów“. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 1 s. 166—173.

Powstanie w getcie.

3699. BORKOWICZ Leonard: Be-reza. *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 18 s. 4.

Wspomnienie z pobytu w obozie koncentracyjnym w Berezie w latach 1936—1937.

3700. BORKOWICZ Leonard: Pod Lenino. Wspomnienie. *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 43 s. 4.

3701. BR[ODZKI] St[anisław]: Uwaga, zgniatacz. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 215 s. 6.

M. in. zawiera fragmenty polemiki działacza z Armii Krajowej i Narodowych Sił Zbrojnych w prasie emigracyjnej na temat współpracy tych organizacji z Niemcami w okresie okupacji hitlerowskiej.

3702. BRONIEWSKA Janina: Z notatnika wojennego korespondenta. T. 1. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 8° ss. 248.

Rec.: Lau Jerzy: Pamiętnik historycznych dni. *Echo Tygodnia*. Dodatek do Gazety Krakowskiej 1953 nr 21 (205).

3703. BRONIEWSKA Janina: Z notatnika korespondenta wojennego. T. 2. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 8° ss. 440, nlb. 3.

3704. BRUNSCHWIG H[enry]: L'Allemagne en guerre. *Rev. Hist.* R. 77 T. 210: 1953 nr 3 s. 34—63.

3705. BRUSTIN-BERENSTEIN T[atiana]: Deportacje i zagłada skupisk żydowskich w dystrykcie warszawskim. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 3: 1952 nr 1 s. 83—125, Rez., Sum.

3706. BRUSTIN-BERENSTEIN T[atiana]: Hitlerowskie dyskryminacje gospodarcze wobec Żydów w Warszawie przed utworzeniem getta. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 3: 1952 nr 2 s. 156—190.

3707. BRUSTIN-BERENSTEIN T[atiana]: Hitlerowskie dyskryminacje gospodarcze wobec Żydów w Warszawie przed utworzeniem getta. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 3 s. IV—V, Streszcz., Kratkoe izłożenie s. XI.

3708. BRUSTIN-BERENSTEIN T[atiana]: Nowe źródła do dziejów getta warszawskiego. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 3—4 s. 240—247.

3709. BRUSTIN-BERENSTEIN T[atiana]: Nowe źródło dokumentów niemieckich o getcie warszawskim. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 4 s. 138—143.

Tekst w jęz. żyd.

3710. BRUSTIN-BERENSTEIN T[atiana]: O hitlerowskich metodach eksploatacji gospodarczej getta warszawskiego. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 4 s. 3—52.

3711. BRUSTIN-BERENSTEIN T[atiana]: Proces zagłady osiedli żydowskich na terenie tzw. „Distrikt Galizien”. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 3 s. 45—153.

Tekst w jęz. żyd.

3712. BYLINA Wojciech: A jednak bohaterki... *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 5 s. 2 i 11.

Rozbiór pamiętnika Felicjana Sławoj-Składkowskiego, zatytułowanego: *Opowieści administracyjne, czyli pamiętnik niebohaterki*, drukowanego w nr 45, 46 i 47 paryskiej Kultury.

3713. CASTELLATTI Maria: Bitwa pod Kochanami. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 10 s. 10—11.

Partyzantka w Lubelszczyźnie.

3714. CASTELLATTI Maria: Czwartacy. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 6 s. 6—7.

Z czasów okupacji.

3715. CHURCHILL Winston S[pencer]: The second world war. T. 3—5:

Bibliografia Hist. Pol. 1952—1953

London 1950—1952 8° ss. 811 + 917 + 673.

Rec.: Bukacz Ignacy. *Sprawy Międzynarodowe* R. 6: 1953 z. 2 s. 141—148.

3716. CHURCHILL Winston S[pencer]: The second world war. T. 5: Closing the ring. London 1952 Cassel 8° ss. 674, mapy.

Wyszło także w jęz. niemieckim: *Der zweite Weltkrieg. Memoiren*. T. 5: *Der Ring schliesst sich*. Berne 1952 8°.

3717. CHURCHILL Winston S[pencer]: Mémoires sur la deuxième guerre mondiale. T. 5: L'Étau se reforme. P. 1: L'Italie capitale. P. 2: De Téhéran a Rome. Paris 1952 Librairie Plon 8° ss. nlb. 7, III, nlb. 1, 383 + nlb., 7, 389, nlb. 2.

3718. CHURCHILL Winston S[pencer]: The second world war. T. 6. Triumph and tragedy. Boston 1953 Houghton Mifflin Company 8° ss. XVI, 800.

3719. CHURCHILL Winston S[pencer]: Mémoires sur la deuxième guerre mondiale. T. 6: Triomphe et tragédie. P. 1 La victoire 6 juin 1944—3 février 1945. P. 2 Le Rideau de fer 4 février—26 juillet 1945. Paris 1953 Librairie Plon 8° ss. nlb. 9, 420, nlb. 7, 451, nlb. 2.

3720. DATNER Szymon: Przyczynki do dziejów Żydów w „Bezirk Białystok”. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 4 s. 69—109, Streszcz. s. III—IV, Kratkoe izłożenie s. VII—VIII, Sum. s. XI—XII.

3721. DATNER Szymon: Wehrmacht a ludobójstwo. (Przyczynki do dziejów drugiej wojny światowej). *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 1: 1952 nr 2 s. 86—155.

Military terror w 1939 r., w pierwszych tygodniach okupacji Polski s. 93—98; Udział Wehrmachtu w zniszczeniu warszawskiego getta s. 142—145.

3722. DO ODDZIAŁÓW Gwardii Ludowej wyruszających w pole. Roz-

kaz z dnia 15 maja 1942. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 14 s. 3.

Z dokumentów Polskiej Partii Robotniczej.

3723. DOCUMENTS on International Affairs 1939—1946. Vol. 1: March—September 1939. Selected and Edited by Members of the Survey Department, Royal Institute of International Affairs, under the Direction of Arnold J. Toynbee. New York 1951 Oxford University Press 8° ss. XXXII, 576.

Rec.: Bennis Lee F. *The American Hist. Rev.* Vol. 57: 1951/52 nr 3 s. 719—720.

3724. DOKUMENTY i materiały o powstaniu w getcie warszawskim. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 1 s. 3—109.

3725. EISENBACH A[rtur]: Hitlerowcy dyplomaci o ostatniej wojnie światowej. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 4 s. 144—155.

Tekst w jęz. żyd.

3726. EISENBACH Artur: Hitlerowska polityka eksterminacji Żydów w latach 1939—1945 jako jeden z przejawów imperializmu niemieckiego. Warszawa 1953 Żydowski Instytut Historyczny 8° ss. 431, nlb. 1, tabl. 10 objętych liczbowaniem.

Źródła i literatura na s. 414—419.

3727. EISENBACH Artur: Hitlerowska polityka eksterminacji Żydów w przededniu drugiej wojny światowej. *Bleter far Geszichte*. T. 5: 1952 z. 1/2 s. 125—173, Streszcz. s. VII—IX, Kratkoe izłożenie s. XIX—XXI, Sum. s. XXXI—XXXIII.

3728. EISENBACH A[rtur]: Tajne pertraktacje anglo-amerykańskie z faszystowskimi Niemcami a los ludności żydowskiej pod okupacją hitlerowską (1942—1943). *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 3/4 s. 198—217.

3729. EISENBACH Artur: Zdradziecka rola amerykańskich i anglo-

francuskich imperialistów i ich hitlerowskiego ludobójstwa przeciw Żydom. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 1: 1952 nr 2 s. 3—72.

3730. ekar: Gwardia Ludowa — w walce z okupantem hitlerowskim. (W dziesięciolecie wymarszu pierwszego oddziału Gwardii Ludowej). *Życie Słowińskie* R. 7: 1952 nr 5 (og. zbioru 74) s. 42—43.

3731. FIDERKIEWICZ Alfred: Ostatnie dni Oświęcimia. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 1 s. 10—11. Wspomnienia z 1945 r.

3732. FIEDLER Franciszek. Ku czci Juliana Bruna. Przemówienie tow... na wieczorze w 10 rocznicę śmierci wybitnego działacza SDKP i L i KPP. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 120 s. 3.

3733. FIEDLER Franciszek: Przemówienie [na wieczorze poświęconym pamięci Juliana Bruna]. *Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 5 s. 17—19.

3734. FINDER Paweł. *Chłopska Droga* R. 8: 1952 nr 9 s. 5, ilustr. Krótki życiorys.

3735. FLAMENBAUM Mojżesz: Boje na Milej i Szczęśliwej. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 1 s. 174—181.

Wspomnienia i zeznania z powstania w getcie.

3736. FOMIN V.: Amerykańskie i anglofrancuskie imperialisty — organizatory i posobniki gitlerovskoj agresii protiv Polši. *Voprosy Is-torii* R. 1951 nr 11.

Rec.: Stański Zdzisław. *Sprawy Międzynarodowe* R. 5: 1952 nr 2 (16) s. 135—138.

3737. FRONT narodu przeciw najeźdźcy. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 13 s. 3. Z dokumentów Polskiej Partii Robotniczej.

Fragmety artykułu z 1 lutego 1942 w nr 1 organu KC PPR *Trybuna Wolności*.

3738. GAWROŃSKI Stanisław: Wspomnienia oficera politycznego Gwardii Ludowej. *Trybuna Wolności* R. 8: 1952 nr 5 s. 8—9, ilustr.

3739. GDY W WIELKOPOLSCE rodziła się partia. *Nowy Świat*. Tygodniowy dodatek Głosu Wielkopolskiego R. 3: 1952 nr 1 s. 1.

Wspomnienia z r. 1942.

3740. GOMOLICKI Leon: Portrety pepeerowców [łódzkich, którzy zginęli w czasie okupacji hitlerowskiej]: Towarzyszka „Wera“ [Maria Wedman], Leon Koczaski. *Wieś* R. 9: 1952 nr 6 s. 2.

3741. GROT Zdzisław: Wyzwolenie Poznania w roku 1945. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8 s. 431—449.

3742. GROT Zdzisław, Ostrowski Wincenty: Wspomnienia młodzieży wielkopolskiej z lat okupacji niemieckiej 1939—1945. Poznań 1946 8° ss. 315. Documenta Occupationis Teutonicae 3.

Rec.: Neveux Jean B. *Annales. Économies. Sociétés. Civilisations* A. 7: 1952 no 4 s. 546—547.

3743. GRUPA bojowa [Gwardii Ludowej] m. Radomia. (Opracowane na podstawie wspomnień i relacji uczestników i naocznych świadków). *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 12 (57) s. 8—9, ilustr.

3744. GUDERIAN Heinz: Erinnerungen eines Soldaten. Heidelberg 1951 Vowinckel 8° ss. 464, ilustr., mapy.

Rec.: Falls Cyril. *International Affairs* Vol. 28: 1952 no 1 s. 94—95.

3745. GUDERIAN Heinz: Panzer leader. Transl. from the German by Constantino Fitzgibbon. New York 1952 E. P. Dutton 8° ss. 528.

Również inwazja na Polskę we wrześniu 1939.
Rec.: Norman Albert. *The American Hist. Rev.* Vol. 58: 1953 no 4 s. 918—920.

3746. GUILLE Jean: Actualité du

livre de Victor Grosz (Préface de Pierre Cot). La vérité sur le drame polonais de 1939. Analyse de... *Peuples Amis* A. 6: 1952 no 44 s. 16.

3747. GUST Krystyna: Międzynarodowy ruch oporu w Mauthausen. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 4 s. 16—17.

3748. HOPMAN M.: Wielka ofensywa zimowa Armii Radzieckiej. Udział Ludowego Wojska Polskiego w wielkiej ofensywie zimowej. [W:] Szlak bojowy Ludowego Wojska Polskiego. Warszawa 1953 s. 242—294, ryc.

3749. JABŁOŃSKI Waław: Szmidt i Lewartowski w getcie. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 1 s. 156—159.

Powstanie w getcie — wspomnienia.

3750. JABŁOŃSKI Waław: Wspomnienia o towarzyszu Jehudzie Feldwurmie („Julek“, „Jehuda Feld“). *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 1 s. 160—165.

Powstanie w getcie.

3751. JADZIAK E.: Organizowanie Ludowego Wojska Polskiego i jego walki w drugiej połowie 1944 r. [W:] Szlak bojowy Ludowego Wojska Polskiego. Warszawa 1953 s. 169—241, ryc.

3752. JAGIEŁŁO Gustaw: Pierwsza organizacja partii komunistycznej w Elku. (Oprac. k. g.). *Świat i Ludzie*. Dodatek do Gazety Białostockiej 1952 nr 26 s. 1.

3753. JANIC Marian: Idą partyzanci... Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 215, nlb. 1.

Czeszko B.: Wstęp.

Wspomnienia o ruchu partyzanckim z lat 1944—1945 w Kieleckiem i Częstochowskiem.

3754. JASIŃSKI A., Wiśniewski E.: Zakończenie wojny z na-

jeźdźcą hitlerowskim. Operacja berlińska Armii Radzieckiej i udział w niej Ludowego Wojska Polskiego. [W:] Szlak bojowy Ludowego Wojska Polskiego Warszawa 1953 s. 361—425, ryc.

3755. KACZMAREK K[azimierz]: Nad Turią i Bugiem. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 46, nlb. 2, ilustr. Komisja Wojskowo-historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria Popularna. Walki artylerii I Armii W. P. stoczone nad Turią i Bugiem 18—21 VII 1944.

3756. KALINOWSKI St.: Nieugięty bojownik o wyzwolenie narodowe i społeczne. W 10 rocznicę śmierci Marcelego Nowotki. *Wojsko Ludowe* R. 3: 1952 nr 11 s. 43—56, ilustr.

3757. KARACZYŃSKI Józef: Nie szczydził życia dla sprawy. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 47 s. 4.

W dziesiątą rocznicę powstania PPR.

O walkach Gwardii Ludowej w latach 1942—1944 na Podlasiu.

3758. KESSELRING Albert: Soldat bis zum letzten Tag. Bonn 1953 8° ss. 475.

3759. KESSELRING Albert: The memoirs. Transl. from the German by Lynton Hudson. London 1953 Kimbor 8° ss. 320, tabl. 8, map 8.

Rozdziały opisujące kampanię wrześniową 1939 r. w Polsce.

3760. KOBYLECKI Andrzej: Cyrk szatana. Z ponurych dni Gross-Rosen. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 4 (49) s. 12—13, ilustr.

Reportaż. M. in. wspomnienia b. więźnia

3761. KOMUNIKAT Komisji Specjalnej do ustalenia i zbadania okoliczności rozstrzelania przez niemiec-

kich najeźdźców faszystowskich w lesie katyńskim jeńców wojennych — oficerów polskich. *Nowe Czasy* R. 1952 nr 10 Dodatek s. 21.

Przedruk: *Prawda* nr 26 stycznia 1944 r.

Na s. 1 zamieszczono również notę Rządu Radzieckiego opublikowaną w *Prawdzie* z dnia 3 marca 1952 r.

3762. KOMUNIKAT Komisji Specjalnej do ustalenia i zbadania okoliczności rozstrzelania przez niemiec- kich najeźdźców faszystowskich w lesie katyńskim jeńców wojennych — oficerów polskich. Smoleńsk dnia 24 stycznia 1944 r. *Zbiór Dokumentów* 1952 nr 5 s. 1623—1710.

Tekst również w jęz. francuskim.

3763. KOWALSKI Mieczysław: Bojownicy za wolność i lud: Jan Sławiński — „Gruby Janek“. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 7 (52) s. 11, 19.

3764. KOWALSKI Mieczysław: Bojownicy za wolność i lud: Michał Wójtowicz — „Zygmunt“. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 12 (57) s. 7, ilustr.

3765. KOWALSKI Mieczysław: Bojownicy za wolność i lud: Władysław Skowroński — „Młot“. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 8 (53) s. 14—15, ilustr.

3766. KOWALSKI Władysław: W walce o słuszną drogę. *Trybuna Wolności* R. 8: 1952 nr 16 s. 7.

O rewolucyjnej postawie Bolesława Bieruta w czasie okupacji hitlerowskiej.

3767. KR-A: Prasa o prasie. *Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 2 s. 50—53.

Z treści: Gazety PPR w latach okupacji; Wspomnienia monograficzne (o szkicu Marii Turlejskiej drukowanym w *Trybunie Ludu* R: 1952 nr 5 a poświęconym ludziom i warunkom pracy w podziemnych drukarniach *Trybuny Wolności*); „Dzieje“ Nowych Widokręgów.

3768. KRZYWOBŁOCKA Bożena: Bohaterki bojowniczkii PPR, które poległy w walce o Polskę Ludową [Janina Bir, Irmina Płasko, Krystyna Matysiak, Niuta Tajtelbaum, Lucyna Hertz]. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 3 (48) s. 12—13, ilustr.

3769. KRZYWOBŁOCKA Bożena: Za nimi poszli inni... Z dziejów pierwszego oddziału Gwardii Ludowej. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 5 (50) s. 12—14, ilustr.

3770. KUBIAK Anna: Dzieciobójstwo. (W 10-tą rocznicę „akcji dziecięcej w getcie łódzkim“). *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 3: 1952 s. 265—288.

O masowej likwidacji dzieci w getcie łódzkim we wrześniu 1942 r. Opracowanie s. 265—272, Dokumenty i materiały s. 272—288.

3771. KUBIAK Anna: Dzieciobójstwo podczas okupacji hitlerowskiej. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 4 s. 110—132; Streszcz. s. IV, Kratkoe izłożenie s. VIII, Sum. s. XII.

3772. KUBIAK A[nna]: O losie dzieci białostockich, wysiedlonych w sierpniu 1943 r. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 3 s. 32—44.

Tekst w jęz. żyd.

3773. KUPERSZTAJN B.: Wspomnienia Władysława i Stanisławy Legeców. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 4 s. 156—160.

Tekst w jęz. żyd.

(3774). KUREK Jalu: Góralu — czy ci nie żal? = poz. 3596.

3775. LEWIN Abraham: Z dziennika gettowego. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 4 s. 22—68, Streszcz. s. III, Kratkoe izłożenie s. VII, Sum. s. XI.

3776. LEWIŃSKI Józef: Zniszczenia wojenne. [W:] Warmia i Mazury. Cz. 2. Poznań 1953 s. 266—269.

3777. LIEGIEC Władysław: Żołnierze Żydowskiej Organizacji Bojowej i ich przyjaciele. Warszawa 1953 Wydawn. „Idisz Buch“ 8° ss. 31, nlb. 1.

Wyd. w jęz. żyd. Dodatkowa tytulatura polska.

3778. LIEGEC Władysław, Liegec Stanisława: Żołnierze ŻOB-u i ich przyjaciele. (Wspomnienia). *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 1 s. 117—155.

Z czasów powstania w getcie.

3779. LIKWIDACJA agentów gestapo w czasie powstania. Z dziennika nieznaney autorki. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 1 s. 187—188.

3780. LIKWIDACJA getta warszawskiego, powstanie i rola Stroopa — ekspertyza biegłego, Bernarda Marka. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 1/2 s. 142—163.

Tekst w jęz. żyd.

3781. LIPKA Cz., Tarnawski M.: Pancernym szlakiem. Szlak bojowy wojsk pancernych Ludowego Wojska Polskiego. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 204, nlb. 3, ilustr., mapy. Komisja Wojskowo-historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria Popularna.

3782. LUTNIK Adam: Front Oświęcimia. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 1 (46) s. 8, 9, 22, ilustr.

O ruchu oporu w obozie oświęcimskim.

3783. ŁĘCZYCKI Franciszek: Z moich wspomnień. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 2: 1953 nr 1 s. 110—117.

Powstanie w getcie warszawskim.

3784. ŁĘCZYCKI Franciszek: W dziesiątą rocznicę powstania w getcie warszawskim. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 4 s. 56—59.

3785. MAC NEILL William

Hardy: America, Britain and Russia, their cooperation and conflict, 1941—1946. By... New York 1953 Oxford Univ. Press 8° ss. XVIII, 819.

Również poruszono sprawy granic Polski na konferencjach alianckich w latach 1941—1945.

3786. MACHEJEK Władysław: Szkice z bojów. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 194.

Lata 1939—1945.

Rec.: J. Zb. *Wierchy* R. 21: 1952 s. 285—286.

3787. MAŁCUŻYŃSKI Karol: W 10-lecie akcji Gwardii Ludowej na K[omunalną] K[asę] O[szczędności] m. Warszawy. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 335 s. 3.

3788. MARGULIES Józef: Wspomnienia o dowódcy. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 16° ss. 53, nlb. 2.

Czyny bojowe Ignacego Goranina, dowódcy b. pułku piech. II Warszawskiej Dywizji Piechoty im. Dąbrowskiego podczas ofensywy 1944—1945 r.

3789. MARK B[ernard]: O twórczości literackiej w gettach [Warszawy, Łodzi, Krakowa, Białegostoku, Wilna i Lwowa w czasie okupacji hitlerowskiej]. Rysy ogólne. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 3: 1952 nr 2 s. 191—203.

3790. MARK Ber[nard]: „Od stycznia do kwietnia”. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 1/2 s. 25—48, Streszcz. s. IV—V, Kratkoe izłożenie s. XV—XVI, Sum. s. XXVII.

3791. MARK B[ernard]: Odpowiedź H. Lejwikowi. *Bleter far Geszichte*. T. 5: 1952 z. 3 s. 63—115, Streszcz. s. III, Kratkoe izłożenie s. IX, Sum. s. XV.

Dot. getta warszawskiego. — Rola judenratu i policji gettovej.

3792. MARK B[ernard]: Polska Partia Robotnicza w walce o wy-

zwolenie narodowe i społeczne. Fr. Józwiak (Witold). *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 4 s. 155—158, Streszcz. s. V, Kratkoe izłożenie s. IX, Sum. s. XIII.

3793. MARK B[ernard]: Powstanie w getcie warszawskim. Dokumenty i materiały. Zebrał i oprac... Warszawa 1953 Wydawn. „Idisz Buch” 8° ss. 404, nlb. 3, plan 1.

Tekst w jęz. żyd. Dodatkowa tytulatura polska.

3794. MARK B[ernard]: Powstanie w getcie warszawskim na tle ruchu oporu w Polsce. Geneza i przebieg. (W dziesiątą rocznicę powstania w getcie warszawskim). Warszawa 1953 Żyd. Instytut Histor. 8° ss. nlb. 2, 343, nlb. 1, ilustr., tabl. 9, plan 1.

3795. MARK B[ernard]: Ruch oporu w getcie białostockim. Samoobrona, zaślada, powstanie. Warszawa 1952 Żydowski Inst. Hist. 8° ss. 283, nlb. 3, tabl. 22, plan 1.

3796. MIJAL K[azimierz]: Narodziny wielkiego dzieła. *Trybuna Wolności* 1952 nr 16 s. 4, ilustr.

Wspomnienia o działalności Bolesława Bieruta w związku z utworzeniem Krajowej Rady Narodowej.

3797. MIKLOS Nyiszli: Ludobójcze oblicze nauki faszystowskiej. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 1 (46) s. 18—19, ilustr.

Fragment wspomnień lekarza węgierskiego, b. więźnia Oświęcimia, zatrudnionego w „stacji naukowo-badawczej i doświadcz.” przy komorach gazowych i w krematoriach.

3798. MIKLOS Nyiszli: Ludobójcy bez maski. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 3 (48) s. 14—15.

Kilka fragmentów pamiętnika lekarza węgierskiego, który jako więzień obozu koncentr. był szefem obsługi pieców krematoryjnych w Oświęcimiu.

3799. MIRSKI Bronisław: Przygotowania do powstania i pierwsze boje na terenie szcnotkarzy. *Biul.*

Żyd. Inst. Hist. R. 2: 1953 nr 1 s. 182—186.

Wspomnienia z powstania.

3800. MONIS M[arian]: Szlak bojowy ludowego lotnictwa. Warszawa 1953 Wydawnictwo Min. Obrony Narod. 8° ss. 110, nlb. 2, ilustr. Komisja Wojskowo-Historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria Popularna.

3801. (mp): Watykański „Raport X”. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 347 s. 2.

Dot. próby rozjemstwa papieża Piusa XII między Niemcami i mocarstwami zachodnimi po agresji niem. na Polskę w r. 1939.

3802. NAŁĘCZ Stanisław: Na płonącym Czerniakowie. Wrzesień 1944. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 9 (54) s. 12—13, 15, ilustr.

3803. NAŁĘCZ Stanisław: Nad Nysą i Szpewą. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 8° ss. 105, nlb. 1, ilustr., mapy. Komisja Wojskowo-Historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria Popularna.

3804. NASZKOWSKI Marian: W dziesiątą rocznicę powstania Związku Patriotów Polskich. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 6 s. 80—91.

Historia Związku.

3805. NAZAREWICZ Ryszard („Stefan“): Jak walczyła Brygada AL im. gen. Bema [1944]. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 8 s. 7—9.

3806. NEWMAN Bernard: They saved London. London 1952 W. Laurie 8° ss. 192, map. 3.

Udział polskich sił lotniczych w obronie Londynu.

3807. NIRENSZTEIN A.: Ruch oporu Żydów w Krakowie pod okupacją hitlerowską. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 1: 1952 nr 1 s. 126—186, Rez., Sum.

3808. NIRENSZTAJN A.: Ruch oporu Żydów w Krakowie podczas okupacji hitlerowskiej. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 1/2 s. 226—264, Streszcz s. XII—XIII, Kratkoe izloženie s. XXIV—XXV, Sum. s. XXXVI.

3809. NOWOTKO Marceli. Wspomnienia i artykuły. Wyd. 2 poprawione. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 65, nlb. 3, ilustr. Wydział Historii Partii KC PZPR.

Treść: Ochab E.: Wstęp; Józwiak F. Witold: Pierwszy sekretarz Polskiej Partii Robotniczej; Skonecki Cz.: Bojownik o wyzwolenie narodowe i społeczne; Rutkiewiczowa M.: Syn ludu polskiego; Balicki Z.: Praca jego nie poszła na marne; Turlejska M.: Mózg i serce partii; Szewczyk J.: Żołnierz rewolucji; Żyrek M.: Na robocie partyjnej w Zagłębiu; Zieliński Z.: Podczas akcji wyborczej w Łodzi; Wyrósł z walki i pracy.

3810. NOWOTKO Marceli: Z trudu naszego i znoju. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 20 s. 3. Z Dokumentów Polskiej Partii Robotniczej.

Artykuł drukowany w: *Trybuna Wolności* nr 4 z dnia 15 III 1942 r.

3811. OBLICZE polskiej reakcji. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 23 s. 3. Z Dokumentów Polskiej Partii Robotniczej.

Fragmenty artykułu *Trybuny Wolności* nr 18 z dnia 15 X 1942.

3812. PIERWSZA Odezwa PPR [w styczniu 1942]. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 12 s. 3.

3813. OKEŃCKI Stanisław: Droga bojowa Ludowego Wojska Polskiego. [Lata 1943—1945]. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 4 s. 9—32.

3814. OKEŃCKI Stanisław: Od Lenino do Berlina. (Droga chwały żołnierza Ludowego Wojska Polskiego u boku Armii Radzieckiej). *Wojsko Ludowe* 1953 nr 10 s. 10—43.

3815. OKEŃCKI Stanisław: Wielka ofensywa styczniowa Armii Radziec-

kiej w 1945 r. *Wojsko Ludowe* 1953 nr 1 s. 15—37.

3816. ORLIK Stanisław: Z walk Gwardii Ludowej. *Wieś* R. 9: 1952 nr 1 s. 2.

O akcji GL przeciwko kontyngentom nakładanym na wieś przez Niemców.

3817. OSIŃSKI Zygmunt: *Oczy i uszy armii*. Wyd. 2. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 16° ss. 100, nlb. 3, ilustr.

3818. OSTATNIE słowo oskarżonych [Jurgena Stroopa i Franza Konrada]. *Bleter far Geszichte* R. 6: 1953 z. 1/2 s. 212.

Tekst w jęz. żyd.

3819. PERLE Jehoszua: „4580“. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 3 s. 53—62, Streszcz. s. II—III, Kratkoe izłożenie s. VIII—IX, Sum. s. XIV—XV.

Numer pisarza w Oświęcimiu. Przebywał w getcie warszawskim i zginął w Oświęcimiu.

3820. PICKER Henry: *Hitlers Tischgespräche im Führerhauptquartier 1941—42*. Im Auftrage des Deutschen Instituts für Geschichte der nationalsozialistischen Zeit geordnet, eingeleiht und veröffentlicht von Gerhard Ritter. Bonn 1951 Athenäum-Verlag 8° ss. 463.

Rec.: Vagts Alfred. *The American Hist. Rev.* Vol. 57: 1951/52 nr 4 s. 969—971.

3821. [PIERWSZY] 1 Maja w lasach parczewskich [1944]. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 5 s. 6—7.

Opracowane na podstawie dokumentów oraz wspomnień i relacji uczestników.

3822. POPŁAWSKI Stanisław: *Bitwa o Wał Pomorski*. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 2 (47) s. 8—9, ilustr., plan sytuacyjny.

W 7-ą rocznicę.

3823. POPŁAWSKI Stanisław: *Wyzwolenie Warszawy*. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 1 s. 5—6.

1944 r.

3824. POSPIESZALSKI Karol Marian: Jeszcze w sprawie niemieckiej listy narodowej i języka polskiego w kraju Warty. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 T. 3 nr 11/12 s. 618—628.

3825. POSPIESZALSKI Karol Marian: *Hitlerowskie „prawo“ okupacyjne w Polsce*. Wybór dokumentów. Cz. 1: *Ziemie „wcielone“*. Poznań 1952 Instytut Zachodni 8° ss. XV, nlb. 1, 442. *Documenta Occupationis* 5.

3826. POSPIESZALSKI Karol Marian: *Poznań pod okupacją hitlerowską*. *Przeł. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8 s. 403—430.

3827. PROTOKÓŁ rozprawy głównej [Jurgena Stroopa i Franza Konrada]. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 1/2 s. 31—99.

Tekst w jęz. żyd.

3828. PROVAL imperialističeskich planov v otnošenii Pol'si v gody vtoroj mirovoj vojny. Moskva 1952 ss. 208.

Rec.: Stański Zdzisław. *Sprawy Międzynarodowe* R. 6: 1953 nr 3 s. 134—139.

3829. PRZECIW zbrodni okupanta. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 25 s. 3. Z Dokumentów Polskiej Partii Robotniczej.

Artykuł z *Trybuny Wolności* nr 29 z dn. 1 XI 1942 — z powodu powieszenia przez hitlerowców 50 Polaków w Rembertowie, Markach, Włochach i w Warszawie na Pelcowiznie i na Woli.

3830. PRZEMÓWIENIE obrońcy oskarżonego Franza Konrada — adwokata Jana Pałatyńskiego. *Bleter far Geszichte* R. 6: 1953 z. 1/2 s. 208—211.

Tekst w jęz. żyd.

3831. PRZEMÓWIENIE obrońcy oskarżonego Jürgena Stroopa — adwokata Jerzego Nowakowskiego. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 1/2 s. 200—207.

Tekst w jęz. żyd.

3832. PRZEMÓWIENIE prokuratora Jana Ruska. [Proces Jürgena Stroopa i Franza Konrada]. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 1/2 s. 192—199.

Tekst w jęz. żyd.

3833. PRZEMÓWIENIE prokuratora Leona Pennera. [Proces Jürgena Stroopa i Franza Konrada]. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 1/2 s. 179—191.

Tekst w jęz. żyd.

3834. PRZEMSKI Leon: Pamięci Juliana Bruna. *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 19 s. 4—5, ilustr.

Życiorys polskiego publicysty Juliana Bruna Bronowicza 1886—1942.

3835. PRZESŁUCHANIE świadków [w procesie Jürgena Stroopa i Franza Konrada]. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 1/2 s. 100—141.

Tekst w jęz. żyd.

3836. PUTRAMENT Jerzy: Nowe Widnokreği. *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 4 s. 3, 9, ilustr.

Opis dziejów pisma Nowe Widnokreği, które zaczęło wychodzić we Lwowie w r. 1940, później na terenie Związku Radzieckiego.

3837. PUTRAMENT Jerzy: Od Wołgi do Wisły. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 16° ss. 169, nlb. 2.

Reportaże z lat 1941—1945 o życiu polskich formacyj wojskowych.

3838. RASTAWICKI Zygmunt: Korzenie. *Przyjaźń* 1952 nr 7 (163) s. 6—7, ilustr.

O działalności wiejskiej organizacji Polskiej Partii Robotniczej w Wiktorynie, pow. opatowski, w okresie okupacji hitlerowskiej. Reportaż z okazji 10 rocznicy powstania komórki partyjnej w Wiktorynie.

3839. RATUK Wł[adysław]: Na Wale Pomorskim. Warszawa 1953. Wydawn. Min. Obrony Narodowej 8° ss. 51, nlb. 3, ilustr. mapy. Komisja Wojskowo-Historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria Popularna.

O walkach 1 Armii Wojska Polskiego na Pomorzu w r. 1945.

3840. RAWSKI T[adeusz]: Udział Ludowego Wojska Polskiego w wyzwoleniu Pomorza. [W:] Szlak bojowy Ludowego Wojska Polskiego. Warszawa 1953 s. 295—360, ryc.

3841. RAWSKI T[adeusz]: Walka narodu polskiego o narodowe i społeczne wyzwolenie kraju w pierwszej połowie 1944 r. [W:] Szlak bojowy Ludowego Wojska Polskiego. Warszawa 1953 s. 129—168, ryc.

3842. DIE REDE Himmlers vor den Gauleitern am 3. August 1944. — Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte Jg 1: 1953 H. 4 s. 357—394.

Dotąd nie publikowana mowa Himmlera wygłoszona w Poznaniu po zamachu na Hitlera.

3843. RINGELBLUM Emanuel: Notatki z getta warszawskiego. Warszawa 1952 Wydawn. „Idisz Buch“ 8° ss. nlb. 4, 352, tabl. 1.

Wyd. w jęz. żyd. Dodatkowa tytułatura polska.

3844. RINGELBLUM E[manuel]: Notatki [z getta warszawskiego] luty—maj 1941 r. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 1: 1952 nr 1 s. 46—82, Res., Sum.

3845. RINGELBLUM Emanuel: „Notatki z getta warszawskiego“ październik—grudzień 1942 r. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 3 s. 32—52, Streszcz. s. I—II, Kratkoe izłożenie s. VII, Sum. s. XIII—XIV.

3846. ROS Jerzy: Aleja polskiego męczeństwa. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 4 (49) s. 9, ilustr.

Zawiera kilka wyjątków ze wspomnień ludzi, którzy przeszli tortury Gestapo w Al. Szucha.

3847. ROZENBERG A.: „Trzynastka“. Przyczynek do zagadnienia kolaboracji w getcie warszawskim. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 1/2

s. 116—148; Streszcz. s. X—XII, Kratkoe izłożenie s. XXII—XXIV, Sum. s. XXXIV—XXXV.

3848. ROZŁUBIRSKI Edwin — „Gustaw“: Akcja czwartaków. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 11 (56) s. 16—17, ilustr.

Relacja uczestnika zamachu bombowego dokonanego przez Gwardię Ludową jesienią 1943 r. na niemiecki lokal rozrywkowy w Warszawie na rogu ul. Kruczej i Nowogrodzkiej.

3849. ROZŁUBIRSKI Edwin „Gustaw“: W „Café Otto“. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 12 (57) s. 12—13, ilustr.

Relacja uczestnika zamachu dokonanego przez Gwardię Ludową w grudniu 1942 r. w Suchedniowie na gestapowca Kurta Müllera.

3850. RUSIŃSKI Władysław: Położenie robotników polskich w czasie wojny 1939—1945 na terenie Rzeszy i obszarów wcielonych. Cz. 1. Wyd. 2. Poznań 1950.

Rec.: Serwański Edward M.: Z wojennych dziejów polskiego robotnika. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 25 (343) s. 3—4.

3851. RUTKOWSKI A.: Zbrodnica działalność hitlerowskiego ludobójcy Franza Weisskinda [w Gródku Jagiellońskim]. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* R. 1952 nr 4 s. 246—264.

3852. RUŻYŁO PAWŁOWSKA J.: Zatruty siew. *Twórczość* R. 8: 1952 nr 10 s. 203—210.

Artykuł o Wiadomościach Polskich, tygodniku politycznym i literackim, wychodzącym na emigracji w r. 1940.

3853. (S): Stanisław Ziaja-Domański. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 133 s. 2, ilustr.

Życiorys Stanisława Ziaji (pseud. Wiktor, Michał, Kawalec, Domański), aktywnego działacza KPP, a w czasie okupacji sekretarza obwodu krakowskiego i Śląsko-dąbrowskiego, redaktora ukazującego się nielegalnie podczas okupacji pisma partyjnego *Trybuna Ludu*.

3854. SCHEINMAN M. M.: Watykan w latach drugiej wojny świato-

wej. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 405, nlb. 1.

3855. SERWAŃSKI Edward M.: Język polski na Śląsku w czasie okupacji hitlerowskiej. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 263—281.

3856. SIDOR K[azimierz]: Razem z radziecką partyzantką. *Trybuna Wolności* R. 8: 1952 nr 5 s. 11.

Wspomnienia uczestnika walk partyzanckich na Lubelszczyźnie podczas okupacji hitlerowskiej.

3857. SIDOR Kazimierz: Teodor Albrecht — „Fiedia“. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 11 (56) s. 20.

3858. SIMONOW Konstanty: W Tatrach. *Wierchy* R. 21: 1952 s. 92—117.

3859. SKRZYPEK Bronisław: Biłśmy się pod czerwonym sztandarem PPR. *Chłopska Droga* R. 8: 1952 nr 4 s. 5, ilustr.

Wspomnienia z r. 1939 i walk w Armii Ludowej w czasie okupacji.

3860. STAB.: SS.—„Kultur“. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 351 s. 4.

O artykule b. adiutanta przy sztabie „SS. Division Galizien“, Ludomira Ortyńskiego, w paryskim piśmie emigrac.: *Kultura*. Artykuł ów jest apologią działań tej dywizji.

3861. STANICKI Z.: Bitwa Armii Ludowej w lasach janowskich i solskich. *Wojsko Ludowe* 1953 nr 6 s. 51—66.

1944 r.

3862. STANICKI Z.: Katastrofa wrześniowa, początki walki narodu polskiego przeciwko okupantowi hitlerowskiemu. (Wrzesień 1939 — czerwiec 1941 r.). [W:] Szlak bojowy Ludowego Wojska Polskiego. Warszawa 1953 s. 5—46, ryc.

3863. STANICKI Z.: Powstanie w getcie warszawskim. *Wojsko Ludowe* 1953 nr 4 s. 78—91.

3864. STANICKI Z.: Rozwój walki narodowowyzwoleńczej w Polsce. (Czerwiec 1941 — styczeń 1944 r.). [W:] Szlak bojowy Ludowego Wojska Polskiego. Warszawa 1953 s. 47—128, ryc.

3865. STANIEWICZ Marian: Kłęska wrześniowa na tle stosunków międzynarodowych 1918—1939. Warszawa 1952. Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 233, nlb. 2.

Rec.: A. W.: Na drodze do września 1939. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 250 s. 6; Dereń Szymon: Wrzesień. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 36 (354) s. 8; S. K.: Lata międzywojenne. *Wiśń* R. 9: 1952 nr 26 s. 7; Turlejska Maria, *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 272—278.

3866. STENOGRAM procesu Jürgena Stroopa i Franza Konrada. *Bleter far Gesichte* T. 6: 1953 z. 1/2 s. 1—7.

Tekst w jęz. żyd.

3867. SUCHORA Edward: Polska Partia Robotnicza zwyciężyła — bo biła się o słuszną sprawę. *Chłopska Droga* R. 8: 1952 nr 5 s. 7, ilustr.

Wspomnienia z udziału w walkach Armii Ludowej w r. 1944.

3868. SUCHY Juliusz: Przyczyny i charakter drugiej wojny światowej. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 8 (38) s. 121—134.

3869. SZELĄD T., Golański Z.: Bitwa pod Zaborecznem. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 2 s. 14—15.

Partyzantka Batalionów Chłopskich 1942r.

3870. SZENIC Stanisław: Generalowie i Hitler. Warszawa 1951 „Czytelnik“ 8° ss. 151.

Rec.: Kowalski Henryk. *W Obronie Pokoju* R. 1952 nr 13 s. 117—119, ilustr.

3871. SZPAKOWICZ A.: Pamięci wybitnego działacza SDKPiL i KPP. W 10 rocznicę śmierci towarzysza Juliana Bruna. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 118 s. 3, ilustr.

3872. SZLAK bojowy Ludowego Wojska Polskiego. Wydawn. Ministerstwa Obrony Narodowej. Komisja Wojskowo-Historyczna. Praca zbiorowa. Red. Stanisław Okęcki. Warszawa 1953 8° ss. 460, nlb. 4, ryc., pl.

Treść: Stanicki Z.: Katastrofa wrześniowa, początki walki narodu polskiego przeciwko okupantowi hitlerowskiemu (wrzesień 1939 — czerwiec 1941); Stanicki Z.: Rozwój walki narodowowyzwoleńczej w Polsce (czerwiec 1941 — styczeń 1944 r.); Rawski T.: Walka narodu polskiego o narodowe i społeczne wyzwolenie kraju w pierwszej połowie 1944 r.; Jodziak E.: Organizowanie Ludowego Wojska Polskiego i jego walki w drugiej połowie 1944 r.; Hopman M.: Wielka ofensywa zimowa Armii Radzieckiej. Udział Ludowego Wojska Polskiego w wielkiej ofensywie zimowej; Rawski T.: Udział Ludowego Wojska Polskiego w wyzwoleniu Pomorza; Jasiński A., Wiśniewski E.: Zakończenie wojny z najeźdźcą hitlerowskim. Operacja berlińska Armii Radzieckiej i udział w niej Ludowego Wojska Polskiego; Lider J.: Źródła siły Ludowego Wojska Polskiego.

3873. ŚLIWOWSKI Jerzy: Zbrodnie faszystowsko-hitlerowskie w ustawodawstwie karnym polskim i czechosłowackim. *Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu* R. 5: 1951 [druk.:] 1953 s. 74—80.

Streszczenie referatu.

3874. TENENBAUM Joseph: Underground. The story of a people. New York 1952 Philos. Library 8° ss. X, 532, tabl. 12, map 2.

Rec.: Birnbaum S. A. *The Slavonic and East Europ. Rev.* Vol. 31: 1952 nr 76 s. 321; Schechman Joseph B. *The Journal of Central Europ. Affairs* Vol. 12: 1952 nr 2 s. 192—193.

3875. TURLEJSKA Maria: Alfred Lampe. (W dziesiątą rocznicę śmierci). *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 12 s. 4—5.

1900—1943.

3876. TURLEJSKA Maria: „Dziula“ Wanda Zieleńczyk — autorka pieśni Gwardii Ludowej. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 5 (50) s. 14—15, ilustr.

3877. TURLEJSKA Maria: Niektóre zagadnienia historii Polski w okresie II wojny światowej. Rola PPR jako czołowej siły frontu narodowego w walce z okupantem. [W:] Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza. T. 2. Warszawa 1953 s. 534–542.

3878. TURLEJSKA Maria: W podziemnych drukarniach „Trybuna Wolności” w latach 1942–1944. *Trybuna Wolności* R. 8: 1952 nr 5 s. 8–9.

3879. TUSZYŃSKI W[aldemar]: Kościuszkowcy w walce o Pragę. Wyd. 2. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 8° ss. 77, nlb. 2, ilustr. Komisja Wojskowo-Historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria Popularna.

3880. TUSZYŃSKI Waldemar: Z dziejów partyzantki radzieckiej w Polsce. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 11 (56) s. 5–7, ilustr.

Zawiera m. in. spis oddziałów radzieckich działających na terenie Polski, ułożony alfabetycznie wg nazwisk dowódców.

3881. TUSZYŃSKI Waldemar, Stanicki Z.: Akcje odwetowe Gwardii Ludowej w 1942 r. *Wojsko Ludowe* R. 3: 1952 no 12 s. 57–66, ilustr.

3882. UDZIAŁ Franza Konrada w likwidacji getta warszawskiego — ekspertyza biegłego, Artura Eisenbacha. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 1/2 s. 164–174.

Tekst w jęz. żyd.

3883. VIENNEY Paul: Dieuze haut-lieu de la fraternité franco-polonaise. Editorial de ... *Peuples Amis* A. 6: 1952 no 47 s. 1–3, ilustr.

Opis walk żołnierzy pod Dieuze w czerwcu 1940 r. i opis uroczystości ku czci poległych — w rocznicę w r. 1952.

3884. W [DZIESIĄTA] 10 rocznicę bohaterskiej śmierci pięćdziesięciu bojowników Polskiej Partii Robotniczej i Gwardii Ludowej powieszonych przez hitlerowców w 1942 r.

w Warszawie. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 289 s. 5.

3885. W DZIESIĄTĄ rocznicę Ludowego Wojska Polskiego. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 9 s. 75–82.

Krótką historią powstania wojska; kilka dokumentów z dziejów.

3886. W DZIESIĄTĄ rocznicę powstania Polskiej Partii Robotniczej. (Materiały i dokumenty). Styczeń 1942 r. — grudzień 1948 r. Zebrali: E[ster]a]. Markowa i W[ładysław] Góra. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 644, nlb. 3, tabl. 20. Wydział Historii Partii KC PZPR.

Z treści: Bierut B.: PPR na czele narodu w okresie okupacji hitlerowskiej. (Fragm. referatu); Z referatu... wygł. na Kongresie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w dniu 15 grudnia 1948 r.; Z przemówienia ob. Janowskiego (tow. B. Bieruta) na pierwszym plenarnym posiedzeniu Krajowej Rady Narodowej w dniu 1 stycznia 1944; Orędzie Prezydenta Krajowej Rady Narodowej... wygłoszone na posiedzeniu KRN dnia 31 XII 1944 r.

Rec.: Kubacki A. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 3 (33) s. 105–111, M. B. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 4 s. 369–372; Muszkat Marian. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 z. 11 (81) s. 687–698; Szpakowicz A.: Księga bohaterstwa i chwały. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 37 s. 3.

3887. W DZIESIĄTĄ rocznicę powstania w getcie białostockim (częściowa lista poległych uczestników ruchu oporu w getcie białostockim). *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 3 s. 26–31.

Tekst w jęz. żyd.

3888. W DZIESIĄTĄ rocznicę śmierci Alfreda Lampego. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 12 s. 115.

3889. W [DZIESIĘCIO] 10-lecie śmierci Marceliego Nowotki. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 332 s. 1, ilustr.; Dworakowski. [W:] Budując Polskę socjalistyczną realizujemy cele, za które walczył i za które zginął towarzysz Marceli Nowotko, Przemówienie... na akademii w 10-lecie śmierci Marceliego Nowotki. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 332 s. 3.

3890. W ÓSMĄ rocznicę śmierci tow. Franciszka Malinowskiego „Zagóry“. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 58 s. 2.

3891. WARNEŃSKA Monika: „Promieniści“. Młoda gwardia czerwonej Łodzi. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 5 (50) s. 6—8, ilustr.

Dotyczy pracy konspiracyjnej w Łodzi w czasie okupacji hitlerowskiej.

3892. WĄGROWSKI Mieczysław: Na wielkim szlaku dziejowym. W 10 rocznicę powstania I dywizji im. Tadeusza Kościuszki. *Wojsko Ludowe* 1953 nr 5 s. 5—25.

3893. WĘCŁAWEK Andrzej: Wspomnienia z działalności PPR w Poznaniu w okresie okupacji. *Widnokrąg*. Tygodniowy dodatek społeczno-kulturalny *Gazety Poznańskiej* R. 4: 1952 nr 2 s. 1.

3894. WITEK Teofil: Aleksander Skotnicki „Zemsta“. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 10 s. 18.

Z walk partyzanckich AL w 1944.

3895. WITEK Teofil: Czerwony Sztandar na Kole. *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 5 s. 12—13.

Wspomnienia z czasów okupacji.

3896. WITEK Teofil: Odwet Gwardii Ludowej. W 10-tą rocznicę stracenia 50 bojowników. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 10 (55) s. 12—13, 21, ilustr.

3897. WITEK Teofil: Polski ruch oporu w oczach okupanta. (W świetle „Dziennika“ generalnego gubernatora Hansa Franka). *Za Wolność i Lud* R. 5: 1953 nr 12 s. 12—13.

3898. WITEK Teofil: Żołnierze wolności. W 10 rocznicę śmierci Józefa Strzelczyka. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 11 (56) s. 12—13, ilustr.

3899. WÓJCICKI Bolesław: Prawda o Katyniu. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 8° ss. 188, nlb. 3, ilustr.

Wyd. 2. Warszawa 1953 ss. 218, nlb. 2, ilustr.

Rec.: A. W.: Prawda o Katyniu. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 160 s. 3; (ka): Dzieje wielkiej prowokacji. *Świat* R. 2: 1952 nr 25 s. 9, ilustr.

3900. WYCIOSANI z jednej bryły. [Stanisław Drażkiewicz, Stanisław Baran, Leon Lasek, Jan Kawalec, Roman Śliwa]. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 2 (47) s. 16—17, ilustr.

Wspomnienie o działaczach Polskiej Partii Robotniczej na terenie Zagłębia Śląsko-dąbrowskiego w okresie okupacji hitlerowskiej.

3901. WYROK [w procesie Jürgenego Stroopa i Franza Konrada]. *Bleter far Geszichte* T. 6: 1953 z. 1/2 s. 213.

Tekst w jęz. żyd.

3902. Z DZIEJÓW walk A. L. Bitwa pod Rąbłowem [w pow. puławskim stoczona 11 V 1944 r. przez oddziały Armii Ludowej i oddział radziecki z dywizją SS. „Wiking“]. Opracowane na podstawie wspomnień i relacji uczestników bitwy pod Rąbłowem. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 8 (53) s. 6—7, 9, ilustr.

3903. Z GALERII zdrajców. Bór Komorowski w świetle dokumentów sądowych. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 4 (49) s. 15—16, ilustr.

Fragmety zeznań złożonych w 1946 r. przed Międzynarodowym Trybunałem Wojennym w Norymberdze przez Rodego Guderiana i von dem Bacha.

3904. ZACHARIASZ Sz[ymon]: Józef Lewartowski — bojownik i rewolucjonista, organizator walki antyfaszystowskiej w getcie warszawskim. Warszawa 1953 Wydawn. „Idisz Buch“ 8° ss. 38, nlb. 1, ilustr.

Wyd. w jęz. żyd. Dodatkowa tytulatura polska.

3905. ZACHARIASZ Szymon: „Julian Brun-Bronowicz (Spis)“. *Bleter far Geszichte* T. 5: 1952 z. 1—2 s. 61—74; Streszcz. s. VI—VII, Kratkoe izłożenie s. XVII—XIX, Sum. s. XXIX—XXX.

3906. ZBRODNIA hitlerowska w Katyniu. *Zbiór Dokumentów* 1952 nr 5 s. 1621—1718.

3907. ŻOŁNIERZ socjalizmu. W 10 rocznicę śmierci Stanisława Skrypija, dowódcy Gwardii Ludowej w Warszawie. Warszawa 1953 Wyd. Propagandy KW PZPR 8° ss. 47, nlb. 1.

Treść: Józwiak F. (Witold) Gwardia Ludowa — zbrojne ramię narodu; Mijałowa J. Parę wspomnień o „Andrzeju” Stanisławie Skrypiju; Duracz I.: „Andrzej” jakim go pamiętam; Odolska W.: Stanisław Skrypij; Ze wspomnień o Stanisławie Skrypiju. [Wypo-

wiedzi] I. Sigalina, R. Dziewulskiego, W. Kowalskiego, T. Łęczyckiego.

3908. ŻURKOWSKI Michał: *Biłtwa pod Lenino*. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 8° ss. 60, nlb. 3, ilustr., mapy.

3909. ŻURKOWSKI Michał: *Pod sztandarami Ludowego Wojska*. Wyd. 2 rozszerzone. Cz. 1: *Od Oki do Bugu*. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 92, nlb. 4, ilustr.

Wyd. 3. Warszawa 1953 8°: ss. 188, tabl. 4, ilustr.

5. POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA (1944—1953)

3910. AJZNER Seweryn: *O demokracji wewnątrzpartyjnej*. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 5 (35) s. 105—115.

3911. ALBRECHT Jerzy: *Nowa Warszawa — wielka budowla socjalizmu*. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 9 (39) s. 100—110.

3912. ALSTER Antoni: *Wybory do władz partyjnych*. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 1—2 (31/2) s. 74—81.

3913. ALTER A[ntoni], Andrzejewski J.: *O niektórych zagadnieniach pracy partyjnej*. (W związku z realizacją uchwał KC w sprawie wzrostu i regulowania składu partii). *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 8 (38) s. 91—106.

3914. ANDRZEJEWSKI Adam: *Zagadnienie mieszkaniowe w Polsce Ludowej*. Warszawa 1952 Pol. Wydawn. Gospodarcze 8° ss. 174, nlb. 1, ilustr., mapy. Biblioteka Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego T. 4.

3915. ARSKI Stefan: *Współczesna Targowica*. Warszawa 1953 „Wiedza Powszechna” Państw. Wydawn. Popular.-Nauk. 16° ss. 53, nlb. 3. Na zlecenie Tow. Wiedzy Powszechnej. Mała Biblioteczka Tow.

Wiedzy Powszechnej. Seria 6: Społeczno-polityczna.

Charakterystyka emigracji polskiej.

3916. BANASZCZYK Eugeniusz: *Wojsko wolnego narodu*. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 193, nlb. 2.

Wojsko a wybory w Polsce.

3917. BARCIKOWSKI Wacław: *Niektóre zagadnienia Frontu Narodowego wobec wyborów do sejmu*. Referat wygłoszony na plenarnym posiedzeniu Centralnego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego w dn. 20 IX 1952 r. Warszawa 1952 Zespół Propag.-szkol. Centr. Komitet. Stronnictwa Demokr. 8° ss. 50, nlb. 1.

3918. BARCIKOWSKI Wacław: *O projekcie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej*. Referat wygłoszony na posiedzeniu Rady Naczelnej Stronnictwa Demokratycznego w dniu 17 lutego 1952 r. Warszawa 1952 Zespół Propag.-szkol. Centr. Komitet. Stronnictwa Demokr. 8° ss. 136, nlb. 3.

3919. BARCIKOWSKI Wacław: *Wzmacniamy nasz udział w walce o pokój i Plan 6-letni*. Referat polityczno-organizacyjny wygłoszony na plenum Centralnego Komitetu Stron-

nictwa Demokratycznego 14 II 1953 r. Warszawa 1953 Zespół Propag.-szkol. Centr. Komit. Stronnictwa Demokr. 8° ss. 61, nlb. 2.

3920. BIAŁA księga o odrodzeniu imperializmu niemieckiego. Warszawa 1951 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 334.

Rec.: Kowalewski J. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 1/2 (31/2) s. 109—113.

3921. BIEGAŃSKI Piotr: Odbudowa Starego Miasa w Warszawie. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 2/3 (21—22) s. 78—85.

3922. BIEŃKOWSKA Januta: Zasady urbanistyki socjalistycznej. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 8° ss. 67, nlb. 1, ilustr. Wiedza Powszechna. Wydawnictwo Popularno-Naukowe, 864. Cykl: Architektura i Urbanistyka 4.

3923. BIERUT Bolesław: Die Aufgaben der Partei im Kampf um die revolutionäre Wachsamkeit angesichts der jetzigen Situation. Berlin 1952 Dietz 8° ss. 87.

3924. BIERUT Bolesław: Der Kampf des polnischen Volkes um den Frieden und um den Sechsjahrsplan. Berlin 1952 Dietz 8° ss. 68.

3925. BIERUT Bolesław: Nasze najbliższe zadania. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 1/2 (31/32) s. 3—13.

3926. BIERUT Bolesław: Nieśmiertelne nauki towarzysza Stalina orężem walki o dalsze wzmocnienie partii i Frontu Narodowego. Referat wygłoszony na 8 Plenum KC PZPR w dniu 28 marca 1953 r. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 45, nlb. 2, ilustr.

3927. BIERUT Bolesław: O Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. (Referat wygłosz. na posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego 18 lipca 1952 r.). Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalona

przez Sejm Ustawodawczy 22 lipca 1952 r. Nakł. 3. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 88, nlb. 8, tabl. 2.

Nakł. 4. Warszawa 1953 16° ss. 88, nlb. 7, tabl. 2.

3928. BIERUT Bolesław: O Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 8 (38) s. 2—18, *Przegl. Nauk. Hist. Spol.* T. 2: 1952 s. 7—24.

3929. BIERUT Bolesław: O partii. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 317, nlb. 3, tabl. 1.

Wyd. 2 uzup. Warszawa 1952 8° ss. 317, nlb. 3, tabl. 1.

Rec.: Galenko P.: Zwycięstwo marksizmu-leninizmu w polskim ruchu robotniczym. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 197 s. 3.

3930. BIERUT Bolesław: O strane. Přel. Otokar Bartoš a Luboš Reháček. Praha 1953 Druk Rudé právo 8° ss. 262, nlb. 4.

Historia PZPR.

3931. BIERUT Bolesław: O umocnienie spójni między miastem i wsią w obecnym okresie budownictwa socjalistycznego. Referat i przemówienie końcowe wygłoszone na VII plenum KC PZPR 14—15 czerwca 1952 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° s. 130, nlb. 2, tabl. 1.

Wyd. 2. Warszawa 1952.

Wyd. 3. Warszawa 1952.

Wyd. 4. Warszawa 1952.

3932. [BIERUT Bolesław]. Bolesław Bierut mówi: O zadaniach pisarza i artysty. Przemówienie na otwarciu Radiostacji we Wrocławiu 16 XI 1947. *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 8 (32).

3933. BIERUT Bolesław: Pod sztandarem Frontu Narodowego. Wybrane artykuły i przemówienia 1952 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 115, nlb. 4, tabl. 1.

3934. BIERUT Bolesław: Przemysł socjalistyczny i nowe zadania kierowania przemysłem. Fragment referatu... na VII plenarnym posiedzeniu KC PZPR: O umocnienie spójni między miastem i wsią w obecnym okresie budownictwa socjalistycznego. Warszawa 1952 Wydawn. Związku CRZZ 16° ss. 38, nlb. 2.

3935. BIERUT Bolesław: Sojusz robotniczo-chłopski podstawą Frontu Narodowego. Przemówienie wygłoszone na ogólnokrajowych dożynkach w Krakowie 7 września 1952 roku. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 16° ss. 15, nlb. 1.

Nakł. 2. Warszawa 1952.

3936. BIERUT Bolesław: Źródła siły naszej partii. Przemówienie wygłoszone na uroczystej akademii w Warszawie w dniu 18 kwietnia 1952 r. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 5 (35) s. 3—6.

3937. BIERUT Bolesław, Cyrankiewicz Józef: Podstawy ideologiczne PZPR. Referat Bolesława Bieruta wygł. w dniu 15 XII 1948 r. Koreferat Józefa Cyrankiewicza wygł. w dniu 16 XII 1948 r. na kongresie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Deklaracja ideowa PZPR. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 143, nlb. 1.

3938. BIERUT Bolesław, Minc Hilary: Das Polnische Volk im Kampfe um den Frieden und den Sechsjahrplan. Warszawa 1952 „Czytelnik” 8° ss. 184, nlb. 3.

Treść: Bierut B.: Der Kampf des polnischen Volkes um den Frieden und den Sechsjahrplan; Polens Kampf um den Frieden ist mit der Erfüllung des Sechsjahrplanes unzertrennlich verknüpft; Minc M.: Die Aufgaben der polnischen Wirtschaft im Jahre 1951; Bericht der Staatlichen Kommission für Wirtschaftsplanung über die Erfüllung des Volkswirtschaftsplanes im Jahre 1951.

3939. BIERUT Bolesław: Ochab Edward, Mazur Franciszek: Wska-

zania i nauki XIX Zjazdu KPZR [Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego]. Przemówienia wygłoszone na naradzie aktywu PZPR w Warszawie dnia 4 XI 1952 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza” 8° ss. 94, nlb. 1.

M. in.: Uchwała Sekretariatu KC PZPR w sprawie studiowania podstawowych materiałów XIX Zjazdu KPZR oraz pracy tow. Stalina pt. Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR.

3940. BISKUPSKI Kazimierz: Prawo państwowe i administracyjne. Cz. 2: Polskie prawo państwowe. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 162, nlb. 1, powiel.

Szkoła Główna Służby Zagranicznej w Warszawie.

3941. BLINOWSKI Franciszek: Przemysł włókienniczy w świetle wytycznych VII Plenum. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 7 (37) s. 31—42.

3942. BLINOWSKI Franciszek: Walka państwa ludowego o dobrobyt mas pracujących. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 222 s. 3—5.

Charakterystyka sytuacji mas pracujących w Polsce przed 1939 r. s. 3. Artykuł zawiera dane statystyczne.

3943. BLUM Ignacy: Projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w obronie ojczyzny. *Wojsko Ludowe* R. [3]: 1952 nr 3 s. 40—53.

Między innymi o obronności państwa polskiego w konstytucjach i opiniach Polski burżuazyjnej.

3944. BLUM I[gnacy]: Z dziejów aparatu politycznego Wojska Polskiego. *Wojsko Ludowe* 1953 nr 10 s. 163—198.

3945. BOHATEROWIE Ludowego Wojska Polskiego. Red. J. Wachtel Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 8° ss. 180, nlb. 3, ilustr. Komisja Wojskowo-Historyczna Ministerstwa Obrony Narodowej.

Zawiera: Warneńska M.: Mieczysław Kalinowski; Konieczny J. R.: Oleg Matwiejew —

powietrzny zwiadowca; Warneńska M.: Lucyna Herc; Opoczyński J.: Eugeniusz Oksanicz; Przymanowski J.: Adolf Krzyżanowski; Hamera B.: Henryk Drożdżarz; Gutowski J.: Władysław Jakubowski.

3946. BOLDYREV N. I.: F. E. Dzerżinskij o Komunističeskom vospitanii molodogo pokolenija. (K 75-letiju so dnja roźdenija F. E. Dzerżinskogo). *Sovetskaja Pedagogika* R. 16: 1952 nr 8 s. 12—23.

3947. [BOREJSZA Jerzy] Tow. Jerzy Borejsza. Nekrolog. *Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 1 s. 52—53, ilustr.

3948. [BOREJSZA Jerzy] Zgon Jerzego Borejszy. *Życie Literackie* R. 2: 1952 nr 3 (27).

3949. BORUCKA-ARCTOWA Maria: Idealistyczna historiozofia A. J. Toynbeego narzędziem amerykańskiego imperializmu. *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 nr 1 s. 181—191.

Uwagi w związku z dziełem Toynbeego; A study of History. T. 1—6. Londyn 1934, 1939.

3950. BRONIEWSKA Janina: Generał Karel Swierczewski bohater polského osvobození. Praha 1953 *Nашe Vojsko* 8° ss. 89.

3951. BUDUJEMY Trakt Starej Warszawy. Rynek Starego Miasta. Praca zbiorowa pod red. Dobrosława Kobielskiego. Oprac. ilustr. Kazimierz SAYSSE-Tobiczyk. Zdjęcia z ostatniej fazy budowy: Ferdynand Adam Kaczkowski Warszawa 1953 Wydawn. „Sztuka“ 8° k. nlb. 32. Stołeczny Fundusz Odbudowy Stolicy. Wydawnictwo albumowe z tekstem.

3952. BUDZYŃSKA Celina: Krytyka i samokrytyka — niezawodny oręż partii. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 37 s. 117—127.

3953. CHAJN Leon: Istota Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Warszawa 1952 Zespół Pro-

pagandowo-Szkoleniowy CKSD 8° ss. 76, nlb. 3.

3954. CHAŁASIŃSKI Józef: Humanizm proletariacki i „humanizm tragiczny“. Francuska konferencja o humanizmie. *Przełgl. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 177—186.

3955. CHAŁASIŃSKI Józef: Humanizm socjalistyczny a podstawowe prawo ekonomiczne socjalizmu. *Nauka Polska* R. 1: 1953 nr 2 s. 50—80.

Skrót referatu: *Przełgl. Nauk. Hist. i Spol.* T. 3 1953 s. 11—27.

3956. CHAŁASIŃSKI Józef: Humanizm socjalistyczny i rewolucja kulturalna. *Przełgl. Nauk Hist. i Spol.* T. 3: 1953 s. 11—27.

3957. CHAŁASIŃSKI Józef: Uczenni polscy wobec rozwoju kultury i przyszłości narodu. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 8° ss. 31, nlb. 1.

W związku z wyborami do Sejmu 1952 r.

3958. CHAŁASIŃSKI Józef: Zagadnienie środowiska naukowego miasta socjalistycznego. *Przełgl. Nauk Hist. i Spol.* T. 2: 1952 s. 325—328.

3959. CHŁOPI powiatu zamojskiego. Lublin 1952 Wydawn. Wojew. Komit. Frontu Narod. 8° ss. 24.

3960. CHMIELEWSKI Henryk: O stosunkach między państwem a Kościołem w Polsce Ludowej. Warszawa 1953 4° ss. 24, powiel. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej. Redakcja Odczytów. Tematyka Społeczno-polityczna.

3961. CIEŚLAK S.: Gospodarka planowa w Polsce. 2: Plan sześciolletni. Warszawa 1952 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 300, nlb. 3.

3962. CIVIS: W świetle faktów. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 31, nlb. 1.

O działalności kardynała Stefana Wyszyńskiego.

3965. DEKLARACJA ideowa PZPR. — Statut PZPR. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 91, nlb. 3.

3966. DEMBIŃSKI Felician: Osiągnięcia gospodarstw doświadczalnych Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. Referat wygłoszony w dn. 17 listopada 1952 r. podczas wręczania proporca przechodniego załodze Gospodarstwa Doświadczalnego Gorzyń przez Zarząd Związku Zawod. Pracowników Roln. Poznań 1953 Nakł. Wyższej Szkoły Rolniczej 8° ss. 15, nlb. 1. Zarząd Główny Rolniczych Zakładów Doświadczalnych Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu.

3967. DIETRICH Tadeusz: Budżet Polski Ludowej. Wykład wygłoszony w Szkole Partyjnej przy KC PZPR. Warszawa 1953 8° ss. 36. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Katedra Polityki Gospodarczej. — Na prawach rękopisu.

3968. DOCUMENTS on International Affairs 1947-1948. Selected and edited by Margaret Carlyle. London 1952 Oxford University Press 8° ss. XXVII, 878.

3969. DOCUMENTS on International Affairs 1949-1950. Issued under the Auspices of the Royal Institute of International Affairs. New York 1953 Oxford University Press 8° ss. XXIII, 796.

3970. DOKUMENTY wrogiej działalności rządu Stanów Zjednoczonych wobec Polski Ludowej. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 16° ss. XII, 247, nlb. 1, tabl. 8.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Rec.: Dembiński Zygmunt: Prawda o amerykańskiej agresji (na marginesie „Czarnej Księgi“) *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 1 (1) s. 56—59; Zabłocka Wanda.

Sprawy Międzynarodowe R. 6: 1953 nr 2 s. 129—135.

3971. DROZDOWICZ Jakub: Organizacja spółdzielczości w Polsce Ludowej (wg stanu na 1 VII 1953 r.). Warszawa 1953 Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza 8° ss. 187, nlb. 1, IV.

3972. DUDA-DZIEWIERZ Krystyna: Uniwersytet Łódzki 1945—1952. *Przeł. Nauk Hist. i Społ.* T. 2: 1952 s. 358—370.

3973. DUNAJEWSKI Henryk: Uprzemysłowienie kraju — droga do socjalizmu. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 16° ss. 55, nlb. 1. Mała Biblioteczka Tow. Wiedzy Powszechnej. Seria 3: Ekonomiczna.

3974. DYBOWSKI Stefan: Problemy rewolucji kulturalnej w Polsce Ludowej. Warszawa 1953 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 265, nlb. 2.

3975. DYSKUSJA sejmowa o Konstytucji Rzeczypospolitej Ludowej. 18-22 lipca 1952 r. (Stenogram). Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 348.

Treść: Bierut B.: O Konstytucji Polskiej Rzplitej Ludowej; Przemówienia posłów wygłosz. 19 lipca 1952 r.: S. Jędrzychowskiego, S. Kulczyńskiego, W. Dworakowskiego, F. Ozga-Michalskiego, O. Lange, W. Barcikowskiego, J. Albrechta, Z. Moskwy, K. Witaszewskiego, M. Dachowa, H. Jaworskiej, P. Wojasa, L. Chajna, J. Piwowarskiej, Cz. Wycecha, J. Sztachelskiej; Przemówienia posłów wygłosz. 21 lipca 1952: H. Kołodziejskiego, S. Popławskiego, S. Mazura, M. Gwiazdowicza, F. Blinowskiego, Zofii Nałkowskiej, J. Jodłowskiego, A. Juskiewiczza, A. Polewski, J. Frankowskiego, L. Kruczkowskiego; Deklaracje przedstawicieli poselskich.

3976. DZIEŁO Stalina żyje i zwycięża. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 39, nlb. 1.

Zawiera m. in.: Bierut B.: Stalin — twórca niezłomnej braterskiej jedności wolnych narodów.

3977. DZIERŻYKRAJ-ROGAŁSKI Tadeusz: Rozwój Akademii Me-

dycznej w Białymstoku. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 2 s. 80–82.

3978. [DZIESIĘCIO] 10-lecie „Trybuny Wolności“. *Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 1 s. 50–51.

3979. FAKTY mówią. (Materiały). Katowice 1952 Wojew. Komit. Frontu Narod. 8° ss. 79, nlb. 1. Notatnik agitatora. — [Tyt. okł.].

Treść: Popiołek K.: „Pańskie kajdany“, czyli o kapitalistycznym budownictwie mieszkaniowym dla robotników; Mrozkowa W.: Strajk chwałowickich górników w r. 1910; Jaros J.: Walka, która nie poszła na marne; Potemski T.: Manifestacja mikołowska; W walce z faszyzmem o wolność i chleb; Ziemia S.: Tak było na bieda-szybach; Sanacyjni grabarze szkolnictwa; Kryszczukajtis W.: Śladami notatnika agenta granatowej policji; Niewiarowski M.: Nad mapą Śląska; Kartki z notatnika; Bednarek J.: „Ze łzami w oczach błagam o łaskę...“; Niewiarowski M.: Po osiemnastu latach; Bednarek J.: Dwa rozdziały historii; Niewiarowski M.: Uczmy się matematyki; Kniagihin G.: Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego; Niewiarowski M.: Gorące serce zimnej maszyny; Czterech z jednego pokoju; Ros. J.: Konfrontacja.

3980. FAKTY mówią. Wrocław 1952 „Gazeta Robotnicza“ Organ KW PZPR 8° ss. 143, nlb. 1, ilustr. Zespół Historyków Uniwersytetu im. Bolesława Bieruta.

W związku z wyborami do Sejmu 1952 r.

Treść: Maleczyńska E.: O wartości śląskich tradycji historycznych epoki feudalnej; Maleczyński K.: Polskość Śląska przemawia z mrozków dziejów; Heck R.: Walka klasowa ludu miejskiego we Wrocławiu w XIV i XV w.; Gierowski J.: O doli górników śląskich przed laty; Michałkiewicz S.: Jak chłopci walczyli przeciwko wyzyskowi feudalnemu; Długoborski W.: Śląskie „dni w których skupia się 20 lat“; Heck R.: Pamiętny dzień 30 kwietnia 1793 r.; Gierowski J., Korta W.: Dawne drukarnie na Śląsku; Wojtal J.: Niemieckie głosy o polskości Śląska; Zieliński H.: O czym mówią dzieje Śląska epoki kapitalizmu; Surman Z.: Powstanie tkaczy śląskich 1844; Galos A., Korta W.: Niemcewicz i Pol na Dolnym Śląsku; Galos A.: Wiosna Ludów na Śląsku; Jasiak J.: Młodzież polska na uniwersytecie wrocławskim w XIX w.; Kocot K.: W „Przedświecie“ proletariackich. Korespondencje z Wrocławia; Mikulski T.: Sto lat polonistyki wrocławskiej; Zieliński H.: Wspólna walka

o wspólne zwycięstwo; Małczyński K.: Na wieczne czasy powróciły do Polski Ziemi Odzyskane.

3981. FUNDER Wilhelm: Die Oder-Neisse-Grenze, eine Grenze des Friedens. Berlin 1952 Verlag d. Nation 8° ss. 28.

3982. GABRYL Stanisław: Rozdział Kościoła od państwa. Warszawa 1952 8° ss. 66, nlb. 2. Studium Konstytucyjne przy Centralnym Komitecie Stronnictwa Demokratycznego.

3983. GARLIŃSKI Bohdan: Architektura polska 1950–1951. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Techniczne 4° ss. 211, nlb. 1, w tym 187 tabl. s. 17–203. Instytut Urbanistyki i Architektury.

3984. GARSTECKI Zygmunt: Awans młodzieży chłopskiej w Polsce Ludowej. Warszawa 1952 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 70, nlb. 2.

3985. GENTZEN Felix Heinrich: Polskie Ziemie Zachodnie — historyczne ziemie polskie. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 7 (37) s. 70–81.

3986. GENTZEN Felix-Heinrich: Die westpolnischen Gebiete als historische Gebiete Polens. *Einheit. Zeitschrift für Theorie und Praxis des wissenschaftlichen Socialismus* 1952 z. 4 s. 367–380.

Rec.: Kamiński Andrzej *Przeegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 7–8 s. 797–801.

3987. GOLAŃSKI Henryk: Wyższe szkolnictwo techniczne w Planie Sześćioletnim. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Techniczne 8° ss. 107, nlb. 1, ilustr. Biblioteka Planu Sześćioletniego.

3988. GOLIŃSKI Leszek: Pamięci wielkiego humanisty. Uroczystości ku czci Andrzeja Frycza-Modrzewskiego w Wolborzu. *Trybuna Ludu* R. 6: 1953 nr 269 s. 6.

3989. GOMULICKI Juliusz W[iktor]: O starej i nowej Warszawie. [Warszawa] 1952 Państw. Wydawn. Popul.-nauk. „Wiedza Powszechna“ 16° ss. 70, nlb. 2, ilustr. Mała Biblioteczka Tow. Wiedzy Powszechnej. Seria 5: Historyczna.

3990. GOSTKOWSKI Zygmunt: Dni marksowskie na Uniwersytecie Łódzkim. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 13: 1953 s. 452—459.

3991. GOUT Tadeusz: Stosunek NRD [Niem. Republiki Demokr.] do Polski Ludowej. Warszawa 1952 Zespół Propag.-szkol. Centr. Komit. Stronn. Demokr. 16° ss. 54, nlb. 2. Biblioteczka Propagandowoszkoleniowa Seria A nr 1.

3992. GOUT Tadeusz: Wstęp do projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Referat... wygłosz. na posiedz. Studium Konstytucyjnym Centralnego Komitetu Stronn. Demokr. Warszawa 1952 16° ss. 64, nlb. 2. Studium Konstytucyjne przy Centralnym Komitecie Stronnictwa Demokratycznego.

3993. GÓRSKI Józef: Front Narodowy — zjednoczenie patriotycznych sił narodu. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 9 (39) s. 88—99.

3994. GÓRSKI Józef: Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — wyraz suwerenności narodu polskiego. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 3 (33) s. 89—98.

3995. GÓRSKI Józef: O przebiegu ogólnonarodowej dyskusji konstytucyjnej. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 1/2 (31/2) s. 36—42.

3996. GRANAS Romana: O naszej konstytucji. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 68, nlb. 4. Wyd. 2 ss. 81, nlb. 3. Wyd. 3 ss. 81, nlb. 3.

3997. GRODEK Andrzej: W 135 rocznicę urodzin i 70 rocznicę śmierci Karola Marksa. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 6 s. 141—145.

3998. GRZYBOWSKI Konstanty: Dwa nurty polskiej myśli konstytucyjnej. *Kwart. Hist.* R. 59: 1952 s. 45—60.

3999. HAJNICZ A[rthur]: Generał Karol Świerczewski. *Wojsko Ludowe* R. [4]: 1953 nr 3 s. 71—82.

4000. HOFFMANN Friedrich: Die Oder-Neisse-Linie. Politische Entwicklung und völkerrechtliche Lage. Mit. Anhang: Diplomatische Dokumente. Frankfurt/Main 1949 ss. 55; Nachtrag für 1950 s. nlb. 4.

Rec.: Wiewióra Bolesław. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 T. 1 nr 4/5 s. 654—655.

4001. IDZIOR Stanisław: Państwo a Kościół. Warszawa 1952 Zespół Propag.-szkoleniowy Centr. Komit. Stronnictwa Demokr. 8° ss. 50, nlb. 1.

Zagadnienie stosunku państwa do Kościoła rozpatrywane na tle projektu Konstytucji Polskiej Rzpl. Lud.

4002. IGNAR Stefan: Odpowiedź wrogom Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. (Jak obrońcy kapitalizmu walczą przeciwko podstawowym zdobyczom chłopskim). Wyd. 2. Warszawa 1952 Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza 8° ss. 38, nlb. 1.

4003. IWAN W. H.: Zbiór dokumentów i materiałów dotyczących stosunku PPR do spraw żydowskich. *Bleter far Geshichte* T. 5: 1952 z. 4, Streszcz. s. V, Kratkoe izłożenie s. IX, Sum. s. XIII.

4004. IZYDORCZYK Jan: Zum zehnten Jahrestag der Gründung der Polnischen Arbeiterpartei. *Einheit* Jg 9: 1952 H. 3 s. 274—288.

4005. JACKOWSKI Tadeusz: W cieniu kurii krakowskiej. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8°

ss. 46, nlb. 2. Biblioteczka „Trybuny Wolności“.

Dotyczy procesu Lelity i innych 21—26 I 1953.

4006. JAK BĘDZIEMY wybierać do Sejmu? Ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 103, nlb. 2.

Wyd. 2. 1952 ss. 126, nlb. 1

Wyd. 3.

Wyd. 4.

4007. JAK ZMIENIŁO się moje życie w Polsce Ludowej. [Praca zbiorowa. B. m. 1952] 8° ss. 39, nlb. 1.

Wspomnienia nadesłane przez robotników, chłopów i inteligentów na konkurs zorganizowany przez Trybunę Ludu. Wyd. jako materiał w okresie kampanii przedwyborczej.

4008. JANUSZKO Zbigniew: Handel i spółdzielczość. [W:] Warmia i Mazury. Cz. 2. Poznań 1953 s. 326—333.

4009. JAROSŁAWSKI Jan: Ideologia WRN — ideologia agentury amerykańskiego imperializmu. *Mysł Filozof.* R. 2: 1952 z. 1 (3) s. 271—293.

4010. JAROSZYŃSKI Maurycy: Nowy etap organizacji szkolnictwa wyższego. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 1 s. 39—59.

Oświetlenie kół akademickich w Polsce przedwrześniowej s. 41—44.

4011. JAWORSKA Helena: Młodzież dyskutuje nad projektem konstytucji. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 30, nlb. 2.

4012. JĘDRYCHOWSKI Stefan: Aktualne zagadnienia budownictwa. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 5 (35) s. 39—48.

4013. JĘDRYCHOWSKI Stefan: Front Narodowy urzeczywistni dalszy rozwój Ziem Odzyskanych. Przemówienie wygłoszone na Kongresie

Ziem Odzyskanych we Wrocławiu w dniu 21 września 1952 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 34, nlb. 1.

4014. JĘDRYCHOWSKI Stefan: Inwestycje i budownictwo w gospodarce Polski Ludowej. Wykład wygłoszony w Szkole Partyjnej przy KC PZPR. Warszawa 1953 8° ss. 37, nlb. 2. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Katedra Polityki Gospodarczej. — Na prawach rękopisu.

4015. JĘDRYCHOWSKI Stefan: Nasze wielkie budowle — duma i chluba narodu. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 8 (38) s. 25—38.

4016. JĘDRYCHOWSKI Stefan: Les Territoires Recouvrés — partie intégrante de la Pologne. Varsovie 1952 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 45, nlb. 2, tabl. 4.

Tłumaczenie przemówienia wygłoszonego w jęz. polskim na Kongresie Ziem Odzyskanych we Wrocławiu 21 IX 1952 przed wyborami do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. To samo po angielsku, niemiecku, rosyjsku.

4017. JÓŹWIAK-WITOLD Franciszek: Budując siłę ludowej ojczyzny wcielamy w życie tes ament bojowników „Proletariatu“. Przemówienie... [z okazji odsłonięcia tablicy pamiątkowej na stokach Cytadeli Warszawskiej]. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 245 s. 2.

Pierwsza część przemówienia poświęcona wspomnieniom o polskich rewolucjonistach związanych z Cytadelą Warszawską.

4018. JÓŹWIAK-WITOLD Franciszek: Idea Polskiej Partii Robotniczej stała się niezwyciężoną siłą, która zrodziła wszystkie zwycięstwa i sukcesy narodu polskiego. Przemówienie... wygłoszone na uroczystej akademii z okazji 10-lecia powstania Polskiej Partii Robotniczej. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 29 s. 3.

4019. JÓŹWIAK-WITOLD Franciszek: Pierwszy budowniczy Polski

Ludowej [Bolesław Bierut]. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 4 (49) s. 3—6, ilustr.

Ocena przeszłości polskiego ruchu rewolucyjnego. Walka o słuszną linię partii s. 3—4.

4020. JÓŹWIAK Franciszek: Polska dělnická strana v boji za národní a sociální osvobození. Přel. Antonin Měšl'an a Otokar Bartoš. Praha 1953 [druk.] *Rudé právo* 8° ss. 215.

4021. JÓŹWIAK Franciszek: Polska Partia Robotnicza w walce o wyzwolenie narodowe i społeczne. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 284, nlb. 4, tabl. 24, ilustr. Wydział Historii Partii KC PZPR.

Rec.: Chrenov I. A.: Kniga o bor'be pol'skoj rabočej partii za nacional'noe i social'noe osvobożdenie pol'skogo naroda. *Voprosy Istorii* 1952 nr 12 s. 130—137; (D). *Polska i Świat Współczesny* 1952 nr 3 s. 57—58; Kamiński Stefan: W walce o narodowe i społeczne wyzwolenie. *Trybuna Wolności* 1952 nr 15 s. 10; Mirski M. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 1/2 (31/2) s. 105—109; Szpakowicz Aleksander: Dzieje walki i zwycięstw PPR. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 92 s. 3—4; Witek Teofil: Partia klasy robotniczej — partią narodu polskiego. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 4 (49) s. 20—21, ilustr.; nr 5 (50) s. 17—19, ilustr.; nr 6 (51) s. 18—19, 21.

4022. JÓŹWIAK-WITOLD Franciszek: Przykład bojowników Gwardii Ludowej uczy nas jak walczyć i zwyciężać. Przemówienie... wygłoszone w Politechnice Warszawskiej z okazji odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci Franciszka Zubrzyckiego. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 5 (50) s. 3—5, 8, ilustr.

4023. JUSZKIEWICZ Aleksander: Co dała wsi władza ludowa. Warszawa (1952) Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 62, nlb. 1.

4024. JUSZKIEWICZ Aleksander: Zjednoczone Stronnictwo Ludowe zwiększa wkład mas chłopskich w postęp narodu polskiego na drodze do socjalizmu. (Referat wygłosz. na Ra-

dzie Naczelnej ZSL w dn. 2 III 1952 r.). Warszawa 1952 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 63, nlb. 1.

4025. JUSZKIEWICZ Aleksander, Ożga-Michalski Józef: Zjednoczone Stronnictwo Ludowe w walce o podniesienie produkcji rolnej. Warszawa 1953 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 54.

4026. K. D.-D.: Prezydent Bolesław Bierut a nauka polska. *Przeegl. Nauk Hist. i Społ.* T. 2: 1952 s. 410—411.

4027. KAŁUŻYŃSKI Zygmunt: [Osiem] 8 lat rozwoju polskiego filmu. *Świat* R. 2: 1952 nr 37 s. 14—15, ilustr.

Krótką oceną filmu przedwojennego i przedstawienie rozwoju filmu powojennego.

4028. KAMIŃSKI Andrzej Józef: Kronika Niemiec współczesnych. Życie Polityczne. *Przeegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 1/2 s. 313—320; nr 3/4 s. 722—730; nr 5/6 s. 477—479; nr 7/8 s. 850—859; nr 9/10 s. 309—313; nr 11/12 s. 637—646.

4029. KAMIŃSKI Andrzej Józef: Kronika Niemiec współczesnych. Życie polityczne. *Przeegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 334—341; nr 9/10 s. 387—419; nr 11/12 s. 772—781.

4030. [KANCEWICZOWA Kamilla] Tow. Kamilla Kancewiczowa. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 302 s. 2.

Wspomnienie pośmiertne o działaczce SDKPiL, KPP i PZPR.

4031. KAWALEC W.: O większe zainteresowanie zabytkami przemysłu w Kielecczyźnie. *Ochrona Zabytków* R. 6: 1953 nr 4 (23) s. 246—248.

4032. KIEŁCZEWSKA-ZALEWSKA Maria: Obraz Osadnictwa. [W:] *Warmia i Mazury*. Cz. 1. Poznań 1953 s. 179—198.

4033. KIERNICKI Edward: Wkład Jerzego Borejszy w rozwój życia kulturalnego Dolnego Śląska. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 1/2 s. 307—308.
4034. KLAFKOWSKI Alfons: Administracyjne przygotowania koncepcji Trizonii we wstępnym okresie okupacyjnym. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 3/4 s. 709—722.
4035. KLAFKOWSKI Alfons: Podstawowe elementy międzynarodowo-prawne pozycje Niemiec po 8 V 1945 roku. (Dyskusja na łamach „Neue Justiz“ i jej ocena). *Przegl. Zach. R.* 9: 1953 nr 4/5 s. 397—433.
4036. KLAFKOWSKI Alfons: Podstawowe tezy traktatu pokoju z Niemcami. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 7/8 s. 496—513.
4037. KLAFKOWSKI Alfons: Przebudowa ustroju jednolitych Niemiec w ramach programu poczdamskiego. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 7/8 s. 819—833.
4038. KŁOSIEWICZ Wiktor: Ro, zwijajmy współzawodnictwo pracy wzmagajmy walkę o plan. *Nowe Drogi. R.* 6: 1952 nr 5 (35) s. 27—38
4039. KŁOSIEWICZ Wiktor: Zадания związków zawodowych w świetle wytycznych VII Plenum Komitetu Centralnego PZPR. Referat wygłoszony na X Plenum CRZZ w dniu 29 lipca 1952. Warszawa 1952 Wydawn. Związkowe CRZZ 8° ss. 92, nlb. 4. Centralna Rada Związków Zawodowych.
4040. KOFMAN Józef: O równości fałszywej i równości rzeczywistej. *Nowe Drogi R.* 6: 1952 nr 1—2 (31/32) s. 97—104.
4041. KOFMAN Józef: Socjalizm i komunizm. (Od „Krytyki Programu Gotajskiego“ do „Ekonomicznych problemów socjalizmu w ZSRR“). *Nowe Drogi R.* 7: 1953 nr 5 s. 39—55.
4042. KONGRES Ziem Odzyskanych we Wrocławiu dnia 21 IX 1952r. Opole 1952 Wyd. Wojew. Komitet. Wyborczy Frontu Narod. 8° ss. 32. Rozwój gospodarczy Ziem Odzyskanych a wybory.
4043. KONSTYTUCJA Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Projekt uchwalony dnia 23 stycznia 1952 r. przez Komisję Konstytucyjną. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 31, nlb. — [Tytuł okł.]: Projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.
4044. KONSTYTUCJA Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Tekst i komentarz. Praca zbiorowa pod red. Tadeusza Gouta i Andrzeja Hausbrandta. Warszawa 1952 Zespół Propag.-szkolen. CK SD [Centralnego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego] 8° ss. 126, nlb. 2.
4045. KONSTYTUCJA Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Uchwalona przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22 lipca 1952 r. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 46, nlb. 2.
4046. KORNECKI Roman: Budujemy Polskę socjalistyczną. Materiały do podstawowych kursów partyjnych. Cz. 1: Powstanie Polski Ludowej — zasadniczy przełom w historii naszego narodu. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 93, nlb. 3. Wydział Propagandy i Agitacji KC PZPR.
4047. KOROTYŃSKI Henryk: Polska Ludowa a Kościół katolicki. [Warszawa] 1952 „Czytelnik“ 16° ss. 44, nlb. 3.
4048. KOROTYŃSKI Henryk: Pytania, które czekają na odpowiedź. Warszawa 1953 „Czytelnik“ 16° ss. 103, nlb. 1.

Państwo a Kościół w Polskiej Rzpl. Lud.

4049. KORTA Adam: Syn partii — bohater narodu. (W piątą rocznicę śmierci generała broni Karola Świerczewskiego). *Wojsko Ludowe* R. [3]: 1952 nr 3 s. 3—36, ilustr.

4050. KOTARBIŃSKI Adam: Realizm socjalistyczny w architekturze. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 8° ss. 59, nlb. 3, ilustr. Wiedza Powszechna. Wydawnictwo Popul-nauk. 867. Cykl: Architektura i Urbanistyka 5.

4051. KOZŁOWSKA Helena: „O Partii“ — zbiór prac towarzysza Bieruta. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 4 (34) s. 18—26.

4052. KRUCZKOWSKI Leon: Prawo do kultury. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 8° ss. 38, nlb. 1.

Rozważania na temat kultury burżuazyjnej i socjalistycznej oraz prawa do kultury, zagwarantowanego przez Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

4053. KRZEMIENI Lech: O ojczyźnie, patriotyzmie i internacjonalizmie Wyd.2. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 8° ss. 117, nlb. 2.

4054. KRZYŻANOWSKI Witold: Plan sześcioletni w województwie krakowskim w perspektywie historycznej. *Wiedza i Życie* R. 19: 1952 nr 6 s. 529—530.

4055. KULCZYŃSKI [Stanisław]: Rodowód naszej Konstytucji. Przemówienie w Sejmie. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 201 s. 5.

O postępowych tradycjach w historii Polski.

4056. KULCZYŃSKI Stanisław: Uniwersytet wrocławski imienia Bolesława Bieruta. *Zeszyty Wrocławskie* R. 6: 1952 nr 2 s. 3—22.

(4057). KUREK Jalu: Góralu, czy ci nie żal? = poz. 3596.

4058. KUROCZKO Eustachy: Nauczyciel Polski Ludowej. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 5 (35) s. 49—60.

4059. LACHS Manfred: Międzynarodowe znaczenie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. *Sprawy Międzynarodowe* A. 5: 1952 no 2 s. 33—42.

4060. LACOUR Christiane: Remarques sur le service des bibliothèques dans la République Populaire de Pologne. *Archives. Bibliothèques. Collections. Documentation* A. 1953 no 11 s. 296—298.

4061. LÉGISLATION Polonaise. Recueil des importants actes promulgués dans le Journal des Lois de la République Polonaise (lois, décrets, arrêtés déclarations et réglamentations officielles) complétés par les extraits des exposés des motifs et des rapports sténographiés. Vol. 1—4: janvier 1949 — décembre 1950. Varsovie 1950—1952 Publ. par le Bureau de la Diète Polonaise 8° ss. 328+78, nlb. 2+256.

Vol. 2—4 pt.: Législation Polonaise. Recueil des actes les plus importants promulgués...

4062. LEŚNODORSKI Bogusław: Wobec wielkich zadań — wielkiej chwili dziejowej. *Życie Nauki* 1952 nr 7/8 s. 3—15.

4063. LESZ Mieczysław: Mechanizacja gospodarki narodowej — droga do wzrostu dobrobytu narodu. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 8 (38) s. 53—67.

4064. LEWIŃSKI Józef: Użytkowanie ziemi. [W:] Warmia i Mazury. Cz. 2. Poznań 1953 s. 292—312.

4065. LIDER J[ulian]: Źródła siły Ludowego Wojska Polskiego. [W:] Szlak bojowy Ludowego Wojska Polskiego. Warszawa 1953 s. 426—460.

4066. LIDER J[ulian], Słuczański E[dward]: Nasza konstytucja. Materiały pomocnicze do nauki o konstytucji dla szkoły ogólnokształcącej. Wyd. 2. Warszawa 1952 Państw.

Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 251, nlb. 5, tabl. 1, mapa 1.

4067. LITTERER Mirosława: Rozwój sieci osiedli miejskich na terenie województwa wrocławskiego w XIX i XX wieku. *Przeł. Geograf.* T. 24: 1952 z. 1/2 s. 65—83, ilustr., Kratkoe izłożenie, Sum. s. 81—83.

4068. LITTERER Wanda: Struktura wielkości gospodarstw domowych oraz struktura wielkości mieszkań w miastach Polski przed wojną i obecnie. *Prace Badawcze Instytutu Budownictwa Mieszaniowego* z. 4. Warszawa 1951 ss. 20.

Rec.: L. K. *Miasto* R. 3: 1952 nr 5 (19) s. 54.

4069. LUDZIE pierwszego szeregu. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 16° ss. 101, nlb. 2, ilustr.

[Zielińska K.] (K. Z.): Wstęp.

Zawiera sylwetki bojowników PPR, GL, ZWM, działaczy komunistycznych i żołnierzy I Armii WP i oddziałów partyzanckich: Janka Krasickiego, Hanki Sawickiej, Franka Zubrzyckiego, Lucyny Hertz, Mieczysława Krajewskiego, Niuty Tajtelbaum Władysława Buczyńskiego, Czesława Orłowskiego, Leona Koczarskiego, Wacława Szczepaniaka, Jana Strzeszewskiego, Sylwestra Bartnika, Wacława Steca.

4070. ŁASKI A.: Polska Partia Robotnicza organizatorka zwycięstw w walce o wyzwolenie narodowe i społeczne. (O książce towarzysza Franciszka Józwiaka-Witolda). *Wojsko Ludowe* R. [3]: 1952 nr 7 s. 15—31, ilustr.

4071. ŁOWMIAŃSKI Henryk: Nowe drogi kultury i nauki polskiej. *Życie Nauki* R. 7: 1952 nr 1/2 s. 23—38.

Dyskusja nad projektem Konstytucji: s. 23—27 „Pierwsza” Konstytucja kultury polskiej; s. 28—31 „Mecenat i prawo — podstawy materialne rozwoju kultury; s. 31—38 „Klasowość i powszechność”.

4072. ŁYSIAK Roman: Poza narodem. (Z „teorii” i praktyki brudnej roboty emigranckiej reakcji polskiej).

Nowe Drogi R. 6: 1952 nr 7 (37) s. 82—93.

4073. MACHOWSKI Jacek: Obywatelstwo Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Warszawa 1952 Wydawn. Prawnicze 8° ss. 71, nlb. 1. Biblioteka Popularyzacji Prawa nr 16.

4074. MAKARENKO Ja: Polska Ludowa w oczach korespondenta „Prawdy”. (Szkice i notatki z podróży. Tłum. z jęz. ros. Igor Zakrzewski). Warszawa 1953 „Książka i Wiedza” 8° ss. 183, nlb. 1.

4075. MALISZ B.: Lokalizacja przemysłu. Zasady ogólne. Warszawa 1952 4° ss. 156, map i planów 43.

Rec.: Leszczycki Stanisław. *Przeł. Geograf.* R. 25: 1953 nr 4 s. 73—76.

4076. MAŁCUŻYŃSKI Karol: Powrót pomnika [księcia Józefa Poniatowskiego]. *Świat* R. 2: 1952 nr 13 s. 17, ilustr.

Dzieje powstania i wędrowek pomnika księcia Józefa Poniatowskiego dłuta Thorvaidseña.

4077. MANUGIEWICZ Jan: Narodowe zbiory ludoznawcze i ich zadanie. *Życie Słowińskie* R. 7: 1952 nr 2 (og. zbioru 71) s. 11—15, ilustr.

(4078). MARKS i Engels w Polsce. Materiały do bibliografii 1842—1952 = poz. 126.

4079. MATERIAŁY do dziejów Uniwersytetu Łódzkiego (1945—1950). Pod red. Bohdana Baranowskiego i Krystyny Duda-Dziewierz. Łódź 1952 Zakład Prod. Skryptów Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 271, nlb. 2, mapa 1, powiel. Uniwersytet Łódzki. Materiały i Sprawozdania T. 1.

4080. MATERIAŁY do kampanii wyborczej. Wrocław 1952 Polska Zjednoczona Partia Robotn. Komitet Wojewódzki 8° ss. 99, nlb. 1.

Trześć: Bierut B.: Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej będzie tarczą i orężem naszego narodu w walce o rozkwit i świętność naszej Ojczyzny. Referat; Konstytucja Pol. Rzplitej Lud.; Ordynacja wyborcza do Sejmu Pol. Rzplitej Lud.; Debata sejmowa nad ustawą o ordynacji wyborczej. Projekt ordynacji wyborczej urzeczywistnia konstytucyjną zasadę ludowładztwa. Sprawozdanie posła Juszkiewicza i przemówienia posłów; Kowalski W.: Pięć i pół roku pracy Sejmu Ustawodawczego. Przemówienie.

4081. MATERIAŁY pomocnicze dla prelegentów do dyskusji nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. [B. m.] 1952 Druk RSW „Prasa“ 8° ss. 74, nlb. 1.

Z treści: Troński B.: O polskich konstytucjach burżuazyjnych; Jędrzychowski S.: Konstytucja wyzwolonego narodu; Wasilkowski J.: Konstytucja narodu budującego socjalizm.

4082. MERCZYŃSKI Władysław: Polskie życie kulturalne po obu stronach Olzy. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 9/10 s. 255—260.

4083. MINC Bronisław: Planowanie gospodarki narodowej. Wykład. Z. 1 6. Warszawa 1953 Zakł. Prod. Skryptów Państw. Wydawn. Nauk. 4° ss. 87 + 82 + 152 + 63 + 71 + 108, nlb. 1. Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie. Studium Zaoczne. Katedra Planowania Gospodarki Narodowej. Wszystkie Wydziały. Rok akad. 1953/54. Semestr 5 i 6.

4084. MINC Bronisław: Z zagadnień walki o wzrost wydajności pracy społecznej w Polsce Ludowej. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 4 s. 88—114.

Rozdz. 3 s. 93—98: O wydajności pracy społecznej w Polsce w okr. międzywojennym.

4085. MINC Hilary: Einige Probleme der Volksdemokratie im Lichte der Lenin-Stalinschen Lehre von der Diktatur des Proletariats. 2 Aufl. Berlin 1952 Dietz 8° ss. 32.

4086. MONIS M[arian]: Lotnictwo Polski Ludowej. [Historia rozwoju].

Wojsko Ludowe R. [3]: 1952 nr 7 s. 51—60, ilustr.

4087. MORAWSKI J[erzy]: Polska Ludowa. (Stenogram wykładu wygłoszonego w Szkole Partyjnej przy KC PZPR). Warszawa 1953 4° ss. 83, powiel. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Katedra Historii Polski. — Na prawach rękopisu.

4088. NASZKOWSKI Marian: Ludowe Wojsko Polskie. Warszawa 1952 Instytut Pol.-Radziecki 8° ss. 24.

4089. NIEĆKO Józef: Utrwalenie rewolucyjnych przemian Polski Ludowej. Referat wygłoszony na Radzie Naczelnej ZSL [Zjednocz. Stron. Lud.] w dn. 1 III 1952 r. Warszawa 1952 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 46, nlb. 1.

4090. NOTA Rządu Rzeczypospolitej Polskiej do Rządu Kanadyjskiego w sprawie zwrotu polskich zabytków i dzieł sztuki. Warszawa dnia 25 marca 1952 r. *Zbiór Dokumentów* 1952 nr 5 s. 1782—1788.

Tekst również w jęz. angielskim.

4091. NOWAK Jan: Chłopi na budowach socjalizmu. Warszawa 1952 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 98, nlb. 2, ilustr.

4092. NOWAK Zenon: Niektóre zagadnienia organizacyjne w świetle grudniowej uchwały KC PZPR. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 1/2 (31/2) s. 14—25.

4093. NOWICKI Andrzej: Droga zdrady. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 79, nlb. 1. Biblioteczka „Gromada-Rolnik Polski“.

Ustosunkowanie się Kościoła do Polski Ludowej.

4094. O GENERALE Świerczewskim. Wspomnienia. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 138, nlb. 2.

4095. O KONSTYTUCJI Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Zbiór materiałów. Warszawa 1953 Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 264.

4096. O NASZEJ ordynacji wyborczej. Ze stenogramu obrad sejmowych nad ordynacją wyborczą. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 113, nlb. 2.

Treść: Juszkiwicz A.: Sprawozdanie Komisji Ordynacji Wyborczej o projekcie ustawy p. n. Ordynacja wyborcza do Sejmu Pol. Rzpłitej Lud, referat sprawozdawczy; Dyskusja; Wyjāti z przemówieñ posłó: Jerzego Morawskiego, Józefa Ozgi-Michalskiego, Jana Karola Wendego, Heleny Jaworskiej, Stanisława Bieñka, Felicji Marczakowej, Mariana Jaworskiego, Marii Jaszczukowej, Wiktora Kłosiwicza, Jana Frankowskiego, Józefa Maślanki, Henryka Kołodziejskiego; Ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, ustawa z 1 VIII 1952 r.

Wyd. 2. Warszawa 1952 8° ss. 113, nlb. 2.

4097. O POWIĄZANIE polskiej nauki historycznej z nowym życiem narodu. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 1 s. 9—32.

4098. O PROJEKCIE Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Warszawa 1952 Wydział Propagandy KC PZPR 8° ss. 96, nlb. 4. Materiały dla Lektoróv nr 9.

4099. O WYZWOLENIU kobiety i jej roli w walce o socjalizm. Wybór artykułóv, fragmentóv prac i wypowiedzi z dzieł klasyków marksizmu-leninizmu. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 177, nlb. 1.

Na k. tyt. autorzy: Marks, Engels, Lenin, Stalin.

Wyd. 2. Warszawa 1953 8° ss. 148, nlb. 4.

4100. OCHAB Edward: Polska przestała być krajem biednym, bezbronny i niezaradnym. *Nowe Drogi R.* 6: 1952 nr 9 (39) s. 50—65.

4101. OCHAB Edward: Żołnierz i wóvz klasy robotniczej i narodu pol-

skiego [Bolesław Bierut]. *Nowe Drogi R.* 6: 1952 nr 4 (34) s. 7—17.

4102. OGÓLNOKRAJOWA manifestacja duchowieñstwa i działaczy katolickich we Wrocławiu (12 grudnia) 1951 r. Warszawa 1952 Komit. Organ. Zjazdu 8° ss. 86, nlb. 1.

Z treści: Tymieniecki K.: O początkach organizacji kościelnej na ziemiach zachodnich; Kostrzewski J.: Słowiañskość zachodnich ziem polskich w świetle badań prehistorycznych.

4103. OGÓLNOKRAJOWA Narada Przodujących Nauczycieli. (Warszawa 13—14 IX 1952). Warszawa 1952 „Nasza Księgarnia“ 8° ss. 177, nlb. 2, ilustr.

4104. OGÓLNOPOLSKA Konferencja Frontu Narodowego 30 VIII 1952. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 8° ss. 93, nlb. 2.

Treść: Ochab E., Ignar S., Kulczyñski S., Wojas P., Manteuffel T., Klecha J., Dąbrowski E., Musiałowa A., Nowocień E., Jędrychowski S., Wyka K., Naszkowski M.: Przemówienia; Program wyborczy Frontu Narodowego.

4105. ORDYNACJA wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Warszawa 1952 Druk. RSW „Prasa“ 8° ss. 47.

O ordynacji wyborczej.

4106. ORDYNACJA wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Ustawa z dnia 1 sierpnia 1952 r. [B. m] 1952 Olsztyñskie Zakł. Graf. 8° ss. 16.

4107. ORDYNACJA i praca Rad Narodowych. Warszawa 1953 Wydawn. Prawnicze 8° ss. 257, nlb. 3.

4108. OSIĄGNIĘCIA gospodarcze krajóv obozu pokoju. (Warszawa 1952) Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 189, nlb. 2.

Z treści: Minc H.: Owocna współpraca wolnych narodóv; Minc H.: Zadania gospodarcze Polski Ludowej na 1951 r.; Komunikat PKPG o wykonaniu Narod. Planu Gospodarczego za 2 kwart. 1951 r.

4109. [OSIEM] 8 lat odbudowy Warszawy. Warszawa 1953 8° ss. 23, nlb. 1. Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy. Biblioteczka Odczytowa SFOS nr 19.

(4110). OSIEM lat Polski Ludowej. Poradnik bibliograficzny = poz. 19.

4111. OSMANCZYK Edmund J[an]: Podróż po Polsce zachodniej. Warszawa 1952 „Czytelnik“ 8° ss. 75, nlb. 2.

4112. OŻGA-MICHALSKI Józef: Z dziejów kartki wyborczej. Warszawa (1952) Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 31, nlb. 1.

4113. PAJĄCZKOWSKI Franciszek, Pelc Julian: Sześć lat pracy Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. 1946—1952. *Rocznik Zakł. Narod. im. Ossolińskich* T. 4: 1953 s. 335—381 i odb. 8° ss. nlb. 2, 67.

M. in. Bibliografia dotycząca Zakł. Narod. im. Ossolińskich we Wrocławiu 1946—1952.

4114. PAWŁOWSKA Irena: Rewolucyjne tradycje polskiej klasy robotniczej w świetle wskazań Józefa Stalina. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 1 s. 38—43.

4115. PERETIATKOWICZ Antoni: Istotne cechy nowej Konstytucji *Życie i Myśl* R. 3: 1952 nr 1/6 s. 1—17.

4116. PFEIFFER St[anisław]: Podstawowe prawa i obowiązki obywatelskie. Warszawa 1953 4° ss. 41, powiel. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Katedra Ustroju Państwowego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

4117. PIOTROWSKA-HOCHFELDOWA K[rystyna]: Sytuacja materialna robotników i pracowników umysłowych w krajach obozu socjalizmu. Warszawa 1952 Pol. Wydawn. Gospodarcze 8° ss. 182, nlb. 2.

Biblioteka Budownictwa Socjalizmu T. 11.

4118. PLENUM Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, VII. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 5 (35) s. 3—15.

4119. PLENUM Komitetu Centralnego PZPR, IX: Referat Bolesława Bieruta: Zadania Partii w walce o szybszy wzrost stopy życiowej mas pracujących w obecnym okresie budownictwa socjalistycznego; Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR: Osiągnięcia w wykonaniu Planu Sześcioletniego i główne zadania gospodarcze w latach 1954—1955; O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954—1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla rozwoju produkcji rolniczej. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 173, nlb. 2.

4120. PLENUM Zarządu Głównego Związku Młodzieży Polskiej. Warszawa 6—7 czerwca 1953. Warszawa 1953 „Iskry“ 8° ss. 124, nlb. 4

Z treści: Wegner T.: O wzmocnienie pracy polityczno-wychowawczej i wzmocnienie więzi ZMP z masami młodzieży. Referat.

4121. POHORYLES S[amuel]: Szczecin miastem wyższych uczelni. Szczecin 1952 Wojew. Komitet Wyborczy Frontu Narod. 8° ss. 38, nlb. 1.

4122. POKOJOWY budżet siły i rozwoju Polski. Referat ministra finansów Tadeusza Dietricha i wyjątki przemówień posłów na sesji budżetowej Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 4—6 kwietnia 1953r. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 156, nlb. 3.

4123. POLITYKA zagraniczna Polski Ludowej. (W rocznicę wyzwolenia). *Sprawy Międzynarodowe* R. 5: 1952 nr 4 (18) s. 3—27.

4124. POLSKA na zawsze zjednoczona. Kongres Ziem Zachodnich.

Wrocław 21 IX 1952. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 154, nlb. 4.

Treść: Cyrankiewicz J.: Pracą naszą pomnożymy dorobek Ziemi Odzyskanych, zapewnimy im dalszy szybki rozwój; Rokossowski K.: Nigdy więcej stopa najeźdźcy nie będzie deptać wolnej ziemi polskiej; Ochab E.: Polskie masy ludowe nie będą szczydziły sił dla dalszego rozwoju Ziemi Odzyskanych; Jędrzychowski S.: Front Narodowy urzeczywistni dalszy rozwój Ziemi Odzyskanych; Kulczyński S.: Pod sztandarem Frontu Narodowego (Zagajenie); Dyskusja.

4125. PRAGIEROWA Eugenia, Licki Jerzy, Szymorowski Jerzy: Przepisy prawa pracy. Cz. 1. Wg stanu prawnego z dn. 1 IX 1951 r. Warszawa 1952 Zakład Wydawn. Min. Pracy i Opieki Społ. 8° ss. XXVIII, nlb. 1, 815.

Rusinek Kazimierz: Słowo wstępne.

4126. PRAWO administracyjne. Praca zbiorowa pod red. M[aurycyego] Jaroszyńskiego. Cz. 1. W oprac... udział wzięli M. Jaroszyński, Marian Zimmermann. Warszawa 1952 Państw. Wydawn. Naukowe 8° ss. 157, nlb. 1.

4127. PROBLEMY konstytucji PRL w nauce polskiej. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 147—158.

Sesja PAN od 4—9 lipca 1953.

4128. PROCES księdza biskupa Kaczmarska i innych członków ośrodka antypaństwowego i antyludowego. Stenogram procesu odbytego przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie w dniach 14 IX — 21 IX 1953 r. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 351, nlb. 1.

4129. PROCES księdza Lelity i innych agentów wywiadu amerykańskiego. Stenogram procesu odbytego przed Rejonowym Sądem Wojskowym w Krakowie w dniach 21 I — 26 I 1953 r. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 294, nlb. 2, ilustr.

4130. PRZEMIANY wsi rzeszowskiej na tle socjalistycznej industrializacji kraju. Praca zespołowa pod kierunkiem Jerzego Tepichta. *Zagadnienia Ekonomiki Rolnej* R. 1: 1952 z. 1 s. 6—56.

4132. PSZCZÓLKOWSKI Edmund: O dalszy rozwój spółdzielczości produkcyjnej na wsi. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 1/2 (31/32) s. 26—35.

4133. PSZCZÓLKOWSKI Edmund: Zadanie organizacji partyjnych w realizacji zobowiązań wsi. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 8 (38) s. 107—114.

4134. PUCKALANKA Urszula: Zasięg Gopla i jego połączenie z Wisłą w naszej erze. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 11/12 s. 575—584.

4135. PUTRAMENT Jerzy: Co pisała prawa ręka Becka? *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 39 s. 2.

Geneza i okoliczności wydania „Dziennika“ Jana Szembeka.

4136. RABUT Albert: La convention de Varsovie. Règles relatives au transport aérien international. Paris 1952 L. D. G. J. 8° ss. 48.

Konwencja lotnicza warszawska.

4137. RAKOWSKI M., Ziółkowski E.: Socjalistyczna elektryfikacja Polski. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Gospodarcze ss. 195, tabl. 11.

4138. RAPACKI Adam: Rozwijać i pogłębiać ofensywę ideologiczną. Uwagi w związku z naradą aktywu studenckiego 6—7 grudnia 1952 r. Warszawa 1953 „Iskry“ 16° ss. 77, nlb. 2.

Dotyczy aktywu stud. ZMP.

4139. REGULAMIN Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Warszawa 1952 16° ss. 138, nlb. 1. Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

4140. ROCZNICA wyzwolenia Warszawy, 8. Warszawa 1953 Wyd. Stołeczny Komitet Frontu Narod. 8° ss. 62, nlb. 2, ilustr.

Z treści: Albrecht J.: Nasze miasto — Warszawa; Budziński J.: W rocznicę wyzwolenia Warszawy; Piasecki W., Vogtman J.: Nowe i Stare Miasto; Biegański P.: W trosce o zażytki kultury; Lorentz S.: Muzeum Narodowe w Warszawie; Szyfman A.: Osiem lat odrodzonego teatru; Michajłow W.: Miasto wyższych uczelni i nauki; Na budowie Pałacu Przyjaźni.

4141. ROGALSKI Aleksander: Kronika Niemiec współczesnych. Życie kulturalne. *Przegl. Zach. R.* 9: 1953 nr 1/3 s. 348—352.

4142. ROSŁONIEC Włodzimierz: Ochrona własności społecznej w świetle dekretów z dnia 4 III 1953 r. *Historia i Nauka o Konstytucji R.* 1: 1953 nr 1 (1) s. 27—30.

4143. ROZMARYN Stefan: Ustawa wyborcza Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. *Nowe Drogi R.* 6: 1952 nr 8 (38) s. 39—52.

4144. RUBANOV A. V.: Bor'ba pol'skogo naroda protiv proiskov amerikano-anglijskich imperialistov v 1946—1947 godach. *Voprosy Istorii* 1952 nr 6 s. 30—51.

4145. RZYMSKI Stanisław [działacz Stronnictwa Ludowego 1811—1952]. *Zielony Sztandar R.* 4: 1952 nr 4 s. 5.

4146. SAR Adam: Pamiętnik nr 18 [Ludwika Bartkiewicza chłopca średniorolnego z pow. opatowskiego zamieszczony w wydawnictwie „Pamiętniki chłopów” 1953 I seria s. 247—263]. *Wiś R.* 9: 1952 nr 42 s. 6.

Wywiad z autorem pamiętnika i skonfrontowanie obecnej sytuacji we wsi Brzezcie z okr. przed 1939 r.

4147. SCHAYER Waclaw: Konstytucja prawdziwej wolności. Warszawa 1952 Ludowa Spółdz. Wydawn. 8° ss. 63, nlb. 1.

O projekcie Konstytucji Polskiej Rzplitej Ludowej.

4148. SCHEINMAN M.: Antyludowa polityka Watykanu po drugiej wojnie światowej. *Zeszyty Historyczne „Nowych Dróg”*. 1952 nr 5 s. 105—126.

4149. SERWAŃSKI Edward: Drogi rozwoju gospodarczego Niemieckiej Republiki Demokratycznej. *Przegl. Zach. R.* 9: 1953 nr 4/5 s. 498—519.

4150. SERWAŃSKI Edward: Pięcioletni plan gospodarczego rozwoju Niemieckiej Republiki Demokratycznej. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 7/8 s. 833—850.

4151. SKOWROŃSKI Jan: Polityka episkopatu w Polsce. Fakty i dokumenty. Warszawa 1953 „Czytelnik” 16° ss. 70, nlb. 2.

4152. SKUBISZEWSKI Krzysztof: Umowa poczdamska jako jedyna podstawa prawna układu terytorialnego Niemiec. Na marginesie akcji rewizjonistycznej nauki zachodnio-niemieckiej. *Przegl. Zach. R.* 8: 1952 nr 7/8 s. 514—530.

4153. SOKOŁOWSKI Kazimierz: Planowanie terenowe w ZSRR i Polsce. Warszawa 1952 Pol. Wydawn. Gospodarcze 8° ss. 218, nlb. 1.

Książka przeznaczona przede wszystkim dla pracowników wyższych szczebli aparatu planowania terenowego oraz naukowców i studentów wyższych uczelni, interesujących się problematyką planowania.

4154. SOKOŁOWSKI Kazimierz: Z wyższych uczelni Szczecina. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 2 s. 82—85.

4155. SOOBŠČENIE Special'noj Komissii po ustanovleniju i rassledovaniju obstojatel'stv rasstrela nemecko-fašistskimi zachvatčikami v Ka'ynskom lesu voennoplennych pol'skich oficerov. *Slavjane* 1952 nr 3 s. 10—31.

Komunikat Komisji z 24 I 1944.

4156. STALIN Josif Vissarionovič. Dokumenty 5—9 marca 1953 r. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 126, nlb. 2, ilustr.

Z treści: Przemówienia G. M. Malenkowa, W. M. Mołotowa, B. Bieruta, E. Ochaba, J. Cyrankiewicza, F. Józwiaka-Witolda; Bierut B.: Stalin twórca niezłomnej braterskiej jedności wolnych narodów.

4157. STALIN Josif Vissarionovič. Krótki życiorys. Oprac.: J. Aleksandrow, M. Gałaktionow, W. Krużkow, M. Mitin, W. Moczalow, P. Pospiełow. Wyd. 2. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 267, nlb. 4, tabl. 14.

Niniejsze wydanie jest przekładem... wg 2 poprawionego i uzupełnionego rosyjskiego wydania Instytutu Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b).

4158. STALIN Józef. Wspomnienie pośmiertne. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 1/3 s. 1—5.

4159. STANIEWICZ Marian: Droga walki o wielkość, siłę i dobrobyt Polski. O polityce uprzemysłowienia kraju. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 51, nlb. 1.

4160. STAREWICZ Artur: W sprawie zadań organizacji partyjnych i kampanii wyborczej. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 9 (39) s. 150—161.

4161. STARZYŃSKI Juliusz: Narodziny teorii realizmu socjalistycznego. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 3: 1952 nr 2/3 (10/11) s. 5—45.

4162. STARZYŃSKI Juliusz: Zadania historyków sztuki w świetle Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. *Biul. Hist. Sztuki* R. 14.: 1952 nr 1 s. 3 9, ilustr. i nadb.

4163. STARZYŃSKI Juliusz: Zadania krytyki artystycznej i nauki o sztuce. *Materiały do Stud. i Dysk. z Zakresu Teorii i Hist. Sztuki, Kryt. Artyst. oraz Badań nad Sztuką* R. 4: 1953 nr 2 (14) s. 40—62.

4164. STEFANOWICZ Jan: Przemysł i spółdzielczość pracy. [W:] *Warmia i Mazury. Cz. 2.* Poznań 1953 s. 314—325.

4165. STEMPOWSKI Stanisław: Wspomnienie pośmiertne. *Nowa Kultura* R. 3: 1952 nr 3 s. 2, ilustr.

4166. SUCHOCKI Mieczysław: Problematyka Ziem Odzyskanych w świetle pracy Józefa Stalina: „Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR“. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 4/5 s. 375—396.

4167. SUCHY J[uliusz]: Międzynarodowa Konferencja Gospodarcza w Moskwie. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 3 (33) s. 45—53.

4168. SZER Seweryn: Prawo rodzinne. Warszawa 1952 Państwowe Wydawnictwo Naukowe 8° ss. 227.

Rec.: Ignatowicz Jerzy: *Nowe Prawo* R. 8: 1952 nr 10 s. 46.

4169. SZUREK Jan, Grzelecki Stanisław, Pomorski Jan: Oświata wczoraj — dziś — jutro. Warszawa 1952 Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkoln. 8° ss. 68.

Rec.: Z. K.: Oświata dotarła do mas. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 282 s. 6.

4170. ŚWIĄTKOWSKI Henryk: Stosunek państwa do Kościoła w różnych krajach. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 16° ss. 177, nlb. 2.

Z treści: Konstytucja i ustawy dotyczące uregulowania sprawy wolności sumienia oraz sytuacji prawnej związków religijnych w kilkudziesięciu krajach świata.

4171. TEMKIN G.: O roli państwowej własności socjalistycznej w świetle projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. *Ekonomista* R. 52: 1952 kwart. 2 s. 9—26.

4172. [TENNENBAUM Edda] Tow. Edda Tennenbaum. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 289 s. 2.

Wspomnienie pośmiertne o działaczce SDKPiL i PZPR.

4173. TEPICHT Jerzy: Budujemy Polskę socjalistyczną. Cz. 1: Powstanie Polski Ludowej — zasadniczy przełom w historii naszego narodu. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 126, nlb. 1. Wydział Propagandy i Agitacji KC PZPR. Materiały dla Podstawowych Kursów Partyjnych na Wsi.

4174. TEPICHT J[erzy]: Konstytucja ludu polskiego. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 70, nlb. 1.

4175. TEPICHT Jerzy: Rozwarstwienie klasowe wsi polskiej. Wykład wygłoszony w Szkole Partyjnej przy KC PZPR. Warszawa 1953 8° ss. 40. Szkoła Partyjna przy KC PZPR. Katedra Polityki Gospodarczej. — Na prawach rękopisu.

4176. UCHWAŁA Komisji Konstytucyjnej w sprawie ogólnokrajowej dyskusji nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 nr 2 s. 183—203.

4177. URBAN Wincenty: Katedra wrocławska. Wrocław 1951 [druk.:] 1952 Kuria Arcybiskupia Wrocławska 8° ss. 59, nlb. 1, ilustr.

4178. UROCZYŚĆCI w dieńsiąną rocznicę powstania w getcie warszawskim. *Bleter far Geschichte* T. 6: 1953 z. 3 s. 167—175.

Tekst w jęz. hebr.

4179. USPECHI planovogo chozjajstva narodnoj Pol'si. Sbornik materialov. Moskva 1952 Izdat. Inostrannoj literatury 8° ss. 280.

Rec.: Alekseev Ja: Temy, kakich nikogda ne znała Pol'sa. *Slavjane* 1953 nr 4 s. 58

4180. W OBRONIE pokoju. Dokumenty i materiały. Red. Władysław Śliwka. Warszawa 1953 Pol. Instytut Spraw. Międzynarod. 8° ss. XVI,

331, nlb. 1. Biblioteka Zbioru Dokumentów z. 2.

4181. WALKA o jedność Niemiec. Dokumenty i materiały. Warszawa 1953 8° ss. XXXI, nlb. 1, 376. Polski Instytut Spraw Międzynarodowych. Biblioteka Zbioru Dokumentów z. 4.

Zawiera dokumenty oraz przemówienia, oświadczenia m. in.: S. Wierbłowskiego, W. D. Sokołowskiego, Z. Modzelewskiego, B. Bieruta.

4182. WASILKOWSKA Zofia: Prawa kobiet w Polsce Ludowej. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 47, nlb. 1.

4183. WASILKOWSKA Zofia: Udział kobiet w walce narodu polskiego o pokój i Plan Sześćioletni. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 9 (39) s. 111—126.

4184. WASILKOWSKI Jan: Typy i formy własności w projekcie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. *Państwo i Prawo* R. 7: 1952 nr 3 s. 406—442.

4185. WASZAK Stanisław: Niemieckie siły wytwórcze po II wojnie światowej. *Przeł. Zach.* R. 8: 1952 nr 7/8 s. 554—589.

4186. WERFEL Roman: Ani na chwilę nie osłabiać tempa! *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 3 (33) s. 11—20.
O zadaniach gospodarczych.

4187. WERFEL Roman: Klasa robotnicza — hegemon narodu, awangarda ludzkości. W przedeniu Pierwszego Maja — dnia międzynarodowej solidarności mas pracujących. *Nowe Drogi* R. 6: 1952 nr 4 (34) s. 27—36.

4188. WERFEL Roman: „O partii“ — zbiór prac towarzysza Bolesława Bieruta. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 107 s. 3.

Sprawozdania z książki Bolesława Bieruta: O partii. Warszawa 1952.

4189. WERFEL Roman: Pod sztandarem Frontu Narodowego. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 48. Program Frontu Narodowego i zachęta do głosowania na jego kandydatów w wyborach do Sejmu 26 X 1952.
4192. WERNER Henryk: Marszałek Polski Konstanty Rokossowski. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narod. 8° ss. 15, nlb. 2, tabl. 1.
4193. WIESIOŁOWSKI Bronisław: Odbudowa administracji. [W:] Warmia i Mazury. Cz. 2. Poznań 1953 s. 270—272.
4194. WIESIOŁOWSKI Bronisław: Stosunki ludnościowe. [W:] Warmia i Mazury. Cz. 2. Poznań 1953 s. 273—282.
4195. WIEWIÓRA Bolesław: Umowy graniczne między Polską a Niemiecką Republiką Demokratyczną. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 4/5 s. 453—472.
4196. WIEWIÓRA Bolesław: Zagadnienie przesiedleńców niemieckich w świetle prawa międzynarodowego. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 7/8 s. 531—553.
4197. WILKOWSKI Stanisław, Czarnecki Waclaw: Kościół katolicki w Polsce Ludowej. Warszawa 1953 Nakł. Głównej Komisji Księży przy Zw. Bojowników o Wolność i Demokrację 4° ss. 132, nlb. 4, tabl. 3.
Wydawn. także w jęz. angielskim, francuskim niemieckim i włoskim.
Wydanie albumowe z tekstem objaśniającym.
4198. WITEK Teofil: Partia klasy robotniczej — partią narodu polskiego. *Za Wolność i Lud* R. 4: 1952 nr 4 (48) s. 20—21, ilustr.
Artykuł recenzyjny o pracy F. Józwiaka-Witolda: Polska Partia Robotnicza w walce o wyzwolenie narodowe i społeczne. Warszawa 1952.
4199. WITEKOWA Stanisława: O powstaniu i rozwoju Politechniki Łódzkiej. *Życie Szkoły Wyższej* 1953 nr 5 s. 118—123.
Założona w r. 1945.
4200. WOJCIECHOWSKI Aleksander: Polska wytwórczość artystyczna w latach 1945—1951. *Przegl. Artystyczny* R. [7]: 1952 nr 2 s. 65—73, ilustr.
4201. WOJCIECHOWSKI Zygmunt: Jedność ziem nad Wisłą i Odrą. *Przegl. Zach.* R. 8: 1952 nr 1/2 s. 1—10.
Artykuł wstępny.
4202. WOJCIECHOWSKI Zygmunt: Upiory. *Życie i Myśl* R. 3: 1952 nr 7/9 s. 207—216.
Rewizjoniści niemieccy.
4203. WSKAŹNIKI rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Ludowej w porównaniu z r. 1938. Warszawa 1952 Pol. Wydawn. Gospodarcze 8° ss. 14, nlb. 2. Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego.
4204. WSPÓŁPRACA kulturalna polsko-radziecka. Warszawa 1953 8° tabl. 24 luźne w obwolutie. Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Album.
4205. WYBÓR dokumentów i materiałów dla słuchaczy szkół politycznych do tematu: Walka ludu polskiego o wolność o socjalizm. Warszawa 1953 „Książka i Wiedza“ 8° ss. 252, nlb. 4, ilustr. Wydział Szkolenia Partyjnego KC PZPR.
4206. WYKONANIE narodowych planów gospodarczych 1948—1952. Komunikaty Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego. Oprac. pod red. A. Karpińskiego. Warszawa 1952 Pol. Wydawn. Gospodarcze 8° ss. 132, nlb. 3.

Książka przeznaczona dla działaczy społeczno-gospodarczych, studentów wyższych uczelni ekonomicznych oraz dziennikarzy i publicystów.

4207. WYZWOLENIE [Polski w latach 1944–1945]. Red. Krystyna Żywulska i Eugeniusz Banaszczyk. Warszawa 1952 Wydawn. Min. Obrony Narod. 4° ss. 301, nlb. 6, tabl. 8, ilustr.

Zbiór relacji i wspomnień.

4208. Z PROBLEMÓW Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Zbiór artykułów. Cz. 1. Warszawa 1952 8° ss. 69, nlb. 2. Wydział Szkolenia Partyjnego KC PZPR.

Do użytku uczestników grup samokształceń.

Przedruk: *Trybuna Ludu* I–II 1952.

4209. Z PROBLEMÓW Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Zbiór artykułów. Cz. 2. Warszawa 1952 8° ss. 48.

Treść: Rozmaryn S.: Naczelné organy władzy i administr. państw.; Ignar S.: Własność społeczna, indywidualna i osobista; Brus W.: Podstawy ustroju społeczno-gospodarczego; Tepicht J.: Konstytucja sojuszu robotniczo-chłopskiego; Rybicki M.: Rady Narodowe — terenowe organy władzy.

4210. Z PROBLEMÓW Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Zbiór artykułów. Warszawa 1952 8° ss. 136. Wydział Propagandy KC PZPR. Materiały dla Prelegentów 12. — Na prawach rękopisu.

Treść: Bierut B.: Wielka karta zwycięskich i ustalonych na zawsze zdobyczy pol. ludu pracującego; Fiedler T.: W przededniu historycznego aktu; Hoffman P.: O to walczyły pokolenia; Jędrzychowski S.: Konstytucja wyzwolonego narodu; Blinowski F.: Naród, który staje się socjalistycznym; Kruczkowski L.: Kodeks praw człowieka pracy; Rozmaryn S.: Naczelné organy władzy i administr. państw.; Brus W.: Podstawy ustroju społeczno-gospodarczego; Ignar I.: Własność społeczna, indywidualna i osobista; Tepicht I.: Konstytucja sojuszu robotniczo-chłopskiego; Rybicki M.: Rady Narodowe — terenowe organy władzy; Wasilkowski J.: Wolność sumienia i wyznania; Naszkowski M.: Polska Partia Robotnicza — organizator i wychowawca Wojska Polskiego; Starewicz A.: Przewodnia siła narodu.

4211. ZACHARIASZ Sz[ymon], Mark B[ernard]: W dziesiątą rocznicę powstania Polskiej Partii Robotniczej. Materiały i dokumenty zebrali... Warszawa 1952 Wydawn. „Idysz Buch“ 8° ss. 309, nlb. 6, tabl. 19.

Wyd. w jęz. żyd. Dodatkowa tytulatura polska.

4212. ZADANIA związków zawodowych w umacnianiu spójni między miastem i wsią. Warszawa 1953 Wydawn. Związkowe CRZZ 8° ss. 107, nlb. 1. Centralna Rada Związków Zawodowych.

4213. ZAKRZEWSKA Janina, Gwiżdż Andrzej: Konstytucja i podstawowe akty ustawodawcze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Zbiór tekstów. Z przedmową Kazimierza Biskupskiego. Warszawa 1952 Wydawn. Prawnicze 8° ss. XXI, nlb. 1, 327, nlb. 5.

4214. ZAKRZEWSKI Michał: Kronika Niemiec współczesnych. Życie gospodarcze. *Przeł. Zach. R.* 8: 1952 nr 1/2 s. 320–328; nr 3/4 s. 730–737; nr 5/6 s. 479–486; nr 9/10 s. 314–320; nr 11/12 s. 646–651.

4215. ZAKRZEWSKI Michał: Kronika Niemiec współczesnych. Życie gospodarcze. *Przeł. Zach. R.* 9: 1953 nr 1/3 s. 341–348.

4216. ZAKRZEWSKI Witold: System organów władzy i administracji państwowej podług projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. *Państwo i Prawo R.* 7: 1952 nr 7 s. 4–30.

4217. ZDRAJCA Kowalewski wydawał w ręce Gestapo patriotów polskich i francuskich. *Trybuna Ludu R.* 5: 1952 nr 52 s. 2; Dokumenty oskarżają. *Trybuna Ludu R.* 5: 1952 nr 53 s. 2; Zeznania Mikołajczyka demaskują go raz jeszcze jako zdrajcę

- i szpiega. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 59 s. 2; Agenci Kowalewskiego i Mikołajczyka pomogli hitlerowcom w mordowaniu polskich patriotów. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 65 s. 2; Wurmser André: Wyrok, który napiętnował zdrajców. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 139 s. 3.
- Sprawozdanie z procesu paryskiego przeciw Jouvencelowi i A. Wurmserowi — autorom „Międzynarodówki zdrajców“.
4218. ZESPÓŁ: Problemy Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w nauce polskiej. *Historia i Nauka o Konstytucji* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 147—158.
4219. ZGON Benedykta Herta. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 305 s. 2. Wspomnienie pośmiertne.
4220. ZGON Jerzego Borejszy. Komunikat K[omitetu] C[entralnego] PZPR. [Krótki życiorys]. *Trybuna Ludu* R. 5: 1952 nr 21 s. 2.
4221. ZIELIŃSKI Henryk: Sprawa świadomości narodowej polskiej ludności autochtonicznej na tle pojęć narodowościowych dwudziestolecia. (Streszczenie). *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk.* R. 4: 1949 [druk.] 1952 z. 2 s. 114—145.
4222. ZIEMBA Stanisław: Od Katowic do Stalinogrodu. Kraków 1953 Wydawn. Literackie 8° ss. 194, nlb. 2, ilustr.
4223. ZIÓŁKOWSKI Janusz: Elementy rozwoju Poznania w Polsce Ludowej. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 6/8 s. 451—465.
4224. ZLOT Młodych Przodowni-
ków Budowniczych Polski Ludowej (20—22 VII 1952 Warszawa). Przemówienia i dokumenty. Warszawa 1952 „Książka i Wiedza“ 8° ss. nlb. 2, 33, nlb. 3.
- Zawiera przemówienia: Prez. Bolesława Bieruta, Józefa Cyrankiewicza, Władysława Matwina i Mariana Naszkowskiego; Ślubowanie; Nowocien S.: Referat na rozszerzonym Plenum ZGZMP; Uchwała... w sprawie objęcia szefstwa nad Wojskami Lotniczymi.
4225. ZMIANY struktury społeczno-gospodarczej woj. krakowskiego. Warszawa 1953 Pol. Wydawn. Gospodarcze 8° ss. 141, nlb. 2, ilustr.
- Na k. tyt. autorzy K[azimierz] Kisielewski, J[erzy] Kruczała, S[tefan] Postępski, [Jerzy] Potęga.
4226. ZUBELEWICZ Aleksander: Odbudowa Komunikacji. [W:] *Warmia i Mazury. Cz. 2.* Poznań 1953 s. 283—291.
4227. ZWIĄZEK Walki Młodych. Materiały i dokumenty. Warszawa 1953 „Iskry“ 8° ss. XXIV, 575, nlb. 1, ilustr.
- Morawski J.: Przedmowa.
4228. ŻURAWICKA Janina: Czołsiennictwo w opracowaniach po II wojnie światowej. *Prasa Polska* R. 7: 1953 nr 1 s. 8—21.
4229. ŻURAWICKA Janina: Stan badań nad czołsiennictwem polskim. *Prasa Polska* R. 6: 1952 nr 10/11 s. 60—79.
4230. ŻURAWICKA Janina: Zagadnienie polskie w prasie naukowej radzieckiej (w roku 1952). *Kwart. Hist.* R. 60: 1953 s. 350—360.

SKOROWIDZ

OPRACOWAŁA ANNA MALCÓWNA

Skorowidz zawiera w alfabetycznym układzie: 1. nazwiska autorów i współpracowników (tłumaczy, opracowujących, autorów przedmów, wydawców, redaktorów i recenzentów); 2. tytuły dzieł anonimowych i zbiorowych oraz czasopism; 3. nazwiska osób i nazwy geograficzne wymienione w tytule, względnie w informacji bibliograficznej. Cyfry następujące po hasłach indeksowych odsyłają do numerów pozycji w tekście Bibliografii. Do hasel głównych (nazwiska autorów, tytuły dzieł anonimowych i czasopism) oraz nazw geograficznych odsyłają cyfry drukowane pismem tekstowym (antykwą); w innych wypadkach przed cyfrą zamieszczono skrót określający funkcję: współaut. — współautor, red. — redaktor, red. nauk. — redaktor naukowy, sekr. red. — sekretarz redakcji, wyd. — wydawca, współwyd. — współwydawca, przedm. — autor przedmowy, względnie posłowania, wstęp — autor wstępu, indeks — autor indeksu, tłum. — tłumacz, oprac. — opracowujący, współoprac. — współopracowujący, rec. — recenzent, ref. — referent, polem. — autor polemiki, koment. — autor komentarza, przewodn. — przewodniczący sekcji. Cyfry wydrukowane kursywą odsyłają do nazwisk wymienionych w tytule lub w dodatkowej informacji bibliograficznej. Tytuły czasopism w hasłach indeksowych podano kursywą, natomiast nazwy geograficzne drukiem rozstrzelonym (spacją).

Topografię miejscowości podano wg podziału administracyjnego z r. 1951.

a. d., rec. 208 A. G., rec. 785, 1357, 1725 A. K. 704 A. R. H., rec. 2212 A. S. 1063 A. Sz., rec. 3586 A. W., rec. 3489, 3630, 3865, 3899 A. W-ka. 3684 A. Z. 2582, 2583 A. Ż. 798 Abramowicz Andrzej 1850 Abramowicz Zygmunt, rec. 3029 Abū Hamīd al-Andalusī 2016 Acta Tomicianiana 2197 Adam von Bremen 1244 Adamczewska Hanna 1532 Adamczykova J., rec. 275 Adamowski Jan 3685 Adamus Jan 1670, 1973, 1974; rec. 2058 Adelajda Piastówna 2046 Adler Emil, rec. 3063 ag, rec. 3230, 3565 Ajzner Seweryn 3910	Akademiku Borisu Dmitriewiçu Grekovu... 856 Akt oskarżenia 3686 Akta do dziejów Polski na morzu 2473 Akta sejmikowe województwa krakowskiego 2474 Akten zur deutschen auswärtigen Politik... 3497 Akty socjalno-ekonomičeskoj istorii severo-vostočnoj Rusi konca XIV, načala XVI v. 2143 Al-Marwazī 2015 Alberto Carlo 3031 Albrecht, ksiązę Prus 2201, 2202, 2431 Albrecht Jerzy 3911, 4140 Albrecht Teodor 3857 Alef Gustaw 3687, 3688 Alef-Bolkowiak Gustaw zob. Alef Gustaw Aleksander II 3336 Aleksander Jagiellończyk 2254 Aleksander of Tunis (Harold Rupert) 3690 Aleksandrov Ja., współaut. 3484, 4157 Aleksandrov V. A., rec. 1631 Alekseev Ja., rec. 4179

- Alfabetyczny wykaz powiatów, miast i gmin
PRL 158
- Alster Antoni 3912, 3913
- Altman Henryk 929
- Ambroziewicz Jerzy 3498
- Ameryka 2312, 2370, 3471, 3560, 3631, 3654,
3728, 3729, 3736
- Ameryka pd. łacińska 3537
- Analiza hitlerowskiej organizacji «Selbstschutz»
3691
- Anders Danuta, współoprac. 82
- Andrzejewski Adam 3914
- Andrzejewski Jerzy 3913; wstęp 3511
- Anglia 593, 2312, 2862, 3048, 3049, 3340, 3629,
3728, 3729, 3736, 3785
- Antoniewicz Jerzy 1742, 1745, 1746, 1747,
1748, 1851, 2491, 3032; współaut. 1505,
1538; red. 203; sekr. red. 276, 277; rec. 1723,
1833
- Antoniewicz Włodzimierz 203, 1852
- Arabowie 1919
- Arbeits — und Forschungsberichte zur sächsi-
schen Bodendenkmalspflege 1723
- Archeion* 162, 163, 164
- Archeologia* 165, 166
- Archeologické Rozhledy* 1724, 1725
- Architektura polska do połowy XIX w. 1295
- Les Archives secrètes de la Wilhelmstrasse
3499, 3500, 3501, 3502
- Archiwum Jana Zamojskiego kanclerza i het-
mana wielkiego koronnego 2475
- Arciszewski Krzysztof 2554
- Armitage Angus 2212
- Arnold Stanisław 401, 402, 403, 404, 405, 1103,
1161, 1480, 2213, 2214, 2215; oprac. 535;
przedm. 1546; ref. 1610; red. 194, 1480
- Arski Stefan 3503, 3504, 3692, 3915
- Artamonov M. I. 1749
- Artomiusz — Krzesichleb Piotr 2565
as., rec. 1634
- Askarianc A. W. 3062
- Askew William C. 3693
- Assman Erwin 2099; rec. 1588
- Assorodobraj Nina 406; wstęp 3015, 3016
- Atlantyk 3692
- Atlas wojskowo-historyczny 1191
- Augur [pseud.] 3268
- August II Sas 2578
- August III Sas 2573, 2682
- Augustów, woj. białostockie 2965, 2966
- Auscaler Gustaw 3505
- Australia 3008, 3390
- Austria 94, 948, 2652, 2686, 2908, 3045, 3093,
3411, 3664
- Austro-Węgry 3054
- B. L., rec. 3517
- Babica, pow. rzeszowski 985
- Babij B. M. 3695
- Bacciarelli Marcello 2587
- Bachorza, pow. Sokołów Podlaski, woj. war-
szawskie 1372
- Bachrušin S. V., red. 2199
- Bachulski Aleksy 146, 829, 830, 831, 931, 932,
933, 934
- Backvis Claude 1705, 2216
- Baculewski Jan 3221
- Baczko Bronisław 3033
- Badecki Karol 832, 833, 834, 835, 1278, 1286
- Bagiński Paweł, rec. 3016
- Bakunin Michail Aleksandrowiç 3128
- Balberghe Josef van 2976
- Balicki Z. 3809
- Balzer Oswald 1272
- Balkany 3037, 3537
- Bałaban Jerzy 1509
- Bałtyk 665, 1244, 1706, 2028, 2120, 2142,
2165, 2182, 2183, 2188, 2495, 2503, 2504
- Bałucki Michał 3219
- Banach S. 1020
- Banasik Tadeusz 3506
- Banaszczyk Eugeniusz 3916; red. 4207
- Bandos Adam 3507
- Bandtkie Jerzy Samuel 2849
- Bańkowski Piotr 935, 936, 937, 958; red.
164
- Baran Stanisław 3900
- Baran Zygmunt 3508
- Baranoviç A. I. 1631, 2700
- Baranowska Irena, współaut. 945
- Baranowski Bohdan 420, 550, 1249, 1588,
1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 2492, 2493, 2570,
2676; oprac. 2581; red. 4079; rec. 1638
- Baranowski Henryk 119
- Baranowski Wincenty 3509
- Baranów, pow. tarnobrzski, woj. rzeszowskie
1337, 1338
- Barbag Józef 1196
- Barcikowski Wacław 3917, 3918, 3919
- Bardach Juliusz 407, 408, 1103, 1481, 1671,

- 1672, 1975, 3034, 3035; red. 1481; rec. 1470, 1588a, 1638, 1993, 2590
- Bardoux Jacques 3269
- Barnaś Kazimierz 1064
- Bartel Oskar, red. 256
- Bartel Wojciech 768
- Bartkiewicz Ludwik 4146
- Bartkowiak Marian 2147
- Bartoldy Gotfryd Beniamin 2948
- Bartosik Sylwester 4069
- Bartoš František M. 118, 2148, 2149, 2182; rec. 2321
- Bartoš Otokar, tłum. 3930, 4020
- Barycz Henryk 839, 900, 901, 925, 1250, 1279, 2150, 2151, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2586, 2701, 2871; oprac. i wstęp 2860, 2867; red. 256, 1477; rec. 1254, 2374
- Baskakov V. 3036
- Bastrzykowski Aleksander 1506
- Baszkiewicz Jan 1471, 1472, 1474, 2099; rec. 1685, 1934
- Bašilov N. M., rec. 3234
- Batowska N., oprac. 2587
- Batowski Henryk 409, 410, 1162, 2587, 3037; rec. 3029, 3541
- Batowski Zygmunt 2702
- Bauman Zygmunt 411, 3270
- Baumgart Jan 39, 978
- Baumgarten Leon 2872
- Baumier Jean, rec. 3658
- Bautier Robert Henri 938
- Bazilevič K. V. 2223
- Bazylik Cyprian, tłum. 2204
- Bądkowski Lech 3038, 3039, 3040
- Bąk Stanisław 1218
- Beauplan le Vasseur 1176
- Beck Józef 3510, 3533, 3534, 4135
- Bednarek I. 3979
- Behren-Lübhin, Meklemburgia 1765
- Belgia 2943
- Beljavskej I. M., red. i wstęp 3106
- Belochrovati 1242
- Belov P. A. 412
- Bełt 1244
- Bem Józef, generał 3090, 3162
- Benadik B., rec. 298
- Benet Sula 1296
- Benns Lee F., rec. 3723
- Bereza Kartuska 3632, 3653, 3699
- Berezkin A. 3481
- Berezowski Stanisław 1196, 1503
- Berger Jan 2873
- Berlin 3076, 3135, 3754, 3814
- Berman Jakub 3434
- Bernacki Ludwik 7
- Bernacki Zbigniew 1507
- Bernatt Stanisław 1594, 2495
- Bernhard Maria Ludwika 2677
- Bersano-Begey Maria 21
- Bersano-Begey Marina 21, 22
- Berwiński Ryszard 2900, 2901, 2902
- Beskid Żywiecki 1596
- Beskidy 2906
- Beskronnyj L. G. 2874, 2875; red. 2859; rec. 2656
- Bestaux Eugène, wyd. 2300
- Besterman Theodor 132
- Beylin Karolina 2876, 2877
- Będomin, pow. kościerski, woj. gdańskie 2709
- Biała (powiat), woj. krakowskie 1407
- Biała księga o odrodzeniu imperializmu niemieckiego 3920
- Białas Stefan 2878
- Białkowski Leon 836, 837, 838 2061, 2152
- Białoborski Eustachy 2496
- Białoruś 410, 1631, 2499, 2637, 3655
- Białostoczczyzna 3183
- Białostocki Jan 739, 2497
- Białystok 1339, 3613, 3772, 3789, 3795, 3887 3977
- Białystok (woj.) 3598, 3624, 3720
- Bibliografia Bibliografii i Nauki o Książce* 83
- Bibliografia historii gospodarczej...* 41
- Bibliografia Literacka* 84, 85
- Bibliografia. Zagadnienia ekonomiczne i społeczne* 40
- Bibliografia Zawartości Czasopism* 133, 134, 135, 136
- Bibliograficzny przewodnik po ZSRR 113
- Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu. Wydawnictwa... 108
- Bibliotekarz* 167, 168
- Bichler Irena 1595
- Biechoński Jerzy 1540
- Biedrawina-Sukertowa Emilia zob. Sukertowa-Biedrawina Emilia
- Biegański Piotr 1390, 1391, 1548, 2879, 3921, 4140
- Bielak Franciszek 884
- Bielińska Maria 939, 940; polem. i rec. 1134

- Bieliński Franciszek, wielki marszałek koronny 2726, 2727
 Bielowski August 3103
 Bielski Józef Ignacy, red. 1456
 Bieniarzówna Janina 2588, 2589, 2590, 2591; oprac. i wstęp 2850; rec. 2579
 Bieniecki Zdzisław 229, 1013, 1014, 1015, 1392
 Bieńkowska Danuta 3922
 Bieńkowski Władysław 967
 Biernat z Lublina 2449
 Bierut Bolesław 374, 532, 602, 765, 3044, 3575, 3586, 3587, 3588, 3766, 3796, 3886, 3923 do 3939, 3975, 3976, 4019, 4026, 4051, 4080, 4101, 4119, 4188, 4210, 4224
 Bierzanek Remigiusz 1673, 2242
 Biesiekierz, pow. łęczycki, woj. łódzkie 1146
 Binns Norman E. 1
 Bir Janina 3768
 Birjukovič V. V. 413, 414
 Birkenmajer Aleksander 1426, 2225, 2226, 2227; rec. 1436
 Birnbaum S. A., rec. 3874
 Biskup Marian 819, 1515, 1538, 2228, 2229, 2230; rec. 2465
 Biskupin, pow. żniński, woj. bydgoskie 293, 1803, 1804, 1821, 1822, 1823, 1824, 1845, 1849, 1896
 Biskupski Kazimierz 3940; przedm. 4213
 Bismarck Otto Leopold 3269, 3278, 3279
 Bittner Halina, współaut. 63
Biuletyn. Wyd. Polska Akademia Nauk 20
Biuletyn Historii Sztuki 169, 170
Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego 171, 172
Bleter far Geszichte 173, 174, 175
 Blinowski Franciszek 3941, 3942, 4210
 Blum Ignacy 3943, 3944
 Blumentritt Günther 3696
 Blumówna Helena 1029; współaut. 1329
 Błachut Władysław 2592
 Błaszczuk Leon Tadeusz 3041
 Błaszczuk Stanisław 1051
 Bober Piotr 2153, 2154
 Bobińska Celina 766, 1480, 2593, 2706, 3042, 3043, 3044; oprac. i wstęp 2690
 Bobińska Helena 3271
 Bobiński Stanisław 1976
 Bobrowski Zbigniew 1065, 1297, 2880
 Bobruk Albin 3511, 3656, 3683
 Bocheński Zbigniew 1030, 1031
 Bochnak Adam 1298, 1299, 2155, 2231; współaut. 1329
 Bochnia (powiat), woj. krakowskie 1408
 Boczowska Zofia, oprac. 1408, 1413
 Bodniak Stanisław 839, 840, 841, 842, 843; red. nauk. i koment. 2202
 Bogucki Janusz 1032
 Boguslavskij M. I. 3697
 Bogusław X, ks. Pomorza Zach. 2241, 2287
 Bogusławski Wojciech 2947, 2969
 Bohaterowie Ludowego Wojska Polskiego 3945
 Bohatta Hans 11
 Bohdziewicz Piotr 2062
 Bohuszewicz Maria 3344
 Bojanowo, pow. rawicki, woj. poznańskie 2701
 Bojarskij A. Ja. 1215
 Bokszczanin Maria 116
 Boldyrev N. I. 3946
 Bolesław Chrobry 293, 1157, 2000, 2047, 2053
 Bolesław Krzywousty 2041
 Bolesław Szczodry 1990, 1991
 Bolisega Filip 2589
 Bołdok S. 3429
 Bończa Miaskowski Józef 2912
 Boników, pow. kościański, woj. poznańskie 1878, 1879
 Borawska Danuta 2063
 Borejsza Jerzy 3947, 3948, 4033, 4220
 Borek, pow. gorzowski, woj. zielonogórskie 1778
 Borg Bernard 3698
 Borgbjerg Frederik 361
 Borisov A. L., rec. 1749
 Borkowicz Leonard 3699, 3700
 Borkowski W. 3222
 Borowski Stanisław 117, 124, 182, 844
 Borowy Waław 116, 218, 845, 1280; przedm. 1444
 Bortnowski Władysław 420, 1977, 2232, 2594, 2707, 3044; oprac. 2851, 3044
 Borucka-Arctowa Maria 3949
 Borzymowski Marcin 2371
 Bosfor 3029
 Bosio Gianni 3128
 Bossmann Reinhold 2233
 Bourdillon F. B., rec. 3510
 Boyer Ferdinand 3045

- Brackmann Albert, wyd. 53
 Brahmer Mieczysław, red. 263
 Brandenburg 1239
 Brandenburgia 2608
 Brańska Eugenia 941
 Bratman Ignacy 3272
 Brayer Antoni 1348, 1349, 1350, 2881; rec. 3065
 Brazylia 3560
 Brenna (pierwotna nazwa Brandeburga) 1239
 Breyer Richard, rec. 3510
 Brock Peter 3047, 3048, 3049, 3273
 Brocki Zygmunt 1251
 Broda Jan 921
 Broda Józef 1596, 2708
 Brodowska Helena 420, 3223
 Brodowski Antoni 2952
 Brodzki Stanisław 3512, 3701
 Bromlej Ju. V. 740
 Broniewska Janina 3513, 3702, 3703, 3950
 Broniewski Tadeusz 1404
 Bronowicz Julian zob. Brun-Bronowicz Julian
 Brożek Jan z Kurzelowa 1252, 2496
 Bródno Stare, pow. warszawski 203, 1927
 Brun-Bronowicz Julian 3514, 3515, 3516, 3684, 3732, 3733, 3834, 3871, 3905
 Brunschwig Henry 3704
 Brus Włodzimierz 763, 1210, 4209, 4210
 Brustin-Berenstein Tatiana 3705, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3711
 Brzesko (powiat), woj. krakowskie 1409
 Brzezie, pow. opatowski, woj. kieleckie, 4146
 Brzeziny (powiat), woj. łódzkie 1419
 Brzezowa, pow. jasielski, woj. rzeszowskie 2017
 Brzostowski Paweł Ksawery 2810
 Brzozowska Jadwiga 536
 Brzozówka (Polska środkowa) 1812
 Brzóska Stanisław 3084
 Břetislav, książę czeski 2043
 Buczkowski Kazimierz 1033; współaut. 1329
 Buczyński Ładysław 4069
 Budapeszt 741, 747
 Budapeszt i Wrocław 741
 Budka Włodzimierz 2234, 2882, 3050
 Budkowa Zofia zob. Kozłowska-Budkowa Zofia
 Budowniczy kolejnictwa radzieckiego Feliks Dzierżyński 3517
 Budujemy trakt Starej Warszawy 3951
 Budziński J. 4140
 Budzyk Kazimierz 42, 415, 1281, 1282, 1292, 1300, 2235, 2236, 2237, 2282, 2355, 2498; wstęp 2347, 2813; red. 1455; rec. 2373, 3215
 Budzykowa Hanna 2498; rec. 1436, 1446
 Budzyńska Celina 3952
 Bug 1758, 1759, 1814, 3755, 3909
 Bugajski Stanisław 3274, 3425
 Bujak Franciszek 846, 847
 Bukacz Ignacy, rec. 3447, 3715
 Bukowiecki Leon, rec. 1295
 Bukowski Andrzej 1496, 2709, 3051, 3052, 3053, 3275
 Bukowski Jerzy 767
 Bukowski St., tłum. 493
 Bukowski Tadeusz 1252; rec. 2683, 2868
 Bukowski Zbigniew, współaut. 416
Bulletin de la Société des Sciences et des Lettres de Łódź 176
 Bulwicki B. 2883
 Bunt chłopski na Białorusi 2499
 Buras Karol 3648
 Buratyński Stanisław 1726, 1750
 Burbianka Marta 968, 1427, 1440
 Burchardówna Helena 1727
 Burdżalov Ė. N. 3482
 Bursche Edmund 848
 Bursche Juliusz 3659
 Burszta Józef 1597, 1598
 Buszko Józef 768, 3054, 3436; rec. 1428, 3099, 3244
 Butler Rohan, wyd. 3528, 3529, 3530, 3531, 3533, 3534
 Buczyna, pow. chrzanowski, woj. krakowskie 1490
 Bydgoszcz 2730
 Bylina Wojciech 3712
 Byrska Eleonora 1853
 Bystrzycki Przemysław, red. 1518
 Bytom 1086, 1098, 3254
 The Cambridge Economic History of Europe 1463
 The Cambridge History of Poland 1464
 Campus Eliza 3518
 Capograssi Antonio 2884
 Carlgren W. M. 3224
 Carlos V zob. Karol V
 Carlyle Margaret, oprac. i wyd. 3968, 3969
 Carre Jean-Marie, rec. 2716
 Carrie René Albrecht, rec. 3602

- Castellatti Maria 3713, 3714
 Cebo Franciszek 3685
 Cenowa Florian 665, 2991, 3038, 3039, 3052, 3059, 3060
 Chainaye Denis, współprac. 2852
 Chainaye Suzanne, współprac. 2852
 Chajn Leon 3953
 Chaloupecky Vaclav 849
 Chałasińska Krystyna 617
 Chałasiński Józef 2238, 3055, 3225, 3954, 3955, 3956, 3957, 3958; red. 206, 208, 242, 243; rec. 2347; przewodn. sekcji 610
 Charitonov I. P. 969
 Chełm, woj. lubelskie 2195
 Chełmno, woj. bydgoskie 1208
 Chełmoński Józef 3417
 Chętnik Adam 1599
 Chiny 1268
 Chlebowczyk Józef 1600, 3276
 Chłędowski Kazimierz 2986, 2987
 Chłędowski Piotr 3668
 Chłopi powiatu zamojskiego 3959
 Chłopocka Helena 1978, 1979, 2064; rec. 1137
 Chmarzyński Gwido 1388, 1538, 2239, 2304; współaut. 1329; red. 1331
 Chmielarski Józef 3519
 Chmieleński Ignacy 3030
 Chmielewska Maria 1751
 Chmielewski Henryk 1601, 3960
 Chmielewski Jan, przedm. 1513
 Chmielewski Waldemar 292, 1751, 1752, 1996
 Chmielińska Irena 227
 Chmielnicki Bohdan 2660
 Chmielów Piaskowy, pow. opatowski, woj. kieleckie 1150
 Chochołów, pow. nowotarski, woj. krakowskie 3003
 Chociszewsky Josef 3125
 Chodkiewicz Zygmunt 3056
 Chodzież, woj. bydgoskie 1492
 Chojnacka Kazimiera 1514, 2240
 Chojnacki Mieczysław 1328
 Chojnacki Władysław 1505, 1538; oprac. 3277; rec. 23
 Chomiński Józef 2344
 Chopin Fryderyk 2852, 3151
 Chorosiński Jan 3057
 Chorzów, woj. katowickie 1493
 Chrenov I. A. 3438, 3439, 3440; rec. 4021
 Chromicki Ernest, oprac. 2144
 Chrustov F. 1718
 Chruščov Nikita Sergejevič 212
 Chrzanowska Paulina 1055
 Chrzanów (powiat), woj. krakowskie 1410
 Churchill Winston Spencer 3715, 3716, 3717, 3718, 3719
 Chwalewik Edward, przedm. 87
 Chwalibińska Jadwiga 1141
 Chwałowice, pow. rybnicki, woj. katowickie 3979
 Chvostov V. 557
 Chybiński Adolf Eustachy 850, 851
 Chyczewska Alina 1379, 2587
 Chylińska Kamila 3520
 Cieński Tadeusz 2102
 Cieszyn, woj. katowickie 203, 1784, 1785, 2514, 2552, 3111
 Cieszyńskie 2944
 Cieśla Michał 2500
 Cieśla-Reinfussowa Zofia 1066, 1364, 1551
 Cieślak Edmund 705, 2157, 2158, 2159, 2160; rec. 1704, 2188
 Cieślak Stanisław 3961
 Cieślak Tadeusz 665, 2241, 2885, 3058, 3059, 3060, 3278, 3279, 3280; rec. 1496, 1709, 2466, 2898, 2949, 2991
 Cinciata Andřej 3082
 Ciołek Gerard 1163, 1301; współaut. 1329; wstęp i współprac. 1313
 Cirić Bronisław 2243
 Ciulik Augustyn 3521, 3522
 Cividale, Włochy 1219
 Civis 3962
 Coblenz Werner, wyd. 1723
 Cofta Aleksandra 1877
 Comenius zob. Komeński Jan Amos
Comptes rendus de la Société des Sciences et des Lettres de Wrocław... 177, 178, 179
 Condillac Stefan Benot 2748
 Congress of Polish Science. First. 598
 Cot Pierre, przedm. 3746
 Cowen Joseph 3047
 Cronia Arturo 1219
 Cronica Petri comitis Poloniae wraz z tzw. Carmen Mauri 2057
 Csorba Helena 714, 1067
 Cudakov E. A. 618
 Curie-Skłodowska Maria 1252
 Cyganie 1604

- Cyrankiewicz Józef 257, 602, 3937, 3963, 4124, 4224
 Cystersi 1620, 2064, 2078, 2079, 2096
 Czachowska Jadwiga 144
 Czajka Stefania 3281
 Czajkowski Franciszek 2843
 Czajkowski Walenty 1302, 1303
 Czapczyński Tadeusz 657
 Czaplewski Paweł 665, 2161
 Czaplicki Bogusław 1854
 Czaplński Władysław 1674, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2595, 2596; wstęp i oprac. 2483; wyd. 2473; red. 2482; rec. 2466
 Czarnecki Waław 4197
 Czarnecki Władysław 1516
 Czarnecki Stefan 1016, 2594, 2621, 2624
 Czarnocki Jan 852
 Czarnowski Stefan, oprac. 2691
 Czartkowski Adam, oprac. 3015, 3016
 Czartoryscy 1039, 1355
Czasopismo Geograficzne 180
Czasopismo Prawno-historyczne 181, 182
 Cząstka Jan 3061
 Czechosłowacja 949, 1724, 1756, 1794, 3500, 3535, 3541, 3873
 Czechy 825, 1476, 1676, 1714, 2196, 2399, 2531, 2532, 2719, 3078, 3125, 3246
 Czekanowski Jan 1173, 1552, 1728, 1855, 1980, 3964
 Czerchów, pow. łeczycki, woj. łódzkie 1892
 Czerniak J. Z. 3062
 Czerniawski Czesław 3524
 Czernik Stanisław 1283, 1284
 Czersk, pow. grójecki, woj. warszawskie 2040
 Czerwińsk, pow. płoński, woj. warszawskie 1340
 Czerwone, pow. kolneński, woj. białostockie 1742
 Czeszko Bohdan, wstęp 3753
 Czeżowski Tadeusz 665, 2710; red. 665
 Częstochowa (powiat) 3685, 3753
 Czorsztyn, pow. nowotarski, woj. krakowskie 2632
 Czudec, pow. rzeszowski 985
 Czyżewski A., red. 1318
 Czyżewski Julian, red. 180
 Čerepnin L. V. 942; oprac. 2199; red. 1468
 Československo zob. Czechosłowacja
 Česnokov D. I. 3063
 Četyresta desjat' let so dnja smerti Kopernika 2245
 Ćwiek Zbigniew 417, 642, 857, 2711; rec. 691
 D., rec. 4021
 D. B. 647
 D. Maria 537
 Dalbor Witold, współaut. 1329
 Dania 2594
 Danielewicz Jerzy 2886, 3041, 3064
 Daniłowicz Ignacy 853
 Daniszewski Tadeusz 533, 1482, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3282, 3283, 3284, 3285, 3286, 3287, 3289, 3525, 3526, 3527; oprac. 535, 3288, 3577; wstęp i red. 3576
 Dantisco Juan zob. Dantyszek Jan
 Dantyszek Jan 2378, 2389
 Darasz Wojciech 2853, 3026a
 Daszkowski Zbigniew 12
 Datner Szymon 3720, 3721
 Dąbczewski Zbigniew 292, 2065
 Dąbrowa Tarnowska (powiat), woj. krakowskie 1411
 Dąbrowski Henryk 1293
 Dąbrowski Jan 1981, 1982, 1983, 2105, 2162, 2163
 Dąbrowski Jarosław 3290, 3329, 3330, 3361, 3381, 3386, 3392
 Dąbrowski Karol 1362
 Dąbrowski Krzysztof 1753
 Dąbrowski Piotr 3395
 Dąbrowski Stanisław 906, 1068, 1375, 1379; rec. 2987
 Dąbrówka 2042
 Dąbrówka, pow. radomszczański, woj. łódzkie 1765
 Dąbski Jerzy 203, 1984
 Debata polska we Frankfurcie 2989
 Dejcz Lew 3291, 3425
 Deklaracja ideowa PZPR 3965
 Delimat Tadeusz 1053
 Dembiński Felicjan 3966
 Dembiński Walenty 2432
 Dembiński Zygmunt, rec. 3970
 Dembowska Maria 2, 3; współaut. 8; oprac. 83
 Dembowski Edward 2900, 2990, 3021, 3136, 3182, 3186,
 Dembowski Jan 599, 600, 602, 619, 620; red. 208
 Dembowski Leon 2990
 Demczyńska Danuta 1069

- Demel Juliusz 258, 1020, 3065, 3066
 Denega Kornel 3560
 Denikin Anton Ivanovič 389
 Derdowski Hieronim 3275
 Dereń Andrzej 3231
 Dereń Szymon, rec. 3099, 3865
 Deresiewicz Janusz 418, 2246, 2597; rec. 1603
 Deruga Aleksy 3483
 Despy G. 2106
 Dettloff Szczęsny, współaut. 1329
 Devechy Helena, tłum. 3027
 Dębnicki Kazimierz, red. 323
 Dębno, pow. nowotarski, woj. krakowski 2673
 Dianni Jadwiga 1276
 Dician Amelia 1005, 1006, 1008
 Dickstein Szymon zob. Diksztajn Szymon
 Dietrich Tadeusz 3967, 4122
 Dieuze, Francja 3883
 Diksztajn Szymon (Jan Młot) 3293, 3343
 Długoborski Waclaw 2713, 2714, 2887, 3980; oprac. 735
 Długosz Aleksander, tłum. 336
 Długosz Alfons 1602
 Długosz Jan 2218, 2398, 2405, 2415
 Dłuska Maria 538
 Dłużewski Nowak Juliusz zob. Nowak Dłużewski Juliusz
 Do oddziałów Gwardii Ludowej wyruszających w pole 3722
 Dobroľjubov N. A. 3159
 Dobrowolska Agnieszka 1553
 Dobrowolska Maria 1164
 Dobrowolski Henryk 1058, 3295
 Dobrowolski Kazimierz 1165, 1554, 2248
 Dobrowolski Marian, rec. 3577
 Dobrowolski Tadeusz 273, 878, 1034, 1035, 1351; współaut. 1329; red. 273
 Dobrzeński Tadeusz 882, 2249; rec. 1023
 Dobrzycka Anna 1047
 Dobrzycki Jerzy 293, 1020, 1352, 1856, 2250
 Documents on British foreign policy... 3528, 3529, 3530, 3531, 3532, 3533, 3534
 Documents on German foreign policy... 3535, 3536, 3537
 Documents on International Affairs 1939—1946, 3723
 Documents on International Affairs 1947—1948, 3968
 Documents on International Affairs 1949—1950, 3969
 DokučaeV V. 1255
 Dokumentacja Prasowa 183, 184
 Dokumenty i materiały o powstaniu w getcie warszawskim 3724
 Dokumenty k istorii slavjanovedenija v Rossii 2991
 Dokumenty wrogiej działalności rządu Stanów Zjednoczonych 3970
 Domeyko Ignacy 3070
 Dominiak Jan 1492
 Dominikanie 2119, 2176, 2178
 Dorobek naukowy pracowników wyższych uczelni szczecińskich 114
 Doroczne Walne Zebranie Towarzystwa Naukowego w Toruniu 664
 Dorpat 3394
 Dowiat Jerzy 539, 540, 595
 Dowjat T. 541
 Dragan Marcin 950
 Drązkiewicz Stanisław 3900
 Drecka Wanda 1016
 Drewno Michał 1754, 1755
 Drezenko, pow. strzelecki, woj. poznańskie, 2094
 Drezno 1723
 Drohiczyn nad Bugiem, pow. bielski, woj. białostockie 2135
 Drohojowski Marcełi 3194
 Drozdowicz Jakub 3971
 Drożdżyński Aleksander 3538
 Drożdżiarz Henryk 3945
 Drzewica, pow. opoczyński, woj. kieleckie 1341
 Drzewiecki Stefan 1262
 Dubiel Paweł 1493, 3539
 Dubno, URSR 2740
 Dubowski Adam 1376
 Duchovnye i dogovornye gramoty velikich i udel'nych knjazej XIV—XVI vv. 2199
 Duclos Jacques 3392
 Duda-Dziewierz Krystyna 3972; red. 4079
 Dulczewski Zygmunt 3232
 Dunaj 410, 1637
 Dunajewski Henryk 2251, 2252, 3973
 Dunikowski Bolesław, oprac. 573
 Dunin-Wąsowicz Krzysztof 1428, 3233
 Duński Stanisław, red. 1387
 Duracz J. 3907

- Durant Dana Bennett 1174
 Durko Janusz 3296
 Dury John 2563
 Dutczyńska A. 273; oprac. 1035
 Dutkiewicz Józef Edward 419, 542, 2890, 2891;
 współaut. 543, 1329; oprac. 1408, 1409, 1411,
 1412, 1416; rec. 2858, 2898, 2986, 2987;
 polem. 2890
 Dużyk Józef 923, 1070, 1295, 1353, 2347
 Dür Samuel, rec. 2867
 Dürr-Durski Jan 2253
 Dwernicki Józef, generał 3049
 Dworakowski W. 3889
 Dworzaczek Włodzimierz 1603, 2599; indeks
 2197; rec. 2475
 Dworzaczkowa Jolanta 2254; indeks 2197;
 rec. 2465
 Dybowski Stefan 977, 3974
 Dylik Jan, red. 176
 Dyskusja nad pracą Gryzeldy Missalowej 2892
 Dyskusja sejmowa o Konstytucji Polskiej
 Rzeczypospolitej Ludowej 3975
 Działalność wydawnicza PAN 621
 Działowy spis czasopism wychodzących w Polsce
 137
 Dziechcińska Hanna 1103
Dzieje 3767
 Dzieje Warszawy w gablotach muzealnych 1071
 Dzieje wojny domowej w ZSRR 3484
 Dziekoński Tadeusz 1072
 Dzieło Stalina żyje i zwycięży 3976
Dziennik Stanisławowski 1448
 Dzierżązna, pow. płoński, woj. warszawskie
 1153, 2001
 Dzierżykraj-Rogalski Tadeusz 3977
 Dzierżyńska Zofia 3235
 Dzierżyński Feliks 740, 3236, 3237, 3238,
 3247, 3251, 3430, 3517, 3946
 Dziesięciolecie Polskiej Partii Robotniczej 1073
 Dziesięciolecie «Trybuny Wolności» 3978
 Dziewoński Kazimierz 229, 292, 769, 1986
 Dziewulski Władysław 665, 1201, 1202, 1987,
 2165; współaut. 1529; przedm. 665
 Dzięciołkiewicz Ryszard 3297
 Dzięgiel Leszek 1555
 Dzikowski Julian 544
 Dziwna 1912
 E. K. 166; rec. 174, 232
 Easum Chester V., rec. 3536
 Eckhardt Joanna 1159; oprac. 1423; rec. 2559
 Edwards Samuel 2566
 Efimov A. V. 553, 554, 555, 556
 Ehrlich Ludwik 1253
 Ehrlich Stanisław, red. 225, 226
 Eisenbach Artur 3725, 3726, 3727, 3728, 3729,
 3882
 ekar 3730
Ekonomista 185, 186
 Elbląg, woj. gdańskie 819, 2092
 Elbslaven zob. Słowianie połabscy
 'El-dād ha-Dāni ('Eldād Haddāni) 2012
 Elfstrand Percy 43
 Elk, woj. białostockie 3752
 Ender Janina 3068; polem. 3068
 Engels Friedrich 125, 126, 328, 329, 330, 331,
 333, 334, 335, 336, 337, 400, 442, 513, 1063,
 2989, 3043, 3044, 3094, 3095, 4099
 Erlichshausen Konrad von 2190
 Esdaile Arundell, przedm. 1
 Establishment of the Polish Academy of Sciences
 622
 Estreicher Karol 5, 131
 Estreicher Karol [wnuk] 131, 259, 1304, 1305,
 1354, 2166; przedm. 71
 Estreicher Stanisław 131
 Estreicherowie 10
 Fabiani-Madejska Irena, oprac. 2481
 Fabre Jean 2716; rec. 2762
 Fahrenheit Daniel Gabriel 2661
 Fajans Waclaw 1211
 Fakty mówią 3979, 3980
 Falck Jeremiarz Polonus 2516
 Falls Cyril, rec. 3744
 Fastnacht Adam 1007, 1203; wyd. 2499
 Fejgina S. A., rec. 2578
 Fejto François 2717
 Feldwurm Jehuda 3750
 Felis Tadeusz 3540, 3656, 3683
 Fenikowski Franciszek 3069
 Ferberowie 2465
 Feyl Othmar 23, 1254
 Fiałkowski Józef, rec. 1475
 Ficowski Jerzy 1604
 Fiderkiewicz Alfred 3731
 Fiedler Franciszek 3298, 3299, 3732, 3733, 4210
 Fierlinger Zdeněk 3541
 Fijałek Bronisław 3542
 Fijałek Jan 2601

- Filip Jan 1756; red. 1724; rec. 270, 1470, 1752, 1759, 1777, 1818, 1874, 1890
 Filipowiak Władysław 1757
 Finder Paweł 3734
 Fiol Świętopelk 1437
 Fiszman Samuel 2854; red. 197
 Fitzgibbon Constantine, tłum. 3745
 Flamenbaum Mojżesz 3735
 Fleszar Paweł 2540
 Fleszarowa Regina 1255, 1256
 Flis J. 203
 Fomin V. T. 3736; przedm. 3228, 3547; rec. 1484
Fontes Praehistorici 187, 188
 Formowanie się narodu burżuazyjnego w Polsce 420
 Forst de Battaglia Otto 2602
 Forster Jerzy 2820
 Forstreuter Kurt 93
 Francastel Pierre 1988
 Francja 435, 2890, 3045, 3392, 3629, 3729, 3736, 3883
 Francuska rewolucja burżuazyjna w nauczaniu szkolnym na stopniu podstawowym 545
 Frančić Mirosław 2710
 Frank Hans 3897
 Frankfurt nad Menem 2989
 Frankowski E., przedm. 1051
 Fredro-Boniecka Maria 1036, 1037
 Frič Josef Václav 3175
 Fridieff Michel 2893
 Friedberg Marian 1605, 2255
 Friedlaender Ina 44
 Frieske Józef 54; tłum. 1621; rec. 3663
 Fritz Jan Mikołaj 3166
 Fritze Wolfgang 1857
 Fritzhand Marek 3543
 Frombork, pow. braniewski, woj. olsztyńskie 1000, 1342, 2299
 Front narodu przeciw najeźdźcy 3737
 Fryde E. B., rec. 39, 1462, 1464, 1620, 1683, 2064, 2122, 2200
 Frydek, Czechosłowacja 2489
 Fryderyk Wilhelm II zob. Wilhelm II, król pruski
 Funder Wilhelm 3981
 Funk Kazimierz 1252
 Funke Walter, współoprac. 11
 Für eine enge Verbindung der polnischen Geschichtswissenschaft mit dem neuen Leben der Nation 421
 G. St., rec. 2706
 Gába Antonin 2509
 Gabryl Stanisław 3982
 Gadowski Jan 1429, 1430, 2256, 2257
 Gaillet-BillotEAU Louis, tłum. 2756
 Gajczyk Zbigniew 2894
 Gajek Józef 147, 159, 770; oprac. 199, 1572; red. 198, 199
 Gajekowa Olga 742
 Gajewski Leszek 1758, 1759
 Gajewski Marian 2258
 Galaktionov M., współoprac. 4157
 Galenko P., rec. 3929
 Galewski Tadeusz 1431
 Galicja 229, 1428, 2719, 2831, 2997, 3054, 3097, 3099, 3130, 3131, 3215, 3232, 3233, 3242, 3244, 3296, 3436, 3441
 Galileusz (Galilei Galileo) 2339
 Galis Adam, rec. 196
 Galkin I. S. 422, 423, 424, 557, 558; rec. 3161
 Gall Anonim 1971, 1973, 1994, 2055
 Galon Raymund 665
 Galos Adam 3300, 3441, 3980; rec. 3099
 Gałuszka Andrzej 1059, 1760
 Gansiniec Ryszard 1989, 2067, 2068, 2259, 2260, 2261; rec. 2057
 Garbacik Józef 2262
 Gardawski Aleksander 1074, 1761
 Garibaldi Giuseppe 3128
 Garliński Bohdan 3983
 Garncarsko, pow. świdnicki, woj. wrocławskie 1770, 1773
 Garcot Maurice 2603
 Garstecki Zygmunt 3984
 Gasek Kunegunda 3301
 Gawałkiewicz Jan 85
 Gaweł Antoni 2263
 Gawroński Stanisław 3738
Gazeta Świąteczna 3519
Gazeta Warszawska 2909
 Gąsiorowska Natalia 425, 426, 427, 543, 546, 771, 846, 3442; wstęp 2926, 3205; red. 242, 243; rec. 3586
 Gąsiorowska-Grabowska Natalia zob. Gąsiorowska Natalia
 Gąsiorowska Z. H. 3070
 Gąssowski Jerzy 203, 743, 744, 1742, 1858, 1859
 Gąszczczyńska Halina 984
 Gdańsk 292, 656, 818, 950, 1096, 1129, 1149,

- 1166, 1251, 1343, 1561, 1574, 1853, 1889,
1890, 1895, 1925, 1976, 1996, 2035, 2065,
2072, 2228, 2230, 2254, 2361, 2465, 2502,
2537, 2538, 2539, 2547, 2606, 2631, 2661,
2948, 3515
- Gdy w Wielkopolsce rodziła się partia 3739
- Gebethner Stanisław, oprac. 2783
- Gembicki Piotr 2567
- Genkina E., współoprac. 3484
- Genzen Felix-Heinrich 3071, 3985, 3986
- Geodezja i Kartografia* 189, 190
- Geographus Bavarus 1857
- Gerber Rafał 3303; red. 146, 163
- Gercen Aleksandr Ivanovič 1001, 2992, 2993,
2994, 3062, 3063, 3185
- Gerlach Jan 672, 1606; współoprac. 157
- Germanie 1838
- Gębczak Józef 995
- Giecz, pow. średzki, woj. poznańskie 292, 1901,
1907, 1908, 1909, 1910, 1940, 1950, 1951,
2053
- Giecz (kasztelania) 2039
- Gierowski Józef 1607, 1608, 2510, 2511, 2604,
2605, 3980
- Gieysztor Aleksander 428, 927, 1220, 1548,
1860, 1861, 1862, 1863, 1864; współaut. 1481;
red. 193; rec. 1470, 1546
- Gilmore N. P. 1677
- Gizewiusz-Giżycki Gustaw 3032
- Glaise-Hortenu Edmund, red. 3461
- Glapa Adam 1556
- Glass Jakub 3260
- Głedzianówek, pow. łęczycki, woj. łódzkie
1812
- Glemma Tadeusz 665, 953
- Gliniarz Józef 1075
- Gliwice 2720
- Gluziński W. 1549
- Gładysz Bronisław 854
- Głogów, woj. zielonogórskie 1344
- Głombowski Karol 1432, 1440, 2167, 2264;
wstęp 1127
- Głowacki Władysław 3304, 3425
- Głuchowski Władysław, tłum. 2070
- Glinka Jan 1339
- Gniezno 293, 1967, 1970, 1985, 1988, 2023,
2051, 2195
- Gniezno (archidiecezja) 2153, 2154
- Goa, Indie 2547
- Goci 1838
- Godebski Cyprian 2855
- Godłowski Kazimierz 2017
- Goetel Maria 1031
- Gołachowski Stefan 2720, 2721; współoprac.
1529
- Golański Henryk 3987
- Golański Z. 3869
- Golias Marian 549, 559
- Goliński Leszek 3988
- Goliński Zbigniew 2722, 2723
- Gołub, zamek gołubski, pow. brodnicki, woj.
bydgoskie 1345
- Gołęb, pow. puławski, woj. lubelskie 739
- Gołębiowska Leokadia 1175
- Gołków, pow. grójceki, woj. warszawskie 2732
- Gołuchowski Agenor [syn] 3224, 3411
- Gomolec Ludwik 2168, 3072, 3073, 3074
- Gomolicki Leon 3740
- Gomulicki Juliusz Wiktor 107, 1548, 3989
- Gonera Tadeusz 3544
- Gopło 4134
- Goranin Ignacy 3788
- Gorzyn Jan Aleksander 2672
- Gorczyński W. 665
- Goriaczko Anna 1433
- Goriszewski Włodzimierz 547
- Gorki M. 3235; red. 3484
- Gorodecki J., współaut. 3484
- Gorovoj F. S. 3075
- Gorzów Lubuski, woj. zielonogórskie 1028
- Goslar Julian Maciej 3192, 3193, 3195
- Gostkowski Zygmunt 745, 3990
- Gostomska-Zarzycka Zofia 855
- Gostomski Anzelm 2477
- Gostyński Tadeusz 1337, 1338
- Goszczyński Seweryn 2995, 3173
- Gościków, pow. międzyrzecki, woj. poznań-
skie 1346
- Gotkiewicz Marian 1557, 2724
- Gottschalk Joseph 2169
- Gout Tadeusz 3991, 3992; red. 4044
- Gozdowski Marian 1742, 1747, 1762, 1763,
1764, 1765, 1865
- Gójski Józef 3485, 3545, 3546
- Góra Władysław 1076; oprac. 3886
- Górale 1638, 1639
- Górka Olgierd 2512, 2726, 2727
- Górkiewicz Marian 109, 110, 1008
- Górniak Stanisław 3443, 3444, 3486
- Górski Janusz 2265, 2266, 2267

- Górski Józef 3993, 3994, 3995
 Górski Karol 293, 429, 665, 1515, 1538, 1609, 1675, 1866, 2268, 2269, 2270, 2271, 2606, 2728; współaut. 1387, 1505; współoprac. 1538
 Górski Konrad 1292, 2272
 Górski Stanisław 2197
 Górzyński Stefan 1610
 Grabski Andrzej F. 130
 Grabowski Józef 1558
 Grabowski Tadeusz 1257
 Grabowski Tadeusz Stanisław, red. 222
 Granas Romana 3996
 Graus František 1676
 Grądzki Kazimierz 1131
 Grekov Borys Dmitriewiç 430, 431, 687, 688, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 1920, 2069, 2070, 2107, 2108, 2109, 2110
 Greniewski Henryk 2273
 Grębień, pow. wieluński, woj. łódzkie 2456
 Grobelny Andélin 102, 2274, 2489, 2513, 2514; rec. 2182 3200
 Grochowska Ewa, tłum. 2633
 Grodecki Roman 2170; oprac. 2208; wstęp 2058, 2208; tłum. 2058; red. 149
 Grodek Andrzej 432, 1434, 1435, 1611, 1612, 3305, 3445, 3997; oprac. 1448; red. 265
 Grodno, Białoruś 2695
 Grody Czerwieńskie 725, 744, 1864, 1937
 Grodzicki August, rec. 1428, 2909
 Grodziec, pow. będziński, woj. katowickie 1939
 Grodziski Stanisław 2607
 Groicki Bartłomiej 1456
 Gromski Antoni 1766
 Gronostajska Jadwiga 548
 Groot E. de, rec. 3528
 Grosfeld Leon 533, 1482, 3239, 3240, 3547, 3548, 3549, 3550, 3551; oprac. 535
 Gross-Rosen 3760
 Grosz Wiktor 3746
 Grot Zdzisław 1375, 1377, 1379, 3076, 3741, 3742
 Gröll Karol 3092
 Gródek Jagielloński, USRR 3851
 Grudzicki Tadeusz 1990, 1991, 1992, 1993, 1994; rec. 1973
 Grupa bojowa Gwardii Ludowej m. Radomia 3743
 Gruszczyński Maciej 2729
 Grünberg Karol 3446
 Grycz Józef 4, 840, 988, 1436
 Gryczowa Alodia 970, 1438; wstęp 2813; red. 1455; rec. 993
 Grygier Tadeusz 959, 2730, 3306
 Gryglewicz Feliks 2515
 Grzebski Stanisław 2402
 Grzegorzczak Piotr, rec. 1446
 Grzegorz z Sanoka 2371
 Grzelecki Stanisław 4169
 Grzępski Stanisław 1276
 Grzybowski Konstanty 1677, 2276, 2277, 3241, 3998; rec. 2787
 Gubin, woj. zielonogórskie 665, 1143
 Guderian Heinz 3744, 3745, 3903
 Guerquin Bohdan 1338, 1341; rec. 2525
 Guille Jean 3746
 Gumowski Marian 293, 665, 1143, 1144, 1145, 1160
 Gupieniec Anatol 1146, 1147, 1148, 1149
 Gust Krystyna 3747
 Gustaw I Waza 2448
 Gustaw II Adolf 2553
 Gutenberg Jan 1442
 Gutkowski Wojciech 2945
 Gutowski J. 3945
 Gutry Czesław 138
 Gutt Józef 433, 434
 Guzowska Z. 3307
 Gwizdź Andrzej 731, 732, 3552, 4213
H. G. 772
 H. S., rec. 1463, 2143, 2536, 2544
 HAB, rec. 221, 1478
 Hachulska R. 1867
 Haisig Marian 902, 1139, 1150; rec. 1145
 Hajduk Ryszard 1510
 Hájek Zdeněk 3077, 3078
 Hajnicz Artur 3553, 3999
 Halban Leon 1678
 Halberstadt Irena, tłum. 3408
 Halecki Oskar 862
 Halfter Piotr, tłum. 442
 Halicz Emanuel 435, 1716, 2996, 3079, 3080
 Halle, Niemcy 1254
 Hallgarten Georg W. F., rec. 3314
 Halm Hans 2731
 Hamel Bernard, tłum. 1703, 1792
 Hamera B. 3945
 Handelsmanówna Helena 45, 46

- Hanusch Gerhard 94
 Harkins W. E. 86
 Harta, pow. brzozowski, woj. rzeszowskie 3626
 Hartleb Kazimierz 863, 864
 Hartlib Samuel 2563
 Hartung Fritz, wyd. 53
 Hassinger Erich, rec. 2602, 2608
 Hauke-Bosak Józef 3148
 Hausbrandt Andrzej, red. 4044
 Hebanowski Stanisław 1379
 Hechtówna Janina, współaut. 1387
 Heck Roman 2144, 2171, 2172, 3980
 Heilsberg zob. Lidzbark Warmiński
 Heintsch Karol 35, 264, 1437
 Hejnosz Wojciech 124, 1613, 2173, 2278, 2279;
 red. 665; rec. 1756; rec. i polem. 2097
 Hekker Regina 453
 Heltman Wiktor 2853, 3014
 Henrich Jan 3429
 Henryk IV Prawy 2102
 Hensel Witold 914, 1730, 1767, 1868, 1869,
 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876,
 1877, 1878, 1879, 1880; red. 269, 270
 Herbst Stanisław 229, 257, 689, 706, 761, 773,
 971, 1176, 1177, 1480, 1614, 1717, 2280, 2281,
 2282, 2732, 2733; współaut. 1329; polem.
 2236, 2355; rec. 1546
 Herc Lucyna zob. Hertz Lucyna
 Herdegen Leszek, rec. 1777
 Hernas Czesław 1292, rec. 2373
 Herrmann Joachim 103
 Hertz Benedykt 4219
 Hertz Lucyna 3768, 3945, 4069
 Hertz Paweł 979
 Herwegh Georg 3210
 Himmler Heinrich 2047, 3842
 Hirszenberg Samuel 3384
 Historia. Dla kl. 5. 549
 Historia. Dla kl. 6. 550
 Historia. Komentarz metodyczny dla kl. 9...
 551, 552, 553
 Historia. Komentarz metodyczny dla kl. 10...
 554, 555
 Historia. Komentarz metodyczny dla kl. 11...
 556, 557, 558
 Historia. Region Mazur 1505
 Historia i Nauka o Konstytucji 191
 Historia Polski 1465, 1466
 Historia Polski. Wybór tekstów źródłowych
 1457
 Historia Polski do r. 1466. 1481
 Historia Polski 1864—1945. 1482
 Historia polskiej postępowej myśli społecznej
 i filozoficznej XIX w. 1258
 Historycy radzieccy o Polsce 1467
 Hiszpania 3501
 Hitler Adolf 3820, 3870
 Hleb-Koszańska Helena 123, 886; polem. 123
 Hlasko Jan 3334
 Hobolin (Havelberg), Słowiańszczyzna Nad-
 labaska 2030
 Hodes Franz 11
 Hoffa Zygmunt 3081
 Hoffman Karol Boromeusz 406, 865, 866
 Hoffmann Friedrich 4000
 Hoffman Paweł 763, 4210
 Hochfeld Julian 400, 3554; red. 206
 Hohenzollernowie 1538, 1707
 Holandia 2817
 Holinka R. 2174
 Holtzmann R., wyd. 1972
 Holtzmann Walther 47
 Hołowińska Zofia 1878, 1879
 Hołubowicz Helena zob. Hołubowiczowa-Cehak
 Helena
 Hołubowicz Włodzimierz 292, 1731, 1771, 1772,
 1773, 1881, 1882, 1883; rec. 1885
 Hołubowiczowa-Cehak Helena 292, 1150, 1768,
 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1881
 Hondius Wilhelm 1176
 Hoover Herbert 3447, 3636
 Hopman M. 3748, 3872
 Hora František Alois 3397
 Horna Ryszard 1679
 Hornung Zbigniew 2609; współaut. 1329
 Horodyski Bohdan 1003, 1077; wyd. i wstęp
 2862; red. 236, 237; rec. 317
 Horoszkiewicz Roman 1151, 1152
 Horszowski Stanisław 436, 1204, 2283; przedm.
 2628
 Hoym Karl G. H. 2836
 Hrabec S. 665
 Hrala J., rec. 308
 Hrubieszów, woj. lubelskie 744
 Hryniewiecki Ignacy 3336
 Hubatsch Walther 48, 2070a, 2283a,
 Hubert Stanisław 1259
 Huby Michał 2781
 Hudson Lynton, tłum. 3759
 Hugo Victor 3144, 3201, 3329

- Hulewicz Jan 1260, 2735, 2896; oprac. 2682; red. 1477
- Hultazob d'Aschem August 2631
- Humphreys K. W., rec. 132
- Hus Jan 118
- Husarska Maryna, współaut. 945
- Husarski Waclaw 1497
- Husów, pow. łańcucki, woj. rzeszowskie 1495
- Huter Franz, wyd. 2575
- Ichendrysy, pow. sztumski, woj. gdańskie 3594
- Idzior Stanisław 4001
- Ignar Stefan 3556, 4002, 4209, 4210
- Ignasiak-Minkowska Janina 3557
- Ignatowicz Jerzy, rec. 4168
- Igołomia, pow. miechowski, woj. krakowskie 1798, 1827, 1828, 1846
- Ihnatowicz Ireneusz 774
- Ilustrowany katalog źródeł kartograficznych 229
- Ilustrowany katalog źródeł kartograficznych do historii budowy miast polskich 1178
- im 1078
- Indra Bohumir 3082, 3083, 3309
- Infeld L. 602
- Inflanty 2411, 2469
- Ingarden Roman Stanisław 2284
- Inglot Stefan 2285, 2737, 2997; oprac. i wstęp 2678; wyd. 2477
- Innsbruck, Austria 2575
- Instrukcja inwentaryzacyjna dla archiwalnych zbiorów kartograficznych 943
- Instrukcja o sposobie rejestrowania źródeł kartograficznych do historii budowy miast 1179
- Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych... 928
- Instrukcja wydawnicza Polskiej Akademii Nauk 623
- International Bibliography of Historical Sciences 49, 50
- Inventare österreichischer Archive 948
- Inwentarz dóbr stołowych biskupstwa włocławskiego 2478, 2478a
- Inwentarz Rękopisów Biblioteki Zakładu Nar. im. Ossolińskich 1009
- Iran 788
- Iskrzycka I., przedm. 1043
- Israel Ottokar 2174a
- Istorja kul'tury drevnoj Rusi 1995
- Istoria Moldavii 1468
- Istoričeskij materializm—teoretičeskaja osnova istoričeskoj nauki 437
- isz, rec. 3182
- Italia zob. Włochy
- Ivan III 2223
- Ivan IV 2469
- Ivanova O. E. 2610, 2611
- Iwan W. H. 4003
- Iwanowska W. 665
- Iwanoyko Eugeniusz 2516
- Iwiński Jan 292, 2071
- Izbicki Roman 3558
- Izydorczyk Jan 4004
- (j.), rec. 200
- j f, rec. 187, 269, 1822, 1873
- J. A. 707
- J. J. 438, 647; rec. 3549
- J. K. 51, 746; rec. 3670
- J. M. 673
- J. R. 3559; rec. 1165, 3016
- J. S., rec. 3630
- J. T. 708
- J. W., rec. 294
- J. Zb., rec. 3099, 3786
- Jabłonowski Stanisław Jan 2638
- Jabłoński Henryk 747, 1680, 3084, 3242, 3310, 3488
- Jabłoński Waclaw 3749, 3750
- Jabłoński Zbigniew 2287
- Jachimecki Zdzisław 258, 1306
- Jachowicz Eryk 3146, 3151
- Jackowski Aleksander 1307; red. 227, 228
- Jackowski Tadeusz 1508, 4005
- Jacunskij V. K. 740, 2897; rec. 1468
- Jaćwież 828
- Jaćwingowie 1248, 2117, 2130, 2135, 2136
- Jadów, pow. radzyński, woj. warszawskie 3627
- Jadziak E. 3751, 3872
- Jadwiga (księżna śląska) 2169
- Jagiellonowie 2223, 2356
- Jagielski Mieczysław, rec. 3556
- Jagiello Gustaw 3752
- Jagoditsch R., rec. 1245
- Jagucki Antoni 1615
- Jahrbücher für Geschichte Osteuropas 52

- Jahresberichte für Deutsche Geschichte 53
 Jak będziemy wybierać do sejmu? 4006
 Jak odsłonięto pomnik Kopernika 2856
 Jak zmieniło się moje życie w Polsce Ludowej 4007
 Jakimowicz Andrzej, rec. 510
 Jakimowicz Roman 292, 775, 867, 1774, 1884; współaut. 1538
 Jakóbczyk Witold 2898, 2899, 2940, 3085, 3087, 3243, 3311; oprac. 2857, 2940; rec. 1597, 3005, 3378
 Jakubowskij Aleksandr Ju. 2069, 2070
 Jakubowski Jan Zygmunt 715; red. 324; rec. 3366
 Jakubowski Władysław 3945; red. 222
 Jamka Rudolf 1775, 1776, 1885, 1886
 Jan Finlandzki, książę 2216
 Jan Luksemburski, król czeski 2141
 Jan z Kolna 2357
 Jan III Sobieski 1464, 2580, 2602, 2629, 2666
 Jan z Tęczyna 2379
 Janic Marian 3753
 Janion Maria 2900, 2901, 2902
 Janiszewski Michał 1192
 Jankowiak Józef 1261
 Jankowski Augustyn 3159
 Janków, pow. mogileński, woj. bydgoskie 1765
 Janowicz Ludwik 3312, 3313, 3339, 3425
 Janowska H. 54
 Janowski Jan Nepomucen 2853, 2999
 Janów Jan 868
 Januszko Zbigniew 4008
 Januszków, pow. inowrocławski, woj. bydgoskie 1757
 Jarociński Stefan 850, 2903
 Jaros J. 3979
 Jarosławiecka-Gąsiorowska Maria 1355
 Jarosławska Wanda, współaut. 1105
 Jaroslavskij J., współaut. 3484
 Jarosławski Jan 4009
 Jaroszewski Tadeusz 3428, 3429
 Jaroszyński Maurycy 4010; oprac. i red. 4126
 Jasiak J. 3980
 Jasica Roman 748
 Jasienica Paweł 674, 1777, 3089
 Jasiński A. 3754, 3872
 Jasiński Kazimierz 2112, 2113; rec. 1134
 Jasiński Michał 2904
 Jasnosz Stanisław 1778, 1779, 1780, 1781, 1887, 1888
 Jaworska Helena 4011
 Jaworska Jadwiga 2738
 Jaworski Kazimierz Andrzej, tłum. 2993
 Jaworski Z. 292, 2072
 Jaworznicki Bolesław 3561
 Jażdżewski Konrad 203, 292, 869, 1889, 1890, 1891, 1996; rec. 1976
 Jedlicki Jerzy, rec. 336
 Jedlicki Marian Zygmunt 1997, 1998; oprac., wstęp i tłum. 1972
 Jelínková Z., rec. 233
 Jerusalimskij A. S. 3314
 Jesse Wilhelm, rec. 1660
 Jeszka Lech, red. 1518
 Jewsiewicki Władysław 1308; rec. 2273
 Jeziński Franciszek Salezy 2679, 2819, 2829
 Jeziorko, pow. giżycki, woj. olsztyńskie 203, 1742, 1746, 1851, 1897, 1914, 1959
 Jędrkiewicz Edwin, tłum. 2202, 2203, 2206, 2481
 Jędrychowski Stefan 4012, 4013, 4014, 4015, 4016, 4081, 4124, 4210; przedm. 3248
 Jirásek Alojzy 3662
 Joachimowicz Leon, tłum. 2203
 Jobert Ambroise 55, 56, 870, 1469; rec. 1792, 2716
 Jochelson A. 2132
 Jokai Maurycy 3090
 Jonca Karol 3091, 3316; współaut. 1529
 Jończyk Jan 3317; współaut. 1529
 Jostowa Wanda 3318
The Journal of Iuristic Papyrology 192
 Jouvenel Renaud de 4217
 Józef II, cesarz 2717
 Józefowiczówna Krystyna 1999
 Józwiak-Witold Franciszek 3319, 3612, 3792, 3809, 3907, 4017, 4018, 4019, 4020, 4021, 4022, 4070
 jr., rec. 1639, 2556, 2654
 Judenko Konstanty 776
 Jura Albin 1782, 1783
 Jurkiewicz Jarosław 3562, 3563, 3564
 Juszkiewicz Aleksander 4023, 4024, 4025, 4096
 Juškov S. V. 2034; red. 2060
 Jutlandia 1790
 K. D. — D. 624, 4026; rec. 205, 206
 KG 662
 K. K. 1079
 K. Ł. 746
 K. M., rec. 1263, 2771

- K. R. 716
 K. S. 2289; rec. 3580
 KW, rec. 2855
 ka, rec. 3899
 Kaczmarczyk Kazimierz 847, 954; rec. 2200
 Kaczmarczyk Zdzisław 229, 439, 843, 1162,
 1499, 1681, 1706, 2115, 2116, 2290, 2291; wyd.
 2695; red. 1479; rec. 1976, 2200
 Kaczmarek Czesław 4128
 Kaczmarek Kazimierz 3755
 Kaczmarzyk Dariusz 2739; oprac. 1420
 Kaczorowska Blanka 1559
 Kadlec Karol 1272
 Kadłubek Wincenty 1692
 Kalabiński Stanisław 3448
 Kaleta Roman 2612, 2680, 2740
 Kaletka Adam 4145
 Kalicka Felicja 3565, 3566, 3567, 3607; oprac.
 3576, 3577; red. 3580
 Kalinčák Jan 3111
 Kalinowski Mieczysław 3945
 Kalinowski St. 3756
 Kalinowski Wojciech 1560, 2293, 2905
 Kaliński Zygmunt 3568
 Kalisz, woj. poznańskie 951, 1754, 1755, 3682
 Kalisz (powiat) 3509
 Kalkowski Jan 1080, 1490, 3569, 3570
 Kaloeva I. 601
 Kaltenberg Piotr, rec. 602
 Kaltenbergh Leon 3092
 Kalusiński Tadeusz 2906
 Kałucki Stefan, oprac. 3351
 Kałużyński Zygmunt 4027; rec. 3658
 Kamieniecki Witold 2294
 Kamienik Roman 559
 Kamieńska Zofia 2741
 Kamieński Henryk 3000, 3001, 3008, 3056,
 3149,
 Kamińska Anna, rec. 993
 Kamińska Janina 1561, 1892, 1893, 1894, 1895
 Kamińska Maria 3571
 Kamiński Adam 2295
 Kamiński Aleksander 2117
 Kamiński Andrzej Józef 820, 3449, 4028, 4029;
 rec. 3279, 3986
 Kamiński Ireneusz Gwidon, red. 1518
 Kamiński Stefan, rec. 4021
 Kammari M. B. 440
 Kan S. B. 3093
 Kancewicz Jan 1482, 3320, 3321
 Kancewiczowa Kamilla 4030
 Kapitańczyk Kazimierz 293, 1896
 Kapłon Maria 3318
 Karaczyński Józef 3757
 Karasiewicz Władysław 2118; rec. 1688
 Karłowicz E. 1081
 Karnauchova E. 398
 Karniów, Śląsk Opawski 2437
 Karol IV, cesarz niemiecki 2140
 Karol V, król hiszpański, cesarz niemiecki 2389
 Karpaty środkowe 1168
 Karpaty Zachodnie 1165
 Karpiński Jerzy 3572
 Karst Roman, tłum. 2989
 Kartuzja Pomorska 665, 2161
 Karwasińska Jadwiga, rec. 1128, 2208
 Kasprzak Marcin 3297, 3364, 3453
 Kasprzycki Wincenty 2954
 Kaszubi 1496, 1580, 3038, 2543
 Katalog mikrofilmów 972
 Katalog wystawy polskiej książki renesan-
 sowej 980
 Katalog zabytków sztuki w Polsce 1407 do 1424
 Katarzyna II, carowa Rosji 2756
 Katarzyna Jagiellonka 2216
 Katowice 686, 1642, 4222
 Katyń, ZSRR 3761, 3762, 3899, 3906, 4155
 Katz Henryk 420, 441, 543, 550, 3094, 3095,
 Kawalec Jan 3900
 Kawalec W. 4031
 Kawecka-Gryczowa Alodia zob. Gryczowa
 Alodia
 Kawecka Krystyna 1083
 Kawecki Henryk 3559
 Kawyn Stefan 3002
 Kazania gnieźnieńskie 1221
 Kazimierzczak Jan 1541
 Kazimierski Józef 1178, 1180
 Kazimierz Dolny, pow. puławski, woj.
 lubelskie 1497
 Kazimierz Jagiellończyk 665, 1140, 2199, 2230
 Kazimierz Odnowiciel 1993
 Kazimierz Wielki 1134, 2097, 2112, 2173
 Kącki Franciszek 2298
 Kączkowska Alicja 2299
 Kądziała Jerzy, oprac. 3634
 Kądziański Józef 625, 690; rec. 827
 Keck Antonina 2517
 Keck Zdzisław 160
 Keckówna Janina, oprac. 16

- Kedrov B. 442
 Kempka Zbigniew 977
 Kersten Adam 443
 Kesselring Albert 3758, 3759
 Kesten Hermann 2300, 2301, 2302
 Kettler Gotthard von, mistrz Zakonu Kawalerów Mieczowych 2469
 Keyser Erich 1166
 Kędziński Janusz 1262
 Kępiński Zdzisław 1309, 1999, 2303, 2304; przedm. 1115
 Kętrzyński Wojciech 2000, 3277
 Ki, rec. 2590
 Kielce 674, 680, 755, 757, 792, 952, 1109, 1347
 Kieleccyzna 3753, 4031
 Kielczewska-Zaleska Maria 203, 1897, 4032; współaut. i red. 1538
 Kieliński Andrzej, red. 257
 Kieniewicz Stefan 444, 821, 889, 2907, 3003, 3004, 3006, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3450; oprac. 2858, 2990, 3005, 3030, 3244; wstęp. 3030; red. 240, 241; rec. 163, 1597, 2872, 2898, 3161
 Kiepuska Halina 125
 Kierczyńska Melania 3573
 Kiernicki Edward 4033; red. 318, 319
 Kierownictwo Badań nad Początkami Państwa Polskiego 292, 1898
 Kiersnowska Teresa 3011
 Kiersnowski Ryszard 1899, 1900, 2002, 2073; rec. 1767, 1979
 Kietlińska Alina 203, 1732, 1784, 1785
 Kijas Juliusz 2613; oprac. 2484
 Kijowski Andrzej, rec. 3577
 Kiliński Jan 2681
 Kipa Emil 890, 2908, 2941
 Kirchmayer Jerzy 4190
 Kisielewski Kazimierz 4225
 Kitowicz Jędrzej 2572, 2639, 2846
 Klafkowski Alfons 4034, 4035, 4036, 4037
 Klaus Georg 2305
 Kleiner Juliusz 2742; red. 267
 Klemensiewicz Zenon 1222, 2306, 2307, 2308, 2309; red. 151, 262
 Klemensiewicz Zygmunt 87
 Klichowska Melania 1901
 Klimowicz Mieczysław 1010, 1011, 2612, 2743; oprac. 2694
 Klokman Ju. R., rec. 2693
 Klukowicze, pow. siemiatycki, woj. białostockie 1148
 Kłoczowski Jerzy 2119, 2176, 2178
 Kłodzko, woj. wrocławskie 1987
 Klos Tomasz 1276
 Kłosiewicz Wiktor 4038, 4039
 Kłosowska Antonina 2311, 2312; rec. 1274, 2362
 Kmieciński Jerzy 1786
 Knapowska Aniela 1787, 1788
 Knapowska Wistawa, rec. 2890
 Knaster Bronisław, red. 177, 178, 179, 280
 Kniagin G. 3979
 Knie Henryk 1902
 Knot Antoni 832, 855, 3103, 3104, 3322; oprac. 2986, 2987; wstęp 2987; wyd. 2986; rec. 3182
 Knothe Jerzy 1975
 Kobielski Dobrosław 1548; red. 1548, 3951; rec. 1295
 Kobylański Ludwik 3312, 3313, 3335, 3425
 Kobylecki Andrzej 3574, 3760
 Koc Barbara 894
 Koch Hans, wyd. 52
 Kochanowski Jan 1229, 2440
 Kochany, pow. łukowski, woj. lubelskie 3731
 Koehlerówna Aniela, współaut. 1105
 Kocot K. 3980
 Kocowski Bronisław 993, 1439, 1440, 2518, 2519; rec. 11
 Koczarski Leon 3740, 4069
 Koczka Wojciech 1903, 1904
 Koellingowie 3206
 Kofman Józef 4040, 4041
 Kokot Kazimierz 1682
 Kolankowski Ludwik 2003; współoprac. 156
 Kolankowski Zygmunt, oprac. 947
 Kolańczyk Kazimierz 1672, 1683
 Kolasa Jan 2744; oprac. 2482
 Kolasiński Jerzy 1361
 Kolbuszowa (powiat), woj. rzeszowskie 1321
 Kołczak Aleksandr Vasil'evič 389
 Koller H. 2313
 Kołbacz, Pomorze Zach. 2064
 Kołczak zob. Kołczak
 Kółkówna S. 1733
 Kollątaj Hugo 2682, 2683, 2684, 2706, 2735, 2752, 2766, 2787, 2804, 2811, 2829, 2835, 2867, 2896
 Koło studiowania historii Polski... 560

- Kołodziej Stanisław 3575
 Kołos-Szafrąska Zoja 1905, 1906
 Kołoszwar (Cluj) 2586
 Komenský Jan Amos 2563
 Komitet Orientalistyczny Polskiej Akademii Nauk 655
 Komodajta Ju. V. 740
 Komorowice, pow. biański, woj. krakowskie 1354
 Komorowski Albert, tłum. 3093
 Komorowski-Bór Stanisław 3903
 Komorowski Tadeusz 1542
 Komunikat Komisji Specjalnej... 3762
 Komunikat PKPG o wykonaniu Narod. Planu Gospodarczego... 4108
 Komunistyczna Partia Polski. Uchwały i rezolucje 3576
 Komunistyczna Partia Polski. Wspomnienia z pola walki 3577
 Komunistyczna Partia Polski demaskuje złudę niepodległości... 3578, 3580
 Komunistyczna Partia Polski mobilizuje do walki przeciw antynarodowym rządóm dyktatury sanacyjnej 3579, 3580
 Komunistyczna Partia Polski w obronie niepodległości Polski 3580
 Komunistyczna Partia Polski w walce przeciw niebezpieczeństwu najazdu hitlerowskiego... 3580, 3581
 Komunistyczna Partia Polski walczy przeciw wyprzedzący bogactw kraju kapitałowi zagranicznemu 3580, 3582
 Komunistyczna Partia Polski wskazuje jedyną drogę do rzeczywistej niepodległości Polski 3580, 3583
 Kon Feliks 3235, 3324, 3325, 3326, 3425
 Kon I. S., rec. 440
 Konąc Mikuláš 2449
 Konarski Kazimierz 146, 829, 944, 961, 2614
 Konarski Stanisław, współoprac. 82
 Konarski Stanisław 2541, 2582, 2583, 2607, 2635, 2650
 Konarski Szymon 2614a, 3152
 Konferencja informacyjna socjologów i historyków myśli społecznej 749
 Konferencja Kielecka ... 675
 Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich, Pierwsza 691
 Konferencja PTH poświęcona początkom przemysłu i klasy robotniczej w Polsce 676
 Konferencja Śląska we Wrocławiu 735
 Konferencja w sprawie geografii historycznej 750
 Kongres Nauki Polskiej 602, 603
 Kongres Pol'skoj Nauki, Pervyj zob. Kongres Nauki Polskiej
 Kongres Ziem Odzyskanych we Wrocławiu 4042
 Kongresówka zob. Królestwo Polskie
 Konicki Zdzisław 957
 Konieczny J. R. 3945
 Konopczyński Władysław 870, 871, 872, 873, 2685, 2745
 Konopnicka Maria 3476
 Konrad Franz 3686, 3818, 3827, 3830, 3832, 3833, 3835, 3866, 3882, 3901
 Konserwacja Materiałów Archiwalnych 945
 Konstantinow F. T., red. 476, 477, 486, 497
 Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 4043, 4044, 4045
 Konin (powiat), woj. poznańskie 1423
 Końskie, woj. kieleckie 203, 1858, 1984
 Kopernik Mikołaj 89, 119, 120, 253, 665, 707, 714 do 724, 1064, 1067, 1080, 1090, 1091, 1097, 1103, 1104, 1252, 1342, 1391, 1426, 1429, 1430, 2212, 2219, 2220, 2225, 2227, 2245, 2250, 2251, 2252, 2256, 2257, 2258, 2263, 2266, 2268, 2278, 2283, 2284, 2299, 2300, 2301, 2302, 2305, 2327, 2333, 2334, 2335, 2339, 2341, 2358, 2364, 2366, 2368, 2369, 2372, 2376, 2393, 2394, 2396, 2400, 2401, 2403, 2404, 2406, 2414, 2435, 2451, 2468, 2856, 2865, 2866, 2977, 3055, 3349, 3372, 3403
 Kopydłowski Bogusław 1328, 2314, 2615
 Korab-Żebryk Roman 602
 Koranyi Karol 57, 874, 1684, 1707, 2315, 2316, 2479; współaut. 1538; oprac. i wstęp 1456; red. 1456
 Koranyiowa Jadwiga 57
 Korespondencje do «Towarzysza» 3584
 Korfanty Wojciech 3401
 Kormanowa Żanna 420, 445, 446, 694, 1480, 3327; współaut. 1482; oprac. 535; wstęp 3293; red. 1482, 1485; rec. 1458
 Kornecki Roman 4046
 Koroljuk V. D. 447, 2004, 2005, 2617, 2618, 2619, 2620; rec. 1484
 Korotyński Henryk 4047, 4048
 Korpała Józef 5, 6
 Korta Adam 2621, 2747, 4049
 Korta Waclaw 2006, 2007, 3980

- Korzec Paweł 3451
 Korzec, URSR 2783
 Korzeliński Seweryn 3008
 Kosiewicz Benedykt 3074
 Kosim Jan 1084
 Kosiński Leszek 752, 753, 1205
 Kosminskij Evgenij Alekseevič 448, 449, 450, 551, 552, 553, 561, 1483
 Kossakowski Andrzej 1085
 Kossowski Aleksander 838, 1616
 Kostjuško I. I. 3105; rec. 4190
 Kostrowicka Irena 1611, 1612
 Kostrowicki Jerzy 1197, 1617, 1618
 Kostrzewska Maria 1789
 Kostrzewski Bogdan 777, 778, 1049, 1086, 1087, 1907, 1908, 1909, 1910; red. 292, 308, 309, 1940
 Kostrzewski Józef 867, 1263, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1995, 4102; współprac. 157; tłum. 1756; red. 187, 188
 Kostysz Juliusz 1562
 Koszańska-Ząbkiewicz Anna 1911
 Koszyc-Witkiewicz Jan 1363
 Kościalkowski-Zyndram Marian 3598
 Kościelniki, pow. krakowski 1012
 Kościuszko Tadeusz 1716, 2694, 2729, 2747, 2769, 2778, 2779, 2790, 2792
 Kotarbiński Adam 4050
 Kotarbiński Tadeusz 658, 2748
 Kotarska Anna 2521
 Kotarski Stefan 1088, 1356
 Kotowski Czesław, rec. 3248
 Kott Jan 2749; red. 3256
 Kotula Franciszek 1052, 1344, 1381, 1382, 1526, 1563, 1564, 1565, 1566, 1619, 2317, 2622
 Kotwicz Władysław 121, 260, 875
 Kotwiczówna Maria 121, 123
 Kovačevićová Soňa, rec. 1561, 1574
 Kowala Maciej 3585
 Kowalczyk Jan 1796, 1797
 Kowalczyk Józef 3586, 3587, 3589; oprac. 3577
 Kowalenko D. A. 3493
 Kowalenko Halina 1379, 3328
 Kowalenko Władysław 1734, 1912, 2008, 2120; rec. 2056, 2230, 2473
 Kowalewski Jerzy, rec. 3256, 3580, 3920
 Kowalewski Józef 876
 Kowalewski Jan 4217
 Kowalik Romuald, współaut. 945
 Kowalska Aniela 2909
 Kowalski Artur 3329
 Kowalski Henryk, rec. 3870
 Kowalski Józef 451, 822, 1708, 3106, 3107, 3489, 3590, 3591; oprac. 535; wstęp i red. 3580
 Kowalski Mieczysław 3763, 3764, 3765
 Kowalski Tadeusz 122, 261, 877, 2806
 Kowalski Władysław 3245, 3592, 3766, 4080
 Kozakiewicz Helena 2318, 2319, 2320; oprac. 1424
 Kozakiewicz Stefan 2319, 2320, 2910; oprac. 2911
 Kozánek Jan 3082
 Kozerska-Luczak Helena, rec. 1452
 Kozicki Stefan 3330
 Koziół Czesław 895, 977
 Kozłow G. 1213
 Kozłowska Ewa, współprac. 1419
 Kozłowska Helena 4051
 Kozłowska Renata 779
 Kozłowska-Budkowa Zofia, polem. 2046; rec. 118, 1971, 2118
 Kozłowski Józef 2623, 3331, 3332, 3333, 3334, 3335, 3336, 3337, 3338, 3339, 3340, 3341, 3342, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348; wstęp 3312
 Kozłowski Z. 3593
 Kozodrza, pow. dębicki, woj. rzeszowskie 3646
 Koźle (powiat), woj. opolskie 2938
 König Janina 751
 Kr-a 3767
 Kraiński Maurycy 2997
 Kraj Warty zob. Wielkopolska
 Kraje demokracji ludowej 1199
 Kraje nadbałtyckie 740, 1710
 Krajewska Janina 1044
 Krajewska Wanda, rec. 39
 Krajewski Michał 3594
 Krajewski Mieczysław 4069
 Krajewski Władysław 452, 453, 717
 Krakowski Stefan 420, 550, 823, 1685, 1913, 2121; rec. 1636
 Kraków 258, 273, 293, 742, 760, 768, 787, 953, 954, 978, 979, 981, 1023, 1029 do 1041, 1064, 1070, 1080, 1090, 1091, 1097, 1101, 1102, 1104, 1123, 1260, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1355, 1357, 1358, 1359, 1360, 1442, 1562, 1644, 1782, 1856, 1962, 2150, 2151, 2191, 2226, 2337, 2454, 2546, 2564, 2567, 2790, 2793, 2835, 2881, 3066, 3295, 3349,

- 3405, 3406, 3420, 3474, 3565, 3566, 3567,
3635, 3789, 3807, 3808, 3853, 4005
- Kraków (kasztelania) 2590
- Kraków (województwo) 1407, 1408, 1409, 1410,
1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417,
1418, 4054, 4225
- Kraków-Wawel 1020, 1120, 1917, 1964, 2365,
3158
- Králik Oldřich 1383
- Kramarczyk Karol 3349
- Kramm Heinrich 140
- Krasicki Ignacy 2694, 2722, 2723, 2728, 2743,
2844
- Krasicki Janek 4069
- Krasny J. 3235
- Krasoń Józef 1620
- Krassowski Czesław 2293
- Krassowski Witold 1567
- Kraszewski Józef Ignacy 1441, 3187, 3188, 3207
- Krausowa Janina 3594
- Krauze Bronisław, red. 3235
- Krąkowski Kazimierz, tłum. 496
- Krejčí Karel, rec. 2347, 3246
- Kretkowski Erazm 2378
- Krępowiecki Tadeusz 3007, 3013, 3028, 3123
- Krofta Kamil 2321
- Kromer Marcin 2218
- Kronenberg Leopold 3428
- Kronika naukowa. *Kwart. Hist. Kult. Mater.* 650
- Kronika naukowa. *Spraw. PMA* 754
- Kronika naukowa za r. 1952. 780
- Kronika Wielkopolska 2122
- Kronika wydarzeń naukowych dotyczących
archeologii 781
- Krosno Odrzańskie, woj. zielonogórskie 229,
1499
- Król Barbara 2750, 2751
- Król Stanisław 985
- Królestwo Kongresowe zob. Królestwo
Polskie
- Królestwo Polskie 229, 1256, 1454, 2858,
2871, 2882, 2910, 2917, 2939, 2972, 2973,
3117, 3179, 3191, 3223, 3291, 3407, 3408,
3419, 3442, 3464
- Królewska Huta, pow. katowicki 3317
- Królewiec 2491
- Królikowska M. 562
- Kruczała Jerzy 4225
- Kruczkowski Leon 4052, 4210
- Krupkowski Aleksander 1798
- Kruszelnicki Zygmunt, współaut. 1387
- Kruszwica, pow. inowrocławski, woj. bydgos-
kie 292, 293, 1866, 1877, 1884
- Kruszyński Tadeusz 1343, 2075; współaut. 1329
- Kružkov V., współaut. 4157
- Krwawicz Marian 2522
- Krygowski Władysław, red. 304, 305
- Krym 2568
- Krysiak Kazimierz 203, 1914
- Krysiński Dominik 2967
- Kryszczukajtis W. 3979
- Krytyka 143
- Krzczonów, pow. lubelski 1582
- Krzemień Lech 4053
- Krzyczkowski Karol 2752
- Krzywicki Ludwik 3350, 3351
- Krzywobłocka Bożena 3768, 3769
- Krzyżacy 1144, 1538, 2077, 2085, 2086, 2131
- Krzyżanowice, pow. pińczowski, woj. kielec-
kie 2811
- Krzyżanowski Adolf 3945
- Krzyżanowski Gleb 3338
- Krzyżanowski Julian 845, 1285, 1286; wstęp
2204; red. 218
- Krzyżanowski Witold 4054
- Książęta Mazowieccy 2397
- Książki Państwowego Instytutu Wydawniczego
30
- Księga Henrykowska 2058
- Księga pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Nau-
kowego w Toruniu 665
- Księstwo Warszawskie 2878, 2882, 2896,
2927, 2960, 2980
- Kubacki A., rec. 3886
- Kubary Jan 3176
- Kubiak Anna 1310, 1311, 3770, 3771, 3772
- Kubiak Stanisław 3691
- Kubiak Władysław 1153, 1154
- Kubikowski Zbigniew, oprac. i wstęp 2855
- Kuchowicz Zbigniew 2624
- Kuciel Leon, rec. 2999
- Kucner Alfred 965
- Kuczyn, pow. włocławski, woj. bydgoskie 1751
- Kuczyński Jürgen 1621, 3109
- Kuczyński Stefan M. 2009, 2010, 2011
- Kudelka Milán 102, 3110, 3111; tłum. 1600,
3276; rec. 999, 1009
- Kujawski Edmund 782
- Kujawy 1572, 1752, 1844, 2052
- Kukucz Jerzy 626

- Kukulski Zygmunt 878
 Kula Witold 229, 454, 455, 693, 783, 817, 1206,
 2753, 3008, 3113, 3595; współaut. 1482;
 oprac. 535; rec. 1485, 3549
 Kulczycki Jerzy 456, 457, 1568
 Kulczyński Stanisław 4055, 4056
 Kulejewska Zofia 1207, 1622
 Kulesza Jan, współaut. 945
 Kuligowska K. 595
 Kumaniecki Kazimierz, wyd. 2201
 Kunicki Ryszard 3413
 Kunicki Stanisław 3413, 3432
 Kunowski Stefan, red. 267
 Kupersztajn B. 3773
 Kupfer Franciszek Efraim 1686, 2012, 2359,
 2360, 2480, 3114, 3115, 3353
 Kuraskiewicz Władysław 1224, 1225, 1292, 4145
 Kuratowski Kazimierz 604
 Kurdybucha Emilia 4
 Kurdybucha Łukasz 2322, 2323, 2324, 2325,
 2326, 2754; oprac. 2203; wstęp 2202; sekr. red.
 2201, 2202
 Kurek Jalu 2625, 3596, 3597
 Kuroczko Eustachy 4058
 Kurpie 1500, 2605
 Kurpiewski Leon 3598
 Kuszyk Władysław 3452, 3453, 3454, 3455, 3599,
 3600
 Kuševa E. N. 2755
 Kutno (powiat), woj. łódzkie 1420
 Kutrzebianka Kazimiera, oprac. 1415
 Kuttner Stephan 1687
 Kutuzov Michail Illarionovič 2859, 2874, 2875,
 2970
 Kuziński Stanisław 763; rec. 3670
 Kuz'min A. P., tłum. 3228
 Kürbisówna Brygida 1223, 2122; rec. 1477, 2057,
 2063
 Kw, rec. 3030, 3068,
Kwartalnik Historyczny 194, 195
Kwartalnik Historii Kultury Materialnej 193
Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego 196,
 197
 Kwaśniewicz Władysław 1533
 Kwiatkowski Władysław 2912, 2913
 Kwiczala Michalina, oprac. 1421, 1422
 Kwiecińska Zofia 1089, 1090; rec. 3540
 Kyas Vladimir 1287
 L. K., rec. 4068
 Labérenne Paul 2327
 Labuda Gerard 643, 784, 849, 1164, 1167, 1915,
 2013, 2014, 3167; rec. 1973
 Lachmirowice, pow. inowrocławski, woj.
 bydgoskie 1842, 1843
 Lachnitt Walerian, współaut. i red. 1514
 Lachs Manfred 4059
 Lacour Christiane 4060
 Lalik Tadeusz 785, 2123; rec. 1470, 1596, 1808,
 1809, 1810
 Lam Andrzej, wyd. 2206
 Lambert Margaret, wyd. 3531
 Lampe Alfred 3875, 3888
 Lanckorona (starostwo) 2588, 2640
 Landau Zbigniew 58
 Lange Oskar 1212; przewodn. 611
 Langsam Walter Consuelo, rec. 2686, 3461
 Lapiš Milos, tłum. 3381
 Lapter Karol 3490, 3601
 Laptev I. 398
 Laroche Jules 3602
 Las Stocki, pow. puławski, woj. lubelskie 1796
 Lasek Leon 3900
 Lasocki Kazimierz 3404
 Lau Jerzy, rec. 3702
 Lavater-Sloman Mary 2756
 Leblang S. 129
Lech 1443
 Lechici 1242
 Lechicka Jadwiga 2626
 Leciejewicz Lech 1916
 Ledóchowski Mieczysław 3268
 Ledóchowski Włodzimierz 3268
 Lefebvre Georges, rec. 2716
 Legislation Polonaise 4061
 Lehndorff Ernest 2696, 2722, 2994
 Lehman Janusz 3354
 Lehr-Splawiński Tadeusz 879, 1226, 1240, 1476,
 1799; red. 262
 Leibniz Gottfried Wilhelm 2644
 Leitsch Walter 59
 Lejusan A. 2914
 Legec Stanisława 3773, 3778
 Legec Władysław 3773, 3777
 Lejwik H. 3791
 Leksycki Józef 2145
 Lelewel Joachim 123, 880, 881, 882, 883, 2357,
 3009, 3009a, 3011a, 3167,
 Lelito Józef 4005, 4129
 Lenartowicz Zbigniew 2757

- Leneman Ja. A., rec. 165
Lenin Vladimir Il'ič 339 do 374, 389, 389, 400,
412, 496, 518, 763, 1046, 1063, 3458, 3459,
3465, 3474, 4099
Leningrad, ZSRR 1749
Lenino, ZSRR 3700, 3814, 3908
Leńczyk Gabriel 293, 1917, 1918
Lepiarczyk Józef 1020, 1091; oprac. 1329, 1331;
rec. 2231, 2365
Lepszy Kazimierz 644, 841, 2328, 2329, 2330,
2331, 2332, 2523; przedm. 928; wyd. 2475
Lernell Leszek, red. 214, 215
Lesiński Henryk 2124
Leskiewiczowa Janina 755, 786, 2758, 2915, 3117
Lesko (powiat) 1190, 3521, 3638
Lesko, woj. rzeszowskie 1203
Leslie R. F. 2916; rec. 1495, 1683
Lesz Mieczysław 4063
Leszczycka Jadwiga, oprac. 1327
Leszczycki Stanisław, red. 238, 239; rec.
4075
Leszczyński L. 1709
Leśnodorski Bogusław 458, 736, 1092, 1103,
1480, 1539, 2333, 2334, 2335, 2759, 2760, 2761,
3356, 3603, 3604, 4062; współaut. 1538; oprac.
535, 1473, 1474, 2684, 2691; red. 195, 322;
rec. 318, 1390, 1485, 2708, 2754
Levin I. D., tłum. 3228
Levin V. D. 459
Lewandowski Andrzej 460
Lewański Julian 2336, 2337
Lewartowski Józef 3749, 3904
Lewartów zob. Lubartów
Lewicka-Kamińska Anna 833, 1093, 1442; wstęp
980
Lewicka Maria 2525; polem. 2526
Lewicki Bronisław 1094
Lewicki Jan 3281
Lewicki Karol 7; oprac. 2347
Lewicki Kazimierz 884
Lewicki Marian 875; red. 260, 261
Lewicki Tadeusz 1154, 1155, 1919, 2015, 2016
Lewin Abraham 3775
Lewiński Józef 3776, 4064
Lewitter L. R., rec. 1840
Leżajsk, pow. łańcucki, woj. rzeszowskie 1555
Liber beneficiorum dioecesis Posnaniensis...
2200
Libera Zdzisław 1095, 1282
Lieberman Aron 3353
Libiszowska Zofia 60, 61, 2338, 2527, 2528,
2570, 2676
Librowski Stanisław 1688
Lichońska Irmína, tłum. 2203, 2205; koment.
2205
Licki Jerzy 4125
Lider Julian 3872, 4065, 4066
Lidzbark Warmiński, woj. olsztyńskie 2775
Liegiec Stanisława zob. Legec Stanisława
Liegiec Władysław zob. Legec Władysław
Ligeza Józef 1312
Ligocki Edward 2339
Likowski Janusz 3605
Likwidacja agentów gestapo w czasie powstania
3779
Limanowa (powiat), woj. krakowskie 1412
Lindberg Folke 3224
Linette Eugeniusz 2076
Linka Bogumił 3473
Lipiński Edward 1623, 1624, 1625, 2340, 2341,
2342, 2343, 3357; tłum. 326; red. 185, 186
Lipka Czesław 3781
Lipska Anna 2125
Lipska Helena, współoprac. 87
Lissa Zofia 461, 1103, 2344
Lisowski B., tłum. 2633
Lista członków Pierwszego Kongresu Nauki
Polskiej 605
Lista członków zmarłych od początku istnienia
Tow. Nauk. Warsz. 155
Litterer Mirosława 4067, 4068
Litterer Wanda, oprac. 2917
Litwa 740, 1130, 1631, 1933, 2126, 2223, 2294,
2380, 2381, 2388, 2637
Litwin Aleksander 3606
Litwin Jakub 462, 463, 464, 3607
Livet Georges 2762
Livland zob. Inflanty
Loewenheim Francis L., rec. 3269
Londyn 2818, 3533, 3534, 3806
Longchamps Franciszek, red. 177, 178, 179, 280
Lorentz Stanisław 465, 1096, 1103, 2345, 2346,
2763, 2764, 4140; red. 169, 170
Lorenz Fryderyk 2991, 3059
Louis Wiktor 2764
Lubartów, woj. lubelskie 2529
Lubeka 2371
Lubelszczyzna 739, 1043, 1560, 1573, 1815,
1935, 3560, 3713, 3856, 3861
Lubiąż (Müncheberg), NRD 2088

- Lublin 229, 284, 285, 286, 673, 725, 807, 955, 956, 1042, 1043, 1178, 1183, 2152, 2452, 2461, 2534, 2535
- Lubomirscy 2501
- Lubomirska Elżbieta 2841
- Lubomirski Jerzy 2655
- Lubusz (Lebus), NRD 2089
- Lud 159, 198, 199
- Ludzie pierwszego szeregu 4069
- Luksemburg Róża 3478
- Lundström David 3358
- Luri Mikołaj 3326
- Luther Martin 2369
- Lutnik Adam 3782
- Lutomiersk, pow. łaski, woj. łódzkie 203, 1891
- Lwów 3789, 3836
- Ładogórski Tadeusz 2627
- Łangowski Jan 3608
- Łañcut, woj. rzeszowskie 1117, 2622
- Łañcut (powiat), woj. rzeszowskie 1321, 1571
- Łapanów, pow. bocheński, woj. krakowskie 3597
- Łask (powiat), woj. łódzkie 1421
- Łaski A. 4070
- Łaski Jan 2290
- Łaszczyńska Olga, wyd. 2207
- Łemkowszczyzna 1182, 1243
- Łempicki Stanisław 2347, 2529
- Łempicki Tadeusz, tłum. 2971
- Łepkowski Edward 1038
- Łepkowski Tadeusz 756, 2919, 2920, 2921, 2922, 2923, 3118, 3120, 3121; rec. 2858
- Łęczyca (powiat) 1422, 2574
- Łęczyca, woj. łódzkie 1362, 1363, 2062
- Łęczycki Franciszek 3783, 3784
- Łęga Władysław 1800, 1801
- Łęki Małe, pow. kościański, woj. poznańskie 1788
- Łętowski Ludwik 2860, 3167
- Łobjko Iwan 2854
- Łodyński Marian 2766, 2767
- Łomża, woj. białostockie 958
- Łopaciński Euzebiusz 2348
- Łopuszański Bolesław 787; rec. 3193, 3197
- Łowicz (kasztelania) 1659
- Łowicz, woj. łódzkie 1559, 1581, 2843
- Łowmiański Henryk 466, 467, 725, 858, 1470, 1481, 1920, 2077, 2126, 4071; współaut. 1538; rec. 1873, 1915, 2223
- Łoza Stanisław 1301, 1313, 2349
- Łoziński H. 1020
- Łoziński Jerzy 257, 757, 1403; współaut. 1329; red. 1419, 1420, 1421, 1422
- Łódź 51, 648, 657, 658, 659, 660, 661, 704, 745, 771, 774, 797, 799, 957, 982, 983, 1044, 1124, 1146, 1503, 1786, 1911, 3452, 3606, 3669, 3740, 3770, 3789, 3809, 3891, 3972, 3990, 4079, 4199
- Łódź (powiat) 1911
- Łódź (województwo) 1108, 1419, 1420, 1421, 1422, 1425, 1503, 1742, 1763, 1865
- Łódzkie Towarzystwo Naukowe 27
- Łubieński Feliks 2927
- Łubna, pow. sieradzki, woj. łódzkie 1761
- Łuczak Czesław 2628
- Łuka Leon Jan 1802, 1879
- Łukasiewicz Ignacy 1252, 3153, 3164, 3211
- Łukaszewicz A., rec. 1624
- Łukaszewicz Witold 2769, 3011, 3011a, 3012, 3013, 3014, 3123; oprac. i tłum. 3007
- Łuniński Ryszard, rec. 3580
- Łusakowski Seweryn 3015, 3016, 3177
- Łużyce 1749, 1760
- Łysakowski Adam 8, 885, 886, 913
- Łysiak Ludwik 2127
- Łysiak Roman 4072
- Łyszczynski Kazimierz 2592, 2623
- Łyszkowska Alojza 2574
- m. b. 3017
- M. B., rec. 3886
- M. D. 955
- m. g. 1742
- Maass Ferdinand 2686
- Mac Neill William Hardy 3785
- Macartney C. A., rec. 3531
- Machejek Władysław 3786
- Machiavelli Niccolo 2311
- Machnik Jan 2017
- Machowski Jacek 4073
- Maciejewski Franciszek 1803, 1804
- Maciejewski Jarosław 3124
- Maciejowice, pow. garwoliński, woj. warszawskie 2799
- Maciejowski Wacław Aleksander 124
- Maciszewski Jarema, oprac. 2482, 2687
- Mackrott Henryk 2876, 2877
- Macúrek Josef 2183, 2531; rec. 102
- Maček Josef 2182

- Madajczyk Czesław 3359
 Magnuszewski Józef 1443, 3125, 3246
 Magr A. St. 2532; rec. 1249, 2439
 Magyar történeti bibliografia 1825-1867. 62
 Mainuš František 1626
 Maisel Witold 2350, 2351
 Majchrzak Józef 1385
 Majdecki Jan 1569
 Majewska Barbara 788
 Majewski Alfred 1369
 Majewski Kazimierz 63, 468, 469, 1264, 1735, 1736, 1805; red. 165, 166; rec. 1840
 Majkowski Edmund 887
 Majzels Ber 3114, 3115
 Makarenko Ja. 4074
 Makowiecki Tadeusz 3126; red. 665
 Makowski Julian, red. 315, 316
 Maksakov V. V. 3247
 Maleczyńska Ewa 420, 737, 1481, 2128, 2144, 2184, 2185, 2186, 2352, 3980; red. 271, 272, 1530; rec. 2182
 Maleczyński Karol 203, 470, 1132, 1134, 1627, 1921, 1922, 2018, 2019, 2020, 2353, 2980; oprac., wstęp i wyd. 1971; polem. 1133
 Malenkow G. M. 212, 497
 Małewska Zofia 159; oprac. 199; tłum. 517, 518
 Malicki Zaslav, rec. 1295
 Malinowska Irena 2770
 Malinowski Franciszek 3890
 Malinowski Kazimierz 1047; rec. 1317
 Malinowski Tadeusz 64, 1806, 1923, 2021
 Malisz B. 4075
 Malyševa V. I., oprac. 2486
 Małcużyński Karol 3609, 3610, 3787, 4076
 Małkowski Stanisław 852
 Małopolska 1846, 1848, 2096, 2795
 Małowist Marian 229, 292, 471, 472, 789, 1480, 1628, 1924, 2187, 2282, 2354; red. 1666; polem. 2236, 2355
 Mamatey Victor S., rec. 3250
 Manfred A. Z., rec. 3161
 Manteuffel Jerzy, red. 192
 Manteuffel Tadeusz 473, 474, 645, 694, 790, 830, 2078, 2079; rec. 1485
 Manugiewicz Jan 4077
 Manusevič A. Ja. 1484; rec. 3288
 Mańkowski Mieczysław 3360, 3425
 Mańkowski Tadeusz 1357, 2356, 2533, 2629, 2771; współaut. 1329
 Marchaj Czesław 2357
 Marchlewska Zofia 3611; współprac. 3248
 Marchlewska-Szrajerowa Jadwiga, red. 246, 247
 Marchlewski Julian [pseud. Baltazar] 530, 888, 3248, 3280, 3363, 3456, 3457, 3470
 Marciniak Józef 1054
 Marconi Bohdan 2358
 Marcyporęba, pow. wadowicki, woj. krakowskie 2295
 Marczak Stanisław 3612
 Margulies Józef 3788
 Mark Bernard 709, 2359, 2360, 3613, 3780, 3789, 3790, 3791, 3792, 3794, 3795, 4211; oprac. 3793
 Marki, woj. warszawskie 3829
 Markiewicz Henryk 475; oprac. 3256
 Markiewicz Maria 1328, 2772
 Markowa Estera, oprac. 3886
 Markowska Wanda 3361
 Markowski Józef 3649
 Marks i Engels w Polsce. Materiały do bibliografii 1842—1952. 126
 Marksistowsko-leninowska teoria rewolucji 476
 Marksizm-leninizm a kwestia narodowo-kolonialna 477
 Marszałek Walenty 2589
 Martha Stefan, rec. 1291
 Maruszczak-Orzechowska Anna 2924
 Marwoy 718, 1097
 Marx Karl 125, 126, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 348, 400, 422, 513, 745, 746, 748, 763, 1063, 1111, 1125, 1434, 2989, 3042, 3043, 3044, 3071, 3094, 3095, 3113, 3305, 3997, 4099
 Masini Pier Carlo 3128
 Maśliński Antoni 2534, 2535
 Matejczyk H. 1629
 Matejko Jan 1038, 3393
 Materiały bio- i bibliograficzne członków Wydziału Tow. Nauk. w Toruniu 156, 157
 Materiały do bibliografii Wielkiego Proletariatu 65
 Materiały do dziejów Uniwersytetu Łódzkiego 4079
 Materiały do historii sztuki wojennej 1718
 Materiały do kampanii wyborczej 4080
 Materiały do nauki historii państwa i prawa polskiego 1689
 Materiały do nauki historii Polski 1471, 1472, 1473, 1474
Materiały do Studiów i Dyskusji z Zakresu Teorii

- i Historii Sztuki, Krytyki Artystycznej oraz Badań nad Sztuką* 200, 201
- Materiały i studia do dziejów społeczno-ekonomicznych i historii kultury oraz myśli społecznej w Polsce 1630
- Materiały po historii zemledelija SSSR 1631
- Materiały pomocnicze dla prelegentów do dyskusji nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 4081
- Materiały Wczesnośredniowieczne* 202, 203
- Die Matrikel der Universität Innsbruck 2575
- Matuszewski Józef 1570, 1690, 1691; współwyd. 2695; rec. 2209
- Matysiak Irena, rec. 3540
- Matysiak Krystyna 3768
- Matysik Stanisław 2188, 2361
- Matwiejew Oleg 3945
- Matveev V. A. 3614
- Matwin Władysław 4224
- Mauthausen, Austria 3747
- Maver Giovanni, rec. 21
- May Arthur J. 3250
- Mayenowa Maria Renata 88, 1292
- Mayer Józef 986, 1098
- Mazańcowice, pow. bielski, woj. katowickie 2798
- Mazowsze 1608, 1742, 1764, 1858
- Mazowsze Płockie 1364
- Mazur Franciszek 3939
- Mazur Stanisław, red. 208
- Mazurkiewicz Józef 2925
- Mazury 489, 1366, 1367, 1504, 1538, 1558, 1667, 2491, 3277, 3398, 3435, 3603, 3604
- Mączak Antoni 824, 1632, 1666, 2536
- Mądalski Józef 292, 1925
- Mechlin zob. Meklemburg
- Mechlinek k. Gdyni 2539
- Medlicott W. N., rec. 3530
- Meglicka M. 129
- Meier Józef 2757
- Meklemburg, Niemcy 1240
- Meloch Maksymilian 2926
- Mencel Tadeusz 2927, 2928, 2929
- Merczyński Władysław 4082
- Merkuriusz Polski, Ordynaryjny, Dzieje Wszystkiego Świata w Sobie Zamykający, dla Informacji pospolitej* 2672
- Mésárošová M., tłum. 478
- Mesnard P. 2362
- Meščerjakov G. P., red. 2693
- Měštán Antonín, tłum. 4020
- Metodologia, dydaktyka. Bibliografia 66
- Metternich Klemens Wenzel Lothar von 2884
- Meyer Hans M., rec. 101, 106
- Meyer Lucienne 79
- Meźnicki Witold 1129, 1142, 2537, 2538, 2539, 2630, 2631
- Mężyński Kazimierz 2363
- Miarka Karol 3267
- Micał Jan 1571
- Michajlov A. A. 2364
- Michajłow Włodzimierz 627, 4140
- Michalkiewicz Stanisław 1633
- Michalska Wanda, wstęp 973, 977
- Michalski Jan 1444
- Michalski Jerzy 1265, 1480, 2773, 2774; współoprac. 82; tłum. 1215; przedm. 1265; rec. 318, 1274, 2678, 2679, 2801
- Michalkiewicz S. 3980
- Michałko spod Tucholi 2630
- Michałowice, pow. pińczowski, woj. kieleckie 1945
- Michałowski Kornel, oprac. 1308
- Michałów, pow. brzeziński, woj. łódzkie 3519
- Michnik Helena, oprac. 551, 552, 553, 554, 555
- Michurski Czesław 563, 564
- Micigolski Jan 2660
- Mickiewicz Adam 1288, 3018, 3151
- Miechów (powiat), woj. krakowskie 1413
- Miedziński Florian 3363, 3364
- Mienicki Ryszard 3019
- Mierzeja Wiślana 1800
- Mieszko I 1999, 2042
- Mijał Kazimierz 3796
- Mijałowa J. 3907
- Miklos Nyiszli 3797, 3798
- Mikojan A. 3235
- Mikołajczyk Gabriela 2022, 2023
- Mikołajczyk Stanisław 4217
- Mikołów, pow. pszczyński, woj. katowickie 3979
- Miks Nina 1347
- Miksa Rudolf 565
- Mikucki Sylwiusz 1135, 1136
- Mikulski Tadeusz 1000, 2775, 3980; oprac. 1280; red. 218, 219, 220; rec. 1304, 1444, 1607
- Mikułowska Halina 1572
- Milewski Mateusz Tadeusz 1198
- Milewski Tadeusz 1227

- Miller Il'ia Salomonovič 447, 478, 479, 2632, 2633, 3130, 3131, 3681; rec. 1484, 3495
 Miller Zbigniew 1199
 Milne Alexander Taylor 67
 Miłobędzki Jerzy Adam 1406, 1573, 2293; red. 1295; rec. 2525
 Miłostaw, pow. wrzesiński, woj. poznańskie 3044
 Minc Bronisław 4083, 4084
 Minc Hilary 3938, 4085, 4108
 Minc I., współaut. 3484
 Mincer W. 987
 Minich Jerzy 3414
 Minkowski Maksymilian 3607
 Minorski Jan 817, 3615
 Miroszewska Krystyna 2025
 Mirski Bronisław 3799
 Mirski M. 4021
 Misiąg-Bocheńska Anna 2365
 Misiółek Edmund, red. 2132
 Missalowa Gryzelda 420, 480, 553, 555, 556, 570, 575, 695, 758, 771, 1485, 1486, 2892, 2930, 3020, 3021, 3132; red. 301, 302
 Miszał Tadeusz 1393
 Mitin M., współaut. 4157
 Mitkowski Józef 1137, 2540; rec. 2207, 2477, 2478, 2850
 Mitzler de Kolof Wawrzyniec 2612
 Mitzner Zbigniew 1445; oprac. 1441, 3000, 3616, 3672; wstęp 3616
 Młodzików, pow. średzki, woj. poznańskie 1781, 1916
 Młynarczyk Henryk 3617
 Młynarska Marta 1154, 1807
 Młynarski Zygmunt 681, 682, 1634, 1635, 2776, 2931, 2932, 3135; oprac. 2777, 3022
 Mniszew, pow. kozienicki, woj. kieleckie 1506
 Močalov V., współaut. 4157
 Mochnacki Maurycy 2903, 2984
 Modelski Teofil 1061
 Modrzewska Krystyna 2117, 2130
 Modrzewski Andrzej Frycz 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2322, 2323, 2325, 2326, 2328, 2329, 2332, 2338, 2340, 2343, 2362, 2363, 2377, 2407, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 3988
 Modzelewski Zygmunt 763, 2366, 2367; red. 208
 Mogiła, pow. krakowski 2591
 Moisy Pierre 1737
 Moldenhawer Konstanty 1926
 Molè Wojław, współaut. 1329
 Molenda Jan, współoprac. 82
 Molok A. I., red. 3161
 Molotov Vjačeslav Michajlovič [Skrjabin] 212, 3235
 Monachium, Niemcy 3457, 3502, 3536, 3629
 Monaldi Jakub 2739
 Mongajt A. L. 481, 1710; rec. 1873
 Monis Marian 3800, 4086
Monitor 2612, 2814
 Moniuszko Stanisław 2861, 3168, 2188
 Moraczowska Bibiana 3081
 Morando Bernardo 2525, 2526
 Morawska Hanna, rec. 510
 Morawski Jerzy 4087; przedm. 4227
 Morawski Kalikst, red. 267
 Morawy 2087, 2437, 2509, 2959
 Morelowski Marian 1099, 1100, 2081, 2082
 Morsztynkiewiczowa Irena 991
 Mortensen Hans 1808, 1809, 1810
 Mosina, pow. śremski, woj. poznańskie 1507
 Moskatov P. G. 212
 Moskwa 2914, 4167
 Moskwa (księstwo) 2223
 Moszczeńska Wanda 482, 483, 1478
 Moszyński Kazimierz 1811
 Mościcki Henryk 889, 890, 891, 892, 893, 2779, 3365; oprac. 2778; współoprac. 3248
 Moulin Piotr du 2374
 (mp) 3801
 Mrozińska Maria 2780
 Mrozińska Stanisława 1102
 Mrozkowa W. 3979
 Mrozowska Kamila 2781
 Mrożek Sławomir 1101
 Mszczuj, ks. pomorski 2113
 Muczkowski Józef 981
 Mujżel Jan 484
 Murawski Klaus Eberhard 2190
 Murza-Murzicz Konstanty, oprac. 947
 Musianowicz Krystyna 203, 1927, 2130; rec. 1995
 Muszkat Marian, rec. 3886
 Muszkowski Jan 894, 895, 896, 897, 898, 899, 1446, 3618; rec. 1436
Muzealnictwo 204
 Müller Kurt 3849
 Mydlarski Jan 1266; rec. 1728
 Myszcynowa L. 919
Myśl Filozoficzna 205, 206, 207

- Myślubórz, woj. szczecińskie 1424
 Myśliński Kazimierz 485, 696
 Myška Milan 2542
 Myško D. I. 2634; rec. 1468

 Naclaw, pow. kościański, woj. poznańskie 1879
 Nadolski Andrzej 292, 1812, 1928, 1929, 1930, 2024
 Nahlik Adam 1574
 Najda S. F. 3493
 Najdus Walentyna 1482, 3458, 3459, 3492
 Nalepa Jerzy 1239, 1240, 1240
 Naliboki, pow. oszmiański BSRR 2689
 Nałęcz Stanisław 3802, 3803
 Nałkowski Waclaw 3366
 Nanke Czesław 9000, 1193
 Nanker, biskup krakowski 2132, 2137
 Napierski Aleksander Kostka 2595, 2654, 2671
 Napoleon I Bonaparte 2884, 2928
 Narew 1500, 1599
 Narol, pow. lubaczowski, woj. rzeszowskie 2647
 Naroński Józef 2491
 Narskij I. S. 3136, 3137
 Narudzka E. 566
 Naruszewicz Adam 2685, 2699, 2742
 Narwa 2450
 Nasz Adolf 1738
 Naszkowski Marian 3804, 4088, 4210, 4224
 Natanson Wojciech, rec. 2698
 Natanson-Leski Jan 1194, 2025, 2026
 Nauka marksizmu-leninizmu o państwie i prawie 486
Nauka Polska 208
 Nauki pomocnicze historii. Bibliografia 68
 Naukowa sesja IKKN poświęcona rewolucji 1905—1907 r. 759
 Nawet strzępy oskarżają 3620
 Nawroczyński Bogdan 1267
 Nazarewicz Ryszard 3805
 Nehijbl Jarosław 2782
 Nejedlý Zdenek 1711
 Nersesov G. A. 740
Neue Rheinische Zeitung 2989
 Neues tschechisches Schrifttum zur Geschichte Schlesiens 104
 Neurath Konstantin von 3499, 3535
 Neurowie 1813, 1819
 Neverly Igor 977

 Neveux Jean B., rec. 266, 1141, 1528, 2063, 2147, 2839, 3742
 Newman Bernard 3806
 Nieborów, pow. łódzki, woj. łódzkie 229, 754, 762, 2697
 Nieborów, pow. pyrzycki, woj. szczecińskie 1875
 Niecałkiewicz Tadeusz 567
 Nieć Julian 2783
 Niecko Józef 4089
 Nicman Zdzisław, tłum. 3463
 Niemcewicz Julian Ursyn 2856, 3980
 Niemcy 93, 94, 1294, 1621, 1705, 1709, 2091, 3093, 3268, 3290, 3300, 3467, 3468, 3500, 3501, 3512, 3535, 3629, 3645, 3671, 3704, 3745, 3759, 3801, 3816, 3850, 4028, 4035, 4036, 4037, 4141, 4152, 4181, 4185, 4214, 4215
 Niemiecka Republika Demokratyczna 3991, 4149, 4150, 4195
 Niemiecka Republika Federalna 803, 1734
 Niemcza, pow. dzierzoniowski, woj. wrocławskie 1881
 Niesiołowska-Rothertova Zofia, oprac. 2702
 Niesiołowski Adam 1543
 Niewiarowski M. 3979
 Nikolaeva A. T., rec. 2199
 Nisko (powiat), woj. rzeszowskie 1321
 Nirenzstein A. 3807, 3808
 Nitsch Kazimierz 1228; przedm. 151; red. 151, 262
 Niweliński Józef 2368
 Nock owa, pow. dębicki, woj. rzeszowskie 3647
 Noël Léon, przedm. 3657, 3658
 Nofer Alina, rec. 3256
 Norblin-Jan Piotr 2797, 2825
 Norlind Wilhelm 2369
 Norman Albert, rec. 3745
 Normanowie 2006
 Norwid Cyprian 3126
 Norymberga, Niemcy 3693
 Nosek Stefan 1042, 1732, 1813, 1814, 1815
 Nota Rządu Rzeczypospolitej Polskiej do Rządu Kanadyjskiego... 4090
 Notovič I. 557, 558
 Nowa Huta, pow. krakowski 782, 1726
Nowa Szkoła 209, 210
 Nowa Wieś, woj. rzeszowskie 985
 Nowaczy M. i T. 2784

- Nowacki Jerzy, tłum. 1709
 Nowacki Józef 2027; wyd. 2200
 Nowak Edward 3621
 Nowak Jan 4091
 Nowak Stefan 2370
 Nowak Tadeusz 791, 1103, 2131; wstęp 2196
 Nowak Zenon 4092
 Nowak-Dłużewski Juliusz 2247, 2541, 2635, 2650, 2582
 Nowakowa Janina 1636
 Nowakowski Jerzy 3831
 Nowakowski Stefan 3554
Nowe Drogi 211, 212, 213
 Nowe odkrycia archeologiczne 1740, 1741
Nowe Prawo 214, 215
Nowe Widnokregi 3767, 3836
 Nowicki Andrzej 2371, 2372, 2865, 4093
 Nowicki Stefan, współaut. 1387
 Nowicki Wincenty 3049
 Nowocień S. 4224
 Nowodworski Witold 98
 Nowotko Marceli 3589, 3669, 3756, 3809, 3810, 3889
 Nowowiejski Feliks Maria 1931
 Nowy Sącz, woj. krakowskie 1644
 Nowy Targ (powiat) 1414
 Nowy Targ (starostwo), woj. krakowskie 2640
 Nożyński Tadeusz 1517
 Nožička Josef 949; rec. 1637
 Nysa 1432, 1440, 3803, 3981, 4000
- O bibliotekach i bibliografii 973
 O generale Świerczewskim 4094
 O Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Zbiór materiałów 4095
 O naszej ordynacji wyborczej 4096
 O podstawowych prawach ekonomicznych współczesnego kapitalizmu i socjalizmu 1213
 O powiązaniu polskiej nauki historycznej z nowym życiem narodu 4097
 O projekcie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 4098
 O wyzwoleniu kobiety i jej roli w walce o socjalizm 4099
 Objezierze, pow. obornicki, woj. poznańskie 2869
 Oblicze polskiej reakcji 3811
 Obnorski Wiktor 3348
 Obodryci 1857
 Obotriten zob. Obodryci
- Obra, pow. wolsztyński, woj. poznańskie 1620
 Obrazowanie Pol'skoj Akademii Nauk 606
 Ochab Edward 697, 977, 3251, 3939, 4100, 4101, 4124; wstęp 3809
 Ochmański Władysław 1638, 1639
 Ochocki Jan 1345
Ochrona Zabytków 216, 217
 Oddział Wrocławski Instytutu Zachodniego 683
 Odezwa pierwsza RRP 3812
 Odkrycie archeologiczne 1742
 Odložilík Otakar, rec. 1464
 Odolanów, pow. ostrowski, woj. poznańskie 3378
 Odolska Wanda 3907
 Odra 1637, 1706, 2101, 2240, 3981, 4000
 Odrodzenie w Polsce 1103
 Oesterreich-Ungarns letzter Krieg 1914—1918. 3461
 Ogarev Nikołaj Platonovič 1001, 3062
 Ogier Charles 2481
 Ogonowski Zbigniew 2247, 2373
 Ogólnokrajowa manifestacja duchowieństwa i działaczy katolickich... 4102
 Ogólnokrajowa Narada Przodujących Nauczycieli 4103
 Ogólnopolska Konferencja Frontu Narodowego... 4104
 Ogrodowicz Izabella, tłum. 3408
 Ogrodziński 3392
 Ohanowicz Alfred 2785
 Ohryzko-Włodarska Czesława 2576
 Ojzerman T. J., rec. 440
 Oka 3909
 Okęcki Stanisław 3813, 3814, 3815; red. 1191, 3872; rec. 1191
 Okoń Irena 963; współaut. 1514
 Okoń Wincenty 595; red. 595
 Oksanicz Eugeniusz 3945
 Oksitowicz Jan 1562
 Olechowski Tadeusz 1640
 Olejniczak Bernard 1002
 Oleksik Klemens 3651
 Olesch R. 2543
 Oliwa, pow. gdański 2522
 Olkusz, woj. krakowskie 1508, 2234
 Olkusz (powiat), woj. krakowskie 1415
 Olszamowska-Skowrońska Zofia 1335; oprac. i wstęp 1394
 Olszewicz Bolesław 668, 1268; przedm. i wyd. 2849; red. 177, 178, 179, 280

- Olszewski Karol 1252
 Olszewski Marian, rec. 2347
 Olsztyn 779, 959
 Olza 4082
 Omiljanowicz Celina, rec. 134
 Opałek Kazimierz 2786, 2787, 2788; oprac. 2683
 Opatów, woj. kieleckie 2456
 Opatrny Wit Jarosław 2374, 2935
 Opawa, Czechosłowacja 960, 3204
 Opawskie 2436, 2437
 Opitz Marcin 2500
 Opoczyński J. 3945
 Opoczyńskie, woj. kieleckie 1559
 Opole 984, 1152, 1883, 1886, 1903, 2721, 3441
 Opolszczyzna 1151, 1509, 1854, 3608, 3677
 Optolowicz Janusz 1043
 Oraczewski Feliks 2688
 Orańska Józefa 1423
 Orawa Górna 1557
 Orawka, pow. nowotarski, woj. krakowskie 1368
 Orchowska Krystyna 2936
 Ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczy-
 pospolitej Ludowej 4105, 4106
 Organizacja i działalność Instytutu Historii PAN 646
 Organizacja i praca rad narodowych 4107
 Orkan Władysław 3457
 Orłański Mieczysław 3368, 3369
 Orlik Stanisław 3816
 Orłów W. 568
 Orłowska Krystyna, oprac. 1456
 Orłowski Czesław 4069
 Orzechowski Kazimierz 2937, 2938; współaut. 1529
 Orzyc, dopływ Narwi 1747
 Ortyński Ludomir 3860
 Osiadacz Alina, oprac. i wstęp 3371; rec. 3350
 Osiągnięcia gospodarcze krajów obozu pokoju 4108
 Osieczna, pow. leszczyński, woj. poznańskie 743
 Osiem lat odbudowy Warszawy 4109
 Osiem lat Polski Ludowej. Poradnik bibliogra-
 ficzny 19
 Osiński Zygmunt 3817
 Osmańczyk Edmund 738, 4111
 Ossoliński Jerzy 2482
 Ossoliński Józef 2687
 Ostaszewski Janusz 3372
 Ostatnie słowo oskarżonych Jürgena Stroopa,
 Franza Konrada 3818
 Ostpreussen zob. Prusy Wschodnie
 Ostravsko (Ostrawa) 1626
 Ostravsko-karwiński revir 3276
 Ostroróg Jan 2342, 2383
 Ostrovitjanov Konstantin Vasil'evič 1975
 Ostrowiec, pow. opatowski, woj. kieleckie 1511
 Ostrowska Elżbieta 1904, 1932
 Ostrowska Ewa 1229
 Ostrowski Wacław 229, 2939; przedm. 1519
 Ostrowski Wincenty 3742
 Ostrowski Zbigniew 569
 Ostróda, woj. olsztyńskie 3032
 Ostrów Lednicki 293, 1958, 1965, 1966, 1969
 Ostrzeszów, pow. kępiński, woj. poznańskie 3378
 Ostseeslaven zob. Słowianie nadbałtyccy
 Oświęcim, woj. krakowskie 3731, 3782, 3797, 3798, 3819
 Otałążka, pow. grójecki, woj. warszawskie 1742
 Otwinowska Barbara, oprac. 88
 Otwock, pow. warszawski 561, 687, 688, 689, 690, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701
 Ovsenko I. T., rec. 3493
 Owsieńska Anna 2789, 2940, 3141
 Oźga-Michalski Józef 4025, 4112
 P. G. 871
 P. P., rec. 1690
 P. R. 915
 P. W., rec. 1520
 Pabianice, woj. łódzkie 1116, 1512, 2601, 2930, 3520
 Pachoński Jan Lubicz 2790; polem. 2941
 Padlewski Stanisław 3342
 Pagaczewski Janusz 1104
 Pagaczewski Stanisław 1371
 Pająckowski Franciszek 111, 264, 4113; red. 264
 Pajewski Janusz 3462, 3622
 Pałacky František 3125
 Palczewski Paweł 2378
 Palmerston Henry John Temple 3208
 Pałatyński Jan 3830
 Pałucki Władysław 487, 1719
 Pamięci biskupa Nankera 2132
 Pamiętniki Janczara 2243

- Pamiętnik Literacki* 218, 219, 220
Pamiętnik Słowiński 221, 222
Pamiętnik Teatralny 223, 224
 Pankratova Anna Michajlovna 488, 3463; red. 1458
Państwo i Prawo 225, 226
 Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych. Katalog wydawnictw 31
 Państwowe Wydawnictwo Naukowe. Katalog czasopism naukowych. 141
 Papen Franz von 3623
 Paprocki Franciszek 951, 3022
 Paraf Pierre 3144
 Parczew, pow. włodarski, woj. lubelskie 3821
 Paryski Witold 1241
 Paryż 3007, 3024, 3175, 3281
 Pasłęk, woj. olsztyńskie 1656
 Pasek Jan Chryzostom 2483, 2484, 2485
 Passek T. S. 1816
 Paśuto V. T. 1933, 1934, 2083; rec. 2069
 Pawlak Władysław 1269, 1270
 Pawlata Stefan 3624, 3625
 Pawlicki Stefan 901
 Pawlikowski Tadeusz 3405
 Pawłowska Irena 570, 4114
 Pawłowski Bronisław 2791
 Pawłowski Krzysztof 2547
 Pawłów, pow. Wilno 2810
 Pazdur Jan 792, 2375, 2544, 2942, 3252
 Pelc Janusz, rec. 2498
 Pelc Julian 3626, 4113
 Pelczar Marian 656; przedm. 1976; wstęp 2481
 Penner Leon 3833
 Peredača Pravitel'stvu Pol'skoj Respubliki rukopisnej Kopernika i drugih... 2376
 Perejaslav, USSR 2634
 Perelman-Liwer F. 2943
 Peretiatkowicz Antoni 2377, 4115
 Perle Jehoszua 3819
 Persja 2533
 Pertek Jerzy 2378, 2379, 2546, 2547
 Peřich Leopold 2944
 Petot Pierre, przedm. 1703
 Petr I Velikij zob. Piotr I Wielki
 Pękałski Michał 1935
 Pfeiffer Stanisław 4116
 Piana 1912
 Piasecki W. 4140
 Piastowie 1151, 1974, 2123
 Piaszykówna Mieczysława 1936
 Piaszykówna Maria 1817
 Piątkowski Felicjan 1181
 Picker Henry 3820
 Pičeta V. I. 2380, 2381, 2792
 Piecuch Konrad 3539
 Pieczyński Zbigniew 1902
 Piekarczyk Stanisław 258, 1641, 2133, 2191, 2192, 2382, 2383, 2471
 Piekarski Kazimierz 1455
 Piekarski Witold 3373
 Pieńkowska Hanna 1020, 1368; współaut. 1329
 Pieńkowska Krystyna 982
 Pieńkowski Romuald 1642
 Pieradzka Krystyna 2028, 2193; rec. 1636
 Pierwsze balony nad Krakowem 2793
 Pierwszy Maja w lasach parczewskich 3821
 Pieskowa Skała, pow. olkusz, woj. krakowskie 1379
 Pietkiewicz Kazimierz 1106, 1314
 Pietraszko Stanisław 2945
 Pietrusiewiczowa Jadwiga 1282, 2384; rec. 2347
 Pietrzak Bolesław 3627
 Pietrzak-Pawłowska Irena 489, 3464; współaut. 1505, 1538
 Pięćset lat książki drukowanej 1105
 Piętka Henryk, oprac. 153
 Pigoń Stanisław 2548, 3146
 Pijarzy 1271
 Pilch Józef 3003
 Pilica 1506
 Pilichowski Czesław 1447
 Piliński W. 1720
 Piłsudski Józef 3602, 3636
 Piotr I Wielki 2577, 2578
 Piotrków (powiat), woj. łódzkie 1425, 1742
 Piotrowicz Ludwik 1193; red. 149
 Piotrowska I., tłum. 3190
 Piotrowska-Hochfeldowa Krystyna 4117
 Piotrowski Jan 719
 Piotrowski Roman, przedm. 1295
 Piórkowski Jerzy 2946
 Piskorska Helena 1138; współprac. 157
 Pis'ma i bumagi imperatora Petra Velikogo 2577, 2578
 Pissa 1887
 Piszczkowski Mieczysław 2794
 Pitterová A., rec. 39
 Pius XII 3801
 Piwarski Kazimierz 490, 1476, 1480, 2385, 2550, 3628, 3629; współaut. 1538; oprac. 2581

- Piwocka Maria 1315
 Piwocki Ksawery 760, 904, 1316, 1317, 2386, 2387; współaut. 1329; red. 1329, 1330
 Piwonice, pow. kaliski, woj. poznańskie 1154, 1753
 Pjatyševa N. V., rec. 1631
 Plany miast w zbiorach Archiwum Państwowego w Lublinie 229
 Platt Julian, oprac. 2699
 Plechanov Georgij Valentinovič, przedm. 3293
 Plenum VII Komitetu Centralnego PZPR 4118
 Plenum IX Komitetu Centralnego PZPR 4119
 Plenum Zarządu Głównego Związku Młodzieży Polskiej 4120
 Plesl E., rec. 274
 Plewniak-Szacka Barbara, rec. 2693
 Plezia Marian 908, 1271, 1692, 1818, 1819, 2029; oprac., wstęp i wyd. 2057; red. 149; rec. 1971
 Płasko Irmina 3768
 Płaskowicka Filipina 3271, 3301, 3332, 3337, 3400
 Płażewski Jerzy 3148
 Płock (województwo, XVI w.) 2569
 Płock, woj. warszawskie 961, 2090, 2348
 Płoński Dorian 3465
 Płoszewski Leon, oprac. i tłum. 1288
 Pobladura P. Melchior 1475
 Pochilevič D. L. 1631, 2388, 2637
 Pociecha Władysław, wyd. 2197
 Poczdam, NRD 4038
 Pod rządami bezprawia i terroru... 3630
 Podczaszyński Bolesław 902
 Poddęby, pow. dębicki, woj. rzeszowskie 3585
 Podgórze pod Toruniem 665, 1370
 Podhale 96, 97, 1045, 1062, 1371, 1513, 1558, 1645, 2595, 2632, 2633, 2642, 3596
 Podkarpacie 1960, 3195
 Podkowińska Zofia 726, 1820; rec. 1816
 Podlacha Władysław 903, 904, 905
 Podlasie 1593, 2117, 2130, 2447, 3757
 Podlasie Zachodnie 1372
 Podlaszewska Krystyna 1531
 Podolecki Jan 1448
 Podłęże, pow. bocheński, woj. krakowskie 1847
 Podraza Antoni 1575, 2795, 2796
 Podtatrze 1241
 Pogan Józef 3620
 Pogonowski Jerzy 1272, 2638
 Pohorille Maksymilian 1210
 Pohoryles Samuel 793, 4121
 Pokojowy budżet siły i rozwoju Polski 4122
 Pol Wincenty 3980
 Polacy i Rosjanie w walce o postęp 1107
 Polak Kazimierz 96, 97; oprac. 304
 Poland of to-day 1017
 Polanie 2049, 2050
 Polanowski Tadeusz, przekład 3210
 Polen von heute 1018
 Pollak Roman 842, 2639; oprac. 2371, 2572; wstęp 2371
 Pollak Seweryn, tłum. 3190
 Pollakówna Marzena 2085, 2086
 La Pologne d'aujourd'hui 1019
 Polska Akademia Umiejętności. Nowe wydawnictwa... 25, 26
 Polska a Czechy 1476
 Polska na zawsze zjednoczona 4124
 Polska Sztuka Ludowa 227, 228
 Polskie Tow. Prehistoryczne 794, 795
 Polityka zagraniczna Polski Ludowej 4123
 Połabianie zob. Słowianie Połabscy
 Pomeroy Earl, rec. 3447
 Pomiarzy zabytków architektury klasztornej w Zbiorze Kartograficznym Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie 1394
 Pomiarzy zabytków architektury murowanej w zbiorach Państwowego Instytutu Sztuki w Warszawie 1396
 Pomiarzy zabytków architektury murowanej w zbiorach Zakładu Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej 1395
 Pomorska Hanna 3023, 3024,
 Pomorski Jan 4169
 Pomorze 98, 313, 314, 665, 953, 1056, 1077, 1087, 1189, 2038, 2176, 2522, 3051, 3196, 3840
 Pomorze Gdańskie 2014, 2113
 Pomorze Nadwiślańskie 3280
 Pomorze-Wał Pomorski 3822, 3839
 Pomorze Zachodnie 784, 793, 1054, 1531, 1553, 1899, 1943, 2008, 2041, 2073, 2241, 2287
 Pomykałło Wojciech, wstęp 3629
 Poniatowski Kazimierz 2830, 2834
 Poniatowski Michał 1186
 Poniatowski Zygmunt 3149
 Popiołek Kazimierz 491, 3466, 3979
 Popkiewicz Józef 3253; współaut. 1529
 Popławski Stanisław 3822, 3823

- Popova E. I. 3631
 Poppe Andrzej 853
Po prostu 145
 Porębska Anna 3376
 Porębski Mieczysław 2797; red. 234, 235
 Poronin, pow. nowotarski, woj. krakowskie 1046
 Poršnev B. F. 414, 492
 Porycki Olgierd, rec. 1436, 1446, 2572, 2643
 Porzio Guido 3150
 Posadzy Wiesław 727, 761; oprac. 1331
 Posiedzenie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego 659
 Poskrobko Piotr 3632
 Pospelov P., współaut. 3484, 4157
 Pospieszalski Karol Marian 3824, 3825, 3826
 Postępski Stefan 4225
 Pošvař Jaroslav 2087
 Potemkin F. V., red. 3161
 Potemski Tadeusz 3254, 3633, 3979
 Poterański Wacław 3255
 Potępa Jerzy 4225
 Potępa, pow. gliwicki, woj. katowickie 3539
 Potiebnia Andrzej 3079, 3107
 Potocki Ignacy 2813
 Potocki J. 2389
 Potocki Stanisław Kostka 2677, 2936
 Poweś' o przychożeniu Stefana Batorija na grad Pskov 2486
 Powinności miasta Turzyska... 2687
 Powiśle 489, 1373, 1374, 1515, 1538, 3277
 Powołanie Instytutu Historii Kultury Materialnej 651
 Powołanie Polskiej Akademii Nauk 607
 Poznań 100, 291, 293, 662, 663, 703, 777, 778, 784, 813, 814, 1002, 1047, 1049, 1050, 1051, 1087, 1105, 1122, 1158, 1172, 1209, 1261, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1443, 1447, 1453, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1523, 1524, 1525, 1793, 1817, 1868, 1871, 1872, 1999, 2018, 2027, 2040, 2048, 2076, 2115, 2116, 2139, 2200, 2239, 2350, 2351, 2417, 2480, 2490, 2628, 2645, 2664, 2947, 3069, 3072, 3081, 3218, 3311, 3328, 3363, 3364, 3617, 3741, 3826, 3842, 3893, 4223
 Poznań. Dzieje. Ludzie. Kultura 1518
 Poznań. Ostrów Tumski 1902, 1904
 Poznań-Świerczew 1936
 Poznański Marcełi 89, 907; rec. 1455
 Poznańskie 101, 1423, 2899, 2940, 3085, 3087, 3131, 3243
 Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Nowe Wydawnictwa... 29
 Pozytywizm 3256
 Póltawski Adam 1449, 1450
 Prace Instytutu Historii PAN 647
Prace Instytutu Urbanistyki i Architektury 229, 230
 Prace kandydackie aspirantów katedr historycznych 796
Prace Komisji Historii Sztuki 231
 Prace tow. Stalina z zakresu językoznawstwa i ich znaczenie dla nauki historycznej 493
 Pradt Dominique de 2976
 Praga 720, 1724, 3077, 3078
 Pragierowa Eugenia 4125
 Prague zob. Praga
Prawda 3456
Pravda 3434
 Prawda ruska zob. Russkaja pravda
 Prawdzik Władysław 952, 962
 Prawo administracyjne 4126
 Preussen zob. Prusy
 Pribaltik zob. Kraje nadbałtyckie
 Problemy konstytucji PRL w nauce polskiej 4127
 Proces księdza biskupa Kaczmarka... 4128
 Proces księdza Lelity... 4129
 Program nauczania historii. Dla techników 571
 Program nauki historii lata 1917—1952. Dla techników zawodowych 572
 Programy historii w Polsce burżuazyjnej i Polsce Ludowej 573
 Projekt Związku Filantropów uwieczniający w krakowskim województwie pamięć bytności Stanisława Augusta króla 2688
 Prokof'ef E. A., rec. 2875
 Prorok Leszek 2947, 2948; rec. 2371
 Prosnak Jan 1397
 Prospekt I tomu uniwersyteckiego podręcznika „Historii Polski do 1764 r.“ 1488
 Prospekt II tomu uniwersyteckiego podręcznika „Historii Polski 1764—1864 r.“ 494, 1489
 Protokół Krajowej Narady Historyków i Urbanistów w sprawie badań nad historią budowy miast polskich... 229, 762
 Protokół rozprawy głównej Jürgena Stroopa i Franza Konrada 3827

- Protokół z Walnego Zebrania Delegatów Oddziału Pol. Tow. Prehist... 797
- Provol imperialističeskich planov v otnošení Pol'si... 3828
- Prószyński Zygmunt 3146, 3151
- Pruchnik, pow. jarosławski, woj. rzeszowskie 1586
- Prusskaja Pravda 2083
- Pruski Władysław 2798
- Prusowie 1538, 2077
- Prusowie (ród) 1141
- Prusy 1538, 1660, 1707, 2385, 2608, 2980, 2981
- Prusy Królewskie 1142, 1609
- Prusy Książęce 2210, 2411, 2431, 2466, 2491
- Prusy Południowe 1277
- Prusy Wschodnie 99, 2078, 2651, 3306
- Prusy Zachodnie 99
- Prusy Zakonne 2210, 2254
- Pruszyński Kazimierz 3222
- Przegląd Archeologiczny* 232, 233
- Przegląd Artystyczny* 234, 235
- Przegląd Bibliograficzny Urbanistyki i Architektury* 90
- Przegląd Bibliograficznych Wydawnictw Gospodarczych* 69, 70
- Przegląd Biblioteczny* 236, 237
- Przegląd Dokumentacyjny Urbanistyki i Architektury* 91
- Przegląd Geograficzny* 238, 239
- Przegląd Historyczny* 240, 241
- Przegląd Nauk Historycznych i Społecznych* 242, 243
- Przegląd Orientalistyczny* 244, 245
- Przegląd Papierniczy* 246, 247
- Przegląd Prasy. Rok polskiego Odrodzenia 139
- Przegląd Słowiński* 1443
- Przegląd Socjologiczny* 248
- Przegląd Techniczny* 249, 250
- Przegląd Zachodni* 251, 252, 253
- Przegląd Zagadnień Społecznych* 254, 255
- Przeciw zbrodni okupanta 3829
- Przejęcie placówek naukowych PAU i TNW przez Polską Akademię Nauk 628
- Przemiany dziejowe otoczenia Wawelu 1020
- Przemiany wsi rzeszowskiej... 4130
- Przemówienie obrońcy oskarżonego Franza Konrada... 3830
- Przemówienie obrońcy oskarżonego Jürgena Stroopa... 3831
- Przemówienie prokuratora... 3832
- Przemówienie prokuratora... 3833
- Przemówienie Waryńskiego w sądzie 3425
- Przemski Leon 3834; rec. 3182
- Przemysł ludowy i artystyczny 1381
- Przemysł, woj. rzeszowskie 1841, 2011
- Przesławice, pow. miechowski, woj. krakowskie 2127
- Przesłuchanie świadków w procesie Stroopa i Konrada 3835
- Przeszołość Pomorza Zachodniego przemawia... 1514
- Przewodnik Bibliograficzny* 15, 16, 17, 18
- Przeździecka Maria 1108, 1109
- Przyboś Adam 2640, 2641, 2642, 2671; wyd. 2474, 2579; wstęp 2579
- Przyboś Julian 834
- Przybyłowa Janina 2643
- Przybyszewski Bolesław 2392
- Przyłubski Feliks, oprac. i wstęp 2485
- Przymanowski J. 3945
- Przyrkowski Tadeusz 2392, 2394, 2395, 2396
- Przyrowski Zbigniew 3153
- Przywecka Maria 2799
- Psalterz brzeski 1229
- Psalterz floriański 1230, 1231
- Psków 2486
- Pszczółowska Lucylla, oprac. 88
- Pszczółkowski Edmund 4132, 4133
- Ptaśnik Jan 1643
- Ptaszycki Stanisław 163
- Puciata Olgierd, oprac. 1335, 1395
- Puciata-Pawłowska J. 665, 1370
- Puchalska Mirosława, oprac. i wstęp 3634
- Puchlov N. 3377
- Puck (starostwo), woj. gdańskie 2488
- Puckalanka Urszula 4134
- Puczyński Bohdan 1200
- Pugačev Emel'jan Ivanovič 2776, 2777
- Pułtusk, woj. warszawskie 1119, 1186
- Purkyně (Purkinje) Jan Evang. 2935
- Pustowójtówna Henryka 3077, 3078
- Puszcza Biała 1587
- Putrament Jerzy 3836, 3837, 4135
- Puzynina Jadwiga, oprac. 88
- Pytlakowski Jerzy 3635
- Quardo Jan Babtysta 2350

- R., rec. 1376
 R. B., wstęp 3673
 R. K. 798
 R. Z. 2644, 2800
 R. Zdz. 2397
 Raba Julian 888; oprac. 735; rec. 3248
 Raboćie dviżenie v Rossii v XIX veke 1458
 Rabut Albert 4136
 Rachunki budowy zamku krakowskiego 1535, 2207
 Rachunki Wielkorządowe Krakowskie 2208
 Raciąż zob. Ratzeburg
 Racla wice, pow. miechowski, woj. krakowskie 3558
 Raczyński Edward 3585
 Radant Hans 2949
 Radgowski Michał, rec. 3366
 Radlińska Helena 896
 Radimský Jiří 2552, 3155
 Radom, woj. kieleckie 962, 2905, 3743
 Radomsko (powiat), woj. łódzkie 1403, 3685
 Radwan Mieczysław 3156; rec. 1666
 Radwański Zbigniew 2785, 2801, 2802
 Radwiłowicz Ryszard 541; tłum. 3130
 Radziwiłł Karol 2841
 Radziwiłłowie 2741
 Rafacz Józef 127
 Rafałowska Barbara, oprac. 3238
 Raisp Egon 3157
 Rajewski Zdzisław 292, 495, 1110, 1821, 1822, 1823, 1937, 1938
 Rakowski M. 4137
 Rapacki Adam 4138
 Rapaczyński A., tłum. 1621
 Rapaport Henryk 698
 Rassalski Stefan 1398, 1537, 1544
 Rastawicki Zygmunt 3838
 Raszewski Zbigniew 1378, 1405, 2645, 2646; rec. 1304
 Raszyn, pow. warszawski 2732
 Ratkoš Peter 1644; rec. 2192
 Ratti Achilles 3563, 3564
 Ratuk Władysław 3839
 Ratzeburg, Niemcy 1240
 Rauhut Lechosław 1742, 1825, 1826
 Rawicz Jerzy 3610, 3636, 3637
 Rawski Tadeusz 3840, 3841, 3872; oprac. 1191
 Razgon I., współaut. 3484
 Razumovskaja L. V., tłum. 1646
 Rąblów, pow. puławski, woj. lubelskie 3902
 Rechniewski Tadeusz 3326
 Reda, pow. morski, woj. gdańskie 1742
 Redavay W. F., wyd. 1464
 Die Rede Himmlers 3842
 Rederowa Danuta 3158
Reformacja w Polsce 256
 Reformatskij A. A. 459
 Regnard J. F. 2580
 Regulamin Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 4139
 Reháček Luboš, tłum. 3930
 Reinfuss Roman 456, 1319, 1372, 1576; rec. 1295, 1890
 Reiss Józef W. 1320
 Rej Mikołaj 1238, 1279, 2384
 Rejser S. A. 3159
 Rejów, pow. kielecki 3156
 Rembertów, pow. warszawski 3829
 Remerowa K. 976
 Renesans w Krakowie. Bibliografia 71
 Rewolucji 1848—1849. 3161
 Rewolucyjne tradycje polskiej klasy robotniczej 3258
 Rewski Zbigniew 2804; oprac. i tłum. 2580, 2696
 Reychnman Jan 1645, 2805, 2806, 2807, 3162; red. 245; rec. 62, 1249
 Reykowska W. 1111
 Reyman Tadeusz 1798, 1827, 1828
 Rezolucja w sprawie utworzenia Polskiej Akademii Nauk 608
 Rezolucja w sprawie włączenia nauki do realizacji zadań planu 6-letniego 609
 Rękas Michał 3160
 Rękawczyn, pow. sierpecki, woj. warszawskie 1745
 Rhode Arthur 3378
 Rhode Gotthold 1712; rec. 1643
 Ribbentrop Joachim 3499, 3535
 Rickert Heinrich 522
 Ričan R. 825
 Ringelblum Emanuel 3843, 3844, 3845
 Rister Herbert 95, 101, 105, 106, 112
 Ritter Gerhard 47; oprac. i wyd. 3820
 Rjabeev I. 496
 Roberts Michael 2553
 Rocznica wyzwolenia Warszawy 4140
Rocznice i Obchody Kulturalne 257
Rocznik Krakowski 258, 259
Rocznik Orientalistyczny 260, 261

- Rocznik Sławistyczny* 262
Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 263
Rocznik Zakładu Narodowego im. Ossolińskich 264
Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych 265
Roczniki Historyczne 266
Roczniki Humanistyczne 267
Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu 268
 Rodakowski Henryk 3027, 3171
 Rode Ernest 3903
 Rodziewicz Henryk 3638
 Rodziewiczowa Ludwika 3025
 Roepell Ryszard 3104
 Rogala Władysław 3639, 3640
 Rogalanka Anna 2398
 Rogalin, pow. śremski, woj. poznańskie 1051
 Rogalski Aleksander 1713, 4142
 Rogoziński Feliks 665
 Rogoziński Zenon 974, 1216
 Rohrbach Paul 3449
 Rokossowski Konstanty 4124, 4192
 Rola mas ludowych i jednostki w historii 497
 Roman Stanisław 1451, 1693, 1694, 2097
 Romaniuk Kazimierz 1217
 Romankówna Mieczysława 3163
 Romanowski Henryk 2135, 2136, 3164
 Rombowski Aleksander 999, 1289, 2808
 Romer Eugeniusz 1195
 Roosevelt Franklin Delano 3663
 Ros Jerzy 3846, 3979
 Rose William J. 1714; rec. 2063
 Rosen-Przeworska Janina 574, 1577
 Rosiak Jan, rec. 1976
 Rosin Ryszard 72, 73, 74, 75, 76, 77, 677, 799, 2676
 Rosja 389, 431, 591, 740, 929, 1458, 2450, 2608, 2620, 2755, 2851, 2897, 2991, 3079, 3411, 3785
 Rosjanie 1101, 1107, 3021, 3022, 3036, 3059, 3341
 Rossija zob. Rosja
 Rosłonec Włodzimierz 4142
 Rospond Stanisław 1230, 1231
 Ross Juliusz 2399, 2647
 Rostafiński Jan 1578
 Rostocki Władysław, rec. 2839
 Rostworowski Emanuel 2809, 2810, 2811, 2812; rec. 2678, 2839
 Rostworowski Jan, rec. 1274
 Roszkowska Wanda 669, 3166
 Rowińska Zofia, oprac. 556, 557, 558
 Rozenber A. 3847
 Rozenkranz Edwin 2088, 2089
 Rozentel' M. 498
 Rozlubirski Edwin 3848, 3849
 Rozmaryn Stefan 4143, 4209, 4210
 Rożałkowski Włodzimierz 3381
 Rożin W. 325
 Różycka Teresa 1829
 Różycki Jan, red. 190
 Rubanov A. V. 4144
 Rubinkowski Jakub Kazimierz 2643
 Rubinsztejn M. 1213
 Rubinštejn E. I. 3382, 3467, 3468
 Ruch naukowy i kronika naukowa 801
 Ruch naukowy na odcinku historii gospodarczej... 800
 Ruda, pow. gliwicki, woj. katowickie 2096
 Rudniański Stefan 3661
 Rudnicka Halina, wstęp 3238
 Rudnicka Jadwiga 2813, 2814, 3167
 Rudnicki Mikołaj 1242, 1830, 2030
 Rudziński Witold 2861, 3168
 Rudzka Ewa, oprac. 644
 Rugier zob. Rugiowie
 Rugiowie 2056
 Rulikowski Mieczysław 128, 906, 907, 3618
 Rumunia 3518
 Rundstedt Gerd von 3696
 Rupert Harold zob. Aleksander of Tunis
 Rurawski Józef, rec. 3511
 Rusek Jan 3832
 Rusinek Kazimierz 2815; wstęp 4125
 Rusiński Władysław 499, 2816, 3850; sekr. red. 265; rec. 1603, 1607, 1608
 Ruska Prawda zob. Russkaja pravda
 Russkaja pravda 1694, 2107, 2108, 2109, 2110
 Russland zob. Rosja
 Russocki Stanisław 733
 Ruszczynska Teresa 1519
 Ruskowski Marian 2817
 Ruś 408, 1920, 2061
 Rus' galicko-volynskaja 1934
 Ruś Kijowska 2034, 2056
 Rutkiewiczowa Maria 3809
 Rutkowska Janina, współaut. 1329
 Rutkowski A. 1112, 3851; red. 3115
 Rutkowski Henryk, rec. 1425

- Rutkowski Jan 1646, 1647, 1648, 3445
 Rużyło-Pawłowska Jadwiga 710, 711, 3852
 Rybacka Rozalia 3641
 Rybicki Marian 4209, 4210
 Rybicki Zygmunt 3642
 Rybka Eugeniusz 2400, 2401
 Rynkowska Anna 3026a; oprac. i wstęp 2853
 Rypienica 1887
 Ryszka Franciszek 3383, 3643, 3644; współaut. 1529; oprac. 735
 Ryszkiewicz Andrzej 2952, 2953, 2954, 3171; oprac. 3027; rec. 1295, 2911
 Rytwiany, pow. sandomierski, woj. kieleckie 1380
 Rzadzowska Helena 3028
 Rzeczpospolita Krakowska 3020
 Rzeszowskie 1169, 3522
 Rzeszów 1052, 1381, 1526, 1563, 1564, 1565, 1566, 2317
 Rzeszów (powiat) 1321
 Rzewuska Jadwiga, tłum. 3658
 Rzym 3717
 Rzymski Stanisław 4145

 S. 3853
 S., rec. 1295
 S. B. 3645
 S. K., rec. 3549, 3577, 3610, 3865
 S. K. 905, 926, 1743
 S. K. 926
 S. K. 3577
 S K 1743
 S. M., rec. 200, 201
 S. N. 2818
 S. T. 802
 S. Z. 3646, 3647
 S. Z., rec. 3580
 Saburov M. Z. 212
 Sadownik Jan 1321
 Sadowska Halina, oprac. 1127
 Sadowski Sergiusz 1208
 Sadzikowski Wiesław, rec. 3549
 Safarewicz Jan, red. 149, 151, 262
 Salwa Eleonora 1083
 Samon 1915
 Samsonowicz Henryk 1649; rec. 1598, 1636
 Samulowski Andrzej 3435
 San 1321
 Sandel Józef 1328, 3384
 Sandler Samuel, oprac. 1280; rec. 1284, 3366

 Sandomierskie 1382
 Sanok (powiat), woj. rzeszowskie 1190
 Santifaller Leo 2209
 Sar Adam 4146
 Sarnecki Tadeusz 3648
 Sarnowska Wanda 1026, 1060, 1113
 Sass Charles 2648; rec. 1840
 Sawicka Hanka 4069
 Sawicka Stanisława 1452; współaut. 1329
 Sawicki Jakub 117, 127, 182, 2153, 2154, 2195; oprac. 1459, 1460, 1461, 1462
 Sawicki Kazimierz 2402
 Sawicki Ludwik 1831
 Sawicki Witold 1695, 2031
 Sawoniak Henryk 975
 Sawymowicz Eugeniusz 1292
 Schaff Adam 500, 501, 502; oprac. i wstęp 3350; red. 206, 207
 Schatzman Evry 720, 2403
 Schayer Waclaw 4147
 Schechman Joseph B., rec. 3874
 Scheinman M. M. 3854, 4148
 Schiller Leon, red. 223, 224
 Schoenbrenner Janina 538, 553, 555, 556, 558, 570, 575, 576, 577, 1485, 1486
 Schönborn Bronisław 1358
 Schramm W. 1168
 Schröder Eliasch von Trewen 2606
 Schultze 2089a
 Schweden zob. Szwedzi
 Szczaniecki Michał 503, 803, 1114, 2404, 2649; współwyd. 2695; rec. 1703, 1792
 Seleznev M. S. 3247
 Semkowicz Władysław 908, 909, 1128, 1193
 Semkowicz Zarembina Wanda 2405
 Senkowska Monika 732
 Senkowski Jerzy 2488
 Serczyk Jerzy 728, 804, 805, 806
 Serejski Marian Henryk 406, 504, 505, 506, 549, 559, 648, 826, 865, 866, 880, 2032; oprac. 827; red. 242, 243, 549, 1483
 Serwański Edward M. 3855, 4149, 4150; rec. 3850
 Sesja Naukowa Polskiego Oświecenia w Warszawie 702
 Sesja Naukowa poświęcona Konstytucji PRL 734
 Sesja naukowa poświęcona trzeciemu polskiemu wydaniu I. tomu „Kapitału” Karola Marksa 763

- Sesja I Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk 629
 Seweryn Tadeusz 1021, 1022, 1040, 1322, 1328, 3649; oprac. 1041; red. 198
 Sękowski Stefan 1579, 1650
 Sidor Kazimierz 3856, 3857
 Sidorov Arkady 507, 3385
 Siedlecka Waclawa 578, 579
 Siedliska, pow. rzeszowski 3508
 Siedmiogród 3162
 Sielnica, pow. przemyski, woj. rzeszowskie 1963
 Siemek Kasper 2662, 2663
 Sieniawski Mikołaj 2578
 Sienkiewicz Henryk 2613, 2660
 Sienkiewicz Karol 2862
 Sieradz, woj. łódzkie 2348
 Sieradzki Józef 1487, 3386, 3387, 3470
 Sierakowski Zygmunt 3159
 Sierecki Sławomir 2554
 Sierotwiński Stanisław 885, 981, 3173
 Sierpiński W. 1624
 Sievert Tadeusz 3388
 Sigismundus I zob. Zygmunt I
 Sikora Józef 1715, 3650
 Sikorski Janusz 1718, 1721, 1722
 Silnicki Tadeusz 1696, 2033, 2137, 2138
 Simonow Konstanty 3858
 Sinko Tadeusz 1290
 Siuchniński Mateusz 550; red. 550
 Sivek Alois 3174, 3175; rec. 1250
 Skalski Jan 3651
 Skalkowski Adam Mieczysław 910
 Skandynawia 2106
 Skarbak Fryderyk 911, 2894, 2968
 Skarżyńska Janina 912, 913
 Skarżyński Bolesław 2406, 2955; oprac. 2868
 Skarżyński Ludomir, tłum. 333
 Skatkin A. 398
 Skład Polskiej Akademii Nauk 630, 631
 Skład Towarzystwa Naukowego w Toruniu 666
 Skład Zarządu Towarzystwa Naukowego Kat. Uniw. Lubelskiego 807, 808
 Składkowski Sławoj Felicjan 3620, 3712
 Skoczek Józef, rec. 2439
 Skoczyła W. 976
 Skonecki Czesław 3809
 Skorkowski Karol 3204
 Skotnicki Aleksander 3894
 Skowroński Jan 4151
 Skowroński Władysław 3765
 Skrypik Stanisław 3907
 Skrzypek Bronisław 3859
 Skubiszewski Krzysztof 4152
 Skulski Seweryn 3471
 Skurpski Hieronim 1365, 1366, 1538
 Skwarczyński Zdzisław 2650, 2819; oprac. 2679
 Skwirowska Stefania 7; rec. 69
Slavia Antiqua 269, 270
 Slovensko zob. Słowacja
 Słabczyński Waclaw 2820, 3176, 3390
 Słapa Aleksander, oprac. 3457
 Sławiński Jan 3763
 Sławska Aniela 1115, 1309, 1519; współaut. 1329
 Sławski Franciszek 148
 Słobodnikowie Eleonora i Włodzimierz, tłum. 2992
 Słomkowski Jan 2407
 Słomkowski Z. 1116
 Słoński Stanisław 1232
 Słotwiński Feliks 1269, 1270
 Słowacja 825, 1557, 1644, 2399, 2782, 3110, 3195
 Słowacki Juliusz 3124
 Słowianie 430, 449, 844, 1470, 1711, 1775, 1777, 1799, 1808, 1818, 1835, 1836, 1845, 1855, 1870, 1919, 1943, 2016, 2028, 2056, 2067, 2991
 Słowianie nadbałtyccy 1245, 2037
 Słowianie połabscy 1245, 1944,
 Słowianie zachodni 1882, 1957
 Słowiańszczyzna 1728, 1767, 1830, 1837, 1873, 1876, 1920
 Słowikowski Tadeusz 580, 581
 Słownik łaciny średniowiecznej w Polsce 149, 150
 Słownik Staropolski 151
 Słuczański Edward 4066
 Słupsk, woj. koszalińskie 2270
 Słuszkiewicz E. 665
 Smirnov I. I., rec. 2223
 Smochowski H. 922
 Smoczyńska Łucja 1832
 Smoleńska Barbara 2689
 Smoleński Władysław 827
 Smoleńsk 3762
 Smolin N. 398
 Smolka Franciszek 915
 Smoluchowski Marian 1252
 Smutek Kazimierz 1939

- Sobczak Jan 1453
 Sobieska Maria 2674
 Sobieski Marian 851
 Sobociński Władysław 2034, 2408, 2409; rec. 2447
 Sobol Roman, oprac. 84
 Sobolev A. 476
 Sobolski Konstanty 582
 Sobotik Bohumil 2489
Sobótka 271, 272
 Sobótka, pow. wrocławski 203, 1771, 1921, 1922
 Sojka Erich, tłum. 3588
 Sokolicz Antonina 3660
 Sokołowice, pow. kościański, woj. poznańskie 1802
 Sokołowska Kazimiera 1386
 Sokołowski Kazimierz 4153, 4154
 Sokorski Włodzimierz 977
 Sokulski Franciszek 3029
 Sonik Zygmunt, oprac. 1335, 1396
 Soobščenie Special'noj Komissii... 4155
 Sosnowski Kiryło, red. 1528
 Le souvenir de Jaroslaw Dombrowski est vivant... 3392
Sovietica w Polsce. Przegląd bibliograficzny 24
 Spieralski Zdzisław 2624
 Spisok naučných rabot Akademika B. D. Grekova 859
 Spiż 1384
 Spóśb na bezrobocie 3652
Sprawozdania i rozprawy 273
Sprawozdania Państwowego Muzeum Archeologicznego 274, 275, 276, 277
Sprawozdania Towarzystwa Naukowego w Toruniu 278, 279
Sprawozdania Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego 280
Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności 281, 282
Sprawozdania z Czynności i Prac. Polska Akademia Nauk 283
Sprawozdania z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych oraz Kronika Towarzystwa Naukowego Kat. Uniw. Lubel. 284, 285, 286
Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Językowej Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 287
Sprawozdania z Posiedzeń Wydziału II Nauk Historycznych, Społecznych i Filozoficznych 288
 Sprawozdanie Komitetu Historii Nauki... 653
 Sprawozdanie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego... 660
 Sprawozdanie Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk... 632, 633
 Sprawozdanie Wydziału I 634, 635
 Sprawozdanie z badań na grodzisku w Gieczu w pow. średzkim... 292, 1940
 Sprawozdanie z badań wykopaliskowych na Ostrowie Lednickim 293
 Sprawozdanie z czynności Towarzystwa Naukowego w Toruniu 667
 Sprawozdanie z działalności Łódzkiego Towarzystwa Naukowego... 661
 Sprawozdanie z działalności Podkomitetu Historii Kultury Materialnej i Komisji Organizacyjnej Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN 652
 Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Miłośników Historii w Warszawie... 809
 Sprawozdanie z działalności Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego... 670
 Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego... 810
 Sprawozdanie z I posiedzenia Prezydium PAN 636
 Sprawozdanie z II posiedzenia Prezydium PAN 637
 Sprawozdanie z III posiedzenia Prezydium PAN 638
 Sprawozdanie z IV posiedzenia Prezydium PAN 639
 Sprawozdanie z posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Historii PAN 649
 Sprawozdanie z prac sekcji. Sekcja I — Nauk społecznych i humanistycznych 610
 Sprawozdanie z prac sekcji II — Nauk ekonomicznych 611
 Sprawozdanie z procesu „Proletariatu“ 3425
Sprawy Międzynarodowe 289, 290
 Spuler Bertold, rec. 39, 2000, 2063, 3488
 Srebrzyński Zenon 3653
 Sroczyńska Krystyna 1323
 Stab. 3860
 Staehelin Ernst 2410
 Stacherski M. 2853
 Staemler Klaus — Dietrich 2411
 Stahl Friedrich 2651
 Stahl Karol 3019

- Stalin Iosif Vissarionovič 129, 212, 325, 345, 356, 361, 370 do 400, 404, 417, 423, 424, 431, 477, 493, 496, 497, 516, 521, 527, 535, 539, 568, 763, 1063, 1212, 3110, 3235, 3926, 3939, 4099, 4114, 4131, 4156, 4157, 4158, 4166
 Stalinogród 4222
 Stalmach Pavel 3082
 Stambuł, Turcja 2806
 Stan i potrzeby badawcze polskiej urbanistyki historycznej 229
 Staniątki, pow. bocheński, woj. krakowskie 1408
 Stanicki Zygmunt 3861, 3862, 3863, 3864, 3872, 3881; oprac. 1191
 Staniewicz Marian 3865, 4159
 Stanisław August Poniatowski 2688, 2699, 2702, 2716, 2724, 2762, 2771, 2773, 2780, 2785, 2818, 2840, 2841
 Stanisław Leszczyński 2603
 Stanisław ze Szczepanowa, biskup 2031, 2062, 2063
 Stanisławski Jan 3177
 Stankiewicz Jan, rec. 3029
 Stankiewicz Jerzy 2035
 Stankiewicz Witold 509
 Stankiewiczowa Janina 1117
 Stany Zjednoczone Ameryki Północnej 3481, 3490, 3645, 3665, 3785, 3970
 Stański Zdzisław, rec. 3736, 3828
 Starachowice, pow. ilżecki, woj. kieleckie 1532
 Starczuk Iwan 166
 Stare Koźle, pow. kozielski, woj. opolskie 3091
 Starek Edyta 1062, 1384
 Starewicz Artur 4160, 4210
 Starnawski Jerzy, rec. 1455
 Starościanek Jerzy 2822
 Starzyński Juliusz 510, 510, 1324, 1325, 1326, 1327, 2412, 3393, 4161, 4162, 4163; współaut. 1329; wstęp 1317; red. 200, 201, 1329, 1330
 Stasiewska Zofia, oprac. 15
 Staszic Stanisław 2690, 2691, 2692, 2706, 2784, 2829, 2962
 Staszko Michał 733
 Statut Polskiej Akademii Nauk 640
 Stawiński Julian 3654
 Stebelski Adam 2413; red. 297
 Stec Wacław 4069
 Stefan Batory 2486
 Stefanowicz Jan 4164
 Stefański Walenty Maciej 3022, 3053,
 Stelmachowska Bożena 1580; współoprac. 156
 Stempowski Stanisław 3394, 4165
 Stengel E. E. 2047
 Stenogram procesu Jürgena Stroopa i Franza Konrada 3866
 Stenz Edward 2414
 Sternberg Lew 3395
 Stieber Zdzisław 1182, 1243
 Stojeński Piotr (Statorjusz) 1238
 Stok, pow. puławski, woj. lubelskie 1796
 Stoliński Franciszek 2957
 Stökl Günther, rec. 1135
 Stradecki Marian, oprac. 145
 Straszewska Maria 116, 1454
 Straszewski Michał, rec. 2140, 2141
 Straty wojenne zbiorów polskich w dziedzinie rzemiosła artystycznego 1328
 Strauchowa Jadwiga 583
 Strauss Stanisław 995
 Straus Stefan 128, 142, 1379; rec. 1377
 Strelcyn Stefan 996, 997
 Strnad Jan 2959
 Strobl Walter 2652
 Stropień Jürgena 3686, 3780, 3818, 3827, 3831, 3832, 3833, 3835, 3866, 3901
 Stroynowski Hieronim 2786
 Struktura i skład osobowy Prezydium Sekcji i Podsekcji Pierwszego Kongresu Nauki Polskiej 612
 Strumieniowa Eugenia 3655; rec. 3580
 Strumiłowski Artur, rec. 3148
 Strumiński Bohdan, tłum. 3463
 Strumiński Juliusz 3179
 Strumph-Wojtkiewicz Stanisław 3180
 Strużek B. 2823
 Strzelczyk Józef 3898
 Strzelecka Bożena 2415
 Strzelecki Edward 2824, 2960, 2961
 Strzelecki Jan 3656; rec. 3366
 Strzelecki M. 1548
 Strzelecki Paweł Edmund 3390
 Strzelecki Władysław, red. 149
 Strzeszewski Jan 4069
 Studia i materiały z dziejów nauki polskiej 1273
Studia Muzealne 291
 Studia nad książką poświęconą pamięci Kazimierza Piekarskiego 1455

- Studia Poznańskie 1520
 Studia Śląskie 1529
Studia Wczesnośredniowieczne 292, 293
 Studia z dziejów kultury polskiej 1477
 Sturms E. 1833
 Stwosz Wit 1023, 1356, 2249, 2255, 2392, 2446
 Styś Wincenty 511
 Starogard, woj. gdańskie 3058
 Suchá Milada 3397
 Suchedniów, pow. kielecki 3849
 Sucheni-Grabowska Anna 2416
 Suchocki Mieczysław 2417, 4166; wyd. 1529;
 red. 251, 252, 253, 1479, 1528
 Suchodolska Maria 2825
 Suchodolski Bohdan 1103, 1274, 2418, 2419,
 2420, 2826, 2827, 2962; oprac. 2692; red. 288,
 1273; rec. 2635
 Suchodolski Witold 964; oprac. 143
 Suchora Edward 3867
 Suchy Juliusz 3868, 4167
 Sudak Włodzimierz 3259
 Sukertowa-Biedrawina Emilia 1504, 1536,
 2421, 3398, 3435, 3473; współaut. 1538; oprac.
 1505
 Suków, pow. kielecki 3050
 Sulejowa Łucja 3520
 Sulejów, pow. piotrkowski, woj. łódzkie 1137
 Sulikowska Wanda, oprac. 827
 Sulimierska Maria 2653
 Sułkowski Edward 2964
 Sułkowski Józef 2805
 Sułowski Zygmunt 1941, 2036, 2037, 2038
 Supraśl, woj. białostockie 3625
 Suprunenko M. 3493
 Surman Z. 3980
 Surowiecki Wawrzyniec 2869
 Suvorov Aleksandr Vasilevič 2693
 Svatek Józef 960
 Svennung J. 1244
 Sydow Bronislas Eduard, wyd. i tłum. 2852
Sygnaly 1933—1939. 144
 Syska Henryk 1500, 3182
 Szablowski Jerzy 2422; współaut. 1329; oprac.
 1407, 1410, 1417; red. 1407, 1408, 1410, 1411,
 1412, 1413, 1415, 1416, 1417, 1418
 Szafer Tadeusz Przemysław 1178, 1183, 2965, 2966
 Szaflarski Józef 909, 1184
 Szaflary, pow. nowotarski, woj. krakowskie
 2673
 Szafranek Józef 3068
 Szafranski Włodzimierz 1834, 1942
 Szalewicz Helena 584
 Szalek Jan 3423
 Szczawińska Elżbieta 992, 1004
 Szczecin 114, 727, 793, 963, 1053, 1054, 1171,
 1534, 1742, 1978, 1979, 2013, 2044, 2051,
 4121, 4154
 Szczecin (województwo) 1424
 Szczepaniak Waław 4069
 Szczepanik Jan 3222
 Szczepański Jan 512, 513
 Szczepański Jan Alfred 1118, 2829; rec. 223
 Szczepkowska Katarzyna, oprac. 1422
 Szczotka Stanisław 1651, 2423, 2424, 2556, 2654,
 3183
 Szczudłowski Stanisław 989
 Szczytno, woj. olsztyńskie 1536
 Szeffler Stanisław 2967; rec. 1624
 Szela Jakub 3099
 Szela T. 3869
 Szelię Franciszek, współoprac. 157
 Szelięwska Maria 3474
 Szembek Jan 3504, 3609, 3657, 3658, 4135
 Zenic Stanisław 2830, 3870
 Szer Seweryn 4168
 Szeruda Jan 848, 1275, 3260, 3659; red. 256
 Szewczyk J. 3809
 Szewczyk Wilhelm 3184, 3261
 Szewczykówna I. 1292
 Szkice z dziejów Śląska 1530
 Szkoci 1616
 Szlak bojowy Ludowego Wojska Polskiego
 3872
 Szlakiewiczówna Bronisława 1169
 Szliselburg 3312
 Szmidt Józef 3749
 Szoldrska Halszka 1943
 Szpakowicz Aleksander 3871; rec. 3886, 4021
 Szpilberg, Czechosłowacja 3155
 Szprewa 3803
 Sztuka polska czasów nowożytnych 1329, 1330
 Sztuka polska czasów średniowiecznych 1331
 Szubert Waław 911, 2968
 Szulc Zdzisław 1328
 Szulkin Michał 3185, 3400, 3660, 3661
 Szumanowa Janina 1028
 Szumowski Zbigniew 811, 3401
 Szurek Jan 4169
 Szwajcaria 94, 2410
 Szwankowska Hanna 1583, 1584, 1585

- Szwankowski Eugeniusz 831, 1399, 1545, 1546, 2840, 2969; rec. 2881
 Szwecja 2553
 Szwedzi 2570, 2608, 2817, 2621, 2624, 2656
 Szejkowska Helena 994; oprac. 1127
 Szwejkowski Zygmunt 3402
 Szydłowska Barbara 1944
 Szydłowski Tadeusz 1414
 Szyfman Arnold 4140
 Szykowski Marian 916, 917, 918
 Szymańska Maria 2139
 Szymańska Romana 100, 291
 Szymański Stanisław 1342
 Szymborska Kinga 585, 586, 587
 Szymiczek Franciszek 3262; rec. 1529
 Szymoński Jan 1156
 Szymorowski Jerzy 4125
 Ściegienny Piotr 3197, 3214
 Śladkowska Anna 3186
 Ślaski Jacek 914, 1880, 1945, 2039
 Śląsk 102, 103, 104, 106, 470, 491, 735, 736, 737, 738, 741, 949, 986, 1059, 1060, 1077, 1086, 1100, 1127, 1162, 1202, 1207, 1250, 1289, 1383, 1427, 1439, 1440, 1529, 1530, 1627, 1633, 1636, 1637, 1663, 1691, 1696, 1760, 2769, 1829, 1885, 2007, 2019, 2049, 2087, 2096, 2102, 2125, 2128, 2172, 2233, 2261, 2264, 2289, 2291, 2298, 2352, 2506, 2510, 1411, 2627, 2713, 2714, 2782, 2815, 2849, 2887, 3068, 3083, 3131, 3174, 3184, 3196, 3199, 3200, 3212, 3216, 3231, 3243, 3309, 3433, 3595, 3633, 3678, 3679, 3853, 3855, 3979, 3980
 Śląsk Cieszyński 1867, 2274
 Śląsk Dolny 1218, 1385, 1528, 1642, 3980, 4033
 Śląsk Górny 105, 1867, 2845, 2924, 2937, 2938, 3206, 3253, 3267, 3316, 3317, 3343, 3383, 3441, 3466, 3564, 3644, 3676
 Ślązacy 2513, 2849
 Ślązsko zob. Śląsk
 Śleża 203, 292, 1768, 1771, 1772, 1922
 Śliwa Roman 3900
 Śliwińska Irmina, oprac. 3001
 Śliwka Władysław, red. 4180
 Śliwowski Jerzy 3873
 Śliziński Jerzy 3403, 3662
 Ślubowanie 4224
 Śmietana Jakub 2589
 Śniadecki Jan 2829, 2865, 2866, 2867
 Śniadecki Jędrzej 1252, 2829, 2868, 2955
 Śnieżko Aleksander 1547, 2425
 Śreniowska Krystyna 549, 559
 Śreniowski Stanisław 420, 515, 1480, 1697, 1698, 1699, 2557, 2831
 Styś Wincenty 1495
Światowit 294
 Świątkowska Jadwiga 1581
 Świątkowski Henryk 4170; red. 323
 Świątniki Górne, pow. krakowski 1533
 Świdziński Konstanty 1230, 1231
 Świechowski Zygmunt 1340, 1367, 1373, 1389, 1538, 1946, 2090; oprac. 1424; współoprac. 1295
 Świejkowscy 1010, 1011
 Świerczewski Karol 1716, 3950, 3999, 4049, 4094
 Świerkocin, pow. chełmiński, woj. bydgoskie 2479
 Świerkowski Ksawery 9
 Świerzewski Stefan 3187, 3188
 Świeży Janusz 1582
 Święcicki Waław 3307, 3345
 Święto Odrodzenia 22 lipca 1548
 Świętochowski Aleksander 3456
 Świętopelk — dux Odrensis — książę Odrzański 2002
 Świętosław Włostowicz 2082
 Świna 1912
 Świnka Jakub, arcybiskup gnieźnieński 2118
 Świszczowski Stefan 1020, 1359
 Świtkowski Piotr 2833
 Šechtman E. Z. 966
 Šmin D. V. 966
 Štambok A. 514
 Štěkna Jan 2148
 Štiková E., rec. 299
 Šubrt Karel, tłum. 3381
 Šunkov V. I. 860
 Šusta Josef 2140, 2141
 Šuster U. A. 3131
 Šušerín P. P. 1215
 Šutoj V. E. 2656; rec. 2577
 T. 1119
 T., rec. 1538
 T. L., rec. 195, 1657
 T. W. 729
 Tabaczyński Stanisław 416; rec. 1817
 Taborski Roman, rec. 2992
 Taborski Walery, rec. 195

- Tajtelbaum Niuta 3768, 4069
 Talleyrand — Périgord Charles Maurice de 2971
 Tannenberga, woj. olsztyńskie 2190
 Tansill Charles Callan 3663
 Tarapani J. 1652
 Tarle Evgenij Viktorovič 2970, 2971, 3189, 3190
 Tarnawski K. 3781
 Tarnobrzeg (powiat), woj. rzeszowskie 1321
 Tarnów (powiat) 1416
 Tarnów, woj. krakowskie 1055
 Tart, Estońska SRR 481
 Taszycki Witold 1233, 2426; współprac. 1194;
 przedm. i wyd. 2849
 Tatar Stanisław 4190
 Tatarzewicz Władysław 2427, 2832
 Tatarzy 1588
 Tatry 1184, 1241, 2906, 3173, 3220, 3858
 Taubenschlag Rafał, polem. 1133; red. 192
 Taylor A. J. P., rec. 3250
 Tazbir Janusz 862, 2428, 2429, 2430; rec. 2373
 Teheran 3717
 Teka Stańczyka 3215
 Teki Archiwalne 297
 Telezyna 2518
 Tematyka prac kandydackich aspirantów katedr
 historycznych IKKN 812
 Temkin G. 4171
 Temkin Hanna 453
 Tenenbaum Joseph 3874
 Tennenbaum Edda 4172
 Tepicht Jerzy 4173, 4174, 4175, 4209, 4210; red.
 312, 4130
 Tersen Emile 3392
 Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR 4119
 Tęczyński Zbigniew 2271
 Thielen Peter 2431
 Thietmar von Merseburg 1972, 1997
 Thomson S. Harrison 872; rec. 1477, 1643, 1756,
 1792, 1915
 Thorvaldsen Bertel 4076
 Tichomirov M. N. 1170; rec. 2486
 Tkačenko N. M., rec. 1468
 Tłoczek Ignacy Felicjan 2833
 Toczyński Paweł 3333
 Todt Elisabeth 2949
 Tokarev S. A. 517
 Tokarska Janina 946
 Tokarski Zbigniew 721, 722
 Tolstov S. P. 518
 Tomasiak Irena 3687
 Tomaszewski Kazimierz 3432
 Tomaszewski Tadeusz, red. 210
 Tomczak Andrzej 2432, 2574
 Tomczyk Józef 1178, 1183
 Tomicka Wanda 2834
 Tomkiewicz Władysław 519, 2433, 2434, 2558,
 2559; współaut. 1329
 Topolski Jerzy 1653, 2265, 2560; rec. 856, 2487
 Toruń 156, 157, 268, 278, 279, 313, 314, 664,
 665, 666, 667, 672, 705, 708, 718, 728, 775, 804,
 805, 806, 987, 1056, 1138, 1294, 1386, 1387,
 2190, 2268, 2358, 2435, 2566, 2643, 2670,
 2791, 3524
 Torwirt Leonard 2435
 Toth Z. I., red. 62
 Tournier Michel 3499, 3500, 3501, 3502
 Tovstucha I., współaut. 3484
 Towarzystwo Naukowe Warszawskie, Kasa
 im. Mianowskiego. Katalog przedwojennych
 wydawn. naukowych 32
 Towarzysz 3584
 Toynbee Arnold J. 3949; red. 3723
 Trautmann Reinhold 1245
 Trawkowski Stanisław 1654, 1947; rec. 1976
 Trąba Mikołaj 2167
 Trąpczyński Hipolit 3072
 Treichel Irena 998
 Trembecki Stanisław 2775, 2829
 Tret'jakov Petr Nikolaevič 520, 521, 699, 1807,
 1835, 1836, 1837
 Triller Eugenia 1130
 Trizonia 4034
 Troński Bronisław 4081
 Trudzik Zbigniew 1744
 Trybuna Ludu 3853
 Trybuna Wolności 3767, 3878, 3978
 Trzeciński Teofil 1360, 3405, 3406
 Trzebiński Wojciech 229, 1178, 1183, 1185, 2965,
 2966, 2972
 Trzebnica, woj. wrocławskie 292, 1986, 2075
 Trzepacz Maria 1949
 Trzy listy Krasickiego do Lehndorffa... 2694
 Trzyna E., wyd. 3025
 Tun, pow. łęczycki, woj. łódzkie 292, 1928,
 1929
 Turczynowicz Wiesława, współaut. 1105
 Turia 3755
 Turek Adolf 2436, 2437
 Turek (powiat) 3509
 Turek, woj. poznańskie 2021

- Turek Rudolf, rec. 202, 292, 1876
 Turek Zbigniew 3476
 Turkowski Jerzy, rec. 475
 Turlejska Maria 1482, 3767, 3809, 3875, 3876, 3877, 3878; rec. 1191, 3616, 3865
 Turnau Irena 1550
 Turnbull G. H. 2563
 Turok V. M. 3664
 Turowski Jan 3263
 Turska Jadwiga 1012
 Turski Mieczysław 1595
 Turzyca Jan 1655
 Turzysk, USSR 2687
 Tuszyński Marian 1950, 1951
 Tuszyński Waldemar 3879, 3880, 3881; oprac. 1191
 Twardowski Samuel ze Skrzypny 1279
 Tych Feliks 3407; współoprac. 3248
 Tylman z Gameren 1337
 Tymieniecki Kazimierz 522, 813, 919, 920, 1838, 1839, 1840, 1952, 2142, 2438, 4102; red. 266, 2079, 2447
 Tync Stanisław 1294; współoprac. 156
 Tyniec, pow. krakowski 1918
 Tyrowicz Marian 686, 893, 1498, 2835, 2973, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3199, 3200, 3201; oprac. i wstęp 2999, 3029; rec. 965, 3097
 Tyszkiewicz Benedykt 1328
 Uchanie, pow. hrubieszowski, woj. lubelskie 739
 Uchwała Komisji Konstytucyjnej w sprawie ogólnonarodowej dyskusji nad projektem Konstytucji PRL 4176
 Uchwała I Kongresu Nauki Polskiej w sprawie powołania Polskiej Akademii Nauk 613
 Uchwały Pierwszego Kongresu Nauki Polskiej 614
 Učeny zapiski Instituta Slavjanovedenija 1478
 Udal'nov A. D., red. 1468
 Udział Franza Konrada w likwidacji getta warszawskiego 3882
 Udział Polaków w Wielkiej Październikowej Rewolucji... 3493
 Ujda Jan 854, 887
 Ujście, pow. chodzicki, woj. poznańskie 1888
 Ukraina 1631, 2656, 3481, 3488, 3493
 Ukraina Zachodnia 3655, 3695, 3711
 Ulewicz Tadeusz 835, 2439
 Ullmann W. 1677
 Umiński Józef 2040, 2041, 2091
 Urban Waclaw 2564
 Urban Wincenty 2132, 2836, 2974, 2975, 4177
 Urbanowicz Bohdan 1380
 Urbanowicz Witold 1332
 Urbańczyk Stanisław 665, 1234, 1235, 1236, 2042, 2440; wstęp i red. 151; rec. 1245
 Urbański L. 1534
 Uroczyste wspólne posiedzenie komitetów honorowych Roku Kopernikowskiego i Roku Odrodzenia 723
 Uroczystość w dziesiątą rocznicę powstania w getcie warszawskim 4178
 Ursinus Jan 2259
 Ursynów, woj. warszawskie 1537
 Urzecze, BSRR 2741
 Uspechi planowogo chozjajstva narodnoj Pol'si 4179
 Ustawa o Polskiej Akademii Nauk 641
 Ustjugov N. V., rec. 1468
 V. N. 700
 Vaccari Pietro, rec. 1703
 Vagts Alfred, rec. 3820
 Valenta Jarosław, tłum. 3230
 Valušek B. 3204
 Vaněček Vaclav 2043
 Varsovie zob. Warszawa
 Venanty da Subiaco 1380
 Venedy zob. Wenedzi
 Vetulani Adam 523, 524, 654, 1687, 1700 1701. 1702, 2092, 2097; oprac. i wstęp 2210; rec 2695
 Vetulani Cecylia 1656
 Vidi 3665
 Vidi — Varii 1242
 Vielrose Egon 2659; tłum. 1215; rec. 1204
 Vienna 1174
 Vienney Paul 3883
 Vjalikov V. I., rec. 2859
 Vogelsang Thilo 78
 Vogtman J. 4140
 Voisé Waldemar 1103, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445; rec. 2347
 Volf Miloslav, rec. 162
 Vol'skij Ch., tłum. 1646
 Volkovičer J. 3408
 Volumina Legum 2695
 Volyn' zob. Wołyń

- Von dem Bach — Żelewski Erich 3903
 Vontobel Willy 79
 Vorošilov Kliment Efremovič 212, 3235
 Voynich Ethel Lilian 3340
 Vrteł-Wierczyński Stefan zob. Wierczyński
 Stefan Vrteł
- W. B. 2660
 W. J. 861
 W M B 525
 W. S. 2661
 W. W., rec. 1371
 W. Z. 3667
- W obronie pokoju 4180
 W dwudziestą piątą rocznicę Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej. Materiały, dokumenty 3495
 W dziesiątą rocznicę bohaterskiej śmierci pięćdziesięciu bojowników... 3884
 W dziesiątą rocznicę Ludowego Wojska Polskiego 3885
 W dziesiątą rocznicę powstania PPR 3886
 W dziesiątą rocznicę powstania w getcie białostockim 3887
 W dziesiątą rocznicę śmierci Alfreda Lampe 3888
 W dziesięciolecie śmierci Marcelego Nowotki 3889
 W ósmą rocznicę śmierci tow. Franciszka Malinowskiego 3890
 W 50 rocznicę stracenia proletariacyzków 3409
 W 17 rocznicę stracenia proletariacyzków 3410
 W sprawie szkolenia bibliotecznych kadr naukowych 976
 W stulecie Wiosny Ludów 1848—1948. 3029a
 W trzydziestą piątą rocznicę powstania KPP 3666
 Wachowiak Bogdan 1657, 2044
 Wachowski Marian 1658
 Wachtel Jakub, red. 3945
 Wachułka Adam 1276
 Wadowice (powiat), woj. krakowskie 1417
 Wagner Osjan 526, 527
 Wagner Waław 2977
 Wąrowski Mieczysław 3892
 Waleczny Michał, wojewoda wołoski 2518
 Walewska Elżbieta, rec. 102
 Walfers Eurof 3411
 Waligóra Marcin 1020
 Walka o jedność Niemiec 4181
 Wallis Aleksander, rec. 3027
 Wallis Mieczysław 2446
 Walne zebranie Instytutu Zachodniego 684
 Walne Zebranie Polskiego Towarzystwa Historycznego 678
 Walterowa Helena 897
 Wantuła Andrzej 2565
 Wantuła Jan 921, 922, 3206
 Warchałowski Edward, red. 189
 Warecka Daniela 1178, 1180
 Warężak Jan 1659
 Warmia 489, 1365, 1388, 1389, 1538, 1539, 2085, 2086, 2467, 2728, 3277, 3435, 3594, 3603, 3604
 Warmia i Mazury 1538
 Warneńska Monika 1512, 3413, 3414, 3478, 3668, 3891, 3945
 Warszawa 107, 155, 263, 287, 702, 716, 786, 809, 816, 827, 831, 936, 937, 988, 989, 1014, 1068, 1069, 1071, 1074, 1076, 1077, 1079, 1092, 1095, 1103, 1110, 1112, 1118, 1121, 1175, 1178, 1180, 1265, 1267, 1274, 1390, 1391, 1392, 1393, 1397, 1399, 1400, 1401, 1402, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1569, 1742, 2349, 2397, 2464, 2517, 2614, 2623, 2698, 2726, 2732, 2733, 2749, 2750, 2751, 2824, 2834, 2840, 2856, 2879, 2880, 2909, 2910, 2911, 2913, 2917, 2919, 2920, 2921, 2922, 2923, 2928, 2954, 2960, 2961, 2964, 2967, 2977, 3041, 3055, 3098, 3118, 3120, 3121, 3287, 3326, 3388, 3404, 3407, 3429, 3438, 3439, 3440, 3452, 3454, 3506, 3600, 3652, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3724, 3735, 3783, 3784, 3787, 3789, 3791, 3793, 3794, 3802, 3823, 3829, 3843, 3844, 3845, 3846, 3847, 3848, 3863, 3879, 3882, 3884, 3889, 3904, 3907, 3911, 4022, 4136, 4140, 4178
 Warszawa (gubernia) 964
 Warszawa (województwo) 3705
 Warszawa—Praga 3879
 Warszawa—Stare Miasto 1013, 1398, 1583, 1584, 1585, 3921
 Warszawa w 1781 roku 2696
 Warszawa z czasów Sobieskiego w pismach J. Fr. Regnarda 2580
 Warta 2240
 Warta Andrzej 3415; rec. 3516
 Wartołowska Zofia 203, 292, 1852, 1953
 Waryński Ludwik 3283, 3284, 3312, 3313, 3416, 3425

- Warzenica Ewa 3207
 Waschinskij Emil 1660
 Wasilkowska Zofia 4182, 4183
 Wasilkowski Jan 4081, 4184, 4210
 Waszak Stanisław 1209, 4185
 Waškowska Halina, tłum 498
 Wąsicki Jan 703, 814, 1277, 2802, 2838, 2839;
 współwyd. 2695; rec. 1459
 Wąsowiczówna Teresa 1954; rec. 1169, 1636
 Watykan 1715, 3241, 3483, 3562, 3564, 3801,
 3854, 4148
 Wawrzecki Tomasz 2799
 Wawrzyńczyk Alina 2447
 Ważniejsze sprawy z protokołów zebrań Polskie-
 go Towarzystwa Historycznego 679
 Wągrowski Mieczysław, rec. 3495
 Wdowiszewski Zygmunt 665, 1140; współprac.
 156; rec. 1139
 Webster Charles 3208
 Wedman Maria 3740
 Wegner Jan 2697, 3417
 Wegner Tadeusz 4120
 Weisskind Franz 3851
 Wenedzi 1749
 Wereszycki Henryk 2979, 3264
 Werfel Roman 528, 529, 701, 3209, 3265, 3266,
 4186, 4187, 4188, 4189; rec. 3495
 Wermke Ernst 99
 Werner Henryk 3669, 4192
 Wesołowski Bronisław 3418, 3611
 Wesołowski Kornel 1748
 Westergaard Waldemar 2448
 Westpreussen zob. Prusy Zachodnie
 Weymann Stefan 1661
 Wezuwiusz 2677
 Węclawek Andrzej 3893
Wędrowiec 3376
 Wędzki Andrzej 2094
 Węgorzewska Aniela 2869
Wiadomości Archeologiczne 298, 299
Wiadomości Historyczne 300, 301, 302
Wiadomości Muzeum Ziemi 303
Wiadomości Polskie 3852
 Wiatr Jerzy 411
 Wichman Władysław 1120
 Widajewicz Józef 879, 1955, 1956, 2045, 2046;
 rec. 2003
 Wieczorowski T. 1742
 Wiedeń 2222, 3157
 Wielcy Polacy 1024
 Wielcy synowie narodu polskiego 588, 589, 590
 Wieleci 1992
 Wieliczka, woj. krakowskie 1058, 1602
 Wielka Październikowa Rewolucja Socjalis-
 tyczna 3496
 Wielkopole 2424
 Wielopolski Aleksander 3098
 Wielopolski Alfred 963; współaut. 1514
 Wielowiejski Jerzy Aleksander 80, 81, 165, 166,
 671, 815; rec. 248
 Wieluń (powiat) 1403, 3509
 Wieluń, woj. łódzkie 2348
Wierchy 304, 305
 Wierczyński Stefan Vrtel 918, 1292, 2449; oprac.
 1291; wstęp i wyd. 1221
 Wiersz przyjaźni 3210
 Wierzbicka Karyna 1333, 2698, 2841, 2842;
 polem. 2840; rec. 1399
 Wierzbicki Marek 1039, 1355
 Wierzbicki Witold, red. 283
 Wiesiołowski Bronisław 4193, 4194
 Wieś w liczbach w Polsce kapitalistycznej
 i w Polsce Ludowej 3670
 Wiewióra Bolesław 4195, 4196; rec. 4000
 Wieteska Józef 1186, 1187, 2843
 Wiewiórkowski Ludwik, tłum. 514
 Więckowska Helena 881, 898, 899, 983; wstęp
 i wyd. 3009; rec. 123
 Więckowski S. 1121
 Wiktoryn, pow. opatowski, woj. kieleckie
 3838
 Wilanów, woj. warszawskie 1072, 2629
 Wilhelm II, król pruski 2885
 Wilhelmi J., wstęp 143
 Wiliński Stanisław 1346, 2095, 2490
 Wilkowski Stanisław 4197
 Willan T. S. 2450
 Willaume Juliusz 2980, 2981; rec. 2928
 Williams E. T., rec. 3529, 3535
 Wilno 1266, 2874, 3789
 Wilska Stefania 3030
 Wimmer Jan, oprac. 2581
 Wineta (legendarne miasto nadbałtyckie) 1900,
 1931
 Winkiel Barbara, oprac. i wstęp 145
 Winniczuk Lidia 2662, 2663
 Wisła 1321, 1506, 1657, 1758, 1759, 1814, 2101,
 2120, 2229, 3837, 4134
 Wiszniewski Jerzy 152, 153, 154
 Wišnjakov A. 398

- Wiślica, pow. pińczowski, woj. kieleckie 203, 1852
- Wiśniewski E. 3754, 3872
- Wiśniowiecka Eleonora 2670
- Wiśniowieccyzna—dobra 2700
- Witek Teofil 3894, 3895, 3896, 3897, 3898, 4198; rec. 4021
- Witekowa Stanisława 4199
- Witkowska Alicja 1050
- Witkowski Józef 2451
- Witkowski Michał 2869; współaut. 1105
- Witów, pow. pińczowski, woj. kieleckie 1798
- Wittenberga, Niemcy 1254
- Władysław IV 2434, 2500, 2504, 2509, 2558
- Władysław Jagiełło 259, 2097, 2155, 2166, 2173
- Władysław Łokietek 1134, 2112
- Władysław, ks. opolski 2193
- Władysławiusz Adam 1278
- Włocławek, woj. bydgoskie 1688, 2478, 2487
- Włochy 21, 22, 3031, 3150, 3717, 3290, 3690
- Włochy, woj. warszawskie 3829
- Włodarski Bronisław, red. 313, 314; rec. 1934
- Włodkowiec Paweł z Brudzewa 2149
- Włodzimierz I, ks. Rusi Kijowskiej 2009
- Włostowicz Piotr 2260
- Włostowiczowa Maria 2082
- Wnioski zespołu podsekcji historii, archiwoznawstwa i bibliotekarstwa sekcji nauk społecznych i humanistycznych 615
- Wnory — Wypychy, pow. wysokomazowiecki, woj. białostockie 1742
- Wnuk Włodzimierz, rec. 1496
- Wodzicy 1012, 3004
- Wojciech z Brudzewa 1252
- Wojciech, biskup praski 2029
- Wojciechowska Maria 663, 1033
- Wojciechowski Aleksander 530, 1334, 3419, 4200
- Wojciechowski Kazimierz 912
- Wojciechowski Marian 1122, 2664, 3420
- Wojciechowski Stefan 2452
- Wojciechowski Tadeusz 923
- Wojciechowski Zygmunt 873, 920, 924, 1476, 1703, 1957, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2453, 2454, 4201, 4202; wyd. 1520; red. 253, 266, 1476, 1479, 1528; rec. 1696, 1713, 1857, 1983, 2002
- Wojciechowski Zygmunt Leonard, współprac. 157
- Wojeński Teofil 3421, 3422
- Wojewodka Bernard 1276
- Wojnar Janina 531
- Wojnar Józef 3211
- Wojnicz Wilfryd Michał 3340
- Wojsko Ludowe 306, 307
- Wojtal I. 3980
- Wojtkowski Andrzej 3212, 3213
- Wokrój Franciszek 1958
- Wolanowski Lucjan 3423
- Wolbrom, pow. olkuski, woj. krakowskie 3988
- Wolff Adam 146
- Wolff Barbara 2455, 2456; oprac. 1419
- Wolff Helena 3768
- Wołyń 1631
- Wolin (wyspa) 2008
- Wolin, woj. szczecińskie 727
- Woliński Janusz 2666, 2667, 2668, 2669, 2670; red. 240
- Wolski Aleksander 3671; rec. 3657
- Wolski Krzysztof 1586, 1841
- Wolski Rafał, tłum. 412
- Wołga 3837
- Wołoszyński Roman 2844; rec. 2860
- Woodward E. L., wyd. 3528, 3529, 3530, 3531, 3533, 3534
- Worcel Stanisław 3024
- Woroszyłow K. E. zob. Vorošilov K. E.
- Worowski Waclaw 3346
- Wotschke Teodor 925
- Woźnicki Jerzy, red. 323
- Woźnowski Mieczysław 120
- Wójcicki Bolesław 3899
- Wójcicki Tadeusz Józef 10
- Wójcik Zbigniew 2488; polem. 2671; rec. 1514
- Wójtowicz Jerzy 2566
- Wójtowicz Michał 3764
- Wrocław 35, 36, 37, 38, 108, 111, 112, 264, 280, 668, 669, 670, 671, 683, 726, 735, 736, 738, 741, 815, 965, 995, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1059, 1060, 1100, 1113, 1289, 1404, 1405, 1427, 1437, 1440, 1549, 1550, 1904, 2082, 2138, 2167, 2209, 2292, 2808, 2974, 2975, 3051, 3166, 3262, 3331, 3347, 3980, 4013, 4042, 4056, 4102, 4113, 4177
- Wrocław (województwo) 946, 4067
- Wrocławianie 2904
- Wrocławskie Towarzystwo Naukowe. Katalog wydawnictw 34
- Wroczyński Ryszard 3424
- Wróbel Halina, tłum. 3131
- Wróblewski Walery 3180, 3353

- Wróblewski Zygmunt Florenty 1252
 Wrzosek Adam, oprac. 2868
 Wskazówki metodyczne. Szkoła Partyjna przy KC PZPR 591, 592, 593, 594
 Wskaźniki rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Ludowej 4203
 Wspomnienia o „Proletariacie“ 3425
 Współpraca kulturalna polsko-radziecka 4204
 Wujek Jakub 1279, 2515
 Wurns Dieter 103
 Wurmser André 4217
 Wybicki Józef 2709
 Wybór dokumentów i materiałów dla słuchaczy szkół politycznych... 4205
 Wybór tekstów źródłowych 2870
 Wybrane zagadnienia z dziejów narodu polskiego w świetle pism i wypowiedzi Bolesława Bieruta 532
 Wycech Czesław 1662, 3214
 Wyciąża, pow. krakowski 1750
 Wyciosani z jednej bryły 3900
 Wyczański Andrzej 816, 2458, 2459, 2460; współaut. 786
 Wyczawski Hieronim 2567
 Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej. Książki wojskowe, polityczne, historyczne 33
 Wyka Kazimierz 712, 1123, 3054, 3215
 Wykaz czasopism obcych bieżących 990
 Wykaz gromad 161
 Wykaz prac wydanych przez Łódzkie Towarzystwo Naukowe... 28
 Wykaz tematyczny ważniejszych zestawień bibliograficznych... 13, 14
 Wykonanie narodowych planów gospodarczych... 4206
 Wymysłów, pow. gostyński, woj. poznańskie 1779
 Wyniki nauczania w szkołach ogólnokształcących 595
 Wypisy źródłowe do historii polskiej sztuki wojennej 2581
 Wyrok w procesie J. Stroopa i F. Konrada 3901
 Wysłouch Bolesław 3273
 Wysłouch Seweryn 1663, 2845, 3216; współaut. 1529; red. 252, 1529
 Wysokie Mazowieckie, woj. białostockie 1066
 Wystawa poświęcona dziejom walki i zwycięstw robotników Widzewa 1124
 Wyszomirski Jerzy, tłum. i koment. 2994
 Wyszyński Stefan 3962
 Wyzwolenie Polski 1944—1945. 4207
 Wzorek Zbigniew 229, 1188
 Z. K. 1063; rec. 4169
 Z. L. 680
 Z. S. 1125
 Z. S., rec. 2813
 Z badań nad literaturą staropolską 1292
 Z dziejów walk A. L. 3902
 Z dziejów walk ludu śląskiego 3267
 Z galerii zdrajców 3903
 Z korespondencji Adama Naruszewicza 2699
 Z lat nędzy i poniżenia 3672
 Z Materiałów Metodologicznej Konferencji Historyków Polskich... 533
 Z niedalekiej przeszłości 3673
 Z nieznanego dziedzictwa plastyki polskiej 1025
 Z *Ochłani Wieków* 308, 309, 310
 Z posiedzeń zespołu naukowego Instytutu Urbanistyki i Architektury 817
 Z prac przygotowawczych do sesji naukowej PAN poświęconej Kopernikowi 724
 Z problemów Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 4208, 4209, 4210
 Z zagadnień metodologii badań historyczno-filozoficznych 534
 Z życia Instytutu Zachodniego 685
 Zabłocka Wanda, rec. 3970
 Zabłocki Jan 203, 1959; red. 665
 Zabłudowski Tadeusz, tłum. 334
 Zaboreczno, pow. tomaszowski, woj. lubelskie 3869
 Zabrocki Ludwik 1237, 1246; współaut. 1538
 Zabytki sztuki w Polsce 1425
 Zachariasz Szymon 3674, 3904, 3905, 4211; oprac. 3576; red. 3580
 Zachwatowicz Jan 229, 1335, 1336, 1400; wstęp 1295, 1335, 1395, 1396; red. 1295; rec. 1295
 Zadania związków zawodowych w umacnianiu spójni między miastem a wsią 4212
 Zadów, pow. kaliski, woj. poznańskie 1742
 Zagadnienie czytelnictwa w Polsce Ludowej 977
 Zagadnienia do seminariów 596
Zagadnienia Ekonomiki Rolnej 311, 312
 Zagłębie Dąbrowskie 3498, 3633, 3669, 3809, 3853
 Zagłębie Śląsko-Dąbrowskie 3900
 Zagłębie Staropolskie 229, 1511, 2544, 2939

- Zajączkowski Ananiasz 877; wstęp 2070; red. 244, 260, 261, 2070
 Zajączkowski Andrzej 2846
 Zajączkowski Stanisław 130, 828, 926, 1247, 1248, 1913, 2196
 Zajączkowski Włodzimierz 122
 Zajchowska Stanisława 1171, 1172, 1189; red. 1538
 Zajončkovskij P. A., red. 1001
 Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu. Katalog Wydawnictwa... 36, 37, 38
 Zakład Teorii Układów Przestrzennych 1513
 Zakopane, woj. krakowskie 1062
 Zakrzewska Janina 4213
 Zakrzewska Mirosława 956
 Zakrzewski Bogdan 3218; rec. 3001
 Zakrzewski Igor, tłum. 4074
 Zakrzewski Michał 4214, 4215
 Zakrzewski Witold 4216; rec. 328
 Zakrzewski Zygmunt 293, 1157, 1945
 Zaleski Tadeusz, tłum. 3658
 Zalewski Ludwik 2461
 Załęska Halina 1056
 Załuscy. (Bibliografia) 131
 Załuska Wanda 764, 1027
 Załuski Józef Andrzej 998
 Zamoyski Andrzej 2708, 2745, 2754, 3006
 Zamoyski Jan 2518, 2691, 2829
 Zamość, woj. lubelskie 1406, 3959
 Zanic Tomasz 2984
 Zaniewicz Maria 3428, 3429
 Zanoziński Jerzy 2096, 3219
 Zaorski Remigiusz 1704
 Zapiski bibliograficzne 82
 Zapiski Otdela Rukopisej 1001
 Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu 313, 314
 Zapletalova V., tłum. 4191
 Zaremba Józef 977
 Zaryn Stanisław 1393
 Zarys Historii Polskiej Myśli Ekonomicznej 1664
 Zarzycka Barbara 2054
 Zathay Jerzy 2055, 2462; oprac. 3373
 Zathay Kazimierz, oprac. 2688
 Zatorski Aleksander 3430
 Zawadzka Irmina 597
 Zawadzki Józef 398, 763, 1214, 3431, 3675
 Zawadzki S. 3558
 Zawadzki Tadeusz 883
 Zawadzki Wacław 876, 2847
 Zawadzki Władysław, tłum. 3130, 3189
 Zawistowska-Adamska Kazimiera, rec. 1296
 Zbigniewski Leonard 2672
 Zbiór Dokumentów 315, 316
 Zbiór przepisów archiwalnych 947
 Zborowski Juliusz 1045
 Zbrodnia hitlerowska w Katyniu 3906
 Zdrajca Kowalewski... 4217
 Zdrójkowski Zbigniew 844; rec. 181
 Zdziarska Romana 1402
 Ze Skarba Kultury 317, 318, 319
 Ze wspomnień o „Proletariacie“ 3432
 Zebrzydowski Michał 2541
 Zegalski Jerzy 1379
 Żembatówna Maria 1126
 Zespól 4218
 Zeszyty Historyczne „Nowych Dróg“ 320
 Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Planowania i Statystyki 321
 Zetterstéén K. V. 2568
 Zgon Benedykta Hertza 4219
 Zgon Jerzego Borejszy 4220
 Ziaja Stanisław-Domański 3853
 Zieleńczyk Wanda 3876
 Zielińska K., wstęp 4069
 Zielińska Wanda 3768
 Zieliński Henryk 888, 3433, 3676, 3677, 3678, 3679, 3980, 4221; oprac. 735; rec. 3248
 Zieliński Ludwik 818
 Zieliński Stanisław 3680
 Zieliński Zbigniew 1523, 1524, 1525, 3809
 Zielona Góra 1595
 Zielonka Bonifacy 1842, 1843, 1844
 Ziemia Stanisław 3979, 4222
 Ziemia kielecka 3057
 Ziemia kłodzka 1201
 Ziemia krakowska 1498
 Ziemia lubuska 1502, 2649
 Ziemia opolska 1510
 Ziemia śliwińska 1531
 Ziemiałkowski Florian 3322
 Ziemie Odzyskane zob. Ziemie Zachodnie
 Ziemie Staropolskie 1479
 Ziemie Zachodnie 3248, 3277, 3980, 3985, 3986, 4013, 4016, 4042, 4124, 4166
 Ziemiński Stefan 2463
 Zientara Benedykt 257, 1665, 1666, 2464; współoprac. 82
 Zimin A. A. 2060
 Zimmermann Gerhard 93

- Zimmermann Marian, oprac. 4126
 Zins Henryk 2465, 2466, 2467
 Ziomek Jerzy 713; oprac. 1280, wstęp 2679; rec. 2347
 Ziółkiewicz Tadeusz 1845
 Ziółkowski E. 4137
 Ziółkowski Janusz 4223
 Zjablov P. I., tłum. 3547
 Zjazdy i konferencje specjalne... 616
 Zlot Młodych Przdowników Budowniczych Polski Ludowej 4224
 Złota Orda 2069, 2070
 Złota, pow. sandomierski, woj. kieleckie 1820, 1825, 1858, 2054
 Zmiany struktury społeczno-gospodarczej woj. krakowskiego 4225
 Znaczenie prac Józefa Stalina dla polskiej nauki historycznej 535
 Znamierowska-Prüfferowa Maria 1057, 1374, 1538, 1667
 Zollówna Helena 1960
 Zolotaja Orda zob. Złota Orda
 Zonn Włodzimierz 2468
 Zöllner E. 2056
 Zubek J. 557
 Zubelewicz Aleksander 4226
 Zuber R., rec. 271
 Zubowski Kasper 3065
 Zubrzycki Franciszek 4022, 4069
 Zuev F. G. 3681; rec. 3495
 Zutis Ja. Ja. 2469
 Zweig Ferdynand 3445
 Związek Socjalistycznych Republik Rad 113, 212, 396, 477, 507, 508, 790, 969, 976, 1001, 1199, 1212, 1631, 1816, 3247, 3533, 3614, 3697, 3836, 4153, 4204
 Związek Walki Młodych 4227
 Związki kulturalne Śląska z Polską w epoce Odrodzenia 1127
 Zwoliński Przemysław 1238
 Zwoliński Stefan 3220
 Zwolska Wanda 550; rec. 300
 Zwolski Bogumił 549, 559
 Zyglar Tadeusz 1041
 Zygmunt I Stary 2197, 2231, 2313, 2346, 2416, 2459, 2460
 Zygmunt II August 2201, 2202, 2224, 2469
 Zygmunt III Waza 2434, 2523
 Zylberg Z. 3682
 Żabicki Zbigniew, rec. 3256
 Żabko-Potopowicz Antoni 2382, 2470; polem. 2471
 Żaboklicka Anna 2569
 Żaczek Jan 3040
 Żak Jan 1880, 1961
 Żaki Andrzej 1190, 1846, 1847, 1848, 1962, 1963, 1964, 2673
 Żarnowiec, pow. krośnieński, woj. rzeszowskie 3476
 Żarnowski Janusz, współprac. 82
 Żaryn Stanisław 1401
 Żeleński Władysław 258, 1306
 Żeleński Tadeusz Boy 2674
 Żeromski Stefan 3457
 Żmichowska Narcyza 3163
 Żmigrocka Maria 3683
 Żółkiewski Stefan 2472; oprac. 3366; red. 2201, 2202
 Żołnierz socjalizmu 3907
 Żuliński Roman, rec. 205, 206
 Żuławy 2271
 Żuławy Gdańsko-Malborskie 1801
 Żurawicka Janina 4228, 4229, 4230
 Żurawicki Seweryn 1623, 1668, 2265; rec. 763
 Żurek Jan 1158
 Żurkowski Michał 390, 3909
 Żurowski Kazimierz 293, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970
 Żurowski Tadeusz 1849; rys. 1822
 Życie Nauki 322
 Życie Słowiańskie 323
 Życie Szkoły Wyższej 324
 Żychowski Marian 1669, 3480; rec. 3099
 Żydzi 1686, 2359, 2360, 3064, 3705, 3706, 3707, 3711, 3720, 3724, 3726, 3727, 3729, 3777, 3778, 3807, 3808, 4003
 Żyrek M. 3809
 Żytkowicz Leonid 2675; współprac. 157; wyd. 2478, 2487; rec. 942
 Żytomierz, USRR 966
 Żywirska Maria 1587
 Żywulska Krystyna, red. 4207
 Žaček Vaclav, rec. 1161, 1204, 1206, 1476, 3068
 Žjugžda Ju. I. 740

Cena zł 70.—